



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>



Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsätt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsätt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

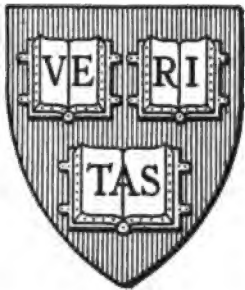
Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

WIDENER LIBRARY



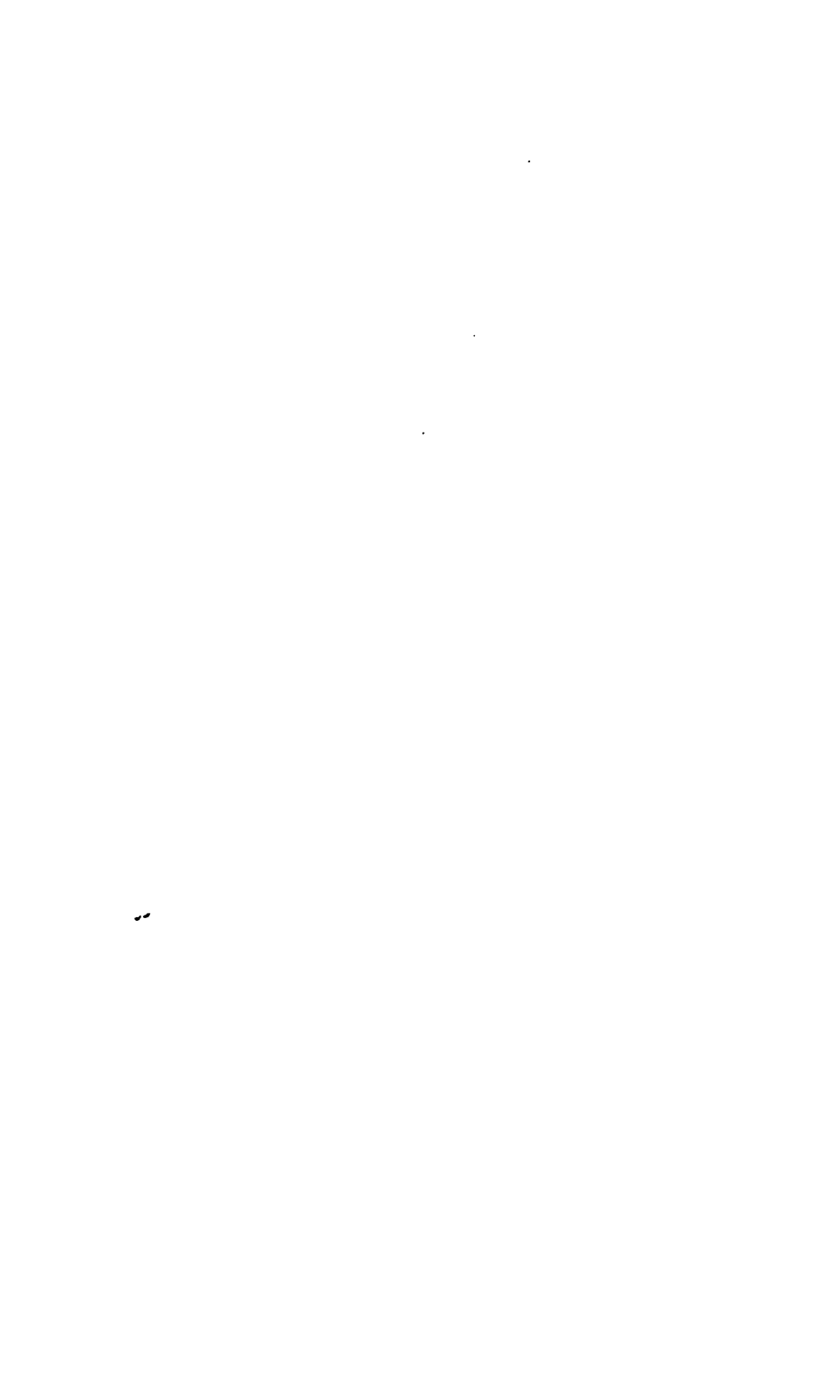
HX Q2AY -

Educk 5877. 153.3



HARVARD
COLLEGE
LIBRARY







CONSISTORII ACADEMICI
ABDENSIS
ALIBI
PROTOKOLLER.

IMMERSO HISTORICO-SCHOLASTICO

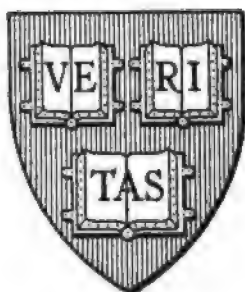
II

UNIVERSITÄT ABEN

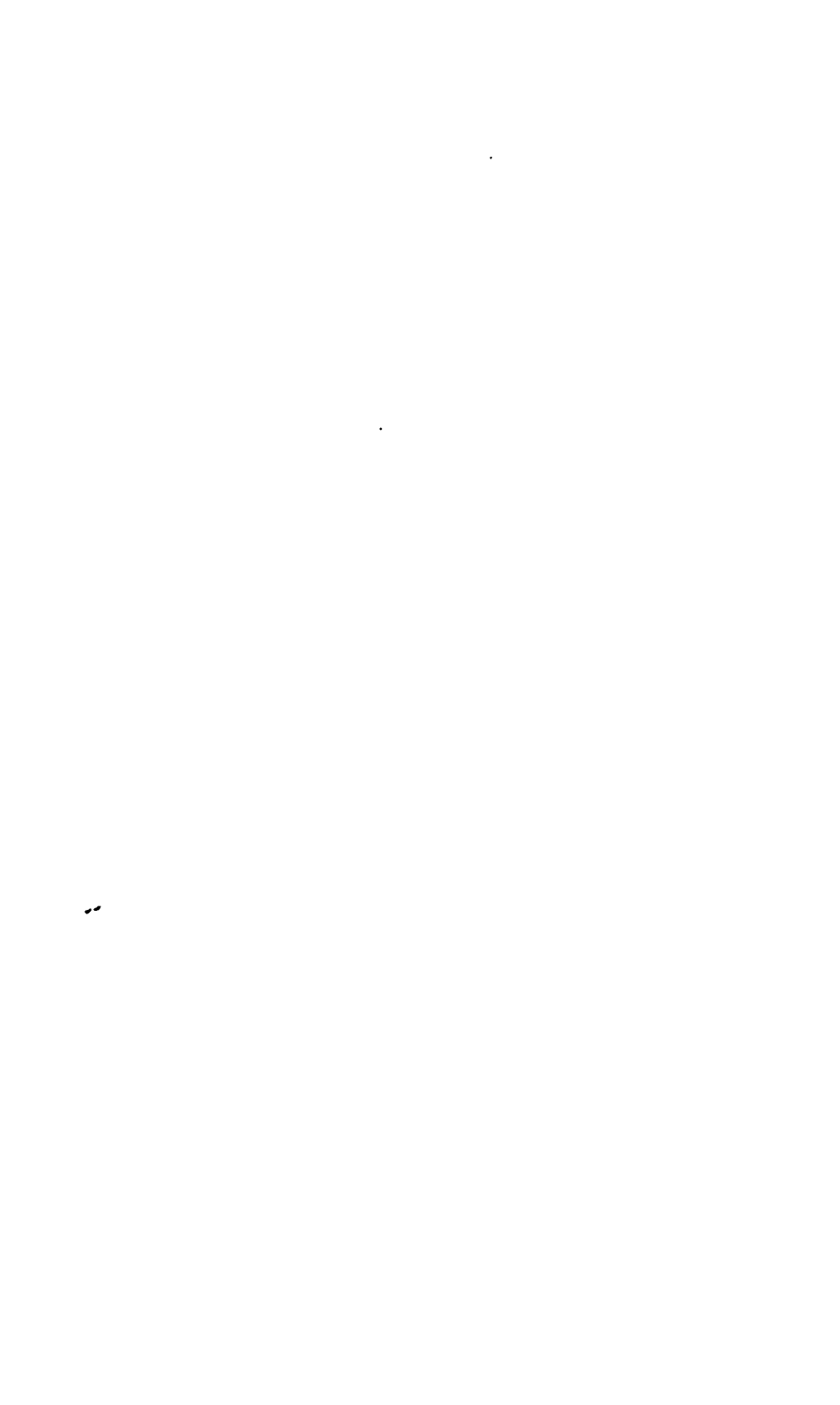
1. The first part of the text is a list of names in parentheses.



Educk 5877. 153.3



HARVARD
COLLEGE
LIBRARY



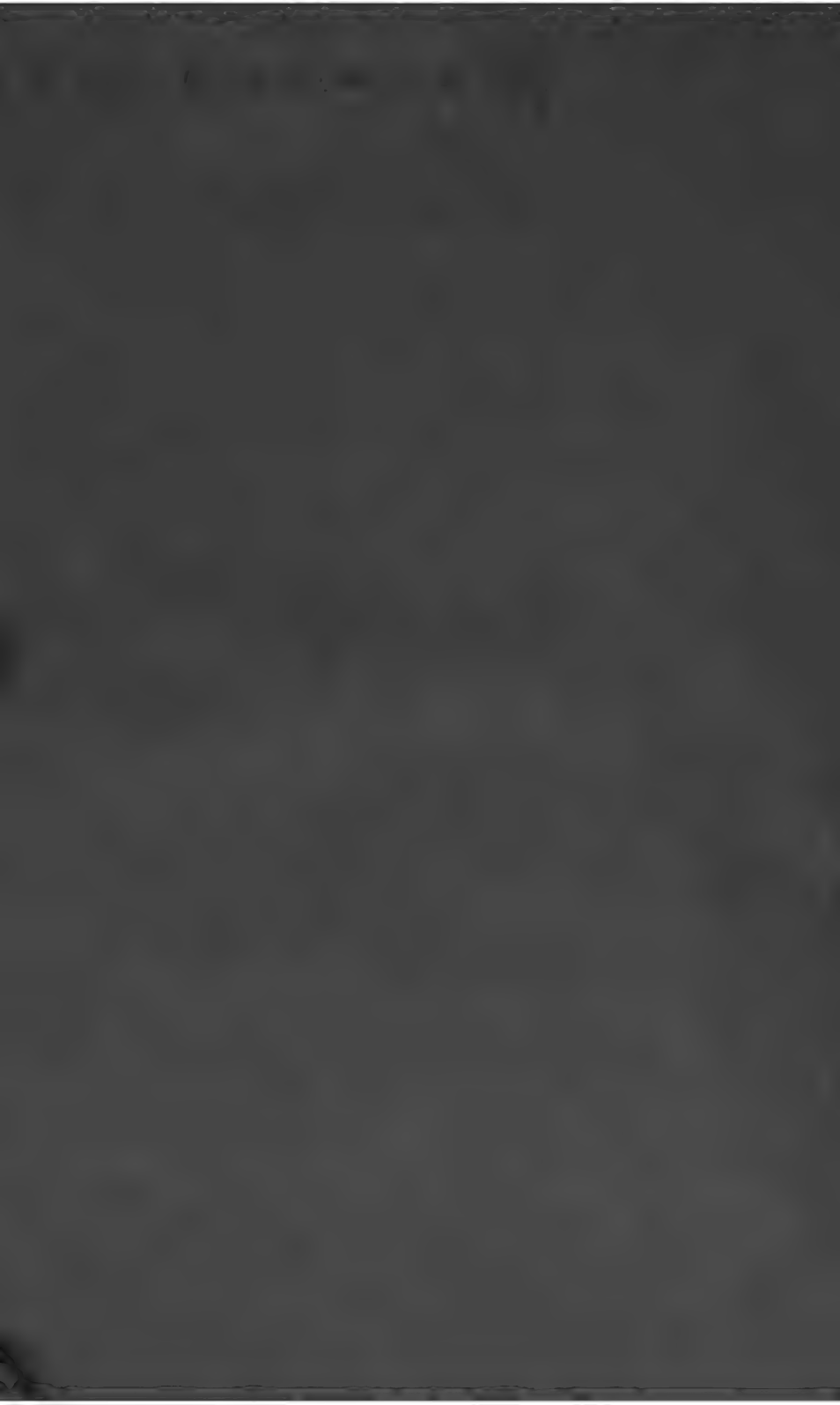


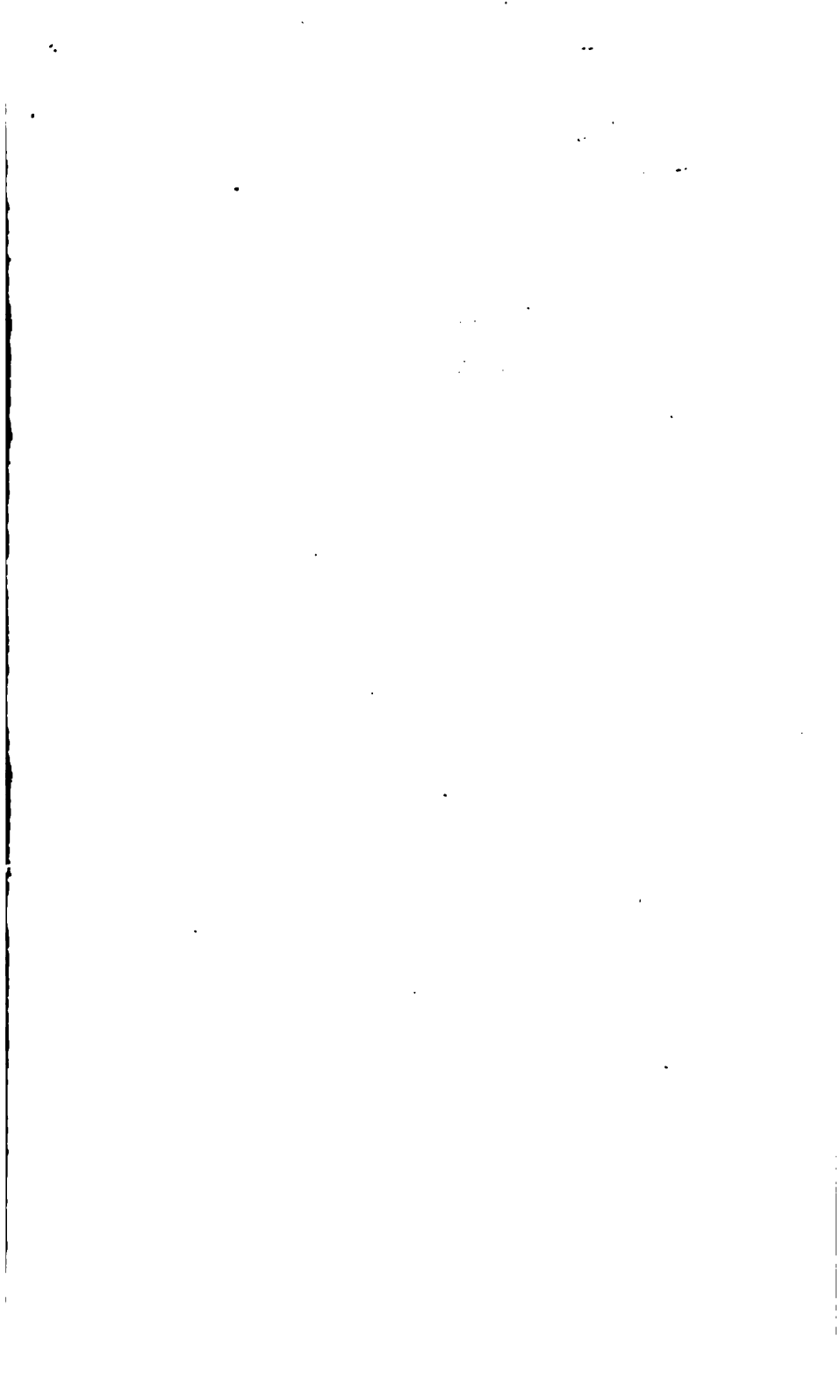
CONSIGLIO ACCADEMICO
ABRUZZESE

PROTOKOLLER

DELLA
SOTTO SEGRETERIA

1877







62*2

TODISTUSKAPPALEITA
SUOMEN HISTORIAAN.

JULKAISSUT

SUOMEN HISTORIALLINEN SEURA.

— .. —

II.

CONSISTORII ACADEMICI

ABOENSIS

ÄLDRE PROTOKOLLER.



CONSISTORII ACADEMICI
ABOENSIS
ÄLDRE
P R O T O K O L L E R .

UTGIFNA
AF
FINSKA HISTORISKA SAMFUNDET.

II.

Tryckt med anslag ur Långmanska testamentsfonden.



HELSINGFORS,
FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,
1887.

~~Educ 5290.70.65(2)~~



Δ

Educ R 5877.153.3(2)



Vid utgifningen af handlingarne i förevarande del af Consistorii academici aboensis äldre protokoll ha i hufvudsak samma principer följts som de, hvilka legat till grund för redigeringen af förra delen. Äfven nu ha de originala protokollen in extenso blifvit återgifna af hänsyn till det skadade skick, hvori de befinna sig sedan Åbo brand och hvilket mycket försvarar deras användande samt gör deras upplåtande för forskning förbundet med synnerlig risk att ytterligare förstöras. I afseende å registrets upprättande har äfven samma grundtanke, som bestämt sättet för uppgörandet af förra delens, blifvit fasthållen; i sakregistret ha derfor under vissa hufvudrubriker hänförs allt, som till den ifrågavarande saken kunnat anses höra. Då särskildt konsistoriales å nästan hvarje sida nämnas, har likväl rörande dem åtskilnad gjorts i registret mellan de sidanvisningar, som gälla uppgifter endast om deras närvaro i konsistoriet, och dem som hänvisa till ställen i arbetet, der deras verksamhet i öfrigt beröres.

Helsingfors i April 1887.

A. G. Fontell.



**Acta Consistorii Academici sub Rectoratu Nobiliss. et
Excellentiss. D. D. Michaëlis Gyllenstolpes.**

Jfrån den 31 Maj 1654 till den (29 Maj) 1655.

Den 31 Maj bleff Consistorium hollit, och woro närwarande: Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Nicolaus Nycopensis.

Då bleff talt om stipendiaterna, att the medh första lägenheet skola kallas tillhoopa, och ransakas, hwilcka som äre när- och ifrånwarande; lofwar och Magn. Dn. Rector disputera för Dn. M. Joh. Pratano, som ifrå Consistorio Ecclesiastico till Rijkzdaghen förreest år, och haf:r Rectorem der om ombidit, att han the uthi hans absentia giöra wille.

Dito: Uthslutes M. Petrus Betulinus ifrån catalogo stipendiatorum och Haqvinus Rosenholm inskrifwes uthi hans rum igen uthi media classe, efftersom han der om ödmuckeligen haf:r anmodat, och är en fljttigh dreng, och eliest haf:r kostat på sigh uthi fremmande land, och nu haf:r föga att holla sigh medh.

Dito: Bleff Amund Nielssons breff opläsit, som war skrifwidt till Dn. M. Simonem Kexlerum ifrå Göteborgh den 3 Maj nästförledhen, der som hans meening är att blifwa tryckiare här wedh Academien; doch der Peer Hansson wille echta Sal. Peer Waldz enckia, lof:r han sigh inthet wela wara honom till hinders. Altså emedan Acad. Cancellarius haf:r stält detta ährandet under Consistorii disposition, ty är närwarande professorum meening, att så frampt Peer Hansson tager Sal. Waldz enckia till echta, försäkras han om samma lägenheet, helst medan Amund till förelagdan termin inthet haf:r gifwidt swar till Consistorium; och detta gifwes Amund ochså tillkenna.

Dito: Bleeff beslutit att Acad. tryck skall inventeras uthaff Dn. M. Erico Achrelio, och Dn. M. Simone Kexlero, förr än thet lefwereres Peer Hansson till handa.

Den 7 Juni bleeff Consist. höllit, och woro då (närvarande) Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Nicolaus Nycopensis, Dn. M. Martinus Stodius, Dn. M. Simon Kexlerus.

Då supplicerade M. Andreas Turonius om hielp uthaff 1654 åhrs pecunia diligentiorum, till att låta tryckia nästkommande åhrs Ephemeriden, Calendarium och Prognosticon. Sentent.: Här om bleeff voterat och beslutit, att aldenstund be:te M. Andreas medh sådant arbete låter see sin flijt, och der medh illustrerar denne Academien, ty bewillies honom aff 1654 åhrs pecunia diligentiorum 30 dal. S. M:t medh den condition, att så frampt han continuerar medh samma arbete, så får han ochså samma stipendium beholla till flera åhr, doch så att Cancellarius Academiæ der om consuleres.

Dito: Företrädde Abrahamus Cursor, och ödhmiuckeligen badh om någon hielp till thet stipendium, som honom uthi staten påfört är, föregifwandes sigh icke kunna komma fort medh den löhnen uthi sitt huusshåldh. Sent.: Här om berådhrågas Qvæstor Academiæ, om han weet något förslagh här till att gifwa, och sedhan delibererar Senatus vidare, och wil see till på hwadh sätt han kunde blifwa förhulpen.

Dito: Företrädde Karin Simons dotter, och fordrade uthaff Svenone Clodino 3 dal. K:r M:t, hwilcka han henne ähnnu föruthan the 7 $\frac{1}{2}$ ~~///~~ K. M:t han tillförenne betalt haf:r, restera skall. Här emot förewende Clodinus i förstonne, att bem:te Karin skulle wara betalt medh be:te 7 $\frac{1}{2}$ ~~///~~ och medh the 5 $\frac{1}{2}$ dal. K. M:t, som Michaël Benedicti hade henne lefwererat, och bekende sigh hafwa warit hoos henne wedh pass halfft åhr; doch sedan, när Consistorium honom påminte, att Karin haf:r i medhler tijdh twettat deras klädher, kookat deras maat och eeldat badhstufwan medh sin eghen wedh, lofwade Clodinus contentera henne be:te 3 dal. K. M:t medh första lägenheet.

Dito: Blefwo stipendiaterne sammankallade, och åthsporde [om] deras lägenheet; då befans, att M. Jonas Lacusinius

är förreest och kommer inthet igen, och att Abrahamus Nicolai hafr warit en godh tijdh bortta.

Dito: Bleeff beslutit, att lectiones skola slutas för markn.

Den 10 Junii hemma hooss Magn. Dn. Rectorem företrädde Sigfridus Jacobi, och beswäradhe sigh öfr Simonem Bartholli Aboënsem, föregifwandes, att han hade bitit honom j fingret j tuman heela naglen sin kos och hwadh der under är, på Simonis faders eghen gårdh, dijt. han aff Simone genom Andream Jacobi war budhen, och dessföruthan sade han sigh hafwa fådt aff honom 4 örfijlar; och sedhan detta skeedt war, blifwit aff Simone solliciteradh uthi Henrici Georgii närwarelsse, [medh] 25 dal. K. M:t., der medh han hade warit till fredz, om Simon hade hollit sitt lyfte. Men emedan thet inthet skeedt är, beder han, att Simon motte derföre straffas, och hollas till att betala balberarens M:r Påfwals löhn. Härtill swarade Simon, nekandes först sigh hafwa budit Sigfridum till sigh, men sedhan bekende han, att Andreas Jacobi hade medh hans consens gåådt efter Sigfridum och haft honom dijt. Men efter någhra timmar, sadhe sigh hafwa frågadt aff Sigfrido, hwi han förwägrade sin broor Anders gå tillen, hwaruthaff sedhan trätan begynttes. Bekenner altså sigh hafwa slagit Sigfridum någhra gångor wedh öhra, och icke fleera örfijlar gifwidt honom ähn twå, dragit honom i håre(t) och lidhit thet samma igen. Men huru såsom Sigfridus hafr fådt ett blodigt finger, seijer han sigh inthet minnas, och meenar att han hafr stött sigh moott stenar, och inthet fådt deraff att någhon skulle hafwa bitit honom. Bekenner och, att han hafr budit Sigfrido 10 dal. S. M:t till förlikning, om Magn. Rector wille sleppa saken der medh och inthet mehra straff skulle påföllia. Sigfridus bekende att han hade dragit Simonem aff håre(t) medh wenstra handen, men doch icke en gångo fick slå honom, emedan the hultte hans andra hand fast. Andreas Jacobi kallades in, och witnade att han efter Simonis begähran hade budit Sigfridum till Simonem; sade sigh inthet weta om Simon hafr bitit(t) Sigfridum i handen eller inthet; föregaff och, att theras träta hafr begyntz deraff, att Sigfridus hafr beskylt Simonem för trulkonst, i thet han hafr sagdt: du går dijt att höra Salomons wijss-

heet. Här till nekade Sigfridus och badh honom thet bewijsa. Balberaren M. Påfwal företrädde och witnade att Sigfridi tuman war icke stött uthan bitin. Sent.: Efftersom Balberaren betygar Sigfridi finger wara bitin, och Simon bekänner sigh hafua tillbudit penningar till förlijkningh, ty fälles han till såre(t); och böter för lyte 9 ~~mg~~ S. M:t, målsegandens ensak, och 12 ~~mg~~ S. M:t för sårsmål till treskiftes, efter thet 4 Cap. Sår. m. Wilia, S. L. och för två puustar, hwilcka han sielf bekänner, 6 ~~mg~~ S. M:t för hwardera efter thet 12 C. i samma balck; hådragh på båda sijdor warder ophäfwid. Simon skall och förlijka Balberaren.

Den 27 Sept. woro uthi Consistorio Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Nicolaus Nycop., Dn. M. Martinus Stodius, Dn. M. Abrahamus Thauvonius, Dn. M. Johannes Pratanus, och Dn. M. Bergius.

Då præsenterades M. Petri Bergii fullmacht på professionem Lingg. här wedh Academien, som war daterat i Vpsala den 7 Febr. A. 1654; och fördenskuldh nu denne gångon præsterade han juramentum adessoris uthi Consist. Academico. Sammaledes bleff och Dn. M. Martini Stodii fulmacht opå 3:am professionem Theologicam här wedh Acad. opläsen; och bleff så både han såsom och wälbe:te Bergius admonerade till att taga i acht, hwadh dem i deras fulmacter opåläggges.

Dito: Lefwererades in uthi Consistorio H. G. N:des Acad. Cancellarii breeff, dat. Stockholm den 20 Junii 1654, der han recommenderar Dn. M. Abrahamum Thauvonium till H. Ähr:t Procancellarium och Capitlet, att han finge tråda till pastorat uthi Lundå sochun, när Sal. Hartmanni enckians nådheår äre förflutne. Här till sade närwarande Senatus Academicus, sigh inthet hafwa något ther emoot, uthan meentte att thet blifwer ther wedh, helst emedan Episcopus derpå sin skriff gifwidt hafwer.

Dito: Præsenterades H. G. N:des Acad. Cancellarii breeff, daterat Stockholm den 27 Maj 1654, och lydher om hustro Justina Olufz dotter, att hon finge niuta i Lundå twenne nådh-år, och all annor befordingh och undsetningh uthi Consist. uthi thet som henne kan lenda till befrämielse. Derföre och

emedan hon een ensörande enckia är, och haf: r monga faderlösa att försörja, och nu genom Acad. Notarium tienstligen begährar att få beholla sin Sal. mans afwelsbonde för 1654; ej heller haf: r Senatus något annat henne att gratificera medh; ty bewilies be: te hustru Justina Olufz dotter, Sal. Hartmanni enckia, hennes Sal. mans afwelsbonde, att hon får niuta der rentan för 1654, och så lenge hon niuter löhn aff Academiae stat.

Dito: Proponeradhe Dn. M. Petrus Bergius, huru såsom han är uthan afwelsbonde, och wil gerna weta, huruledes han kunde ochså få någon. Då tycktes Senatui godt och rådsampt, att han medh Dn. M. Abrahamo Thauvonio [: som haf: r expectans på Lundå :] der om handlar. Här till swarade M. Thauvonius, att han inthet wil mista sin bonde, emedhan han är uthan sochun, doch wil han see till, att han opdrager M. Bergio något aff resten som står hooss bonden.

Dito: Lofwades Peer Hansson skriftteligh fullmacht opå Academ. Typographi lägenheet; der som förmähles, att han achtar trycket grannelighen och holler thet reent, köper åhrli- gen något medh Acad. penningar till dess förbättring; får för gemeen skrift, som professores och studiosi låta tryckia, 6 ~~z~~ S. M:t, men för grannare tryck 4 öre S. M:t mehra, och för thet grofwaste 3 dal. K. M:t, och när thet är betalt, skall han tryckia $\frac{1}{2}$ rijss, der någon begährar, wil och någon flere exemp. trykta, gifwes 1 dal. K. M:t för hwart 100, och lefwerere trenne correctur. Han skall taga till sigh trenne exemplaria uthaff alt thet som tryckes här wedh Academien, och lefwerera der aff ett exemplar att förwaras uthi Consistorii archiv och twenne till Acad. bibliothek. Dedicationer anbe- langande, så steller han sigh effter förra decret.

Dito: Bleeff talt om professorerne, som absentera sigh ifrå staden och försuma lectiones; och att Dn. M. Simon Kexlerus kallas in, om han icke kommer in till nästa Sundaghen.

Dito: Om theras introductione, som nu præsenterade sijna fulmacher, talas uthi nästa session.

Den 11 Octobr. bleeff åter Consistorium hollit, då före- trädde Hans Matzsson, borgare i Åbo, och anklagade Ericum Ekmanum Aboensem, föregifwandes, att han hade första Bön-

dagz affton kl. 9 gådt på gatan för hans port, roopat och skält honom för en skälm, hoorkarl, hustron hoora och dottren sammaledes, hwset hoorhws, thet han sielf hafr giordt till hoorhws, medh fljttigh begähran, att han för alt sådant måtte tillbörligen straffas. Här till swarade Ericus, att han kallade huset hoorhws, och inthet mehra; att han och för oliudh han gjorde på gatan hafr allreda plichtat medh carcere, thet som Magn. Dn. Rector ochså sannade. Hans Matzsson beroopar sikh opå sina grannar, som på bete skälsorden hördt hafwa, och sombliga aff them äre till marcknan förreeste, och somblige inthet wela comparera uthi Capitlet. Derföre bleeff bete Hans utaff Senatu förmant, att han går medh sine witnen på Rådhestufwan, och ger der bewijss opå theras witnesbördh. Sedan kom Carl Flesk för retta; och witnade, att Ericus hade sagdt: Kokenhuus är hoorhws; der till Hans swarat: Tu är snarare hoorunge, ähn thet är sant. Men Ericus sagdt igen: Tu må wara skälm och hundzfott, förr ähn iagh är hoorunge.

Sedhan angaff Hans Matzsson Ericum Ekmannum opå sijn dotters wegnar, Brita be:dh, den Ekmannus hafr rådt medh barn. Ekmannus bekenner sikh hafwa warit hooss Hans Matzson om Staffans affton 1653, medh några andra, och en stund der effter gådt allena dijt igen, och kastat sikh i sängen, der Brita lågh, doch inthet klädt utaff sikh, mycket mindre haftt medh henne att beställa, uthan då han förnam hennes lättfärdigheet, stodt op och gådt sin wägh. Hans Matzsson sade, att Ericus wille första gångon köpa brenndwijn, och effter han thet inthet fick, gick han sin wägh, kom strax igen, och trengde sikh in medh gewalt genom porten, klädde uthaff sikh och ladhe sikh hooss dottren. Så sade han och, att dottren twettede stugun till marcknan, och föll så oförmodeligen, bleeff siuk der aff, och twå dagar der effter födde barnet på den 8 dagh Septemb. Ericus beropar sikh på andra, som medh henne hafwa haftt att beställa. Sedan kallades Ekmannus in särskilt, och medh alfwar admonerades, han medh godha wille bekenna sanningen och inthet tala något emot sitt samwet; men han nekade som tillförende. Sent.: Här om bleeff voterat och be-

slutit, att aldenstund Ericus bekänner sigh hafwa warit medh Brita i sengen, hafv dijt på nytt gådåt medh berådt modh, och tijdhen synes komma öfwereens, ty kan Senatus honom inthet befrija; uthan gifwes honom respiit på 14 dagar att skaffa sigh en annan, som skall wara barnafadren, om han kan, efftersom han sigh derpå beropar, eller purgere sigh medh 12 boofaste, laglige och trowerdige män.

Dito: Inscriptio skeer tillkommande Tijssdagen den 17 Octobr., och intimeres näste Sundngen der om.

Dito: Tycktes godt och rådhsampt wara, att Dn. M. Martinus Stodius introduceres Torssdagen effter All Helgon, och Dn. M. Petrus Bergius 8 dagar der effter, så framt man förnimmer att H. Ähr:t Procancellarius kommer heem.

Dito: Påmintte Rector om prælectionibus och disputationibus, att hwadh som uthi constitutionibus står, thet måtte tagas i acht.

Dito: Taaltes om albo professorum, och syhntes inthet wara otienligt, att the skrifwes in uthi samma book som studenterne, fremst j boeken, och Procancellarii (namn) fram för andra.

Den 25 Octob. bleff Consistorium hollit, och woro närwarande: Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Nicolans Nycopensis, Dn. M. Ericus Achrelius, Dn. M. Martinus Stodius, Dn. M. Simon Kexlerus, Dn. M. Abrahamus Thauvonius, Dn. M. Johannes Pratanus, Dn. M. Petrus Bergius.

Då kom Hans Matzsson åter för Consistorio, och stelte in Jöran Pålssons och twenne qwinspersoners, Margeta Erikz och Margeta Eskils dotters witnesskrift, aff Sigfredh Ersson till witne underskrifwen, innehollandes, att Ericus Ekmannus hade kallat bete Hans skelm. Begährade ochså att Ericus holles till att purgera sigh medh eedh för hans dotter Brita, eller bewijsa en annan som retta barnafadren är, effter Consistorii afsagdan doom, och att han motte skaffa barnets lijk till grafwen. Ekmannus protesterar emot inlagdan witnesskrift, och wil hafwa witten fram för retta. Men lägersmålet anbelangande, så beroopar han sigh opå Samuel Hattmakare och Michel Tolskrifware, som tillijka medh honom hafwa hört

Jsach Palicka seija och beskylla Brita Hans dotter för andra. Samuel kallades in och witnade, att han om en Sundagz morghon åt frukost hooss Palicka, då Jsach Palicka sade sigh weta den som hafr giordt barnet, och war då till Tawastland förreester, rekte Erico hand derpå och lofwade bewijsat. Michel Tolskrifware sade, att Jsach om en böndagH efter swensk messan hade sagdt sigh weta fadren åth Britas barn, som då war förrymd; men om thet war hans alfwar eller skempt, weet han inthet. Sentent.: Här om bleeff delibererat, och efter noga betenckiande beslutit, att emedan Ericus Ekmannus, för sitt exces och oliudh han på gatan giordt hafr om Böndagen, hafwer medh Procancellarii wetskap pœniterat medh carcere, ty bliffr thet ther wedh. Skålsorden anbelangande, emedan Hans Matzsson efter senaste afskeedh inthet hafr skaffat sådana witnen, som hafwa giordt sin eedh efter lagh, derföre kan Ericus inthet fällas till några böter denne gångon, uthan stånde åhn, att der Hans kan bewijsa sijn prætension framdeles, fälles sententia häruthinnan. Men hwadh som lägersmål medh Brita Hans dotter wedhkommer, så bleeff Erico före hollit, han skulle taga henne till echta; der till sade han kort nej, och swor sigh wara oskyldigh och frij för henne. Derföre och alldenstundh han inthet kan efter lagh befrija sigh, såsom honom förr detta för circumstantier skull aff Consistorio pålagdt är, ty fälles han till saken, och böter för lägersmål 40 ~~mg~~ S. M:t och wijker här ifrån stadhen till en tijdh.

Dito: Supplicerade Martinus Petri åter om stipendio regio, och Senatus lofwade deliberera der om, då catalogus öfwersees.

Dito: Introductio Dn. M. Martini Stodii angår den 7 Novemb. och Dn. M. Bergii den 9 ejusdem.

Den 15 *Novembris* bleeff Consistorium hollit.

Och alldenstund Johannes Lilius, Carolus Bilsten, och Johannes Plagman åhre för detta hooss Magn. Dn. Rectorem aff stadsens Magistrat angiffne, för broons spoolwercke, som the skulle hafwa om nattetijdh nederrifwidt, och Carolus på ferska gerningen är aff wachten fast tagen, och hafd ginast till Rectorem, der han hafr skutit heela skulden på Plag-

mannum och Lilius; ty framkallades Johannes Lilius, tillspordes och sade sigh hafwa warit samma affton tillijka med the andra, Johanne Plaghman och Carolo Bilsten, på samma kellaren hooss Anders Mortens, doch i andre stugun, oanseedt han sedan bekende, att han och war i samma stugun medh dem, men gådt derifrån förr ähn the andre gingo derifrån, doch sedan sade han, att han på gatan för kellaren skildes ifrån dem; betygandes sigh inthet weta, hwem som haf:r rifwit spoolwercke(t) på broon sönder; sigh hafwa fulla seedt Johannem Plagman, men weest endoch inthet om han gjorde något till saken eller och inthet, och lofwar giöra sin eedh härpå. Sedhan kallades Carolus Bilsten in, tilspordes och bekende, att the woro alle tre tillijka på kellaren, först på trycktaffel, och sedan nedre i stughun, ginge tillijka derifrån först, och sedan gick Lilius föråth; men då han, Carolus, kom på broon, hörde han roopas, och befruchtade sigh, och effter the mehr och mehr nalkades, fattade han i spoolwercke(t), att taga thet han skulle defendera sigh medh, och i thet samma gick thet sönder. Seijer sigh inthet minnas, om andra gjorde något, meenar doch att thet kan inthet wara att han allena reff sönder, uthan att wachten haf:r better kundskap der om. Så bekenner han och att Plaghman sleet sigh ifrån wachten, men Lilius war inthet der. Johannes Plaghman seijer sigh wara aldeles oskyldigh, bekenandes sigh hafwa gåådt ifrån Carolo på broon, sigh icke en gång tagit uthi broon, uthan Carolum allena och thet för theras skull som kommo effter honom roopandes. Om Lilio bekenner han, att han war på kellaren i samma stughun, der han och Carolus woro, och gick tillijka medh dem derifrån. Men då honom blef förehollit, att han haf:r slitit sigh ifrån wachten, och altså warit medh Carolo, swarade han sigh hafwa kommit sedhan tillbaka igen, när han hörd ethet tumult opå broon. Wachtmestaren Anders Jngewaldson sadhe, att studenterna woro först, då wachten kom, tre stycken på broon, men Bilsten stodh allena stilla och war den förnemsta som reeff sönder, och (Plaghman?) nästan lijaskyldigh effter han sleet sigh undan aff henderna för wachten, och fick hugg aff dem i sin faders port, då han skulle rymma undan.

Han bekänner att Plaghman plägar esomåftast om nättran förföra sigh på wachten. Blefwo fördenskuld studenterne tilsporde, hwem den tridie war medh dem uthi selskapet? The swarade seijandes, att Hermannus Törwöst kom dijt, då han hörde thet oliudh, så och några andra. Wachtmestaren sade att the woro i förstone fyra. Sedhan blef han tilfrågadh och witnade, att Bilsten hade bekendt då om aftonen hooss Rectorem sigh wara oskyldigh, och att the andra hade kommit samma wäsende åstadh och rifwit broon. Sedhan kom Chiemnären Jacob Ersson in, och opå Borgmestare och Rådz wegnar, beswärade sigh öf:r bemälte studenter, fordrandes opå uthslag. Men alldenstund studenterne icke alle wela bekenna sigh wara skyldiga uthi saken, ty dilationeres här medh till dess att stadsens Magistrat uthi theras Rett eedeligen förhöra witnen, och lefwerera så hijt en skrifteligh attest derpå.

Dito: Proponerade Magn. Dn. Rector, huru såsom M. Jurvelius tjenstligen begährar blifwa recommenderadh till Consist. Ecclesiasticum, att han må medh första lägenheet blifwa promoverat: altså lofwade professorerne tala der om medh Procancellario.

Dito: Supplicerade Johannes Roskamp om stip. regio, och bleeff skrifwin inter expectantes.

Den 16 *Novemb.* skreefz till H. G. N:de Academiæ Cancellarium om Academiæ stat, och om den rest som stäär hooss Cronones fougdar i så longan tijdh.

Den 18 *Novemb.* bleeff Consistorium hollit, och woro närwarande: H. Ähr:t Procancellarius, Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Nicolaus Nycopensis, Dn. M. Ericus Achrelius, Dn. M. Simon Kexlerus, Dn. M. Abrah. Tauvonius, Dn. M. Joh. Pratanus och Dn. M. Petrus Bergius.

Då proponerade Magn. Dn. Rector, och gaff Senatui tillkenna, att emedan uthi actis kan finnas något wara beslutit, thet som inthet effectueras, professorerna fördenskuld hwar sitt rectoratz acta öfwersee, och referera sedan sitt betänckiande der om till Senatium. Men Senatus ladhe detta ährandet opå Notarium, att han seer der effter, noterar alla decreta, och sedan refererar till Senatium.

Dito: Refereradhe Magn. Dn. Rector, huru såsom Hans Böriesson hafv præsenterat Jonæ Hermanni handskriftt opå 60 dal. 24 öre. K. M:t. Men efftersom han war bortreest förr, ej heller finnes effter honom sådana saker, som bette Hans kunna lefwereras, ty kunde han inthet uthretta.

Dito: Jnlade Jacob Ersson Chiemnär Rets ransakningh, der som förmähles, att wachtmestaren Anders Jngwaldsson hafwer witnat, att tre studenter, Carolus Bilsten, Johannes Plaghman och en tridie, den han inthet kende, hafwa rifwit och slagit öfrenda spoolwercket på Åbo broon. En båtzman Johan Simonsson be:dh hafwer bekent thet samma, att han hafwer sedt tre studenter på broon, och att Bilsten sprang till spoolwercket [och] hade ett stycke öfwerenda, weet doch inthet om the andra två hafwa hulptit honom, emedan han war borta effter wachten. Johannes Plaghman swarar här till, att witnen hafwa inthet giordt sin eedh, och att wachten önskar deras wärsta, och doch witnar inthet emot honom, uthan allenast emot Bilsten. Carolus seijer ahnnu, att han inthet gjorde aff proposito, uthan för nödhen skull. När då både Carolus och Plagmannus tillspordes, hwem den tridie war medh dem? swarade the: att thet war ingen annan än Lilius, som nu skall vara förreest på bygden. Sedan effter bägges theras affträdande, bleeff Jacob Ersson inne, och gaff Magn. Dn. Rectori tillkenna, att Borgmestare och Rådth inthet sökia någhon sentens och doom uthi denne saken, uthan låta henne falla. Sent.: Här om bleeff delibererat, att aldenstund målsäganden gifv sin rett effter och beder för reis, är icke heller den tridie tillstädes, altså giöres icke något slutt häruthinnan denne gångon, uthan differeres här medh, och föreholles för Plaghman och Bilsten hwadh lagh och constitutiones i sådana excesser, edzöre, sijwyrdning, etc. förmå, förmanas altså att the holla sigh i stillheet, och ingestäns reesa ifrå stadhen, förr ahn the få höra Consistorii sentens och doom, att the i medhler tijdh afbidhia hooss Bårg. och Rådth, och stella them till fredz om the kunna.

Dito: Sendes effter Simon Snickare, att han skulle komma

och witna uthi een saak emellan Dawid Sigfredsson, anklagare, och Petrum Vanæum, swarande, men han comparerade inthet.

Dito: Protesterade Jacobus Eurenus der öfr, att Haqvinus Rosenholm är förd öfr honom uthi catalogo stipendiariorum, och begährade komma i sitt rum igen. Sent.: Hwadh som häruthinnan en gångo beslutit åhr, thet blifwer der wedh, för the skääl, som man då hade, helst emedan man haf:ringa wissa leges der om.

Dito: Påminte Magn. Dn. Rector åter professorerna om disputationibus publicis.

Den 29 *Novembris* taltes uthi kyrckian om Michaële Sigfridi, som för lönskalege bleeff relegeradh förr tu åhr sedhan till paar åhr, och nu begährar komma under Academien igen. Sent.: Emedan han haf:ring stått sitt straff, kan honom inthet förwägras att wara under Academien, doch admoneres, att han i tijdh tager sigh något wist före och icke förnöter sin ungdom uthi lettian.

Dito: Skall här effter delibereras, om någhon aff Consist. kan recommendera till någon den persson, som ifrån Academien relegeradh är, besynnerligen om Rector kan thet göra.

Den 6 *Decemb.* bleeff Consistorium hollit, uthi närwarrelsse Procancellarij, Rectoris, M. Alani, M. Nicolai, M. Stodii, M. Achrelii, M. Kexleri, M. Thauvonii, M. Pratanii, M. Bergii.

Då kom Josep Jacobsson för retten, och opå sin principals Herr Erikz weg:er, Pastoris uthi Nykyrckie sochun, fordrade uthaff Peer Hansson opå Sal. Peer Waldz enckias wegnar, trij åhrs huusshyra, för en bette Hr. Erickz gård på Fågatan, der Sal. Wald skall hafwa i så många åhr warit inhyses, præsenterandes sin principals fullmacht härpå. Här emot prætenderade Peer Hansson, att Herr Erik inthet haf:ring kraft på samma hyra hwarken uthaf Sal. man eller aff hans enckia i 12 åhrs tijdh. Josep Jacobsson sade thet wara skeedt för wenskapen skull, såsom och derföre, att Herr Erich boor långt här ifrån. Peer Hansson seijer, att Herr Erich haf:ring besökt Sal. man uthi hans siukdom, och icke ett ord talt här om, begährar fördenskuuld weta, om Josep haf:ring någon skriffit derpå;

bekenner fulla, att Sal. man haf:r boodt uthi den gården, men huru lenge, och för huru stoor huusshyra, seijer han sigh inthet weta. Jacob bleeff särskilt tillfrågat, om der finnes något skriftteligit contract eller witnen, och på hwad condition Walden är der inkommen. Josep swarade dem emellan inthet hafwa warit något contract här[öpå], efftersom Sal. Wald kom på kiöp, och doch likwäl köffte inthet gården. Han tilspordes, om Wald haf:r något kostat opå gården? Ja, sadhe han, opå brädeskutningar, hwilcka han sedan förde medh sigh dedan igen. Lofwar afslå aff hwart åhr 10 dal. opå sin principals weg: r. Peer Hansson företrädde och sade, att Sal. Wald war icke lengre j den gården ähn i åhr och några wekur, haf: r i medhler tijdh kostat på en qwist, taak och een heel wägg, för hwilcken orsak skull H: r Erik på hyran aldrih fordrat haf: r, ei heller då han war senast i stadhen. Josep sade thet wara skeedt derföre, att han icke skulle öka deras korss. Bekenner och, att Sal. Wald hade handlat medh Herr Erich om gården, ingen festpenning på kiöpe(t) gifwit, och ingen på thet stadfestelsse sökt, derföre protesterar han icke mehra på kiöpet, uthan på huusshyran. Peer Hansson begärr dilation att fråga här efter wijdare. Sent.: För några circumstantier skull, som behöfwes bätter wetskap opå, opskiutes medh denne saak, till dess parterna wijdhare förklara: 1. Hwem som haf: r warit wollande, att gårdaköp emellan Herr Erik och Sal. Peder Wald bleeff rygd. 2 Om thet är något betalt anten genom byggiande eller annat på hyran, eller och icke. 3. Huru lenge Sal. Wald war i Herr Erikz gård, och hwadh han skulle gifwa derföre åhrligen.

Dito: Kom Henricus Florinus för Retta, och angaff Bookbindaren Fredrich Elers, högeligen beswärandes sigh der öf: r att han aff honom oförskyt är uthi Storackens bröllop öfwerfallen och sargat blefwen, först i så motto, att Fredrich är kommen till honom, och frågat, hvi han skulle hafwa maant honom uth, der till han neekade, och blef doch aff Fredrich medh åhrerörige titlar öfwerfallen. När han då gick ifrån honom, sade Fredrich: Jagh skall nappas medh tigh i morgon. Der till Ericus sagdt, sigh inthet ondt hafwa giort, men skulle

dee nappas eller förlijkas, så skulle thet skee nu. Medh thet samma komo två köpmän och hulte honom uthi armarna, ther han feltte sin hatt neder, och tå Jacobus Eliæ halp honom derifrån, och han wart lööss, kom Fredrich medh een liusstaka och slogh honom i hufwudet ett blodhsår alt till beene, skaar sedan medh knifwen effter hans ansichte, och skar medh thet samma öfwer armen ett hohl på två tröijor. Fredrich swarade, att han ingen träta medh studenterna hade, uthan allenast skilde dem åth, och i thet samma fick een örfijl uthaff Erico så att näsan hans blödde, derföre fick han uthi liusstakan och slogh honom der medh i ijfrigket, och sedan i mootwårn, när the komo opå honom, måtte taga till knifz och defendera sigh. Ericus sadhe sigh inthet hafwa slagit honom, thet Jacobus Eliæ och Johannes Bruun skola weta witna. Fredrich beropar sigh opå Organisten M:r Michel, som hafr seedt, att Ericus slogh honom wedh öhra först, wil och framdeles fråga effter andra, som kan skee hafwa seedt thet samma. Och beswärer sigh der hooss der öfwer, att hans fönster äre samma affton sönderslagne, och wil att Ericus gör sin eedh, att han icke weet hwem thet giordt hafwer. Ericus sadhe sigh kunna thet wäl göra, men för bara suspicion skull seijer han sigh inthet wara plichtigh der till. Johannes Vilhelmi kallades in, och bekende, att uthi samma gästobodhet woro M. Laurentius Kempe, M. Johannes Forsenius, Ericus Florinus, Johannes och Gabriel Tuder i [: som då woro borta, när Ericus fick hugg :] Jacobus Eliæ, och sadhe, att alle desse woro budna medh sijn moors wetskap. Slagzmålet anbelangande, seijer han sigh hafwa städt medh Florino, då Fredrich sade till honom: wij skola nappas. Der till sadhe Florinus: skall wij nappas, så må thet skee i affton och sedan förlijkas. Altså maante Bookbindaren honom uth, och fick medh thet samma uthi liusstakan och slogh Ericum i hufwudh(et), och sedhan skar effter honom medh knifwen. Jacobus Eliæ kom fram, och witnade, att Bookbindaren slogh först till och icke Ericus; men uthe på gården hafwer Bookbindaren kunnat fådt hugg aff andra, förr ähn han kom i hoop medh Erico. Fredrich referadhe att någhra hafwa warit medh bara werior

på gestabodz gården och på gatan, dem han inthet kende. Sentent.: Här om bleeff voterat och dömdt, att aldenstundh Fredrich icke neka kan, sigh hafwa slagit Erich ett blodhsåår i hufwudh(et), och skurit på hans klädher medh en knijf ett hohl uthi wredes mod, ty fälles han för ett blodhsåår till 12 ~~my~~ S. M:t och för thet han drogh knifwen medh wredes modh till 6 ~~my~~ S. M:t effter laghen. Men Fredrich skall stå öpet att agera moot Florinum, så frampt han kan bewijsa, att Florinus hafr slagit först till. Fönstren och tumultet, som på gården och gatan medh werior giordt är, kan Senatus deruthinnan ingen sentens fälla, effter som Fredrich bekenner, att han inthet kennen dem. Florinus begährar balberare löhnen, och seijer sigh hafwa öfwergifwidt badharen M:r Påfwal, emedan han inthet wille komma till honom, och at han begärte för första bandet 1 R.dal:r hafwer altså sedan warit hooss M:r Niels i JI-pois(!); protesterar och på sin sweda och wärck. Härpå swarade Senatus, att skäligh balberare löhn kan inthet neekas honom.

Sedan frägades uthaff Erico Florino, hwilcka the woro, som slogo Fredrikz fönster sönder? Ericus sadhe sigh inthet weta hwem thet giordt hafwer? Ty emedan slagzmålet påstodh, woro Jacobus Eliæ, Johannes Bruun och Petrus Erics i stugun, och borgarena (!) i hoop medh Johanne Tudero på gården. Men Ericus Herkepæus folgde i thet samma han fick hugg, M. Joh. Forsenium och Gabrielem Tuderum, och war hemma uthi herberget för ähn han kom ifrå badharen.

Då delibererades ochså om studenterna som gå obudhna till gestahodh; och war Procancellarii råd, att sådant ähnnu genom en intimation förbindes, och the ther medh beslås, skola straffas.

Dito: Discurrerades om relegatorum recommendation, aff tillfället, att Dn. M. Martinus Stodius hafr recommenderat Michaëlem Sigfridi till propositos, hwilken Michaël i hans rectorat för 2 åhr sedan bleeff relegerat, om sådant är förswarligt, och om antingen Rector eller någon aff professorerne kan thet göra. [Sen.] eenhällige vota föllo ther opå, att aldenstund the äre contraria [att] recommendera och relegera,

och i Upsala en ifrå Capitlet för sådan orsak är uthsluten, ty må ingen thet göra huarcken Rector eller någon uthaff professorerne, ty må och huar och en achta sigh derföre.

Dito: Præsenterades en skriff, der som förmähles, att Consistorium Academicum haf:r tagit uthaff Consistorio Ecclesiastico, att inkiöpa tryck medh, tilläns penng:r 170 dal. K. M:t och 25 R.dal:r, item kyrckiones penningar 55 dal:r K. M:t, för hwilka penng:r professorerne hafwa gådt i caution, och Economus templi fordrar nu opå betallningen. Detta togz uthi betenckiande, och syhtes godt, att skrifwa här om till Acad. Cancellarium, emedan uthi fisco inthet finnes i förråd, och den deel som på trycket åhrligen faller, der till åhrligen behöfwes.

Dito: Refererades till Senaturn, huru såsom Dn. M. Ericus Achrelius, Dn. M. Johannes Pratanus, och M. Michaël Jurvelius, hafwa inventerat den 17 Sept. nästförleden, effter Senatus befallningh, Academ. tryck Typographo Peer Hansson till handa, och der befunnit 13 sty. caster, tertia Kegel 12 L \mathcal{E} 17 $\frac{3}{4}$ \mathcal{M} :r, mittel Kegel 13 L \mathcal{E} 3 $\frac{1}{2}$ \mathcal{M} , Garmund Kegel 4 L \mathcal{E} 5 \mathcal{M} :r, Canon, Derdanck, Lister 4 L \mathcal{E} 1 \mathcal{M} , ny mittel 7 L \mathcal{E} 8 $\frac{1}{2}$ \mathcal{M} , Canon 6 L \mathcal{E} , mittel cursif 2 L \mathcal{E} 17 \mathcal{M} . Och är summan uthan greska tryck 51 L \mathcal{E} 12 $\frac{3}{4}$ \mathcal{M} . Thet greska trycket wogz medh casten, och gissades wägha 3 L \mathcal{E} .

Dito: Supplicerade Ericus Favorinus och Elaus Schroderus om stip. regio, och blefwo skrefne inter expectantes.

Dito: Prælectiones beslutes näste Tijdsdagen, och ther om intimeres Sundagen 8 dagar till, och medh thet samma förmanas studiosi, att the icke gå obudhna i gästabodh, och kallas till Henrici tijdh tilhopa igen.

Dito: Anklagade Lars Olsson Axelium Henrici för geldh 25 $\frac{1}{2}$ dal:r K. M:t, hwilka han hafwer föröbligerat sigh den 23 Aug. nästförledne, att betala medh thet första han skulle komma heem ifrån Åland. Axelius bekenner gelden; ty pålegges honom, att han contenterar bette Larss innan 14 dagar, och inthet wijker förr ifrå stadhen; huar han och icke effterkommer thet, så skall han blifwa incarcererad.

Den 15 Decemb. bleff Consist. hollit, uthi närwarelsse Procancellarii, Rectoris, M. Georgii, M. Nicolai, M. Stodii, M. Kexleri, M. Thauvonii, M. Pratani, M. Bergh.

Då delibererades åter om the studenter, som hafwa warit i hoop medh broon, och kallades Johannes Plaghman fram, then ther protesterade moot the witnen, som på Rådhestugun uthi denne saak witnat hafwa, derföre att the inthet hafwa giordt sin eedh. Frågades uthaff honom, om han icke war då medh när Bilsten reeff spoolverket neder, och kan thet witnen bewijsa? Han sade sigh inthet kunna få något witne derpå, efftersom der ingen war, uthan wil befrija sigh medh eedh. Bilsten tillfrågades och sade, att han huarken kan befrija eller fälla Plagmannum, efftersom han war mycket beskenkt, sigh icke heller mehra minnas om Lilio. Men thet bekenner han, att Plaghman hafwer bekent för honom, att han också togh i broon och war tillijka medh honom på broon, och sleet sigh ifrå wachten, och inthet war hemma för ähn han då slap wachten, och att Lilius hade gåadt bort förr; om han då gjorde något eller ej, haf:r Plagmannus sagdt sigh wara okunnigt. Ytterligare sade Bilsten, sigh allena hafwa kostat allreda opå broon 4 R:dal. och fordras ähnnu för 18 spoolor 9 dal. K. M:t, huar till the andra ingenting hulptit hafwa. Sent. Senatus: Emedan som theras gjorde tumult är offentlig, och canseedt att Magistratus civicus hafwer gifwit dem till, så äre de likwäl bådhe hemma och här klagligen angifne; ty straffes Carolus Bilsten, Johannes Plaghman och Johannes Lilius, för deras grofwa exces, med carcere, och skola huardera gifwa par R:dal:r åth the fattiga, skall och Plaghman samt Lilius betala sin deel aff thet som Bilsten på broon kostat hafwer.

Dito: Lofwades M. Andres Thuronio recommendation till Maj:tem Regiam och till Rijkzens Cantzler, att han kunde blifwa promoveradh till någon tjenst, som han kan wara capabel till

Dito: Bleff M. Erics Lucandri supplication opläsen, der som han begärar: 1. Förloff ifrå notariatu stipendiariorum; thet honom aff Senatu bewiliades. 2 Någon deel uthaff pecunia

diligentiorum, thet som inthet han gå för sigh, emedan M. Turonio äre 30 dal. S. M:t deraf tilsagde. 3 Att få beholha stipendium, så lenge han wedh Academien är. Här om wil Senatus deliberera framdeles, då catalogus öfwersees.

Dito: Lofwades M. Michaëli Jurvelio skriftteligh recommendation till H. Ähr:t Episcopum och Consist. Ecclesiasticum.

Anno 1655. Den 17 Januarii bleeff M. Enevaldi Svenonii kongl. fulmacht opå professionem Eloqventiæ här wedh Acad. opläsen, och beslutit, att han Tijssdagen efter Kyndermesso, nembl. den 6 Februarij blifwer solenniter introduceradh.

Den 10 Febr. bleeff Consistorium hollit, och woro tilstades: Procancellarius, Rector, M. Nicolaus, M. Martinus, M. Simon, M. Thauvonius, M. Johannes Pratanus, M. Bergius.

Då gjorde M. Enevaldus Svenonius sin adessoris eedh uthi Consistorio.

Dito: Bleeff aftalt, att emedhan lectiones alt här till ähre icke begynte, för så få auditoribus som i stadhen warit hafwa, så skola te nu begynnas nästa Torssdaghen.

Dito: Efftersom Dn. M. Enevaldus haf:r twenne professioner att förestå, Eloqventiæ och Poëseos, som hafwa medh sigh stoort beswär uthi compositioners öfwerseende, ty tillåtes honom, att han läser allenast två gångor om wekan uthi Poësi.

Dito: Företrädde Acad. bookförare, Laurentius Jauchius, och gaff Senatui Academico tillkenna, att han icke kan holla någhon boklådha här uthi stadhen åhrligen, emedan han hafwer tagit sigh före ett annat werck uthi Reffle, och elkest bådhe till siös och aff otrogne tienare en odrägeligh skada lidit hafwer, begährar fördenskuld förloff och dimission ifrå den beställning han här haft hafwer, och een skriftteligh attestation der om. Han lofwar och tillseijer, att der någhon åhn framdeles anfordrar, så wil han senda in godha autores och böcker. Sent.: Senatus wil inthet förwägra honom skriftteligit afskeedh, uthan mehra betyger att man haf:r inthet emot honom, doch skeer detta på Acad. Cancellarij behagh. emedan han medh H. N:des förskrift först hijt ankommen är.

Dito: Refereradhe Dn. Rector om Johanne Josephi Mathesio, som medh några andra Bothniensibus haf:r öfwerfal-

lit hans poike på gatan, och slagit honom ett stort hohl i hufwudet. Detta remitteres till Consist. minus, efftersom samma Bothnienses äro små, och nu första gången framme.

Dito: Bleeff beslutit, att emedan Procancellarius och M. Nicolaus Nycopensis ähre nu till rikszdagen reessferdige, ty fordras underdånigst uthaff H. K. M:t genom dem confirmation opå drottning Christinas 1651 åhrs donation. Då lofwade både Procancellarius och M. Nicolaus göra sin flijt der om, effter möjligheeten; och skall M. Nicolai omkostnat, han för statens skull gör, igen betalas.

Dito: Beswärade sigh Dn. M. Petrus Bergius der öfwer, att han haf:r ingen afwelsbonde, ej heller någhon sochun, såsom andra professores, och emedan han haf:r haft omak medh twenne lectionibus publicis, och der emot Sal. Hartmanni enckia, föruthan sin sal. mans löhn haf:r och haft Lundå sochun för 1654, begärar altså, att honom motte unnas hennes bonde för 1654, om icke heel doch halfwa renttan. Senatus gaff honom thet samma förslagh som tillförenne, att han och Dn. M. Abrahamus Thauvonius, som effter nådhähren till Lundå träder, wille handla här om, så att enckian finge beholla sin bonde, och Dn. Bergius finge något aff Dn. Thauvonii bonde. Dn. M. Thauvonius lofwade Dn. M. Bergio den rest han hafwer hooss sin bonde återstående, nembl. 20 t:r sp:ll och 100 dal. peng:r. Dn. M. Bergius swarade, att bonden är fattigh, och kan aldrig betala samma rest, derföre war han inthet der medh benögd. Sedan på thet sidsta lofwade M. Abrahamus M. Bergio heela 1655 åhrs renta, och wil fordra sielff den återstående resten uthaff bonden, och alt detta för enckians skull, oachtadt att han derföre inthet wederlaggh hafwer. M. Bergius war icke heller här medh till fredz, uthan fordrar på enckians bonde och så att han må niuta der antingen heel, eller och halfwa 1654 åhrs renta, föregifwandes, att ingen annan mister ähn han. Denne M. Petri Bergii begähran togz uthi betenckiande, och effter nogha deliberation bleeff beslutit, att thet kan icke mehra rygglas och revoceras, thet som uthi denne saak bleeff beslutit den 27 Sept. 1654, nembl. att enckian beholler bonden för 1654 och så lenge hon haf:r

löhn aff Academien. Och detta alt för de skäl som den gången bewekte Senaturn till bette uthslagh, nembl. 1. Enckiones eländige tillstånd och the monge faderlöse barn. 2. Att M. Bergius, en ung man, blif:r promoverad till godh condition. 3. Professores i begynnelsen hade inga afwelsheeman och allenast 800 dal:r till åhrligh löhn. 4. Han bekom först förleden sommars sin confirmation på professionen, war tillförende icke annat än som extraord. professor, till dess han i höstas bleeff introduceradh. 5. Grefwens recommendation. M. Bergius beswärar sigh öf:r thet som skeedt och dömdt är, och begärrar att här om måtte skrifwas öf:r till Academiæ Cancellarium. Dertill bejakade Senatus Academicus.

Dito: Sedhan Procancellarius war uthgången, och professorerne stodho på golfwe(t), beswäradhe sigh Dn. M. Petrus Bergius öfwer M. Jurvelium, föregifwandes att Jurvelii hustru trenger hans hustru neder om sigh, thet som lender professorerne till neesa, och tå han war adjunctus, gick hans hustru nedarst, eij heller gaff sigh uthi den bencken, förr ähn hon begårte loff der till uthaff professorernas hustror, som dijt förordnade ähro. M. Jurvelius begårte dilation att swara M. Petro Bergio wedh näste session och fick der till Senatus samtyckie.

Den 12 Febr. examinerades hooss Magn. Dn. Rectorem, uthi M. Nicolai och M. Abrahami närwarelsse, een saak, angående någhot öfwerfall och grasserande, som någre Bothnienses hade låtit sigh finna förledhne Torssdagz på gatan. Då företrädde Johannes Josephi Mathesius, Petrus Johannis, Matthias Johannis och Josephus Josephi, Mathesii, tillspordes och bekende, sigh hafwa först medh en styrman, Philpus, warit hooss Erich Matzsson, och woro alle aff samma styrman dijt budhne, men sedhan styrmannen war bortgången, sadhe Johannes och Petrus sigh hafwa betalt der 1½ stoop Spanst wijn. Men Cursor, Petrus Rutelius, witnade, att då han effter Rectoris befallningh frågade der effter uthaff Erikz hustru, hafwer hon sagt: att the woro inthet der. Rectoris drengpoike Michaël Marci kom fram, och klagade dem an, seijandes: att då han hade kommit ifrån Eriks Matzssons, och der Dn. Rectoris ährande bestält,

råkade han desse studenter på gatan för porten, som ginast talte honom till för thet han togh inthet hatten aff sigh, och sadhe: hwi skäller tu oss? — der till han nekade, effter han thet aldrig giordt hade, fick dock likwäl aff Johanne hugg och ett stort hohl och blodhsår i hufwudet. Johannes swarade, att Michaël hadhe [först] skält dem för skälmar och tyfwar, för thet the någhot [ropade], derföre sende han effter brandstakan, och gaff Michaëli en - - - i hufwudet efftersom han så lenge töfwade. Michaël sadhe, att the sielfwe bekende hooss badaren, der de sökte om förlijkning, att the inthet skulle minnas huru thet war tillgängit; såsom och att en annan poike hade brukat mun på dem förr ähn han kom till dem. Petrus Johannis bekende, att han hade den gångon swerd medh sigh, thet han hade tagit hooss borgmestaren Johan Hansson. Sentent: Här om bleeff voterat och beslutit, att Johannes Josephi Mathesius skall böta för blodhsår 3 dal. och skall förlijka honom som hafwer lidit sweda och werksampt balberaren. Men Petrus skall mista swerdet, och bådhe han och Matthias Johannis skola böta för tumulte(t) hwar sin R.dal:r eller plichta medh prubban.

Dito: Skall noteras uthi actis, att om Dn. M. Abrahams hustru blefwe enckia, så skall henne igen refunderas den skadhan, som M. Abrahamus haf:r deraff, att han godhwilheligen opleet Dn. M. Bergio sin bonde på heelt åhr, förr ähn han fick tråda till Lundå.

Den 14 Martij bleeff Consistorium hollit, och woro närwarande: Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Martinus Stodius, Dn. M. Ericus Achrelius, Dn. M. Simon Kexlerus, Dn. M. Abrahamus Thauvonius, Dn. M. Johannes Pratanus, Dn. M. Petrus Bergius, Dn. M. Enevaldus Svenonius.

Då företrädde Hendrich Hendrichsson, en borgare i Åbo, och anlagadhe Martinum Zachariæ Naguensem, föregifwandes att Martinus haf:r leegdt hans häst här ifrån och till Vskela förr någhra wekur sedhan, lofwat wäl betala honom derföre och skaffa hästen better och icke werre igen. Farit sedhan medh hästen till Vskela och der sedhan öf:r heela sochnen uthi 3 wekors tijdh; kommit till stadhen och sendt

hesten heem igen mycket wärre ähn han förr war, och der om lofwat förlijkas sigh medh honom, och thet alt här till inthet efterkommit, fordrar altså uthaff Martino 4 dal. K. M:t. Här till swaradhe Martinus, att Hendrich falkadhe sin häst uth till foders, och efter han skulle reesa till Vskela, kom han medh honom der om öfwereens, han skulle efter 8 daghar tagha Hendrichz häst allenast derpå att han skulle födhan. J medhler tijdh haf:r Hendrich bydt sin hest medh en annan som war mycket wärre, den han sedhan fick uthaff honom på den condition som förr war giordh, åkte medh honom till Vskela, och inthet wijdhare kunde bruka honom på sochnen, uthan hadhe honom hooss Caplan Herr Peer [emot?] penningar. Sadhe sigh hafwa haft och brukat Hendriksz eghna ranckor, aff hwilcka hästen blifwit bruten på båda sijdhor. Tillsportades Hendrich och swaradhe, att han haf:r budhit uth sin hest och bydt till sigh sedhan han hadhe taalt medh Martino (om) en annan häst som bättre war, men medh Martino sadhe han sigh inthet hafwa giordt något wist legomål; men att hästen war bruten, derpå protesterar han inthet, emedhan thet war hans eghna ranckor som Martinus brukadhe. Walborgh Jörens dotter företrädde, och witnadhe, att Hendrich hade sagdt: Gudh gifwe thet Martinus wille tagha min häst till Henrici; warit derföre uthi Martini quarter sex gånger, och aldrig medh ett ordh nembt om någära leghor. Kom och Eschel Matzsson för rätta witnandes, att han inthet wiste aff den förra hästen, men den studenten fick, han war på attonde winter, och war köfft för 3½ dal:r K. M:t, men då Martinus fick honom war han så godh som 10 dal. Kop:r och är sedhan stört i Nousis i Raipiå. Petrus Ruthelius företrädde, betygandes, att samma häst lef:r ähnnu och är i Mæske i Killuwa, seijer och att studenten inthet brukade hästen på sochnen, uthan hade hooss Hr Peer i Vskela. Men Martinus kunde icke necka, att han haf:r åkt medh samma häst till Vskela. Sedhan kallades Eschel in, tillsportades och swarade, att han haf:r aldrig sagdt thet hästen skulle wara dödh, doch woro the som witnade, att han och uthi farstagan haf:r sagdt fast sanorlunda. Här om tillfrågades också

Hendrich; men han swor och sadhe sigh inthet weta, om hästen lef: r eller inthet. Sent: Eftersom Martinus bekenner sigh hafwa brukat Hendrikz häst och kört medh honom till Vskela, ty kan han icke aldeles förskonas medh legomåhl, uthan skal gifwa derföre 2 dal: r K. M:t. Anbelangande skadeståndet som Hendrich protesterar opå, der medh opskiutes, till dess parterna skaffa sigh wissare kundskap om hästen. Martinus begärr loff att agera moot Hendrich på Chiemnärkammaren, och thet bleeff honom bewiliadt.

Dito: Delibererades om futuro Rectore, och bleeff besluttit, att oanseet effter constitutiones Acad. borde någhon uthaff Theol. Facultate tagha thet embethe opå sigh, doch emedhan Dn. M. Nicolaus ähr till riksdaghen och the andre Theologi hafwa warit rectores hwar sina två reesor, ty går Senatus denne gångon till Facult. Philosophicam, och falla allas vota opå Dn. M. Simonem Kexlerum; der till han sielf och så samtykte, och önskades honom lycka och wälsignesse.

Dito: Laurentius Erics Seminander O.Got. och Johannes Petri Nerichius skrifwes inter expectantes.

Dito: Eftersom Arvidus Magni Smol. är uthi Acad. alltidh tillstädes och elliest en flitigh person, ty blifwer han förordnadh Notarius stipendiariorum, emedan han dessföruthan för sin fattighdom skull behöfwer den lilla hielp som der aff kan falla.

Dito: Emedan M. Ericus Lucander haf: r absolwerat sina studia, haft stipendium öfwer 6 åhrs tijdh, och här ähro monge torftige expectantes, ty kan han icke mehra moot mandatum regium wara inter stipendiarios, uthan uthalutes ifrå Nyåhret 1655.

Dito: M. Ericus Justander mister stip. aff samme orsacher.

Ähn uthalutes uthaff catalogo stip. Henricus Schroderus och Barthollus Giösa; men om Magno Petrejo och Andrea Stirenio delibereres framdeles.

Dito: Inskrifwes uthi catalogo stip. Laurentius Erics Seminander, Gustavus Pauli Birckalensis, Martinus Petri Letalens., Petrus Martini Upsalensis.

Dito: Eftersom här äro monga som wela disputera uthi philosophia, och der till behöfwes Lögerdagarna, ty bewilies Dn. M. Martino Stodio att disputera pro stipendiariis om Fredagharna.

Dito: M. Martinus Miltopæus blif:r corrector öf:r thet som här blif:r trykt; men om hans löhn delibereres framdeles.

Dito: War Senatus Academicus sentens, att Dn. M. Petri Bergii och M. Michaëlis Jurvelii hustror skola stå uthi kyrckiebäncken efter som the komma.

Den 4 Aprilis bleeff Consistorium hollit, och woro närwarande: Magn. Dn. Rector, Dn. M. Georgius Alanus, Dn. M. Martinus Stodius, D. M. Simon Kexlerus, Dn. M. Abrahamus Thauvonius, Dn. M. Johannes Pratanus, Dn. M. Petrus Bergius, Dn. M. Enevaldus Svenonius, Qvæstor.

Då bleeff taalt om Academiæ snickare, M. Jören Kindh, att alldenstundh Landzhöfdingen begährar han måtte wara wachten och båtmäns wäsende underkastadh, proponeres altså och tages uthi betänckiande, om han uthi detta fallet kan sleppas handlöss. Då inlades K. Maj:ts — — — — — *)

Här om bleeff voterat och godt funnit: 1. att emedhan uthi privilegiis Academien beståas flere embetzmän ähn Senatus här haf:r tagit under förswar; 2. förbiudes ingenstädz att tagha en borgare under Academien; 3. the som ähro under Academiæ jurisdiction och tienst, niuta ingen annan frijheet ähn för wacht och båtmäns peng:r; 4. resolution Borgmestare och Rådih gifwen är medh limitationer, och är inthet moot thet som här uthi denne saken giordt är, efter Acad. privilegier och Kongl. resolution; 5. så hafwer och be:te Jören alreda uthi fyra åhrs tijdh warit uthi Academiæ tienst och är medh General Gouverneurens consens der till ahntaghen; ty syhnes desse wara skälighe considerationes, så att man må icke sleppa be:te Jören handlöss, uthan der så behöfwes, fordres härpå Kongl. wijdare förklaring, antingen hädan eller och aff Landzhöfdingen; helst emedhan mehrbe:te

*) Lucka i handskriften.

Jören Kind är och Borgmestare och Råd(h), der han kan, medh sitt arbete gratis till wilies. Detta gifwes Landzhöffdingen till kenna genom Dn. M. Abrahamum Thau(v)onium och Dn. M. Joh. Prat.

Dito: Företrädde Urbanus Bertällsson och anklagade någre studenter för sitt fönster skull, thet the uthi slagzmål hade slagit sönder. Då kom en hattmakare, Johan Thomason be:dh, in, och togh heela skulden på sigh, föregifwandes, att han slogz medh Simone Bartholli, och medh thet samma i mörckret råkat slå fönstret sönder, thet han sedan botade och förlijktes der om medh werdinnan. Georgius Bartholli, som gester uthi samma herberge, tillspordes aff hwadh tillfalle Simon Bartholli och the andra woro dijt komne. Han swarade: att Josephus Aeschilli kom elliest och besökte honom, men Simon Bartholli emedan han läser för wärdinnans son. Josephus Aeschilli witnade att Simon Bartholli begynte disputera medh Gabriele Josephi om creatione, och strax der effter slogh Gabrielem i pannan medh een liustaka ett blodhsår, som ähnnu syhntes. Thet samma sade och Gabriel, och bekende, att han drogh Simonem i håre(t), men Hattmakaren warit mest i hoop medh honom. Simon nekade sigh hafwa slagit Gabrielem, och sade att werdinnan gaff honom een kanna öl, [då] the andre betalte then andra. Sent.: Efftersom både Simon och Gabriel medh sin brodher hafwa warit förr för sådane exces ahngiffne, och oachtandes trogne förmaningar hafwa på nytt igen peccerat, ty blifwa the medh carcere straffadhe; men Josephus och Abrahamus Aeschilli Ikalensis förskones denne gångon, och admoneres, att the achta sigh för slagzmål och elakt omgånge.

Dito: Företrädde Elias Skreddare och beswäradhe sigh öfuer Dn. M. Johannem Pratanum för geldh. M. Johannes lofwade contentera honom innan Pingsdaghen; och be:te Elias war der medh benögdh.

Dito: Bleeff Acad. Cancellarii breeff opläsit, der han sigh resolverar på Consistorii skriff om Dn. M. Bergii och hustru Justinas saak, således: att hwadh enckian haf:r bekommit aff bonden, thet beholler hon, och Bergius sammaledes. Då refererade Bergius sigh hafwa bekommit aff bonden 40

dal:r men enckian altzinthet opburit. Sent.: Detta opskietes till parterna privatim att afhandlas; kunna the icke förlikas, så skrifwes ther om till Grefwen på nytt igen.

Dito: Delibererades om Inspectoribus ærarii och Ædilibus, och blef Dn. M. Abrahamus adjungeradh Dn. M. Erico Achrelio, att the tillijka medh Dn. Qvæstore hafwa bekymber der om, att sakerna måtte ställas effter constitutiones, så wijdhæ thet kan lempas och låter sigh göra.

Dito: Bleef beslutit att Ædiles skola hafwa medh Qvæstore hvar sin nyckel till kistan, der Acad. peng:r äre förwarade och skola till wiss termin församlas.

Dito: Tages till bygningar och Acad. bibliothek aff sp:ll effter proportionen så nu som förr.

Dito: Suppliceradhe Abrahamus Cursor, att han finge ännu någon lithen hielp aff Acad. till att betala sin huus-hyra medh. Sent.: Då bewiliade honom Senatus A. de 2 R.dal. som Joh. Joh. Plaghman blef för browäsande saakfelt til at gifwa åt the fattiga.

Dito: Suppliceradhe M. Andreas Kinnorsus om stip. regio. Sent.: Efftersom nu är inthet ruum inter stip. ledigt, och han är till Swerige reesfärdigh, ty kan thet inthet skee denne gångon.

Dito: Jnlade M. Ericus Lucander och supplicando begährade sitt stipendium igen. Sent.: Thet som en gång giordt är, thet kan inthet retracteras; men om Senatus kan framdeles gratificera honom ex pecunia diligentiorum, thet sees gerna. Sedhan så skall och han wara närmast till deposituram, att såsom han är nu extraordinarius, så blif:r han försäkradh, att få framdeles trädha der till ordinarie.

Dito: Bleeff uthi Consistorio Acad. beslutit, att alldenstund Senatus Acad. esomåftast förnimmer, att genom någhre owahne correctorum förseende blifwa och finnes monge grofwe errata uti thet som afftryckes, så wäl them som tryckia låta, såsom och heela Academien till neesa och förkleeningh; ty förordnas der till en wiss corrector, som der medh wäl omgått kan och fljttigh är; och på thet han måtte hafua något för sin möda, och således thess willigare wara; ty bewilies och bestås honom aff them som låta något aff trycket uthgå för

hwart arck han corrigerar och öfwerseer 2 öre Silfr M:t. Och der någon som något tryckia låter, ioke wille låta correcturet till correctorem komma, uthan således lemnar errata uthi thet som afftryckt warder; tå skall hau wara förfallin till 4 öre S. M:t för hwart arck der sådant finnes. Huileken correctoris lön, samat taxa och böter, tryckiaren till sigh tager, för åhn han the afftryckte exemplar ifrån sigh uthlewererar.

Dito: Supplicerade Petrus Acander åther om stip. r.

Dito: Skrifwes Ericus Binningius inter expectantes.

Den 23 *Aprilis* blef Consistorium hollit, då företrädde Anders Jngwaldsson, wachtmestaren, och beswäradhe sigh öfwer någhra studenter, som hafwa öfwerfallit dem (i) Kortgarde, men wachten kenneer them inthet, emedhan the woro då inne. Sade sigh wetat, at the skulle komma, seedt Gabrieleom Johannis medh sex sty. andra, som hadhe tre sty. werior, högge i gatan, och gingo öfwer broon; derföre stelte han halfparten af sitt folck för broendan, till achta på them, tå the skulle komma tillbaka igen, thet the och giorde, komo oförmodheli ghen på dem, och oanseedt studenterna wille förfechta sigh, måste the likwål rymma undan. Medh thet samma hördes balrande på kyrkiegatan, dijt gick tromslagaren medh någhra andra, och fick Magnum Ringium fast på hesttorge(t), och efter han kende honom, sleffte han honom lööss; sedhan åther råkadhe han them wedh wåkenhuset, och fan der en hatt på gatan, som han hafr åhnnu. Råkat sedhermehra Gabrieleom Tuderum och Jacobum Flacsenium, och inthet kunnat grijpa them. Sedhan kom Tuderus longss åth torget, och någhra medh honom, hafft dragin wäria, den wachten nappadhe sin kooss tillijka medh en hatt och muff, på hwilka han wille inthet at wachten skulle dricka något. Sadhe sigh hafwa tagit Johannes Mattesij weria för Rectoris port. Derföre kom Johannes och Magnus Ringius till Kortgard, och wille medh gewalt tagha werian igen, och emedhan thet på stodh, komo öfwer trettijo personer, öfwerföllu Kortgard medh stenar, kastandes dem in genom fönster, och ladhe en af samma stenar fram för Capitlet. Då företrädde Magnus Ringius och föregaff, at han medh Flacsenio och Erico Gregorii gick nth och

spatzeradhe, och då the komma tillbaka igen, gingo the på Nålmakarens kellare på ett stooop öl, och funno för sigh Gabrielem Tuderum, derifrån gingo the öfr broon, och inthet höggo i gatan, ei heller taalte någhot at wachten, thet och wachtmestaren swaradhe, hadhe ingen uthdragen wäria, doch kom wachten och togh honom fast, och sedhan andre gångon igen på hästtorge(t), dedhan the förde honom till Kortgarde. Medh thet samma kommo två uthaf wachten, som hadhe tagit Johannis Matthesij hatt. Då Magnus kom uth war Johannes der, gaff sin wäria åth honom, och begärte sin hatt igen. Men sedhan han gick in igen, kom en hoop medh folk, som kastadhe stenar på Kortgardz dör, men dem kende han inthet, sågh en gångo genom fenstret, och fick medå thet samma hugg. Wachtmestaren sadhe, att han nembde them wedh namn, ropandes, Jacobus, Johannes, etc. etc. Der till nekadhe Magnus, och bekende, at han förr hadhe Olai Amberni swerd, thet han fick Jacobo Flacsenio.

Johannes Josephi företrädde och bekende, att han samma afton war hooss M. Axelium, och tillijka medå andre gjorde sigh aff(!) gladh af bötespenningar, som uthi collegio woro fallne. Warit tilstādhes: Henricus Mullovius, Gabriel Jacobi, Josephus Hourenius, Gabriel Tuderus, Johannes Tuderus, Matthias Johannis, Josephus Josephi, Johannes Flacsenius, Haqvinus Rosenholm, Stretovius, Abrahamus Krogher, Jacobus och Johannes Eliæ, Clodinus, Johannes Plaghman, Arctopolitani, Liliewan, Gyllenius, Josephus Forlosenius, Henricus och Simon Caroli. När han då skulle heem, mötte honom Gabriel för Brochij port, och ärnadhe medå Gabriele heem, men på torge(t) blifwit af wachten öfwerfallen, och mist sin wäria, som han hooss Jacobum Eliæ hadhe haft tillåns, och samma afton tagit igen. Studenterna som seijes warit på Kortgardz dör seijer han sigh inthet kenna, oanseedt at wachtmestaren wille honom annat öfwerlygha.

Gabriel Tuderus företrädde, och bekende sigh hafwa warit hooss M. Axel, och kommit derifrån medh Clodino, gådt sedhan på Nålmakarens kellare, och derifrån till sitt kvarter igen, oanseedt han i wäghen bleef aff wachten öf:rfallen.

Flaccenius sadhe sigh hafwa warit medh Gabriele, Magno och Erico Gregorii på kellaren, och då han skulle gå heem, haf:r wachten warit i försåt för them, först wedh boendan, och sedhan på kyrckiegatan, haft Magni swerd i handen, fådt hugg af wachten oförskylt, blifwit slaghen nedher på torge(t), der most lemna sin hatt och löpa undan.

Anders sadhe, at han sielf lemnadhe sin hatt, och togh wärian medh sigh.

Här om delibererades och kallades Johannes Josephi in och förmantes till att bekenna sanningen. Men han sadhe sigh inthet weta hwilcka som woro på Kortgårdz dör, ej heller annat sagdt åth dem ther uthe åhn: går bort karar; och åth wachten: nogh kenne iagh them, om iagh får see them. Sedhan effter allas vota giordes detta uthslag, att Magnus Nicolai, Gabriel Tuderus och Johannes Josephi, som äro öf-wertygade at hafwa gådt medh swerdh, skola mista thet, effter lagh och constit. Acad. och skola till Magistratum Acad. lefwereras. Anlangande Flaccenii hatt, och hugg, thet remitteras till Chemnär kammaren att corrigeras. Men tumultet på Kortgårdz dör står till wijdhare ransachningh.

Dito: Taaltes om Petro Martini, som går medh swerdh, daghelighen, och är likwäl privatim admonerad, men han förebär sigh hafwa ingen kappa, der af kan medh tijdhen förorsakas stoor förargelse. Sent.: Seijes wachtmestaren Carl Flesk till, at han tagher werian uthaf honom, der han råkar honom hafwa henne wedh sigh på gatan.

Dito: Kom Johan Fock fram, och anlagadhe någhra studenter, föregifwandes, att the hadhe slagit hans fönster sönder, och beskylte Johannem Garlenium, att han skulle weta them, effter the gingo hooss honom uth och in, seijer wara skedt emellan 11 och 12 om natten. Garlenius sadhe, at Laurentius Bonæus hadhe warit hooss honom samma afton, så och Johannes Petri och Jonas Hirudius, men the ginge heem emellan 7 och 8. Thet samma sadhe the sielfwe. Och emedhan Focken beropadhe sigh opå sina grannar, ty remitteres detta till härnäst.

Dito: Öf-wertygadhe Petrus Ruthelius Sigfrido Thomæ,

att han hadhe slagit en nyss deponerat efter deposition wedh öra; derföre skal Sigfridus Thomæ, för thet han under depositionens acten öfwerföll en, ty straffes han medh carcere, men för en puust skall han böta 6 ~~mp~~ efter lagh.

Dito: Refererades till Consistorium, at Dn. M. Petrus Bergius och Sal. M. Hartmanni enckia ähre förlijkte, så at Bergius får uthaf bonden 40 dal. K. M. och saken är så dem emellan componerat.

Dito: Examen begynnes den 17 Maii och mutatio Rectoratus går an den 29 Maij.

Taaltes om termino mutationis Rectoratus, den Dn. M. Simon Kexlerus wille, att han skulle muteras. Men emedhan han i förstonne war der medh till fredz, altså blif:r Senatus wedh första termin, nembl. den 29 Maij.

Opläsa (toplästes?) intimation, den 22 Aprilis publicerat, der studenterna afrådhes ifrå tumult, och likwäl igår blifwit intimerat och kallat tillhopa på conciliabulum, och igår hafwa the tillhopa warit. Sent.: Ty syhntes rådhsampt, att Inspectores kalla sina tillhopa, fråga, om the hafwa warit medh uthi hopen, och huarföre the thet göra, wijsandes, huru thet är moot constitutiones, och i sigh sielfft fahrligit, på thet man må kunna således segregera them; och detta skall skee idagh, och inthet intimeres them om, uthan fråges om den intimation och noteres.

Dito: Dn. M. Petrus Bergius blif:r Inspector Nylandorum.

Dito: Johannes Grandelius inskrifwes först uthi catalogo stipendiariorum ifrå Missommaren.

Dito: Påmintes Inspectores særarii, att the skola regulera sigh efter constitutiones så mycket thet låther sigh göra, i synnerheet, att the see Acad. farstughus taak för hwalfwet skull.

Olaus Hallenius framkallades, och tilspordes: 1. Om han togh nedher den intimation som war på Acad. dör nyligen? Swaradhe han: neii, oanseedt Abrahamus Cursor annorledes witsadhe. 2. Hwad war der intimerat, och om han war medh, och hwadh der blef beslutit? Han sadhe, at der kallades studenterna tillhopa och beswäres öf:r Magistratum civitatis,

för thet at någhra hafwa at beswära sikh öfr wachten, och få inthet audiencz. Kommit altså tilhopa i Academien och för Tawastporten, och der blifwit beslutit, att the skulle consulera sina förmän der om.

Dito: Aftaltas, att Rector står uthi Episcopi benck.

Den 9 Mai bleeff Consist. hollit, då lefwereradhe Qvästor in een rechningh, der som Sal. Peer Waldh göres skyldigh 366 dal. Silfr M:t och är span:nen rechnet pro annis 1649, 1650, 1651 efter markgången för 10 dal. tunnan, altså skall M. Achrelius och Qvästor taga Peer Hansson till sikh, och see efter hwadh som derpå betalt är, och hwadh sedhan ähnnu resterar, thet man wille sedhan rechna och föra på gården.

Dito: Bleeff Hoffretz. doom emellan Qvästorem på Acad. wegnar och Michel Eschelsson opläsen, och tyktes, att emedhan der förmähles om den deel som hooss Cronan sökias skall, ty måtte man thet och göra.

Dito: Examen skall begynnas efter middagen hora 2 och acta efter hollne examina öfwersees.

Dito: Delibererades om them som inthet wela betala sina böther, the skola finna thet för sikh, när the begähra stipend. eller någhon promotion.

Dito: Tillgifwes Jacobo Johannis the 10 ~~mg~~ som han till Capitlet skyldigh är för en puust, och admoneres, att han ställer sikh wäl framdeles.

Dito: Effter M. Justander, Lilius, Gustavus Bogha, Berthollus Giöss, Petrus Vanæus, Jacobus Flacsenius äre saak-felte hwar till $\frac{1}{2}$ R.dal., ty tages thet af theras stipendio, men andra skola bötha medh carcere.

Dito: Jonæ Hirudio och andre som hafwa lagligt förfall, gifwes loff till att reesa öfr.

Dito: Taaltas om studenternas inlago, i synnerheet thet the förmähla om carcere, at Abrahamus haf:r brukat thet för stall. Abrah. bekenner sikh haft hesten der inne öfr een natt eller twå. Sent.: Abrah. plichtar derföre medh prubban.

Dito: Proponerade Magn. Dn. Rector, om Dn. M. Enevaldo, at emedhan Theologi blifwa förhindradhe ifrå disputando,

att han då loco Adjuncti Theol. skulle disputera, propter publicam utilitatem. M. Enevaldus sadhe sigh wara der till benägen, helst emedan han uthi sin profession fögha hafv: att disputera, oanseedt han inthet der om anmodhat hafwer. Theologi wela tagha thet uthi betenckiande, och begähra dilation.

Dito: Öfwersågz catalogus stipendiariorum, och utslutes ifrå Missommaren 1655: Andreas Stirenus, Jonas Petri Eck, Magnus Petrejus, Sveno Clodinus, Gabriel Gregorii, Sveno Gardius, och inskrifwes igen: Johannes Grandelius, Petrus Acander Smol., Laurentius Fösaing Smol., Carolus Portulinus.

Dito: Proponeradhe Qvæstor om Waimala och Richandela i Lappå, der som een engh beholles och brukas af en annan bonde, och begährar weta, hwar expenserna tagz? Lofwar betala dubbelt, om han icke winner. Då lofwade Senatus hwadh skäligh är bestå.

Dn. M. Enevaldus beswärer sigh öfr Sal. Hartmanni enckia, för thet hon förwägrar Elo(q.) bonden lösa till sigh några saker, som hon hafv: låtit uthmäta der, och han hafv: budit penningar föse, och hon wil inthet eliest, ähn at han löser alt. Sent.: Emedhan hon är häruthinnan obilligh, ty skall hon der om admoneras.

Den 23 Majj bleef Consistorium hollit, då taltes om Sal. M. Hartmanni barns förmyndarskap efter thetas sal. modhers nyligen dödheliga fränfalle; och förordnadhes ther till förmyndare: Dn. M. Abraham Thauvonius och Dn. M. Johannes Pratanus.

Dito: Omrördes thet tumultwäsende, som studiosi senast på torget begingo, af hwilcka somblige äro förreeste, och altså kunde detta bulret sub moderno rectoratu icke definieras eller sljitas. Denne saak committerades futuro Rectori Rever. Dn. M. Kexlero.

Dito: The som ähre saakfelte, och ähnnu bötherna icke aflagdt, skola här efter lefwerera till fisum.

Dito: Till mutationem Rectoratus inviteres medh sceptris efter den förra ordningen.

Dito: Bewiliades M. Lucandro tijo dal. Silfr M:t af pecunia diligentiorum inne warande åhrs. Blef och uthaf Se-

natu Acad. beslutit, at han beholder för depositura fulkomligen sin löön, hwadh han therföre kan bekomma; och ther then andra icke i rettan tijdh om hösten igenkommer, blif:r han ordinarius depositor.

Dito: Laurentius Stenonis Angermannus effter sin begäran blif:r skrifwen inter expectantes, och haf:r *medh thet* första förhopning at blifwa stipendiarius.

Dito: Benedictus Olai Rubergius kommer inter expectantes, och blif:r *medh thet* första accommoderadh.

Acta Consistorii Academici sub Rectoratu Excellentiss.

Dn. M. Simonis Kexleri, Math. P. P.

a 20 die Junii A. 1655 ad 20 Maii A. 1656.

Anno 1655 den 20 Junii bleef Consistorium hollit.

Då begährade Qvæstor Acad. Peer Gerss, at ifrå Consistorio skulle några giöras fullmechtige, som skulle reesa på ransachningen emellan fougden och bönderna, och förmedhla medh them, som det behöfwä. Blefwo altså uthaf Senatu der till förordnadhe Qvæstor sielf och M. Johannes Pratanus, så och M. Martinus Miltopæus, som notera skall, och skal reesan fortsettias Olssmessa tijdhen.

Dito: Blef beslutit, at ærarii Inspectores skola tagha ærarii nycklar till sigh strax ifrå missommaren.

Dito: Jnspectores stip. blifwa Dn. M. Georgius Alanus och Dn. M. Petrus Bergius.

Dito: Blefwo Dn. M. Nicolaus Nycopensis och Dn. M. Enevalds förordnade typographiæ och bibliopoli Inspectores; men bibliothecæ Dn. M. Ericus Achrelius och Dn. M. Abraham Thauvonius.

Dito: Påmintes M. Abraham Thauv. och M. Johannes Pratanus, som sal. M. Hartmanni barns förmyndare ähro, att the lefrera hijt till Consistorium ett inventarium opå the saker som finnas effter sal. mannen.

Dito: Företrädde Anders Merthen och anlagadhe Johannem Petri Plaghman för en blånat, som Johannes skulle hafua gifwidt honom under ögat, och hade skält honom för en skälm, giordt honom heemgångh, och rendt medh steenar på hans dör två eller tre gångor. Här till swaradhe Johannes, att han war budhen på kellaren af en Larss Jonsson be:dh, den som och betalte gelaget, doch när han wille gå

derifrån medh the andra, pantade Anders Martens poike hans handskar, och fordrade af honom en kanna öl, men han stötte poiken från sigh, och slogh honom inthet; kom altså medh thet samma Merthen och fick honom i kraghan, och wille slåen, men han, Joh., hulte honom medh henderna ifrå sigh, och inthet slogh honom, om han då haf:r stött sigh i fingerendarne, eller och sielf fallit moot något, då han rende effter honom medh wärian, sejer han sigh inthet weta. Men at han skulle hafwa warit medh stenar på hans dör, thet nekar han aldeles. Marthen swaradhe, at Johannes kom obudhen på kellaren, efftersom Larss Jönsson bödh allenast H:r Simons son och Gustavum Aemelæum, och doch likwål begynte uthan någhon skuld baasa hans drengpoike, och Marthen derföre tagit honom i kappan och welat fösten uth på dören, då Joh. hade slagit honom blådt ögha, och sedhermehra när han rymbde undan för wärian på gatan, öfwerfallit hans dör medh steenar. Poiken framkallades och witnade, at Johannes drogh honom i håre(t), och slogh honom på munnen. Abrah. — — — *) betygadhe, thet han hörde poiken gråta, men han wiste inthet hwarföre thet war, sadhe och at Joh. inthet slogh Anders Marthen, såsom och att Anders hadhe fallit då han lop medh wärian. Johannes framkallades särskilt, och förmantes till att bekenna sanningen. Men han swarade icke annorlunda ähn förr, nembl. att inthet slogh Anders, uthan allenast hultte honom medh henderna ifrå sigh, då han fick honom i halsen. Anders Marthen kom in och sadhe sigh kunna giöra sin eedh, at han fick then blånadhen uthaff Johanne. Johannes swär der emot, och lofwar befrija sigh härifrån medh en lijffigh eedh, at han aldrigh haf:r ärnat honom hugg, men om thet haf:r tagit då under öga, då han skött honom medh fingerendarna, sejer han sigh inthet weta. Til thet andra som skall wara skeedt på dören, nekar han aldeles.

Sent.: Emedhan Anders Marthen haf:r inga lagliga witnen fram, ty differeres här medh, och honom påläggas, at han haf:r sijna witnen på chiemnärkammaren, der at ee-

*) Lucka i handskriften (Simonis?).

dheligen betygga, huadh the seedt hafwa och weta witna, och tagher så een skrift derpå. Gifwes och Johanni loff att transigera medh honom i medhler tijdh.

Dito: Näste Sundaghen intimeres om feriiis, och skola studenterna convoceras tilhopa igen till Bartholomæi tijdh.

Dito: Erico Torsken bewilies testimonium för recommendation som han begähr.

Dito: Bewilies Jacobo Collino af pecunia diligentiorum 5 dal. Silfr M:t, så och Gustavo Bogha 5 dal. Silfr M:t af dito pecunia, hwilka Dn. Qvæstor Acad. them tillställandes warder.

Dito: Bewilies Dn. Johanni Matt. Sacellano Karck. tilgift på hielpdagzw:r och skiutzferdzpenningarna, Academiens deel, bådhe för hans bekostnat och beswär skull, som han haf:r för Academiens skull. Men H:r Thures begähran om samma tilgift skiutes till ransakningen.

Dito: Omtaltes, at här uthi Consistorio skall muras een medhelvägg, som för(r) warit haf:r och en skorsteen.

Dito: Skrifwes inter expectantes: Laurentius Bonæus, Magnus Kixelius, Arvidus Henrici, Carolus Ericius Suderm., Marcus Georgii Helsingus.

Den 25 Junii hooss Magnif. Dn. Rectorem, anklagadhe Andreas Stålfot Carolum Portulinum för någhot öfwerfallande, der till Carolus nekade; och emehan Andreas hade inga witten, ty skötz detta till förlikningz.

Dito: Beswärade Ericus Marci öf:r Henricum Hojandrum, för geldh 5 dal. 11 öre Kop. M:t, hwilcken Henricus tilstodh, och lofwadhe betala innan 14 daghar. Ty sades honom, at der han thet icke effterkommer, så skall mätas uth hooss honom.

Dito: Een saak emellan Larss Frost anklagande, och Henricum Hojandrum swarande, som angår något slagzmål, skiutes op til nästa Consistorii dagh.

Den 27 Junii blef Consistorium hollit.

Då företrädde Lars Frost, och klagade Henricum Hojandrum an, för några blodhsår, han af honom fådt hadhe, förefwandades: at han medh Hojandro hade dragit fingerkrook,

och sedhan gådt uth på gården, dijt och Henricus kommit, och begährat brotas medhen, när thet skedde, war han så ther medh, såsom och medh fingerkrook tilförende. Henricus kommit andre gångon, och emot hans wilia, tagit uthin och kastat två gångor neder uthi stenar på gården, och tridie gångon uthi farstugun moot wäggen och bräderna, der han då slogh honom en örfil igen, och fådt altså här af 4 blodhsår i handen, 1 i ryggen, och 1 i halssen, alt af ondska och icke medh skempt. Här till swarade Hojander, at hwardh the bråtades, thet skedde alt medh skempt, och at Frosten hadhe först tagit uthi honom och kastat honom på marcken, och sedhan the ähndå bråtades två gångor, bödh Frosten honom in på en kanna öl, och då han skulle stijgha in öfr tryskelen, slogh Frosten honom wedh öhra, så at han beswijmadhe der af. Madz Smedh kom för retta och witnadhe, att Frosten begynte först leken, och bödh sigh godhwillelighen tridie gångon til at brotas, och när the kommo ihop i farstugun, sadhe Frosten: hward skall iagh wredgas utaf skempt. Josephus Georgii witnade, at när Frosten wan(n) första gångon, sade han: thet war skempt, och af skempt kom thet. Thet samma sadhe han i farstugun, och slogh likwäl Hojandrum så wedh öra, at två karlar moste hielpa honom op. Och thetta är skeedt om Pingesdagen. Sent.: Här om blef voterat och afsagdt, at emedan Hojander haf:r gådt till at bråtas medh en gammal man, som är mycket swagare ähn han, haf:r inthet achtat en så stor högtijdz dagh, och elliest på en krogh tumultuerat, ty sakfålles han till 6 ~~my~~ Silfr M:t. Och må sökia Frosten igen på chiemnerkammaren, om thet han kan hafwa moot honom.

Dito: Blef beslutit, att pedellen skall hafwa för hwar och en som han citerar till Rectorem 2 öre Silfr M:t. Men then som han citerar till Consistorium 4 öre Silfr M:t för hwar gångh.

Dito: Fordrade Margeta Simons dotter uthaf Jören Kind, Acad. snickare, $\frac{1}{2}$ åhrs löhn, och sadhe sigh hafwa skildz ifrå tiensten medh hans loff. Här till nekade Jören Kindss hustru, och föregaf, at hon hade rymbdt ifrå henne; doch til

at undwijka förtreet och af barmhertighet lofwade be:te Jören henne 1 par skoor, och ther medh blefwo the förljkte.

Den 6 Sept. bleef åter Consist. hollit.

Då blef delibererat om Acad. fougde Hendrich Mårthensson, thet han begährar lof uthaf Senatu, att beholla på detta åhret bredhe wedh laghläsare embetet uthi Säckmäki häradt som han nu ahntaga wil, sin förra tienst wedh Academien, eller och lof at trädha här ifrån. Och om han blifir här wedh, at han finge en medhhielpare eller uthrijdhare uthi hwar sochun, som finge boo frijdt på Acad. ödeshemman. Sent.: Här till swaras: att emedan Senatus hafir nu ingen i förråd, som rentorna kunna betroos, och uthi hastighet kan råkås på en annan elack, men Hendrich är flijtigh och nöchter; ty tages han ähnu på ett åhr till prob; han får och lof at taga tre karar, och settia på 3 Academiæ ödeshemman, som lengst hafwa legat ödhe, the ther skola få pas(s) af Academien.

Sedhan inkallades fougden, och förmantes, at han är flijtigh och drifir uth rentorna och resten i rettan tijdh; och honom lofwades een recommendation till heradzhöfdingen, effter hans ödmiucke begähran.

Den 18 Octobr. Påminte Dn. Rector professorerna, att the wille hwar tagha uthi acht, hwadh som constitutiones uthaf them uthi theras kall fordra.

Den 25 Octob. bleef Consist. hollit.

Då taaltes om professione logica, att efftersåsom M. Johannes Pratanus Log. P. är förreest till Stockholm, och medh läsande likwäl wil fortfaras, ty tagher M. Abrahamus Thauv. medh Senatus consenz på sigh att läsa uthi logicis klock. 3 effter middaghen, men uthi phy. läser han kl. 7 som förr.

Dito: Proponeradhe M. Abrahamus Thauvonius om förmynderskap för sal. M. Hartmanni barn, att emedhan M. Justander wil holla bröllop medh eldsta sal. mansens dotter, frågar altså, om der icke skall skiffas förr ähn bröllopet står? Sent.: Thet skall så skee, och huru mycket som kan falla på hennes deel af huar partzeel, thet lefwereras Justandro i hender, men thet andra förwares. Tagher Justander der af någhot, så må han ställa caution för sigh. Här medh sadhe sigh

Justander wara wäl till fredz, och seer gerna att godzet deles, och andres deel förwittres.

Dito: Företrädde Anders Lindu, och beswäradhe sigh öfr Matthiam Johannis Bothniensem, gifwandes tillkenna, huru såsom han förledhne Torssdagz affton, för stadz Magistratz ährande, gick på Erich Madssons kellare, och blef der budhin in uthi en kammar af rådman Hanss Hansson. Då haf:r denne Matthias medh någhra andra studenter drucket uthi en annan kammar, roopat och låtit siunga för sigh. Derföre haf:r han låtit holla kammar dören till, the skulle icke komma i deras gelagh, doch hafwa the sparckadt dören sönder, kommit in medh gewalt i tre hopar, rent omkring på golfwe(t), och basat hans dreng, och gjorde således hemgång. Här till swarade Matthias, at drengen kom i den kammaren, der han war medh sina kamrater, då haf:r han frägat af drengen, hwarföre han baasar studenter, då haf:r drengen gåadt i andre stughun; när då Matthias wille uth, war drengen för honom, och spiente honom i läre, och rende in i kammaren. Han hadhe seedt in, och welat förnimma, hwi han thet gjorde. Då hafwer drengen slagit honom öfr hufwudet medh een krögaretafla några gångor, thet ähnnu skall syhnas, tagit uthi honom, och dragit honom in medh sigh. Men drengen Michel Nielsson nekadhe sigh hafwa spient Matthiam eller och slagit honom. Sedhan tilspordes Matthias och bekende at der woro då medh honom, Martinus Aronius, Petrus Pictorius, Henricus Herkepæus, Laurentius Siggonius, Petrus Laurbeckius, Joh. Josephi och tre nyss deponeradhe. Johannes Josephi förhördes, och bekende, att Michel hadhe kommit i deras kammar, och blifwit tilspordh, hwi han altijdh är emot studenter, derföre haf:r han spient Matthiam i farstughun, och i dören slagit honom i hufwudh(et) medh ett brädhe, och af detta tillfalle kom han och der in, och gjorde doch ingen orett. Laurentius Siggonius betygade, at hans landzmän och Bothnienses musicerade i den ena kammaren, och Nylandi swarade dem uthi sahlen. Altså wiste han in thet, huru thet är medh dören och slagzmålet tillgångit, men då han kom i kammaren der rådman woro, fan(n) han der Johan Josephi, Matth. Jo-

hannis, och Henricum Hercepæum, dem han förde uth derifrån. Henricus Herkepæus föregaf, at då han skulle gå med Matthia genom sahlen i farstughun, haf:r drengen stådt för them, spient Matthiam, och tagit honom i håre öfwer tryskelen derigenom the åhre inkomne. Ther haf:r Johan Tolpoi också kommit på them. Men denne Johan klagadhe sigh öfr studenterna, at the honom öfwerfallit hadhe, och begährade att the motte derföre straffas, i synnerheet Matthias. Då tilspordes rådman Anders Lindu, om han och hafwer någre witnen tilstädes? Han beropade sigh opå kellare hustron, som nu inthet tilstädes åhr. Altså emedhan här åre inga sufficient witnen, ty differeres detta till nästa Odensdagen, då parterna skola tee sina witnen fram.

Dito: Adelsmän, som gå i Episcopi benck, seijes till at the holla sigh ther ifrån, emedhan the ther stijma under predikanen(!), och förarga andra.

Dito: Johannes Ravaldi Sudermannus, Andreas Gallenius Smol., Olaus Roselius, expectantes.

Dito: Julefwererades Acad. Cancellarij bref, dat. Stockholm den 27 Julij 1655, förmählandes, at aldenstundh M. Ericus Justander åhr af Regia Majestate resolverat till profess. Poëseos här i Åbo, han må der till introduceras, och hafwes omsorgh om hans aföhningh tillijka medh Landzhöfdingen. Här till swaras framdeles.

Den 31 Octob. hultz åter Consistorium.

Då blef delibererat om den recommendation, som M. Justander haf:r ifrå Acad. Cancellario, och beslutit, at här om skrifwes till Acad. Concellarium, at här wedh Academien finnes inthet medel til at löhna Justandrum medh, emedhan förmedlingen är mycket större åhn extraordinarie rentorne som Academien niuter, ty hafwe wij detta skutit till Landzhöfdingen. Hans introduction åhnbelangande, så kan der till inthet göras, för åhn Cancell. sigh wijdhare förklarar derpå, at constitutiones förbiudha introducera någhon som icke åhr regis literis confirmatus. Påminnes och Cancell. om Justandri natalibus, at H. K. M:t finge relation här om, der så behöfdes, på the Senatns må wara excuseradh. Doch der Justander ei mehra

genom bröllopet förhindras, kan honom gifwas loff at läsa, helst effter man wentar der till Cancell. resolution.

J samma berådfråges och hooss H. G. N. huru såsom medh unge adelsmän procederas skall, som studera här wedh Acad. och gå medh werior i kyrckian och annorstädes i staden, thet som wedh andre universiteter inthet toles, och elliest lender andre till förargelse och osäkerhet.

Dito: Bewilliadhe Senatus Acad. M. Michaëli Jurvelio the förra åhrens besparde pecuniam diligentiorum alt till 1655 exclusive; hwilcka resterande penningar Dn. Qvæstor Acad. honom tillställandes warder.

Dito: Företrädde åther Anders Lindu, och ahnklagade Matthiam Johannis Bothn. för thet öfwerwäld han medh sina kamrater honom på kellaren gjordt hadhe. Han tilsporde, om Matthias och the andra hadhe gådt genom den kammaren uth, der han war medh sina? Han swaradhe: Ja, heela daghen, men sedhan the blefwo druckna, wille han att the skulle gå i farstughun genom sahlen, ty ingen tridhie wägh hade the. Frågadhes, om han nu haf:r witne? Han swaradhe, att wercket witnar, emedhan dören ähr sönder. Men thet befans, at kellerswens hustru, som hemma ähr, haf:r bekent för Abrahamo Cursore, som dijt war sendt at förnimma här om, att dören haf:r warit för(r) sönder. Kom och Hans Hansson för retta, och sadhe sigh inthet hafwa någhot moot någhon annan, ähn Henricum Hercepæum, för thet han hadhe knydt näfwen för honom, hött, och kallat honom rådhman, och sagdt: ästu rådhman, rådhman; stött och näfwen geent moot örat. Sent. Denne gångon gafz dem till swar: att emedhan få uthaf professorerne ähre tillstädhes, kan denne gången inthet uthslag gifwas härpå, uthan opskiutes till framdeles. Jnterim förmahnes studenterne at the holla sigh stilla, och ifrå kroghar och kellare, der the icke wela blifwa hårdelighen straffadhe.

Sedhan förlijktes Johan Tolpoi medh Matthia Johannis.

Den 14 Novemb. blef Consistorium hollit, och inlefwere radhes twenne bref aff Acad. Cancellario, uthi thet eena för mähles om Thoma Martini, der han recommenderas till at op-

rettas så mycket möjligan skee kan. Här om blef delibere-
rat och beslutit, at thet skall skrifwas till H. N:dhe och gif-
was tilkenna, huru såsom heela saaken medh Thoma Martini
henger ihoop, och öfwersendes een copia af heradzhöfdingz
doom och Consistorii sentens uthi saaken; i hwilcken sentens
här inthet kan immuterat, men wil H. N:dhe eller och Regia
Majestas mitigera Consistorii doom, så är thet constitutionibus
lijmätigt.

Thet andra brefwet förmähler om Dn. M. Johanni Pra-
tani promotion till pastorat uthi Parghas, och om hans succes-
sore, att Senatus Acad. wille fälla sijna vota opå M. Andream
Thuronium. Här om war Senatus Acad. sentens, at der om
skall blifwa delibereerat efter constitutiones och juramentum,
när professio blifir vacans, såsom constit. förmähles, och
icke förr.

Dito: företrädde M. Ericus Justander, och begäradhe
swar opå Cancellarii brief. Då gaff honom Senatus loff att
begynna exercitia publica, men medh introductione opskiutes,
till dess der om skrifwes till Cancell.

Sedhan suppliceradhe han om subsidio uthaf Academiens
fisco eller någre andre medhell, föregifwandes sigh hafwa sökt
Acad. augment, och spenderat någhot på Vpsala reesan för
Acad. skull. Swaradhes, at han hafir mehra sökt Acad. di-
minution, och icke thet ringesta kostat på constitutiones, som
han i Vpsala förskaffa skulle, uthan effter han wille reesa dijt,
badh man honom der om; doch ehuru wäl Senatus wille wara
honom bijständigh, så finnes inthet uthi fisco, ei heller weet
man nu någhot annat medhel tillgå.

Dito: Proponeradhe Magn. Dn. Rector M. Axelij begäh-
ran att succedera M. Joh. Pratano uthi professione logica.
Swaradhes, at profession är ähnnu inthet vacans; men fram-
deles wil Senatus komma honom ihugh.

Den 12 Decemb. blef Consist. hollit, då taaltes om M.
Johanne Forsenio och Gustavo Aeimelseo, att alldenstundh
the ähre skyldige äth the fattige, och inthet wela betala, ty
skola the kallas till Rectorem, och settes viss dagh före, då
thet skal wara betalt, försuma the thet, så skall uthmätas.

Dito: Taltes åter om Thoma Salchero, och M. Johannis successore, och tyktes godt wara hwadh tillförende här om beslutit ähr, doch på thet Cancell. må understå wår meeningh, förmähles om them, som wedh denne Acad. lenge meriterat hafwa, och borde först promoveras.

Dito: Ankom H. G. N:dls bref, lydhande om M. Justandro, at hans natales icke kunna förhindra hans promotion, och at han må äthniuta den aflöningh, som H. M:t honom tillordnad hafr. Förmähles och, att studenterne, besynnerlighe politicis, kan icke förnekas att bruka wärior. Här till swares, att Senatus är inthet emot Justandri promotion, uthan begährar allenast, att Regia Majestas må blifwa underwijst om hans natalibus, och der framdeles blefwe något efftertal, Senatus må då vara excuseradh, och nu der wedh acqviescerar, effter man hafr Cancellarii bref för sigh. Hans aflöning ahnbelangande, så hafr han inthet till at wenta af Academie här till gjorde stat. Ty extraordinarie rentorna gå i förmedhlingarne, och räckia inthet heller dertill, men at welb. Landzhöfdingen wille hafwa bekymber om hans belöning, önske wij icke allenast, och wele honom ther om påminna.

Dito: Företrädde Berthollus Erasmi och anlagadhe Sigfridum Stephani, föregifwandes, at han på sina och Sigfridi weg: r hafr contraherat medh werdinnan om wiss huusshyra, den Sigfridus inthet wil bestå eller betala. Här till nekade Sigfridus, och sadhe, att Barthollus hadhe nyckelen hoose sigh på bygden i 18 wekors tijdh, då han esomåfftast war i stadhen. Sent.: Barthollus skall betala werdinnan, men wil han winna någhot på Sigfridum, så hafwe sina witnen fram.

Dito: Bewilies Svenoni Gardio stipendium regium ähnnu ifrå missommaren till nyähre.

Dito: Bewilies M. Michaëli Jurvelio Claudii Agræi stipendium ifrå missommaren till nyähret 1656.

Dito: Ankom Cancellarij recommendation för Magno Laurentii Drysenio, at han må förhielpas till stip. reg. Sent.: Han skrifwes inter expectantes, och medå första lägenheet ihughkommes.

Dito: Gafz Decano philosophiæ loff att skrifwa till Acad.

Cancellarium om promotione magisteriali, och tycktes godt wara, att theologiæ studiosi af detta stiftte, som wela promovera, skola först sistora sigh uthi Consist. Eccles.

Dito: Skrifwes Laurentius Olai Norcopensis inter expectantes.

Anno 1656. Den 25 Januarii bleef Consistorium hollit, då företrädde Daniel Juslenius och anklagadhe Carolum Portulinum, seijandes, at tå the uthi ett bröllop suto moot hwar andra, då skenkte Carolus fult, när honom, Danielem, borde dricka, ty sadhe han: I unne migh godt. Något ther efter kom Jacobus — — —*) och sadhe, at Carolus hotadhe honom. Han altså gick till Carolum, och frägadhe der efter, men Carolus swarat, sigh inthet sagdt uthi någhon ond meeningh, och beedt honom wenligen uth medh sigh, i dören tagit honom i bryste, och frägd: hwi baktalar tu migh medh Florino, tagit till knifz och skurit honom igenom tröije erman, han för den skuld slagit honom wedh öra, på thet Carolus måtte falla och han komma således undan, men Carolus huggit honom medh knifwen uthi bryste, och sedhan han föll, ander gångon huggit uthi ryggen, och ähndå sedhermehra welat skadha honom, der icke andra hadhe kommit honom(!) Här till swaradhe Carolus, at tå han sken(k)te remmaren full, logh Juslenius der åth medh Flacsenio och Lucandro, och efter han frägadhe, hwarföre the logho åthen? sadhe Juslenius: kom till Rectorem, eller will wij gå på gården och förlijkas, drogh altså Carolum medh sigh, och der gijnast slogh honom wedh öra, så at hans näsa och mun blödde, derföre sadhe Carolus sigh hafwa tagit efter nyckelen, och fådt medh thet samma en knif i handen och rendt efter honom.

Frägadhes uthaf Carolo: hwi rende han efter den andra öfwer gården? Och han swarade, at han war wimberkant i hufwudh af thet hugg han fick. Spordes också, om någhon sågh opå, huru slagzmålet begyntes? Swaradhe the: nej. Sent.: Här om blef voterat och beslutit, at efter 9 c. S. m. wilia S. L. böther Carolus Portulinus för twenne blodhsår 12 ~~xx~~ Silfr M:t för hwarthera. Men Daniel Juslenius böther efter 12 c.

*) Lucka i handskriften.

i samma balk 6 ~~777~~ S. M:t för en puust. Dessföruthan så skall och Carolus betala båskärare löhnen.

Sedhan förmantes the till förlijkningh; och the bådhe sadhe sigh wara ther till wäl benägne.

Daniel begärrar, at han må ställa caution för sigh för balberare löhnen 30 dal. K. M:t. Ty sadhe Senatus honom till, at han är arresteradh till dess han betalår, som skee skall innan 14 daghar.

Dito: Jnladhe M. Laurentius Kempe, och begähradhe at få niuta, hwadh af depositura faller till nästkommande Johannis, eller och een sochun under Ny Carlby schola, så och 2 R. dal. för sina instrumentis uthaf M. Lucandro. Här till swarades: at emedhan han ingen skriffteligh contract giordt hafir medh Lucandro, haftt veniam concionandi, fådt een wacker lägenheet och qvitterat Academien, ty blifir thet ther wedh som tillförende här om beslutit är, nembl. att depositor M. Lucander beholler accidentia; men wil han inthet betala instrumenta, så må han lefwerera them igen.

Dito: Bewilies Dn. D. Gyllenstolpe, att förreesa till Borgå, till Grothusens bröllop.

Dito: Suppliceradhe Olaus Argenius om stip. r. och skrefz inter expectantes.

Den 20 Febru. höltz Consistorium, och taaltes om Acad. taak, at Dn. M. Abrahamus Thauvonijs, Dn. M. Johannes Pratanus, och Dn. M. Petrus Bergius tagha på sigh, och drifwa medh alfwar at der till köpes brädher i rettan tydh, och Qvästor skall skaffa penningar der till.

Då bewiliadhe också Senatus Acad., att emedhan Petrus Ruthelius är Dn. M. Abrahamo skyldigh 4 Rd., ty gifz honom en zedhel till Qvästorem på så monga penningar at betalas af Ruthelii löhn.

Dito: Beslötz att Cursori köpes een stugha medh fisci penningar.

Dito: Afftaltes, att Qvästor skall komma framdeles i Capitlet, och förklara sigh, om fougden Hendrich Märthensson kan blifwa wedh Acad. eller ei. Han skall och medh thet forderligaste förfärdigha sina rechner.

Den 12 *Martij* blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anklagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetijdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom uth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl pläгат, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijsa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therföre esomåftast beskyller; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therföre när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmäinen betygdhe sigh hafwa hördt hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation effter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derföre så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstund uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputera under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbijgå: Derföre skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Martij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnlike termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lenge oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Swerige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensus hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sigh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensus, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus diœseos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sigh skrifttelighen förobligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så monga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sigh öf:r sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begähran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missommaren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycopensem.

Dito: Befalte *Ædiles*, att noteras skulle, att the hafwa begärt af *Qvæstore* någhra gånger penningar till at köpa in at bota *Acad.* taak medh, och ingen ting bekommit.

Dito: Taaltes om prubban, att *ahnhollas* skall hoos *Landshöfdingen*, at få taga tegel och bryta uth af thet gamla *Konungz* huuset, och bygges sedhan en prubba uthi *Acad.* krydgårdh.

Dito: Emedhan wachten haf:r taghit någhra wärrior at studenterna, och inthet lefwereradt them till *Rectorem*, ty skall taalas medh borgmestarne der om.

Dito: Examen begynnes den 12 *Maij*, och *promotio* går an den 20, och *mutatio Rectoratus* den 22.

Den 25 *Aprilis* blef *Consist.* hollit, då ankom *Cancellarij* bref, dat. den 11 *Aprilis*, förmählendes, at emedhan *M. Joh. Pratanus* är förordnadh till *Pargas* pastorat, så haf:r *H. G. N.* till *professionem logicam* igen uthwaldt *M. Andream Thuronium*, emedhan han af *facultate philosophica* är stelt i wahle, och eliest specialiter *recommenderat*. *Magn. Dn. Rector* sadhe sigh inthet weta ther om; thet samma sadhe *Dn. M. Bergius*, såsom och *Dn. M. Enevaldus*. *Dn. M. Thauvonius* sadhe sigh hafwa *proponerat* om *electione*, och tre blifwit stält i wahle, *M. Axelius*, *M. Jurvelius*, *M. Thuronium*, och blifwit sagdt, at ther om skulle skrifwas till *Cancell.*, då thet skrefz om *promotione*. *M. Johannes Pratanus* sadhe, att thet bleef taalt ther om uthi *facultate*. *Doct. Michaël Gyllenstolpe* sadhe, att thet bleeff så *vidjha* *discurrerat* här om uthi *facultate*, att thet skulle komma till *Consistorium*, men på thet man skulle wyrda *H. G. N.* skriffter, så skulle swaras, att tre ähre stälte i wahle, och ingen sadhe nej ther till. Här till nekadhe *Rector* och *M. Petrus Bergius* medh swuren eedh: Så sant migh hielpe.

Dito: *Proponerat* the *Magn. B.* om *disputatione graduali Olai Bergii*, som är om *principiis chymicis*, och syhnes icke lenda till *physicam*, uthan till *medicinam*, efter *respondentis* eghen position, och *medicæ professionis styl*; sedhan så *citeras* ther bara *medici*; om den kan *admitteras* pro gradu uthi *philosophiæ*. Här om voro åtskilliga *vota*, doch *admitteras* denne *disputation*, medh den förmaningh, at *philosophi* blifwa

wedh sitt, och inthet confundera andra materias af faculteterna.

Dito: Emedhan candidati sökia præsidium hooss någhra allena, och doch förmähles uthi constitutionibus, at philosophi skola partiera labores i sådant fall, är och tilförende här öfr: giordt beswär, ty wela the andra philosophi blifwa excuserade, om ingen kommer till dem.

Dito: Anlagadhe Roskampen Gustavum Eimelæum och M. Forsenium, för thet the ähre skyldige till hospitalet. Swarades, at hooss Eimelæum mätes uth, om han icke betalar, men om Forsenio sökes uthi Consist. Ecclesiastico.

Den 2 Maj hultz Consistorium, då anlagadhe Margeta Marcus dotter Nicolaum Warpuinen, han skulle hafwa slagit henne uthi hennes gårdh, och dragit i håre(t). Men emedhan Nicolaus här till nekadhe, och Margeta hadhe inga witnen, ty opskiutes här medh, till dess hon skaffar sigh bettre skääl.

Dito: Anlagadhe Simon Simonsson Henricum Jacobi för hugg han skulle hafwa fådt uthafen. Här till nekadhe Henricus, ei heller hadhe Simon någhot witne, ty blef och detta opskuitit till wijdhare beskeedh.

Dito: Angaf Dn. Ericus Portulinus medh sin son H:r Erich Johannem Christierni, Jsacum Stenium och Sigfridum Simonis, the skulle wara wällande till sal. Caroli Portulini död, effter han på them bekendt haf:r, the skulle fördenskul derföre plichta, helst emedhan the hafwa slagit honom, och trampat på hans bröst, warit först och sijdst ihoop medh honom, och welat hafften i groopen. Här till swaradhe Jsacus Stenius, att the kunna icke neeka, sigh hafwa slagit Carolum medh bara hender någhot lithet, doch icke någhot blodhsår, ei heller trampat på hans bröst. Johannes Christierni sadhe, at då welb. Johan Munk slogh honom wedh örat, då lågh Carolus på Thomas Thomassons gårdh, och han meente hielpa honom der op. Men alle samptligen sadhe the, at the inthet hårdt hadhe uthi handen, och lofwa thet medh eedh holla, uthan wille allenast tagha honom fast, icke allenast the, uthan flere andre. Föregifwa och, at Carolus haf:r först bekendt för H:r Gudmundo Rothovio på Henricum Florinum, och icke på

dem. Dn. Petrus Magni företrädde och witnadhe, att han inthet sågh på sielfwa slagzmålet, uthan war hooss Carolum då han lågh på sitt yttersta, då Carolus haf:r bekendt, at han i samma slagzmål fick sitt dödhsår, nembde ingen, uthan refereradhe sigh på sin förra bekennelse. Acad. wachtmestare Carl Flesk bekende, att Carolus war heel blodigh, tå han togh honom fast, och spottadhe blodh i tre wekor der efter, och at Sigfridus Simonis haf:r warit hooss Carolum och beedt honom om förlåtelse; men Carolus swaradt: tu haf:r inthet brorstykke giordt moot migh. Sagdt och på sitt yttersta, sigh hafwa fådt sin dödssiuka uthi samma slagzmål, men då den gångon ingen nembdt, men förr bekendt, att the tre woro förste och efterste. Sigfridus Simonis sadhe, at Carolus hadhe sagdt till honom: tigh kenner iagh, tu må weta the andra. Badharen M. Påfwal sadhe sigh hafwa förbundet Carolum, doch icke förr ähn fyra weekor sedhan war sargat, då war han heel opswullen i hufwudet, medh små hohl, men brystet war inthet opswullet, eij heller sågh han honom spotta blodh då, uthan sedhan; hufwudskålan war heel, ååt och drack wäl, ingen cureradhe förr ähn han, war inthet blå på bryste, och at Carolus haf:r likwäl sagdt, at the sparkadhe honom på bryste, men på armen war han blå slagen 14 daghar förr dödhnen. Wachtmestaren tilspordes och sadhe att Carolus war i prubban ifrå tijssdaghen till sundaghen, fem nätter, war heel blodigh i hufwudet och ansichte, klagadhe ei om brystet, wiste inthet at han war sargat i hufwudet förr ähn thet begynte luffta illa, men i hufwudhet klagadhe han sigh likwäl, och togh sedhan badharen till sigh lithet förr Juulhelgen. Studenterna begähra dilation till nästa Consistorii dagh, föregifwandes, at Carolus haf:r slagits sedhan medh fleera andra. Sent.: Här medh opskiutes, och i medhler tijdh skola parterna förskaffa sigh witnen, som på slagzmålet seedt hafwa.

Dito: Justander förskones denne gångon medh examine, efter han haf:r nyss begynt läsa.

Dito: Michel i Eskoila anklagadhe pastorem i Nystadh för huusshyra 13 dal. Kop:r M:t. Sent.: Detta remitteras till Consist. Eccles.

Dito: Jnlefwereradhes een copia af Erics Michaëlis Kyrckieslettensis obligation, gifwen Dn. M. Martino Stodio, der han uthlofwar wedh sijn siels salighet, at holla fördolde the occulta som han af honom hörandes warder, och uthan hans tillståndh sådant androm aldrigh uppenbara. Att han och icke wil missbruka sijn scientia moot Gudh och predikoembethe eller någhon retrådighet. Jnladhes och ett extract af kongl. Hoffretz protokoll, der som förmähles, att M. Arvidus Forstadius haf:r bekendt, sigh hafwa bekommit Cabalam af M. Martino Stodio tillåns till een affton stundh, men emedhan M. Martinus reeste till Lundå, och han i medhler tijdh skull(e) reesa till Wijborgh, togh han boken medh sigh, ty han kunde icke betroc een så förargeligh book åth någhon annan. Så och, att M. Martinus och någhre studenters namn woro inskrifne uthi samma book medh fulla bookstäfwer. Då kallades M. Martinus in, och effter oplässne obligation tillspordes, hwi han haf:r tagit een sådan skriff? Der till swaradhe han, at han wil see sijn eghen hand, och att denne saaken hafwer warit förr fram, der och någhon kan öfwertygha honom at han haf:r öfwergifwidt Gudh eller rådt der till någhon annan, så wil han sielf fördöma sigh. Tilspordes han wijdhare, huruledhes han hafwer lånt M. Forstadio Cabalam? Swarades, att Forstadius wijste några fragmenta af Cabala uthi 12:o. Då sadhe han, at han och hadhe sådant lapperij, och emedhan Forstadius bege(r)hte sijdt, wijste han honom Cabalam Paletz, och effter han war inthet barn, som då skulle magistreras, lånte han honom boeken effter hans begähran på een afftonstundh, och emedhan han war i Lundå, förreeste Forstadius till Wijborgh, och togh boeken medh sigh, den han sedhan inthet skall hafwa bekommit, och Forstadius bekendt sigh hafwa brendt henne op. Han sadhe sigh hafwa taalt medh Forstadio först hooss Carl Simonsson och sedhan hemma hooss sigh; såsom och att han aldrigh haf:r informerats någhon der uthi, och att han haf:r funnit sådant ibland sin faders böcker. Med occultis rebus sadhe han sigh forstå occulta natura. Men hwi terss han icke lära sådant uthan obligation? Effter han inthet wille swara directe, påladhes honom, han

skulle skrifttelighen förklara sigh till nästa Consistorii dagh.

Den 3 *Maj* gafz M. Michaëli Jurvelio recommendation till H:r Erich Gyllenstern på VIå pastorat.

Den 7 *Maj* bleeff Consistorium hollit, då frågades uthaf M. Martino Stodio, om han haf:r författat någhot skriftteligit swar? Då swaradhe han muntelighen, att då Forstadius skulle magistrera, kom han till honom, wijste han någhra blad aff een book, som hadhe titulum Cabala, då haf:r han sagdt: toko lapperij haf:r iagh och, och länte så honom Cabalam Michaëlis Paletz. Tilspordes altså: 1. Hwar han haf:r bekommit samma booken? Då bekende han sigh hafwa bekommit henne uthaf Eschillo Laurentij, som blef ihjälslaghen 1641; samma Eschillus skulle hafwa fådt boken af en collega, Michaële Collainen be:dh. 2. Om han hadhe läsit henne och wiste hennes contenta? Han sadhe sigh hafwa seedt der någhra circulos och barbara vocabula, och seedt der af, at der war inga naturligha konster. 3. Till hwadh enda han hadhe gömdt henne? Swarades, att han inthet achtadhe den tractaten, och inthet hadhe lust at bruka henne. 4. Qvo anno fick Forstadius henne? S.: Anno 1652. 5. Hwi han länte henne, efter han wiste henne wara förargeligh? S.: Allenast han skulle see derpå, och meente inthet at han skulle bruka henne. 6. Om han haf:r practicerat effter hennes præscription? Swar: Nei. 7. Om han haf:r förmant andra, the skulle inthet bruka toko? Swar: Ja, ty styrckia någhon till at gifwa sigh fanen till lijf och siel wille han inthet. 8. Om han den tijdhen, han war i Wittenbergh, hadhe kundskap om sådana böcker? Han sadhe sigh hafwa läsit om dem uthi Philosophia sobria Meisneri, och af thet tillfalle frågadt der om Jacobum Martini. Sedhan refereradhe han, huru såsom Michaël Collainen hadhe uti hans namn forskrifwidt sådana böcker ifrå Lybeck, derpå han seier sigh hafwa Niucenii attestatation.

Sedhan anbelangande obligation, tilfrågades han, hwi han lærer occulta, om thet står præceptori till lära sådant? Swarades, at der medh förstås eryptica methodus, och att res naturales kunna ochså wara occultæ, som icke hwar man skall

strax weta. 2. Hwi tagher han obligation på them? Swaradhes inthet directe. 3. Huru kom Ericus först tillen? Swar: at han war honom af fadhren recommenderat, hadhe warit hooss Eschillum Laurentij i trij dygn, kommit till honom, alltjdh leedt, och begährat weta. 4. Om han hafr flera discipulos in occultis? Swar: Inthet weet iagh dem. 5. Påmintes han om Paletz, som Laurentius Naguensis hadhe. Swarades, at den war kommen uthaf Eschillo, och icke af honom.

Sedhan Stodius togh afträdhe, togs saken uthi nogha de liberation, och effter enhälligha vota blef beslutit: at aldenstundh M. Martinus Stodius hafr tagit en sådan obligation emot sitt embethe, lånt uth een förargeligh book, som han sielf bekenner, derpå elacka effecta påfölgt hafwa, han skaffar, läser, hafwer lust till sådana böcker, och derföre är kommen uthi uppenbara rychte och skaffat denne Academien elakt namn, ty suspenderas han ifrå Consistorio, Academiske exercitijs och processibus, så och sijn förra benck i kyrckian, ei heller skal han befatta sigh medh examine, doch remitteres detta alt till Cancellarij Acad. wijdhare betenckiande och resolution.

Sedhan denna domen afsadhes, sadhe M. Martinus, att andre kunna inthet kasta steen på honom allena, doch tijger han ähnnu, men framdeeles wil han seija hwadh han weet. Då sadhes honom till, han wille nembna hwem han meenar, heela Consistorium, eller någhon i synnerhet? Han sadhe sigh icke meena necromantiske saker, uthan alla synder, och bedher om förlåtelsse.

Dito: Jnladhe Sveno Caliander sin fulmacht, gifwen Dn. Erico, pastore Fogloense, der på, at han i hans ställe må agera moot sal. Caroli Portulini banemän. Och sedhan presenteradhe han sin inlago moot Jsacum Martini, Johannem Christierni och Sigfridum Simonis, föregifwandes, at sal. Carolus Portulinus hafwer två åthskillige gångor beskylt dem at wara orsaken till sin död, och tagit sacramente derpå, thet the hafwa honom omenniskeligen tracterat uthi Justandri bröllop, af hwilcka hugg han hafr måst lenge liggia under cur och kosta på sigh mycket; hafwa sönderslagit hans hufwudh och krossat

hans bröst, der effter han haf: r lenge spottat blodh, så at der af på thet senaste år blodhet blifwit förstockat och förorsakat dödhen. Och effter them 4 bör wårda såret igenom natt och åhr, begährar han lagha doom öfr dem, och at the måtte refundera all taghin försumelse, hinder och skadha.

Här till swaradhe Jsacus Stenius, Johannes Christierni och Sigfridus Simonis: 1. Att byggia på sal. Caroli bekennelse är inthet fast, ty han haf: r warit i sin bekennelse ostadigh, thet han först bekende på Florinum, men sedhan han fick weeta dem warit medh i hoopen, bekende han på dem, på thet the skulle seija honom, hwilcka som slogho honom, thet the seija sigh omöjeligit wara, och beropa sigh opå Matthiæ Michaëlis witnessbördh. 2. Att the hafwa warit förste och sidste i hoopen, thet må han bewijsa. 3. Thet han, Carolus, blef lijthet slaghen, skedde derföre, effter han wille rymma, och icke komma till Rectorem, men inthet dödsår der af bekom, ty blånaden under ögat skall hafwa fådt af Daniele. 4. Förebäre the, at Carolus medh sitt fyllerij haf: r bracht sigh om lijfwet, i thet han förachtade såret och drak natt och dagh, och wela så inthet swara till hans lijff. 5. Beropa the sigh teropå, att han haf: r sedhan slagitz medh andra, i synnerheet medh Michel Tolskrifware, såsom Chiemnär domen uthwijsar, så och medh Gabriel Plaghman, thet badharen skall weta witna.

Här på swaradhe Sveno, att han wil skaffa beskeedh åth sigh om Herr Brynels witnessbördh, och begährer dilation der till, den honom medhgafz.

Dito: Hendrich Morthenssons karar, som på thet eena åhret skulle drifwa uth resten hoss Acad. bönder, bestås på thet åhret 20 dal. K. M:t.

Dito: Bewilies Johanni Strethovio stip. regium till nästkommande nyåhret.

Den 20 Maj blef Consistorium hollit, och bleeff talt om Academiæ auditorio, som genom eeldwådhan brann, att derifrån måste gruse(t) uthföras.

Dito: Taltes om Academiæ fougde, Hendrich Mårthensson, at emedhan han hinner inthet thet embethe tillijka medh

...agruppatione antea... .. amant... ..
... .. Simonson... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..



hans bröst, der effter han haf: r lenge spottat blodh, så at der af på thet senaste år blodhet blifwit förstockat och förorsakat dödhen. Och effter them 4 bör wårda såret igenom natt och år, begährar han lagha doom öfr dem, och at the måtte refundera all taghin försumelse, hinder och skadha.

Här till swaradhe Jsacus Stenius, Johannes Christierni och Sigfridus Simonis: 1. Att byggia på sal. Caroli bekennelse är inthet fast, ty han haf: r warit i sin bekennelse ostadigh, thet han först bekende på Florinum, men sedhan han fick weeta dem warit medh i hoopen, bekende han på dem, på thet the skulle seija honom, hwilcka som slogho honom, thet the seija sigh omöijeligit wara, och beropa sigh opå Matthiæ Michaëlis witnesbördh. 2. Att the hafwa warit förste och sidste i hoopen, thet må han bewijsa. 3. Thet han, Carolus, blef lijthet slaghen, skedde derföre, effter han wille rymma, och icke komma till Rectorem, men inthet dödsår der af bekom, ty blånaden under ögat skall hafwa fådt af Daniele. 4. Förebäre the, at Carolus medh sitt fyllerij haf: r bracht sigh om lijfwet, i thet han förachtade såret och drak natt och dagh, och wela så inthet swara till hans lijff. 5. Beropa the sigh teropå, att han haf: r sedhan slagitz medh andra, i synnerheet medh Michel Tolskrifware, såsom Chiemnär domen uthwijsar, så och medh Gabriel Plaghman, thet badharen skall weta witna.

Här på swaradhe Sveno, att han wil skaffa beskeedh åth sigh om Herr Brynels witnesbördh, och begährer dilation der till, den honom medhgafz.

Dito: Hendrich Morthenssons karar, som på thet eena åhret skulle drifwa uth resten hoss Acad. bönder, bestås på thet åhret 20 dal. K. M:t.

Dito: Bewilies Johanni Strethovio stip. regium till nästkommande nyåhret.

Den 20 Maj blef Consistorium hollit, och bleff talt om Academiæ auditorio, som genom eeldwådhan brann, att derifrån måste gruse(t) uthföras.

Dito: Taltes om Academiæ fougde, Hendrich Mårthensson, at emedhan han hinner inthet thet embethe tillijka medh

laghläsare embethe förestå, ty ahntages en annan skickelig kar
der till, nembl. Erich Simonsson, hwilcken sedhan han haf:
skaffat caution för sigh, får han sin fullmacht. Här till sam-
tykte Erich.

Dito: Medh mutatione Rectoratus holles ordinarie pro-
cessus medh biudande och andra ceremonier.

Taltes och om Martino Stodio, at han må biudas medh
sceptris, allenast till måltijdhen, och inthet till processen.

Den 12 Martij blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anklagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetijdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom uth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl pläгат, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijsa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therföre esomåftast beskyller; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therföre när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmäinen betygadhe sigh hafwa hört hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation effter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derföre så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstand uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputeras under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbigå: Derföre skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Marsij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnlike termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lenge oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Swerige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensus hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sigh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensus, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus dioceseos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sigh skrifttelighen förobligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så monga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sigh öf:r sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begähran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missommaren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycopensem.

Den 12 Martij blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anlagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetjdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom nth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl plägat, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijsa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therfore esomåftast beskyller; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therfore när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmäinen betygadhe sigh hafwa hördt hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation efter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derfore så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstund uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputera under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbijgå: Derfore skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Martij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnlike termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lange oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Swerige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensus hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sigh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensus, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus diœseos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sigh skriftelighen föröbligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så monga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sigh öf:r sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begähran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missommaren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycopensem.

Den 12 *Martij* blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anlagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetijdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom uth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl plägat, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijsa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therföre esomåftast beskyllet; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therföre när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmäinen betygdhe sigh hafwa hördt hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation efter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derföre så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstund uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputeras under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbigå: Derföre skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Marsij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnliche termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lenge oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Sverige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensum hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sigh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensum, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus diocæos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sigh skrifttelighen föröbligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så munga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sigh öf:r sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begähran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missom-maren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycpensem.

Den 12 *Martij* blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anlagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetijdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom uth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl plägat, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijisa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therföre esomåftast beskyllet; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therföre när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmänen betygdhe sigh hafwa hört hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation efter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derföre så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstund uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputeras under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbijgå: Derföre skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Martij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnliche termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lenge oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Swerige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensum hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sikh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensum, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus diöseos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sikh skrifttelighen förobligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så munga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sikh öfr sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begäran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missommaren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycopensem.

Den 12 Martij blef Consistorium hollit, då företrädde Sigfridus Bartholli, och anklagadhe Johannem Martini Lempelensem, seijandes, att han kom nattetjdh under hans fönster, och kalladhe honom paska pappi, harma pappi, teini pappi, och maante honom uth till att slåss medh sigh. Johannes swaradhe, at han hadhe warit hooss Remoinen, och blifwit der wäl plägat, då hafwer en ryttare beskylt studenterna, att the studera uthi swart konst, thet han wille bewijsa medh H:r Sigfredz predijkningar, der han them therföre esomåftast beskyller; och är så Johannes therigenom kommen till slotz(!) medh ryttaren. Therföre när han gick heem, och H:r Sigfredz heemwist war i wäghen, wille han tala medh honom ther om, dock icke uthi någhon ondh meeningh. Klockaren företrädde och witnadhe, at Johannes ropadhe: harma pappi, wanha pappi, teini pappi, tule ulos, mehra hörde han inthet. Grels Pijmäinen betygadhe sigh hafwa hördt hans roop, men inthet kunnat skönia någhra ordh. Sentent.: Johannes Martini skall straffas medh carcere, till een behageligh tijdh.

Dito: Begährade Carolus Portulinus citation effter sin wedherpart Johannem Christierni. Sent.: Thet bewilies honom, ther han icke elliest wil låta blifwa orördt, derföre så må han betenckia sigh wijdhare, och thet Rectori kungöra.

Dito: Inlades Danielis Juslenii inlago moot Carolum Portulinum om sina expenser, swedha och werck. Men aldenstund uthi denne saken är dömdt tillförende, ty blifwe ther wedh.

Dito: Taltes om promovendis, huru håsom the disputera under sombliga aff philosophis, och sombliga aldeles förbigå: Derföre skall Decanus kalla them tilhopa, och admonera them ther om.

Dito: Uthaf catalogo stipend. uthslutes: Jonas Petri Eek, Andreas Elmegren, Claudius Agræus, Sveno Gardius, Jonas Hirudius, Johannes Turonis, Laurentius Forlundius, Jacobus Collinus. Jnskrifwes igen, nembl. ifrå 1656 ifrå nyåhre: Olaus Andreæ Flognander, Ericus Binningius, Olaus Argenius, Claus Schroderus, Marcus Helsingus, Johannes Roskamp, Magnus Drusenius, Andreas Gallenius.

Dito: Daniel Juvelius Aboënsis expectans.

Den 19 *Marsij* blef Consistorium hollit, då admoneradhe Dn. Procancellarius om disputationibus, at ther brukas wahnlike termini, och att theologiæ illegatio uthi philosophicis tagges uthi gran acht.

Dito: Ankom Cancellarij bref af den 22 Sept. 1655 lydhande om promotione magisteriali, at den skall gå fort, och the som promoveras, ei må gå lenge oförsörgde, och sees effter att the ähre der till capabel(!) Här om delibereradhes, och Dn. Procancellarius påminte Senatam, huru såsom han är påmint i Swerige, att icke skulle för monge der till admitteras, och icke andre som the ther hafwa Episcopi consensum hwar af sitt stift. Der till swarades, att candidati äre admonerade ther om, the skulle inthet biudha sigh fram uthi Episcopi consensu.

Wijdhare delibererades om them som uthom stiftet födde ähre, och inthet hafwa Episcopi consensum, att the skola försäkra Senatam, thet the icke skola per se eller per alios molestera hwarken sin Episcopum eller hujus diœseos, och the som blifwa wedh Academien, skola höra superiores facultates, och der till sigh skriftelighen föröbligera. Men the som in i stiftet ähre födde, the skola tagha emot then lägenheet, som them skäligen biudhes och them tienligh är, på thet sätte så slippa fram så munga som thet uthlofwa och eliest swarsgodhe ähro. Derföre må Decanus kalla them ähnnu tilhopa, och dem här om admonera.

Den 16 *Aprilis* företrädde uthi Consistorio Peer Hansson och beswäradhe sigh öf:r sal. Waldz arfwingar, att the icke wela comparera effter hans begähran, och likwäl beskylla honom för olaga procederande, begährar altså, att Senatus wille skrifwa them till, på en wiss termin kallandes them hijt. Sent.: Senatus will skrifwa till magistraten i Vpsala, the wille admonera och befalla arfwingarna, att comparera innan missommaren, och i medhler tijdh låter Peer Hansson notera alt hwad som der finnes.

Dito: Voterades om futuro Rectore, och föllo allas vota effter constitutiones opå Dn. M Nicolaum Nycopensem.

deles, och sade sigh för mest skäl hålla, denn dödass bekän-
nelse på sitt yttersta, meera intet, och att hann intet sökte
någon annan, utan wille aldeeles hålla sigh widh sin princi-
pals fullmacht, och begärrar utslagh i saaken, presenterade
och en copia af dee angifna studiosorum inlago, der dee uti
bredden hade noterat, som icke infördes i sjelfwa originali,
nembl. hwilkett oss myckitt mindre enn honom är witterligitt,
etc. Detta expliderades sålunda af studiosis tanquam proprio-
rum verborum interpretibus, om någon skulle slå oss, mintes
wij wel, hwilcka dee woro. Här medh gaf Calliander sigh
tillfridz.

Sent.: Emedan fleere enn desse tree hafwa waritt i hoo-
pen medh, som ofwanbt är, ty tages denna saak i betenkiande
till nestkommande onsdagh.

Dito: Decreterades och att nästkommande lögerdagh wendes
igen medh läsande och igenkallas till exercitia igen till marck-
nadz tidhen.

Dito: Påmintes och Qvæstor om reckningarna på någre
åhr, att han dem snart inleefwererar.

Dito: Begärade M. Justander adiuncti lön ifrå midsom-
mar förledne till juul nestkommande, medh några sochnar och
stipendio diöcesano af Österbotn.

Sent.: Adiuncti lön kan hann intet få, ty M. Jurvelius
hade lenge tient och kunde intet mista, sochnarna behöfwa
diecknarna, och är honom intet tienlight diecknehielp att up-
bära, stipendium diöcesanum är slagit till Academiens repara-
tion: eliest beslutes här om nästkommande onsdagh, och ten-
cker hwar på någott medel till Justandri uppehälle.

Dito: Framkom v:tt Erick Johanson, rådmann i Åbo, teendes
räckningh på M. Axelij Kempes gäldh, hwilcken och medh sinn
egen handh där till sigh obligerat hafwer, att gifwa intresse 10
pro cento. M. Axelius begärrar dilation medh domen, seger
sigh fuller hafwa lofwadt intresse så vidt billigt wore, men
blifwit twungen där till för seerdeeles orsaaker, och att hann
dyrt påckewijs hade tagitt af honom warur, een deel af dedh
sjelf förtärt.

Sent.: Erick Johanson får förslag på M. Axelij löhn till

Qvæstorem, så lenge M. Axel på rådstugun utförer emoot Erick Johanson sin påbegynte saak, hwarest när saken är slutin, skall Rådman medh forderligaste hielpas till sinn betalning.

Dito: Taltes, om vice Cursore, som nu eensam tiente, skulle gifwas i löhn, emedan dee gamla ei woro tillstädas. Sent.: Han skall få två tnr. rogh till wijdare beskedh till marknaden.

Dito: Referade M. Ab. Thauvonijs på Academiæ bondens wägnar, som war sal. M. Samuel Hartmans enckia tillslagin, att hann klagade sigh hafwa öfwerlefwereratt, och begärade rett på M. Petrum Bergium, som af honom hade uppbuuritt 39 dal. Kop. och några öre Kopp. öfwer rentan, och eliest arbetat hoos M. Petrum, kördt spanmål, och fult giordt sitt arbete hoos S. M. Hartmans enckia. Här på swarar M. Petrus Bergius, att hann hade wel öfwerlefwereratt någott, menn intet så myckitt, och att hann skulle hafwa brukatt honom till arbetet så lenge, som bonden föregifwer, neekar hann aldeeles till, seger sigh och well hafwa betalt honom.

Sent.: Qvæstor skall skärskoda detta måhl, see öfwer reckningarna och sedan hjelpa bonden till sin rätt.

Den 15 Decembris. Præsentiibus ommibus præter M. Georgium Alanum.

Taltes om s. Portulini saak, att denn nu måtte afhielpas och tagas först upp. Vice Præsidis wittnesbyrd, som referades af Nob. DD. Gyllenstålpe, war sålunda, att när s. Portulinus hade slagitt Danielelem Juslenium medh knifwen, hafwer hann welatt undandölia sigh, då hafwa studenterna, som i dedh gästabodhet woro, medh några andra drängiar tagitt honom fast, och geenast weelatt honom föra utom poorten, utan twifwell till prubban, och uti denn acten någott slagitt honom, seedan förddt honom inn i saalen, och när hann derifrå utkom, hade dee illa slagitt honom, sedan han war machtlös, kom Johannis Cristierni och gaf honom een örfjfl.

Uplästes inlagorna fullmächtigens Suenonis Calliandri, och pondererades medh D:ni Brynolphi attest om hans bekän-nelse. S. Port. . . .*)

*) Lucka i handskriften.

Uplästes och dee 3 studiosorum swar, till hwilckett och lade Nob. DD. Gyllenstälpe detta, som dee intet hafwa infördt, nembl. att s. Carolus Portulinus hade slagitt emoot mesta hann orkade, när dee wille honom fasttaga. Uplästes och den acten, som utj M. Simonis rectoratus tidh der om handlade.

Innkallades Dns Gudmundus Rothovius oeconumus templi Cathedralis, och förhördes huru s. Port. måtte hafwa bekändt för sigh. Swarade, att när hann besökte s. Carolum uti prubbann, bekände hann på D:m Henricum Florinum, hwilcken hann förekastade dedh hann honom skulle hafwa slagitt, och wist honom utur prubban, ty han orkade icke see honom.

Framkallades och Gustavus Jacobi Aemelæus att hann och skulle göra eenn oskrymtadh och sannfärdigh relation uti s. Portulini saak. Och swarade, att hann hade waritt skaffare då i M. Justandri bröllop, och intet weetat af s. Carolo förr enn hann hades inn i saalen, och hörde att folckett sade: haa uut honom — sedan hade hann slefft honom in i maatkammaren, meera intet där af weetat, ingalunda slagitt honom, och intet meera seedt, detta alt hann lofwar medh eedh bekräfta.

På samma sett examineras Andreas Johannis, hwilcken sade, att sedan hann fick höra rumoret af slagsmålett, förde hann Danielelem Juslenium, sedan hann slagin blef, heem i sitt qwarteer hoos Hans Skinnare och klädt af honom, och sedan hann igen kom där ifrån, hades s. Portulinus ut förr porten hoos Thomas Thomassonn; då sade hann, Daniel Juslenius är illa slaghin, Carolus Portulinus måtte intet släppas, och då sloogh honom ingen, och sade sigh hafwa sagt, betre att dåppa honom i groopen, menn att ingen hade då slagitt honom, och att han då infördes igen, och att vice Præses och Thomas Thomasson hade folgdt effter. Då hade Johannes Christierni och hann folgdt innu Carolum Portulinum. Lofwar medh eedh bekräfta, att hann Portulinum icke hade slagitt.

Frågades af dee 3 studiosis, om desse som nu examineras, hade slagitt Portulinum? Swarade dee, att dee intet wiste om dee hafwa slagitt eller intet, Johannes Christierni saade, att vice Præses utj samma weefwann sloogh honom widh öratt, och

samma gångh drogh hann öfwerända, wiste så intet hwem war i hoopen medh, neekar att dee hafwa slagitt eller stött Carolum.

Innkallades Johannes Salenius, hwilcken sade sig hafwa recht sin handh uut genom dören på gestabodhsalen, sedan Daniel blef huggin, hulptit honom upp, frågatt af honom: hwilckett slogh eder. Swar. Daniel Just.: Carolus Portulinus. Då hann, itt wedträ i handen, sökiandes effter Portulinum, menn ingestädes funnitt honom, derföre straxt gådt till Danielem igen, och fördt honom till sin wärth Hans Skinnare, sedan lupitt effter balbeeraren; i medler tidh war alt bestelt, och Carolus war i prubban, och att medh sigh war Isaacus Pelkenensis, menn intet war Andreas medh honom.

Framhadess Gabriel Tuderus och sade, att stoor hoop war kringh Carolum Portulinum, menn intet war hann, utan sedan Daniel Juslenius blef slagin, war hann på gården, och folgde honom till Skinnaren medh Andrea Johannis, och Abrahamo Ikalensi, neekar aldeeles sigh hafwa slagitt Portulinum.

Innkallades actor Calliander, och frågades af honom, om hann fleere skäl hade enn som förr? Resp.: Inga.

Tycktes wara rådeligitt att före wijdare säkerheet skull, att hwar af dee studiosis, som sigillatim förhördes, skulle gå lagligh eedh på sin bekenelse, och dedh på detta settet:

Jagh N. N. bekenner migh utj dedh uplopp medh N. N. intet hafwa slagitt Carolum Portulinum, medh handh eller annat tryckt eller stött, så sant migh Gudh hielpe till lijf och siäl.

Framkallades alla tillhoopa att afläggia eeden, undantagandes dee tree af actore angifne, och förhölts om eedhens hrafft, och sworo den: Andreas Johannis, Gustavus Aemelæus, Gabriel Tuderus. Petrus Pictorius, Isaacus Pelkenensis medh Johanne Salenio tillbödh sigh och där till, menn emedan dee intet woro suspect i denna saak, fordrades ingen eedh af dem.

Sententia definitiva: Att Johannes Christierni, Isaacus Martini Stenius, och Sigfridus Simonis icke kunna bindass till s. Caroli Portulini dödh bewijsas af efterföljande skäl:

1. Att Actor icke kann effter lagh medh sex manna wittne dem sådant öfwerlyga: 2 capittel i Sårämälbalcken.

2. Carolus Portulinus hafwer icke bekommit af studenterna vulnus lethale, effter barberarens bekännelse.

3. Effter Carolus lefde sedan i fyra månader, reeste på åtskillige oorter, höll ingen godh diet, utan lefde öfverflödiligen, och hafwer blifwitt tree åtskillige reesor sedan af andra illa slagin, så kan hans dödh meera tillskrifwas detta enn dedh förra.

4. Hwadh Caroli Portulini bekennelse anlangar, så är denn icke beständigh, deels där af denn icke giordh är effter lagh, emedan ingen eedh af honom här på är giordh, deels där af att hann sielf icke hafwer weetat hwem honom mest hafwer slagitt, ty understundom bekende hann bekendt(!) på den eena, understundom på denn andra, deels där af att hann hade måst angripit Johannem Christierni, hwilken af vice Præsidentens wittenessbyrdh icke haar honom meera slagitt enn een örfijl.

Sententia är, desse studiosi hafwa s. Portulinum illa handlatt, och på honom äro fundne blånadt, bloo(d)wijte, såsom och är bewijsligitt honom hafwa bekommit i detta uploppet pust, och wara hårdragen, ty feller(!) hwar teera af tem effter lagh till sex dal. sölf. mynt.

Dito: Förährade och skenckte till Consistorium M. Johannes Pratanus denn swänkska laagbooken in 4:to.

Dito: Taltes om M. Justandri löhn, hwar denn skulle tagas? Professores ordinarij hafwa föga medell att af sitt där till contribuera, och fruchtas att om denne gångh där af Justandro någott skulle gifwas, kunde där af paulatim blifwa een lagh, dock bewilias honom denne gångh 10 tnr. spanmål af Inspectorum stipendiariorum lön för innewarande åhr, och tycktes wara rådeligast om sådant skrifwa till H. G. N:de Riksdrätzet Cancellarium, att H. G. N:de wille ansee deeras legenheet.

Anno 1657. Den 8 Januarij, præsentibus Procancellario, Magn. D. Rectore, M. Georgio Alano, M. Acrelio, M. Simone, M. Abr. Thauv., M. Prat., M. Petro.

Uplästes H. G. N:des Riksdrätzens Cancellarij bref, innehållandes förslagh om medell till Academiens reparation, att af dee bestå socknar diecknehjelpen nästkommande höst up-tagass(!)

Dock emedan i medler tidh peningar behöfdes att fortsätta werckett medh, tyckte(s) Senatui godt wara, att peningar togos till låns af någon på billigt interesse, såsom af M. Johanne Stephani Skäder 1250 dal. K. enckelt, och att andra medell sökias iblandh, såsom fönster till skenks, tegell af gamla huusett på kyrkiogården etc.

Dito: Underskrefs obligation gifwen M. Johanni Skäder och utj interesse pro cento ifrå den 16 Februarij A:o 1657, nembl. Magn. D. Rector., Admodum Rev. D. M. Nicolaus, M. Georgius Alanus, M. N. D. D. Gyllenstålpe, M. Simon Kexlerus, Petrus Gers, M. Abraham Thauvonius, M. Johannes Pratanus, M. Petrus Bergius, M. Enevaldus.

Dito: Bewiliades och Notario åhrligen itt rijs gott skrifpapper.

Den 11 Februarij A:o 1657 präsentibus omnibus præter Procancellarium et M. Abrahamum Thauvonium.

Taltes till M. Petrum Bergium om liqvideringh emellan s. M. Samuelis Hartmanni enckias bonde, hwilcken sade att M. Bergius hade tingatt af honom itt huuss för 30 dal K. M. Bergius neekar och seger, att dee hafwa kommitt öfwer eens om 23 dal K. och confirmerar dedh medh eedh.

Bonden wijstes till räckningen emellan sigh och M. Bergium och s. M. Hartmanni enckia och skall Quæstor här utj disponera och saaken componera, och där bonden medh rätta haar af M. Bergio att kräfwia, skall af underhåldhett hans tagas bondens betalningh.

Dito: Uplästes h. Geska Hans dotters, s. Hans Hörnicks enckias beswär öfwer M. Johannem Pratanum, att när han war hoos henne till gäst, hade een liuskrona, som i hans kammar hängde af 16 piipor blefwett sönderslagin, fordrar derföre betalningh.

M. Pratanus seger, att när han een affton, warandes till herberge hoos henne, hade hos sigh några lustiga gäster, hade een af tem sachta allenast swengt kroonan om kringh, och medh dedh samma föll hon i golfwett och gick sönder, menn ingalunda sigh hafwa kommitt widh henne.

Sent.: Oansedt M. Prat. seger liuskronan (icke) af sitt handwærk eller wållande wara sönderslagin, dock tyckes Senatui Acade-

mico, att effter sådant skedde utaf hans gäster uti hans egen kammar, att M. Prat. sigh medh h. Geska där om förlijkar anten effter målsmannas ordom, eller eliest godt finnande, sedan må hann sökia sin mann.

Dito: Uplästes H. G. N:des Cancellarij bref att M. Axelio Kempe måtte förunnass den stat, som bibliotechet är egentligen tillslagen, och dedh på innewarande åhr.

Sent.: Detta kann för denne gångh in hoc rerum statu och medh bibliotechet(s) tillstånd för taaklösan skuldhingalunda skee, och skall ingalunda hållas till godo, som sålunda weela practicera sigh till förordnade Academiæ stater, och swaras på H. G. N:s bref.

Dito: Delibererades om M. Justandri prælectione publica, om hann måtte läsa eller icke, skedde dedh att hann läser, söker hann alla utwägar om löhn, där till för denna gångh ingen utwägh är; hwar icke, är ondt för ungdomen.

Sent.: Differeras här medh till M. Justandri heemkompst.

Dito: Förmantes M. Martinus Stodius, att hann läser publice, och att hwar och een wille taga waara på sitt ämbete.

Dito: Taltas och medh M. Enevaldo att hann wille taga Collegium privatum och öfwa ungdomen in epistolis, declamationibus och orationibus conscribendis, hwilckett hann lofwade göra.

Dito: Rådfrågadess hwadh mann göra skulle medh een hoop studenter, som i staden woro och inga lectiones hörde, besynnerligen theologicas.

Sent.: Stipendiarij måge medh dedh foorderligaste sammankallas. Då tillsees hwilcka som tillstädess äro, och hwadh dee göra: och att dee som magistri äro, anten höra lectiones publicas in superioribus facultatibus, eller een gångh om åhrett disputera præsidendo publice.

A:o 1657 denn 18 Febr. præses. Magnifico D. Rectore, et M. Enevaldo.

Innkallades stipendiaterna, och förmantess att wara idkesamma i studijs medh all gudfruchtigheet och flijt, och antecknades dee som woro tillstädess, n:

In classe suprema.

Joachimus Nicolai.	Laurentius Gunnari Sudermannus.
Johannes Matthiæ Neric.	Henricus Caroli Aboënsis.
Ericus Abrahami Nylandus.	Isaacus Falander.

Media.

Arvidus Magni Smol.	Petrus Laurbeckius.
Hermannus Törwest Åbo.	Aeschillus Fabricius Smol.

Infima.

Johannes Visenius Finl.	Marcus Georgii Helsing.
Ericus Binningius Ner.	Johannes Rosskamp.
Johannes Grandelius Botn.	Johannes Petri Cantzelius
Petrus Acander Smol.	Andreas Gallenius Smol.
Elaus Scroderus Werml.	Benedictus Rubergius Westr. goth.

A:o 1657 18 Martij præsentibus omnibus præter M. Simonem et M. Prat.

Supplicerade stadsbadaren Paul Dejner om sin lön för s. Caroli Portulini läkiande, ty han fick intet af hans föräldrar ej heller annorstädes.

Sent.: Paul Deiner skall få sin lön af dee tree personer, som för helgen för Portulini saak saakfältess.

Dito: Tillaaltess Isaacus Martiini Stenius, hwi han hade underståt sigh att wijka arresten, om han meente detta kunna afgå utan straff. Isaacus swarar dedh ingalunda af olydno eller trelska waritt skedt utan i hastigheet, begärrar trägitt om förlåtelse, lofwar betringh.

Dito: Framkom stadswachtmästarens hustru, begärandess att dee studiosi, som hade slagitt hennes mann, måtte åtminstone betala bårdsckärare lönen, och till hans, wachtmästarens, upphälle och någott.

Paul Deiner betygade att wachtmästaren war illa huggin, doch blef dedh nu alt gått och heelt igen.

Inkallades altså studioisi N. N. medh sin gestabodz wärth Pallika, då sade Gregorius Gregorij Arctopolitanus, att dee hafwa sendt wachtmästaren maat, doch fått skamlösa ordh derföre, frågades af hustrun, om hon hade fått? Resp.: Swarade hon: tree marcker toridt kött och två kakur brödh, doch begärte hon meera till uppehälle.

Gregorius Arctopolitanus, Christophorus Florinus Hauhoënsis, och Jacobus Tammelensis togo på sigh heela saaken, och tillsaadades, att dee hwardera gifwa åt balberaren två riksdal., och een den sjuka.

Dito: Nob. D. D. Gyllenstälpe angaf Johannem Josephi Calajockiensem, att han skulle hafwa råndt hans häst och släda mitt på stadsbroon om een afton tå tee woro i itt bröllop på lilla siidan åån, kördt sin kooss medh hästen, och när då han utur gestbodett kom, frågade effter sin hest, då fann hann ingen, måste så i watn och skarn gå fram.

Johannes Mathesius sade sigh hafwa folgdit sina fränckor heem ifrå bröllopet, och emedan een toom släda mötte honom, badh hann poicken att han wille köra sigh litet stycke medh dee pigorna, biudandes honom derföre $\frac{1}{2}$ svensk dal., denn poicken intet wille taga, utan lopp sin koos frå slädan, sade sick(!) icke hafwa wetat hwars hest eller drengd dedh war, och att poicken straxt fick sin häst igen.

Sent.: Differeras medh doom till nästkommande Consistorij dagh, interea må studiosus sökia förlåtelse och tillgift på allahanda maneer.

Dito: Uplästes Thuronij breef om salariernes refusion och om honorario till finska cammereraren.

Dito: Refererade Qvästor Petrus Gerss, att welb:ne Herr Landzhöfdingen skulle hafwa fådt cammerråds breef att han skulle sökia alla medell till refusion åt Academiæ statenn, hwar och sådant icke funness, skulle hann skrifwa till cammerråd.

Sent.: Begärtes att Nob. D. D. Gyllenstälpe wille medh een annan af consistorialibus nomine Senatus stija till wälb:ne Herr Landzhöfdingen och tacka för gått swar, medh flitigt begärande, att han så effter och wille finnas collegio gunstigh.

Dito: Magnif. D. Rector taalte om een muurmästare uti Sagu sochn, som tycktes wara een snell, skickeligh och beskedeligh karl, om hann icke måtte antagass till Academiæ muurmästare.

Sent.: Hann må antagass, och effter påskahelgen skall komma i staden.

Dito: Qvæstor tillsades, att hann till midsommaren endtighen skaffar ædilibus Academiæ sex hundrade dal. koppar mynt peningar.

Dito: Deliberades om futuro Magn. Rectore.

Dito: M. Abrahamus Thauvonius blifwer Magnificus Rector.

Dito: Uplästes een Academiæ bondess Hindrick Staffansons i Kyro sochn och Mietis by supplication, att Senatus wille intercedera för honom hoos wälb:ne Herr Landzhöfdingen om mitigation på böter, som han är fälter till, nembl. 80 riksdal., för dedh hann allenast een natt hade moot förbudh härbergeratt een lagskrefwen knecht.

Sent.: Nob. D. D. Gyllenstälpe expedierer detta medh dedh förra hoos wälb:ne Herr Landzhöfdingen.

Dito: Inlades Academiæ fougte Hindrick Mårtensons supplication om sin lön, att hann måtte behålla denn oakfortadt, och skiussfärdzpeningar meera enn honom för detta war beståt, för sitt stoora omaak hann der eensamm hafwer.

Sent.: Sedan Hindrick Mårtenson haar fullkomligh räckningh giordt, skall hann wijdare där om få swar.

Dito: Framkom Magnus Petreius & fiskalens Johannis Wassenij utj K. Hofrätten wägnar, angifwandes några studiosos, att dee hade sändt till biskopens son ifrå Wijborgh, som hoos sigh geste, att han skulle komma till dem, dedh Fiskalen hade förwägratt, dock genom deerass trägne begäran och påstående inständigt gick hann till dem och blef hoos dem myckitt ageradt och illa tracterader. Där till swara dee studiosi, att om dee hafwa giordt någott emoot Fiskalen, som dee icke troo, bedia dee om förlikningh, neeka att dee hafwa slagitt hans gäst, biskopens son, utan att dee derföre sende effter honom, att

emedan hann intet wille låta dem såsom sine landzmänn få weeta af sin deposition, dedh Magnus neekade och sade, att dem sades om hans deposition af Fiskalen, då hade dee sagt, hwad hafwe wij medh Fiskalen att beställa, hwilckett dee neekade.

Änn urgerar Magnus Petrejus, att sedan dee hafwa slagitt biskopens sonn, hade tagitt och kappan och hatten af honom. Där till swara dee och neeka sigh hafwa tagitt af honom kappan, utan honom sjelf lupitt ifrå sin kappa och hatt, lempanades dem i stugun deerass; dreef och Magnus där på, att dee skulle hafwa låfwadt slå Fiskalens fönster sönder, där till han lofwade framhafwa witne, och att uti nestförleedne weekan hade dee studiosi gådt under bagarstugufönstrett, spelt och skrickatt, beedt släppa sigh inn, och att Fiskalen sålunda stoor despect af tem wederfoorss, klagade och Magnus Petrejus, att dee och honom undsagt hafwa, där till dee aldeeles neeka.

Sent.: Magnus Petrejus skall skaffa sigh wittne och derföre uppskiutes medh doomen till nästa Consistorij dagh; och afsades: Där någon af angifne studiosis medh action skulle någott den dee anklagades före wijdare vexera, skulle dem, som där till orsaak och wällande woro, utan all nåder religeras.

Dito: Taltes om hustru Geskas, s. Hans Hörnicks encias, begäran om exequution på gifne doom emellan sigh och M. Pratanum angående betalningen för liuskronan.

Sent.: M. Pratani salarium arresteras till liuskronans afbetalningh.

Dito: Bewiliades Petro Ruthelio Cursori för sin fattigdom skuldh, peningar 30 dal. enckelt kopp. mynt, att köpa sigh kläder före, menn intet annatt, hwilcken summa skall och Qvæstori godt görass.

Dito: Bestods Qvæstori itt rijs papper, när räckningarna slutass, menn först för denna gången.

Dito: Bägärtes på Nob. D. D. Gyllenstålpeß wägnar att emedan han många barn hafwer och icke stoort någon lön, liditt skada genom wådeelden, att då effterlåtas måtte hans äldste son Gabriel Gyllenstälpe regium stipendium, besynnerlighen för exercitiernes skuldh.

Sent.: Han må wäl få först in media classe.

Dito: Inkallades Academiæ wachtmästare och förmantes att wara flitigh widh Academiæ arbete.

Den 10 Aprilis. Præs. omnibus, præter Procancellarium et M. Georgium.

Framkom een bårgares utj Åbo, Mats Larsons, enckia, hustru Margeta Thomasdotter b:dh, och krefde een studioso Henrico Jacobi trettijo dal. kopparmynt; där på han seger sikh hafwa lefwererad 2 1/2 tun. rågh för 9 dal. kop. tunnan, och sedan 1 tun. för 5 dal. tunnan, dedh hennes s. mann icke högre hafwer uppfördt, enn för 7 1/2 dal. kop. tunnan, och den eena rågtunnan för 4 dal. k. Sade och studiosus sikh hafwa satt sina böker i pant för samma geldh 14 stycken, och een sölfskeedh åt s. mannen Mats Larson, och will hafwa sina böker igen, af hwilcka, som honom skulle wara sagt, några woro af s. mannen bortsålde.

Sent.: M. Johannes Pratanus och Qvästor Petrus Gerss skoola detta slijta och componera i morgon kläckan itt utj M. Pratani huuss, dijt både parterne skoola sikh medh fulle skäl inställa, och enckian nest sina documenter hafwa medh sikh studentens pantsatta böker hoos sikh, så och hans sölfskeedh.

Dito: Inlaade Academiæ för detta fougte Hindrick Mårtenson sin supplication, att få niuta halfwa deelen af skiusfärdspeningarna utj öfre Satagunden, för dedh hann medh sina egna hästar där kringh mäst reest hafwer, och een spill cappa af hwar tunna. Där emoot exiperar Qvästor sejandess: (1.) Sådant sikh hafwa waritt witterligitt, att Hindrich Mårtenson skulle leggja inn emoot honom. 2. Att spill kapparna effter konunglige bref lyda till proviantet och ränteriet. 3. Will weeta, medh hwadh skäl Hindrick will bågära halfwa parten af skiusfärdspeningarna.

Taltes medh Qvästore, att hann intet wille wara strängh emoot honom, hälst effter han skulle skilias här widh denna tiensten, utan håller unna honom een deel af skiusfärdspeningarna.

Swarar Qvästor sikh willia leggja skrifttelighen inn emoot

Hindrich och will bewijsa honom, att han otrolighen tiänt hawer.

Då förhöltz Qvæstor att han hade gifwitt fougten itt gått lofordh för enn hann kom till lagläsare ämbetet, där till Qvæstor neekar, utan att dedh, han gaf honom, lydde icke så.

Öfwertaaltes D:s Qvæstor att han består Hindrich Mårtenson 30 dal. sölf. mynt åhrligen af skiufärdspeningarna, och skencker honom dee spill cappar för itt åhr som spanmålett intet fördes till Academien; menn intet meera, elliest will Qvæstor, att hann skall swara till ballancen, dedh han skall wara förobligeradt att göra, för enn hann wijker staden.

Taltes och medh D:o Qvæstore att hann nu meera icke wille traducera honom för någon otrooheet, dedh han lofwade göra.

Förhöltz Hindrich Mårtenson, huru han måtte komma till rest, för reeda upburna peningar, af hwilcken upbördh intet resterade, befaltes fördenskuldh och tillsades att han gör reckningen fult, förr enn hann afwijker staden, och frågades, hwi hann dee peningar, honom borde lefwerera Qvæstori, hade förskingratt. Lofwade medh flijt clarera och præsenterade sedan Qvæstori reckningen, där uti hann beswärar sigh intet godt göras nogra partzeler.

Den 15 Aprilis, præsentibus omnibus, framkom een student Andreas Jacobi b:dh, anklagade Ericum Sundelium, att hann hade slagitt honom medh een brandstaak, så att hans högra handh war aldeeles ofärdigh och bleefwen där igenom lytt, och så hordt hade hann slagitt till, att brandstakan hade gådt af, hade medh sigh stycke af brandhstackan, sade sigh ingentingh bruttit emoot Ericum, utan tå han gick Erici port förbij, speelte hann på sin fiol, meera gjorde hann intet.

Ericus seger att Andreas medh skriande och roopande honom hade öfwerfallitt, kallandes hundsfott, dieckne etc., framhade och witne, D:m Petrum Martini Westrobotn., som samma witnade. Andreas neekade sigh hafwa roopatt på någon, utan allenast speelt, och derföre [meente han:] kunde ej roopa. Ericus bekenner, att sedan han blef så öfwerfallin medh roop och skriande, frågade han af Petro, som war inne medh sigh i cammaren, om dedh skulle gå honom ann, där till han nee-

kade; altså medan han continuerade medh roopande, gick han ut, och slogh åt honom medh brandstakan, litet där effter kom Andreas igen medh sina kamrater, aflyftandes poorten af kro-karna, och så lupitt sin kooss, dedh den andra neekade.

Sent.: Ericus Sundelius skall för blånadt effter lagh böta 6 sølf.mynt och Andreas för oliudh skall gå i prubban, och om Erici witne gå sin eedh på dee öknampn, Andreas haar gif-witt, skal Andreas wijdare straffas.

Dito: Framkom Cammarfiskalen Anders Jacobson, be-gärandes lof att wara inne utj Consistorio, när och så lenge som dee studiosi, hwilka anklagadess wara banemänn till stads-wachtmestarens Hindrick Staffansons död, examineras skulle. Hwilcket honom bleef efterlåtit.

Dito: Företredde actor Johann Clemetso(n) Posu, wachtmästarens syster son, och sade att wachtmästaren war död blefwen af dee hugg, såsom desse studenter honom gifwit haf-wa. Tillfrågass altså studenterna, huru medh detta corellet war. Christophorus Florinus sade, att sedan långh Hindrick hade kastadt sönder deerass fönster hooss Lars Pallika, sågo dee uut genom fönstrett åt gatun som der under såto, och woro ingen annan warse enn wachtmästaren Hindrich, då komo dee uth, frågade honom, hwi hann slogh fönstrett sönder, dedh han neekade sigh hafwa giordt, både een och annan gångh, och begynte så fechta för sigh med sin stora kepp. Då sade dee: intet kunna eller ärna wij fächta medh tigh, utan wij wilia sökia rätten; då sade wachtmästaren: willien i binda migh? sade Gregorius nej, utan borgmästaren; sloogh altså Hindrick till medh sin staaf åt Jacobum Tammelensem öfwer näsan, då hatten togh emellan, och enn då två gånger sloogh honom öf-wer hufwudet, sedan kastatt ifrå sig keppen, dragitt wärian och huggitt Gregorium öfwer ryggen att jackan gick sönder, så sprungo de allasamman till och fingo wärian af honom. Frågades om Gregorius hade wärian i sin hand? R.: ja, menn intet slagitt honom, Cristophorus bekende sig hafwa haft wärian hans i sin handh och att han sloogh honom, Jacobus sade och sigh hafwa haft wärian i handen, menn intet slagitt honom. Inkom om ofwanb:te saak på Borgmästare och Råds weg-

nar i Åbo Syndicus medh inlago på wachtmästarens wegna emoot förb:te studenter, af innehåldh: 1. Att studiosi hafwa öfwerfallitt honom såsom een stad(s)wachtmästare. 2. Att han war stadder i sitt ämbete. 3. Att hann blef slagin utan orsak; a) ränt af honom wärian; medh b) denn, och c) steenar samt andra gewehr så tracterat, att hann där öfwer måtte settia lifwett till. Inkallades Herr Arvidus Coralis i Åbo, som wachtmästaren på sitt yttersta besökte, att hann om Hindricks bekennelse witna skulle; hwilcken sade, Hindrick hafwa bekendt sigh weeta af ingen annan siukdom till sin död, enn den han hade fåt af studenternas hugg, och meera intet bekendt, sade, att stadsfogten och hade hört där på.

Studenterna swara till Bårgmästare och Råd(h)s inlagor, att föga war Hindrick wachtmästare, och att han hade förloofwat wachten ifrå sigh, och sielf satt sigh att sunpa brennewijn.

Sent.: Emedan ingen wiss actor war tillstädes, skola studiosi afträda så länge.

Förhördess och stadsbalberaren Paul Deiner, som wachtmästaren bootade, hwilcken saade att Hindrick war reeda heel i hufwudet, så att hann intet klagade sigh, utan sielf missbrukadt sigh emoot hans præscriptum, medh purgation och annat, saade att hann hade fyra hål i hufwudet, dock intet genom hufwudskålen, ingen blåna meer enn på fötterna och armen litet. Wille Hindrick intet achta sigh eller sin helse, utan dageligh drack och fylte sigh. Dock årkade han komma till sigh att låta förbinda hufwudet, och att een hetzigh feber slog och till, gick i baadstugu, lågh icke meera än een natt stilla.

Inkom Syndicus refererandess å Borgmästare och Råds wegna, att dee hafwa meent sigh bordt wara tillstädes in Consistorio medh, effter constitutionum lydelse, begärr alltså underwijsningh, om dee in Consistorio hafwa fådt någott specialius privilegium; sedan togh afträde.

Sent.: Effter praxin ubsaliensem, H. G. N:des Riksdrätzens breff, tanquam Cancellarij, behöfwes icke att Borgmästare och Råd(h) äro intesserade in consistorialibus negotijs, helst nu

medan dee äro actores, kunna dee effter laagh och rätt icke vara judices.

Inkallades syndicus och tillsades att hann wille fråga af Borgmästare och Rådih, om dee wille vara actores på Hindrick Wachtmästarens wägnä. Där medh togh steds syndicus afträde.

Innkallades alla studenterna, som angifne woro. Carolus Sigfridi bekende sigh hafft wärian, menn intet slagitt medh henne långh Hindrick; Clavidus Andreæ bekende sigh hafft wärian wachtmästarens och slagitt, Matthias Benedicti Farelius war nu siuk, dock witnade dee andra på honom, att han och hade slagitt wachtmästaren medh. Sigfridus Simonis sade sigh hafwa kommitt seent; dee andra swarade, att emedan hans strompor woro blodiga, meente dee att och han hade slagitt medh: dedh han neekar och sade, att när hann kom uuth, lågh Hindrick under och Gregorius Arctopolitanus wille taga wärian af honom, dock kunde intet få, förr enn Clavius Andreæ sloogh wachtmästaren på handen, då fick Gregorius wärian, och bekende sigh fuller hafwa ärnatt sparcka wachtmästaren. Ericus Andreæ bekende sigh hafft wachtmästarens weria och slagitt honom där medh. Nicolaus Gabriellis war siuk.

Sent.: Emedan actores icke woro tillstädes, skiutes till annan gångh.

Dito: Taltes om lectionibus och examine publicis, att till examen skulle præparationer skee, att examen måtte begynnass effter Philippi Jacobi neste dagen. Mutatio Rectoratus skeer den 28 Maj. Examen begynnass den 19 Aprilis. M. Johannes Pratanus wille excusera sigh ifrå examine, menn effterlåtes intet, utan hann må då håller så kort som hann will heller(!) görat enn altsintet. Aediles excusera sigh för examine att hålla, för continuo labore öfwer Academiens reparation, hwilket ärkenness skäligh, dock att præparera sina auditores likawäl.

Sent. Framkallades Johannes Josephi Mathesius och tilltaaltess, hwij hann icke hafwer sökt någon förlijckningh hoos Nob. D. D. Gyllenstälpe? Där till hann swarade, sigh medh flijt dedh hafwa sökt, och will gärna tillbiuda i förlickningh hwadh skäligh är.

Sent.: Johannes Josephi Mathesius skall gå i prubban till

otta dagars tidh, eller ställa aldeeles Nob. D. D. Gyllenstälpe till frids till nästa Consistorij dagh.

A:o 1657 18 Aprilis, præsentibus omnibus ordinarijs præter M. Prat.

Delibereradess om Hindrick Mårtensons saak, fougten, huru hann kunde slippa sin arrest, och meente mästedeelen att han intet måtte sleppas löst, ty hann hade goda medell, och eliest reent upbuurit af bönderna, doch där han wille contentera professorum creditorer och dee wille hålla sigh widh honom, kunde hann wäl slippa, där till jakade.

Sent.: Skall få swar här effter, och fullkomligh dimission.

Dito: Befaltess att Qvæstor straxt skaffar booktryckiaren till bookstafwerness betalningh 80 dal. kopp.

Dito: Taaltess och om att Bårgmestare och Rådih weela betunga Academiæ skreddaren Johann Flesk medh dubla båsman och annan contribution.

Sent.: Skall sökiass hoos welb:ne Herr Landzhöfdingen, att han kongl. privilegier Academien gifne wille maintinera.

Dito: Inkallass wachtmästaren Hindrick Staffansons målsägande, menn dee wille intet agera moot studenterna förr enn Bårgmästare och Rådih medh welb:ne Landzhöfdingen komma upp.

Dito: Inlaade Erick Johanson Sylvast beswär öfwer M. Axelium. M. Axelij fullmechtige begärade dilation, till des hann får swar på rådstugun. M. Axelij fullmechtige sade, att hans principal hafwer låtit citera Erick Johanson och att han ingen hade haft på sin siida till swars, ej heller waritt sjelf tillstädess. M. Axell(s) fullmechtige begärer intet meera, enn att Erick Johanson må swara på hans inlagor i kemnerrätten.

Sent.: Tage Erick Johanson attest af Håkon Anderson, att M. Axell lät citera Erich Johanson och sielfwer intet comparerade eller hans fullmächtige.

Dito: Inkom welb:ne Herr Landzhöfdingen Baron Erick von der Linde, medh borgmästaren Nicolao Lietzen, och Laurentio brochio, syndico civitatis. Kammarfiskalen Anders Jacobson kom och inn. Landzhöfdingen orsaaken begynner förtalia

till sin ankomst, utj den saaken emellan stadswachtmästaren och studenterna, utj hwilken saak han dem gärna wille bijwåna.

Borgmästaren sade sigh wara derföre kommen, att han som slagen och nu död war, war och itt membrum af stad-senss betiänte; uplätos dem altså rum att sättia sigh till bords medh syndico, emedan som borgmästaren dedh uttydde, han wore *judex civitatis*.

Recitatis precibus solitis. Inkalladess wachtmästarens Hindrick Staffansons målse-gandess fullmechtige och näste fränder, som woro: Johan Clemetson Poso, Hindrik Swensk eller Ruuth, och Mats Mask; och een utaf reis.

Hindrick Ruuth förer ordett, och berättar, att när Hindrick Wachtmästaren om aftonen hade gjort sin servis hooss borgmästaren Nilss Lietzen, hade gått till sin wacht der ifrån, och när han war kommin till Innama muuren, kom studenter emot honom och frågatt, hwarföre han inkastade steenar på deerass gelagh, der till när hann haar neekadt, föllo studenterna honom ann, och slogo så honom medh sitt egitt swerdh.

Frågades af Hindrick Swensk, om wachtmästaren sielf droogh ut wärian eller studenterna? Swarade, att han war wel så starck karl att inga barn skulle taga wärian ur ballian för honom, utan hann togh sjelf. Framhaadess och witnen till förhör, som betygade om wachtmästarens yttersta beken-nelse; och först inträdde een borgare Anders Erickson Hass, och sade att wachtmästaren på intett annat hade bekendt sitt dödsfall, enn som på dee hugg och slaagh hann fick nyli-gen af studenterna.

Frågadess om denne borgare war wachtmästaren noggt skyld eller afkommen? Dertill swarade Borgmästare och Råd: Nej, ingentingh.

Förhöltts samma borgare, n. Anders Erickson, att för enn (han) någott synnerligitt, witnade, skulle hann afleggia sin edh, hwilken borgmästaren Laurentius Brochius för honom stafwade på finska och borgaren efter medh tu finger på laagbooken.

Sedan bekende Anders Erickson Hass, att wachtmästaren på sitt yttersta hade sålunda bekändt, att om hann skulle dö,

wiste hann af ingen annan siuka, enn den han hade fått af dee hugg, som studenterna honom hade gifwitt. Frågades om hann nempde någon? Swarade borgaren: Nej, ingen kunde hann nämpna, sade och honom hafwa sagt, att hann intet wiste utj Pallika gårdh någott gelaagh hållas, ty der hann af någott sådant hade wist, hade hann ingalunda förloofwadt wachten, såsom hann då hade giordt, när han fick hugg af studenterna.

Sedan inkallades dedh andra witnet, Jöran Dansk, och borgare, och efter aflagdh eedh bekende såsom denn förra, borgaren Anders Erickson Hass, allenast lade detta till, att wachtmästaren Hindrick Staffanson skulle hafwa sagt, att hann intet kastade någon steen inn genom Pallikass fönster inn på studenterna.

Sammalunda bekende och den tridie, Johan Hasu benemdh, efter aflagd eedh.

Hindrick Swänsk klagar ytterligare på cursorem Petrum Ruthelium, att hann skulle utspridt i staden om wachtmästaren Hindrick Staffanson, att han war een skälm, och derfor wore icke myckitt att winna för hans liif; dedh han meenar annorlunda wara bewiisligitt, ty ärkende Borgmästare och Rådth honom godh noogh att föra och derigera stadsens wacht, så måtte hann ingalunda wara een skälm, begärr att Petrus Ruthelius för sådant icke låtess onäpst.

Petrus Ruthelius kommer inn och swarade till Hindrick Swensks klagomål och tillmäle, att dedh intet war sant, att hann hade kalladt wachtmästaren Hindrick Staffanson skälm, utann att hann sade sigh hafwa seedt een doom, af Rådstugun gifwen, hoos Koukars hustru på Aningais gatun, der utjnnan wachtmästaren war dömbdh till 6 marks karl efter dedh — — *) utj Rådstugubalcker.

Sedan examinerades een af reis, hwadh dee till Hindrich Swensks tillmäle wiste swara.

Swarar och refererar först Jacobus Tammelensis, att när thee hoos Lars Pallika såto till bords om een affton, som war på den 17 Februarij nestförledne, dijt dee wooro budne af

*) Lucka i handskriften.

cammarfiskalen Anders Jacobson, kastadess inn een steen genom fönstrett, då sågh straxt Gregorius Arctopolitanus såsom een wårdh i dedh gelaagett uut genom fönstrett, och gick cammarfiskalens son uut att see till, hwem som skulle hafwa kastadt fönstrett sönder, sedan gingo tree tillika, n. Gregorius Arctopolitanus, Christophorus och Jacobus Aejmelæus, och när dee frågade af wachtmästaren, hwi hann hade slagitt deerass fönster sönder? — swarade hann sigh intet wara där till skyldigh, då sade dee: Är ingen annan, så är du. Sade wachtmästaren: Wilien I binda migh? der till dee swarade: Nej, utan dee skulle anklaga honom för borgmästaren; och då Jacobus skulle gå ifrå honom och sagt åt wachtmästaren godh natt, kom hann och sloogh medh staaften två reesor öfwer hufwudett, och sedan kastatt keppen sin kooss, tagitt uut wärian och huggitt Gregorium öfwer ryggen; hwilckett när dee sågho, rände dee tillika på honom och fick Gregorius utj fästett, Clavidus slagitt på wachtmästarens handh.

Gregorius inkallades och refererade, att effter dee ingen annan sågho, som skulle hafwa slagitt fönstrett sönder, enn wachtmästaren, kunna dee intet annat besluta, enn att han måtte wara sanskyldigh, eller bewijsa borde honom någon annan, derföre och utsendt straxt, när fönstrett sönderkastades, sin discipulum Jacobum Aejmelæum att see effter honom, och sielf sedan kommitt ut, helsatt på wachtmästaren och frågatt, hwij hann hade slagitt fönstren sönder. Då swarade hann sigh dedh icke hafwa giordt, utan seedt två muurmästare; rett, sade Gregorius, så witna på dem i morgon för retta; då sade wachtmästaren: Wilia I öfwerfalla migh? Swarade dee, huru skulle wij med bara och tooma händer sådant biuda till, och hann hade fulla gewär. Då sprangh wachtmästaren till och sloogh Jacobum Tammelensem två reesor öfwer hufwudett, och sedan kastade frå sig sin kooss keppen, droogh uut wärian, högg honom, H. Gregorium, öfwer ryggen, så att jackan gick sönder, dedh som syntess; då hafwa dee rent alla tillijka, och haft kull wachtmästaren, bekende och Gregorius sigh hafwa haft wärian hans i sin handh, menn intet weetatt hwem hade tagitt wärian af honom eller icke, utan att wärian logh stundom på

gatum, stundom intet. Frågades, hwar denn samma wärian nu war? Swarade Gregorius, att hon lågh ennu utj hanss qwar-teer.

Inkom Christophorus Florinus och berättade om ofw.b:te mål såsom Gregorius, att wachtmästaren Hindrick Staffanson war rett då stadder under fönstren, när som steenen inkastadess, håller så honom före wara skyldigh och ingen annan, och att Gregorius hade straxt sändt sin discipulum Jacobum effter honom, då wände wachtmästaren sigh om och stadnade, swarandess Jacobo sigh intet hafwa kastadt, och att hann hade kommitt ifrå slotzgatum, menn när Gregorius sade ingen annan kunna wara som slogh fönstrett sönder enn hann, och att han wille derföre hafwa wachtmästaren för rätta, då sade wachtmästaren, här gingo på gatan två muurmästare; rett, sade Gregorius, wittna på dem, wij hålla oss widh tigh, och så wille dee gå ifrå wachtmästaren, biudandess honom fara wäl; sade wachtmästaren, willen I öfwerfalla migh, att jagh är eensam, swarade dee, huru skulle wij dedh göra medh bara händer, och hann war stadder i fult gewähr, medh dedh samma slogh wachtmästaren Jacobum Tammelensem öfwer ansichtett medh stafwen, men hatten kom emellan, och sedan kastatt stafwen sin kooss, toog utt swärdet, huggandes åt Gregorium rätt öfwer hufwudett, doch råkade intet hufwudett utan på ryggen, så att jackan gick sönder, emedan hann snelt sprang afsiidess. Frågades och om Christophorus hade haft wärian? — och om han där medh hade slagitt wachtmästaren? Swarade: Ja, att han hade wel wärian i sin handh och der medh slagitt wachtmästaren een gångh, menn ingalunda weet sigh hafwa gifwitt bloodsår, intet slagitt medh keppen eller stenar. Frågades, om han tå slogh icke medh händerna? Swarade, någott kunde jagh slå medh bara händerna.

Inkom Carolus Sigfridi och sade, att dee tree ofw.b:te studiosi, som nu förhörde woro, blefwo öfwerfallne af stadswachtmästaren, och där medh när dee dedh hafwa seedt, lopo dee till och torrslogho wachtmästaren, medh bara händer och fötter; frågades, om han intet brukade någon steen eller stör? till hwilkett hann aldeeless neekade. Frågades, om och han

hade wachtmästarens swerdh i sin handh? och om han der medh icke sloogh honom? Swarade sigh wel hafwa haft wärian i sin handh, men intet där medh slagitt, tillspoordess Gregorius, om icke hann hade seedt Carolum hugga? Swarade: Nej.

Framkalladess Clavidus Andreæ, hwilken berättade sigh intet hafwa waritt ute medh de första, utan sedan straxt dee woro utgångna och wachtmästaren sloogh Jacobum Tammenlensem medh stafwen öfwer hufwudett och sedan medh swärdett Gregorium. Frågades, om och hann hade wachtmästarens swärdh i sin handh? Swarade han: Ja, menn neekar där till att hann skulle någott huggitt honom; utan att hann sloogh wachtmästaren på handen medh hans egen staaf, som han sjelf kastade ifrå sigh, och dedh till den enda, att wachtmästaren måtte släppa swärdett. Frågades, om hann tå icke sloogh wachtmästaren medh handh, steen, eller foot? Swarade: medh ingendeel.

Inkom Ericus Andreæ Härckepæus, hwilken bekende sigh hafwa tagitt wachtmästarens swärd upp af gatun, een gångh medh denn slagitt till och straxt där medh slept den needh på gatun, och att hann intet sloogh honom medh handen. Frågades, om han icke sparkade wachtmästaren? Swarade sigh icke weeta rett wist.

Framsteegh Sigfridus Simonis och saadhe, att hann kom ut ur husett sedan wachtmästaren war slaghen. Frågades, hwem hade då wärian wachtmästarens, enär hann kom ut? Swarade hann: Gregorius; wille göra sigh aldeeles frij ock ledigh ifrå dedh slagsmålett. Tå sade dee andra, huru bleefwo tå hans strompor blodigha? Swarade han der till, att hans strumpor bleefwo blodigha af wachtmästarens hufwudh, när hann reeste sigh upp. Frågades, om hann icke någott hade slagitt eller sparckatt medh? Neekade sigh hafwa slagitt, doch sparckadt åt honom, menn intet råkadt honom, utan Gregorium. Frågades, om hann tå icke sågh hwilcka sparckade eller sloogho wachtmästaren? Swarade sigh intet meera hafwa sedtt någon sådant göra.

Frågades, om dee two, som siuka lågo i skelfwann, icke

ochså hade slagitt wachtmästaren? Swarade dee, att *Mattias Benedicti Farelus* hade slagitt wachtmästaren medh käppen och icke medh swärdett, om den andra, som siuk lågh, wiste dee icke grant.

Frågade *Procancellarius* af bärgmästaren, om dee tyckte någott wara intermitteratt, som till sådan ransakningh behöfdes? Swarade *Nicolaus Lietz*: Nej.

Hindrick Swensk aflägger sin eenskyllan, att hann i egen persoon icke härefter får agera saaken på wachtmästarens *Hindrick Staffansonss*, sin moorbroders, wägnar, emedan hann wore nu sinnadh sigh till *Stäckholm* att begifwa, utan will göra andra fullmechtige.

Dee borgare som inne woro medh Swensken, klagade myckit öfwer studenterna, att om dee icke hårdelighen nu straffadess, kunde ingen wara säker i wackt om nätterna. Ty tillspoorde honom, som klagade, *Magn. D. Rector*: Haar någon af studenterna öfwdadt någon orett, och blifwitt onäpset, tå må hann witna, eliest hoppadess mann likwäl, att ingen sin galenskap sigh till godo åtniuter, utan denn, som syndar, skall och straffass.

Præsenterade förb:te studiosi, som eodem hoc dato examinerades, sin förklarings och försvarss skriff på *Borgmästare* och *Råds* moot sigh inlagor, som medh andra skrifftelighe skall finness ad acta, de dato A. 1657 18 Aprilis.

Här medh togh w. Herr *Landshöfdingen* medh sitt folie, borgmästare och syndico, afträde och gingo sin wägh, sedan dem blef demonstreratt ad oculum, att *Academicum Consistorium* woro (!) itt wel privilegerat Collegium, först ab ipsa *S. R. M:te*, 2. vi praxeos *Ubsaliensis Consistorij*, och 3. ex voluntate *H. G. N:des Riksdrätzets, Academiæ Cancellarij*.

Sedan frågadess af *Jacobo Tammelensi*, hwarföre han togh den saaken, som angick stadswachtmästaren, på sigh, där hann dock efter sin och andrass berättelse intet giordt hafwer, utan oskyldigt och utaf owetenheet kommitt i denn hoopen medh? Der till swarade hann, att dee andra studiosi som i gelagett woro samma afton öfwertaalte honom där till, dedh hann bewijste af deerass egen skriff.

Sent.: Emedan Jacobus Tam. och Sigfridus Simonis intet kunna öfwertygass hafwa slagitt stadswachtmästaren, ty gifwas tee löse ifrå fängelsett, doch under starck caution till nästa Consistorij dagh. Pastor in Tammela præsenterade sigh och gick i caution för sin son Jacobo Tammelensi, och skall dedh göra skriffteligen.

Inkom Gregorius Arctopolitanus och Christophorus tjänsteligen begärandess, att och dee måtte slippa fängelsett under caution, den dee lofwa willia sigh förskaffa så starck som den någontidh kunde af dem fordrass.

Emedan att derass begäran i detta fall är aldeless emoot lagh, kann dedh dem enn intet efterlätass.

A. 1657 denn 22 Aprilis hölts Consistorium Academicum, præsentibus omnibus ordinariis præter Medicinæ etc. Professorem M. Ericum Acrelium och Logicæ P. M. Pratanum.

Toogs åter före stadswachtmästarens saak emoot studenterna, som där före voro fängslade, och inkalladess Gregorius Arctopolitanus, af hwilcken frågadess, på hwadh sett och huruleedess han kunde taga swärdett af een så stoor och starck karl som stadswachtmästaren war, helst emedan hann hade stödt sigh widh weggen? Swarade Gregorius, att när som dee andra studiosi sågo att wachtmästaren högg honom medh sitt swärdh, sprungo dee alla tillika på honom, långh Hindrick, och sålunda fingo dee swärdett af honom.

Inkallades den senare i staden ankomna bardskäraren Peter Fix, hwilcken skickatt bleef af Bårgmästarne och Rådth att besee stadswachtmästaren, sedan hann bleef dödh, om hann och hade fått sin dödh af studenternas basande eller hugg, hwilckett och in Consistorio af honom frågadess, n. om hann kunde betyga, att stadswachtmästaren hade fått dödsår af studenterna, derföre angifne? Der till neekade bardskäraren Peter Fix aldeless, sade, att hann, wachtmäst, hade allenast itt håll på hufwudett, som någott war yppett, hwilckett intet hade på sigh, menn ingalunda war dödsår, sade och, och hans hustru bekande, att hans watn hade sett ut såsom blodh, eliest kunde hann intet på wachtmästaren finna hugg eller slagh, hwilcka skulle förorsaka döden; hwilcken snarare kunde skee och komma

där af, att hann, wachtmästaren, intet wille hålla sigh stilla, som honom boorde, utan hafwer gåt i baadstugun tree åtskillige gångor, tagitt der plåstren af såren, medh fleere öfwade många importuniteter i sitt leefwerne.

Inkom Christophorus Florinus, medh witne huru och medh hwadh moodh wachtmästaren hade gådt ut ifrå een kroogh, och hurudana ordh hann där hade fält. Hwar om wittnade Thomas Pirti sålunda, att samma affton som stadswachtmästaren Hindrick bleef slagin, kom han litet tillförende inn utj sin kroogh medh heela wachten. Då sade dee, wij orcka icke meera löpa kringh om staden, wele wij settia oss neder, dedh som skedde, och drucko så något, då gick wachtmästaren, sedan hann druckitt, på dören, medh sådana ordh: aldrigh är så galitt fatt i werlden, att iagh icke finner min maaka och broder i affton. Icke een half tijma där effter kom hann tillbaaka i kroogen, bannades på wachten, hwij dee woro intet medh honom uti sådant baass, som han hade utståt, där medh drack wachtmäst. åter. Wittnade och Thomass Pirti expresse, att han hade för förlåfwatt wachten, för enn han hootandess utgick, och lofwar medh lifligh eedh alt dedh han nu sagt och witnadt hafwer, enär så fordrass, bekräfta.

Frågades af actore Johann Posu, om hann hade någott att seja emoot Thomæ Pirtis witesbyrdh? Swarade hann sigh intet der emoot kunna hafwa att seja.

Inkallades åter de tre studiosi, som togo på sigh att dee hafwa slagitt stadswachtmästaren, och frågades enn ytterligare af dem, hwadh dee witnade om dem som siuke lågo studiosis, som och medh dem woro i laagett? Swarade Christophorus, att Mattias Farelus, som lågh siuk, hade slagitt wachtmästaren medh hans egen kepp på handen, och icke på hufwudett, meera wiste intet om Mattias hade slagitt: om den andra som siuk lågh, witnade hann, att hann var wel i hoopen medh tem, men intet wiste hann, Christophorus, om hann slogh någott.

Framhaade och förb:te studiosi twenne wittnen, som betygade, att wachtmästaren hade först öfwerfallit studenterna medh hugg och slagh, och woro wittnen dessa twänne studiosi,

n. Johannes Andreæ och Hindricus Gunnari, hwilka effter af-
lagd lifligh eedh & laghbooken effter dedh 21 Capittell Ting-
målalalcker, witnade och betygade sigh hafwa seedt ut genom
fönstrett utj Pallikas gårdh, att stadswachtmästaren hade först
öfwerfallitt dee studiosos, som honom examinerade för fönstrens
sönderkastande, medh hugg, sade att dee sågo wachtmästaren
först slå medh keppen Jacobum Tammelensem två reesor öf-
wer hufwudett, och att Hindrick straxt där medh sjelf kastade
denn keppen sin kooss, och drogh så ut wärian.

Christophorus sade, att Bårgmästare och Rådih i Åbo icke
hade giort myckitt rett eller wel der utinnan, att dee hade
förordnadt een skålm till stadswachtmästare; ty hade wacht-
mästaren waritt een åhrlig mann, hade hann icke så öfwerfal-
litt och förbrutit sigh på dem, såsom han gjorde; och likwel
hafwa dee betaalt badaren för hans skull, hwilken, n. Paul Dej-
ner, wel honom och curerade.

Wijstes här medh uut både actor och rei och discurre-
radess åtskilligt öfwer detta måhl, huru här utinnan dömass
skulle. Ty sombliga meente att angifne studiosi skulle fällas
till dråp, sombliga att dee allenast fällas till sår, och att här
om skulle communiceras medh H. G. N. Cancellario.

Rationes prioris sentehtiæ woro desse, och skrifttelighen
så författade:

Sententia emellan åklagaren effter stadstiänarens Hind-
ricks dödh, och studenterna, som beklagade äro.

Oansedt studiosi icke synass hafwa haft animum occi-
dendi, effter the kommo medh blåtta händerna uth att sökia
thenn, som genom fönstrett kastade, är ej heller enn bewijst
them hafwa haft några wapn medh sigh: dock likwål effter
the honom medh hans egitt swårdh sargatt och illa slagit haf-
wa, och hann omsijder, sedan hann uppe gångitt hafwer och
förmeentess heelader wara, döder är, och på sitt yttersta gif-
witt them skuldh till sin dödh [:hwilekett Gudhi bäst kun-
nugt är:] ty kan Senatus them för dråpett icke aldeless be-
fria, uthann heemskiuter underdånigest höga öfwerheetena,
om the icke må till lifwett förskoonass och böter utgifwa, eff-
ter dett 16 Cap. utj Såramålalalcker medh wilia, uti St. L.

Rationes posterioris partis äro dessa och af Mag. Simone Kexlero sålunda författade:

Hwadh then saken belangar emellan stadswachtmästaren som dödh bleef, och studenterne som honom sargade, äro dessa rationes och skäl, hwij studenterna icke måtte dömass till lifwett, utan till peninga straff: skälen äro desse som fölia.

1. Quia vulnera per se non fuerunt lethifera; quod probatur: 1. quia percussores animum occidendi non habuerunt, nec dolose eum percusserunt, quod ipsi actores testantur, non solum bacillo, verum etiam gladio verberavit. 2. Ty både badaren och balberaren witna, att såren icke woro dödellighe; them mann bör troo i sin konst. 3. Att hann, som badaren witrade, genom slämmande, drickande och brännewijnss suupande hafwer giordt sina sår wärre, att hann genom sitt oskiickeliga lefwerne hade fådt heeta i såren och styngh i sijdan, thett han genom nycterheet begge hade kunnatt fria sigh före.

Sedan när mann seer till sielfwa slagsmålett, så kann mann icke heller döma them till lifwett. 1. Quia factum subito impetu, af brådom skildnadt, ut dctr. Cap. 14 Edsör. Stadz L. conf. Cap. 7., non ex proposito occidendi hoc factum. 2. Quia in capitalibus probationes luce meridiana clariores requiruntur et in dubio præstat impunitum relinqui facinus nocentis, quam innocentem damnari. Juxta Regulam Judic.

Seer man för thet tridie till sielfwa personerne, som sååren gjorde, finner mann:

1. Att the äro unge, och här till dags waritt stilla, sedighe, sachtmodighe och lärachtige.

2. Hafwa thee intet gifwitt orsaaken tili slagsmålett, utan hann, som sargadt bleef, i dedh han dem först medh stafwenn och sedan medh swärdett sloogh.

3. Att the hafwa waritt nödgade att slå honom så hårdt, icke till döden, uthan att the måtte medh hälsan komma ifrå honom, ty hade dee weelatt dräpa honom, så hade dee straxt dedh kunnadt giordt, emedan thee woro honom öfwermächtige.

4. Att dee icke hafwa rent efter honom på gatun eller inn på honom hemma i huusett, eller på nogott annat rum,

etc., uthan straxt ther brede widh deerass stufwa på gatan, och att the sloopo honom hårdare, kunde dee intet märckia, emedan dedh war mörckt.

5. Att the icke hafwa medh wapn och wärior kommitt uth till honom, utan medh blåtta händer, menn sedan hann öfwerföll dem, hafwa the tagitt ifrå honom sin wapn och slagitt honom medh.

6. Att hann war icke så illa slagen, att han bleef qwar liggiandes på gatan, så att någon skulle bära heem honom, utan gick sjelf både till badaren och heem: och hafwer sedan några wekor bordt äth gåt kringh om staden, och seedt till, hwarest hann kunde få någott att dricka, som badaren berättade, att hann intet fann honom hemma dee tider hann honom curera skulle. Itaque:

1. Causam mortis non proximam, sed remotam, tantum præbuerunt, si modo causam præbuissent.

2. In mitiorem partem inclinandum, cum probationes dubiæ ad mortem inferendam non sufficiant.

Beslutet:

Är fördenskuldh Guds ordh Exodi 21 v. 18. Pt. 19 och Doomare Reglan likmätigt, item Swerigess laagh 16 Cap. Sårsmål medh wilia Landsl.: nu warder man dödh innan natt och åhr, fäste tå och böte som annor dråpare, effter ty saaken är; såsom nu denna saak är, att thee icke dömass till lijfwett, utan till arbitraal penninga straff, som laagen kann wara likmätigt, emedan the likwäl hafwa sargatt, och medh torr hug hårdeligen tracteradt.

Och där som detta icke gälla will, så äro the ährlige, redelige och wel meriterade mäns barn, och alle unga personer, af hwilka tillförende intet buller eller uproor hördt är, utan altidh varit stilla, seedighe, höfwelighe i umgänge och fljigtighe i sina studier, att mann icke medh godt samweet kan döma them till lijfwett, fäderneslandett till skada och afsakna: hwarföre will mann thetta ärandett till H. K. M:ts Nåde hafwa remitterat, efter XVI Artic. utj rättegångs ordinantien. Ther så står:

Hwar som någon finnas kunde, som domaren icke till

lifwet fria måtte, och likwäl för några omständigheetar skuldh, christeligen wore, honom till lifwett förskoon, thett weela Wij oss sielfwa förbehållitt hafwa.

Sent.: Dock föllo alla tandem i den meninghen, att ingen sententia decisiva å detta måhl fellas skulle, utan här om comuniceras medh H. G. N:de Academiæ Cancellario.

Skreefs altså till H. G. N:de: 1. briefwet, sedan een copia af beggie parternass inlagor, medh extract fullkomlighen af actis. Doch att detta skulle blifwa in om Consistorij weetskap, och icke sejass där af för androm.

Sent.: Inkalladess Actor cum reis och afsaadess, att efter denne saak intet war ennu aldeess klaar, uppskiutes medh domen till beqwämare tidh, förhölts studenterna att dee wackert måtte ställa sigh i sitt lefwerne, och nu gå på slot-tett i sitt fängelse igen.

Dito: Framkom Nils Joanson, rådmann utj Carlborgh eller Nykarleby stadh, skrifteligen fullmechtigh giord af w. Fromholt Johann Laps, som hade M. Axelij Kenpes sal. broderss D:ni Martini efterlefwerska, h. Kirstin Ericksdotter Draake b:dh, och inlaade een reckning å Fromholts wegnar emoot M. Axelium, att han war skyldigh sin swägerska för dedh åtskilliga reesor hade tagitt af henness förriga sal. mann, Herr Mårten, reeda peningar, för hwilcka hann och utlofwatt hafwer interesse, hwilken summa belop sigh in alles efter M. Axels egne skriftelighe obligationer 1423 dal. 24 öre kopparmynt.

Här på swarade M. Axelius skriftelighen, att hann intet ärkenner denne saak så klaar, som Nils Joanson meenar: 1. derföre att de hade hans egen klaara obligation, den han intet wille eller kunde disputeras. Hade endock præntension på anwände och eliest bestodde expenser af sin sal. broder för åt honom uträttade saaker utj Swerigie, Finland och Österbotn, dedh änckian intet wille achta; 2. haar han förmådt k. Hofrät-tens brief till Rådstugun utj Carlborgh, att dee M. Axels beswär emoot enckian uptagha skola och afhielpa; 3. positohan wore sin sal. brodher någott skyldigh, will han hålla dedh inne hoos sigh a.) efter sin parentis, som primarius tutor åhr, begäran och befallningh, b.) efter sjelfwa billigheeten, me-

dan sal. D:ni Martini omyndige barns fäderne där utj sticker; 4. dubiterar och af dee omyndige barnsenss stiuiffaders fullmacht gifwen Nilss Jonson bör uhtagass för godh och gill etc. medh meera, som af M. Axels supplication sub litera A. K. är att see.

Inkalladess Nils Jonson och frågades, medh hwad rätt Fromholt Johann Leps såsom een stiuiffader kunde gifwa honom fullmacht att disponera uti barnens, dee omyndigass, arf? Swarade, att Bårgmästare och Rådth utj staaden wille så hafwatt.

Sent.: När Nils Jonson får Bårgmästare och Råds fullmacht af Nycarlby om dee omyndighe barns förmyndare, skall hann få swar på sin begärann.

Dito: Taaltess Consistoriales emellan, om dee icke skulle och möta Generalen H. Excell:tz Herr Gustaf Horn till Kankass etc., ty han wore nu snart wäntandess i staden, och kommer såsom een Guverneur och Commendeur öfwer Finlandh inn, att utj K. M:ts stelle låta anstella herredagen.

Sent.: Skall förfrågass hooss andra Collegierne; om dee gå uth emoot H. Excell:tz, går Collegium Academicum och så.

M. Petrus Bergius, p. t. ædilis Academiæ, förfrågar sigh, om hann icke sjelf måtte reesa ut på landett att förskaffa requisiterne till Academiens reparation och bygningh?

Sent.: Effter dedh som hann uptingatt hafwer, är icke enn inkommitt, är och eliest owist, när dedh kan inkomma, måste hann då sjelf begifwa sigh tillwägs att reesa; menn in tet göra skall han sina auditores där om wijse, för examen skull.

Anno 1657 denn 11 Maij præsentibus ordinarijs omnibus præter M. Ericum Acrelium Medicum etc. et Mathem. M. Simonem Kexlerum.

Taalte Magn. D. Rector om bönderna ifrå Kimitho, som hade såldt bielkar till Academien, att dee woro swåra ångerköpta öfwer sin handell, ty dee mest där på arbeetat heela winteren, legt skoogh af andra, sielfwa medh stoor bekostnadt och omaak genom träsk och moraass släpatt dem neder till siöstranden, kördt inn i staden, betalt tullen 7 dal. kopp.

och nu skulle intet meera få enn sex mært kopp. för bielken, som war dock ganska stoor. Sade och Magn. D. Rector att ædiles hafwa och sjelfwa sagt att 6 m. k. war för litet för sådana bielkar, frågade fördenskuldh om icke billigt wore, att hwar person på samma ofw.b:te flotta finge een tunna korn, dedh wore sex tnr. als?

Sent.: Bewiliades een tunna korn åt hwar karl på flottan.

Dito: Taalte och Magn. D. Rector om salarij afkortningh, att emedan intet swar der på kom ifrå Swerigie, om mann icke skulle där om kunna anhålla hooss H. Ex. Herr Gustaf Horn, som hade sådana saaker twifwels utan, såsom een Guverneur, att disponera utj?

Sent.: Ju förr, ju betre må sökias assistens, om (! och?) ombadh (ombads?) Episcopus hann wille tala medh H. Exc. der om. Magn. D. Rector [följer?] Episcopum medh.

Dito: Uplästes H. G. N:des Riksdråtzets bref till Consistorium om M. Justandro, att professorerna medh Episcopo måtte endtliga skaffa honom lön, ty han wore utfattigh, kommen ur credit allestädes, oansedt han myckin flijt hade giordt widh Academien; der emoot bewisligitt war, att professores af sin del hade gifwitt honom 10 tnr. spanmål, och så ofta sökt hooss w. Herr Landzhöfdingen om assistens åt Justander, dedh och förmåles, att w:ne Herr Landzhöfdingen hade gifwitt M. Justandro een anordningh på 100 dal. sölfmynt.

Inkalladess altså M. Justander och uplästes på nytt H. G. N:des bref utj hans närwaru, och frågadess af honom, hwij hann hade så oskyldigt och osannfärdelighen anklagaút dem hoos H. G. N:de, i dedh han hade skrifwitt sikh icke bekommitt een pennigh, och likwäl hafwa så myckitt läsitt? Frågadess, huru ofta han i förledne åhr laass? Swarade, een månadh så när; enn detta åhr? icke öfwer två månader. Hwar om när hann bleef tilltaalt af Magn. D. Rectore, att hann war så försummeligh i sitt embete, swarade hann: Hwadh skall jagh läsa för ingen lön.

M. Justander excuserar sikh sejandess sikh förr hafwa skrifwitt till H. G. N:de, förr enn som hann fick dee 10 tnr. spanmål och den hielpen hoos welb:ne Herr Landzhöfdingen,

och att hann mäst skreef om confirmation, att H. G. N:de wille skaffa sigh expresse confirmation på sin legenheet.

Frågades af Justandro, hwem begärte honom? Swarade att dedh infördess iblandh punchterna på senaste riksdaghen, inlefwereade af finska clereciat. Här till sade Procancellarius medh Magn. D. Rectore, att dedh aldrih war sant, utan att Secretarius kan skee hade dedh infördt.

Frågadess enn ytterligare om han hade fådt någott af Academien? Swarade: Ja, dee tijo tun. spanmål och den assignationen af velb:ne Herr Landzhöfdingen på 100 dal. sölfmynt.

Warnadess här medh M. Justander att hann effter icke måtte understå sigh att traducera Consistorium hoos någon.

Sent.: Emedan Consistorium hafwer så myckitt giordt till Justandri saak, som dee för denna tiden hafwa förmådt, både sjelfwe och w. Herr Landzhöfdingen, skrifwes här om swar till H. G. N:de såsom och förkunnass huru flitigt och ofta hann läsitt hafwer.

Dito: Inkalladess M. Andreas Thuronius och uplästes hans confirmation gifwen af H. K. M:tt på professionen Logicæ, item H. G. N:des breef att han straxt måtte introduceras. Där medh afträdde.

Dito: Beswärade sigh Episcopus öfwer sådana processer medh electione professorum, som skedde emoot constitutiones, att där heela Consistorium . . . äfwer, kommer een eller två och privatim twärt emoot göra. Såsom i detta fall, och att hann intet wiste af hans ordinarie vocation. Swarade Nob. DD. Gyllenstälpe att H. G. N:de skref ju dem till [där] om, och till facultatem philosophicam, där ingen war emoot M. Thuronium; där till sade Magn. D. Rector att dedh war aldrih sant, [utan] att M. Simon Kexlerus, då Magn. Rector, war aldeeles där emoot. M. Pratanus sade att N. DD. Gyllenstälpe, och M. Abraham hade förr voterat på Thuronium, enn han war förwissader om pastoratu. Magn. D. Rector sade att expresse hade dee giordt emot constitutiones dee som så privatim och emoot afsagd sentents in Consistorio publice till H. G. N:de skrifwitt hafwa. Då excuserade sigh M. Abraham och sade, att dedh hann skreef war allenast een relation. M. Enevaldus saade att hwarcken

hann eller M. Petrus Bergius bleefwo där om tillfrågade, icke dedh ringaste. M. Pratanus, att hann intet votum gaf förr enn som han bleef pastor i Pargass.

Procancellarius drager sigh fördenskuldh undan, ty såsom hann är förbiiggången in initio huius processus, altså will hann intet meera leggia sigh där utj: menn dedh tyckte hann wara tjänligitt, att när som professor skils widh Academien, må han för godh och hederligh seedhwänio skuldh medh een oration valedicera.

Förmaante Magn. D. Rector alla att ingen måtte här effter understå sigh att, såsom här nu skeedt war, privatim skrifwa twärt emoot publica decreta.

Här medh gick Procancellarius DD. Aeschillus Petræus sin kooss.

Dito: Sedan bleef delibererat om tempore introductionis M. Thuronij till professionem. M. En. tycker att hann intet enn måtte introduceras, M. Bergius intet för hösten, M. Pratanus intet för missomaren, M. Abrahamus item cum M. Pratano. Nob. DD. Gyllenstälpe tyckte att dedh intet behöfdess att M. Pratanus skulle någott valedicera, och att introduction måtte skee om torsdagen post Trinitatis sive 2 Junij.

Inkalladess M. Thuronius och stältes honom i skön att sielf nämna terminum introductionis: hwilcken begärr att denn måtte [ske] straxt effter mutationem Rectoratus.

Dito: M. Pratanus förhölt om sin lön, att hann den måtte behålla till Johan. Baptistæ, dedh som bewiliadess; skall och M. Thuronius privatim admoneras om alfwarsamhet utj kläderna, doch icke så hastigt.

Dito: Sade Magn. D. Rector sigh hafwa fådt breef af sal. Caroli Port. fader, D:no Erico, pastore in Foglö, att hann intet skötte om dee bötespeningar honom kunde tillkomma för sin sons dråp skuldh, och att han ther till wille sjelf betala sin fullmechtige Svenoni Calliandro.

**Sub Rectoratus Rev. et Præclarissimi D:ni Magistri
Abrahami Georgij Thauvonij.**

Anno 1658:

Då den häffigt grasserande pestis dee gode Herrar in Consistorio Academico, såm uti andra Collegierne, förskingrade, så att intet Consistorium kunde hållas, för än den 20 Januarij A:o 1658; på hwilckett dito, uti Magn. Dn. Rectoris ofw.b:tes, Nob. DD. Gyllenstålpes, R. M. Georgij Alani, R. M. Nicolai Nyc., R. M. Martini Stodij, R. M. Simonis Kexleri, R. M. Petri Bergij, R. M. Enevaldi, M. Andreæ Thuronij närvaru, effterskreefne saker afhulpos.

Begärade Nobil. DD. Michaël Gyllenstålpe att hans twenne söner, Gabriel och Nicolaus Gyllenstålpe, måtte beneficeras medh stipendio uti suprema classe på itt åhr eller tu.

Resp.: Emedan Nobiliss. DD. Gyllenstålpe genom sin oförtrutna tjenst vid Academien wäl förtient hafwer att ihoghkommas medh alt gått, och elliest hans huushåldh medh många barn öktes, hwilcka wäl hielp behöfde, ty bewilies förb:te Nob. D. Gabrieli et Nicolao Gyllenstålpe stipendium in suprema classe.

Dito: Taltas om medell till att betala dee peningar, som till låns tagne woro till Academiens reparation, hwadan sådant kunde skaffas.

Resp.: Emedan där till för denna tiden inga andra utvägar finnes, ty faller Senatus på den meningen, att där till behålles studente peningarne af stiftet och dedh Quæstor Ac. hoos sigh hafwer, för hwilket han och rekenskap göra skall, såsom är stipendium regium, pecunia diligentiorum, inspectorum stip. löhn.

Dito: Angaf een krögerska, hustru Lisbetha Mårthens datter, een studiosum, Gabriel Tuderum, att han medh några andra om natten hade giordt öfverwäldh på hennes huus, slagitt sönder dören, och fönstren hwart och itt, för hwilckas reparation hon sade sigh hafwa gifwitt siu dal. kop. förutan annat; och sådant öfverwäldh sade hon sigh ingen orsaak hafwa gifwitt till, allenast den, att hon sigh förwägrade så seent om natten att gifwa dem, effter deras begäran, öl och brennewijn.

Här på swarar Gabriel Tuderus, bekännandes sigh wäl hafwa waritt medh några andra för hennes port, och begärt för peningar öl och någott brennewijn, kläckan widh pass itt om natten, då liuset än bran i huuset, men tå straxt utsläcktes; men neekar sigh aldeeles hafwa slagitt någott sönder, eller någott öfverwäldh öfwat, och tå krögerskan stodh fast på att både dören och fönstren woro sönderslagna, swarar Gabriel, att pastoris son uti Cangasala slogh fönstren, och Hindrick Tawast tienare Påwel Baltsarson slogh dören sönder.

Resp.: Emedan Gabriel Tuderus hafwer waritt medh i hoopen, som krögerskans dör och fönster hade sönderslagitt, skall han straxt på allas wägnar ställa krögerskan till frids, och sedan inom 8 dagars tidh medh dee andra komma till Consistorium, då wijdare straff skall falla på slijk galenskap.

Dito: Afsades och, att om Purificationis intimeras till lectiones.

Dito: Begärade Notarius på sin broders Samuel Petræi wägnar åt honom stipendium in suprema classe, emedan han nu wore fader- och sälunda medellös till att fortsättia sina studier.

Resp.: Samuel Petræus behåller stipendium in suprema classe, både för sin sal. faders många meriter, som och för den fattigdom skuldh, han medh dee sina wore råkadh uti genom den häftiga eeldswådan.

Dito: Begärade och Professor primarius Rev. M. Georgius Alanus åt sin son stipendium in infima classe för förledne åhr.

Resp.: Effterlåtes.

Den 3 *Martij* woro tillstådes Magn. Dn. Rector, R. M. Georgius Alanus, R. M. Nicolaus, R. M. Martinus, Exper. M.

Ericus Acrelius, R. M. Simon Kexl., R. M. Petrus Bergius, R. M. Enevaldus, M. Thuronius.

Protesterades emoot Magn. D. Rectorem för dedh han hade trädt emoot sitt ämbete, och Consistorij sentens, skrifwit särdeeles för M. Axelio Kempe till att succedera in professionem Ethic. Pol. etc. och där till medh skulle Magn. Rector nederlagt Consistorij bref, uti hwilcket förmältes att M. Olaus Wexionius skulle wara primus in electione till ofw.b:te profession uti sin broders N. DD. Gyllenstälpes.

Här på swarar Magn. D. Rector, att Consistorij bref ingalunda war nederlagt, ty han lefwererade dedh M. Axelio i händer; sedan dedh blef försegladt, hwilcken dedh wäl fort skickade.

Intygade och M. Thuronius att dedh brefwet wore framkommet, dedh han beskedh hade på.

Och där något bref wore afgångit, som intet af alla facultatum decanis wore underskrifwitt, bör dedh hållas för aldeeles olagligitt.

Dito: Discurrerades om dedh begångna dråpmålet af någre unga studenter på stadswachtmestaren, hwilckett uti förrige Magn. D. Rectoris tidh sigh tilldrogh, och uti Consistorio passerade, uti hwilckett måhl H. Högh-Grefwelighe Excellents Cancellarij sentiment skriftligen begärades, hwilckett rådde Consistorium att communicera detta dråps skärskådande medh kongl. Hofrätten, emedan den saken war temmeligh blindh, brefwett daterat uti Danmark, i Ewarp, där hufwudqwarteret war, den 11 Augusti A:o 1657.

Inkallades studiosi, Gregorius Arotopolitanus, Christophorus Florinus, Ericus Herckepæus, Matthias Farelus, Jacobus Tammelensis, Carolus Sigfridi. Desse tillspordes, om dee wille stå widh sin förra bekenelse, heller om dee nu hade någott annat att förewända? Swar: Nej.

Än frågades Matthias Farelus, emedan han tillförende neekade sigh hafwa slagitt wachtmästaren, och nu öfwertygades, hwad han medh sanning kunde betyga? Och bekende han sigh medh een käpp hafwa slagitt wachtmästaren på sidan,

när wachtmästaren kom på honom, men ingalunda hafwa sargatt honom; detta sannade dee andra medh honom.

Jacobus Tammelinus, emedan han tillförende war befriadh, sleptes han sin koos; dee andra begärade att blifwa löse, men fingo inteth utan starck caution; och kunde här nu ingen dom falla för än 14 dagar här effter, emedan Clavidus Andreæ war icke tillstädes.

Dito: Beswärade sigh Magn. D. Rector öfwer Academiæ wachtmästarens Carl Fläcks försumelse uti sitt ämbete; hwarföre och afsades, att han citeras till 14 dagar till, som är den 17 Martij.

Dito: Framställte Magn. D. Rector een Academiæ bondes hustrus klagomål öfwer Academiæ fougten, att han wille drifwa henne af hemmanet.

Resp.: Hwar på beslöts, att Quæstor Academiæ Petrus Gers skulle denna saken afhielpa.

Dito: Urepade Magn. D. Rector een hoop injurier, som stadhsens Magistrat Academiæ betiente, twärt emoot privilegierne, och nu 3 gångor å radh, tillfogat hadhe; såsom först fångslatt professoris M. Petri Bergij drångh. Till dedh andra slagitt Academiæ snickares änckia, och för dedh tridie fångslatt och saakfält Academiæ skräddeles drångh för lönskaläge. Hwilcket alt så högt ansågs, att een skarp action skulle anställas emoot Borgmästare och Rådth uti kongl. Hofrätten; dock till att undfly alt missförståndh blef beslutet, att Notarius skulle gå till öfwerste borgmästaren Nils Lietz, och honom deeras stora excesser nomine Senatus så förhålla, att där här på icke boot skaffades, skulle dem intet längre någott hållas till godo.

Dito: Förfrågar sigh Magn. D. Rector om icke rådeliggitt achtades skrifwa till H. Excellents, Herr Gustaf Horn till Kanckas etc. General Commendeuren, om adsistens på medell till Academiæ bygningh, och om salario. Här medh att upskiuta till betre tid, tyckte Sen. godt wara.

Dito: Insinuerade Magn. D. Rector om konungstool i Academiæ wore icke af nöden att förfärdigas? Swar: Eme-

dan sådant intet war annorstedes i Academierna uti Sverige brukeligitt, behöfdes dedh föga i Åbo heller.

Dito: R. M. Petrus Bergius angaf den stora brist, som war på medell att fortsättia Academiæ bygning medh, och emedan inga utvägar woro i sliika beswärliga krigstider att medell sökia, anhölt han om stipendio diocesano och dieknehielpen af socknarna till förb:te reparation att behållas, såsom och att skrifwas skulle till H. Excellents, H. General Com-mendeuren om hielp af Wiborgs stift. Till detta förra samtycktes, dedh andra togs i betenckiande.

Dito: Beswärade sigh Magn. D. Rector öfwer Gabrielem Tuderum, att han så ofta och tidt begår stoorra excesser; och tyckte Sen. godt wara, att Magn. D. Rector tager för sigh Gabrielem Tuderum, alfwarligen förmanar till bättringh och honom detta förehåller, att där han här effter någon excess beginge, skulle dedh eena medh dedh andra stå honom i fatet.

Den 17 *Martij* woro tillstädes Magn. D. R., R. M. Georgius Alanus, R. M. Nicolaus, Cl. M. Achrelius, R. M. Simon Kexl., Quæstor Petrus Gers, R. M. Petrus Bergius, R. M. Enevaldus, Clar. M. Thuronius.

Och företogs dråpmål saken att skärskådas sålunda: principaliter, om dee såår, som studiosi hade giordt på stads-wachtmästaren, woro orsaken till hans död, eller icke? Om detta discurrerades både pro et contra af alla länge, fitigt och medh största betänckiande, dock sluteligen war allas eenhälliga meningh, att dee såren ingalunda af sigh sielf dödhe-lige, såsom stadsbadaren och stadsbarberaren tillförende betygatt hafwa, och än dedh samma witna, att dee såren, som ofw:b:te studiosi hade gifwit förnembde stadswachtmästaren, ingalunda woro dödhsår. Dock emedan stadswachtmästaren på sitt yttersta bekende sigh föga weeta af någon annan siuka än dee såren, statueras dee wara orsaak till hans död per accidens, emedan nogsampt kunnigt war, att han, wachtmästaren, ifrå den tiden han slagen bleef gick länge uppe, och emoot stadsbadarens förbodh, som honom förbinda skulle, gick ut och fylte sigh, gick i badstugu, reef af sigh plåstrett, etc.

Interea inkom borgmästaren Nils Lietz, och excuserar wälborne Herr Erich von der Linde, landshöfdingen, för dedh han icke efter Senatus Academicæ begäran icke(!) kunde i egen person wara tillstädes, emedan een expree ifrå H. K. M:tt wore ankommen, som nu på stunden skulle genom natt och dagh reesa till Ryslandh, och derföre medh hast hade att communicera medh wäl. H:r Landshöfdingen. Borgmästaren får tack för sitt omaak, och blifwer att willa blifwa qwar att höra på och gifwa sin meningh uti dräpmålsaken. Han betackar den för dedh han der till fordrades, men excuserar sigh i detta mål, emedan stadswachtmästaren war deras tienare, hwarföre han kunde kännas för partisk; dock att göra Sen. begäran tillfyllest, låfwar komma igen.

Dito: Lefwererade ifrå sigh Rev. M. Nicolaus Nycopensis caution skrifften han hade för Claudio Andreæ, underskrifwen af sin fader Anders Peerson, D. Sigfrido Jacobi præposito Kimitoensi, David Gyllenbögell, Erick Anderson, D. Thoma, Åbo slotspredikant.

Komo borgmästaren Nicolaus Lietzen och Laurents Brochius, och sade sigh gerna welat wara excuserade ifrå bjsittiantet öfwer stadswachtmästarens saaks skärskådande; men att afläggia sin plicht efter constitutionum tenor, woro dee nu komme tillstädes. Af hwilcka frågades, hwadh thee tyckte, om studiosi ofttab:te woro saker till stadswachtmästarens dödh? Swarade dee, att efter stadsbarberarens stadiga bekenelse, [den dee sende att beskåda wachtmästarens sår:] dedh betygade, att studiosorum sår, gifna wachtmästaren, ingalunda woro dödellige; och till dedh andra woro studiosi inermes, för dedh tridie skedt af bråskilnadh och in subita rixa, och till dedh fierde icke funnits studiosos hafwa haft någon animum occidendi; så kunde them intet see och seia än att studiosi icke woro wällande till stadswachtmästarens dödh, och att icke alt för strängt medh dem handlas måtte, emedan dee woro unga och stilla drängiar; utan tillstädias att dee måtte förlikas medh wachtmästarens hustru; borgmästaren låfwar sigh sielf weela där till cooperera.

Men beswårade borgmästaren sigh öfwer studiosos, att

dee uti slagsmålett medh wachtmästaren hade begådt rapinam, i dedh dee hade råndt hans swärth, och dedh sedan icke igen lefwereradt, hwilckett emedan dedh war een grof gärningh, borde dee hårdt nepsas, begärde och swärdett igen innan otta dagars tidh.

Inkallades förbete studiosi, och tillspordes hwilcken af dem hade wärian? Swarade dee, att den ligger hoos Lars Pallika.

Dee förmantes strengeligen att tiensteligen wärian lefwerera till borgmästaren, medh afbediande borgmästaren icke wille högt stå på sin rätt i detta fall, och där dee detta snart icke efterkommo, såsom och beflijtade sigh om att förlikas medh stadswachtmästarens änckia, skulle dee wänta een hårdh doom; dee swara sigh hafwa sökt förlikningh, och häppades den kunna winna sin fortgång.

Här medh togo borgmästaren och studiosi sitt afträde, och uppskiutes medh doom till des kunnogt warder, hurudan förlikningh studiosi kunna ingå medh stadswachtmästarens änckia.

Dito: Inkom sal. Hans Qvasts änckia och framteedde sin mågs Jacobi Agrelij käromål öfwer Petrum Pictorium och Gabrielem Tuderum, att dee hade slagitt honom rätt illa, nembligen trij stoorå såår, så att han nu låge för döden, och att heela natten, sedan han slagen bleef, ran blodén genom näsa och munn.

Resp.; Detta att beseé skiokas M. Enevaldus, M. Thuronijs, Notarius Ac. och stadsbadaren. Men Medicus M. Acrelius låfwar gå sielf.

Dito: Böta för citations försittande Petrus Pictorius och Petrus Eriki Sylvast tree mark sölfmynt hwardeera.

Dito: Begärade Magn. D. Rector att af fisco Academiæ någott contribueras till een fattigh studiosi Henrici Huiares begrafningh, hwilckett efterläts, och bewiliades tiio dal. kop:t.

Dito: Proponerade Magn. D. Rector om på Academiæ wägnar icke någon skulle affärdigas till H. K. M:tt att an-hålla om medell till Academiæ reparation, och där hoos uti underdånigheet ombedia att professores finge utan afkärtingh

behålla sin lön. Här på swaras, att ehuru wäl ganska nyttigt tycktes wara, att Quæstor Academiæ depescerades till H. K. M:tt för samma nödiga werf, men emedan inga medell funnos att underhålla honom medh, elliest och owist hwar H. K. M:tt stode att för denna tiden finna, hålles rådeligare att Sen. här om talar medh wälb:ne H. Landshöfdingen, och medh honom skrifwes till H. K. M:tt och till H. H. Ex:tz Cancellarium.

Dito: Förfrågar sikh Quæstor Ac. om M. Justander skulle någott få af professorum lön? Swarades kort Nei, ty dee (hade) eliest litet noogh. Än tillstaddes effter Quæstoris begäran, att han må göra sikh betalt af pecunia diligentiorum för dedh han hade öfwerlewereratt desse stipendiarijs: Johanni Streto-vio, Jacobo Angermanno, Rosandro, Laurentio Sundio och Olao Bergio, som intet kunde gå uth, pro. A:o 1656.

Den 30 Martij uti närwaru Magni D:ni Rect., R. M. Alani, R. M. Nicolai, Exp. M. Erics Acrelij, R. M. Simonis, R. M. Petri Bergij, R. M. Enevaldi, Clar. M. Andreæ Thuronij.

Angaf Lårentz Bergh M. Axelium och M. Ericum Justandrum för dedh dee intet wille betala dedh dee skyldighe woro.

Resp.: Magn. D. Rector admorerar dem där till privatim, att de Lårentz Bergh klagelös ställa.

Dito: Framhades af oftab:te studiosis, som woro stadswachtmästarens banemän, desse twenne Gregorius Arctopolitanus och Mattias Farelus, och tillspordes, om dee hade fulgiort förlikningen med stadswachtmästarens änckia? Dee swarade: Ja.

Resp.: Tillsades att dee här på skaffa sikh skriff till öfwer morgons.

Dito: Inkom Jacobus Agrelius och angaf Petrum Pictorium och Gabrielem Tuderum, att dee skamligen hade öfwerfallit honom medh ordh och hugg, i så måtto att Pictorius hade begynt förtaala Småländske nationen, där dee såto lustige på Thomas Härfris källare, till hwilckett emedan han någott swarade, slogh Pictorius honom tree blodsår, blånader och hårreef förutan, bekenner och att Gabriel Tuderus war fuller när,

men intet kunde han seia dedh han något slogh honom. Pictorius neekar icke sigh hafwa slagitt Jacobum, men aldeeles neekar han sigh förtalt landskapet. Här emoot framdrogh Jacobus een pijga Thomas Härfvis, som witnade att Pictorius hade sagt till Jacobum, dedh han war tölp och att han war een geetpul; sådant sant wara, wille pijgan göra sin liffiga eedh uppå, såsom och Jacobus bödh sigh där till. Frågades hwilken eliest war på källaren samma gångh, som här om kunde witna? Swarade pijgan, att där war och een student widh namn Stephanus, hwilken inhades och förhördes, hwadh han wiste uti denna saaken berätta? Han sade att dedh slagsmålett begyntes af ringa discurser, men meera kunde han intet minnas. Jacobus klagar honom an, seiandes Stephanum ochså hafwa slagitt sigh, för (!) honom öfwerenda, sparkat, slagitt på munnen och stödt ut genom dören, uti hwilkett han witnen be-roopade sigh på Thomas Härfvis hustru och källarepijgan; Stephanus neekar sigh hafwa slagitt Jacobum, inkallades för-denskuldh pijgan, hwilken witnade, att Stephanus intet hade haft Jacobum öfwerända, eller sparkat som hon sågh, men dedh sade hon sigh hafwa seedt, att Stephanus slogh Jacobum på munnen sedan han slapp upp, och stötte honom där medh uth, och bödh henne gå eed, den hon gick.

Resp.: Petrus Pictorius för try bloodsår, gifne Jacobo, saakfålles efter 9 Cap. uti Stads Lagen Sårämål Balker medh wilia, till tree dal. sölf:t tree gångor.

Och Stephanus saakfålles för pust till 6 mk. sölf:t efter 12 Cap. St. L. Sårämål medh wilia. Tillsades båda två att dee utgifwa böterna endteligen till morgons, hwilckett om dee icke efterkomma, skola dee gå in carcerem, och förmantes alf-warligen att wachta sigh för den trägna och flitigha källare gången.

Begärade Jacobus att Pictorius måtte betala barskerare lönen: dedh Senatus samtyckte till, såsom och att Pictorius straxt gifwer Jacobo tridie delen af böterna, n. tree dal. sölfmynt.

Dito: Inkom Hindrick Swensk och förkunnade dedh stadswachtmästarens änckia, hans hustrus brors hustru, hade

allareda ingåt förlikningh med studenterne, och togh där medh afträde.

Dito: M. Henricus Florinus anklagade Friderick Bookbindaren, att han icke ännu effter Ven. Consistorij doom hade lefwereradt barberarelönen. Bookbindaren förwägrar sigh icke att dedh gifwa M. Florino, där barberaren wille honom igen restituera dedh Friderick honom gaf, som war effter klara obligations lydelse trettiofem dal. k:t. Här på är Sen. swar detta: Att såsom Friderick Bookbindare tillförende är dömbdh att betalningen lefwerera barberaren och icke Florino, så skall dedh fast blifwa: och hafwer Florinus något lagt ut, må han sjelf sökiat af barberaren.

Dito: Een studiosus Ericus Marci widh nampn krefde af een annan studioso, Isaaco Nicolai, itt sölfbelte, som sal. Anders Wägares, een borgare i Åbo, på sitt yttersta Erico testamenterat hade, för dedh han honom esom oftast uti siukdom och häftige pestilentie tiden, eensam och af andra öfwer gifwin flitigt skötte och sytte, uppå hwilckett han och hade attest af kämnerrätten här i Åbo.

Resp.: Här om skall ransakas om fredagh.

Dito: Inkom och een hustru Brijta Jacobsdötter och fordrar af Isaaco Nicolai fyratijo dal. kopp:t för borgaren Anders Wächtares, Isaaci broders, barns upfödande och skötande.

Resp.: Hon får och swar medh Erico.

Dito: Afsades att i mårgon beslutes alla lectiones publicæ.

Dito: Item beslöts, att dee som immediate få stipendium in suprema classe, måge dedh allenast i try åhr behålla.

Dito: Transfererades in mediam classem Marcus Helsingius, Benedictus Rubergius, och Johannes Wisenius.

Den 2 Aprilis, närwarandes Magn. D. Rectore, R. Mag. Georgio Alano, R. M. Nicolao Nyc., Exp. M. Erico, R. M. Simone, R. M. Petro, R. M. Enevaldo, Clar. Mag. Andrea Thuronio.

Proponerades om novo Magnifico Rectore. Och föllo mästa hoopen af Sen. på M. Petrum Bergium, hwilcken sigh excuserar mäst för den orsaakens skuldh, att han intet sedan hinna kunde fortsättia Academiæ bygningh, dedh icke ringa

flijt och arbete fordrar, såsom och att han ännu ingen legenhät hade medh någott huus att hålla rectorat öfver utj. Dessa skäl oachtade beslöts för denna gången, att M. Petrus Bergins endteligen tager i åhr på sigh Rectoris Acad. ämbete, widh midsommar tidh, den 15 Junij.

Dito: Om examine publico beramades, att den uppskiutes upp till efter pingesdaghen, och att lectiones publicæ hållas fort intill midsommaren; præparatio till examen skeer dagen för pingesdagh.

Dito: Inkallades borgmästaren Laurentius Brochius och Råbert Rancken, rådmann, af hwilka begärades att dee wille meddela sitt votum och meningh uti den dråpmålsaken af studenterna begången på deeras wachtmästare. Dee låfwade detta effterkomma, och efter något öfwerläggande sin emellan meddela medh Ven. Consistorio sin meningh.

I medler tidh framteeddes förlijkninghs skriffthen emellan stadswachtmästarens Hindrich Staffansons änckia, och oftaste studenter underskrefwen af änckia-hustru Gertrudh Jöransdotter, Mag. Samuele Frisio, Hindrick Ruuth, Hans Jacobson, Mats Jöranson Mask, M. Erico Justandro, Petro Wanæo, Andrea Forsmann.

Dito: Inkom Isaacus Nicolai williandes betyga, att Ericus Marci intet medh skäl hade af honom att fordra, på sal. Anders Vägares wägnar, meera än han redan hade i handom, ty Ericus Marci, som hos Vägaren stadigt war, handhade alla nycklarna och sålunda all egendomben, af hwilcken han wäl togh så myckitt, som han bleef betalt medh, och snarare öfwer än som under, där på han och protesterar.

Dito: Fordrar den hustrun; som Isaaci broders barn i 20 wekurs tidh upfödt hade, sin betalningh, och till att stadfästa medh skäl, hade medh sigh 6 hustrur, som alla witnade, att hon sant sade, och wäl sködt barnet; utwistes och frågades af Pargas gumman, hwadh hon tyckte den hustrun hafwa förtient för wekan? Hon swarade henne wäl hafwa förtient sex mark kopp:t.

Resp.: Inkallades alltså Isaacus Marci och tillsades att han (gifwer) hustrun sex mark för hwar wecka; dedh han låfwade eff-

terkomma; hwad hans saak widkomme medh Erico Marci, skiutes den upp till effter helgen, och i medler tidh settias dee twistige saker i sequester hoos Magn. D. Rectorem, och måge dee på båda sidor skaffade (!) sigh nöiachtiga besked.

Dito: Igenkommo rådmann Peter Jesenhaus medh stads-syndico Svenone Rydenio, och aflade samptlige Borgmästare och Råds meningh uti dråp-målet oftast. Att dem tyckes wäl wara dedh studiosi hafwa nådt förlikning medh stadswachtmästarens änckia; dee gifwa sin rätt aldeles effter och intet urgera, meera än att studiosi hårdt förmanas att hålla sigh stilla, och icke öfwerfalla wachten om natte tidh, där medh togo dee sitt afträde.

Altså företogs dråp-målssaken att slutas, och å nyio discurrerades om böterna, om hwilckas qvantitet, när hwar och een i Senatu hade sagt sin meningh, fältes sententien såsom följer:

Consistorij sententia öfwer dee studiosos, Gregorium Arcetopolitanum, Christiernum Florinum, Matthiam Farelum, Ericum Herkepæum, Carolum Sigfridi, och Claudium Andreæ, som hafwa begådt dråp på stadswachtmästaren Hindrick Stafanson, befriat dem så wijda för sielfwa dråpet, att dee medh lifwet förskoonas, effter målsäganden hafwa sin rätt efftergift, och sedermera för dem intercederat, såm och effter dee skäl, som elliest in actis finnas, och fäller dem till tiugu dal: r sölfermynt hwardeera sex studiosos förbemelte; hwilckett skall komma till Academien, och gör i een summa etthundra tiugu dal. sölfermynt, innan 14 dagar att lefwereras. För-mantes dee och strängeligen till att hålla sigh i stillheet och sedigheet.

Dito: Framkom Thomas Härfvi och anklagade Academiæ skräddarens hustru, att hon hade slagitt hans pijga, den han sände till skräddaren att fordra någon gäldh: pijgan klagar sammaledes och sjelf, säger sigh hafwa fått blodwijte och tree blånader. Frågades pijgan om hon icke hade gifwit orsaak till slagsmål? Swarade hon Nei, och tå än frågades, huru hon hugh skulle få utan någon orsaak, sade hon sigh blifwin afwist, hwarföre hon saade till skräddare hustru . . . och

där medh rände skräddare hustrun på och slogh henne. Skräddaren säger att efter pijgan war mycket obeskedeligh och skamlös i munnen, slogh hans hustru henne medh een liten käfing på lårett, efter pijgan intet wände igen med sin skamliga mun, ei håller wil(le) hon gå bårt, menn ingalunda gjorde dee huggen någon blånadh, heller gaf hon pijgan någon pust. Pijgan hade medh sigh två hustrur, den eena hustru Margeta Olofsdotter, och hustru Gertrudh Matts dötter, båda borgare hustrur, hwiloka efter aflagdh eedh, witnade sigh hafwa seedt på pijgan tree små blånader på lære(t).

Altförty felles Academiæ skreddaren för hwar blånadh till 12 mark sölfm:t efter dedh 9 Cap. Stadh L. Sårsmål med wilia, där af pijgan får innan 14 dagar tridie deelen, som gör tolf mark eller tree dal. sölfm:t.

Den 28 *Aprilis*, omnibus professoribus, excepto M. Erico Achrelio, præsentibus.

R. M. Petrus Bergius gör sin eenskyllan, att honom för denna (tiden) är olägeligitt och nästan aldeeles omögeligitt att taga på sigh rectoraten(!), eendels för Academiæ bygningen, till hwilkens förframiande så stoor flijt och trögitt arbete behöfwee, så att den där medh hafwer att göra och medh ähra och trochet will dedh förestå, hinner ingalunda till någott annat, myckitt mindre medh Rectoris beswär att nappas; så tycker han och icke synnerligitt wara tienligitt för Magnifico Rectore att drifwa på Academiæ reparations wäsende, och stundeligen nappas medh arbetsfolckett, hwilcket icke längre medh flijt gör sitt arbete, än som een sjelf är när dem, och iempt och sampt låter på dem. Elliest är och olägeligitt för honom att emottaga Rectoris ämbete för denna tiden, att han intet huus färdigt hade, där han kunde hafwa gästerna inne, wore icke heller synnerligen stadder widh någott gott att plåga gästerna medh.

Resp.: Att immutera constitutiones, låter intet göra sigh, ty blifwer Sen. wid förra aftaal, att M. Bergius tager på sigh Rectoris ämbete i detta åhrett, dock emedan dee skäl han förredragitt hade, måtte hållas i sitt wärde, slås detta medell före, att han intet rectorat gör för än moot hösten, då alt le-

geligare kunde falla både uti itt och annat. Men efter dedh att M. Petrus Bergius ännu uppreppade dee förra skäl, såsom och begärar att för denna gången slippa Rectoris ämbete, hwilcka skäl när dee något meera öfwerwogos, samtycktes till M. Petri Bergij begäran; och discurrerades sedan åtskilligt om futuro Magn. Rectore, hwem den skulle blifwa. Sombliga föllo på R. M. Martinum Stodium, hwilcken sigh eenskyller, för dedh han war äldrigh, att han dedh ei wäl måtte förestå, elliest och intet länge sedan haft dedh beswärett. Här medh voterades på R. M. Enevaldum Svenonium, att han vigore constitutionum skulle officium Rectoris på sigh taga; menn efter honom fast olägeligitt sådant war att på sigh taga, såsom den icke länge sedan war kommen till tiensten, satt i temmeligh skuldh för sin peregrination skuldh, wille tå samptlige Senatus att R. M. Georgius Alanus blifwer detta åhrett Magn. Rector, dedh han aldeeles och kort Nei tillsade, ingalunda willandes där till sigh beqwäma: altså begynte Senatus å nyio anhålla om R. M. Martino Stodio, att han då endteligen uppå sigh tåger Magn. Rectoris ämbete, och på dedh sådant honom icke måtte falla altför kort och olägeligitt, blifwer terminen intet före den 15 Junij. Här widh och Senatus meningar stannade.

Den 5 Maj närwarande Magn. D. Rectore, R. M. Georg., R. M. Nicolao, R. M. Simone Kexl., R. M. Petro Bergio, Clariss. M. Andrea.

Företrädde een gammall mann, een borgare Lars Kanguri ben:d, anklagade een student, Georgium Warpuinen, för dedh han hade uti itt kalas öfwerfallitt honom medh skamlighe ordh, utaf hwilcka han sigh intet wårre kände, än att han måtte höra den ogudachtige titelen, nembliigen gammal narr, öfwer hwilckett han på dedh högsta klagar, medh begäran, Senatus hans ålderdomb anseendes och oskyldighet tiff sådan skamtitel, wille studenten straffa på dedh högsta. Studiosus Georgius Warpuinen sade borgaren i dryckesmål warit obeskedeligh, och utan den ringaste gifwin orsaak, tå han gick utur gästabodett, welatt slå honom, då lopp han undan och intet annat åt gubben sade än: Faar, Faar, hwadh hafwer

iagh giordt eder emoot: — och neekar aldeeles till gubbens angifwande. Frågades altså af gubben, om han på sin sida hade någott witne? Han sade Nei, och troor sitt Ja wara, som een åldrigh mans, krafftigare än sådan ungh drängs Nei.

Resp.: Emedan Lars Kanguri intet witne hafwer, må han dedh sigh förskaffa till nästkommande onsdagh, så frampt han will någott winna effter sin begäran.

Samma dato skall och Quæstor Academise göra klaart och riktigt för fisci peningar.

Dito: Ankom ean lös kona, Lilla benembd, och anklagar ean lös drängh, Hendrick Reuter, som i lönskaläger hade rådt henne medh barn under echtenskaps låfwen, och nu intet wille hålla fort.

Drängen Hindrick, som tiente hoos sal. biskopens D:n Aeschilli Petrusi änckia, swarar sigh intet hafwa låfwatt henne någott echtenskap, dedh icke håller wille hålla, alldenstundh att andra medh henne hade att beställa.

Resp.: De skola på båda sidor skaffa sigh fulla beskedh och komma så fram om tillkommande onsdagh.

Den 12 Mai, närwarandes Magn. D. Rectore, R. M. Georgio Alano, R. M. Nicolao, R. M. Martino, R. M. Simone, R. M. Petro Bergio, R. M. Enevaldo, Clariss. M. Andrea Thuronio.

Bleef aftaalt om publici examinis begynnelse, att den anställes den 8 Junij och läses publice denne wäkun alleenast.

Dito: Framstegh een finsk bårgare, Bårtill Buska benembd, beswärandes sigh öfwer Olaum Botvidi, att han icke wille betala dee trettio riksdal., som een Olai landsmann, Jonas Dussens, honom skyldigh war, för hwilka Olaus gick i bårgen. Där till neekar aldeeles Olaus och sade dedh aldrig waritt saant, ty om så wore, hwi skulle icke borgaren på så lough tidh, som Jonas Dussens hade borta waritt, icke krafft honom tillförende, och til dedh andra, hwi skulle någon wara bårgensmann för Dusso, då ofwanbite bårgare hade hoos sigh Dussei böcker och saker meera wårda, ånn dee peningarna borgaren fordrade.

Och säger Olaus Botvidi att borgaren aldrig hade är-

natt eller fordrat honom till Consistorium, utan skyller på Magn. Rectorem, att han uti privat disaspection wille föra honom i widlöftigheter. Där till neekar Magn. Rector, och sade sigh nu wilia weeta, om han, Olaus, wille hålla sigh widh Academien och däss privilegier eller och icke? Olaus swarar sigh icke willia wara under Academiæ jurisdiction.

Dito: Magn. D. Rector anklagar Olaus Botvidi för stoorä och många injurier och skälsordh, som Olaus honom hade påfördt; i dedh han uti sin inlagor på kämnerrätten i Åbo hade kallatt honom wrångwijs och osanfärdigh, hwilka beskyllningar, såsom han är oskyldigh till, altså begärar han att Olaus måtte därföre tillbörligen plichta, såsom och för dedh Olaus i detta fall aldeeles hade giordt emoot juramentum studiosorum, och wore sålunda icke bättre än een meenedare. Här på swarar Olaus, att han aldrih för sin person hade kallat Magnificum D. Rectorem såsom han angaf. Ty hwadh dedh widkom Magn. D. Rector talte om den skriften, som han inlagdt hade på Åbo kämner kammar; gjorde han där utinnan efter sitt ämbetes plicht såsom een åhrlih procurator bör göra, att på dedh bästa förklara eens oskyldigheet. I så måtto war och tillgängitt nu, då han skreef inlago för een båtsman, hwilcken Magn. D. Rector wille tillägga tiufwerij. Så emedan båtsmannen tycktes hafwa goda skäl att befria sigh ifrå så grofwa beskyllningar, war och icke meera än rätt och billigt att den oskyldighe sin anklagare kallade till een wrångwijs och osanfärdigh mann, till dess rättens utslag här på faller. För dedh andra, dedh Olaus neekadt hade sigh lyda under Academiæ jurisdiction, sade han därföre skeedt, att Magn. Rector hade så hårdt farit ut på honom hemma, att han tyckte sigh föga lust hafwa bekenna sigh wara under Academiens jus. Här af will Magn. D. Rector beslå Olaus medh twetaal, för dedh Olaus hemma hoos sigh bekände sigh höra under k. Håfrätten, men nu neekade där till, begärar att Senatus wille och för detta straffa Olaus, hwilkett om des icke gjorde, wille han icke meer befatta sigh medh Rectoris ämbete. Olaus säger sigh icke annerleedes hafwa taalt hoos Magn. Rectorem hemma, än som han för be-

kände. Beslöts i detta fall att Ac. Notarius uti k. Häfrätten förhör, till hwadh Collegium Olaus lyder. Elliest befrias Olaus Botvidi ifrån borgarens Bårtill Buskas anfordrande på dee trettio riksdal., som Jonas Dussens wore borgaren skyldigh, så för ofw.b:te skäll skuldh, som och för dedh att borgaren icke neeka kunde sigh hafwa utaläpt Dussei böker på hans egen skrift. Dock hwar Dussens icke riktigt betalt hade borgaren, will Senatus meddeela een skrift borgaren till biskopen i Wexjö, Jonæ Dussei moorbroder.

Den 14 Mai höltz Consistorium minus uti Magn. Rectoris egitt huus, närwarande Clariss. M. Andrea Thuronio.

Då framkom stadswachtmästaren, och beswärade sigh öfwer een student, Laurentius Sundell widh namn, som om natten öfwerföll stadswachten med skrickande, och tå han medh een annan gick öfwer stadsbroon, kastade han een steen af broon uti een fiskiebåt där under lågh, och där medh råkade wachtmästaren på hufwudet, så att dedh blödde där af; framhade tree borgare, som witna skulle. Dee förtälde, att när stadswachtmästaren war uti een fiskiebåt, som snart kom till stranden, gick ofw.b:te Laurentius medh een regiments skrifware öfwer broon medh skrickande, och då kastades steen uti båten på wachtmästaren, hwilken medh dedh samma lopp upp utur båten och efter dem, och kom så tillhoopa medh regiments skrifwaren att slås, tå wille Laurentius sin broder, regiments skrifwaren, bispringa och fattade till steen, slogh där medh wachtmästaren i hufwudet, så att dedh blödde där af.

Resp.: Laurentius citeras till morgon att swara stadswachtmästaren.

Dito: Angaf een studiosus, benembdh Michaël, een annan studiosum, Henricum å Börger benembdh, att han skulle hafwa uti ett convent slagitt honom blåt öga, dragitt honom af hårett, och sparkatt. Här på sigh Henricus sålunda förklarar, att han icke till dedh ringaste kom wid Michaël, utan sågh allenast på huru han slogs medh Gabriele Tudero, dedh och Michaël fuller bekände, att han slagits hade medh Gabriele Tudero, men dedh alt wara förlit medh honom, men icke förlit medh Henrico å Börger.

Dito: Anklagar och Johannes Eliæ Närpensis förb:te Henricum å Börger, för dedh han uti ofw.b:te convent hade stött honom, och kalladt honom närpigosse. Här på swarar Henricus, att emedan Johannes Nerpensis som een poike och nys depositus icke wille skämmas att trugia sigh öfwer honom, som een gammal student, sade till honom: weet någott huut, du närpigosse, du äst een temmeligh näsweis belgshunder; — bekände sigh och Henricus ärnatt slå Johannem, men kom icke åt dedh ringaste, icke håller så myckitt, att han fick röra honom.

Dito: Inkom Isaacus Nicolai, och protesterar emoot Erici Marci anfordran på dedh bältet, som förb:t finnes in actis. Förmaantes till wänligh förlikningh, hwilkett snart kunde skee, när han saken rätt betäncker. Dedh will Isaacus ingalunda undergå, utan will striote fordra beskedh af Erico Marci på många pertzeler han sigh tillwällatt hade, såsom tuhundrade dal. k., hwilka han wiste sin sal. broder wist hafwa medh sigh hämtat ifrå Swerigie; beropar sigh på een finsk borgare, som sade sigh hafwa fördt upp åt sal. Anders Wägare, Isaaci broder, tuhundrade dal. k:t. Här på swarar Ericus, dedh han ingen penning hade sedt den tiden han skötte sal. Anders, ei håller hade han någon nyckell till någott penninge rum, så hörde han och sal. Anders seia betalt hade sina små geldh, så att han myckitt litet hade qwart af penningarna, som han från Stockholm medh sig hade. Isaacus frågar af Erico, hwart han hade giordt af den spanmålen, som dedh åhrett war på hans åker; hade medh sigh två hustrur, som skulle medh honom sanna; dee sade att på åkeren woro tree skylar, meera wiste intet där af. Ericus neekar där till intet och sade sigh låtit tröskat, emedan ingen war som här om bekymber hade, [då?] Isaacus, som broderen war, wille icke dedh ringaste änsa(!) sal. Anders, och fick han af åkeren een tunna spanmål och icke meera, gaf i lön för rija tree mk. kopp:t. Witnade på Ericum een hustru, dedh han hade tagit till sigh een tunna miöl sal. Anders till att bakas, men intet lefwereratt frå sigh någott brödh. Här till neekar aldeeles Ericus och lofwar medh witne betyga sigh

så myckitt brödh hafwa lefwereratt sal. Anders, som någon tidh bleef af dedh miölet.

Resp.: Emedan ingen förlikningh emellan Isaacum och Ericum skee kan, devolveras denna saken till Consistorium majus.

Den 15 Maj uti Magn. Rectoris huus, närwarade R. M. Petro Bergio, och Clariss. M. Andrea Thur., hölts Consist. minus.

Framkom een löskona, Lilla be:dh, klagade på Hindrick Reuter, som henne hade skämbdt såsom förb:t står. Hindrick swarar sigh intet wara allena, håller den som först hade belägratt henne, och framhade een ung drängh, som witnade, att han sågh henne liggia bredewidh een annan drängh, benembdh Thomas, uti een steenbodh, straxt sedan staden brann. Frågades om han och annat sågh än dedh hon lågh bredewidh drengen? Swarade Nei. Hon bekende detta wara sant, och sigh twungen af köldh där till, ty effter alla huusen woro afbrundna, war ingen annorstädes rum, men på sin siäls saligheet bekänner sigh intet medh honom att beställa haftt. Drängen Hindrick hade fram tu quinfolck, som medh honom witna skulle, then eena war en hustru, som sade att den drengen Thomas, när han hade legatt uppå een steenstugu, kom han uti badstugun om natten, där hon lågh och kånan Lilla, sade att Thomas genast kröp till Lilla, dedh samma witnade och een piga, som war dedh andra witnet af qwinfolcken. De som hölts före alla samman, att där dee sant hade att påstå, dee wille då afläggia sin eedh nu straxt. Men thet wille the intet, och förwägrade sigh aldeeles wilia där till.

Resp.: Senatus fäller för ofwanb:te skäll skuldh Hindrick Reuter till fyratio mark sölfmynt för sin swändom, och sedan att stå kyrkiostraff, och konan Lilla fälles till tiugu marck sölfmynt, och uppenbarlige kyrkiostraff; kan och hon öfwertygas att hafwa beställa haftt med andra, ware saker hennes ei beträ; böterna utlægges innan fiorton dagar.

Dito: Framträdde stadswachtmästaren medh sina witten och uppräppade sitt käromål öfwer Laurentium Sundell på lijka sätt som tillförende. Laurentius säger, att när regi-

mentsskrifwaren Ericus Sundell och han hade folgts åt ifrå badstugu i klöstret, och skulle gå heem, gick han och [sjöng] sachts, då skulle wachtmästaren hafwa roopat på dem: går heem i hundsfötter, och medh samma rände medh dragen wäria effter dem; och då kastade regimentsskrifwaren honom i hufwudet medh een steen. Här emoot witnar på Laurentium såsom tillförende Åbo stads kläckare. Tå sade Laurentius, att han togh fuller een steen hoos sigh till nödwärn allenast.

Dito: Stadswachtmästaren klagar på een annan student, Laurentium Lundenium, att han(!) effter paar stunder, sedan förra corellet war öfwerståndett, kom Lundenius gångandes öfwer torgett och togh hatten af honom, så woro där flere studanter medh hwilcka sparkade hatten af och ann, så att han intet fick den igen. Till detta alt neekade Lundenius och sade sigh i stillhet gådt medh booktryckiaren, och hwarken ondt eller gådt talt till wachtmästaren. Moot honom witnade een ungh dreng och sade, att Lundenius wist togh hatten af wachtmästaren. Laurentius säger, att då han fölgde booktryckiaren, gick wachtmästaren näst för dem och slogh hatten af sigh sielf, wände sigh om, begynte så roopa skälmar på dem, som hade tagitt hatten af honom, där på presenterade han booktryckiaren(s) skriffteliga attest, beroopar sigh på Frachsenium och Laurentium Sundell, beslår honom medh tweetal, ty på kämnerrätten hade han sagt att Laurentius Sundell hade tagitt hatten af honom och nu skylte han sigh före, klagade, att han war een öfwer gifwin sälle, hwarföre och han war anlagader i kämnerrätten af Erick Sundell, den han om natten hade öfwerfallitt.

Senatus besluter fördenskuldh, att ingen doom i denna saak fälles, för än utslagh skedt är på kämnerkammaren, effter saaken är tillförende där giordh anhännigt(!)

Dito: Företrädde Michaël, som anlagade Henricum å Börger som i går, och där till medh Gabrielem Tuderum, att han och skulle hafwa slagitt honom; Gabriel bekänner sigh hafwa slagits medh Michaëli, men aldeeles förlikts; Michaël säger sigh hafwa fådt två blånader förutan hårdragh, Henricus neekar sigh hafwa kommitt widh honom. Wistes uth.

Tycktes Consistorialibus, att emedan saken war dem emellan förlikt, wore better att låta så blifwatt, eller och skiuta till Consisterium majus. Men Magn. Rector will præcise sententiam formeras, så att Tuderus fälles för twenne blånader till 12 mk. s. för hwardera, och för hårdragh till 6 mk. sölf:it Ropade in Michaëlem och frågade, om han hade icke fådt blodsår? Han swarar sin näsa hafwa blödt; derföre Magn. fäller Gabriel ennu till tolf marck sölfmynt.

Här emoot exciperar Gabriel Tuderus, att saken war länge förlikt.

Den 17 Mai in Consistorio maiori, närwarandes Magn. D. Rectore, R. M. Martino, R. M. Simone, Clariss. M. Thuronio.

Inkom Academiæ booktryckaren, och begärade dee sextio dal. krt, som resterade på afbetalningen för dee nys inköpta bokstäfwer, och grauna styl och calender tryck.

Resp.: Quæstor Ac. skall medh snaraste förskaffa honom resten på afbetalningen, och straxt lefwerera in räckningen för faci peningar.

Dito: Booktryckiaren refererade om Laurentio Lundenio, att han den 5 Mai folgde medh sigh öfwer broon i all stillheet, och sedan dee skildes åt, hörde han till intet krakel, heller Laurentium tala till någon wacht, och att wachtmästaren slogh af sigh sielf hatten, som han will tillmåla Laurentium hafwa röfwadt, här på lofwar gå sin oedh.

Dito: Företrädde Peter Torwest tienare och beswärade sigh på sin husbondes wagnar öfwer M. Axelium Kempe, bibliothecarium, och M. Ericum Justandrum, för dedh dee intet betalte sin skuldh effter klara obligationer.

Resp.: Emedan skulden är wiss och intet gäf uti, skall deeras löhn hoos Academiæ Quæstorem arresteras, af M. Axelij löhn femtjosiu dal. kopp: trettioitt öhra, af M. Justandri swärfaders, sal. M. Samuelis Hartmanni, femton dal. och siu öra kopp:t.

Framträdde Michaël och ennu klagade på Henricum å Börger, att han skulle hafwa slagitt och sparkatt honom, när han sloghs medh Gabriele Tudero, så att han fick två blåna-

der och try blodsår. Gabriel säger och som förr, att han slogh Michaëlem och derfor förligts medh honom, menn neekar sikh hafwa gifwitt honom blodsår. Frågas af Tudero, om då Henricus slogh Michaëlem? Swarade sikh sådant icke hafwa seedt. Frågas af Michaële, om han absolute hade förligts medh Gabriele? Han säger sålunda sikh förligts medh Gabriele, att om han intet skulle hafwa slagitt honom, skulle han intet klaga. Säger ännu, att Henricus drogh honom af hårett, kastade honom i gälfwett, och sparkade honom, så att han blödde.

Resp.: Gabriel Thuderus för twenne blånader och try blodhsår, gifne Michaëli, fälles till 12 mk. sölfm:t för hwartdeera, effter 9 Cap. Sårämål medh wilia, Stadh L. Och effter Michaël hafwer ingåt förlikningh, hafwer han förwårckatt målsägande rätten, hwilken faller till Consistorium; och Michaël för hemligh förlikningh skall där till gå i prubban till tu dygn tillika med dem, som hafwa waritt öfwer förlikningen, effter dedh 10 Cap. Rådst. Balkr St. L.

Gabriel uppräpar sin förlikningh medh Michaële, att den war godh och fast dem emellan giordh, och hade try witne där öfwer, som han begärat hade, Nicolaum Aurelium, Ericum Favorinum och Danielem. Men förändras intet domen.

Dito: Johannes Eliæ klagar an Henricum å Börger för oqwädens ordh, sikh gifna, nemliga närpisgosse och belghund. Henricus står till sina ordh.

Resp.: Ty fälles han och för oqwädens ordh effter 31 Cap. Råds. B. S. L. till sex mark sölfmynt. Skall och gå i proban för dee siu dal. han war skyldigh till R. M. Nicolaum Nycopensem.

Henricus protesterar emoot doomen, och will härutinnan sökia till Cancellarium, emedan han aldrigh så grofft hade giordt, som han straffas till effter ett capitell såsom ähran plägar angå.

Resp.: Henricus lägge först ut böterna, sökie sådan hwad han will.

Dito: Stadswachtmästaren företräder medh beswär och påfordran till Laurentium Lundenium om sin hatt, den han

säger som tillförende, att ingen annan hade slagitt af hans hufwud än som förb:te Lundenium. Här emot förklarar sigh Lundenius, öfvertygandes wachtmästaren, att han i sin fylla sielf slogh af sigh hatten, och sedan öfwerfölte honom medh sitt följe, som war Ac. booktryckiaren, medh skamligha ordh, oansedt dee intet hwareken ondt eller godt honom tilltaalte, såsom booktryckaren dedh medh sin eedh och han sielf kunde widhålla.

Resp.: Emedan stadswachtmästaren ingen hafwer på sin sida, som emoot Laurentium Lundenium witnar, att han skulle hafwa afhändt honom hans hatt, och här emoot Laurentius witne hafwer om sin oskyldighet, så befrias Lundenius för ofw.b:te wachtmästarens tillmäle.

Dito: Sedan beswärade sigh stadswachtmästaren öfwer Laurentium Sundel, som hans hufwud slogh medh steen så att dedh blödde, gjorde relationen såsom tillförende finnes in actis. Här på infordrades Laurentius och förhördes, om han hade kastat wachtmästaren? Laurentius swarar sigh intet hafwa kastat, utan broor hans, regements skrifwaren Ericum Sundel. Här emoot uppräppades af actis dee witnen, som stadswachtmästarrn medh sigh hade tillförende, hwilka woro troowärdiga och medh tillbuden eedh sannade, dedh Laurentius kastade medh steen stadswachtmästaren, så att han där af tu blodh sår nöt. Swarar Laurentius sigh icke grant kunna minnas, annat än dedh, att han fuller kastade en gångh eller två, men icke directe på stadswachtmästaren.

Resp.: För ofwanb:te skäll fälles för tu blodhsår Laurentius Sundell, som han stadswachtmästaren gifwitt hade, till 12 mk. sölf:t för hwardera, effter dedh 9 Cap. Sårsmål medh wilia St. L. till treeskiptes.

Dito: Stadswachtmästaren beswärrar sigh öfwer Academiæ wachtmästaren, att han aldrig war tillstädes, som esomoftast likwäl behöfwes.

Resp.: Han skall där till hållas, och straffas för sin försummelse.

Dito: Emedan examen snart skall angå, delibereras om M. Justandro.

Resp.: Honom må efterlätas att examinera om måndagen efter helgen och efter middagen.

Dito: Infordrades till slut Isaacus Nicolai medh Erico Marci. Denne kom in och sade Isaacum wara så druckin, att han intet ordh kunde tala, begärar att een bärigare dem han medh sigh nu hade och wiste i sanningh berättta om dedh twistiga beltet, hwem dedh gafs af Isaaci sal. broder.(1) Inkallades altså borgaren Mats Warpuinen wid namn, sade sigh hafwa hört och eliest godt beskedh hafwa där på, att Isaaci sal. broder, Erici swäger, hade Erico gifwitt för sin flijt att sköta honom uti hans elendigheet, dedh sölfbältet, som Isaacus nu fordrade af Erico, will detta stadfästa medh lijfligh eedh.

Den 10 Junij närwarandes Magn. D. Rect., R. M. Georgio, R. M. Nicolao, R. M. Martino, M. Erico Acrel., M. Simone, M. Bergio, M. Enevaldo, M. Thuronio.

Företrädde Caspar Hörninck, klagade på Petrum Erici Sylwast, att han hade slagitt honom, och hans swärmoder, sin egen styfmoder.

Resp.: Petrus skall fort upfordras.

Dito: Magn. Rector beswärar sigh öfwer dee studenters trögheet att afläggia böterna, som denna tid bort åt saakfälte äro. Altså beslutes att hwar och een, som icke hafwer aflagt böterna, må innan söndags affton laga dem frå sigh, hwem dedh icke efterkommer, skall om måndags mårgon gå i proban till dess den betalar. Hwem som och för afwijker staden, för än alt är klaart giordt medh dee böterna, skall relegeras.

Dito: Inkallades M. Samuel Frisius, conrector scholæ Ab., och frågades, hwem som hade nyckelen till skoolproban? S.: Der war ingen nyckell till, eller läs, ty dedh war itt djupt håål, uti hwilckett dieknarne sleptes genom een trångh glugg.

Dito: Skickades Ac. gewallier och cursores efter Petrum Erici, och Ericum Falandrum, hwilcka dee och straxt medh sigh hade.

Tillsporades både Petrus Erici och Ericus Falander, om dee hade låtit wärfwa sigh af dragonerna? De sade sigh hafwa tagitt på handen tiio riksdal. Ericus sade sigh intet tagitt.

Wistes Petrus uth, och förhölt Erico, att där han icke uphörde medh sådant lefwerne, han här till fördt hade, skulle han förwaras i pruban.

Dito: Inkom Caspar Hörnick, angifwandes Petrum Erici för slagsmålett; Petrus säger att hans swåger Caspar uti alt detta [spart?] sanningen, och måste sådant up wachta för sina otillbörlighet öfwat emoot honom, för hwilken han agerar emoot honom uti kämner rätten.

Resp.: Skall utslagh bekomma Caspar Hörnich i morgon, så frampt Petrus icke elliest förlijkas kan. Petrus förmanas att hålla sigh stilla, och skall wenta, [och] där han utan lof öfwer gifwer Academien, skall han hållas perjuro.

**Acta Consistorii Acad. Aboëns. sub Rectoratu
Rev. et Præclarissimi D:ni Mag. Martini
Heinrici Stodij, S. S. Theol. P. P.**

Anno 1658—1659.

Den *20 Junij* närwarande Magn. R. M. Georgio Alano, R. M. Nicolao, R. M. Simone, R. M. Abraham Thauvonio, R. M. Bergio, R. M. Enevaldo, Clariss. M. Thuronio.

Proponerade Magn. D. Rector om elencho prælectionum att den fort skulle tryckias, och att förfrågas hoos Nob. DD. Gyllenstälpe, om han låter förmåla sitt namn in elencho, emedan han nu skulle tråda till adssessoraten.

Dito: Andreas Thuronius gifwer tillkänna, dedh han wore sinnader och nu färdigh att öfwerreesa sill Swärgie, låfwar drifwa på Academiæ besta; där på han och får fullmacht.

Dito: Prælectiones publicæ skiutes upp till Bartolomæi.

Dito: Magn. Rector anhöll om probbe förfärdigande, och hwadh man skulle in casu necessitatis bruka? S.: In Åbo scholæ proba, till dess M. Bergius får någon färdigh. M. Bergius förfrågar sigh om han får lof att muura igen den gånge wid Academien? Dedh samtyckes till.

Dito: Constituerades och Inspectores Aerarij et Aedificiorum: M. Abraham Thauvonius et M. Andreas Thuronius. Dee som förr hafwa waritt, göre klart för sigh.

Den *25 Junij* närwarandes Magn. Rect., R. M. Georgio, R. M. Nicolao, R. M. Bergio, Quæstore Petro Gers.

R. M. Bergius klagar högeligen öfwer mangell på peningar, och öfwer dem som dem innehade, såsom M. Abram, som hoos sigh innehade Academien tillhörige 180 dal. k., item Nob. D. Gyllenstälpe 118 dal. 16 öre k:t, M. Enevaldus 9.

Dito: Quæstor frågar, hwem medh honom måtte reesa på ransakingen? S.: M. Martinus Miltopæus.

Dito: Quæstor klagar att een bonde Acad., som endaste karlen war i gården, och sina utlagor betalte, wardt skrifwin till soldat, dedt som war emoot privilegierne.

Resp.: Quæstor gör sin flijt här utinnan att hielpa bonden.

Dito: Een bondhustru klagar på cursorem Petrum Ruuti, att han för några (år?) hade emoottagitt af henne itt par pistoler att låta förfärdigas och derföre tagitt een tunna korn; item Petrus låtit förkomma 2:ne skriffter. Petrus Ruuti bekänner dedh wara sant, weet intet hwar skrifterna äro, sedan dedh brann så för honom som för andra; pistolerna hade låtit bätra hoos sal. Swäben, gifwit derföre 13 dal k. och togh kornt:nan för 8 dal. k., fordrar af hustrun fem dal. k.

Den 15 Julij uti närwaru Magn. D. R., R. M. Georgij, R. M. Simonis, R. M. Petri Bergij, R. M. Enevaldi Svenonij.

Förfrågade sigh Magn. D. R., hwem som skulle utskiffa sochnarna, och peningarna där af till Academiæ behof upfordra, för förriga M. Rectoris skuldh.

Resp.: Rector Scholæ Ab. skall skaffa M. Bergio peningar i händer för dee som under Academien lagde äro af Åbo schola, och præsens Rector gör sin flijt att upfordra för sin antecessoris skuldh, för sitt omaak behåller een deel af hans del.

Dito: M. Bergius beswärar sigh högeligen öfwer förra Magn. D. Rect. M. Abr., att han icke allenast war försumeligh ratione officij till att skaffa Academien sigh tillbehörige peningar, item och sielf sådant till sigh tagitt och innehåller, såsom bland annat, tagitt af Rauvala Bertill, Academiæ skräddare drengs böter för lönskaläge femton dal. sölf., förutan andra reeda peningar, för sochnarna etc.

Resp.: Den deel som M. Abr. kunde tillfalla, behålles till Academien, till dess Academien får sin fullnad af M. Abrahamo Thauvonio.

Dito: Elias Skräddare anklagar Johannem Eliæ för dedh han icke hafwer betalt honom tijo mk.(!) k:t, som han för några åhr honom skyldigh bleef, utan någott klåde att arbetas een

liten iacka af, dedh färdigt giordes, men intet igenfordrades af Johanne på een långh tidh, för än nu sende han effter jackan och låfwade rundt betala, där på skräddaren lät fölia; men när Johannes fick see iackan, wille han intet gifwa af orsaak att klädet wore myckit illa medhfaritt, som aldrigh i sanningh fans.

Resp.: Här på skall swar falla i mårnessan.

Acta Consistorii Academiæ Aboënsis sub. Magnif.
 Rectore, Admod. Rev. Dn. M. Mart. Stodio *).

Anno 1658.

Den 9 Septembris är sententieradt at studiosus Johannes Stigelius är befrijat ifrån werfware tjensten. Och der om skrefz till högwälb. Herren General Commendeuren.

Dito: Är Elias Skreddare angifwen för Borgm. och Rådth för det tumult han i dryckenskap gjorde i Consistorio. Der efter blef Elias fengzlad och genom flijthigh intercession perdonerat.

Dito: Är M:r Axelij K. fullmachtz copia upläsin på professionem Polit. & Hist. och beslutit, att han tillijka medh dhe andre professoribus begynner lectiones publicas.

Dito: Är bewiljat at M:r Martinus Miltopæus constitueras Notarius Acad. publicus och Adjunctus F. Phil. efter han är der till tienligast erkend, i M:r And. Petrosi ställe, hwilken recommenderas til bibliothecarij embete i M. Axelij ställe; och at M:r Jacobus F. Flachsenius blifwer den andre adjunctus F. Ph. i M:r Axelij ställe. Och alt detta efter Cancellarij wijdhare behagh och ratification.

Dito: Är bewiljat at mwrrestarne bekomma båda ihoop sex tunnor spanmål och otto dal:r kopp:r penning:r.

*) Då protokoll från Martini Stodii rektorat finnas af tidigare datum än efterföljande, utmärker ofvaaskriften icke begunnelsen af protokollen från Stodii rektorat (se derom sid. 124), utan har utg. infört den enligt handskriften, derfore att den inleder en protokollserie, som är affattad af en nyttnämnd notarie. Utg. har nämligen ansett lämpligt på grund af olikheten i skriftsättet, ortografin m. m., att åtskilja de olika notariernas protokollssamlingar.

Dito: Beslöts att studenterne kallas tillsammans nästkommande tisdagh, som är den 14 Septembris *).

Dito: Septembr. gjorde Elias Skreddare oliudh och tumult i Consist. och beskylte Senat., at dhe gjorde honom ingen rätt, för än han en gångh hade sagdt uth sitt ährende, gick fram och slogh på borde(t) och omsijder gaf Consist. den och den, etc.

Den 18 Septemb. ladhe Consistorium en skrift in på Rådhestugun och beswärade sigh öfwer bete Eliæ oskick. Elias blef fengslad på Rådhestugun och genom flijtigh förbön blef han förskont.

Den 22 Septembr. anklagade Elias Skreddare Johannem Eliæ Holmium, derföre at Johannes skul hafwa förwijdt honom till en tyff. Johannes nekade och sadhe sigh aldrig hafwa förwijdt honom det. Elias begärade en skrift der på at Johannes Eliæ hahr bekendt här inför rätten, at han wet inthet annat än ähra och gott medh honom. Det lofwades Eliæ efter Johannis begäran och bekennessse.

Dito: Beswärade rådmannen Hans Hanson sigh öfwer Petrum Laurbeckium, at han hahr twistaat moot hans hustru i hans frånwaro. 2. Att han hahr förtaladt honom. 3. Att han hahr druckit en kannu wijn medh Wassenio. 4. Protestera at han wil inthet hafwa honom uthi sitt hws. 5. Att Laurbeckius hahr fördt uth om huset hwadh som der passera. Laurbeckius swarade, at det han hahr witnat, det war sant, och begärade at rådmannen skul öfwerfallyga honom medh witne, at han hahr förtalt honom. Nekade til at han inthet hahr druckit medh Wassenio. Erkendes af inthet wärde.

Dito: Beswärade Johannes Eliæ sigh öfwer sin præceptorem, att han skul hafwa öfwerfallit honom medh en stång och förhindrat honom ifrån måltijdhen. 2. Att Laurbeckius hahr warit försumligh medh honom och hans brödher och inthet mehra en 14 themata gifwit sedan Maji månadt. 3. At Laurbeckius skull hafwa sagdt sigh inthet wela läsa för en

*) En anmärkning härvid lyder: „Hactenus notavit M:r Enevaldus.“

sådan mans barn. Laurbeckius swarade skriftteligen och sade att han hahr läsit och explicerat Cornel. Nepot, etc., för dem och Phys. Sperlingij.

Sentence: Johannes Eliæ skal gå i prubban och afbidia sin præceptorem.

Dito: Beslötz att M:r Olai Wexionij introduction skull skee den 5 Octobris nästkommande. Och i medler tijdh kan han läsa.

Den 27 Septembr. Inlade Episcopus Wiburgensis, Adm. R. Dn. M. Nicolaus L. Nycopensis en skrift om sin löhn. Sentent.: Blef af Senatus Acad. enhälleligen bewiliat att Admod. Rev. Dn. Mag. Nicolaus L. Nycopensis, wälförordnadh biskop i Wijborg, skulle få niuta sin halfwa åhrsslöhn för profess. Theolog. till nästkommande Joh. Bapt. och halfparten af dhet, som af Sagu sochn på tilstundande år kan falla.

Den 23 Septembr. beslötz, at den gamble prubban under klockstapeln skul repareras till carcerem Acad.

Dito: Begärde Laurbeckius afskeedh från sine disciplar.

Res.: Att han skul blij hoos de andra brödher så lange och taga sigh annorstädes herberge.

Den 30 Septembr. beswärade Johannes Burgman sigh öf-Gabrielem Gyllenstälpe, att han uthi Rectoris Magnifici hwes hahr skrapat på honom och elliest agerat honom. Item skurit af hans geheng och dragit uth balian på hans werja. Gabriel Gyllenst. nekade til, at han hahr inthet skrapat på honom. Och dhet at han drack honom till, war ingen action. Att han skul hafwa dragit uth hans werja eller balian, war eij heller sant. Petrus Ruthilius witnade att Gabriel hahr rifwit Burgmans geheng sönder. Johannes Fraxenius witnade att Burgman hahr ståt och knept på gälfwe(t), men inthet dragit uth swerdet. Johannes Burgman ladhe fram Gabrielis skrift, der som han hahr provocerat honom till duellum. Gabriel bekende, at han hahr skrifwit den zedlen. Propter defectum testium skötz dhet up till näste onssdagen, och då skul de hafwa witne medh sigh.

Den 6 Octobris beswärade sigh Johannes Burgman yttermehra, att Gabriel Gyllenst. hahr sparkat honom på benen, så

at der är åthskilligstens plåtser på. M:r Pål Barberare wittnade, at han hahr 2 såår på högra been och på wenstra, longest åth neder. Martinus Agrelius wittnade, att Burgman hahr sagt åth Gabriel G.: Jagh är så godh adelssman som dn. Abrahamus Cursor wittnade, at de hafwa skrapat, men wiste inthet säija hwem som dhet gjorde.

NB. Burgman sadhe, att professoren Thuronius skul inthet säija det som osant war, när han allenast frågade efter om icke det war wittnadt, at Burgman skul hafwa dragit uth werian i Magnifici hwss. Saken skötz up ännu til näste Consistorii dagh,

Dito: Anklagade professoren M:r Andr. Thuronius Johannem Burgman, at han för en sittande rätt hahr förwijdt honom, at han skul seija osant. Differeras.

Dito: Skrefz till Cancellarium Acad. om Dn. M. Nicolai Nycop. successore in profess. Theolog.

Dito: Beslötz, at bonden, som Matheseos professor hahr haft, skull falla til fiscum ifrån midsommaren til jwl och at bonden skal hålla räntan hoos sigh.

Dito: Pål Person ifrån Nummis gaf pastoris Admod. Rev. Dn. M. Georg. Alani ryttare an för några excesser. Skötz up til näste onsdagen.

Dito: Beslötz at in suprema cathedra audit. maj. skul ingen annan stå än professores; in media philosoph. magistri, som præsidera, och nobiles, som disputera eller declamera.

NB. Jagh war efter Consistorij befalning hoos doctorem Gyllenstålpe och begärde en anwijsning til Qvæstorem på dhe resterande saakörer. Han swarade sigh inthet weta wara Consistorio något skyldigh, uthan at han hahr lefrerat richtigh räckningh i Consist., medan som han deponerade rectoratet.

Den 13 Octobris blef Isaac Jacobsson antagen til Academiæ murmestare, sin brodher Joseph Jacobsson til hielp, effter han inthet ensam kan alt arbete förrätta, som wedh Academien och dess reparation fordras.

Dito: Blef M:ri Axelij confirmation præsentat och hans inlagu upläsin.

Dito: Proponerade M:r Thuronius doctoris Gyllenstål-
pes begäran, der han begärde niuta professionis Pol. & Hist.
intrader ännu til nästkommade midsommaren.

Dito: Klagade Kirstin Simonsdotter an en studiosum
Josephum, Erich Målares mågh, at han inthet hahr bettalt hwss-
hyra åth henne etc., och ladhe in en skriff. Josephus nekade
til, att han hahr inthet slagit henne, såsom och ingen af hen-
nes witnen kunde dhett betyga.

Consistorij sententz: Josephus Wargius skal bettala åth
Kirstin Simonsdotter hwshyran, som war stadgat till Michels-
messa, nembl. tre dal. kår:r m:t, och der til dhe två mk.,
som hon hahr gifwit åth cursoribus.

Den 20 Octobris klagadhe professoren M:r Thuronius på
nytt Johannem Burgman an för den sijdhwyrding, som han
honom bödh inför sittande rätt. Burgman föregaf, at han
wiste inthet dhett M:r Thuronius war professor.

Consist. sententz emellan profess. Thuron. och Burgman:
Johannes Burgman dömes til fängelse för den sijdhwyrding
han gjorde professoren M:r Thuronio, til dess måålsseganden
bedher för honom.

Dito: Begärade M:r Olaus Wexionius at han skul få
behålla den bonden, som profess. M:r Simon Kexlerus hahr
haft, för än han kom til Pijkis pastorat, Paimala be:dh.

Resol.: Att dhett skal hållas fördragh der medh, til dess
man får hans Grefl. Ex:ts Acad. Cancell. resolution der på.

Dito: Joh. Burgman föregaf, att Gabriel Gyllenstålpe
hahr förskaffat sigh Erics Höökz witnesskriff medh mutor.

Den 20 Octobris antogz Simon Eskelsson till Acad. sko-
makare och meddeltess honom bref der på.

Den 25 Octobris bekom Johannes Petri Perinselius ett
viaticum och veniam concionandi på sin nutritij Engelbrecht
Enesköldz gårdh, en tijdh til görande.

Den 27 Octobris begärade M:r Axelius Kempe, at Consi-
storium Acad. wille maintainera honom medh konungzlig con-
firmation och förhindra hans antecessorem, at han inthet läg-
ger sigh i hans profession. — NB. Senatus badh migh gå til
assessoren Gyllenstålpe och bee honom inthet bekymbra sigh

mehra om professione Pol. & Hist. Doctor Gyllenstålpe swarade, at han war consensu Senatus införd in elench. prælect. och fast dhet inthet wore, mente han at ingen skul kunna förbiudha honom läsa hemma och hålla collegia.

Dito: Purmerus kom fram och fälte sådana ord: at Gabriel skul hafwa låtit see sitt ilfundiga hierta, plumpheet och oförnuffigheet. Gabriel begärade sådant skul noteras, och hwad han mehra hahr talt emoot hans privilegier. Martinus Döpner witnade, at Gabriel Gyllenstålpe ryckte på hans geheng och reff sönder. Joachim Nicolai witnade, at Purmerus eller Burgman hahr sagdt at han är så godh adelsman som Gabriel Gyllenst., och gjorde sin eedh derpå. Det samma witnade Martinus Agrelius och Carolus Agrelius och gjorde sin eedh derpå. Ericus Höök witnade, at Joh. Purmerus hahr allenast stigit up af bordet, men inthet hördt att Johannes hahr mant uth någon. Vide sententiam versa pag.

Den 3 *Novembris* klagade M. Andreas N. Rector Scholæ på Johannem Eliæ, at han hahr giordt honom någo despect i scholan, när han war fengzligh, satt up några stockändar och rijss i korss.

Dito: Blef doctoris Michaëlis Gyllenstålpes supplication upläsin, der han begärar behålla sin lön för profess. Polit. på år 1658 alt in til nästkommande Johannis Baptistæ. M:r Axelius hörde hans inlagu uppläsas och swarade derpå först, at Kongl. Majjt hafwer confirmerat honom redha in Aprili 1658 til den profession och uti hans confirmation står, at prof. Polit. och Hist. här då redha hafwer vacerat. 2. Att han hafwer redha begynt lectiones publicas och kan inthet arbete uthstå, der en annan skul upbära löhnen. 3. Att han för detta år 1658 bekommer sin fulla lön wedh assessoratet. Res.: Suspenderas medh voterande och resolution uthi denne saken och M:r Axelius togh dhet i betenckiande till 8 dagars tijdh.

Senatus Acad. sententz emellan Johannem Burgman, kårande, och Gabrielem Gyllenstålpe, swarande, angående några injurier, afsagdt in Consist. Acad. den 27 Octobris: Eftersåsom Dn. Gabriel Gyllenstålpe inthet kunde befrija sigh ifrån dhe tre blodhsår, som Johannes Burgman hahr på benen, dö-

mes han effter 9 Cap. Sårn. medh wilia St. L. til 3 gångor tolff marker til treskiffes; för det kan ref hans geheng sönder, böte sex mk. s. m:t och tilstalle honom hans geheng lika gott igen; för sin skriffteligh provocation och snöplige ordh förskones Gabriel medh fyra dal. sölfwer m:t til treskiffes.

Senatus Acad. sententz emellan Gabrielem Gyllenstälpe, kårande, och Johan. Burgman, swarande: För några injurias verbales dömes Johann Burgman til 20 mk. s. m:t, och för några snöplige ordh om sin wederpart, fälte in för rätten, böter han 6 mk. s. m:t, alt til treskiffes. Och alla dessa böter skola afläggias innan otto dagar.

Den 6 *Novembris* inladhe doctor Gyllenstälpe annan supplication om sitt salario.

Den 17 *Novembr.* supplicerade Petrus Thomæ til Consist. Acad. och beswårade sigh öfwer dragonernes capitain Peer Sigfridzson, at han hahr öfwerfallit hans barn studente på landswägen i Halickå etc. — Resol.: Denne saken remitteras til Hoffrätten och studioso Johanni Petri gafz en recommendation til den konungzlige Hoffrätten.

Dito: Comparerade Gabriel Tuderus och beswårade sigh öfwer den domen, som han war tilförenne fälter til böter, och sadhe: Gudh weet medh hwadh rätt det är giordt. 2. Sadhe han at wederparten hahr inthet hafft så många såår, som han hahr måst böta före.

Dito: Laurentius Sundelius beswårade sigh äfwen öfwer den domen, som dhe krafde saakörer af honom.

Dito: Petrus Pictorius blef citerad til den 17 *Novemb.* och comparera(de) inthet.

Dito: Lofwade Gabriel Tuderus sökia en annan rätt och emedhan han inthet lofwade afleggia dhe resterande böter, badh Senatus at han skulle gå i prubban. Tuderus swarade, at en tyff och pennal hahr warit för detta der i prubban, derfore wil han inthet gå der in. Rector Magnificus sadhe att dhet war osant, och Tuderus kunde inthet bewijsa dhet. Tuderus och Sundel. blefwo incarcerade.

Dito: Begårade Johan. Burgman, at Gabriel Gyllenstälpe måtte lefrera bötesspenningar från sigh. Voterades

at Gabriel G. skul afleggia bötterna tilfyllest efter domens lydelse och att dhet skul exequeras.

Dito: Blef migh M. M. injungerad af veneranda facultate Theolog. och bewiliat af Senatu Acad. samptligen, at iagh skul exercera studiosam juventutem Acad. legendo eller disputando locos comm. theologicos, emedan professio loc. com. här widh Academien vacerar. Det badh facultas Theolog. migh några gånger. Och iagh omsijdher lofwade görat.

Dito: Påminte Rector Magnif. Senatum om DD. Gyllenstålpes begäran. M. Axelius K. swarade på Rectoris Magnif. proposition och badh ven. Senatus wille gifva acht på hans inlagu och skääl. Då blef dhet upläsin. M:r Axelius togh affträde. Ventilrades denne saken och beslötz såsom följer: Aff Senat. Acad. blef enhälleligen sententierat och beslutit, at Nobiliss. D. D. Michaël Gyllenstålpe behåller $\frac{2}{3}$ löhn för 1658, utaf professione Polit. & Hist. och bonden för hela åhret jempte tilgiffit af dhe penningar han Academiæ fisco skyldigh warit hafwer. M:r Axelius K. Prof. Pol. & Hist., behåller för 1658 hela bibliothecarij löhn, $\frac{1}{3}$ af Polit. professoris löhn och halfwa adjuncti löhn. Den andra halfparten af adjuncti salario för samma 1658 åhr, deputeras notario M. Miltopæo sampt medh pecunia diligentiorum och hans förra stipendio uthi suprema classe; ett vacerande stipendium uthi media classe bestås honom för det han hahr afskrifwit dhe nyje constitutiones. M:r Andreas Petrus behåller notarij löhn för 1658, och halfparten af adjuncti salario, som M. Petrus här till hafft hafwer, skall M:r Jacobus Flachsenius bekomma för detta 1658 åhr.

Den 18 *Novembris* bekende wachtmestaren Carl, at han hahr sedt den 17 Nov. om afton Joachimum Nicolai, Petrum Erici, Tuderu brodher, och Carolum Brochium gå af och an för prubban.

Dito: Blef Gabriel Tuderus och Sundelius tilfrågad(e), hwem som bröt up prubbe dören eller bar bort då om natten; dhe swarade sikh inthet weta der af eller kunna nempna någon person. Tuderus swor illa många gångor inför Consist. och gaf sikh den elacka i wåld, att han skul inthet afleggia dhe

resterande bötesspenningar. Senatus voterade hwad dhe skul göra medh dem. M:r Axelius sadhe, at dhet war billigt at dhe skul föras på slättet. M:r Thuronus dhet samma eller at dhe skul sättias på Rådhestugun. M:r Enevaldus vot., at dhe skul föras på slättet. M:r Abrahamus dhet samma; et cœteri omnes.

Den 19 *Novembris* förnam Senatus att prubbe dören war hoos en borgare Henrich Möller be:dh, som hahr tagi(t) den up under ijsen och förwarat.

Dito: Blef Joachimus Nicolai examinerat om carceris dör och bekende, at Sundelius hahr ropat åth honom uhr carcere och begärt at han skul gå til Rectorem M. och bedia, att de måtte få klädher och maat der in. Item bekende Joachimus att Helleberg, Sigfrid från Hafrkalliå och Jonas Anberg, Ericus Sulldel etc. woro då om affton för dören. Item at dhe hafwa giordt sin eedh i prubban, att dhe skul inthet uppenbara ingen ting der af som skedt war.

Dito: Framkom stadz syndicus Swen Rydenius och badh hela Senatam på borgmestarens Litzens wägnar, at dhet måtte något remitteras medh Laur. Sundelio af högsta Rätten och tillbödh borgmestarens caution för honom. Ventilerades och res., at borgmestaren skul tala medh Landzhöfdingen der om och gifwa skriftteligh caution.

Den 20 *Novembris* bekende Jören Smedz son, Henrich be:dh, in för Consist., det wälb. Landzhöfdingen ochså åhörde, att Joachimus Nicolai och Petrus Erics hafwa warit effter honom då om affton, som carceris dör upbrötz, tagit yxen af honom och Sigfredh från Hafrkalliå hahr tagit yxen och slagit lååss sönder. Johann Helleberg hahr hotas sticka Smedz poiken igenom och sagdt: Jagh skal bryta dhet up, fast dhet skul kosta min hallss. Item bekende han, att Petrus Erics hahr gifwit honom för sitt omak 10 $\frac{1}{2}$ öre kopp:r penningar.

Dito: Begärade dragouners capitain Peer Sigfridzson, att den saken emellan Johannem Petri och honom skul förhöras här in Consist Acad. — Res.: Senatus hahr remitterat den saken till den kongl. Hofrätten och kan inthet göra der till.

Dito: Ankom General Commendeurens bref til Consist.

om Johannes Stigelio, som skul hafwa tagit penningar af wärfware. Skrefz swar til Generalen och demonstrerades Stigelij oskyldigheet der uthinnan.

Den 22 *Novembris* blef General Commendeurens H:r Gustaf Horns monitorial till cœstum studiosorum af secreteraren Joh. Wijnbladth upläsit, i wälb. H:r Landzhöfdingens närwaro.

Den 24 *Novembris* ankom Joh. Hellebergz supplication til Consist. af dato den — etc.

Dito: Förskaffade Petrus Erici caution för sigh. Item Sundelius och Tuderus och resolverades, att dhe skul slippa uth under caution.

Dito: Ankom General Commendeurens bref om en commissorial rätt öfwer Ericum Wijkman. Swarades skrifteligen derpå, att H:r Præsidenten wil inga af Hoffrättz medhel der till förordna etc.

Dito: Ladhe D. D. Mich. Gyllenstälpe in en protest emot Senatus sentence.

Då bekende M:r Petrus Bergius at assessoren Gyllenstälpe för ett år sedhan hahr bekendt uthi hans hwss [då p. t. decani:] at han war voterad til assessorat och dhet skul då effter juul blij vacant. Derföre hahr han strax begärat att de skul votera om successore och sättia någon i election.

Dito: Beslötz at M:r Olaus Wex. skul hafwa inspection öfwer studiosos Smolandos och M:r Axelius K. öfwer Bothnienses.

Dito: Proponerade profess. M:r Thuronium wälb. Landzhöfdingens begäran att Senatus skul vindicera dhet affront, som några studenter hafwa giordt honom både medh pasquillerande och skrapande i Academien, samt några hårda och obstinat ordh. Landzhöfdingen hahr refererat desse indicia, att Ericus Wijkman hahr haft myssan på sigh, medan dhe andra studenter stodo utan hatt; dhet som sigh refererade på pasquillo, etc. 2. Att Ericus hahr ropat öfwerliudt: Landzhöfdingen hahr inthet beställa medh studenter. — NB. Ericus Wijkman blef förmant at deprecera hoos Landzhöfdingen.

Dito: Bekende Ericus Caroli Wijkman, at Petrus Pi-

ctorius hahr bedt honom skrifwa intimation och förbiuda, att ingen student skul gå i Academien så lenge de andra äro fengzlade. Petrus Pictorius bekende, at han hahr bedt Ericum skrifwa intimation, men inthet någon pasquill.

Dito: Bekende Ericus Wijkman at han kom alraförst medh Nicolao Nic. uthom tulporten.

Dito: Nekade Gabriel Tuderus at han inthet kan afleggia dhe böter, effter han hahr warit fengzlader. Dhet han ändoch andra gångon upreppade sedan som Senatus frågade honom till, om han wille deprecera Senatum för sin mootwillighet: Jagh wil fulla deprecera, men kan inthet afleggia böterna.

Laurentius Sundelius deprecera(r) och klaga(r) sigh öfwer sin fattigdom.

Dito: M:r Abraham begärade at Er. Wijkman skul purgera sigh, dy han har honom suspect för pasquillo.

Den 25 *Novembris* bekende Ericus Binning, dhet Nicolaus Aurelius skul hafwa hördt för Acad., att P. Pictorius hahr bedt en skrifwa intimation eller kalla studenterna tilsamman.

Dito: Nicolaus Aurelius bekende, at Ericus Caroli hahr sagt för honom, dhet Petr. Pictorius hahr begert utaf Erico at han skul skrifwa en intimation, då hahr Ericus bedt honom intimera sielf och P. Pictorius swarat: Jagh torsse inthet.

Dito: Giorde Joh. Lanzelius sin eedh och bekende at P. Pictorius hahr begäradt af Erico Caroli, at han skul skrifwa intimation, och att dhe för sigh sjelfwa hafwa lijtet taltz wedh. Ericus Caroli hahr talt medh M. Axelio och sagdt: Wij wele inthet gerna gå up i Academien, effter dhe fahra så illa medh studenter.

Dito: Bekende Ericus Caroli, at han har talt effter instruction dhet som han sadhe att Landzhöfdingen skul inthet hafwa bestella medh studenter.

Dito: Ericus Caroli hotades, om Nicolaus Aurelius hahr bekendt mehra än rätt är, så skal han fulle få dem som tala medh honom.

Dito: Martinus Agrelius giorde sin eedh och witnade, at han hahr hördt af andra studenter, det Ericus Caroli skul

hafwa nekadt studenterna, at dhe inthet skul gå up i Aca-
demien.

Dito: Joachimus Nicolai gjorde sin eedh och bekende, att han medh Petro Erics hahr warit effter smeden. Item at smedz poiken hahr tagit några spijkar up.

Dito: Ericus Wijkman bekende sielf, at han hahr swarat, när dhe begärde catalogum eller hans namn ibland dem, som inthet hafwa wetat om intimation, at han kan inthet befrija sigh för intimation. Dhet han strax der effter så förklarade, at han inthet kan neka til sigh hafwa hördt talas om intimation.

Dito: Bekende P. Pictorius, at han hahr begäradt dhet Ericus Caroli skul skrifwa intimation, men inthet pasquill.

Dito: Blef Erico Caroli och P. Pictorio pålagdt, at dhe näste onssdagen skul purgera sigh medh tolfmanna eedh, at dhe inthet hafwa skrifwit hwarken intimation eller pasquill.

Den 8 Decembris befrijade Ericus Caroli och P. Pictorius sigh, hwardera medh tolfmanna eedh, att de inthet weta af alla dhe intimationer och pasquiller som denne tijdhen äro spargerade. Deras namn finnes i actis. Och compurgatores blefwo förmante at se sigh wäl före.

Dito: Anklagade Ericus Wijkman Nicolaum Aurelium, at han hahr åthskillige gånger kallat honom Ericum Benedicti och inthet effter sin fadher Ericum Caroli, wil altså tilläggia honom, at han inthet är ächta barn. Nic. Aurelius swarade sigh inthet hafwa sagdt sådant och begärade at Ericus skul öfwertyga honom medh witne. Ericus W. ladhe fram Joachimi Nicolai attest. Resol.: Saken skötz up til näste Consistorij dagh och då skolle bättre witne komma fram, der dhe icke i medhler tijdh kunna förlikas.

Dito: Anklagade cursor Petrus Ruthilius Johannem Allenium, at han hahr slagit honom wedh öra på gatan, då han skul notera dhe studenter, som ginge uthom tulporten effter en oloffigh intimation, och fordrat catalogum af cursore.

Sent.: Rätten erkänner at Joh. Allenius böter två gånger sex mk. effter dhet 32 C. Rådhestugu B. och 12 C. Sårn. med wilia St. L.

Senat. Acad. sententz angående studiosos, som den 20 Novembr. efter en olofligh intimation ginge uthom Tawast tulporten; afsagdt in Consist. Acad. den 13 Decembr. 1658: *) Alla studiosi som hafwa bijwistat dhet olofliga conventet uthom tulporten, förskonas medh en rijkzdal. böter hwar person för sigh, som öfwer 15 åhr komne äro. Men de som under 15 åhr finnas, skola hårdeligen castigeras af deras præceptoribus. Kommer någon af alla desse flera gånger fram medh sådant, så skul dhe efter const. Acad. Cap. 23 De moribus stud. blifwa relegerade.

NB. Den 4 Decembris framkom commissarij Rosendaalls tienare och anklagade M:r Frederich Bokbindare, at han hahr skembdt bort en krigzbook för honom, der som regementz räckningar äro skrefne uthi, så at en deel af ziphrer äro afskorne, at man henne kan inthet mehra inlefrera uthi krigz collegio. M:r Frederich swarade, at han ser dhet ogerna dhet hans mesterswen hahr så illa försedt sigh och förmente, at mesterswen skul sielf swara der til. Resol.: Senatus badh at M:r Frederich skul seija sin mesterswen til, at han innan otto dagar skul ställa sin wedherpart til fredz, hwar och icke så skul han få dom.

Dito: Anklagade stadzwachtmästaren Gabrielem Tuderum, at han hahr öfwerfallit honom om natten och trengt sigh in på honom, men dock lijkwäl inthet kunnat göra honom någon skadha. Elliest har Tuderus esomofftast tilförenne moleterat stadzwachtmästaren medh skamlige ordh och tumult.

*) I protokollets marginal uppräknas desse studenter i följande ordning: „Nembligen:“

Ericus Caroli	Magnus Ringius	Laur. Olai Norcop.
Ericus Binning	Petrus Ringius	Laur. Ferlinus
Ericus Falander	Petr. Nic. Westrog.	Andreas Hestadius
Joseph Mathesius	Petr. Hygrid.	Joh. Kielman
Matth. Mathesius	Esaias Westrogoth.	Andreas Haq:ni Aboëna.
Carolus Johannis	Andr. Westrog.	Ericus Stodius
Gustavus Palm.	Haq:vinus Westrog.	
Joachim. N. Nycop.	Joh. Allenius	
Nicol. Nycop.	Isaacus Wesmannus	
Magnus Brochius	Simon Car. Aboëns.	

Resol.: Tuderus blef förmanter af Rectore M. och Sen., at han framdeles skul ingalunda befatta sigh medh dem, elliest skul han exemplariter blifwa straffat.

Dito: Förebar Ericus Wijkman, at Nicolaus Aurelius skul hafwa sagdt för profess. M:r Enevaldo: Jagh weet inthet hwarföre mine landzmän hata migh, kan skee derföre at iagh hahr röydt den, som hahr skrifwidt pasquill. Der till sadhe Er. Wijkman: Om han hahr röydt, så weet han, och må seija rundt uth.

Den 2 Decembr. skrefz swar på General Commendeurens breeff om commissorial rätt öfwer Ericum Wijkman.

Den 4 Decembr. blef fiscalens M:r Joh. Wassenij inlagu moot Johannem Burgman upläsin och Johannis fader, Hans Hanson, togh emot copia der af och sadhe: der till är inthet stort at swara, iagh trodde fuller att dhets skulle blifwa allaredha ända der på; jagh weet inthet hward fiscalen will hafwa utaf min son, han har nu skämt uth hans moormoor, hans moors syster, hans moor, nu wil han och skämma uth honom, Gudh weet, iagh meente likwäl at han skulle nu wända igen. Han lofwade swara på fiscalens skriff nästa Consistorij dagh.

Dito: Anklagade en diekne, Matthias Johannis be:dh, studiosum Josephum Georgij, at Josephus skul hafwa förwijdt honom till en tiuf, och rector scholæ wil för den orsaak inthet taga Matthiam til scholan igen. Såsom af hans supplication, då inlagd, är wijdhare til att see.

Dito: Erich Mälares hustru klagade an sin styfdotters man Josephum Wargium, at han skul hafwa kallat henne till en student hora. Josephus swarade, at hon kan inthet bewijsa det och sadhe at dhets är der af kommit, at hon hahr förwijdt Stärcker Malin til en hora, och hon hahr åter kallat henne til student hora. 2. Förebar Wargius, at hon hahr kallat honom til en skiälm och då hahr Wargius sagdt: du skal wara så lenge en hora, som du bewijser migh wara en skiälm. Mälares hustru beswärade sigh wijdhare öfwer Wargium, att han hahr stödt henne uhr stugun. Wargius nekade til. Resol.: Skötz up och rätten badh dem förlikas.

Den 8 Decembr. ladhe Ericus Marci in en supplication moot Isaacum Nicolai, om ett testamente.

Dito: Borgaren Madz Warpuinen witnade och gjorde sin eedh, att sal. Anders Wägghare hafwer testamenterat Erico Marci ett sölfbälte, medan han logh siuk, för dedh att Ericus hahr sköt honom i hans siukdom.

Dito: Afsades denne sententz emellan Ericum Marci och Isaacum Nicolai: Eftersåsom sal. Anders Wägghare hafwer tillsagt Erico Marci ett sölfbälte til testamente, derföre at han skötte honom i hans siukdom, och sådant medh witne här in-tygat är, altså erkänner Senatus Acad., at Ericus Marci behåller samma sölfbälte oqwaldt effter dhet 19 Cap. Erfda B. St. L.

Dito: Joh. Burgman ladhe in suppl. moot fiscalen M:r Joh. Wassenium.

Den 13 Decembris saakfältes alle dhe studenter, som den 20 Novembris woro uthom tulporten. Vide paulo ante.

Dito: Begärade M:r Johannis Wassenij fullmechtige copia ex protocollo på dhe ordh, som Hans Hanson talte i Consist. den 4 Decembris, wedh dhet han togh copia emoot af fiscalens inlagu. Resol. af Senatu: At dhet skul differeras der medh.

Dito: Blef beslutit, at Magnif. Dn. Rectoris intimation skul nästkommande söndagen slåss an, att alla dhe studenter, som hafwa resterande saakörer hoos sigh antingen nyja eller gamla, skul lefrera dem til M:r Petrum Bergium, aldrasidst til nästkommande Henrici in Jan. 1659.

Dito: På Tuderis böneskrifft swarades, at han måtte lefrera böterna från sigh; men dhet öfriga skiutes up til wijdhare ransakning.

Dito: På Gabrielis Gyllenstolpes supplication, der han begärrar tilgift på böterna, swarades, at dhet skul blifwa widh afsagdan dom.

Dito: Blef beslutit, at studente penningar, som falla i församlingar på åhr 1659, deputeras til Acad:æ reparation, dem pastores skola lefrera hoos M. Petrum Bergium. Der om skreff Rector Magnif. til alla præpositos.

Dito: Ladhe fiscalens Wassenij fulmechtige in andra gången moot Joh. Burgman.

Den 20 Decembris frågadhe Hans Hanson af Consistorio, om dhet skul wara sant, som honom är berättadt, at någon af Consistorij medhel skul hafwa gifwit Wassenio en witnesskrift på dhe ordh, som han [:Hans H.] talte här in Consist., då han ladhe in sin första inlagu, och mente at M:r Thuronius skul hafwa giordt.

Dito: Beslötz af Senat. Acad. samtliggen, at dhet skul skiutas up medh Wassenij och Burgmans saak, til dess Burgman kommer sielf tilstädes effter helgen.

Dito: Supplicerade Acad. wachtmestare Carl til Consist., at han kunne få ex publico något sigh til hielp.

Vota: M:r Axelius, at han kunde få 4 t:nor spanmål; M:r Thuronius dhet samma; M:r Enevaldus vot. 2 t:r sp.; M:r Bergius, at dhet skul skiutas up der medh til effter helgen. M:r Kexlerus mente at dhet skul wara obilligt, att taga af studios(!) och stipendijs och förordna åth honom. M:r Achrelius, at dhet wore nogh af 3 t:nor, M:r Olaus Wex. vot. på 4 t:nor spanmål, M:r Georg. Alanus idem.

Sententia: Senat. Acad. resolverar sigh således på Carl Bertilssons böneskrift, at han skal bekomma ex publico two t:nor rågh och two t:nor korn denne gångon sigh til hielp och undsättning jempte sitt salario. Doch så att han framdeles använder sin flijt at förkofra sigh förmedelst annan åhrlich handtering och icke allenast bygger på dhet, som honom af Acad. intrader kan tilfalla.

Den 24 Decembris skrefz til biscopen Admod. Reverendum D. D. Johann. Terserum.

A:o 1659 den 26 Januarij blef af Senatu Acad. bewiljat och resolv. på M:r Jacobi Flachsenij muntligh begäran, at han sin löhn til förbättring skul bekomma för år 1658 ett vacerande stipendium in suprema classe, jempte wedh det stipendio, som han elliest i samma classe för be:te åhr åthniuter.

Dito: Blef aftalt at lectiones publ. skul begynnas den 7 Febr.

Den 3 Februarij bekende Carolus Brochius in för Con-

sist., at Laurentius Nicolai hahr warit medh honom på gatan den 19 Jan. om affton, då som wälb. H:r Landzhöfdingen mötte dhem.

Dito: Blef Thomas Stephani Wialenius citerat och comparera(de) inthet.

Den 10 Febr. skreff Rector Magnif. efter Senatus befallningh til Hans Höghw:t Biscoppen DD. Joh. Terserum om Acad. Not., Adjunctis och Bibliothecario.

Den 16 Februarij begärade profess. M:r Enevaldus af Senat. swar om någon promotion skul anställas. Resol.: Der om skefz til Procancellarium.

Dito: Blef beslutit, at Laurentius Nicolai tillijka medh Brochio skul lefrera deras werjor Rectori Magnif. derföre att dhe ginge grass:

Dito: På Arvidi Magni supplic., resolv. at han skulle bekomma af Qwæstore, för det han hahr warit Notar. stipendiariorum för åhr 1655, 1656, 1657, och halfparten af 1658 åhr. Facit dal. 35 k. m:t.

Dito: Blef sententierat emellan Matthiam Johannis, dieknen, klagande och studiosum Josephum Georgij, swarande. Josephus skal restituera Matthiæ dhet som han hafwer til fordra af honom och honom medh rätta tillkommer, och skal både han och alla andra hafwa fördragh att förwijtha Matthiæ någon tufzsaak wedh straff till görandes.

Den 23 Februarij beswårade Cnwt Wijsas sigh der öfwer, at wälb. H:r Landzhöfdingen hahr haft Clemet Månson under sitt försvar och han hahr lijkwäl arbetat åth andra här i stadhen, dhet som honom inthet borde göra emoot konungslig förordning och deras skråå.

Item at dhe nu, sedhan Clemet antogz til Acad. skreddare, hafwa funnit hoos honom deeras arbete, som äre uthom academisk stat.

Sententz: Aldenstund Clemet Månson är antagen til Acad:æ skreddare, altså blifwer han efter sin fulmachts lydelsse der widh erhållen, så wijdha at han skal wara omolesterad uthi alt dhet arbete som han hafwer af dhe personer, som under Acad:æ försvar lydha. Men dhet öfriga som han är ankla-

gadt före af skreddare embete, uppskiutes för särdeles orsaker skull til wëlb. herrens H:r Landzhöfdingens heemkompst.

NB. Elias skreddare kallade Clemet en bohnhööss och frågadhe, hwarföre icke Academien tagher en redheligh karl uthaf embete til sin skreddare, uthan sådan en.

Professoren M:r Abr. Thauvonius sadhe, att bokhållarens enckia kan göra sin edh derpå, at hon inthet annors wiste, än at han war stadzens skreddare.

Item. Senat. Acad. frågade af skreddare embetet, hwarföre dhe icke tilförenne hafwa anklagadt Clemet Månson, medhan han war hoos wëlb. herren H:r Landzhöfdingen. Swarade aldermannen, den godhe Herren hafwer giort oss orätt, och wore Hans Maj:t närmare, skole wij beswära oss der öfwer. Hwilket efter wëlb. Herrens begäran ex actis homom meddeltes den 28 Martij 1659.

Dito: På M:r Andreæ Petræi supplication swarades, at om der finnes något vacerande stipendium in suprema classe, så skal han få det sin löhn til förbättring på åhr 1658, och Senatus will tala medh Qvæstore der om.

Den 2 Martij gjorde Johannes Allenius sin eedh, at han inthet weet hwem som har skrifwit någondera af dhe intimationer och pasquiller, som spargerades här i stadhen för jwl, eller hwem som carceris dör bahr i fån eller upbrände.

Dito: Uplästes wëlb. herrens H:r Landzhöfdingens skriff til borgmest. Nicolaum Lietzen, der uthi han begärrar at homom måtte ske en satisfaction öfwer dhe injurier, som af några studenter för jwl homom tillfogades. Der skrefz den 3 Martij til wëlb. Herren Landzhöfdingen medh profess. M:r Enevaldo, och Senatus begärade at wëlb. Herren wille ställa fulmechtigen, som skul anklaga dem här in loco, som han meente dermedh: emedan Wijkman exiperade sigh inthet wara nämbd uthi wëlb. H:r Landzhöfdingens skriff.

Dito: Præpositus Nerpensis Rev. Dn. Elias Holmius begärade af Senatu Acad., at professoren M:r Axelius skulle lefrera ett riktigt inventarium från sigh på sin dotter dotters mödherne, och at han hlifwer försäkrat om hennes andeel. M:r Axelius swarade, at han hahr för hans Ehrewyrd. M:r

Nicolai Nycop. E. W. [:hvilken Dn. Præpositus hadhe denne saken ombetrodt:] tilsagdt sin dotter en wiss summa penningar. Præpositus sadhe sigh inthet kunna wara content medh den tilsäjelssen. Blef beslutit att godhe ehrlige män, dem dhe sielfwa der til uthnempna, skulle bijläggia dem. Och der dhet inthet således kan jemkas, wil Consistorium deras saak medh en sententz afhielpa.

NB. Dhe förljktes samma dagh och copia af förljkingz skriften är inlefrerad i Consistorio och förwarat inter acta.

Dito: Gabriel Tuderus blef citerat til den 2 Martij och comparerade inthet.

Dito: På Acad. skreddar-enckias Brita Erichz dotters supplication swarades, at dhet begäres af Stadz Magistraten at hon kunde förswaras under Acad:æ privilegier, så lenge hon är enckia. Men dhet at hon skul låta arbeta hoos sigh, må hon sökia hoos skreddar-embete.

Dito: Ericus Marci beswärade sigh öfwer Isaacum Nicolai, at han hahr inthet efter Consistorij dom lefrerat honom dhet sölfbälte, som honom war testamenterat. Isaacus swarade, at han nekar inthet der til, uthan wil gerna lefrera honom dhet, så snart han kan få dhet igen af Jesenhausen. Resolv., at Ericus hahr fördragh til dess Jesenhausen kommer heem.

Dito: Blefwo cursores tilsagda och förmante, at dhe läsa up Academien klockan siw och läsa igen klockan 10; läsa åter up klockan 1 och läsa igen klockan 4 om affton.

Dito: Skrefz til wälb. Herren Landzhöfdingen om Er. Wijkman.

Dito: Fiscalens Wassenij inlagu moot Johannem Burgman blef upläsin och Burgman swarade, at han wil inthet swara honom mehra, uthan det må gå til doms, doch skal det honom aldrigh blifwa olönt. Det samma repeterade han ändoch andra gången.

Den 9 Martij framkom Borgmestare och Rådz i Carleborg fulmechtige Niells Jönsson och krafde professoren Mr Axel Kempe en summa penningar. Mr Axel swarade, at

emedan den saken för tw åhr sedhan är anhengig giordt der i Carleborgs rådshstuva rätt, altså wil han ännu hålla sigh der widh och begärrar at saken skul afdömas der in loco förest. Fulmechtigen Niells Jönsson swarade, at der i Carleborg hahr ingen warit på M:r Axelij wegnar, som hahr welat utföra den saken. Och den som det hahr sagdt, haa hahr spardt sanningen, etc. Saken skötz til compromiss.

Dito: Ventilerades och voterades om Johannis Burgmans saak medh fiscalen.

M. Axelius vot.: at han skul straffas medh otto dagars carcere.

M. Thuronius: at han skul incarcereras på 14 dagars tijdh eller lösa sigh derifrån medh två rijkzdal:r för hwar natt.

M. Bergius: att han skul relegeras på ett åhr.

M. Tauvonius: at han skul relegeras på ett åhr och sitia några dygn i carcere på slättet.

M. Kexlerus: att han skul relegeras på ett åhr.

M. Achrelius: straffas medh otto dagars carcere.

M. Olaus Wex.: at annua relegatio skul honom pålegas, eller at han böter efter laghen.

M. Georg. Alanus: at han skul relegeras på ett halft åhr.

Sentent. emellan advocat fiscalen M:r Johann. Wasenium, klagande, och Johannem Burgman, swarande, angående åthskillige injurier, som Burgman är angifwen före. Afsagd in Consist. Acad. den 9 Martij 1659. Effter dhe skäl, som in actis finnas, relegeras Johannes Burgman ifrån societate Acad. til ett åhr. Men så framt målsäganden intercederar för honom, skal han niuta någon mitigation.

Dito: Disputerades om Tuderis saak och ändoch vota mehradelss fullo på hans perpetuam relegationem, lijkwäl emedan man kan hafwa något hopp om hans förbättring, mitigerades dhe således, at han skul förskonas medh relegation til trij åhr.

Den 16 Martij framkom M:r Henricus Florinus och begärade, at Consistorium wille komma honom ihogh medh någon legenheet. Consist. frågade om han wiste någon vacanti-

am. M:r Florinus mente at rectorat(et) i Nycarleby skul vacera: men elliest så hahr Episcopus Wijburgensis låtit merckia, at han skul wela vocera honom til lectorat i Wijborg. Gafz honom det råd, at han hafwer fördragh til Episcopi Wijburgensis ankompt, at han communicerar medh honom, hwadh han rådher honom til. 2. Anhölt M:r Henricus om stipendio dicecesano. Resolv., att han skul få stipendium diceces. af Somerå härade och Halickå härade på a:o 1659.

Dito: Begärade Olaus Botvidi på fiscalens Wassenij wegnar, at Senatus Acad. wille exequera sin dom på Johannem Burgman och relegera honom publice.

M. Axelius vot., at Burgmans relegation icke skul publiceras.

M. Thuronius det samma. M. Enevaldus, at han skul förskonas medh relegations publicerande. M. Bergius, at han skul slåss up. M. Thauvonius, at emedan det står hooss Senatum Acad. relegera en antingen tacite eller publice, så kan man förskona honom der medh. M. Kexlerus det samma. M:r Georgius Alanus sadhe: maxima pars concludit.

Dito: Petri Eri supplication blef upläsin.

Dito: Abrahamus Cursor fick tiltaalt, hwarföre han icke hafwer upläst Academien både då, som skul disputeras och declameras. Sentent.: Dem bleff pålagdt, at dhe skul bära sand i Academien på gälfwe(t) och trapporna och kasta bort snön för dörana.

Dito: Refererade M:r Flachsenius, at han hahr inlefrerat på rådstngun Consistorij skrift moot Johan Helleberg.

Dito: På Caroli Sigfridi supplication swarades, at domen kan inthet revoceras; uthan Senatus rådde honom til, at han skul lijta til godha wänner, studenter och andra.

Dito: Befrågade Rector Magnificus, hwem som skul succedera honom uthi Rectoratet. Voterades sampteligen af alla at Ling. Professor M. Petrus Bergius skul blifwa Rector Magnificus.

Den 28 Martij. Ædilis M:r Petrus Bergius talte om, at dhet skul föras sand til Academise behoff. Resolv., at dhet

skul talas medh Qvæstore, at han besteller der om, at hwardera bonde(n) gör et dagzwärcke.

Dito: Begärade Gabriel Tuderus loff at resa heem til sina föräldrar. Senatus swarade, at han skul ingalunda affresa för än den saken slijtes.

Dito: Bleff Joachimus Nicolai citerat peremptorie til den 29 Martij at swara til dhe excesser, som han war förledne höst interesserat medh, då prubbe dören upbrötz.

Den 29 Martij bleff bewiliat at profess. M:r Olaus Wexionius och M:r Andreas Thuronius skulle otto dagar effter Påska inventera och öfwerse bibliotheket wedh det som M:r Andreas Peträus tagher thet emot.

Dito: Bleff Ericus C. Wijkman tilfrågad om sin oration, huru han förstår den. Item om han hahr sielff skrifwit den oration? Han swarade: ja. Sedhan bleff sal. D Laurentij Wallij oration, för 40 år sedhan tryckt, upläsin för honom, deraf man wäl förnam, at han myckit hadhe följdt samma oration effter, och infördt pro suis. 2. Bleff han tilfrågat, hwem han mente medh dem aff sine landzmän, som han sägher hafwa conspirerat in suam necem, etc. wijdhlyftigt. Ericus Wijkman nekade at han ingalunda hahr meent professores der medh, uthan andra som tilförenne i Swerigie hafwa förfölgt honom. 3. Swor Er. Wijkman och gaf sigh den och den, at han aldrih hahr sedt Wallij oration. Senatus swarade: kan skee at en annan hafwer imiterat Wallium, såsom han och sielf bekende, at en hans condiscipel i Strengnåås hafwer declamerat om samma materien. 4. Senatus frågade, hwem han menar der medh. Wijkman swarade, at han kan ingen nempna, hwem han här i landet skul mena der medh. 5. Decanus M:r Enevaldus sadhe, at han hafwer warnat honom och sagdt: achter, hwad J sättia in.

Dito: Bleff M:r Peer Booktryckiare tilfrågat, hwarföre han hahr tryckt Wijkmans oration, effter ingen professor hahr hans exemplar underskrifwit? M:r Peer swarade, at Wijkman hafwer sagdt, at M:r Enevaldus skul hafwa öfwersedt.

M:r Peer Booktryckiare blef förmant, at han ingen ting

framdeles aftrycker medh mindre det är öfwersedt af någon professore.

Dito: Framkom Jöran Smedz son och sade, at han hafwer på rådchstugun gifwit in skriffteligen sin bekännelsee.

Item bekende han at Petrus Erics hafwer bedt honom i höstas medh sigh at taga up Academise dörr, förebärandes at alla professores woro der, och hafwer så tillijka medh Joachimo Nicolai fördt honom til prubbe dören och då redha war låset sönder och Sigfredh från Hafrkalliå togh yxen och brööt uth låset. Yxen togh smedzpoiken hem medh sigh, den dhe hadhe bedt bättra. Item bekende smedzpoiken, at dhe i prubban hafwa sagdt åth andra studenter: k. brödher, släpper oss uth.

Dito: Bleff Laurentius Sundelius tilfrågat, hwilka der woro för prubbe dören, då den upbrötz. Han swaradhe, at han inthet wiste någon. Item bekende Sundelius, at Tuderis brodher hafwer burit yxen dijt.

Dito: Daniel Tuderus bekende, at han hafwer fulle burit yxen dijt, men hans broder hafwer bedt'n bära bort igen. Han sadhe at geweldieren högg dermedh.

Dito: Ankom wälb. Herrens Landzhöfdingens breff om Petro Pictorio och Erico Wijkman.

Dito: Bleff beslutit af Senatu Acad., at hwar och en professor, som absenterar sigh ifrån Consistorio sine causa sanctica, skal böta en rijcksdal:r.

Dito: Dn. Johannes Tuderus badh at Senatus Acad. wille hans brodher Gabrieli och Danieli wara gunstige och deras saak medh lindrigh sentence afhielpa.

Dito: Gewaldieren Carl nekade til at han aldrig hafwer huggit medh yxen på dören eller låset. Item bekende Carl at præpositi Nerpensis sönnner hafwa warit der då medh och Carolus Brochius sampt Hans Kreijers son.

Dito: Blef bewiliat at Academise skreddare Cletet skul få en skriff til Borgmestare och Rådth om dhet öfwerwäld, som skreddare embetet gjorde honom i hans hwss, sedhan han war antagen til Acad:sæ skreddare.

Dito: Bekende smedzpoike(n), at ingen thera af officerarne hafwer dragit uth swerdet, då som prubbe dören uptogz.

Dito: Voterades om Joachimo Nicolai och Petro Erici.

M:r Thuronius, at dhe skul böta för edzöres bråt effter det 26 Cap. Edzöres B. M:r Enevaldus dhet samma. M. Bergius dhet samma. M:r Kexlerus dhet samma. M:r Achrelius dhet samma. M:r Olaus dhet samma och at dhet skull sättias withe widh, så at om dhe skulle komma igen framdeles medh sådant, så skul de blifwa relegerade. M. Georg. Alanus, at dhe skul böta effter dhet 26 C. Edzöre. Böterna skola innan 14 dagar afläggias. Sentent.: Effter dhe skääl, som in actis finnas, kan Senatus Acad. Joachimum Nicolai och Petrum Erici icke befrija för edzöres bråt effter dhet 4 C. i Edzöres B. sampt 10 C. Dråpm. medh wilia. Fördenskul dömes Joachimus Nicolai och Petrus Erici effter det 26 C. Edzöres B. St. L. til två gånger 60 mk. och en gång 40 mk. hwardera. Och der dhe medh sådana excesser flere gånger beträddas, skola dhe straffas hårdelige poena relegationis. Och böterna skola affläggias innan 14 dagar. Och skal ingendehra resa ifrån stadhen, för än böterna äre betalte, eller och att the skaffa nöijachtigh caution för penningar.

Dito: Afsades Tuderer relegat. sentent.: Efftersåsom Gabriel Tuderus hafwer icke allenast medh treako och mootwilligheet upkastat sigh emot Senatus Acad. sentence, uthan och ingalunda welat affläggia dhe böter, som han laghligen war felter till, hafwer qwaldt Senatus Acad. dom, och sedermera kommit åstadh myckin oredha och tumult wedh Academien, sampt elliest på åthskilligt sätt förgrijpit sigh emot constitutiones Acad.; altså ehuruwäl han hadhe förtient at excluderas in perpetuum, lijkwäl på en förhåpning om hans förbättring försrones han medh trij åhrss relegation ifrån societ. Acad. och stadhen. Och alt sådant medh rätta.

Dito: Blef beslutit, at Tuderer relegation skul såås up.

Dito: Bleff Laurentius Sundelius tilfrågat, om han wil affbidia hoos Senat. Acad. för då begångne excesser, när han befaltes gå i prubban. Sundelius swarade, at han hafwer de-

precerat tilförenne. Sedhan blef voterat om hans straff. M:r Axelius, at Laur. Sundelius skul böta effter laghen.

M:r Thuronijs, at han skul böta 10 dal:r s. m:t arbitraliter.

M:r Enevaldus, at Sundelius wore wärd att relegeras, men effter han hahr lagt uth böter och tilförenne deprecerat, må han böta arbitral straff 10 dal:r s. m:t.

M:r Bergius thet samma, och orkar han ej böta så skal han sittaa i prubban i tijo daghar.

M:r Kexlerus thet samma, och M:r Achrelius.

M:r Olaus Wex. thet samma eller och, om thet skul för hans fattigdom skul lindras.

M. Georg. Alanus, effter han hahr lagt uth dhe gamla böter och tilförenne deprecerat, wore wäl om han kunde förskonas medh 8 dal:r s. m:t.

Sentent.: Ehnruwäl Laurentius Sundelius för sin halsstarrighet och olydno emot Senatium Acad. skäligen kunde relegeras, lijkwäl emedan han hafwer dhe gamla böter aflagdt och skriffteligen deprecerat sampt bättringh uthlofwat, ty förskones han medh otto dal:r s. m:t för olydnan pöna arbitraria. Orkar han ej böta, straffes medh otto daghars fengelsse.

Den 13 Aprilis höltz Consist. præsentibb. Rect. Magnifico, M. Georg. Alano, M. Ol. Wex., M. Sim. Kexl., M. Abrah. Tauv., M. Petro Bergio, M. Enevald., M. Thuronio, M. Axelio.

Då ladhe stadzens skreddare in en supplication moot Clemet Månson Acad. skredd., der dhe beswära sikh öfwer honom, at han skul hafwa förwijdt dem tyffz saak. Clemet Månson nekade til at han inthet hafwer sagt för bärgmestaren at dhe hafwa stulit, uthan att dhe hafwa tagit penningar för hans arbete hoos bookhållarens sal. Eliæ Jönsons enckia 6 dal. och en halff dal:r annorstädes.

Dito: Blef Clemet befalt at ansökia hoos wälb. Herren Landzhöfdingen om en skriff, at han skal medh welb. H:r Landzhöfdingens förloff hafwa arbetat äth sal. bookhållarens enckia.

Stadzens skreddare befaltes skaffa sigh skrifteligh attest af borgmestaren på dhe ordh, som Clemet hahr talt.

Dito: Anklagadhe M:r Anders Skreddare Olaum Stachæum, at han är honom skyldigh 10 dal:r k. och kan inthet blifwa dem mechtigh. Resol.: Olao Stachæo bleff pålagdt att ställa M:r Anders til fredz wedh Philippi Jacobi.

Dito: Ericus C. Wijkman ladhe in en skrift moot Nicolaum Aurelium, etc. Nicolaus Aurelius swaradhe, att han tillägger honom inthet sådant, uthan hafwer allenast refererat det han hahr hört andra tala. Resol., att dhe skul förskaffa sigh witnen eller förlikas til härnäst.

NB. Ericus Wijkman blef på nytt förmaant, at han skul lefrera dhet halfwa arcket til Rectorem Magnif., som är ytterst tryckt på hans declamation. Ericus lofwade görat och låta tryckia om.

Dito: Voterades om examine prælect. och mut. Rect. M. Axelius, at dhet skul gå an wedh den wahnlige tijdhen. M:r Thuronius, at examen skul begynnas Dom. rogat. och mutatio Rectoratus strax der efter. M:r Enevaldus, at examen skul hållas för Pingssdagh och mutatio Rect. efter helgen. M:r Petrus Bergius, at examen skul hållas för helgen, men mutatio Rect., om den skul gå an efter novas constit., så skul man altijdh blifwa der widh. M:r Abrahamus Thauv., at dhet skul hållas efter dhe gamble constitutiones. M:r Simon Kexl., at man skul hålla sigh wedh den gamble wahnän, så att bådhe examen och mutatio Rectoratus skul anställas för Pingssdagen. M:r Olaus Wex., at examen skul begynnas måndagen efter Dom. rogate och mutatio Rectoratus kan skiutas up efter Pingssdagen. M:r Georg. Alanus, at examen angår för helgen och mutatio wedh den wahnlige tijdhen.

Sent.: At examen skul begynnas den 9 Majj, och mutatio Rect. den 17 Majj der efter.

Dito: Abrahamus Henrici beswärade sigh, at han hahr inthet warit medh dhe andra studenter uthom tulporten, som bleffwo saakfalte.

Dito: Befaltes at alla the studenter, som woro uthom tulporten etc., skul afläggia böterna til Philippi Jacobi.

Dito: Bleff afftalt at Lampenses och Hanhoenses skul medh thet första afläggia böterna, som dhe äro skyldige, och hotas medh fengelse.

Dito: Begäradhe M:r Axelius, at om han skul quittera bibliothecet, at honom måtte refunderas den omkostnaden, som han der då användt hafwer. Bleff differerat til en annan gångh.

Dito: Blef Hans Högw:ts Biscoppens D. D. Joh. Terseri breff af den 8 Martij upläsit, etc.

Ventilerades om thet swar, som skul gifwas Biscopen derpå.

Dito: Supplicerade dhe studenter, som för conventet skul uthom Tawast tulporten blefwo saakfalte, och begäradhe skonssmål på böterna.

Dito: Begäradhe stadsens skreddare final sententz på thet som Clemet Månson hafwer arbetat åth Anders Anderssons hustru ett snörljiff och åth Elias Bookhållarens enckia. Bleff afftalt, att professoren Thuronius och M:r Axelius skul gå til Landshöfdingen och communicera här om. Och effter otto daghar skul dhe comparera och afhempta swar.

Dito: Begäradhe Petrus Erics mitigation på böterna, som han bleff fälter til för prubbedören. Om icke annors at han då finge dilation. Bleff bewiliat at han skul få dilation til Henrici marcknad in Junio.

Den 20 Aprilis höltz Consist. præsenti. Rect. Magnif., M. Olao, M. Aohreljo, M. Sim. Kexl., M. Thauvonio, M. Bergamo, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då framkom Anders Skreddare och beswårade sigh öfwer M:r Ericum Justandrum att han är honom 13 dal. k. m:t skyldigh och kan inthet blifwa mechtigh sinna penningar. Resol.: Notario befaltes skrifwa en skriff till M. Justandrum och förmana, att han skul contentera honom.

Dito: Ladhe Gustavus Aeimelæus in en skriff på wälb. Herrens Landzhöfdingens wegnar moot P. Pictorium och Ericum Wijkman. Bleff delibererat huru man skul resolvera sigh på samma skriften, effter den mest angår Senat. Acad.

Vot.: M. Axelius, att man skul förklara sigh på Landz-

höfdingens skriff. M. Thuronius thet samma. M. Enevaldus, att man skul gå förbij thet som Wijkman angåår. M. Bergius, at man skul inthet communicera denne inlagun medh Wijkman, uthan extraheras här aff thet som Wijkman angåår. Mr Thauvonius thet samma. Et reliqui omnes.

Dito: Refererade Mr Thuronius wälb. Her. Landzhöfdingens swar, nembl. att han inthet kan befrija honom för bookhållarens arbete. Och att man inthet skul kunna förbindha the Academiske låta arbete hoos andra än hoos Acad. skreddare.

Sedhan blef voterat af alla och sentent.: Eftersåsom Clemet Månson icke hafwer kunnat befrija sigh för thet han hafwer arbetat uthom sitt försvar och thet här intygat är, altså befinner Senat. Acad. skäligit, att Clemet Månson böter denne gångon 10 dal:r s. m:t efter skreddare embetets privilegiers 6 articel.

Dito: Professoren Mr Abraham Thauvonius begäradhe att få welia sigh en annan beqwemligare timma till lectiones publ., och bleff bewiliat att han läser ifrån klockan 3 till 6 efter middagen.

Dito: Præsenterade Fac. Philos. Decanus Mr Enevaldus pasquill om Nic. Aurelio. Då bleff Ericus Wijkman tilfrågat om han känner igen den stylen. Han swarar sigh aldrigh weta der aff, eij heller kenna den stylen och hafwer aldrigh warit i råd h der om.

Den 27 Aprilis höltz Consist. præsentsibb. Rect. Magnif., M. Kexlero, M. Thauvonio, M. Bergio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då war conterfejaren Mr Jochim fram och begäradhe 12 dal. k. m:t för hwart conterfej, halfander aln longt och tre qwarter bredt.

Dito: Cnut Gulsmeth ladhe in en skriff emoot Isaacum Stanium och föregaff, att hans poike hahr om natten slagit sönder hans och några andres fönster. Isaacus swaradhe, att Mr Cnut skul först hafwa gååt heem til honom och gifwit tilkänna här om.

Clemet Wesa sadhe att Stenij poike har tagit up lukan

och kastat sönder hans fönster. Poiken nekade till alt ihoop. Men Clemet Wesa lofwade göra sin eedh derpå, att denne här samma Stenij poike hahr kastat deras fönster sönder, nembl.

För Cnut Gulsmedh — 11 rutor.

För Jöran Thomasson — 8 rutor.

För Clemet Wesa — 3 rutor.

Isaacus Stenius bleff tilfrågat, om han wil bettala för sin poike dhe 22 rutor, som han hahr slagit sönder. Han swaradhe sigh inthet wara plichtig att bettala.

Då witnade Johannes Benedicti att Isaaci Stenij poike hahr sagt för en annan, nogh hafwer iagh botat fönster i natt. Sentent.: Bleff beslutit att poikens hwssbondhe Isaacus skul straffa poiken och slå honom 22 slag på ryggen uti klagandes åsyn.

Dito: Frågade Rector Magnificus af Laur. Sundelio, hwij han så begärer testimonium? Sundelius resp:r, att han då om mårgonen [:som Acad. constit. blefwo i Rectoris portgång inkastade:] skul hafwa warit hoos Elias Skreddare, som boor der i grenden, såsom Elias sielff skal hafwa sagdt för honom. Sedhan hafwer han ärnat gå till en fougde i Lechtisgården. Då framkom Henricus Aeschilli och witnade att han hafwer sedt Laur. Sundelium samma daghen som constitut. barss igen i samma grenden och att han hafwer sedt Laurent. nedhan om M:r Nielses port wedh klockan 9. NB. Än wiste Henricus berätta att den fougden, som han sadhe sigh hafwa warit hoos i Lechtisgården, hafwer inthet warit i stadhen då mehra. Och sedhan som Laurent. hafwer talt medh Jost Schultz hustru, hafwer han gååth den nya gatan åth H:r Gudmund Oeconomum.

Rector Magnif. frågadhe, hwarföre Sundelius bödh en ducat åth hans pijgha? Sundelius swarade, att han wille senda efter dricka. Resp:r: Thet wore föga discretion af en student, att låta hempta dricka uthi Rectoris Magnifici hwss.

Laurentius Sundelius bekende att strax efter predijkan efter otto slogh, hafwer han spatzerat i kyrckian, då som boken bortkom och kommit igen klockan tijo.

Vot.: M:r Axelius och M:r Thuronijs, at man skul först förhöra här om hoos Elias Skreddare.

M:r Enevaldus, at man skul skiuta up till dess Senatus får tala medh Elias Skreddare.

M. Bergius, att man skul begära eedh af honom.

M:r Thauvonius, at man skul bee honom gå fram och läsa up begynnelsen af juramento, etc., och om han thet gör, att man skul släppa honom der medh.

M:r Kexlerus, at man skul nu strax försökia om han medh eedh kan erhålla att han inthet hafwer haft eller wetat om constit. book, medhan han borta war. Et hoc obtinuit.

Dito: Gustavus Aeimelæus ladhe in på wälb. Herrens Landzhöfdingens wegnar emot Ericus Wijkman. Pålades Erico Wijman at han skul swara der på tilkommande lögerdagh klockan otto.

Dito: Inladhe Ericus Wijkman en skriff moot Nicolaum Aurelium, angående thet att han hafwer sagt honom icke wara echta barn.

Nicolaus swaradhe, att han hafwer sagdt thet relative efter andras sagur. Ericus Wijkman föregaf, at Aurelius skul hafwa gifwit ett testimonium åth Tudero. Aurelius swaradhe, att han hafwer inthet gifwit Tudero någon skriff, uthan Tuderus hafwer bedt honom skrifwa under en skriff, och Aurelio sadhe att han hafwer strax rifwit den samma zedeln sönder och att Tuderus nu mehra skul ingen skriff hafwa aff honom. Resol.: Dhe skälssordh, som Ericus Wijkman seijer att Nicolaus Aurelius hafwer spargeradh om honom, skiutes up til Episcopi Adm. Rec. Dn. M. Nicolai Nycopensis ankompst.

Dito: Petrus Laurbeckius anklagadhe Præpositi Nerpensis son Johannem Eliæ, at han hafwer låant åth honom 18. dal:r k. m:t och kan inthet få sin bettalningh.

Dito: Bleff Academise skreddare på hans ödhmike supplication tilgifwit två delar af the böter, som han senast bleff felter til.

Den 30 Aprilis gafz Matthiæ Farelj fadher en kort resolution, skrifwen på hans supplication, att Zacharias Gulsmeth hafwer inthet anhållit om något arrest hoos Rectorem Magnificum på thet gull, som han af Fareljo hafwer hoos sigh.

Dito: Bleff annoterat at Johannes Eliæ Nerpens. hafwer försatt citation två gånger, altså måtte han böta 3 mk. s m.t.

Dito: Begäradhe Ericus Wijkman at Senatus Acad. wille examinera Binningium, hwad han wiste witna om Aurelij gerning medh DD. Johannis Matthiæ secret. Så wittnade Ericus Binningius, att han skul hafwa sedt ett breff och DD. Joh. Olivqwistz nampn under, men om thet war hans sigill, kunde han inthet weta så nogha. Strax der effter sadhe Binningius att thet war Niels Månssons sigill och att han hafwer raderat N. til J.

Dito: Begäradhe h. Brita Brosiusdotter, att Senatus måtte effterlåta at hon finge låta dircka up Isaaci Bothniensis Näsandri kijsta, som står hoos Zacharias Gulsmedhen. Res.: Att kijstan skal arresteras så lange hoos gulsmedhen til dess studenten kommer igen.

Dito: Berättade Joh. Lansbergius at åhr 1656, om wåhren, hafwer Nic. Aurelius kommit til honom och wijst honom ett breff, thet han sadhe sigh hafwa bekommit ifrån biscoppen i Strengnåäs, och breffwet war så stelt, att der någon ehrligh man skull wela försträckia Aurelio, hwadh han behöfde, så wille biscoppen DD. Joh. Matth. genom vixel contentera honom. Då hafwer Lansbergius sagdt: inthet är thetta här biscoppens sigill. Aurelius swarade: kan skee dhett är Juncker Göstaffz eller Juncker Nielses. Mehra sadhe Lansbergius, at thet brefwet war inthet biscoppens skrifwelsse eller handstyl.

Sedan begäradhe Rector Magnificus att Aurelius skul sökia igen och skaffa fram samma bref, som han sägher sigh hafwa fådt af biscoppen i Strengnåäs. Aurelius swaradhe att thet är förkommit och han weet sigh inthet kunna få thet igen.

NB. Aurelius sadhe att han skul hafwa bekommit thet brefwet på en Åbo skuta, och Lansbergius sadhe att Aurelius hafwer då strax bekent för honom, att han fick thet brefwet medh posten in uthi en annans breff. Wijdhare bekende Aurelius at han hafwer wijst samma brefwet M:r Andreæ Nycop. Rectori Scolæ.

Dito: Blef afftalt at M:r Ericus Justander så framt

han wil examinera, så skal han komma fram den 7 Maji; och der han då icke wil, så skal han inthet få examinera.

Dito: Ladhe Ericus Wijkman sin inlagu in emoot wälb. H:r Landshöfdinges fulmechtige Gustavum Aemelæum. Rector Magnificus frågade, hwarföre Wijkman kallar sikh universitatis fulmechtige. Wijkman swarade, at han förstår studenterna der medh.

Den 5 Maji anklagade Bertil i Carwiais studiosum Andream Henrici och krafde af honom tijo dal:r kåppar m:t för ett hwss, som han hafwer fördt in åth honom. Andreas föregaff, at han hafwer huggit mindre hws, än dhe hafwa accorderat. Bondhen sadhe att thet war inthet sant. Andreas sadhe att han hafwer lofwadt föra åth honom sex sparrar för samma wärdhe, bonden nekade til och lofwade göra sin eedh derpå.

Sentent.: Bleff beslutit at studiosus Andreas Henrici skal betala åth bonden nijo dal:r kåpp:r penningar.

Dito: Bekende Abrahamus Navonius at andra studenter hafwa begärt af honom, at han skul skrifwa under den skriften, som Ericus Wijkman hafwer uthwärcat af dem.

Dito: Inladhe Gustavus Aemelæus annan gång moot Ericum Wijkman.

Dito: Begäradhe Ericus Wijkman att professor Physices och professor Logices måtte tagha affträdhe så lenge denne saken afdömes, emedan han jäfwer dem wara wildogha i rätten.

Dito: Begärade han at Nic. Aurelius, som hafwer en saak anhengig giordt medh honom i Consistorio, och skal nu wara föreester, skul blifwa revocerat och arresterat, så lenge han agerar uth saken medh honom. Blef bewiliat at en arrest skul skrifwas til Aurelium, at han inthet afwijker, för än han förer uth saken medh honom. Och Er. Wijkman bekom arresten eller citation efter Aurelium.

Dito: Framkom Petrus Portulinus och bekende at dhe andra studenter hafwa nödgat honom til att skrifwa under den skriften eller attesten, som dhe meddeelte Wijkman. Wijdhare bekende han, att hwarcken han eller någon af hans landzmän hadhe samtyckt der til eller tilförene wetat der af,

at Ericus Wijkman skul tala i Academien då som General Commendeurens breff bleff upläsit.

Dito: Bekende Johannis Allenius, at han inthet haffwer bedt Wijkman tala i Academien wedh wälb. Herrens Landzhöfdingens och professorernes affträdhe, eij heller til den enda underskrifwit, at han Wijkman i detta skul excusera wela, uthan han må det sielf swara til. Mehra bekende han, at så mycket han wet, så hafwer hwarken han eller andra studenter giordt honom til universitatis fulmechtige.

Dito: Bleff Isaacus Stenius arresterat, så lenge Wijkmans saak skul slijtas.

Dito: Bekende Johannes Stigelius, at han inthet kunde undslippa, uthan han skulle skrifwa under Wijkmans attest, och at han åtskillige gångor hafwer nekat til och inthet welat skrifwa under, och omsijdher sagt: iagh må wäl skrifwa, men der aff skul i ingen hielp hafwa, när iagh kommer fram i Consistorio.

Dito: Bekende Magnus Ringius, at han hafwer inthet befalt Ericum Wijkman tala på studenternas wegna dhe ordh, som han felte wedh wälb. Herrens affträdhe ifrån Academien. Men uthi Consistorio hafwa dhe bedt Wijkman tala så wijdha, at dhe finge wara under jurisdictione Academica och deras egen öfwerheet.

Dito: Bekende Ericus Stodius, at Gabriel Christierni hafwer bedt honom skrifwa under Wijkmans skriff och at han aldrigh wiste eller laass, hwad der war skrifwit uthi.

Dito: Bekende Henricus Stigelius, at dhet war aldrigh hans wilia att Ericus Wijkman skul tala dhe ordh i Academien wedh welb. Herrens Landzhöfdingens affträdhe.

Dito: Bekende Johannes Matthise Fraxenius, at han aldrigh hafwer befalt Wijkman tala i Academien dhe ordh, som han sadhe circa exitum toparchæ et professorum, då som General Commendeurens breff bleff upläsit. Men inthet mehra hafwer han consenterat til, uthan att studiosi skul begära wara under Senatus Acad. jurisdiction. Och det Wijkman af sin egen ohöfligheet hafwer talt, dhet må han sielf swara före.

Dito: Affsades denne sentence emellan Dn. Petrum

Laurbeckium och Joh. Elisæ Nerpens. Efftersom Joh. Elisæ Nerpensis efter trenne laghlice citationer icke hafwer welat comparera och komma til widermåliss medh sin wederpart, uthan afwijkit stadhen: altså skal han wara fallen til hufwudsaken och betala dhe 17 dal:r och 14 öhre k. m:t innan 14 dagar, som Dn. Petrus Laurbeckins hafwer til at fordra af honom: och stånde hans saker, så lenge klaganden contenterat är, i qwarstadh hoos hans wårdh j Åbo.

Den 11 Maji höltz Consist. præsentibb. Rect. Magnif., M. Georgio Alano, M. Wex., M. Achrelio, M. Kexlero, M. Abr. Thauvonio, M. Petro Bergio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då framkom H:r Laurentius Jacobi, Pastor i Nagw, och begäradhe at Senatus Acad. skul straffa studios. Johannem Kielman Upsaliensem, som hafwer skrifwit ett breff til hans hustru, hwaraff han hafwer fattat en suspicion til sin hustru.

Dito: Præsenterade H:r Lars Kielmans egit breff och dess copia gaff han Rectori Magnifico, och sadhe att der han icke blefwe straffat, så skul han sielff görat. Item sadhe han at thet är spordt kring om heela soohnen allredha. Då bleff Johannes Kielman tilfrågat, om han hafwer skrifwit något breff til H:r Larses Pastoris hustru i Nagw? Kielman swaradhe, att han hafwer skrifwit henne til tw breff, ett om Långfredagen och det andra om Påskadagz afton, men medh ingen annan mening, uthan at han skul betacka henne för undfångne wälgerningar, och förmodhar inthet oährligt finnas uthi hans breff.

Dito: Bleff H:r Larss tilfrågadt, om han hafwer förnummit något ondt om sin hustru tilförenne? Han swarade: aldrigh, och han beswärar sigh inthet öfwer sin hustru, uthan han begärar att studenten skul blifwa straffat och begärade at Kielman skul arresteras. Det och Senatus lofwade göra. Sedhan frågades af Kielman, hwad han skul mena der medh, at han skrifwer til H:r Larses hustru så ofta och medh sådanna ordh? Han swaradhe, at han hafwer skrifwit allenast derföre, at han skul sin skylligheet affläggia. Sedhan blefwo hans ordh upläsne och examinerade och befans, at det war inthet oskäligen tilskrifwit. H:r Lars frågade af Kielman, hwar-

est han hafwer druckit systerakål medh hans hwstro? Kielman swaradhe: at hon hafwer kallat honom hoos en Byttme-stare der i Nagu til sin brodher, och han hahr så kallat henne syster igen.

Bleff beslutit at thet differeras medh Kielmans saek til Henrici marcknad in Junio, och i medler tjdjh arresteras Joh. Kielman, sub poena relegationis.

Dito: Bleff Eriqi Wijkmans andra inlaga upläsia emot fulmechtigen Gustavum Adolphi.

Då begärade Wijkman at medh dennes sakens afdömande skulle differeras til Procancellarij ankompt.

Res.: at det skiutes up här medh til lögerdagen, om wälb. H:r Landzhöfdingen wil något swara då, eller om han, som actor är, wil gifwa dilation längre at förbala härmedh.

Dito: Bekende Joh. Kielman, at han inthet hafwer warit i Academien då som Er. Wijkman sadhe circa exitum professorum, att wälb. Herren Landzhöfdingen hafwer inthet bestella medh dem.

Item at han aldrih hafwer gifwit honom fulmacht at agera på studenternas wegnar.

Dito: Öfwersende den kong. Hofrätten förmedelst Berent Riggertsson Eriqi Wijkmans supplication, der uthi han illa traducerar och anklagar Senatam Academicum,

Dito: Förklarade Jacobus Laur. Tammelinus sigh på den attesten åth Wijkman gifwen, att han nästan twungen hafwer den underskrifwit, och att han aldrih hafwer samtyckt der til, at Wijkman skul wara Academiens fulmechtige. Men allenast til den ende hafwa de underskrifwit, at dhe begära wara under sin egen magistratum.

Det samma bekende Magnus Hammarmanus, Gabriel Laurentij, Michaël Michaëlis, Matthias Epagius, Johannes Olai, etc., at dhe aldrih hafwa bedt Ericum Wijkman tala i Academien.

Dito: Bleff afftalt att til mutationem rectoratus skul biudas General Commendeuren, Præsidenten, Landzhöfdingen, etc.

Den 14 *Maj* höltz Consistorium præsentib. Rect. Magnif., M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Achrelio, M. Sim. Kexl., M. Bergio, M. Enevaldo, M. Axelio.

Då framkom Aeschillus Fabricius och bekende, at han i hastigheet hafwer skrifwit under den skriften, som Wijkman hafwer begärat af honom och andra studiosis. Men det som Wijkman hafwer talt i Academien wedh welb. H:r Landzhöfdingens afträdhe, dhet hafwer han aldrih samtyckt til, myckit mindre bedt Wijkman så tala. Badh så om förlåtelse att han hafwer aff förseende råkat skrifwa under den skriften.

Dito: Talte H:r Abraham Thauvonijs, att aldenstund Ericus Wijkman hafwer wräkt honom och professorem Thuronium, altså beswärade han sigh der öfwer och begärade at Senatus Acad. fordrar af Wijkman dhe skääl, hwarföre han dem wräkt hafwer. Wijkman swaradhe, at thet är brukeligt wedh andra rätter, at dhe som weta sigh wara intresserade uthi saken, dhe absentera sigh så lenge som den saken afdömes. 2. Så hafwer han begert dhet först in genere och privatim och medhan af honom frågades, hwem han mente wara wildoga, så hafwer han nembdt dem effter ven. Senatus begäran. Der til medh efftersom professoren M. Abrahamus Thauv. hade angifwit honom för pasquill, så kunde han inthet annars tänckia, än att han ännu skul wara honom ogunstigh.

Dito: Bleff Ericus Wijkman examinerat för sin supplication, som han hafwer inlagdt i den kongl. Hofrätten och angifwit Senat. uthan all orsak. Wijkman swarade sigh wela skrifteligen resolvera der på. Men Senatus Acad. sadhe at dhet icke giordes behoff.

Dito: Effter Wijkman wräkte M. Abrahamum Thauv. och M. Thuronium, altså togo dhe afträdhe.

Dito: Ericus Wijkman förebar, at han hafwer orsak at wräka M:r Thuronium, derföre at han hafwer kallat til sigh några studenter och bedt dem stryka uth sinna namn af den attesten, som han af dem hadhe uthwärkat.

Dito: Ventilrades om Erici Wijkmans saak och vot. såsom fölier:

Mr Axelius tyckte at Wijkman skul relegeras til try åhrss tijdh.

Mr Enevaldus: at emedhan Wijkman hafwer låtit bruka sikh til en förspråkare och affronterat wålb. Herren Landzhöfdingen, då han war ombedin af Senatu Acad. at räcka dem handen på höga Öfwerhets wegna, och sedermera bijwistat conventicula nationalia, traducerat Senatum Academ. och violerat sitt juramentum, etc., altså hafwer han wål förtient perpetuam relegationem.

Mr Bergius: at emedhan han hafwer icke allenast stått sikh illa tilförenne både i Strengnäss, i Wijbårg etc., uthan och då som wålb. Herren Landzhöfdingen war laghligen kallader up til Academien, och sedermera förbrutit sikh emot constitutiones Acad. på åthskilligt sätt, upstussat studenterna til all motwilia, etc., altså må han relegeras in perpetuum.

Mr Simon Kexlerus: at han inthet annars kan säija än at Wijkman är wård perpetua relegatione: 1. at han uthan twifwel hafwer warit tilstådes då som carceris döör upbröt; 2. kommit tumult åstadh och warit en root till alt ondt; 3. bijwistat många olofliga conventicula och möten och warit lijka som fax et tuba factionis; 4. inga lectiones frequenterat? 5. anklagat Senatum Acad. uthan orsak i den kongl. Hoffrätten.

M. Ericus Achrelius: thet samma. M. Olaus Wexionius: at han hafwer opponerat sikh Senatui Acad. medh det han wrok Landzhöfdingen, då han, laghligen kallad, war tilstådes i Academien; 2. hafwer upstussat och förfört många studenter; 3. uthan orsak anklagat och beskylt Senatum Acad. Altså kan kan iagh inthet annars säija, uthan at han hafwer förtient relegat. perpetuam.

M. Georg. Alanus: at emedan så stor förargelssse är skedt igenom honom, så at sådant tumult aldrih wedh denne Academien skedt är, at han hafwer så skamligen satt sikh emot wålb. Herren Landzhöfdingen och bijwistat så många olofliga conventicula, altså må han relegeras in perpetuum.

Sen. Acad. sentence och dom emellan wålb. herrns H:r Erich von der Lindes, landzhöfdingens, fulmechtige Gustavum Aemelsæum kårande och Ericum Wijkman swarande, angående

de injurier som Wijkman war angifwen före, etc. Affsagd in Consist. Acad. den 14 Maji 1659: Effer dhe skäl som in actis finnas och constitutiones Acad. uthi åtskillige clausulis uthtryckia och förmå, relegeras Ericus Caroli Wijkman Suddermannus ifrån denne kongl. Academien in perpetuum.

Dito: Begärade Wijkman at appellera ifrån Consistorio til Cancellarium Acad. Swarades at uthi criminalibus efterlätes ingen appellation.

Dito: Bleff beslutit at Wijkmans relegation skul slåss up den 16 Maji.

Acta Consist. Acad. Aboëns. sub Rectoratu Rev.
et Præclaris. Dn. M. Petri A. Bergij,
Lingg. Prof. Publ.

Anno 1659, a 18 Maji.

Den 18 Maji hölts första Consistorij dagh sub novo Rectore Magnifico:

Då bleff Epicopi Wijburgensis Admod. Rev. Dn. M. Nicolai N. bref upläsit, angående hans begäran och förklaring, huru länge han begärrar niuta Sagw sochns intrader, nembl. til Omnium sanctorum hujus 1659.

Sedan bleff Senatus Academici honom gifwen resolution upläsin, och beslöts der aff, at han kan inthet behålla Sagw längre än til Joh. Baptistæ.

Dito: Voterades att til Acad. Procancellarium och Episcopum D. D. Joh. Terserum skulle skrifwas, att emedan Sagw sochn hafwer tilförenne lydt under Academien, altså förmodar man, at den kan och framdeles blifwa der under. Så vot:de M:r Axelius K., M:r Thuronius, M:r Abr. Thauvonius, M:r Kexlerus: at M:r Nicolaus Nycopensis behåller halfwa åhrs löhn til midsomaren.

M:r Olaus Wex.: att Joh. Baptistæ 1659 blifwer församlingen löses och vacant i Sagw och att den sochnen blifwer under Academien, så framt kongl. confirmation kommer der emellan.

M:r Mart. Stodius: at man blifwer wedh förra resolution och att Sagw s. blifwer vacant Joh. Bapt. på innewarande år.

M:r Georg Alanus: att man blifwer wedh Senatus resolution.

Sent.: Blef altså beslutit att Sagw blifwer löös om midsommaren 1659, och emedan den sochnen hafwer altijdh legat under Academien, altså kan Senatus Acad. inthet dispensera der uthi, uthan afwentar Kongl. Maj:ts resolution.

Dito: Bleff beslutit att det skul skrifwas till Cancellarium Acad. om Erici Wijkmans saak och för hwad orsaak skul han bleff relegerat.

Dito: Proponerade Rector Magnificus, att högh-wälb. H:r Præsidenten hafwer begärat att Senatus Acad. wille skrifwa en apologiam och förklaringh på Erici Wijkmans supplication och beswär. Blef beslutit att dhet skul skrifwas.

Dito: Att dhet skul skrifwas til Procancellarium och förmålas om Wijkmans och Tuderis relegation. Item öfwer-sendas copia aff Wijkmans relegation.

Den 8 Junij proponerade Rector Magnificus om elenchi prælectionum förfärdigande. Och huru snart Academien skul resigneras.

Vota: M:r Axelius, att emedan studenterna en stor deel äre förreeste, kan resignation skee Joh. Baptistæ.

M:r Thuronius och M. Enevaldus thet samma.

M. Thauvonius, at elenchus blijr upslagen och resignation Joh. Baptistæ. Et cæteri det samma.

Dito: Talte Rector Magnif. om några rum inter stipendiarios som vacera, om dhe skul fulsättias. Och om dhe som nu sättias til, skul bekomma stipendium ifrån nyjåhret. Beslöts att dhet skiutes up til hösten.

Dito: Talte Rector M. om dhe resterande saakörer hoos studenterne, och beswärade sigh öfwer sinna antecessores, som inthet hafwa fordrat uth böterna, som i deras tijdh hafwa fallit.

Dito: Proponerade Rector M. at Academien skul ännu behöfwa på detta åhr studente penningar aff de häraden, som ännu icke äre bortgifna. Swarade Pl. Reverendus Dn. M. Georgius Alannus, at man får weta det hoos Oeconomum.

Dito: Begäradhe Thomas och Anders Skreddare på embetes wegnar, at Clemet Månson skul blifwa tilhållen at lefvera dhe böterna från sigh, som han bleff fälter til. Swa-

rades at dhem kommer inthet mehra til af böterna än målsä-
gande rätten. Och dem skul Clemet afleggia.

Dito: Beswärade Anders Skreddare sigh öfwer Zacha-
riam Stachæum, at han inthet kan blifwa mechtig sinna pen-
ningar hoos honom. Res.: Att han skal blifwa hållen til
at ställa honom til fredz.

Dito: Anlagadhe h. Margreta Andersdotter studios.
Simonem Bartholli för det han hafwer kallat henne isomaha,
hora, nara, murhanainen, ey sua yxi böweli woita, mutta monda.
Deras träta är om dropum emellan deras gårdar. Simon
Bartholli swaradhe, at denna grannehustrun wil tilegna sigh
een deel af hans faders tomt och hafwer kallat honom cu-
rapää och sagt: hwar är titt gullskrijn. H. Margreta sadhe att
Simon hafwer sagdt att hennes man hafwer warit en tyff och
stulit aff Simolan Madz sölfwer. Rätten badh at dhe til nä-
ste Consistorij dagh skul skaffa sinna witne fram och hempta
hijt up medh sigh.

Dito: Anlagade dieknar Gregorius Matthæi och Geor-
gius Erici studiosos Gabrielem Christierni och Gabrielem Matt-
hiæ, att dhe hafwa öfverfallit dem om Pingsdagh affton, och
slagit dem wedh öra, dragit i hååret och kastat neder i jor-
den. Studenterna sadhe at dhe hafwa kommit emot dem ro-
pandes och skrijandes och kallat dhem asinos. Sedhan sadhe
dhe och at dhe hafwa förlijks medh dem.

Men dieknarne nekade der til. Deras saak sköts up.

Dito: Begärade M:r Andreas Peträus loff at förreesa
til Stockholm, och at bibliothecet skulle blij inventerat och
leffrerat honom til handa. M:r Axelius swarade sigh inthet
hafwa kunnat lefrera nyckeln från sigh bådhe derföre at der äro
några böcker ännu borta och han hafwer inthet fåt dem in: der
til medh så kan han inthet lefrera den ifrån sigh, för än honom
skeer en satisfaction derföre. Res.: Kunde inthet slijtas för
än flera komma tilstådes.

Dito: Framkom Abrahamus Cursor och anlagadhe Hen-
ricum Jacobi för dhet han hafwer hengt baak på hans rygg
ett trää eller sticka i Töfsala prästegård på M:ri Claudij Hol-
stij bröllop. Sedhan hafwer Henricus tagit effter Abrahami

ansichte medh sin hand, men Abrahamus i sömnen, medhan han lågh, hafwer skutat undan hans hand. Der til medh så hafwer Henricus Jacobi stuckit kött och brödh uthi hans byxstäck och bundit en klwt baak om honom. Men Henricus nekade til alt ihoop. Och Abrahamus hade inga witsen; derfore kunde Senatus Acad. inthet göra til saken.

Den 15 Junij hölts Consist. Då bleff Admodum Reverendi Dn. Episcopi breeff, sine dato, upläsit, lydande om Sagw s. Befaltes at man skul skrifwa swar der på således, at Senatus hafwer becommitt Episcopi breeff och hwad Sagw sockn anlangar, så inrymes Sagw hoos utskickade Dn. Erico til Adm. Rev. Dn. Episcopi ankompt. Påminnes Biskopen at han wille skrifwa Cancellario til om successore uthi Theolog. profess., at Senatus dess snarare kan deliberera om successore eller electione, etc. Item begäres at Biscopopen wille fordra på Juris professoris löhn, etc. Påminnes om bookförare, at här på långhan tijdh ingen bookförare warit hafwer. Stelles uthi hans betenckiande. Bleff skrifwit om alt thetta.

Dito: Bleff professoren M:r Thuronium förordnad at draga på ransakningen hoos Acad. bönder i Tawestland, tillijka medh notario Acad. M. Miltopæo.

Dito: Frågade Rector Magnif., hwilka som skul förordnas til inspectores særarij?

Bleff voterat och erhälleligen beslutit att Juris professor och Politices prof. skul blij inspectores særarij på detta åhret.

Dito: Bleff beslutit att inspectores typografis och bibliothecæ blijr Pl. Rev. Dn. M. Georgius Alanus och M:r Thuronium.

Dito: Begärade M:r Andreas Petrus förloff at reesa öfwer til Stockholm. Bleff bejakat.

Dito: Bleff Grels Hindrichsson ifrån Ångijoki i Loimijoki s. antagen til Academiæ skreddare drangh hoos Clemet Skreddare.

Dito: Bleff aftalt at stadzens skreddare embete skulle angifwas på kämner cammaren för deras skrift, som här lig-

ger, communicerat af wälb. Herren Landshöfdingen, der athi dhe traducera Senatam Acad. NB. Thet bleff efterkommit.

Den 17 Junij bleff Joh. Benedicti antagen til cursorem Acad. i Ruthilij stalle. Och Petro Ruthilio lofwades stipendium in suprema classe.

Men Johannes bekommer sit salarium hoos studenterna ifrån Johannis Baptiste på samma år.

Den 18 Junij giorge M:r Andreas Petræus sitt juramentum bibliothecarij, då M:r Axelius Kempe lofwade swara för alla dhe böcker, som ännu borta äro och förklara sigh på catalogum. Der medh togh M:r Petræus bibliothecæ nyckel emot och bleff förmant at förvalta sitt embete medh flijt.

Den 22 Junij hölts Consist. präsentib. Rectore M., M. Georgio Alano, M. Stodio, M. Olao Wex., M. Simone Kexlero, M. Thuronio.

Bleff talt om corneten Sigfredh Hafrkallio, at Bårgmestare och Rådih skul påminnas om hans böter för carceris dörs upbrytande.

Dito: Befaltes at man skul förfärdiga apologiam emot Erics Wijkmans supplication til den kongl. Hoffrätten. Bleff bestält.

Dito: Talted medh Quæstore, at han skaffar til Landshöfdingen en förteckning, huru mycket Academisk stat hafwer mist på desse åhren 1656, 1657, 1658.

Dito: Frankom Birgitta Madsdotter och beswäradhe sigh öfwer Joachimum Nicolai Nycop., som hafwer belågrat henne och lofwat ställa henne til freds, men inthet efterkommit. Emedan Joachimus war sielf borta och hade tagit aff Rectore sitt testimonium, ty communicerades här om medh Joachimi fadher, hwilken lofwade ställa den konan til freds och klagelöts, ehurawäl hon och tilförenne hadhe en stor summa aff hans hustru, honom owitterligen, upburit. Der medh war konan til freds. Men hwad Joachimus til Academien skul böta, thet hemstelted Rectori Magnifico, om han wille sin rätt cedere eller och gå efter laghen.

Dito: Befaltes at iagh skul extrahera utaff actis alla bötespenningar, som wedh hwars och eens rectorat ifrån Aca-

demiens begynnelse äro falske, och lefrera til hwar och en en förteckning der på. På det de som hafwa varit rectores, må göra räkenkap och riktigt, hwart saakörerna äro komne, och om någon ännu är Academien skyldigh. Det iagh och effterkom.

Den 4 Julij hölts Consist. præsentib. Rect. Magnif., M. Georgio Alano, M. Mart. Stodio, M. Enevaldo, M. Andr. Thur.

Då framkom äldermannen Cnut Wijsas och badh att venerandus Senatus Acad. wille öfwersee medh skreddare embete och förlåta dem, hwad dhe uthi en supplication til wälb. Herren Landzhöfdingen orättwisligen och aff oförstånd hafwa Senaturn beskyltt. Senatus gaff honom för hans älderdoms swagheet skul til och stodh inthet mehra der på i rådstugu rätten.

Dito: Begärade Rector Magnificus, at äldermannen wille så lagha, at Acad:æ skreddare Clemet kunde blifwa antagen uthi stadsens skreddare embete. Äldermannen swarade, om han kunde förskaffa sikh lärobreff, så skal inthet han wara der emot. Och lofwade tala der om medh embete.

Sedhan förhölt Rector Acad:æ skreddare Clemet, at han skul befijta sikh om at wäl förlijkas medh skreddare embete, att han kunde blifwa intagen til embete.

Dito: Bleff Thomæ Matthæi inlagu moot Joh. Wilhelmi, Ericum Simonis och Josephum Georgij upläsin. Henricus Marci gjorde sin wittneseedh och wittnade at Ericus Simonis hafwer slagit Thomam Matthæi åtskillige gångor och Johannes Wilhelmi twå gongor. Och när Thomas gick fram i bordsendan, så hafwer Johannes Wilhelmi sagt: det wore bättre att tu stode i skorsteen, än deer.

Jacobus Nicolai gjorde sin wittneseedh och intygade, att Ericus Simonis hafwer slagit Thomam twå gångor weedh öra, sedhan hafwer han dantzat medh honom och slagit honom några gångor wedh öra widh dhett han dantzade. Der effter hahr Johannes Wilhelmi slagit honom twå gångor wedh öra och lijten 'tjdh der effter hahr han åter slagit honom. Och när Thomas Matthæi kom in och gick fram i bordsendan, hafwer Joh. Wilhelmi sagt åth honom: dhett stode tigh bättre, om

tu suthe i spijsen; och medh det samma gick Thomas sjelf i spijsen. När Thomas lofwade gå klaga på dem, så hafwer Joh. Wilhelmi sagt: gå inthet nw och bemödha Rectorem Magnificum, uthan bidh til mårgon.

Vot.: M:r Thuronius, att Joh. Wilhelmi böter för tre öhrfijlar och Ericus Simonis för fyra öhrfilar. Och förmanas att dhe framdeles tilfoga Thomas Matthæi ingen orätt. M:r Enevoldus thet samma. M:r Stodius thet samma. M:r Georg Alanus thet samma och att dhe måtte ändoch til några dagar incarcereras.

Sentent.: Rätten erkänner att Joh. Wilhelmi böter tre gånger sex mk. för tre kinpustar och Ericus Simonis böter fyra gånger sex mk. för fyra kinpustar, efter det 12 C. Sårn. medh wilia St. L. Och bådhe straffas medh några dagars carcere. Der dhe och framdeles tilfoga Thomæ Matthæi någon orätt, antingen sielfwa eller genom andra, skola dhe straffas pœna relegationis. Josephus Georgij, som hafwer samma vexation bijwistat och inthet ogillat eller förhindrat, skal tillijka medh dem incarcereras.

Dito: Bleff beslutit at professoren M:r Thuronius och Notarius skul bekomma fulmacht aff Rectore och Senatu på ransakningen hoos bönderna i Tafwestland etc.

Dito: Att elenchus prælectionum skul öfwersendas til Cancellarium Academicum.

Dito: Begärade Rector Magnificus at han kunde få en förteckning aff Consistorio Ecclesiastico på dhe häraden, som til Academicum reparation äro förordnade.

Den 9 Julij [i medler tijdh som iagh war på ransakningen:] spenderade 4 studenter absolutions ööl och deras gester woro 32 st. studenter, hwilka alla blefwo til en $\frac{1}{2}$ r. dal:r hwardera, och dhe som spenderade til en r. dal:r. Men siw aff gesterna hade inthet att böta medh, derföre blefwo dhe satta i fangelsse att der plichta för saakörer.

Den 12 Augusti woro tilsamman in Consistorio: Dn. Pro-cancellarius, Rector M., M. Georg. Alanus, M. Stodius, M. Wex., M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Thauvonius. Tå blefwo M:r Kexlerus och Johan von Lilienjelm så förente om det går-

dekiöpet i Swerigie, som Lilienjelm och Kexleri swärmodher giordt hafwa, at M:r Simon Kexlerus af sin salige swärmodhers efterlefde arff i gårdhen här i stadhen skulle bettala til Lilienjelm sinna uthlagde penningar etthundrade ottatijo rijks dal:r in specie, sampt wenne gáfwa en sølfskåål om 24 lodh, en gulring medh fyra rubiner och en demant och en rose-nobel. Såsom och gifwa honom en discretion för sin resa denne gångon hijt til Finlandh för denne saak skull. Men alt interesse gaff Lilienjelmen sielf effter. Och emedhan sal:e Måns Henrichsson, som, tå kiöpet giordes, war Dn. M. Kexleri swärmodhers ächta man och tillijka medh sin hustru ofwanbete penningar förslöst hafwer, må bete M. Kexlerus sökia hans son i Sigtuna, som sin fadher ärfft hafwer, om hans quoti betaling, så wijdha han gitter. Detta begärade M:r Kexlerus at honom skul communiceras ex actis.

Den 15 Augusti bleff Consist. hållit [:in mea absentia, notante M. Enevaldo Sven:]. Då wille inthet M:r Kexlerus hålla den förlikning, som skedde mellan honom och wålb. Johan von Lilienhjelm.

Dito: Kom för rätten rådmannen wålb. Henrich Scheffer den yngre och anklagade Henricum von Börger och Carolum Bilsteen, hwilka han kallar grassatimsbrödher och edhsöressbrytare, säger dem klockan 8 om aftonen hafwa slagit hans fenster sönder och gåt sedan att stycke tillbaka. Då kom Scheffer uth och frågade, hwad dhet skulle betyda? Dhe swara: wij skola görat bättre. Sedhan gingo dhe förbij medh Bernhard Lårman och kommo åter tillbaka lijka furiens. Bilsten kastar sin werja för Jean Rouxess, Skepars swågers, fötter. Han torkar det in. Scheffer medh sinna steg in igen. Sedhan gingo til Anders Mortens kellar, kommo åter tridie gångon tillbaka, Scheffer medh sin hustru och poike stodh i porten, gå ljtet tillbaka i portgången, då slår Lårman sin weria sönder i porten, då kom Bilsten in igenom porten och sätter werian på bröstet på Scheffer, muhlade det man inthet egentligen weet, sedan gingo dhe til torget igen och gingo aff och an så när en timme, i medler tijdh renna dhe effter Bertil Sadelmakare och jaga honom in i hans port.

Här på swarade studenterna: Bilsteen säger sigh altijd hafwa warit Scheffers godhe wän och aldrigh hafft något ondt i sinnet emot honom, bekänner wäl att fenstren slogs sönder, men icke så egentligen wetandes, hwars de woro, bejakar och sigh hafwa kastat werian för Jean Rouxes fötter, men frågat, om han wille wara wen, — i medler tijdh gå Bilstens camrater bort. Bekänner och sigh hafwa gått medh blotta swerdet in i portgången, säger sigh inthet hafwa kendt honom. Börger sadhe sigh hafwa warit i flock, men inthet slagit fenster sönder. Börger beswärar sigh, at icke och tillijka Läärman warder angifwen, som lijka brotsligh war.

Rector Magnificus hafwer lagdt dem på att ställa caution för sigh, efter dhe inthet wille gå i fengelsse, dhett dhe inthet hafwa giordt. Så hafwa dhe och inthet strax comparerat hoos Rectorem.

Sententia interlocutoria: Att dessa två Billsten och von Börger gå i fengelse til näste Consistorij dag; och såsom dhe i medler tijdh ställa sigh, kan sedhan medh deras saak antingen aggraveras eller lindras.

Den 18 Augusti hölts Consistorium, præsenti. Procellario, Rectore Magnifico, M. Georg. Alano, M. Stodio, M. Er. Achrelio, M. Simone Kexlero, M. Ab. Thanvonio, M. Enevaldo, M. Thuronio. Då war Erious Binningius Henrich Scheffers substitut.

Dito: Framstegh Henricus von Börger och protestaradhe der emot, at han inthet hafwer slagit Henrich Scheffers fönster sönder och inthet heller bekent thet tilföre. Bilsten bekende at han har faller slagit fenster sönder uthi dryckessmåhl, men om dhe andra hafwa slagit, weet han inthet. Item, lofwade göra sin eedh på at han inthet aff berådt modh hafwer slagit dem sönder och myckit mindre thess wiliande gåt uth om affton. Börger bleff tilsagd, at han skul lefrera werian från sigh. Han förebahr, att thet war en regements skrifwares weria, den nu är förreest til Tawesthuss.

Bernhardus Läärman kom fram och bekende, at han hafwer fuller råkadt ille uth då medh det selskapet uthi dryckesmåhl, men inthet gåt uth i någon ond intention. Item, att

han inthet hafwer sedt thet eller weest, at Börger hafwer slagit Scheffers fenster sönder. Lofwade och göra sin eedh, at han inthet til den enda gick uth då om affton, at han skul göra Henrich Scheffer skadha eller slå hans fenster sönder. LÄärman gjorde sin witnessseedh och witnade, det som rätt nu noterades. Item, at han inthet wiste hwars hwss det war, som Bilsten slogh fenster sönder. Och at dhe inthet i den acht hafwa gåt uth om affton, att dhe skul öfwerfalla Scheffers hwss.

Voterades: M:r Andreas Thuronius, at Bilsten skul böta 40 mk., derföre at han hafwer öfwerfallit Scheffers hwss, och särdeles plichta derföre at han hafwer förgripit sigh mot publicam personam.

M:r Enevaldus Sv.: at bådhe Bilsten och Börger skul relegeras på tw års tijd, effter dhe hafwa warit i samma flock och fornöte.

M:r Abraham Thauvon.: at dhe bådha skul straffas medh relegatione expressa på ett åhrs tijdh.

M:r Simon Kexlerus: at dhe relegeras tacita relegatione på ett åhrs tijdh.

M:r Ericus Achrelius: at det wore alt för hårdt at relegera dem derföre, uthan heller låta dem böta sinna penningar. M:r Stodius: antingen dhe båda relegeras på ett åhrs tijdh eller och at dhe böta 2 gångor 40 mk. M:r Georg. Alanus: at dhe ännu sittia i prubban i otto dagar och relegeras på tw åhrs tijdh bådha twå. Rector Magnif.: at dhe skul relegeras på 2 åhr.

Procancellarius: at Bilsten skul relegeras på tw åhrs tijdh och Henricus von Börger på ett åhrs tijdh.

Item: Att Bernhardus LÄärman bötar arbitralstraff 10 dal. s. m:t.

Sentent.: Effter dhe skäl, som in actis finnas och constitutiones Acad:æ förmå, relegeras Carolus Bilsteen och Henricus von Börger ifrån denne kongl. Academien på tw åhrs tijdh för begångna excesser, men Bernhardus LÄärman skal böta arbitral straff 10 dal:r sölf. m:t. Elliest skola dhe sittia i prubban til dess dhe lefrera swerdet från sigh, eller dess wårdhe.

Den 22 Augusti blefwo ransaknings acta upläsne. Då beslöts: 1. Att det skul talas medh wälb. Herren Landshöfdingen der om, at Academiæ fougde må efterlåtas at upbära cronans räntor hoos Acad:æ bönder och göra cronan reda före.

2. Att dhe böter, som Acad:æ bönder fellas til, må falla til Academien effter privilegier.

3. Häradshöfdingen Mads Johanson skul angifwas, som hafwer låtit bära up brandstodh hoos Acad:æ bönder, föregifwandes at han ledh skadha då när Åbo bran 1656.

4. Skal talas medh fougden, at Johan Turcki icke al-tijdh må beswäras medh skiutsningar i Ikalis.

5. Om rättaren i Kyrå sochn skal talas in frequenti Senatu.

6. Om dhe tre mk., som Libstorffen hafwer saakfelt Acad:æ bönder, för dhet dhe inthet hadhe alla deras mansshjelp medh sigh i utskrifningar.

7. Skal anmodas om mandatorial til häradshöfdingen, at han uptager Academiæ rättarens saak emoot Abram Mårtenssons son, som hafwer slagit honom om staffansmesso dagen.

8. Bleff bewiliat at Jacob Hindrichsson skul förmedlas för Hendrich Andersons hemman för 1658 10 dal. s. m:t och bettala stadga ränta för 1659, tre t:or spanmåhl och 1 åhm höö. Så frampt han will frangeent räntan bettala.

9. Skal frågas effter saakörer, som Anders Jönson hafwer upburit Academiæ deal.

10. Henrich Mårtenson skal inhiberas, at han inthet kräwer andra gångon Bertil Cnutsons hustru i Karcku byy den spanmåhl, som han hafwer nedsatt hos henne och hans hustru hafwer låtit hempta tädhan.

11. Erich Madsson bewilies 6 åhrs frijheet til at uptaga Luonsi Abram Madssons ödnesshemman, begynnandes 1659, om midsommaren.

12. Bleff bewiliat at Sigfridh Jacobsson i Himois skal åhrligen bettala $\frac{3}{4}$ mantals skatt.

13. Om Codixma bonde i Lappå, at han må kunna gär-dha för sigh sielf, effter alla andra hans grannar äro ödhe blefne. Der om skal talas medh Landshöfdingen.

14. Att fogden inthet hafwer i rättan tijdh kraffdt up rântan hoos några förmögna Acad:æ bönder, derföre skal han få tiltaal.

Den 6 *Septembr.* hölts Consist. præsentib. Dn. Procancellario, Rect. Magnif., M. Georgio Al., M. Olao Wex., M. Sim. Kexl., M. Abrahamo Thauv., M. Andrea Thuronio.

Då talte Procancellarius om at thet klagas deröfwer at Consistorij disceptationes föras uth och divulgeras, och at dhe det göra, göra twert emot deras juramentum.

Dito: Befalte Procancellarius at dhett skul noteras och observeras, at der någon aff assessoribus Consistorij absenterar sigh ifrån Consistorio förfalslösas, så skal han böta effter constitutiones.

Dito: Talte Dn. Procancellarius, at så frampt han sielf skul bekomma Sagw soha, så blijr Rändamäki vacant.

Dito: Sedan som Dn. Procancellarius hade talt om M. Martino Stodio och hwad Hans Kongl. Maj:t hade tyckt om honom, bleff voterat om successoribus in facult Theolog.

M:r Thuronius vot., at emedan M:r Simon Kexlerus är tilförenne satt in electione ad Theolog. profess., altså kan man inthet gå honom nu heller förbij. Men til den andra profess. Theolog. kan Rector Magnif., M:r Abrahamus Thauv. och M:r Enevaldus sättas i wahl.

M:r Olaus tyckte dhett samma, at M:r Kexlerus och M:r Thauvonius sättas i election til den ena vacerande Theolog. profess. och M:r Bergius och M:r Enevaldus til den andra.

M:r Georg. Alanus, at emedhan twenne professioner vacera, at man sätter alla fyra i wahl: M. Kexlerum, M. Thauvonium, M. Bergium och M:r Enevaldum.

Dito: Talte Dn. Procancellarius om, at der så skedde at M:r Simon Kexlerus blefwe wedh sin profession, så kan lijkwäl Senatus der om, at han behåller sin honoris locum.

Dito: Sedan beslöt Procancellarius, at man in electione skul nempna alla fyra til dhe twenne vacerande Theolog. professioner, nembl. Rectorem Magnif. M. Petrum Bergium, M:r Simonem Kexlerum, M:r Abr. Thauv. och M. Enevaldum.

Dito: Talte Dn. Procancellarius om dhem, som äro satte i wahl til Theolog. profess., dhe skulle fuller först låta examinera sikh in facultat. Theolog. efter constitutiones. Men emedan dhet så hastigt inthet kan skee, så wil det lijkwäl wara, at dhe tre, nemb. M:r Thauvonius, M:r Bergius och M:r Enevaldus hålla en disput. publ. til proff om desse trenne materier: de prædestinatione, justificatione et de persona Christi. Att hwar och betencker sikh här om, hwad för materiam han wil tagha.

Dito: Frågade Procancellarius om promotione in facultate Philosophica, huru wijda det war kommit der medh och huru många som skul wara examinerade. Befans, at emedan här äro inga många candidati eller dhe, som wela låta examinera sikh, altså skiutes det up der medh.

Dito: Befalte Procancellarius at några aff professoribus skul sättia sikh til at öfwerläsa constitutiones Acad. och accommodera dem til denne här Academien.

Dito: Talte Procancellarius om bookförare, om det icke wore rådeligit, at man skul förskrifwa en ifrån Stockholm, och namngaff Henricum Curio. Bleff aftalt, at det må förblifwa til annat år.

Dito: Taltes der om besynnerligen aff Procancellario, at bookbindaren M:r Frederich tager alt för mycket för bibelss band. Och at man skul tala medh honom der om.

Dito: Befaltes at skrifwa swar til Landshöfdingen i Helsingfors, wälb. Ernest Johan Creutz, om studenten Johanne Matthiæ, den han wil hafwa til en dragoun.

Dito: Begärade M:r Olaus Juris Professor, at han ochså må få blifwa inspector stipendiariorum. Det differerades til en annan gång.

Dito: Proponerade Rector Magnificus, hwad som det stode til göra medh hans pupillo Andrea von Minden, emedan han wil begära wara sielff uthi sin faders huss och hålla der legofolck. Då bleff Andreas förmanter aff Dn. Procancellario, at han steller sikh wäl och håller sina tutores i ähra och i sinna föräldrars stelle, att han achtar sikh för elackt sällskap och är fljttigh i sinna studier. Men elliest så kunna tutores

en tijdh låta honom medh sin præceptore blifwa der i sin egen gårdh.

Dito: Proponerade Rector Magnificus booktryckiares M. Peter Hansons begäran, at han kunde få några penningar ex fisco til at kiöpa sikh styl och bookstäfwer före, dem han besynnerligen behöfwer til det finska manuale at afftryckia. Resol.: At M:r Peter Booktryckiare skulle få inwijsning til räntmästaren på siuttijo d:r kapp:r mynt.

Dito: Bernhardus Låärman beswäradhe sikh öfwer Josephum Mathesium och Matthiam Matthess., at dhe hafwa öfwerfallit honom på Anders Martens kellare, såsom hans supplication uthwijisar. Trätan begyntes der aff, at Josephus hafwer begynt slå stolarna kull på Anders Martens kellare, då hafwer Joh. Meisnerus sagt: görer inthet så, dhett fölier annat efter, — och sedan kommo dhe ihoop medh hwarandra.

Sedhan hafwer Mathesius gåt uth och tagit medh sikh flera sina landsmän och tagit på slåss igen medh Joh. Meisnero; när då Låärman interponerade sikh, hafwa de slagit honom strax, der han dem lijkwäl ingen ting gjorde.

Hwar aff han fattar den suspicion at Mathesij hafwa haft något ondt i sinne emot honom, kan skee derföre at deras landsman Petrus Pictorius war aff wälb. Herren Landshöfdingen angifwen för dhe i fiord spargerade smädesskrifter. Josephus Mathesius swarade, at han aldrih studio hafwer slagit stolarna nedher, uthan om han oförwarandes det gjorde. Sedhan hafwer Meisnerus sagdt: görer inthet så, det fölier annat efter; Mathesius swarar: iagh hahr inthet til göra medh edher. Då hahr Meisnerus slagit honom på munnen och så äro de komna ihoop, och dhe andra på honom och farit myckit illa med honom. Sedan hafwer han lempnat sin hatt och kappa dijt och kommit undan för dem. När han hom hem, frågade hans cammerater honom: hwar har du warit, etc? Eliest nekade Matthias och Josephus Mathesij aldeles der til, at dhe aldrih hafwa haft något ondt emot Bernhardum Låärman, uthan dhett är aff brådom skilnad kommit, och sedan dhe öfwerföllu dem, så måste dhe förswara sikh.

Parterna blefwo tilsagda at dhe skul comparera mårgon och hafwa sinna witne medh sigh, klockan otto.

Dito: Framkom M:r Andreas Nycopensis Rector Scholæ och exhiberade Johan Simonsons dom, angående H:r Jöran Benedicti ifrån Pungalaitiä, den ifrån Consistorio Eccles. hijt öfwersändes, efter H:r Jöran inthet ännu hafwer tagit sitt testimonium ifrån Academien. Senat. Acad. sentence: Effter dhe skääl som in actis finnas, erkänner rätten at H:r Jöran Benedicti böter för lägerssmåhl medh Margreta Erichsdotter, denne gångon fyratijo mark silfwer m:t til Academien efter straffordringen.

Den 10 Septembr. hölts Consist. præsenti. Dn. Procancellario, Rectore Magnif., M. G. Alano, M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Enevaldo, M. Axelio K.

Då badh Dn. Procancellarius annoteras, at alla böter aff liffs saker böra falla til fiscum Acad.

2. Att fiscus Acad. skal behålla dhe saakörer, som falla af Acad:æ bönder. Och at Quæstor tillijka medh Academiae fougde skal hålla inquisition effter dhe saakörer och begära ett wist register af cronans fougde der på.

3. Att dhe böter, som Acad:æ personer elliest saakfelas til, falla halfparten fisco til, etc.

4. Den som hyser en relegatum i stadhen, så falla dhe böter fisco Consistorij til.

5. Dhe böter som falla i greffskapen och frijherkap af studenterna, komma också soli fisco Acad. til.

6. Consistorium Majus skal hållas hwar månadh, til at förhöra om Academiens tilstånd, fast inga andra saker i synnerheet wore för händer.

7. Uthi Minori Consistori skal Rector hafwa medh sigh twå af cæteris facultatibus.

8. Acta Consistorij öfwerläsas i begynnelsen på hwar session.

9. Att Rector Magnificus frågar effter sin antecessorum saakörer.

10. Dhe saakörer, som assessor absens ordinarijs Consistorij dieb. måste böta, falla också soli fisco til.

11. Hwar gånge som assessor Consist. är borta, när han är tillsagder och är förfalsslöss, så skal han böta $\frac{1}{2}$ r.dalr., hwilcka böter Quæstor skal arrestera af hans salario.

12. Om assessor Consistorij eliminerar något wichtigt, så skal han wara perjurus och removeras ifrån Consistorio.

13. Att studiosorum juramentum, och cap. de moribus et privilegijis studiosorum blifwer tryckt.

14. Att fiscus studiosorum uprättas och practiceras.

Dito: Framkom åter Bernhardus Läärman, och anklagadhe Josephum Mathesium för det han hade öfwerfallit honom på Anders Martens kellare, såsom Läärman nästa Consistorij dagh angaff. Läärman hafwer try blodhsåår och sägher at Matthias Mathesius hafwer slagit honom dem. Joh. Meisnerus hafwer et blodhsåår i hufwudh och blånad i handen och säger at Henricus Ambrosij hafwer slagit dem. Henricus Ambrosij hafwer try blodhsåår i hufwud, och ansichte sönder rifwit och sadhe at Meisnerus hafwer slagit honom, men General Commissarij tienare Gudmund Anderson hafwer rifwit honom. Sedhan gjorde Ericus Francisci sin witneseedh och refererade, at Josephus hadhe om kull en stool på lustigheet och ropa(de), at dhe skul wara snara uhr kellaren medh kannan; sedhan sägher Meisnerus: görer inthet så; Mathesius säjer: om iagh gör något, så wil iagh sielf swara. Och i medler tijdh Ericus gick uth, så hafwer Meisnerus och Josephus legat nedher på gulfwet. Meisnerus hafwer då warit blodiger. Sedhan gick Josephus bort och kom strax igen medh andra och sadhe: noch friska botess karlar, kommer in, — men inthet hafwer han sedt hwem som först slogh til. Lijtet der efter hafwer Läärman kastat sin peruk från sigh och sagt: inthet alla på Meisnerum. Omsijdher kom General Commissarius Rhenfeldt in och skilde dem åth, och säger: inthet må i så fahra medh folck. Elaus Terserus witnade, at thet skedde af en händelse, at Josephus slogh nedher en stool, då säger Meisnerus: görer inthet så. Josephus sägher: wij äre på en frij kellare, — sedhan bar det ihoop för dem och Meisnerus hafwer slagit honom först. Sedhan går Josephus uth och kommer åter efter en lijten tijdh medh Matthia Mathesio och Henrico Am-

brostij. Matthias M. rusar til på gulfwe och föl öfwer ända och slogh sigh i wäggen. Sedhan kom de ihoop och Läärman säger: inthet alla på een. M:r Peer Barberare wittnade, at Läärman hafwer långt såår snedt alt intil hufwudskåålen, på pannan och näsan. Jöran Skreddare, Matthesij wärdh, gjorde sin wittneseedh och bekende, at Matthias Mathes. och Henricus Ambrosij hafwa gåt uth och lempnat deras swärdh i hans stugu. Sedhan kommo dhe strax igen och Henricus hafwer warit all blodiger. Och woro hemma den natten.

Vot.: M:r Axelius: at Matthias Mathesius böter för 3 blodhsåår, som Läärman hafwer fädt, 12 mk. för hwart effter det 9 C. S. B. medh wilia och bettalar barberare löhnen. För Meisneri tw blodhsåår böter Josephus Math. och Henr. Ambr. 12 mk. s. m:t för hwart. Joh. Meisnerus böter för pusten han slogh Josepho 6 mk. s. m:t. Item Meisnerus medh sina adhærenter böter för dhe tw blodhsåår Henricus Ambrosij hafwer fädt två gångor 12 mk. s. m:t. För Gudmund Jöransons blånad böter Henricus Ambrosij medh sinna adhærenter 12 mk. s. m:t.

Senatus Acad. sentence emellan Bernhardum Lärman, Joh. Meisnerum och Gudmund Anderson Jörensön(!) klagande och Josephum Mathesium, Matthiam Mathesium och Henricum Ambrosij på den andra, swarande, angående dhet slagsmähl, som de den 7 Septembris på Anders Martens kellare begåt hafwa: affsagd in Consist. Acad. d. 10 Septembr. A:o 1660(!)

Effter dhe skåål, som in actis finnas, erkänner rätten at Matthias Mathesius böter för 3 blodhsåår, som Lärman har fädt, 12 mk. för hwart såår effter det 9 Cap. Särn. medh wilia och contenterar barberaren. För Meisneri tw blodhsåår böter Josephus Math. och Henricus Ambrosij tilhopa 12 mk. s. m:t för hwart. Joh. Meisnerus böter för pusten han slogh Josepho 6 mk. s. m:t. Än böter han för Henrici Ambrosij tw blodhsåår två gångor 12 mk. effter samma Cap. För Gudmund Jörensöns blånadh böter Henricus Ambrosij medh sinna adhærenter 12 mk. s. m:t. Alt detta til treskiffes, och böterna skola utläggias innan otto daghar, der det icke skeer, skola dhe sittia i prubban til dess böterna äro bettalte.

Den 28 *Septembr.* hölts Consist. præsentib. Procancellario, Rect. Magnif., M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Thauvonio, M. Thuronio.

Då bleff bewiliat at Acad:æ gamble bookförares Lorentz Jauchij tienare David Gruet skul få en skriff af Consistorio, at han må passera tollfrij.

Dito: Procancellarius befalte, at M:r Justander skul tillsåjas at han skaffar sikh legitimation, jw för, jw bättre.

Den 1 *Octobris* hölts Consist. præsentib. Rectore M., M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Erico Achrelio, M. Abr. Thauvonio, M. Axelio K.

Då refererade Rector Magnificus sikh wara kallad af biscopen til högw. Herren Præsidenten och säger sikh icke til det ringaste weta, hwad biscopen wil der proponera. Res.: Om der talas något det som Senatum Academicum angår, så sadhes, at der til skal inthet der swaras, uthan refereras til Senatum.

Dito: Frågade Rector Magnificus, när inscriptio til lectionerne skul skee. Res.: Effter här äre alt för få tilstådes, så differeras inscriptio ännu til en fiorton daghar.

Den 12 *Octobris* hölts Consistorium, præsentib. Procancellario, Rectore Magnif., M. G. Alano, M. Olao Wex., M. Thauv., M:r Enevaldo, M:r Thuronio, M. Axelio.

Då talte Dn. Procancellarius, at han hafwer tagit i nogha betenckiande Senatus Academici begäran, nembl. det han wille draga til riksdagen: men emedhan han kan wäl see fram för åth, at han inthet kan stort der uthrätta, så förmodhar han sikh hoos Hans Kongl. Maj:t blifwa wäl excuserat. Sedhan talte han om hwad cammar præidenten Herr Herman Flemming hafwer swarat honom: först hafwer han sagdt, at han inga Consistorij eller Episcopi breff skul hafwa bekommit, och sedhan, när Episcopus refererade dess contenta, hafwer han swaradt, at iagh wil göra min högsta fiijt at accommodera Academien til det bästa, allenast iagh kan få en copia af deras breff och begäran, dem iagh kan tagha medh migh til cammar collegium.

Dito: Framkom M:r Johannes Pratanus och begäradhe

blifwa förskont och libererat af sal. M:tri Hartmanni barnss tutela och förmynderskap och at någon annan kunde nu tagha emot, eftersom han hafwer allenast tagit emot til en wiss tijdh.

M:r Abrahamus begärade och det samma.

Res.: Att tutela pläghar inthet ändas för än pubertate pupilli. Sedhan frågades om dhe hafwa ett wist inventarium. Dhe swarade: ja. Befaltes at dhe skul lefrera ett inventarium in Consistorium.

Dito: Bleff beslutit, at M:r Simon Kexl., M:r Abrah. Th., M. P. Berg. och M:r Enevaldus skul sättias i election til facultatem Theologicam.

Dito: Sedhan taltes om postulater, som skul öfwersändas: 1. Om professorernes lhön och stats defect. 2. Att constit. Acad. blefwe underskrefne. 3. Anhålles om kellarfriheten och at få föra in fremmande dricker. 4. Att Aca-
demiens fiskiare få fiskia på cronans fiskewatn wedh Run-
sala och slätzfierden. 5. Att professores kunde blij frij för stadsens tunga.

Dito: Framkom M:r Gabriel Arctopolitanus och refere-
rade in för Consistorio, at han hafwer lefrerat ett Consistorij
breff äth H:r Gustaff Bondhe. Och när han frågade effter
hwad swar der på skul falla, blef honom swaradt, at dhe
hafwa skrifwit General Commendeuren til der om. Det andra
brefwet hafwer han Cammar Præsidenten til handa. Och der
på fick han inthet annat swar, uthan Secretarius hafwer swarat
honom: I må gå och fordra der på, så länge I wela, I få in-
thet än doch.

Sedhan begärade Biscopen at M:r Gabriel skul resa öf-
wer til riksdagen. M:r Gabriel badh flijtigt, at han kunde
blifwa förskonter medh den resan, emedhan han nyligen är
kommen derifrån och hafwer derföre begärat förloff af H:r
General Commendeuren. Dock lett han lijkwäl öfwertala sigh
af herren Biscopen och lofwade resa, så framt han skull få
penningar.

Den 19 Octobris hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif.,
M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Enevaldo,
M. Thuronio.

Då begärade M:r Abr. Thauvonius, at Senatus Acad. måtte imponera Justandro, at han lefrerar dhe sakerna från sigh, som han af sin hustrors syskions deel innehafwer. Rector Magnificus lofwade skicka honom bodh.

Dito: Begärade M:r Abr. Thauvonius at Senatus Acad. wille komma honom ihogh medh någon rese penning, eftersom han skal drifwa der Acad:æ åhrander på herredagen, och resa så långt bort, alt til Göthebårgh. Här om blef voterat och samtyckt af alla, at M:r Abrahamus skul bekomma af Quæstore til rese penningr 150 dal:r kåpp:r m:t.

Dito: Blef Jöran Hindrichsson och Cnut Madzson antagen til Acad:æ vigiles och lofwades dem 10 dal:r kåpp:r m:t åhrligen.

Dito: Lofwades Notario för constitutionum afskrifwande 10 dal:r sölf m:t.

Den 2 *Novembr.* hölts Consistorium præsentibus Rectore Magnif., M. Wexionio, M. Achrelio, M:r Enevaldo, M:r Thuronio, M:r Axelio K.

Då anklagade krögerskan h. Lisbetha Madzdotter Jacobum Tammelinum, Petrum Ringium, Magnum Hammarmannum, Thomam Florinum, Johannem Orre, at dhe hafwa om en söndagsafton kommit til henne och kastat en garnhärfwa på glödden, medhan hon war uthe, men dhe hafwa nekadt til at ingen af dem skul hafwa giordt. Sedhan hafwa de gåt uth och rifwit några brädher lööss på hennes stughu och tagit en ugnsqwast och slagit alla hennes fenster sönder, och när hennes son lop uth, kommer doctor Gyllenstålpes dreng och frågar, om dhe hafwa sedt någon löpa der fram, och sägher at dhe hafwa slagit och doctor Michilss fenster sönder medh det samma. Studenterna swaradhe, at hon kan inthet öfwertygha oss, at wij hafwa slagit hennes fönster sönder. Sedhan sadhe dhe, at medhan dhe alle suto der inne, så hafwer en kommit på gatan och kastat medh en steen på wäggen, och frågade af henne, hwem den war. Strax der effter hafwa dhe allesamman gåt uth och följt Tammelinum heem först och sedhan dhe andra. Men Sigfridus Erici är blefwen qwar der inne, den der sedhan kom til Magnum Nicolai Hammar, då han lågh redha i sengen, och me-

dhan Sigfridus gick tädhan, woro inthet fenster sönderslagne. Sedhan bekende Petrus Ringius, at när han skul gå uth, så hafwer garnhärfwan fassnat på hans klädher, medhan han skul gå uth, den han hafwer kastat ifrån sigh. Johannes Kielman gjorde sin witnessseedh och bekende, at då om afftonen medan han war der inne, hafwer Petrus Ringius begärat ett stoop ööl, och när det war uthdrucket, hafwer han, Ringius, medh sinna cammerater gåt uth och ropat på gårdhen och gatan, åter kommo dhe alla in och beddes ett stoop ööl, sedhan hafwer Kielman gåt uth i andra stughun och i medler tijdh hafwer en kastat den garnhärfwan på eelden. En half timma der effter, som dhe gingo uth, medhan Kielman stodh der inne, så hafwa dhe slagit fenstret sönder, och då war aldeles tyst på gatan och hördes til ingen mehra. Sigfridus Erics gjorde sin witnessseedh och bekende, at dhe der studenterne hafwa lijtet tilförenne gått heem än han, och när han immediate gick heem derifrån, fan han Magnum Nic. Hammar hemma för sigh i sängen. Joh. Kielman bekende och, at be:te Sigfridus satt der en lijten stund, sedhan som dhe andra gingo uth. Och en lijten (tijdh) der effter, som Sigfridus gick bort, så slogs fenster sönder.

Dito: Frågades af Magno Hammar, huru thet war möjligt at han kunde fölia alla de andra heem, medhan han sielf hinte så snart heem och ladhe sigh. Magnus swaradhe, at han kan göra sin eedh derpå, at han hafwer fölgdt dem alla heem. Och sågh han ingen af den hopen hafwa tagit medh sigh någon ugsqwast.

Dito: Framkom Nicolaus Dreselius och beswäradhe sigh öfwer dessa samma, nembl. Petrum Ringium, Jacocum Tammel. etc, at om förledne söndags affton, när han skulle fölia sin landsman Laurentium Norcopensem heem och wedh dhet dhe kommo fram för h. Brita Krögerskas port, så hörde dhe några rop på hennes gårdh, och wedh dhe gingo der om, hafwa dhe skält Dreselium och hans landsman til hundsfattar. Dhe hafwa swarat: nej, wij äro inga hundsfattar, då ruste dhe andra til och slogho sigh om dem och gåfwo Dreselio en öhrfijl och släckte uth eelden för. Sedhan hafwa dhe

alla slätt hållit uthi Nicolai weria. Laurentius hafwer bedt dem, at dhe skull låta gå dem i frijdh.

Petrus Ringius bekende sielf, at han hafwer slagit Dretzelio en öhrfijl. Nicolaus wijste sedhan sijn werja, som alla hafwa hållit uthi, så at bådhe swerdet och baljan war krokot blefwen, begärade altså, at han skol bettala hans swerdh, som slogh honom. Dhe andra, som woro i följe medh Ringio, tilbudho sigh eedh at dhe inthet hafwa slagit ingendera af dem. Här om blef voterat och denna sententia afsagd: Rätten erkende at Petrus Ringius böter sex mk. för pusten effter det 12 Cap. Sårn. medh wilia St. L. och dhe samptligen tilstella Nicolao Dretzelio wärjan, så godh, som han tilförenne warit hafwer.

Dito: Framkom Cnwt Gulsmedh medh Clemet Wesa och beswäradhe sigh öfwer Isaacum Stenium, at han inthet hafwer effterkommit Senatus Acad. sentence och slagit sin poike 22 slagh, som domen lydde. Blef altså ännu sentent.: Alldenstund Isaacus Stenius inthet hafwer effterkommit Senatus Academici sentence, d. 20 Aprilis afsagd, och straffat sin poike effter domens lydelse, altså erkänner rätten at han betalar sina wedderparter 22 rutor innan soolsätn.

Den 9 *Novembr.* hölts Consist. præsentib. Rect. Mag., M:r Olao Wex., M. Achrelio, M. Kexlero, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio K.

Då frågade Rector Magnificus, hwadh man skol lofwa dhe karlar, som äro antagne til Acad:æ vigiles?

Vot.: M:r Axelius, at man skol gifwa dem af fisco 10 dal. k. m:t.

M:r Thuronius idem.

M:r Enevaldus, at man skol hafwa dem på ett halfft år til proff.

M:r Kexlerus et cæteri, at man skol gifwa dem 10 dal. k. m:t.

Dito: Blef Madz Thomasson ifrån Rändämäki antagen til Academiæ wachtkarl.

Dito: Blef Nicolai Gyllenstålpes supplication upläsin,

der han begärrar at Gabriel Gyllenstälpe skul få behålla sitt stipendium ett åhr ännu, sedhan han drogh uth.

Dito: Framkom åter krögerskan och begärade en dom på dhe studenter, som hon för detta för sitt fenster skul hafve angifwit. Hennes præensioner woro desse, hwarföre hon hafwer dem suspect.: 1. Att dhe hafwa kommit druckna til henne. 2. Att en aff dem hafwer tagit garnherfwan och kastat på eelden. 3. Att dhe hafwa sedhan gåt uth och kommit i krakeel medh andra på gatan. 4. Att samma ugnsqvasten, som lågh på hennes gårdh, den fans sedhan på gatan. Rector Magnificus frågade, hwart Petrus Ringius gick ifrån kroghen? Petrus swaradhe, at han fölgde heem Tammelinum och Florinum och gick så heem til Twl-Bengt. Men Magnus Hammarmannus gick sedhan ensam heem til sitt herberge under kyrkian. Då blef Johannes Cursor sendt til doctorem Mich. Gyllenstälpe att fråga om Petrus Ringius hadhe mödt honom mårgon bijtijda der efter, på Anningaissgatan. Ringius swaradhe, att det war aldrih sant. Cursor kom tillbaka och sadhe att doctor Gyllenstälpe står der på, at Petrus Ringius hafwer då om mårgonen mött honom som bäst dhe ringde i swensk kyrkian. Ringius lofwade göra sin eedh der på, att han den tijdh aldrih mötte doctor Gyllenstälpe. Der efter framkom tollskrifwaren Bengt och bekende, at Petrus Ringius hafwer då om söndagsafton kommit heem klockan 9 och lagdt sigh och legat alt til klockan 7 om mårgonen, och derpå lofwade han göra sin eedh.

Alldenstund saken war graverad medh suspicion och kunde inthet medh witne öfvertygas, altså fordrades aff förbete studenter en eedh, att dhe hwarken hafwa slagit krögerskans fenster sönder eller weta hwem dem giordt hafwer, hwilken eedh de gingo och der medh äro för hennes tiltalan befrijadhe.

Dito: Framkom Ericus Tornæus och klagadhe an Ericum Favorinum, att han hafwer medh en sölfwer rämmare slagit honom på ansichte. Favorinus swaradhe, at Tornæus hafwer stött på honom medh två rämmare och derföre hafwer han slagit honom en gång på munnen, hwilket och Edvardus Razelius witnadhe. Sentent.: Senatus Acad. erkänner at Eri-

cus Favorinus böter 12 mk. sölfwer m:t effter det 9 Cap. Sårn. B. medh wilia, för det han hafwer slagit Ericum Tornæum blodugan.

Dito: Anklagadhe Thomas Skreddare Ivarum Teet och Jon. Gammal, Zach. Colliander. etc. och sadhe, att dhe om måndags affton hafwa kommit druckna, och medh wedhaträa och stenar hafwa slagit på hans fensterluka, så att några rutor hafwa gåt sönder. Ivarus Teet swaradhe, at dhe woro då om affton hoos Ericum Sundel, regementskrifwaren, och derifrån fölgdes dhe heem äth medh en annan regementskrifware och hans tienare, och en corporal, dhe som hafwa, kan skee, stött på hans fönster. Men ingen student hafwer då ropat eller slagit hans fenster sönder. Sedhan inladhe dhe Erich Andersons Forssmans och corporal Claas Hindrichsons attest, dhe som betyghade, att studenterna hafwa ingen ting giordt Thomas Skreddare, uthan om något är giordt, så wela dhe swara derföre. Altså remitterades Thomas Skreddare medh den attest til stads magistraten och studenterna frijkallades.

Den 16 Nov. in Min. Consist. anklagade Gertrud Grelsdotter studenten Andream Matthiæ ifrån Nystadh och föregaff, at han hafwer belägrat henne, Andreas nekadhe der til och begäradhe, at hon medh witne skul öfwertygha honom thet. Andreas sadhe mer, at om iagh i dryckesmåhl hafwer råkadt kasta migh i hennes sängh, så kan det wara, men mehra hahr iagh inthet att göra medh henne. Der effter framkom Michaël Marci, på hwilken bette Gertrud beropadhe sigh, och sadhe sigh inthet weta der aff, om Andreas Matth. hafwer haft något bestella medh Gertrudh eller och inthet: men engångh hafwer Andreas kommit in i stugun och sagdt: Godhe wener, thet som wij hafwa talt oss emellan, thet wil iagh hålla, men aldrih wiste iagh hwad thet war, som han talte om. Och der på gaff Andreas dem alla hand, som woro i stugun. Mehra bekende H:r Michil, att Andreas hahr fuller under tijdhen legat i hennes sängh. Omsijder bekende Andreas, att han inthet kan neka der til, at han skul hafwa haft sängelagh medh henne.

Sentent.: Senatus Acad. erkänner at Andreas Matthiæ

Neostadius böter för lönskalego medh Gertrud Grelsdotter fyratijo mk. s. m:t efter straffordningen.

Dito: Frågades aff Johanne Eliæ Nerpensi, hwarföre han inthet comparerade efter Rectoris Magnifici citation i förledne höst, uthan drogh ändoch undan Rectoris arrest? Johannes nekade der til, at cursores hafwa inthet arresterat honom. Men cursores öfvertygadhe honom at hafwa citerat honom två gånger och ändoch arresterat honom uthi hans herberge hooss Hans Hansson.

Sentent.: Efttersåsom Acad. cursores öfvertyga Johann. Eliæ Holm., at de hafwa i förledne höst efter Rectoris Magnifici befallning arresterat honom och han lijkwäl hafwer affwijkit stadhen, altså blifwer han derföre denne gången medh 3 dal. s. m:ts arbitral straff förskonter. Om han framdeles förseer sigh medh sådant, skal han efter constit. Acad. relegeras. Och der han icke aflägger böterna innan otto daghar, skal han gå i prubban.

Den 23 *Novembr.* hölts Consist. præsenti. Rectore Magnif., M. Olao Wex., M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då gaff Nicolaus Gabrielis Israëlem Olai och Haquinum Andreæ an på Johannis Andreæ Fabricij wägnar, och ladhe in en supplication emot dem, beswärandes sigh deröfwer at dhe hafwa öfwerfallit Johannem Fabricium på gatan och illa slagit honom, så att han nu ligger på sängen. Haquinus Andreæ swaradhe, at Joh. Fabricius hafwer ropat på gatan och skält dem, derföre hafwer han slagit honom. Israë Olai bekende, at han hafwer hållit Joh. Fabricium fast, medhan som Haquinus slogh honom. Sedan framkom en pijga, Walborg Cnwtsdotter, som gjorde sin witnessedh och witnadhe, at Joh. Fabricius hafwer ropat en gångh, sedan frågar Haquinus: hwad ropar der du din skiälm? Fabricius swarar: iag hropar för löst skull, — sedhan slogh Haquinus honom och en annan hölt uthi. Brita Thomassdotter gjorde sin eedh och witnadhe, att de samma två studenter, sedhan dhe hadhe slagit Fabricium, hulpo honom up och frågadhe: huru året medh tigh? Fabricius swarar: Gud weet, huru thet är; släpper migh heem, godhe herar. När Fabricius kommer ett stycke ifrån dem, säger han:

ja, ja, gode herrar, nogh kommer iagh edher mårgon igen, — sedhan sägher den ena: löp effter den skiälmen, — och när dhe fingo honom fast igen, tagha dhe en stör och bulta på honom en lång stund. Sedhan hafwer den andra sagt: giff honom sin hatt och kappa igen. Då ropadhe Fabricij wärdinna: woi, woi, jopa miehen tapatte. Fabricij wärdinna bekende, at han hafwer ett blodhsår i hufwud och på kräppen 4 stora blånader. Men eliest är han alt igenom sönderslagen på hela sin kråp. Senatus befalte at Haquinus Andreæ och Israël Olai skul sättias i prubban, til dess dhe skaffa sigh caution.

Dito: Anklagadhe Henricus Clementis Gregorium Bartholli och fordrade af honom kapp:r penningar 5 dal:r. Gregorius kunde inthet neka der til, men han sägher at Abrahamus Cursor war honom skyldigh några penningar, derföre at han sustinerade hans vices, medhan Abraham war borta på sochen. Abrahamus sadhe, at han hafwer lofwat honom halfparten af accidentier, som skull falla i medler tijdh, men ingen annan löhn. Gregorius swaradhe, at han i medler tijdh på 14 wekors tijdh inthet mehra bekom än 1 dal:r k. m:t. Doch blefwo dhe så förljkte, att Abrahamus lofwade Gregorio godhwilleligen en half t:o rågh. Den samma half t:o rågh updrogh Gregorius Henrico Clementis och Abrahamus lofwade gifwa Henrico inwijssning der på til Dn. Quæstorem Acad.

Dito: Framkom Matthias Fabricius och krafde en hop geld af Erico Erici Stodio. Ericus swaradhe, at han är honom inthet så myckit skyldigh. Professoren M:r Thuronijs liquiderade dem emellan och befan, att Ericus Stodius skul bekomma af Fabricio 1 dal. och 2 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t och Ericus blef åter Matthiæ Fabr. skyldigh en half t:o spanmähl.

Sentent.: Retten erkänner att Matth. Fabricius bettalar en dal:r och 2 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t åth Erico Erici och Ericus restituerar Matth. Fabricio en half t:o spanmähl.

Dito: Bleff Johan Andersson ifrån Wesilaax antagen til Academis fiskiare, och honom gaffs en skriffth der på.

Den 26 *Novembris* hölts Consist. præsentib. Rect. Magnif., M. Olao Wex., M. Achreljo, M. Thuronio, M. Axelio K.; M. Kexl. accessit sero.

Då blef Johannis Fabricij andra inlago upläsin och hans wederparter hades fram ifrån prubban. Israël Olai bekende, at han aldrigh hade kommit til att göra Fabricio illa, der icke Haquinus hade warit. Sedhan blef voterat om denne saken. M:r Axelius vot., at Haquinus böter för blånad, för hufwudsåår, för swedha och wärck 1 r:dal:r, för barberare löhn 2 r:dal. M:r Thuronius det samma.

M:r Kexlerus, at Haquinus böter för hufwudsåår, för blånadh, för swedha och werk 1 r:dal:r och den andra participerar der uthi och contenterar barberare löhnen.

M. Achrelius det samma.

M:r Wexionius, at Haquinus böter för 2 blånad, 9 C. Sårn. medh wilia, 12 mk. s. m:t för blodhsåår, 12 mk. för hans hinder och skadha och werck, contenterar barberaren, och Israël Olai, för det han hölt uthi, 6 mk. s. m:t. Sentent.: Effter dhe skääl, som in actis finnas, erkänner rätten at Haquinus Andresæ böter för ett blodhsåår och två blånadher, som han hafwer slagit Johanni Fabricio, tre gånger tolf marcker effter det 9 C. Sårn. medh wilia. För hans swedha och wärck och försummelse 6 mk. s. m:t. Och contenterar barberaren. Men Israël Olai böter arbitral straff tre dal:r sölfwer mynt.

Dito: Klagadhe H:r Martinus Urå Henricum Marci an och krafde af honom ett betsel, som han hafwer lånt honom. Henricus swaradhe, at han hafwer gifwit åth hans son samma betsel. Sent.: Henricus blef tilsagd at han skul ställa H:r Märten til freds.

Den 7 Decembris hölts Consist. præsenti. Rectore Magnifico, Dn. M. Georg. Alano, M. Wex., M. Achrelio, M. Kexlero, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då blef afftalt at professores skul uphöra medh lectionibus publ. den 13 Decembr. och Academien resignerades den 18 Decembr. in til Henrici in Januario.

Dito: Ladhe Casper Hornigk en supplication in och krafde af professoren M:r Axel 225 dal:r 19 öre k. m:t.

M:r Axelius swaradhe, at han wil bettala capitalet, men inthet interesse och eij heller dhe 38 kann. ööl, som stå på

räkningen. Begäradhe och, att Casper måtte lefrera honom hans böcker, 10 exemplar af Manutij Epistler. Och wil inthet gifwa en t:o spanmähl under sex dal:r tunnan.

Då betygadhe prof. M. Olaus Wex., at han hafwer sedt thet, at M:r Axelius hafwer dijt inlefrerat 10 exemplar af Manutij Epistler. Tycktes obilligt, at han wil begära interesse för dhe partreler, som så högt äre upförde, och M:r Axelius bekende, at han nästan twungen hafwer skrifwit thet in, sin werdh sal:e Erich Johansson til wilies. Petrus Erics kom fram och sadhe, at dhe 11 dal. för 38 kannor öl och $\frac{1}{2}$ faat spijss-öl, äro af en annan book och memorial införde, och Manutij Epistolæ skola wara til städes hoos hans styffmodher. Sedhan frågades af M:r Axelio, om han af godh wilia wil lofwa något för interesse, efter han hafwer råkat så förobligera sigh. Han sadhe sigh inthet kunna lofwa något interesse.

Voterades: M:r Thuronius, at han inthet hafwer samwet at döma M:r Axelium til något interesse, efter som det är obilligt och sal. Erich Johansson hafwer sompt sielf förtärt medh honom.

M:r Enevaldus, at M:r Axelius i sin fattigdom hafwer tagit dhe peningar och saker, och kan inthet dömas til något interesse.

M:r Simon Kexlerus thet samma. Uthan wil M:r Axelius sielf något gifwa.

M:r Olaus: iagh weet inthet om man aldeles kan uthslå hans prætion på interesse.

M:r Georg. Alanus, at man inthet skul kunna döma honom til något interesse.

Sentent.: Effter dhe skääl, som in actis finnas, kan rätten inthet döma professoren M:r Axelium til något interesse för den geldhen, som han sin fordom wärd sal:e Erich Johanson är skyldigh blefwen, uthan han bettalar sin creditori resterande capitalet nijotijo nijo dal:r kappar m:t.

Dito: Blef M:r Jacobi Flachsenij supplication upläsin, der han begärar förbättring på sitt salario. Swarades och beslöts at han skul få 10 dal:r s. m:t af pecunia diligentiorum.

Dito: Blef beslutit at stipendiarij in infima classe skul bekomma en t:o spanmähl, in media två och in suprema tre t:or, eftersom här blifwa stora affkortningar för oåhret skull.

Dito: Bleff Andreæ Jacobi supplicationer uplässne, der han bedher att dhe inthet wille efter högsta rätten handla medh honom. Då blef han tillsagt, at han skul skaffa sigh cautionis män.

Den 8 Decembr. hölte Consist. præsentib. Procancellario, Rectore Magnif., M. G. Alano, M. Stodio, M. Wex., M:r Kexlero, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då proponerade Rector Magnificus om Claudio Agræo, som begärar promovera in fac. Juridica, om han skul kunna promoveras af en professore, som sielf i den faculteten inthet hafwer antagit gradum, eller och om han skul kunna præsidera pro gradu. Der til swaradhe Dn. Procancellarius, at M:r Olaus Wex. hafwer och talt medh honom der om och frågat, om han skul kunna præsidera för en candidato juris. Dn. Procancellarius hafwer swaradt honom, huru såsom thet går til i Upsala, at någre in facultate Philosophica äro promotores, fast dhe inthet sielfwa hafwa gradum, eftersom dhe äro af Regia Maj:te förordnade publ. professores, altså må dhe och hafwa macht at promovera candidatos. Doch så gör Rector Magnif. rätt här uthinnan, at han refererar detta til Senaturn, emedhan constitutiones ambigue tala här om. M:r Olaus Wex. swaradhę: ändoch det infaller emot förmodhan at tala här om, kan iagh lijkwäl inthet underlåta at förklara migh här på: 1. Så talte iagh här om medh Dn. Procancellario, och han tyckte då, at dhet wore inthet af nödhen at referera detta til Senaturn, emedan Juris professor är inthet confirmerat en halff professor. 2. Ab exemplis, när Gartzius blef promoverat, då hafwer Acad. Cancellarius resolverat sigh, at Juris professor skul promovera honom. 3 Om en professor inthet skul hafwa macht at promovera, så skul inthet något differentz wara emellan denne Academien och ett gymnasium. 4. At det wore en hedher för Academien, at anställa promotiones in omnibus facultatibus. Dn. Procancellarius swaradhe, at ingen mehnar eller säijer thet, at han skul wara mindre privilegerat än någon

annan professor. Men så skal professor Juris achta det som constitutiones fordra, at en professor bör hafwa gradum. Och lofwade Dn. Procancellarius genom denna occasion drifwa der på, at uthi facult. superioribus måtte alla wara graduerade. Altså fordras til conferre gradum alijs, at han är sielf graduerat. 2. Att i Upsala är och knorr in fac. Philosoph. der om, att dhe andra promovera. 3. At då doctor Michaël G. promoverade Garztium, måtte han sielf först blifwa doctorerad. Sedhan talte M:r Olaus, at man måtte see på Academiæ privilegier, dhe som fordra, at en Academia hafwer potestatem creandi doctores, magistros, baccalaureos, etc. Dn. Procancellarius swaradhe: så länge i Upsala war ingen doctor, så måtte Cancellarius conferre gradum til dess der blefwo doctores. Altså må man bekenna, at wedh denne Academien är feel in superioribus facultatibus. Sedan begärade M:r Olaus Wex., at han då finge loff til præsidera för Agræo.

Vot.: M:r Axelius, at ingen kan det förwägra.

M:r Thuron., at det wore så gott, at det sköts up til nyjåhret, efter studenterna draga sin koos.

M:r Enevaldus, at han må disputeras för jwl, efter Agræus wil resa til Lijffland.

M:r Kexlerus, at han må wäl præsidera. Men om promotion skrifwes til Cancellarium Acad.

M:r Stodius, at M:r Olaus W. må præsidera, efter han tilförenne i Dorpt hafwer warit professor.

M:r Georg. Alanus, at M:r Olaus, som är professor och decanus, må wäl præsidera.

Dn. Procancellarius hemstelle M:r Olao, antingen han wil disputeras för jwl eller efter nyjåhret.

Den 10 Decembr. hölts Consist. præsentibus Rectore Magnif., M:r Olao Wex., M:r Enevaldo.

Då frågades af Andrea Hestadio, om han hafwer skrifwit den zedeln til Rectorem Magnif. och bedt at han för swågerlagh skul måtte absentera sigh. Andreas swaradhe, at han hafwer skrifwit. Då framkom Gabriel Chronander på Mons:r Jacobi Walstenij wegnar och anklagadhe Andream Hestadium och Johannem Palm, at dhe skul hafwa slagit Walstenij fen-

ster sänder. Sedan framstegh myssmakerskans pijgha, Lisbetha be:dh, och witnade at hon hafwer sedt på Walstenij grändh twenne studenter, dhe der frågadhe: mitäs minust tahdot, olengo mee paha tehnet; — och thet är skedt klockan wedh pass otto. Bem:te pijghan gjorde sin witnessseedh och sadhe mehra, att dhe hafwa sagt: kysytkös meitin perän. Pijghan swaradhe: inthet frågar iagh effter edher. Sedhan hafwa dhe samma stått ett stycke derifrån och haft en stång bakom knwten. Den längre af dem hafwer haft stöfflar på sigh, och den stäckre strumpor, men bådhafwa dhe haft myssa på sigh. Dhe lofwade swara på Walstenij inlago, til d. 14 Decembr.

Den 14 Decembr. hölts Consist. præsentiibus Rectore M., M. G. Alano, M. Wexionio, M. Achrelio, M. Kexlero, M:r Enevaldo, M. Thuronio.

Då inlade Andreas Hestadius och Johannes Palm swar på Jac. Walstenij beskyllning.

Dito: Framkom skreddaren Jöran Månson och anklagadhe sin gest Matthiam Mathesium, at han despecterar honom uthi sitt hwss på ett och annat sätt, hafwer slagit hans pijga 2 öhrfjilar, kallat henne åsna, etc. Begärrar fördenskul at Mathesius skul komma ifrån hans hwss. Olaus Bothvidi swaradhe på Mathesij wegnar, at Jöran förtryter thet att studenterna inthet låta honom dricka medh sigh så myckit han will, men det han elliest klaghar och föregifwer, är inthet sant. Och emedhan skreddaren hadhe inthet witne och elliest woro hans prætionier af ringa wärdhe, altså blef deras träta uphäfwen och Mathesius medh sinna cammerater förmantes, att dhe äro höflige och hålla sigh ehrligha och stilla uthi sitt herberge.

Den 17 Decembr. hölts Consist. præsentiib. Rectore M., M. Achrelio, M. Axelio.

Då inladhe Andreas Henrici genom sin fadher en böneskrift och badh om förlåtelse, at han hafwar råkat belägra en kåna och rådt henne medh barn.

Dito: Framkom Johannes Christierni och bekende, at admodum rev. Dn. Episcopus hafwer wijst honom til Consi-

storium Acad. at affhempta Consistorij dom på hans lägersmähl, deri han war råkad medh en kåna i Sagu sochn, hwilckens modher skal hafwa honom angifwit för biscopen. Confitentibus ergo reis blef sentent. om dem båda:

Rätten erkänner at Joh. Christierni och Andreas Henrici Aboënsis, hwardera för sigh böter för lönskalego, deri dhe första gångon äro råkadhe, 40 mk. sölfwer mynt, efter straffordinantien, och böterna skola strax affläggias.

Dito: Framkom Gregorius Bartholli och anklagadhe Johannem Laurentij, at han skal hafwa kallat honom til en skiälm på tårget, derföre at han inthet hafwer gifwit honom hans psalmbook igen, den han hafwer tagit til lååns af honom. Johannes Laur. swaradhe, at han hafwer sagt åth honom: Dn. Gregori, är icke det skiälmstycke, at I inthet gifwa min psalmbook igen? Mehra krafde Johannes af honom 18 rundst. k. penning:r. Men så revocerade Johannes thet och sadhe sigh inthet weta annat än åhra och gott medh Gregorio. Blef altså deras tråta ophåfwen.

Anno 1660 den 11 Januarij hölts Consist. præsentib. Rectore M., M. Georg. Alano, M. Ol. Wex., M. Enevaldo, M. Thuronio.

Då proponerade Rector Magnificus om Andres Jacobi Aboëns. saak, som hafwer försedt sigh medh lägersmähl medh myssmakerskan, som är en gift hustru och hennes man skal lefwa ännu i krijget. Blef afftalt at man skul skiuta up hans saak til en tijd, allenast at han skaffar caution för sigh.

Den 24 Januarij hölts Consist. præsentibus Dn. Procellario, Rectore Magnif., M. G. Alano, M. Wexionio, M. Enevaldo, M. Thuronio.

Då blef bewiliat at Dn. Arvidus Magni Colliander, notarius stipendiariorum, skul bekomma af Dn. Quæstore tijo dal:r kåpp:r m:t för åhr 1659.

Dito: Frågadhe Rector Magnificus, hwad thet stodhe til göra medh den spillkappan, som Quæstor Acad. tagher aff hwar t:o spanmähl, som han lefrerar åth professores etc. och förer den op för deras bettalning? Res.: Der om skal talas medh Quæstore och skiutes up så lenge.

Dito: Talte Rector Magnif. om den bodhan, som Quæstor han tagher 20 dal:r åhrligen af Academien för hyra, så at den hyran belöper sigh 300 dal:r k. m:t i fempton år, och ändoch hörer bodhan räntmästaren til. Thet tyckes wara obilligt, at man skul gifwa så mycket i hwsshyra. Och emedhan salige Rothovij sönnner ägha en tomt på här under kyrokian, hwar på äfwen så stor bodh är, som Quæstoris bodh, och selies medh tomtten för 150 dal:r k. m:t, wore thet icke rådhligit, at Academien köpte den bodhan och tomtten. Alla samtyckte der til, at der om skul skrifwas til Carolum Rothovium.

Dito: Förfrågadhe Rector Magnificus, huru man skul komma til at bettala den skulden, som Academien än resterar på dhe penningar som togs til låns til Acad:æ reparation.

Dito: Blef beslutit att en affskrift och extract på saakörerna på de förra rectoraten skulle sendas til hwar och en, at dhe förklara sigh der på. Hwarföre påladhes Notario att han skulle öfwersee dhe förriga acta alt ifrån Acad:ns begynnelse och extrahera saakörerna.

Dito: Blef beslutit at til Acad:æ Cancellarium skul skrifwas, om målsseganden skal få något af dhe saakörer som Hoffrätten saakfeller arbitraliter.

Dito: Talte Rector Magnif. om inspectoribus stipendiariorum, hwilka dhe skulle blifwa. Och blef beslutit at M. Martinus Stodius blifwer inspector i facultat. Theolog. och M. Simon Kexlerus in facult. Philosoph.

Dito: Blef Carolo Sigfridi Kaakas tilgifwit af hans saakörer halfparten, men den andra halfparten nembl. 10 dal:r sölfwer m:t skul han bettala til Hindrichsmessan in Junio. Thet han lofwadhe förobligera sigh til.

Dito: På Andræ Jacobi supplication swaradhes, at thet skintes ännu up medh den saken.

Dito: Talte Dn. Procancellarius, at M:r Nicolaus Nyco-pensis skul hafwa lempnat effter sigh en zedel, der han sägher sigh wela behålla halfparten af Sagu prestegårds åker men när han drogh derifrån, så hafwer han sådt den åkren medh tre t:or, som eliest skulle såås medh otto t:or, och hafwer föreburit, at hans antecessor hafwer lempnat samma åker

sådden medh tre t:or. Sedhan hafwer han inthet låtit heller trädha åkren. Här på swaradhes inthet denne gångon.

Den 4 *Februarij* hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Enevaldo, M. Thuronio.

Då framkom stadswachtmestaren och anlagadhe Laurentium Hijsingen, at han hwar natt går grassatim och molesterar stadswachten och narrar dem uth uhr cortegarden. Olaus Botvidi swarade på Hijsingens wegnar, emedan han inthet förstodh finaka, at det war inthet sant som wachtmestaren förebar. Sedhan förhördes Acad:æ wachtkarl Jöran, som witnade, at Hijsingen hafwer gått på tårget och ropat, då sågher wachtmestaren åth honom: hwad är thet för wäsende, som I hållen. Hijsingen swarar: hwad wil du der aff. Sedhan tagher wachtmestaren uthi honom, och Hijsingen wille draga uth sin weria. Eftersåsom det intygades, at Hijsingen hafwer dragit uth sin weria tilförenne, så wål som nu på stadswachtmestaren, altså skal han mista sin weria denne gångon och få en skarp admonition, at han inthet framdeles således förseer sikh medh wachten och molesterar dem.

Dito: Framkom Thomas Herwie och krafde af Laur. Hijsingen några penningar, som han är blefwen honom på kellaren skyldigh. Hijsingen swaradhe, at der äro andra, som äro blefne honom skyldige, nembl. Johannes Eliæ och Martinus Döpner. Saken sköts up til här näst, om dhe inthet i medler tijdh kunna förlijkas.

Dito: Framkom Jacob Frantzson och anlagade Laurentium Ringium, Henricum Josephi, Johannem Caroli och Lambertum Petri, som hafwa om liusa daghen gått grassatim och öfwerfallit honom på broon och slagit hans jacka sönder. Samma gångon ladhe frw Elin Stålhanske en skrift in på sin tienares wegnar, den bem:te studenter hafwa öfwerfallit sampt medh några andra, som woro här uppe in Consistorio.

Men så hafwa dhe endoch flere andra injurierat. Befans af venerando Senatu skäligh, att alla desse fyra studenter för så grof excess förwaras in carcere til nästa onsdagen.

Dito: Frågadhe Rector Magnificus på nytt, huru det skul blifwa medh inspectoribus stipendiariorum. Swarades at

Pl. Rev. Dn. M. Georg. Alanus blir inspector til midsommarren. In Juridica fac. blir M:r Olaus W., in fac. Philosoph. M:r Kexlerus.

Dito: Framkom Petrus Pictorius och blef medh alfwar förmant, at han inthet framdeles förseer sigh således som han gjorde i jwlhelgen medh Johanne Eliæ och slogh honom. Men denne gången blir han förskonter.

Den 6 *Februarij* woro inspectores typographiæ Admod. Rev. Dn. M. Georg. Alanus och Dn. M. Andreas Thuronius tillijka medh Acad. Notario hoos typographum och wogho up den grofwa stylen, swensk dyrdanck, som han hafwer kiöpt aff Zacharia Brockenio, booktryckiare i Strengnåås, der medh som han framdeles will handboken upläggia, och war in alles fyra lisspd. och fem markpd.

Den 8 *Februarij* hölts Consist. præsentib. Rectore Magnifico, M. Georgio Alano, M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Thuronio, Dn. Quæstore.

Då framkom åter Jacob Frantzson och bekende, at han hafwer förlijkt medh dhe fyra studenter, som den 4 *Februarij* incarcerades för det dhe hade grasserat på tårget om liusa daghen. Och war ingen mehra som dem här in Consist. anklagadhe. Blef altså omröstat, hwad man dhe studenter wijdhare göra skulle. M:r Thuronius vot., at efftersom dhe hafwa förlijkt sigh medh målssäganden, medh hwilcken dhe hafwa råkat i parlament, altså må de här medh denne gången wara förskonte. M:r Enevaldus, at man inthet mehra kan göra åth dem. Dn. Quæstor, at dhe må slippa här medh etc. etc. Eliest blefwo dhe alfwarligen förmante, at dhe inthet framdeles komma så fram.

Dito: Blef af Rectore Magnif. omtalt, att M:r Ericus Achrelius och M:r Axelius blifwa assessores in minori Consistorio.

Dito: Proponerade Rector Magnif. Acad:æ wachtkarlars begäran, att dhe kunde få något ex fisco för deras arbete. Blef altså bewiliat att dhe fyra personer bekomma hwar sin tunna korn.

Dito: Frågade Rector M., hwad man skul göra medh Andrea Jacobi, som medh en gift hustru hafwer giordt barn.

Frågades altså af Andrea, om han kan bettala dhe böter, som straffordringen honom pålägger, nembl. 40 dal:r s. m:t. Andreas begärade dilation til, dess den konan får swar på sin supplication af Hofrätten. Voterades:

M:r Andr. Thuronius: emedhan man tror inthet, at han skal hafwa några penningar til böta medh, altså må han relegeras på tw åhrs tijdh. M:r Enevaldus: om han icke kan böta 40 dal:r s. m:t, så må han relegeras. Dn. Quæstor thet samma.

Dn. M. Kexlerus: at han antingen böter 40 dal:r s. m:t eller relegeras. M:r Olaus Wex. det samma. M. Georgius Alanus: at man skul gifwa honom respijt til två månader, om han der til kan bettala.

Sentent.: Efftersom Andreas Jacöbi hafwer försedt sigh medh enfalt hoor, altså erkänner rätten at han, som ogiffit är, böter 40 dal:r s. m:t, til hwilka böters erleggiande honom gifwes två månads tijdh; hwar han icke i medler tijdh kan bettala böterna, så skal han blij relegerat.

Dito: Proponerade Rector Magnificus, hwad man skul hålla sigh wedh, om den spilkappan, som Dn. Quæstor han tagher af hwar t:o spanmähl, emedhan det är emot drotning Christinæ privilegier, gifne äth prästerskapet. Quæstor swarade, at han håller sigh wedh rikszdags de anno- - -*) beslwt, der som wedh alla ränterij bestås rentmestaren en spilkappa för affgången: förty eliest är honom omöijeligt at taga spanmähl emot och lefrera uth igen.

Rector Magnificus swarade igen, at professoribus bestås spanmählen uthan några råghor, altså må Quæstor lefrera dem en full t:a och föra i affkortningen en kappa på hwar tunna. Blef omsijdher beslutit, at der om skul skrifwas til Cancellarium Acad:æ.

Den 15 Februarij hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Kexlero, M. Thuronio, M:r Axelio.

Då frågade Rector om Acad:æ skreddare enckia skul

*) Lucka i handskriften.

höra under Acad:æ jurisdiction. Swaradhe Senatus, at så länge hon är ogift, kan man förswara henne under Acad:æ privilegia.

Dito: Frågade Rector M., hwad han skulle göra medh Haquino W. Gotho, som blef för slagsmåhl en tijdh sedhan saakfelter, och hafwer inga penningar at böta medh. Senatus swarade, at han skul incarcereras. Och blef beslutit, at för sådanna som ingen råd hufwa at böta, skul affkortas i saakörer för en natt 3 mk. s. m:t ifrån den 1 Novembris til den 1 Aprilis, och 12 öre s. m:t ifrån den 1 Aprilis til den 1 Novembr. för en natt.

Dito: Beswärade Rector sigh der öfwer, at hans antecessores inthet hafwa fordrat uth saakörer, som wedh deras rectorats tijdh äre falne. Res.: At han må arresteras så lenge deras deputat och salaria, til dess hwar och en gör redha för sigh.

Dito: Gaff Rector Magnif. tilkenna at Dn. Procancellarius hafwer talt medh honom om studenterna, som äre gifte, at dhe skul hållas til, att i tijdh begifwa sigh ifrån Academien, eller och att dhe äre fljttige uthi deras studier och höra publicas lectiones. Här om blef voterat. M:r Axelius: at man rådher dem til att see sigh före i tijdh, är rådheligit och nyttigt, men inthet kan man förbinda studenter at gifta sigh.

M:r Thuronius: melius est nubere, quam uri, och inthet kan iagh sij, huru det skul wara Academien neessligit, som i sigh sielf är åhrligit. Men den som inthet hör lectiones publicas, han är eo ipso excluderat antingen han är gift eller ogift.

M:r Enevaldus: at man kan inthet förbinda dem att gifta sigh. Och dhe som gifte äre, om dhe äre fljttige, så kan man inthet excludera dem, uthan allenast svadera dem at see sigh wäl och i tijdh före.

M:r Kexlerus: at man förmanar dem at dhe i tijdh see sigh före, som gifte äre, och dhe andra, som ogifte äre, skall man admonera, at dhe sigh och sinna studier til förhinder gifta sigh.

M:r Olaus Wex.: at man måtte hålla dem thet före, at en student blifwer förhindrad uthi sinna studier, när han är gift.

M:r Georg. Alanus: at man admonerar dem att see sigh wäl före, men inthet kan man förbiuda dem absolute at giffta sigh.

Sedhan framkommo 5 st. gifte studenter, nembl. Ericus Gabriellis, Canutus Stephani, Thomas Matthiæ, Sigfridus Stephani, Josephus Wargius. Och blefwo af Rectore Magnifico förmante til stor flijt in studijs och at dhe i tijdh see sigh före, hwarmedh the framdeles wela födha sigh.

Dito: Blef catalogus stipendiariorum öfwersed och up-rättad såsom fölier.

Catalogus Stipendiariorum Regiorum. Anno
1659 ad festum Joh. Bapt.
Class. Suprema.

M. Mart. Miltopæus.	Laurentius Gunnari Suderm.
Joh. Matth. Nericus.	Gabriel Gyllenstälpe F.
Isaacus Falander.	Nicolaus Gyllenstälpe F.
Arvidus Collinus Smol.	Samuel Petræus F.
Petrus Laurbeckius O. Goth.	M. Henricus Florinus. F.
Joh. Georgij Alanus.	Daniel Anxeliu Smol.
Arvidus H. Karkuensis.	Hermannus Thorwöst Aboëns.
Petrus Acander Smol.	Aeschillus Fabricius Smol.

Class 2.

Petrus Ruthelius F.	Johannes Wisenius Nyland.
Elaus Schroderus Wermel.	Johannes Roskamp Aboëns.
Ericus Binningius Ner.	Johannes Lanzelius Neric.
Olaus Arpenius Suderm.	Johannes Allenius F.
Ericus Favorinus F.	Ericus Höök Suderm.
Nicolaus Aurelius Suderm.	Johann. Georg. Sylvius F.
Henricus Stigelius F.	Johannes Palm O. Gothus.
Abrahamus Monæus Cursor.	Ambrosius Nidulius Smol.

Class. Infima.

Jacobus Tammelinus F.	Petrus Nicolai W. Gothus.
Laurent. Collinus Wermel.	Elaus Adolphi Wesm.

Johannes Flachsenius F.	Gregorius Arctopolitanus.
Isaacus Stenius Wesilax.	Simon Caroli Greek Aboëns.
Elias Petri Hasselgreen.	Petrus Beckius.
Johannes Kelman.	Olaus Nicolai Wallinus.
Ivarus Ivari Teet.	Nicolaus Norman.
Michaël Castrenius F.	Nicolaus Svenonis Smol.

Af denne catalogo blefwo några uthsatte, som antingen woro komme til andra functioner, eller sin koos dragne, eller en rund tijdh hadhe stipendium åthnutit, och formerades

Catalogus Stipendiariorum Reg. A:o 1659, a festo Joh.
Baptist. ad. Nov. ann. 1660.

Class. Supr.

Johannes Frachsenius.	Nicolaus Gyllenstålpe.
Isaacus Falander.	Samuel Petræus.
Arvidus Magni Smoland.	M. Henricus Florinus,
Petrus Laurbeckius.	Daniel Anxelius Smol.
Joh. Georgij Alanus.	Hermannus Thorwöst Ab.
Arvidus H. Karckuensis.	Aeschillus Fabricius Smol.
Petrus Acander Smol.	Johann. Wisenius Nyland.
Petrus Ruthelius F.	Johann. Gothfridi Roskamp.

Class. Media.

Elaus Schroderus Wermel.	Johann. Lanzelius Neric.
Ericus Binningius Neric.	Johann. Allenius Finno.
Olaus Arpenius Suderm.	Ericus Jonæ Hök Suderm.
Ericus Favorinus Finland.	Johann. Georgij Sylvius Aboëns.
Abrahamus Monæus Corsor.	Johann. Palm O. Gothus.
Jacobus Tammelinus F.	Ambrosius Nidulius Smol.
Laurent. Collinus Werm.	Petrus Nic. W. Gothus.
Johann Flachsenius Finno.	Elaus Adolphi Terserus.

Infima Class.

Isaacus Stenius Fin.	Gregorius Arctopolit. F.
Elias Petri Hasselgreen.	Simon C. Greek F.
Johannes Kelman Upsaliens.	Petrus Beckius.

Ivarus Ivari Teet.	Olaus Wallenius.
Michaël Castrenius Aboëns.	Nicolaus Norman.
Henricus Adolphi Terserus.	Nicol. Sven. Smolandus.
Henricus Blanck Aboëns.	Petrus Bodelius Smol.
Edvardus Andreæ.	Elias Tillander Smol.

Dito: Uplästes Jacobi Walstenij andra inlagu mot Johannem Palm och Andream Hestadium, der på dhe lofwade swara nästa Consistorij dagh.

Dito: Beswärade Rector Magnif. sigh öfwer sin pupilum Andream von Minden, som hafwer den 8 Februarij, medhan Rector war in Consistorio, tagit uth tw fönster utaf en Rectoris kammar, som ligger åth gatan, och trampat dem sönder under fötterna. Bege radhe altså Rector att han skul straffas effter kongl. privilegier, emedhan han så öfwerdådeligen hafwer violerat Rectoris Magnif. privilegia. Andreas von Minden förhördes, men han nekade aldeles der til, at thet aldrig war giort af honom. Acad:æ gewaldier Carl och Johann. Cursor witnadhe det, att så mycket dhe hafwa kunnat see i snön, så mehna dhe att dher skal (warit) Andreæ spoor. Men emedhan der til inthet wissare witne fans denne gångon, sköts denna saak up.

Den 22 Febr. hölts Consist. minus, præsentib. Rectore Magnif. och M. Axelio Kempe.

Framkom Johannes Caroli och bewijste, att hans faders skytt hadhe slagit Madz Jörenson, smedhen, några blodhsår, för hwilka Johannes war angifwen; altså blef Johannes för hans klaghomåhl frij erkend.

Den 29 Februarij hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., M. Olao Wex., M. Enevaldo, M. Andrea Thuronio.

Då ladhe Andreas Hestadius och Johannes Palm andra gångon in moot Jacobum Walstenium och Walstenij uthskickade medhdeltas deras inlago.

Dito: Badh Senatus Acad. at Notarius Acad. skul angifwa Anders Pihkalas son för stads magistraten, för det han hafwer slagit Acad:æ fenster sönder.

Dito: Skul Notarius angifwa assess. Gustavi Illes tienare Brus be:d, som hafwer (kommit) in i Rectoris M. gårdh med dra-

git swerdh om en affton och hafwer slagit på Magnifici port äthskilliga slagh och skurur.

Dito: Admonerade Rector Magnif. inspectores ærarij så wäl nu som några gångor tilförenne, at dhe wille förmana Quæstorem Academiæ, at han medh det första förfärdigar och lef-rerar räckningarna ifrån sigh på framfarna åhren.

Den 3 *Martij* hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., M. Olao W., M. Andrea Thuronio.

Då framkom Matthias Farelus och gjorde sin witness-
eedh. Sedhan witnade han at Johannes Palm samma affton som Walstenius sägher sinna fenster wara sönderslagna, hafwer warit hoos honom ifrån klockan fem och in til klockan otto. Men om han som snarast hafwer dess emellan gåt uth, kan han inthe weta. Doch så hafwer han inthet lenge warit uthe, så att han något kunde göra dess emellan, som han kan aff-taga.

Dito: Framkom Johannes Caroli och gjorde sin wit-
nesseedh. Sedhan witnade han samma affton som Walstenij fenster sloghs sönder hafwa warit medh Andrea Hestadio hoos Simon Jobbi til klockan fem: sedhan som Hestadius gick uth, kom Palmen in och war hoos honom och Farelum alt in til klockan in mot 9.

Dito: Framkom Johannes Kelman och gjorde sin wit-
nesseedh och intygadhe, at Andreas Hestadius hafwer om samma affton, som Walstenius omtalar, kommit til honom hoos borgmestaren Brochium wedh pass klockan siw, och warit der alt in til klockan nijo. Sedhan hafwer Johannes fölgd honom heem in moot Episcopi port. Och thet war samma affton, som dhe säjjes hafwa slagit fenster sönder. Senatus Acad. sen-tence emellan wälbetrodde Jacobum Walstenium kârande och Andream Hestadium samt Johannem Palm swarande angä-
ende några fenster, som för klaganden woro sönderslagne; aff-sagd in Consist. min. den 3 *Martij* 1660: Efter de skääl som in actis finnas, erkännas Andreas Hestadius och Johan-
nes Palm frij för Notarij i den kongl. Hoffrätten wälbetrodde Jacobi Walstenij sönderslagne fenster, som dhe woro angifne före.

Den 7 *Martij* hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., Dn. Quæstore, M. Enevaldo, M. Axelio Kempe.

Då taltes om at bibliothecarius skul skrifwa på en taffa leges ex constit. Acad., hwad som dem angår, som gå in i bibliothecet, eller weela tagha någon book til låans.

Dito: Talte Rector Magnificus om en Academix bonde Hendrich Larsson be:dh ifrån Sikurila byy och Ikalis sochn, som hafwer beswärat sigh der öfwer at han hafwer stadt sigh fulkomligen en leghokarl, hwilken karl Abrahamus Kolkonius skal tilförenne hafwa gifwit ett paar strumpor til stedsel och dess förmedelst hafwer häradshöfdingen dömbt karlen Kolkonio til.

Sedhan blef discurrerat om denne saken, huru man skul procedera här medh, en part mente att man af Hoffrätten skul begära extraordinarie tingh här på, andra sadhe igen att man skul hellre af Dn. Procancellario begära en förmanings skriffit til Kolkonium, att han släpper samma legokarlen, der widh det och blef.

Dito: Framtedde Rector Magnificus professoris Med. Dn. M. Erici Achrelij obligation, gifwen a:o 1645, åth Pl. Rev. Dn. M. Martino Stodio på 100 dal:r kapp:r mrt. Men emedhan ingen dera af parterna war tilstädes, kunde Senatus inthet göra til saken denne gången.

Den 21 *Martij* hölts Consist. præsentib. Rectore Magnif., M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Sim. Kexl., M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då blef wälb. Herrens Landshöfdingens H:r Erich von der Lindes breff til Rectorem Magnif. upläsit, lydande om höghlof. i åminnelse sal:e konung Caroli Gustavi etc. etc. dödhelige afgångh, at studenterna skul förmanas til nöchterheet och skickelighheet och til att hafwa fördragh medh spelande, grassat-gångh och andra insolentier. Det Rector och gjorde medh tryckt intimation.

Dito: Framkom Hans Madsson från Pargas och angaff Petrum Erici, at hans fadher hafwer låant honom en t:o rågh å 11 dal:r, hwar på Hans hafwer bettalt 10 dal. och 16 öhre och satt i pant en sølfskedh och en ring. Fordrade altså sin

pant igen. Petrus swarade, at han gifwer honom effter sin saak, och badh at han skul sökia hans medharfwingar. Altså blef klaganden remitterat til deras forum.

Dito: Framkom Madz Pålsons enckias uthskickade och sadhe att enckian hafwer öfwersendt til Petrum Erci en räckning, angående hans sal:e fadhers gelds rest. 26 dal. 24 öre k., den Petrus hafwer lofwat bettala. Petrus swaradhe, at han hafwer lofwadt på arffwingarnas wegnar bettala henne, men hon will inthet tagha emot köpmans wahrur. Hennes tienare sadhe, at enckian wil tagha effter fremmande mäns werdering. Der medh togho dhe affträdhe och Petrus lofwade contentera henne.

Den 28 *Martij* hölts Consist. minus, præsentib. Rectore Magnif., M. Erico Achrelie, M. Axelio Kempe.

Då framkom Sigfridh Mårtenson och beswäradhe sigh öfwer Carolum Matthiæ, pastoris son i Janackala, som hafwer tagit af hans swärmodher ett sölf stop i fiord om hösten til lååns, då som han hafwer spenderat för andra studenter. Carolus föregaf, at der skul inthet hafwa warit så många sölfstopar som dhe sadhe, eller och at deras egit folck hafwer stuckit undan. Sedhan kommo två hustror fram, som intygadhe, at dhe hafwa tagit 6 st. sölfstopar och fördt til Caroli modher, sedhan hafwa dhe kommit och bedt af henne samma stopar på nytt i stugun, dem hon gaf ochså och sedan fick werdinnan inthet mehra än 5 st. sölfstopar igen. Sentent.: Eftersåsom Carolus Matthiæ och Gabriel Matthiæ tilstå sielfwa sigh hafwa tagit til lååns af sal:e Grels Trumbslagares enckia ett sölfstopp å 9 lodh, hwilket sedhan är i deras convent bortkommit, altså erkänner Senatus Acad., att dhe ställa klaganden til freds innan fiorton daghars tijdh.

Dito: Framkom Anders Martens lille son och på sina förelldrars wegnar anklagade Andream von Minden, att han skull om en affton emellan klockan nijo och tijo för en månads tijdh sedhan hafwa slagit Anders Martens fenster sönder. Andreas swaradhe, at han hafwer klockan siw om affton warit der hoos Anders Marten och begärat en kannu spanst

wijn til borgens och inthet fåt. Der medh hafwer han gåt sin koos. Sköts up til en annan gångh.

Den 7 *Aprilis* hölts Consist. præsentibus Admodum Rev. Dn. Procancellario, Magnif. Rectore, Dn. M. Georgio Alano, M. Martino Stodio, M. Olao Wex., M. Erico Achrelio, Dn. Quæstore, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då badh Rector Magnif. at Dn. Procancellarius wille skrifteligen förmana Abrahamum Kolkonium att han affstår medh den drengen, som han wedh tinget hafwer af en Acad:æ bonde wunnit sigh til. Dn. Procancellarius lofwade skrifwa honom til.

Dito: Proponerade Quæstor Acad. Dn. Episcopi Wijburgensis begäran, der han wil weta om han får niuta Consistorij resolution til godho om Sagw prestegårds intrader. Dn. Procancellarius swarade, at Consistorium hafwer förklarar sigh på den tilseijelsen tilförenne, nembl. at dhe förstå det om halfwa åhret.

Dito: Begärade Dn. Quæstor tw rijs papper til sinna räckningars, på några åhr som stå tillbaka, affskrifwande. Det bewiliades honom, dock så, at han patienterar til dess papper kommer in.

Dito: Blef af Acad. Quæstore proponerat och begärat, att alla inwijsningar måtte här effter uphöra, på det reckningarne kunde sequeras, penningarna colligeras och sedhan på wissa tijdher emellan stats betiente proportionaliter distribueras; hwilket blef af ven. Senatu Acad. decreterat och beslutit, att sådant skee skulle, och här effter så myckit möijeligt är, och icke någon särdeles casus infaller, der Senatus Acad. medh Quæstore kan dispensera, observeras; och detta på Dn. Quæstoris begäran honom meddelt ex actis.

Dito: Talte Rectore Magnif. om den gången, som är under Acad:æ trapporna, att det wore tienligt och nyttigt att der af skul byggias Acad. ærarium. Dn. Procancellarius lofwade tala medh wälb. Hr. Landshöfdingen der om.

Dito: Begärade Rector M., at venerandus Senatus wille besluta något wist om om futuro Rectore, och på hwad sätt mutatio Rect. skul anstellades(!) Här bleff voterat och alla

kommo öfwer eens der om, at Dn. M. Olaus Wexionius Juris professor skul blifwa Rector Magnif. Sedhan taltes om att exrector hafwer inthet clamydem på sikh, uthan i stolen lefverar successori i hender. Mutatio skul gå an den 19 Junij. Och examen begynnes den 28 Majj och lyctas 8 daghar för pingessdagh.

Eito: Frågade Juris professor om han skal begynna läsa tit. De regulis juris, nw för påsca, som han hafwer lofwat. Resp.: Att det kan wäl uppskiutas der medh.

Dito: Bleff Acad. Cancellarij breff till Hans Ehrew. Biscopen upläsit, lydhande om promotione in superioribus facultatibus.

Dito: Talte Dn. Procancellarius der om, att han förnimmer det ogerna at M:r Andreas Thuronus hafwer honom och ven. Senatu ovitterligen practicerat åth sikh Physicam professionem bredhe widh sin förra professione Log., hwilcka båda tienster han inthet skul hinna til att förestå och ändoch til öfwerflöd läsa Metaphysicam och Botanicam. Dn. Procancellarius sadhe, att det war inthet rätt giordt och ey heller rätt procederat här medh, emedhan han är betrodd at wara Procancellarius och skall icke til det ringaste weta utaff, när någon blifwer förordnad til vacerande profession. Sadhe ändoch mehra, att Thuronus hafwer practicerat sikh der til genom sin swåger M:r Henrich Tawast.

M:r Thuronus förklaradhe sikh här på således: at han hafwer supplicerat til Hans Höghgr. N:de Acad. Cancellarium och beswärat sikh öfwer den ringa löhnen, som han hafwer wedh denna Acad. och begärat promotion til någhon bättre legenheet. Hans Greffl. N:de hafwer swaradt der(till), att han wil hielpa honom til en professionem bredhe widh den förra, om han der medh wore belåten. Sedhan hafwer han proponerat här om in facultate Philosoph. och förmådt sikh deras vota. Men philosophi sadhe, att dhe hafwa inthet kunnat votera der om, uthan wille referera til Senatam majorem. Sedhan bekende M:r Thuronus, att han hafwer skrifwit til M:r Henrich Tawast det, at han inthet begärar Eloquentiæ professionem, uthan om han kunde komma til profession. Physicæ. Dn. Procanc-

cellarius mente att det war inthet alt sant det han beropar sigh på Cancellarium. M:r Thurenus lofwade skaffa swar der på af Acad:æ Cancellario.

Dito: Frågade Rector Magnificus, att om pupillus giörgeldh för uthan tutorum weet och wilia, om tutores äro plichtige att bettala den geldhen ex bonis pupilli. Swarades at han är inthet sui juris, altså kan han inthet för uthan tutorum wetskap något förobligera sigh til, eij heller äro tutores plichtige att bettala hans geldh.

Dito: Framtedde professor Medicinæ M. Ericus Achrelius Johannis Purmeri obligation på 100 r.dal:r in specie, för hwilka M:r Achrelij pupillus Johannes Rauthelius hafwer gåt i caution och förobligerat sigh hoos Sammelem Rozelium. Begärade Consistorij sentiment om Rauthelius skul wara plichtigh att bettala dem. Resp.: Att emedhan Johannes Rauthelius är under tutela, altså kan han inthet obligera sigh att bettala någon geldh, eller gå i caution för någon annan; uthan hans obligation erkennes af inthet wärdhe.

Den 11 Aprilis hölts Consist. præsentib. Dn. Procancellario, Rectore Magnif., Dn. M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Achrelio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio K.

Då proponerade Rector M. en lübesk bookföräres Augusti Johann Beckers begäran, der han begärar föra hijt böcker til faalss, om ven. Senatus Acad. tilstår, och wil framdeles continuera der medh. Hafwer nu ifrån Rewal öfwer sendt hijt en catalogum. Der til samtyckte Senatus och badh att honom skul meddelas en skriff.

Dito: Taltes om bakugnss penningar, som stads magistraten fordrar af professoribus, att der om skul talas medh Landshöfdingen.

Dito: Til Anders Jönsson i Wemå skal skrifwas att han lefrerar den studentens Simonis ifrån Nystadh saakörer til Rectorem Magnificum:

Dito: Anklagade h. Agneta Marcussdotter saligh M:r Jöran Chims Acad:æ snidhkarles enckia, at hon skul hafwa skält henne til en hora, så lenge hon kan bewijsa henne wara en horewerdinna. Chims enckia sadhe sigh inthet oährligt

weta medh h. Agneta. Bekende och der hooss, at hon inthet kan göra dhe hustror frij, som der äre inne medh henne, för hwilkas skul hon är kalladh en horewerdinna.

Sentent.: Eftersom h. Kirstin Simonsdotter sal:gh M:r Jören Chimss enckia hafwer förwijdt h. Agneta Marcusdotter til en hora, til dess hon skul bewijsa henne wara en horewerdinna, hwilket h. Kirstin sielf tilstodh och sadhe sigh hafwa inhyses några berychtade qwinsspersoner; altså skal h. Kirstin böta sex mk. s. m:t efter det 31 C. Rådht. B. St. L.

Dito: Framkom Anders Morten sielf och anklagade Andream von Minden, at han den 29 Februarij, i medler tijdh som Anders war i Närbotn, hafwer kommit på hans kellare om en affton och begärat en kanna wijn til borgens. När han inthet fick, så hafwer han gåt bort och om samma affton wedh klockan nijo slagit hans fenster sönder och lupit öfwer åån. När Anders Morten kom heem, hafwer han sendt sin son til Andream och bedt honom låta byggia hans fenster: då frågar Andreas huru många rutor ther skul wara sönder, gossen swarar: I må sielf komma och räckna dem. Anders von Minden bekende wäl, att han hafwer warit der om affton och begärat dricka, men att han skul hafwa slagit hans fenster sönder, det nekade han til. Propter defectum testium kunde Senatus inthet göra här til.

Dito: Anklagade Rector Magnif. Andream von Minden, som för en tijdh sedhan slogh Rectoris fenster sönder. Frågades först om Andreas wil bekenna det, at han slogh Rectoris fenster sönder? Andreas swaradhe: jo men, iagh kan inthet neka der til. Sedhan bekende han och, att han hafwer slagit otto rutor sönder af carceris fenster och slagit Rectoris sin werds dricka nedher på gulfwet. Sedhan talte Dn. Procancellarius om Andrea von Minden, att malitia supplet aetatem hoos honom och han är begifwen på all odygdh, förachtar Gudh och hans ordh, sinna förmän och gör alt thet, som ondt är: altså må man inthet see genom finger medh honom. Blef voterat:

M:r Axelius: att ehuruwäl tutores hadhe bordt castigera honom hemma, så emedan det är inthet giordt, är min meningh

att han böter edzöress brot efter det 4 C. Edzöres B. St. L. och 27 Cap.

M:r Andreas Thuronius: man kunde wäl statuera exempel på Andream von Minden, för det han hafwer slagit Rectoris M. fenster sönder: men emedan man för hans ungdoms galenskap skull öfwerseer medh honom, wore gott, om han kunde förskonas medh 20 dal:r s. m:t.

M:r Enevaldus: att endoch man kunde relegera honom, lijkwäl at man må see der på, at han är minorennis, och att man inthet må synas wela stå efter hans penningar, tyckes rådligare, att han sitter fast i prubban en tijdh.

M:r Kexlerus: efftersom han är sub tutela, är bättre att man straffar honom til kråppen antingen medh rijs eller carcere i månads tijdh och gifwer honom watn och brödh.

M:r Achrelius: att han plichtar medh kråppen och sitter i prubban i 14 daghar.

M:r Olaus Wex.: att sättia honom i prubban, är aldeles onyttigt, förty han gör thet inthet gott, och om man skul straffa honom medh rijs, weet iagh inthet hwem som det skul göra, är alltså bäst att han böter 20 dal. s. m:t.

M:r Stodius: att han sitter i prubban, och inthet tillåtes honom dricka der.

M:r Georgius Alanus: at han straffas medh penninge böter och böter halfparten mindre än majorennis, nembl. 22 dal. s. m:t til Acad:æ reparation.

Dn. Procancellarius: att han kan inthet straffas tryggeligen medh rijs, och penningar till läggia på honom, så swarar inthet dhe saakörer til hans brått, men thet är min mening att han sättes i fengelsse så länge man kan skrifwa til Acad:æ Cancellarium om denne saken.

Sentent.: Effter dhe skåäl, som in actis finnes, erkänner rätten att Andreas von Minden böter til Acad:æ reparation 40 dal:r s. m:t för det nijdingswerck han begick på Rectoris Magnifici fenster; och bredhe widh det han låter byggia fenster igen jemngodha, skul han för sijdhwyrdning sittia en månads tijdh i fengelse.

Den 12 Aprilis ankom Kongl. Maj:ts resolution, att Aca-

demiens betiente skola niuta deras löhn oakortat och bekomma restantierne igen.

Dito: Ankom Kongl. Maj:ts breff och licentia att Hans Höghwyrd. Dn. Episcopus skul creera M:r Georg. Alanum, M. Abrahamum Thauv. och M:r Enevaldum Svenonium, Theolog. professores, til doctores Theologiæ.

Dito: Ankom Cancellarij breff, der som Dn. Procancellario gifwes licentia at promovera M:r Olaum Wex. til doctorem Juris.

Dito: Ankom M:r Abrahami relation om det, som han hafwer utthrättat medh Kong. Maj:ts resolution til Cammar Collegium och hwad han eliest på riksdagen hafwer bestelt.

Dito: Ankom ett annat Dn. M. Abrahami Thav. breff och relation på andra postulata.

Dito: Uthi Dn. M. Abrahami breff til Admod. Rev. Dn. M. Georg. Alanum war förmält om bekostningar, som M:r Abraham hafwer der giordt på Senatus wegvar.

Dito: Blef Dn. M. Abrahami Thauvonij confirmation på secundam Theologicam professionem och på Sagw sochn upläsin.

Dito: Blef Dn. M. Enevaldi Svenonij Eloq. prof. confirmation til tertiam professionem Theologiæ upläsin.

Dito: Blef M. Thuronij Log. professoris confirmation upläsin på professionem Physices, bredhe widh Logices profession.

Dito: Ankom M. Erics Justandri confirmation til Poëseos professorem upläsin, der uthi han vijstes på sin antecessoris löhn.

Dito: Talte Dn. Episcopus, att M:r Abrahamo Thauvonio bör tack för det han hafwer befordrat Academiens bästa, men det han hafwer, twert emot thet som blef talt in Senatu, begärat Sagw sochn, och hwad han eliest hafwer til någras privat besta bestelt, der om hafwe wi loff att gifwa sakersnas beskaffenheet Kongl. Maj:t supplicando tilkenna.

Wedh denne tijdhen blef Sigfridus Simonis in ædibus Rectoris Magnifici saakfelt för lägerssmåhl med Lisbetha Johansdotter til 40 mk. sölfwer m:t, d. 30 Aprilis.

Den 2 Maj hölts Consist. præsentib. Rectore Magnifico,

M. Olao Wex., M. Kexlero, Dn. Quæstore, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio K.

Dito: Talte Rector M. om Andrea Jacobi, som är saakfelter för hoor och hafwer inga medhel att bettala dhe saaköror, hwad man skul göra medh honom. Blef bewiljat at Rector M. skul sielf tala medh Andrea, om han wil taga penningar och blifwa en knecht för någon Academisæ bondhe.

Dito: Proponerade Rector Magnif., at emedan Hans Högshyrd. Biscoppen hafwer i förledne höst bådhe läsit och disputerat locos comm. theolog i Theologiæ professoris ställe, att man skul förinna honom dedh halfwa åhrss salarium ifrån midsommaren 1659 til nyjåhret.

M:r Axelius Kempe exciperade att venerando Senatui är witterligit af Dn. M. Abrahami Thauvonij breff, at Hans Greff. N:de Acad:æ Cancellarij resolution är fallen på det halfwa salarium, at han och M:r Justander skul bekomma det. Rector swarade: Cancellarij breff hafwe wij inthet sedt ännu.

Alla dhe, som tilstådes woro, samtyckte der til att Dn. Procancellarius skul bekomma det vacerande salarium in fac. Theolog., som är bespard ifrån midsommaren 1659 til nyjåhret.

Dito: Frågade decanus facultatis Philosoph., om en disputatio, den en studiosus hafwer skrifwit de mundo, skul admitteras att tryckias. Blef bewiliat.

Dito: Begärade Juris professor M. Olaus Wex. på Dn. Claudij Agræi j. u. licentiati wegnar., att honom måtte någon timma förordnas att läsa publice, emedan det exercitium står ännu til baka. Blef bewiliat att han må läsa ifrån klockan 7 til 8 om mårgonen.

Den 7 *Maji* hölts Consist. præsentibus Rectore Magnifico, Dn. M. Georg. Alano, M. Olao Wex., M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio Kempe.

Då badh (decanus) facultatis Philosophicæ M:r Andreas Thuronius annoteras, at han hafwer åtskilliga gångor påmint Senatium Acad om vacerande Eloquentiæ profession, hwar om election långo sedhan war skedd in facultate Philosophica, och at dhe skul låta electionem gå öfwer til Academisæ Cancellarium.

Dito: Badh Rector Magnificus annoteras, at M. Ericus

Achrelius fick bodh efter sigh til Consistorium två gånger och comparera(de) inthet.

Dito: Framhades M. Erics Achrelij Prof. Med. tienstewinna Beata Jörensdotter och blef af Rectore M. förmant, att hon skulle bekenna sanningen. Sedhan blef hon tilspord om det rychte, som hon är underkastat, att hon skul hafwa mördat sitt barn. Hon nekade der til aldeles, sadhe sigh inthet weta der aff, eij heller hafwa warit hafwande och sadhe: komme någon fram, som bewijsar migh det; uthan sadhe sigh hafwa haft skelfwan en långan tijdh och att hon om skärtorsdags mårgeon hafwer gåt til skoghen medh sin hwssbondes M. Achrelij köör och blifwit der medh många andra, in modt 40 personer; til klockan wedh pass 4 efftermiddagen. Sedhan frågade Rector M., hwarföre hon tå rymbde? hon swarade: att hon hafwer inthet rymbdt, uthan sagdt det för sin husbonde, at hon skulle draga til Wirmå til sin slecht, och lofwat komma til honom igen. Derifrån hafwer hon dragit til Karjalais, M. Achrelij gårdh. Frågades, hwarföre hon om påska dags mårgeon drogh bort? Hon swarade: derföre at M:r Achrelij hustru hafwer åtskillige gånger kallat henne en tyff och sagdt, att hon ett och annat hafwer stulit der i gårdhen: det hon, konan, inthet kunde lijdh. Ytermehra förmante Rector M. henne att hon skulle bekenna sanningen, och sadhe att det blijr ändoch uppenbahrt. Men hon nekade alt framgeent. Der effter blef professoren M:r Axelius Kempe och Acad. Notarius skickad til M:r Ericum Achrelium [:efftersom han inthet wille wara tilstädes, medhan denne saken förhördes:] att förnimma, om han eller hans hustru hadhe något förstådt eller kunnat merckia om denna konan, at hon war hafwande. M:r Achrelius swarade, at han hafwer inthet så enkannerligen kunnat merckia det, effter hon och elliest är temmeligh tiock af naturen. Achrelij hustru bekende att denna konan om skärtorsdagsmårgeon emot hennes weet och wilia, då hon hafwer bett henne sättia up brennewijnspannan, hafwer gåt till skoogs medh köör och kommit om affton mellan klockan fyra och fem heem, så wanmechtigh och bleek, at hon inthet orkade wara uppe, uthan måste gå i en särdeles stugu och läggia sigh. Hon bekende sigh

och hafwa tilförenne beskylt henne, at hon skul wara hafwande. Men hon, konan, hafwer sworit så grufweligen, at professoris hustru hafwer inthet mehra dristat sigh til at tala der om. Sadhe altså rundt uth, at hon inthet kan befrija den konan för den gerningen. Effter detta blef M. Achrelij drengn Cnwt upkallat och tilfrågad, om han skul något weta eller hafwa merckt på denna konan Beata, emedhan dhe hafwa tient ihoop. Han nekade til och sadhe sigh inthet weta af henne: och at Gudh och hans fattiga hustru skul weta, at han inthet hafwer til att göra medh henne. Men då om skärtorsdags mårگون hafwer hon klagat sigh och sagdt: iagh orkar inthet annat arbete göra, uthan iagh wil gå til skogs medh köör. Sedhan kom hon hem mellan klockan 4 och 5. Mehra bekende Cnwt att i förledne sommar in Julio, så hafwer en ryttare, den hon hafwer sagdt wara sin slecht, warit der i gårdhen medh henne öfwer en natt. Sedhan skickades effter hustru Anna, Pargas Johans och kellare Erichs hustror, som effter Senatus Acad. begäran gingo afsijdes och molckade konan, kommo igen och bekende: ja, Gudh bättre, nogh är det sant, hon hafwer mycken och hwijta miölcken i bröstet. Elliest bekende hustru Anna sigh hafwa hört det att hon war hafwandes, och att dhe i M:r Achrelij hwss hafwa ochså sedt tekn der om samma affton, som hon kom heem ifrån skoghen.

På alt detta effter nogha förhör och förmaning bekende konan Beata omsijdher sigh hafwa födt det barnet der uthan om stadhen och at Bengti Heickis ryttare i Hadwala by i Pijckis sochn, Simon Thomosson be:dh, hafwer förledne sommars, då uthredningen skedde, rådt henne medh barn och legat medh henne der i M:r Achrelij gårdh. Men Senatus Acad. förmante henne åthskillige gånger, at hon inthet emot sitt samweet skulle bekenna på någon annan, än den som rätta barnafadren är. Hon swaradhe: hwarföre skulle iagh mehra skona en annan, än migh sielff. Frågades yttermehr af konan, om barnet lefde, då det föddes, hon sadhe att det war dödt och att hon hafwer inthet kendt det lefwa i sex wekors tijdh. Der effter hafwer mest hela stadhen sedt barnet der uthe, der det föddes, ett stycke ifrån Cupis kellan, att det war fulgångit.

Frågades, hwaföre hon inthet togh barnet medh sigh, när hon gick heem? Hon swaradhe: iagh sågh inthet på det, iagh skyndade migh heem efter kona ginge sin koos, och iagh orkade inthet härat. Mehra bekende konan att hon hafwer sagdt det för sin hwssbondhe M:r Achrelio då strax om affton, när hon kom heem, att hon hafwer födt dödt barn uthe på marcken. M:r Achrelius swaradhe henne: nogh hafwer du då giordt wäl, mehnar du dhe lähr inthet molcka qwinfolck kring om hela stadhen. Sedhan sadhe hon sigh hafwa dragit sin koos om påskadags mårگون medh M. Achrelij wetskap: hwar på M:r Achrelius sigh således förklaradhe, att han hafwer sagdt åth konan: gå ingen wäg, uthan gå på rådstugun, dhe få tigh wäl fast ändoch.

Emedan M:r Achrelius då inthet wille komma tillstädes, bleff uthi Dn. Procancellarij närwaro Consistorium hållit den 9 Maji, då M:r Achrelius dagen tilförenne blef ahnmodat att komma tillstädes och förklara sigh på konans bekennelse. Men emedan han då inthet kom til Consist. och man kunde inthet finna honom hemma eller annorstädes, der man sökte efter honom; ty blef omsijdher Consistorium sammankallat den 12 Maji i Dn. Procancellarij närwaro, och efter M:r Achrelius sadhe sigh wara opassligh, skickades twenne aff Consistorio tillika medh Notario, till att förnimma, hwru han wille sigh här på förklara; hwilcka han swaradhe: det är sant, hon bekende samma affton, hon kom heem medh kona, att hon hadhe födt barn, och iagh swaradhe: nogh hafwer du då wäl giordt. Iagh wiste fuller och, att hon wille sin koos, men iagh sadhe henne: gack då ingen wäg, uthan gå heller på rådstugun, dhe få tigh lijkwäl fast. Dagen tilförenne besöckte Rector M. M. Achrelium, då han bekende det samma för honom.

Senatus Academici sentence och dom på föregående Beata Jörensodotters egen bekennelse, författad in Consist. Aboëns. d. 7 Maji, a:o 1660.

Oansedt Beata Jörensdotter i förstonne nekade til sielfwa factum, lijkwäl af åtskillige omstendigheters beskaffenheet och hennes egit samweet öfvertyghat, omsijdher bekende, det hon nästförledne den 19 Aprilis 1660, hafwer här uthom stadhen

födt barn, det hon föregifwer wara dödt födt: altså emedhan hon det för födzlan för ingen uppenbarat hafwer, uthan widh sielfwa födzlan sökt endsligheet och efter födzlan omenniskligen lempnat barnet uthom stadhen på marcken, dömes hon ifrån lijfwet efter det 2 C. Högh. Bl. St. L. så wäl som efter konunglig edict om barnamörderskor, dat. Stockholm d. 23 Februarij a:o 1655. Doch remitteras detta efter privilegiers lydelse til den Höglöf. Kongl Rätten. Actum ut supra.

Den 9 Maj höltz Consist. præsentibus Dn. Procancellario, Rectore Magnifico, M. Alano, M. Wex., M. Kexlero, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då blefwe acta om den konan Jörensdotter upläsne, och Rector M. talte om att Hoffrätten hafwer sendt honom bodh och begärat Consistorij dom, som öfwer henne afsades.

Dito: Talte Dn. Procancellarius om Acad. Cancellarij breff lydhande om promotionibus in superioribus facultatibus.

Och begäradhe weta hwad Dn. M. Georgius Alanus hafwer til at swara här på och hwru han hafwer betenckt sigh der om.

M:r Georgius betackade bådhe Hans G. N:de Acad. Cancellario såsom och Dn. Procancellario, som hafwa offererat honom en sådan högh grad, och hafwer fuller warit betenckt der om, hwru det kan stellas i wercket.

Sedhan frågade Dn. Procancellarius hwad Juris professor skul tyckia om promotion. Han swaradhe, at han kan inthet weta medh hwad medhel han kan uthstå dhe sumptus, medh mindre om icke Claudius Agræus kan tillika medh honom promovera och hielpa til sumptus. Här om blef voterat:

M:r Axelius, at det är reputedligit för Academien och för Agræo sielff, att han tager gradum.

M:r Thuronius, at det är inthet constitutionibus Acad. lijkmätigt, att han får blifwa promoverat, än han kommer til någhon legenheet: lijkwäl, om man kan förmå Cancellarij tilstånd, så är det gott.

M:r Enevaldus det samma.

M:r Kexlerus, at man refererar denne saken til Cancellarium.

M:r Georg. Alanus det samma. etc.

Bleff altså aftalt, at Dn. Procancellarius tillijka medh Juris professore skulle skrifwa här om til Cancellarium.

Dito: Taltes om promotions termin, att hon skul skee om tisdaghen den 19 Junij och den 20 mutatio Rectoratus, men blef sedhan muterat, att dhe bådha skedde på en dagh. In facult. Theolog. skul promotio skee den 15 Junij, då Dn. M. Georgius Alanus promotore Dn. Procancellario skul tagha gradum.

Dito: Talte Dn. Procancellarius om Sagw sochn, at han hafwer bådhe tilförenne ifrån Ubsala skrifwit til Senatam Academicum, huru skadheligit det är för Academien och för den studerande ungdomen att en Theologiæ professor skall wara pastor i Sagw, såsom och att han derom hafwer skrifwit til Reg. Maj:tem och Acad. Cancellarium, och begäradhe Senatus Acad. sentiment här om. Senatus Acad. swaradhe, att dhe be-fatta sigh inthet der medh, uthan Dn. Procancellarius kan sielf tala här om medh Cancellario.

Den 26 Maji höltz Consist. præsentibus Rectore M., M. Olof Wex., M. Achrelio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Blef beslutit att M:r Justander skul begynna examen publ. och examinera sina auditores d. 28 Maji om morgonen kl. 8 och sedhan dhe andra, etc.

Dito: Framkom inwånare och handelssman här i staden Christoffer Franck och gaf tilkenna, huru såsom Academix snidkares sal:g M:r Jören Chims son, Anders ber:dh, hafwer den tijdhen han war iienst hoos honom, förfarit hans godz och blifwit honom skyldigh 500 dal. k. m:t, dem ber:te Anders Jörenson hafwer förblijgerat sigh att wela bettala sin hwssbondhe, af den anpart som honom framdeles af hans fädherne bådhe i löst och fast kunde tilfalla. Hwilket mehra ber:te Christoffer Franck begärade in actis Consistorij annoteras och honom der af en copia meddelas. Så emedan Anders Jörensens obligation i sigh sielf war klar och aff fremmande män bekräftat, kan Senatus Acad. hans begäran här uthinnan inthet uthslå, uthan tycker skäligh wara, att hwad ber:te Anders af hans fädherne framdeles kan tilfalla, ber:te Francken då efter

obligations lydelse skal wara närmast det att upbära och göra sikh betalt. Hwilcket honom ex actis Consistorij etc.

Dito: Frågade Rector Magnif., hwad man skul göra medh Gregorio Bartholli, som hafwer gifwit sikh under stadhen och giordt hoor. Och nu frågar stads magistraten om han skal lydha under Academien. Swaras att Senatus Acad. wil inthet weta af honom.

Dito: War Carolus Hissing war(!) citerad til Consist. och absenterade sikh.

Den 30 Maji, in ædibus Rectoris Magnif., præsentate DD. Alano, blef Isaac Erichsson för lägersmåhl med Lisbetha Mårtenssdotter saakfeltt til 40 mk. s. m:t.

Den 7 Junij höltz Consist. præsentib. Dn. Procencellario, Rectore Magnif., M. Georg. Alano, M. Stodio, M. Wexionio, M. Thauvonio, M. Enevaldo, M:r Thuronio.

Då blef afftalt att Assessores, Professores, trenne Bårgmestare, Secretarius Dicasterij och Notarius samt Rector Scholæ biudes medh spjror til promotion och mut. Rect.

Dito: Frågadhe Rector Magnif. om Erich Målares mågh Josephus Wargius, som skal hafwa tagit sikhienst hos Johan Stålhansk, skal ännu förwaras under Academiens jurisdiction. Voterades: M:r Axelius, at han inthet blifwer excluderat, uthan må citeras. M:r Thuroni, at han inthet inaudita causa excluderas, uthan om Rector weet, at han är i stadhen, så må han arresteras honom. M:r Enevaldus, at han må excluderas. M:r Abrahamus, att han må först citeras och sedhan, efftersom saken är, handteras. M:r Olaus Wex., om thet är wist, att han hafwer tagit sikhienst hoos Stålhansken, så hafwer han excluderat sikh sielff. M:r Stodius, att han må citeras etc. Sedhan sendes Cursor til hans hustru att fråga, om han hafwer tagit sikhienst hoos Johan Stålhansk, hwilcken kom igen och sadhe, att Wargij hustru hafwer bekendt honom hafwa tagit sikhienst hoos Stålhansken. Blef altså beslwtit, att han är uthslwten ifrån Acad. jurisdiction och der på gifwes en skriff ex actis til stadz magistraten.

Dito: Talte Rector M. att det skul skrifwas til commissarium Rhenfeltt i Riga om det brefwet som Senatus Acad.

hafwer fått ifrån Cämmaren på deras löhn. Blef beslwtit att det skul skrifwas.

Dito: Bleff afftalt, att dhet skul nu ochså skrifwas til Cancellarium och betackas Hans G. Exell:tz för den godha försäkringen om restantiens betalning och statz complement. Och refereras att man inthet hafwer något kunnat niuta sigh til godho der aff.

Dito: Blef doctoris Gyllenstälpes resolution på reste-rande bötesspenningar upläsen, den Rector M. behöllt hoos sigh då.

Dito: Talte åter Dn. Procancellarius om Sagw sochn, att han hafwer begärat den derföre, at der är en svensk församling och elliest så är den sochnen inthet tienligh för en professore, emedhan hans profession blifwer myckit derigenom försummat. Här på swarade M:r Abrahamus Thauv.: Hwad som angår Sagw, så är thet witterligit, att sochnen lyder under Academien och hafwer tilförenne uthi gymnasio ochså legat under en theologum. Nw böra Acad:æ bona wara oför-ryckte och iagh hadhe förmodat att Acad. Procancellarius och ven. Senatus skulle hålla hand deröfwer, att dhe och framde-les blifwa widh sigh. Om och professio Theolog. skul wara migh til någon promotion, så weet iagh inthet med hwad skääl denne sochnen skulle migh undandragas. Dessföruthan så hafwer iagh konungzlig confirmation på Sagw sochn, hwilken inthet bör disputeras. Dn. Procancellarius swaradhe: iagh söker här medh Academiens besta, ty iagh weet, att thet är Aca-demien skadeligit, att en professor hafwer den sochnen.

Dito: Proponerade spectabilis Dn. Decanus M. Andr. Thuronus om den vacerande professione Eloquentiæ, hwar til facultas Philosophica longo tilförenne några hadhe satt i election, och att det nw redha wore tijdh att elections breff skul öfwersendas til Cancellarium Acad. Dn. Procancellarius swaradhe: iagh gifwer mitt votum på M:r Mart. Miltopæum, och war ingen af Senatu som sadhe der emot. Hwar på Dn. Decanus lofwade författa literas electionis til Cancellarium.

NB. In ædibus Rectoris, anlagadhe Lissbetha Madzdot-ter Sigfridum Simonis Aboëns., at han hafwer belägrat henne

och rådt henne medh barn. Sigfridus kunde inthet neka der til, uthan förebahr, att hon ochså skul hafwa haft omgenge medh andra, emedhan tijdhen inthet aldeles kommer öfwer eens.

Sent.: Erkennes af Consist. min. att Sigfridus Simonis böter för lönskalegho efter straffordningen 40 mk. s. m:t och för det öfriga remitteras han til Consistorium ecclesiasticum.

NB. I kyrckian blef aff närwarande Dn. Procanc. och Senatu afftalt, att mutatio Rectoratus går an i Academien. Och då samma gångon tager futurus Rector M., Dn. M. Olaus Wex., först gradum in jure och blifwer ochså Rector Magnificus.

**Acta Consist. Acad. Aboëns. sub. Rectoratu Consultis-
simi Dn. Olai Wexionij I. U. D. & Prof. Publ.**

A d. 23 Junij A:o 1660 till den 12 Junij 1661.

Præsenti. Dn. Procancellario, Rect. M. etc. omnibus.

Först proponerade Rector Magnificus, at det är nödigt at man delibererar hwad som skal skrifwas til Cancellarium Acad. medh M. Andr. Thuronio, som nw resar öfwer til Stockholm. Nembl. att han 1. drifwer der på att constitutiones Acad. kunne blifwa underskrefne. 2. Om Acad. stat och konunglig donation på kyrckieherbergen. 3. Om Juris professoris löhn. 4. Om några andra Acad:æ postulata.

Dito: Påminte Rector M. att Senatus Acad. wille inspectores ærarij, bibliothecæ och stipendiariorum. Blef altså afftalt, att inspectores ærarij constitueres på detta åhret: M:r Enevalds och M:r Thuronius. Aediles: M:r Achrelius och M. Bergius. Inspectores bibliothecæ och typografis blijr M:r Abrahamus Thauvonius och M:r Axelius Kempe.

Dito: Framkom M:r Andreas Petræus och påminte Senat. Acad. om augment på bibliothecet, besynnerligen uthi dhe faculteter, som inthet der är många ännu, såsom och att man kunde få instrumenta mathematica. Elliest sadhe han och, att bibliothecæ taak behöfwer reparation. Frågadhe och om ven. Senatus tycker rådhligit wara att han resar öfwer til Swerigie och söker hoos öfwerheten om augment. Blef bewiliat att han må resa öfwer. Elliest och begärade M:r Andreas att ihogkommas medh någon promotion. Dn. Procancellarius frågade, om han weet någon tienst nempna, som han kunde wara fallen til. Han swarade, om han kunde få en recommendation til Hans Grefl. Exell:tz Rijkzdrotzen. Dhet lofwades.

Mehra begärdhe M:r Peträus någon resepenning. Resp.: Att om han kan något skaffa Academien till godho, så wil Academien recompensera honom: men nw äre här inga medhel.

Dito: Blef Andreae Jacobi supplication upläsin, der han begärer tilgift på sinna bötesspenningar, som ännu restera. Dn. Procancellarius sadhe äth honom, att han ännu hafwer tilhåld medh den konan. Andreas nekade til.

Blef voterat: M:r Axelius, at han effter sin begäran må blifwa relegerat i tw åhrss tijdh.

M:r Thuronius: att han får sin bibel igen af M:r Bergio, och blijr relegerat i tw åhrss tijdh.

M:r Enevaldus: att han tyckes hafwa förtient try åhrss relegation, att hans förargelisse må blifwa bortglömd.

M:r Bergius: effter han något af böterna hafwer bettalt, att han relegeras i tw åhr.

M:r Abr. Thauvonius: att han relegeras i tw åhrss tijdh.

M:r Kexlerus dhet samma. M:r Stodius det samma.

Blef beslwtit att hans relegation släss up i mårgon.

Dito: Talte åter Dn. Procancellarius om Sagw sochn, att det är inthet Academien nyttigt att en professor är pastor i Sagw och begäradhe Senatus Acad. vota här om.

Senatus swaradhe, att dhe kunna inthet votera der om, emedhan der är konungzligit breff uppå, uthan remmittera det til Acad. Cancellarium.

Dito: Talte Dn. Procancellarius, att det är honom förekomit att ifrån Acad. bibliotheca äre dissiperade några böcker, medhan M:r Axelius war bibliothecarius, hwar på honom är wijst en catalogus. M:r Axelius swaradhe, att den som det hafwer sagdt, han hafwer sagdt som ingen ährlich karl och skal aldrih bewijsa det, att iagh hafwer dissiperat Acad. bibliothec.

Dito: Talte Dn. Procancellarius der om at M:r Petrus Bergius hafwer giordt rätt der uthi, at han hafwer kraffdt af sine antecessoribus rectoribus magnif. en richtigh räckning på hwars rectorati böter och admonerade novum Rectorem at han fulföljer det samma.

Dito: Blef afftalt in Senatu att M:r Axelius K. blijr decanus på detta åhr; men tilkommande åhr blijr M:r Kexlerus, etc.

Dito: Dn. Quæstor lett upläsa några beswär, som Acad:æ fougde hafwer insinuerat: bleff afftalt, att om dem skal talas medh H:r Landzhöfdingen.

Dito: Blef beslutit att den 29 Julij skal elenchus prælectionum slås up och Academien resigneras in til den 24 Augusti. In elencho skrifwes novorum professorum Theolog. nampn.

Dito: Påminte M:r Abrahamus Thauvonius ven. Senatam, att dhe wille ihogkomma hans anwende omak och beswär på rikzdagen och så lagha, att han kunde bekomma dhe 100 dal:r, som honom blefwo i höstas bewiliade.

Dito: Talted om att M:r Nicolaus Nycopensis hafwer aldrigh försummat sigh, medhan han war Theolog. professor och pastor i Sagw.

Dito: Framkom Dn. Petrus Arenius och beswärade sigh öfwer Johannem Monæum, att han för några daghar sedhan hafwer öfwerfallit honom medh skamliga ordh på gatan, det som hwarken han, H:r Peer, eller någon af den swenska nation kan hålla til godho. Först tagit up en steen och sagdt: tules tänne sinä ruodzin hundzfätt. Och när han sågh att iagh stadnade, kastade han steen nedher och lop in i sitt herberge. Johannes Monæus swaradhe, att twänne swänske studenter hafwa i fiord basadt honom up, medh hwilcka han hafwer då trätt; men inthet hafwer han sagt något åth H:r Peer. Skötz up til näste Consistorij dagh.

Dito: Talte Rector M. om en student Nicolao Olai Insulandro, som är relegerat ifrån Upsala Academia, för hwilken Dn. Procancellarius intercederar, att han kunde blifwa intagen här til Academien.

Dito: Begäradhe Andreas Jacobi, att hans relegation skul differeras till den 29 Junij. Blef honom effterlätit.

Den 27 Junij höltz Consist. præsentibus: Rectore Magnif., M. Abr. Thauvonio, M. Bergio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då framkom åter H:r Peer Arenius och anklagadhe Johannem Monæum för dhe skälssordh, som han hade öfwerfallit honom medh. Men H:r Peer beswäradhe sigh öfwer dem som det hadde hördt der på den gatan och wela inthet bekenna. Sedhan framkom Ericus Gabriellis, gjorde sin witnessseedh och bekende, att Johannis Monæi werdinna hafwer sagdt hoos honom det Johannes skul hafwa skäldt H:r Peer och trätt medh honom, men inthet hafwer han sielff hördt något, uthan H:r Peer hafwer sielf sagdt för honom, att Johannes hafwer kallat honom ruodzin hundzfätt.

Dito: Talté Rector Magnif. om Wechtare Grelss, som fordrar af Johanne Roskamp bettalning för sin båt, den hans fadher sal. Roskamp 1656 hafwer frachtat af Wechtari Grelss och förlohrat. Hwilken saak dhe ifrån kämner rätten hafwa remitterat til Consistorium. Emedhan Johannes inthet kan för alla sinna syskon swara der til, altså remitteras den saken här ifrån til kämnär retten.

Dito: M:r Thuronius lofwade påminna Hans Gref. N:de Acad. Cancellarius, att Hans G. N:de öfwersender sitt conterfej hijt til Consist. Acad.

Dito: Blef aftalt att M:r Axelius tillijka medh Quæstoris skrifware skull i sommar ransaka hoos Academiæ bönder. Det och M:r Axelius lofwade göra och sätta en uthi sitt stelle till decanum.

Dito: Refererade Rector Magnif., hwru såsom han hafwer varit hoos wälb. Herr Landzhöfdingen H:r Erich von der Linden och offererat honom Hans Greffl. N:des Academiæ Cancellarij recommendation om Acad:æ statz betientes aflöhning. Hwarpå landzhöfdingen hafwer swarat, att han inthet kan något göra der til, för än han får befallning af Cammaren.

NB. Skal skrifwas til Acad:æ Cancellarium och betackas Hans G. N:de för gunstigh recommendation och refereras hwad landzhöfdingen hafwer swarat der til. Begäres att Hans G. N:de wille ännu Academiæ saak recommendera till Cammar Collegium.

Dito: Refererade Rector M. H:r Landzhöfdingens swar, att cronans fougde skal ingen rätt hafwa att tagha böterne af

en annan bondhe, som är kommen effter honom på hemmaned, på hwilken böterna äre slagne.

Dito: Proponerade Rector Magnif., att hans brodher doctor Michaël Gyllenstålpe hafwer begärat, att venerandus Senatus Acad. wille recommendera hans son Nicolaum Gyllenstålpe til Acad. Cancellarium och til præceptorem regium Dn. Fingrelium. Blef bewiliat.

Dito: Hafwer Dn. Procancellarius talt medh Rectore M., att professores, dhe som widh förra rectoratz tijdh hafwa absenterat sigh ifrån Consistorio, skul böta för hwar gångh effter constitutiones.

Dito: Framkom M:r Jochim Conterfejjer och begärade att några aff Dn. Professoribus wille komma till honom såsom afftalt är och låta conterfejja sigh. Dhe lofwade hwar effter legenheten.

Dito: Proponerade Rector Magnif., att Hans Hansson rådman hafwer begärat aff H:r Biscopen recommendation åth sin son til regiam majestatem. Begärade Senatus vota här om. M:r Axelius vot., att man kan inthet recommendera honom dijt, uthan gifwa allenast testimonium. M:r Thuronius, at man inthet medh skääl kan recommendera honom til rikzdrotzen, myckit mindre til regiam majestatem, han hafwer inthet frequenterat lectiones publ., uthan förachtat alla professores.

M:r Enevaldus, M:r Bergius, M:r Thauvonius det samma.

Dito: Talte M:r Thuronius om, att det är orimeligit at han skul först in elencho nempna profess. Log. och sedhan effter M:r Axelium, professionem Physicæ. Bleff afftalt, att han conjungerar bådh.

Dito: Att Rector Magnificus medh M:r Axelio K. och Notario öfwerser Quæstoris räckningar.

Dito: Framkom Gregorius Bartholli och witnadhe at Johannes Monæus hafwer bedt honom gå til H:r Peer och fråga honom, om han hafwer något giort honom emot: att H:r Peer wille förlåta honom, emedhan han inthet kan minnas hwad han hafwer talt.

Dito: Framkom Henricus Aeschilli och bekende, att han då om torsdagz afton, som Joh. Monæus föregaff, hafwer

inthe en gångh warit der på gatan, samma gångon som han skal hafwa skäldt H:r Peer Arenium.

Dito: Framkom Gregorius Bartholli och klagadhe an Jacobum Henrici, att han hafwer skrifwit en skamligh skriffit til honom. Jacobus swaradhe, att han inthe hafw:r skrifwit den skriffiten, uthan assessoris Gustaff Illes tienare Anders be:dh. Blef uphäfwit.

Dito: Framkom Jacob Hindrichssons hustru ifrån Kyrå och beswäradhe sigh der öfwer, att Acad:æ Quæstor hafwer gifwit tree årss frijheet på Mahanala hemman, hwilket hon och hennes föräldrar hafwa besutit och bettalt rentan åhrligen och tilbjudher sigh ännu wela göra det samma, så att Academien inthe hafwer behoff taga en annan på hemmanet och gifwa så många årss frijhet. Swarades henne att hon skall få swar der på, när som dhe komma dijt up til ransackningen.

Den 28 Junij höltz Consist. præsentib. Rectore Magnifico, M. Kexlero, Dn. Quæstore, M. Bergio, M. Enevaldo, M. Thuronio, M. Axelio.

Då blef afftalt att til Acad. Cancellarium skul skrifwas medh M:r Thuronio om dhe saaköror, som af Academiæ jurisdiction undergifna falla till Hoffrätten af arbitral straff, dem Hoffrätten behåller altsammans.

Dito: Blef elections breff till Eloq. profession opläsit och samptligen af ven. Senatu approberat och beslwtit, att det skul gå öfwer till Cancellarium.

Dito: Refererade Dn. Quæstor om det hemmaned i Mahanala i Kyrå s., det Jacob Hindrichsson hafwer här til haft, at han inthe kan bekomma det af orsak: 1. att han förer hwart år höö derifrån til Laitela, så att Academiens hemman derföre är förfallit. 2. Så hafwer Jacob Hindrichsson upsagdt samma hemman widh tinget. 3. Han hafwer ingen bördzrätt.

Sedhan frågades af Acad:æ fougde Erich Simonsson här om, den dher bekende att Jacob Hindrichson hafwer sielf lempnat Mahanala hemman ödhe och inthe sådt uth. Jacob Hindrichsons hustru nekade der til. Och sadhe elliest, att hennes mans fadher hafwer possiderat samma hemman för fy-

ratijo åhr sedhan: och lofwade att framgeent riktigt bettala dess renta.

Vot.: M:r Axelius: efftersom han så länge hafwer possiderat Mahanala hemman, så är billigt att han blifwer der wedh, emedhan han lofwar åhrligen bettala dess renta. M:r Andreas Thuronius samtyckte til M. Axelij votum, allenast han bettalar riktigt sin ränta och skaffar der boshap på hemman(et) och inthet förer höö derifrån.

M:r Enevaldus: att det måtte stå der widh så länge M:r Axelius K. kommer dijt up och ransakar om bördzrätten, och för kan man inthet drifwa den andra ifrån hemmanet.

M:r Bergius: at Jacob Hindrichsson hafwer fulla lenge possiderat det hemman, men medh Academiens skadha och fått altijdh stora afkortningar. Altså remitterar man til tinget att ransakas, hwru han hafwer bygd(t) och heffdat hemmanet.

Mr Kexlerus: att han wedh tinget bewijsar sin bördzrätt och får beskedh, att han inthet hafwer lagdt hemmanet ödhe och öfwergifwit. Och i medler tijdh bergar han höö, som hemmanet besitter.

Posthæc accesserunt: M. Stodius et M. Thauvonius.

M:r Thauvonius: att om Jacob Hindrichsson hafwer sin bördzrätt och bettalar årligen dess renta, så är fulla rättare at han behåller hemmanet. Men efter en annan är satt der på, så är best att det ransakas medh tinget, om han är berättigad der til och om hemmanet är rätt hefdadt.

Dito: Talte M:r Stodius: Jagh hafwer orsak att betacka Eders Magnifitz och Ven. Dn. Collegas för all wenskap och bewågenheet migh bewijst hela den tijdhen som iagh uthi detta collegio hafwer warit; och emedhan iagh nw skall abire hoc Senatu, så begärrar iagh weta, om iagh får något af mit salario och bedher der hoos om en recommendation antingen till Reg. Maj:tem eller och til Acad. Cancellarium och ett testimonium. Jagh är nu snart 70 åhr gammal och mina daghar kunna inthet wara många.

Rector Magnificus swaradhe: iagh tror ingen wara der emot, att Hans Ehrewyrd:t bekommer recommendation till Hans

Maj:t och til Cancellarium Acad. Sedhan voterades, hwru lenge han skul behålla sitt salarium.

M:r Axelius: att han behåller sin lön til nyjåhret och recommendation är inthet iagh emot, uthan att han den medh skäl må bekomma.

M:r Thuronius: ehuruwål iagh och ven. Dn. Collegæ gerna hadhe önskat att Ed. Ehrw:tz krafters kulle så tilsäija, att han blefwe hoos oss: men effter han trädher här ifrån, så betackar iagh Hans Ehrw:t för myckit gott migh bewijst etc. och vot., att han behåller löhnen på hela detta här åhr, och bekommer recommendation till höga öfwerheten.

M:r Enevaldus: att iagh protesterar inför Gudh, att iagh inthet hafwer stått effter Dn. Affinis legenheet, uthan Dn. Affinis önskar sielff widh denna sin ålder dimission: altså är billigt att han behåller sitt salarium in til nyjåhret och elliest bekommer recommendation till Reg. Maj:tem och Cancellarium. Han behåller och sin honoris locum altijdh uthi processibus och honoreras professoris Theolog. loco. Betackar etc.

M:r Petrus Bergius: han kan behålla sitt salarium, så myckit oss står til göra. Men om Regia Maj:tas förordnar hijt någon annan, då kunna inthet våra vota göra der till. Han bekommer och recommendation.

Dn. Quæstor: Iagh önskar gerna, Gudh gifwe at hans Hans Ehrew:t finge dubbelt salarium, och betackar honom för all godh och liuffigh conversation, etc.

M:r Thauvonius: det är billigt att han behåller sitt salarium til nyjåhret och bekommer honorificam commendationem til Reg. Maj:tem och Cancellarium om underhåll til sin lijffztijdh, och att han framdeles ochså bekommer restantier. Han behåller altijdh locum inter Theologos och nempnes Professor Theolog. emeritus. Betackar Hans Ehrew:t för myckit gott, etc.

Rector Magnif.: att Hans Ehrewyrd:t behåller sitt salarium in til nyjåhret, och förhåppes man det för höga öfwerheten wara förswarligit. Såsom och att han bekommer recommendation til Reg. Maj:tem och Cancellarium effter privilegier. Att han och framdeles blijr honorerat medh professoris loco

et titulo, som han här til hafft hafwer, och kallas Professor Theol. emeritus.

Den 7 *Julij* höltz Consist. präsentib. Rectore Magnif., M. Abr. Thauvonio, M. Petro Bergio.

Då framkom åter Dn. Petrus Arenius och gaff tillkenna att Jöran Snidkar hafwer för stadz magistraten lofwad comparera och witna mellan H:r Peer och Joh. Monæum, här in Consistorio, när han får bodh, begäradhe altså at vener. Senatus wille sendha bodh efter honom. Snidkaren kom fram, men han wille inthet göra sin witnessedh. Sedhan blef han medh H:r Peer wijst til kemnär retten eller på rådhestugun, men blef inthet då framtagen.

Dito: Framkom Academiæ skomakares poikes modher och beswäradhe sikh öfwer skomakaren, att han uthan orsak slår poiken. Skomakaren swaradhe, att poiken steller sikh illa moot honom och gifwer honom skamlösa ordh. Poiken nekade der til. Emedhan poiken hafwer temmeligen wäl lärd sin konst, så tycker Senatus wara rättmätigt, att han gifwer honom för hwart år 10 dal. k. m:t. Men om han inthet wil det eller kan förlijkas, så må de skilias äth. Skomakar poikens modher badh att skomakaren wille behålla poiken til Michaëlis dagh. Men inthet wil hon låta poiken lengre blifwa hoos honom.

Dito: Henricus Jacobi war citerad och comparerade inthet, derföre skul han böta.

Dito: Bleff omtalt att Academien skul behålla den gamle proban till att fengzla professorum legohion.

Dito: Proponerade Rector Magnif. att M:r Axelius hafwer begärat fulmacht på ransackningen. Blef bewiljat.

Dito: Framkom Gabriel Laurentij Bothniensis och bleff aff Rectore Magnif. tilfrågat, om han hafwer hafft sammanlagh medh den konan, som fordrar af honom otto dal:r penningar, dem han skul hafwa lofwat henne. Gabriel nekade til och sadhe sikh inthet weta aff henne. Sköts up til nästa onsdaghen, efter konan war inthet tilstädes.

Den 11 *Julij* blef kämnär rättz ransackning om Grelss Wechtares båät moot Johannem Gothfridi upläsen, hwilken

bått a:o 1656 war bortkommen på Renelssbotn wedh Ormsöön. Johannes swaradhe, att den saken angår inthet honom allena, uthan alla arwingar. Men dheth Wechtaren säijer båten wara genom hans försummelsse bortkommen är inthet sant: och iagh war inthet annat än en pasnerade(!) på skuthan och der war elliest bådhe styrman och skeppare, medh hwilka han af mootwedher blef förhindrade. Pålades Johanni att han til Larsmessan förklarar sigh på den beskyylningen, der Wechtaren säijer båten wara bortkommen genom hans försummelsse.

Dito: Framkom åter Gabriel Laurentij och blef tillfrågat, om han hafwer stelt den konan sin koos, som fordrade penningar af honom? der til han nekade. Frågades, hwar hon war född? Gabriel resp:r: iagh weet inthet. Hwad heet hon doch? R:r: Margeeta. Frågades, om han är skyldigh til den beskyylningen, att han hafwer hafft sammanlagh medh henne? Han swarade: iagh weet inthet om iagh i dryckessmåhl hafwer thet giordt. Men om thet så wore, så är hon rådder medh barn tijo wekor för än iagh wiste af henne. Och hon hafwer låtit christna barnet på sal:g Martinum Aronium. Frågades af Johanne Cursore, hwar den konan skull wara född? R:r: att dhe hafwa sagdt der i gårdhen, att hon skul wara hemma i Cangasala i Raicku by.

Sentent.: Rätten erkänner att Gabriel Laurentij böter effter straffordningen för. Men execution här på sköts up til Bartholomæi och så lenge arresteres han, eller och att han skaffar caution för sigh.

Dito: Framkom åter H:r Peer Arenius och berättadhe at han hafwer warit på rådhestugun, men inthet ännu kunnat få snidkaren dijt up.

Sedhan bleff omtalt att Johannes Monæus hafwer giordt excess och warit druckeu om böndagz affton, bör altså derföre billigt straffas; elliest och så hafwer han injurierat Her Peer, fast här äro inga witnen tilstädes. Blef beslutit att Johannes derföre sitter i fengelse i twå daghar: men hwad H:r Peer mehra hafwer emot honom, thet skiutes up til dess han skaffar witnen fram.

Dito: War Henricus Jacobi andra gången citerad och comparerade inthet.

Dito: Taltas om Augusti Johann Beckers, bookförares i Lübeck tienare, att honom gifwes detta swar att han ännu tilkommande höst til proff förer hijt böcker. Sedhan får man sij, om han skal blij ordinarius.

Den 8 Augusti höltz Consist. præsentib. Rectore Magnifico, M. Abraham. Thauv., M. Enevaldo, M. P. Bergio.

Då proponerade Rector Magnificus Dn. Episcopi Wijburgensis M. Nicolai begäran, att han finge en attest, hwru han sigh wedh sin profession här i Åbo förhållit hafwer. Var ingen som kunde honom det förmehna.

Dito: Proponerade Rector Magnificus M. Laurentij Kempes begäran att han finge testimonium Acad. Bleff honom bewiliat. Men anbelangande arresten, som han begärar på sin sal. brodhers hustrors penningar hoos M. Axel. K., dhen differeras till M. Axelij ankompst.

Dito: Proponerade Rector M. Dn. Johannis Fraxenij begäran att han finge en recommendation til biscopopen i Strengnäss och att der uthi blefwe förmält, att han hafwer hållit här några collegia. Bleff bewiljat.

Dito: Om Cursoris brodher, som begärer att resa til Tawestland, men H:r Peer Arelius begärer att han skul arresteras. Bleff swarat att han nästkommande lögerdagen skal ställa sigh här in i Consistorio och föra uth sin saak.

Dito: Bleff Dn. Petro Christierni Ingermanno lofgifwit att agera och uthföra en saak moot M:r Blasius stoolmakare på kämnär kammaren.

Den 15 Augusti höltz Consist. præsentib. Rectore M., M. Achrelio, M. Bergio.

Då bleff Bengt Hanson Rhenfeltz breff upläsit, der han swarar på Consistorij breff. Och bleff beslwtit, att en viderad copia der aff skul öfwersendas til biskopen.

Dito: Refererade Rector M. att Barthollus Simonis hafwer warit hooss honom och begärat att han finge en recommendation till gott folck på bygden. Res.: att Senatus kan

inthe't göra thet, eij heller tienar det att en student går så och bemödhär gott folck.

Dito: Framkom Acad:æ wachtmestare och anklagadhe Petrum Lithenium, att han om söndagznatten hafwer kommit til honom på tårget, sedhan han fick Ekenbergs swerdh, det han kastade in mot Carlss bryst, och hafwer ryckt efter swärdet.

Sedhan framkommo Acad:æ wachtkarlar och betygade att Petrus hafwer slagit Carl nedher: men Carl hafwer gifwit swerdet ifrån sigh.

Sentent.: Eftersåsom det befans att Petrus Lithenius hafwer begåt en excess på Acad:æ wachtmestaren uthi sitt embetes förrättande, emot förbodh och privilegier, så förskonnes han denne gångon medh arbitral straff sex dal. s. m:t til treskiftes; orkar han inthe't böta, så skal han til en tijdh incarcerationas. Men om han framdeles medh sådant beträdes, skal han dubbelt straffas.

Den 22 Augusti höltz Consist. præsentib. Rectore Magnif., DD. Georg. Alano, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Thauvonio, Dn. Qvæstore, M. Enevaldo, M. Bergio.

Då proponerade Rector M. om man skul skrifwa till Dn. Procancellarium swar på hans breff och heller begära extra ordinarie räntor af Acad:æ bönder än aff lille tollen, statz complement. Bleff afftalt, att så skul skrifwas, att man står på den förra staten om spanmålen, som i drotning Christinae donation förmåles. Men det öfriga aff extraordinarie räntorne. Så och förmåles, om man på den skulden, som man hafwer giordt för Acad:æ reparation skull, finge inwijssning til lille tullen. Item påminnes om qwarnen, som i potulatis omtalas.

Dito: Framkom Sveno Caliander och beswärade sigh öfwer Ericum Kolmodinum, att han i förledne höst hafwer begärat af honom en tabulam Theolog. til låånss och fåt ochså. Men han kan inthe't få sin taffla igen. Hwaröfwer han beswäradhe sigh, såsom och att Kolmodinus inthe't wil lydha Rectoris M. bodh och gifwa honom sin taffla igen, ehuruwål han är befalter. 2. Protesterade han derpå, att Kolmodinus hafwer låtit arrestera hans arff och han weet sigh inthe't wara honom

det ringaste skyldigh; will altså framdeles derföre sökia honom. Kolmodinus war inthet tilstädas.

Dito: Bleff Episcopi Wijburgensis Dn. M. Nicolai N. testimonium upläsit, det som han hafwer begärat genom Dn. M. Abrahamum Thauvonium skriftteligen: och blef aff alla samtyckt, bewiliat och approberat.

Dito: Förfrågade Rector M. om M. Martinus Stodius skul bekomma ex actis hwars och eens professoris votum medh hans valediction. Blef beslwtit att han får allenast ett slwth der aff.

Dito: Bleff Eliæ Hultz Sudermanni supplication om stipendio opläsin och blef bewiliat, att han refereras inter expectantes, besynnerligen til stipend. medicum.

Dito: Frågade Rector M., om M:r Andreas Petræus skul få loff att wara lenge borta? Resp.: att han kan få blifwa borta til Michaëlis.

Dito: Proponerade Rector M. Olai Schroderi Ph. Cand. begäran om ett åhrligit testimonio och viatico, effter han wil draga til Sverige. Blef bewiliat.

Dito: Frågade Rector M., hwad man skul göra medh Henrico Jacobi Kyroënsi, som hafwer tagit ett paar stöflar af sal. Mölsers enckia och dragit bort. Res.: att der om skul skriftil hans föräldrar och förmanas att dhe contentera henne. Och der icke dhe wela bettala, så citeras Henricus sielff sub gravi pœna.

Den 5 Septemb. höltz Consist. præsenti. Dn. Procancellario, Rectore M., Dn. D. Alano, M. Kexlero, M. Enevaldo, Dn. Qvæstore, M. Berg., M. Axelio Kempe.

Då frågade Rector Magnificus, hwru snart man skul convocera studiosam juventutem och begynna lectiones publ. Blef beslwtit att der om intimeras d. 9 Septembr. och convoceras til tisdaghen. Och att M:r Enevaldus intorduceras den 18 Septembr.

Dito: Frankom M. Jacobi Flachsenij supplication, der uti han begärar succedera til secretarij Acad. tienst bredhe widh adjunctura, som han tilförenne hafwer. Bleff voterat och enhelliga beslwtit och samtyckt att M:r Jacobus Flachsenius

succederar M. Miltopæo til secretarij tjenst och behåller der bredhe widh adjuncturam.

Dito: Begäradhe Dn. Procancellarius, att ven. fac. Philosoph. wille trädha aff och consultera om tienligh successore til adjunct. fac Philosoph., som nw vacerar. Dhe gjorde så och kommo in och gofwo sitt votum på Dn. Petrum Laurbeckium. Hwar til Dn. Procancellarius och samtliga Senatus samtyckte.

Dito: Begäradhe Dn. Procancellarius att ven. Senatus Acad. wille hielpa s. H:r Andreæ, fordom pastoris i Kumblinge, son, Danielelem Andreæ, til stipend. Bleff bewiliat att han skul upföras inter expectantes.

Såsom och Sveno Laurentij, som är hoos Dn. Procancellarium.

Dito: Talte Dn. Procancellarius om bårgmestare och rådz begäran, att dhe som kunna hafwa aff Dn. Professoribus medhel att skiuta några Lisp:d thenn til den klockan, som ännu skal giutas, wille wara benägne der til för en wiss bettalning och recompens aff dhe penningar, som falla igen aff ringnigen. Res.: att dhe hafwa inga medhel der til.

Dito: Bleff resoloverat på den recommendation, som Johannes Johannis hafwer bekommit af Acad. Cancellario: att så frampt han befijtar sikh om att förkofra sikh uthi sinne studijs, så wil Senatus Acad. wara honom behielpeligh och fram för andra promovera honom til stipendium.

Den 10 Septembr. höltz Consist. præsentib. Dn. Procancellario, Rectore Magnif., Dn. D. Alano, M. Achrelio, M. Abrahamo Thauvonio, Dn. Qvæstore, M. Bergio, M. Enevaldo, M. Axelio.

Då inlefrerade Qvæstor Acad. siw åhrss räckningar, ifrån 1652 til 1658, hwilecka daghen tilförenne collationerades af Rectore M., M. Axelio och Acad. Notario.

Dito: Talte Dn. Procancellarius åter om Sagw, sochn och sadhe, att der M:r Abrahamus wille låta säija sikh och tagha hans råd, så skul Rändämäki myckit bättre stå honom til handha än Sagw, emedhan han finge boo der medh sin familia, sitta frij för twll och accijs och obehindrad dagheli-

gen göra sin profession tilfyllest. Men der han då icke will låta säija sigh, så stijger han til Sagw näst kommande Phlippi Jacobi. M:r Abrahamus swaradhe: att han wil fulla efterlåta att Dn. Procancellarius behåller Sagw på ett åhr eller tw, doch så att han sedhan trädher der til, och att den sochnen inthet disputeras honom ifrån eller ifrån en professore Theolog. Kan skee i medler tijdh blir Pargas vacant eller någon annan sochn, hwar medh Dn. Procancellarius kan wara betient. Och interim så wil han behålla Rändämäki.

Sedhan badh han att Dn. Procancellarius inthet wille mehra tala der om hoos högga öfwerheten, emedhan han dragher til rikzdaghen, uthan låta det der widh förblifwa. Dn. Procancellarius swaradhe: Nei, men iagh wil och inthet mehra tala der om.

Dito: Bleff Salomon Enebergius refererat inter expectantes.

Dito: Framkom Clemet i Lill Walliss och Madz Michilson i Nikarla i Lemå sochn och begäradhe förmedling för deras stora fattigdom skull på den resten, som dhe äre Academien skyldige, hwilkas hemman Dn. Qvæstor hafwer låtit upbiudha 3 gångor, och för restantien är bördzrätten fallen Academien til.

Den 26 Septembr. höltz Censist. præsenti. Rectore Magnif., DD. Alano, M. Enevaldo, M. Kexlero, N. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio.

Då frågade Rector Magnif. på hwad sätt M. Thuronius skul introduceras till Physicam professionem. Bleff afftalt att han allenast håller orationem introductoriam och låter en studiosum invitera til acten, som sker den 4 Octobris, klockan 8 f. m.

Sedhan frågadhe M:r Thuronius, qua hora han skul läsa. Bleff bewiliat, att han läser klockan siw Physicam och klockan tijo Logicam.

Dito: Ladhe Sveno Kaliander in en supplication emot Ericum Kolmodinum. Men Kolmodinus war inthet tillstädes. Skötz up til hans ankompt.

Dito: Frågadhe Rector Magnif., om pedellerna skul no-

tera alla timmar up, som professorer absentera sig ifrån lectione publica. Bleff afftalt att Rector M. sielf inquirerar der efter och hafwer det sigh förbehållit, så att han stundom låter sin domesticum, stundom cursorem see der efter.

Dito: Talte Rector M. der om, att Dn. M. Ericus Achrelius Profess. Medicinæ må blifwa tillhållen att läsa publice. Och der til samtyckte alla.

Dito: Talte Rector M. der om, att Dn. Procancellarius hafwer befalt honom att affdrå räkning af dem, som tilförenne hafwa warit Rectores M. på saakörornas restantier. Men emedhan hans antecessor hafwer begynt fordra dem uth, så begäradhe han att ven. Senatus wille låta honom fara fort der medh. M:r Bergius lofwade så göra.

Dito: Begäradhe M:r Bergius att Rector M. wille citera Gabrielem Josephi hijt för sinna saakörer skull, som han är skyldigh.

Dito: Bleff afftalt att till Cancellarium Acad. skul skrifwas der om, att Academien får inthet behålla böterna efter privilegierna, besynnerligen aff dem som hoffrätten arbitraliter pålägger.

Dito: Supplicerade Lisbetha Johanssdotter och begärade muntligen att Sigfridus Simonis kunde blifwa tilhållen att födha det barn, som hon hafwer afladt af honom. Sigfridus sadhe sigh inthet kunnat göra thet, emedhan han inthet ensam är barnafadhren. Konan lofwade bära barnet til Sigfridum. Sedhan lofwade Sigfridus åth henne en t:no råg tilkommande winter.

Dito: Togh Madz Thomasson Acad:æ vigil sitt förloff ifrån Academien och dess tjenst: och uthi hans stelle antogz Nielss Grelsson från Rawattula by i Nummis sochn.

Den 10 Octobris höltz Consist. majus närwarande Rectore Magnifico, D. D. Georgio Alano, M. Enevald. Svenonio, M. Achrelio, M. Simone Kexlero, M. Petro Bergio, M. Andrea Thuronio, och M. Axelio Kempe.

1. Blef Jacobus Flachsenius antagen till secretariaten i M. Miltopæi ställe, och sedhan han aflade juramentum secret., antwardades honom Consistorij archivum.

2. Blef talt om studioso Gabriele Laurentij ifrå Limmingo, hwad straff han undergå skulle, för det lönskaläge han begåt hafwer; voterades:

M. Axelius: han böter efter drätning Christinæ straffordning.

L:r Thuronius: det samma; men at till Hans Hög Grefl. Nådhe Academiæ Cancellarium skrifwes om det straffetz skärpande framdeeles, dher medh bättre at afskaffa en sådan förargelse ifrå societate Acad.

M. Kexlerus: det samma.

M. Achrelius: det samma.

M. Enevaldus: det samma, ty således observeras förra praxis.

D. Alanus: at han skall böta efter be:te straffordringen och där till med carcereras på några daghar.

Sentent: Senatus Academicus erkänner, at Gabriel Laurentius för lönskaläge, som han sigh med försedt hafwer, denna gångon blijr förskont medh 40 mk. s. m:t.

3. Taltes om booktryckiaren, om han icke är pliktig at tryckia intimationes introductorias professorum, såssom och dhem som angåå promotionerna, för sin ordinarie löön, och blef aftalt at det skulle förnimmas, huruledes Senatus Acad. med hans antecessore hadhe contraheradt.

4. Begärte Daniel Gyllenstälpe skriftteligen stipendium, hwilket honom och blef bewiliat nu strax in secunda classe. Men ifrån nyåret utj tertia, om hans brodher Nicolaus intet kommer igen.

5. Blef beslutidt at dagen efter skulle med posten notificeras Hans Hög. Grefl. Nådhe Acad. Cancellario, om M. Flachsenij till secretariatens jämpte adjuncturam antagande, och Dn. Petri Laurbechij till den andra adjuncturam. Item j samma brefwet anhålles om assistance, at Acad. efter privilegierne finge niuta dhe saakören, som dess jurisdiction undergifne anten i hoffrätten eller af underrätterna å landet påläggas. Samma brefwet innehåld blef ochså Dn. Procancellario notificerad, med begäran at han derpå swar fodra wille.

Den 17 Octobris höltz Consistorium præsentib. Rectore

Magnifico, D. Alano, M. Abrah. Thauvonio, M. Enevaldo, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio.

1. Blef resolveradt at M. Abrah. Tavonij introductio till profess. Theolog. skall stå den 25 Octob. M. Thavonius consuleradhe Senat. om alla assess. skola bindas till hans introductio; blef swaradt, at det står hoos honom sielf.

2. Frågades af M. Justandro, när han wil blifwa introduceradh; han föreslogh den 30 Octobris.

3. Blef beslutidt at elenchus lectionum slås op den 21 Octob. och insbriptio skal stå d. 26 ejussdem.

4. Framkom Mårten Heer och begärte skriftligen blifwa antagen till Academiens bookförare, och obliogeradhe sig wela finnas här hwart år medh böcker. Hans begäran blef efterkommidt, hwar oppå han af ven. Sen. Acad. bekom en skrift, såssom och en vidimerad copia af dråtningh Christianæ privilegio om bookförare, men dhe conditioner giordes, at han Academien med nyttige och oförargelige böcker försörier, och dem oplåter för billigt prijs,

5. Beslötz at M. Miltopæi introductio till professionem Eloquentiæ angår den 6 Novembris.

6. Blef pedellen och wachtmestaren befalte at gå till Simon Jörenssons sän, och seja honom till at han fornöjer den konan, som han haar giordt barn medh, och at han geer henne strax en half tunna spanmåhl.

7. Rector proponeradhe at Flachsenius kunde på något sätt blifwa ihoghkommen, efter han ingen löön får för secretariaten för innewarande året. Res.: Han och Laurbecchius skola blifwa ihoghkombna så snart catalog. stipend. sijs öfwer.

Den 30 Octobris höltz Consist. præsentib. Rectore Magnifico, D. Georgio Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio.

1. Blef beslutidt at d. 14 Novemb. skall catalogus stipendiariorum sijs öfwer.

2. Concluderades in Senatu at stipendiarij, som intet äro tillstädes uthi disputationibus pro stipend., skola böta första, andra och tredie gången, hwar gångh in suprema classe 3 mark, in media 2 mark, in infima 1 mark. Blifwer någon bortta fierde

gången på radh, mister för halfwa terminen; den som lengre blijr bortta uthan laghligh förfall eller venio inspectoris, skull heelt slutas uth af numero stipend., dess förutan animadwerteras seerdeeles på dhem, som gåå uth för än disp. är endadh.

3. Proponeradhe M. Thavonius, om icke Joh. Visenius skulle citeras hijt at swara till det han om nattetijdh hafwer kommit j kammaren, der hans hustru lågh, och kastat sigh j hennes sängh, alt mädan M. Abrah. war j Swerigie till rijkz-dagen.

Den 12 Novembr. convoceradhe Rector professorerna D. Alanum, M. Thavonium, M. Enevaldum, Kexlerum och Thuronium j kyrckian och refereradhe, huruledes Carl wachtmestare förledne natt är öfwerfallen af några officerare, och illa slagen. Då blef beslutidt at Secretarius går til H:r Landzhöfdingens vicarium och begärrar arrest på dhem, till dess saken blijr examineradh och afdömbd.

Den 14 Novembr. höltz Consistorium præsentib. Rectore Magnifico, D. Georgio Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Achrelio, M. Kexlero, Dn. Quæstore, M. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio, M. Justandro, M. Mart. Miltopæo.

1. Afiadhe M. Ericus Justander och M. Martinus Miltopæus juramentum assessoris, och intogos j Senaten.

2. Sendes andra gången till Landzhöfdingens vicarium, at han skulle arresteras dhe officerare, som öfwerfölo Carl wachtmestare, och at han skulle j synnerheet låta slå effter Hans Jägerhorn.

3. Framkom Academiens skraddare Cemet och gaf tilkenna, det han äger ett stycke åher här wid staden, hwarföre han här till haar skattadt; men effter han nu är kommen under Academiens defension, rådfrågadhe han, om han derföre och framdeeles skatta skall. Swarades: at han måste så wäl här effter, som här till göra skatt dherföre.

4. Rector proponeradhe M. Justandri begäran, angående at Dn. Petrus Pictorius skulle citeras ståå Just. till swars här för Consist. Acad. Res.: Ehuruwål Pictorius allareda är ordinerad; doch lijkwål mädan han ännu sitt testimonium ifrå Aca-

demien intet bekommit hafwer, kan han wäl af Senatu Academico citeras.

5. Framkom en borgare här j staden, Wächtare Grels, och angaf studiosum Johannem Rosskamp för en båt, hwilken Rosskampz sal. fader af Grels frachtadt hadhe till Räfwel, på hwilken reesa båten sedhan bortkom, och mädan Joh. Rosskamp war på samma båt med sin faars handel, meente Wächtare Grels, at han allena skulle betala honom. Joh. Rosskamp inladhe en attest, af dem gifwen, som tillijka woro på båten, lydande, att han gjorde sin flijt hålla båten in salvo, men kunde intet, och at båten genom hans förwällande intet omkom. Kunde altså ven. Sen. Acad. inthet finna skäligt at Joh. allena skulle stå för betalningen, uthan alla arfwingarna; hwarföre den saken och remitterades till hans medarfwingars forum, kämbnårs kammaren at afhielpas.

6. Framsteeg en kammarskrifware, Jören Brömss be:dh, och krafde af studioso Henrico Jacobi 72 dal:r k. m:t, dhem Henricus hade förobligeradt sig förlengst at betala. Inladhe dher jempte på H:r Landzhöfdingens tienare Håkon Erssons wägnar en attest, gifuen af Henrico, innehållande, at där någon skulle komma och kennas wedh den ringen, som han bette Håkon såldt hadhe, wille han hålla Håkon skadhe frij. Resol.: Henricus citeras till tree weckor här effter, och det peremptorie, och skrifwes några ord till föräldrar, om dhe till äfwentyrers låta beweka sig at betala för honom.

7. Acad:æ vigil Matz Thomasson begärte sitt afskeedh; blef effterlåtadt.

8. Blef afftaalt at om söndagen intimeras för pedellerna om deras salario, och studenterna admoneras at tillstålla dhem sin rättigheet. J samma intimation förmanes studenterna at dhe köpa sig Caput de moribus studiosorum.

9. Oplästes pastoris i Nyköping M. Andreæ Julini recommendatiou, skrifwen för twå studenter, at dhe kunde få stipend. Blefue opförde inter expectantes.

Catalogus stipendiariorum a festo novi anni 1660 ad
festum Joh. Baptistæ anni ejusdem.

Classis sup:r.

Johannes Fraxenius.	Nicolaus Gyllenstålpe.
Isacus Falander.	Samuel Petræus.
Arvidus Magni.	M. Henricus Florinus.
Petrus Laurbecchius.	Daniel Anxelius.
Johannes Geor. Alanus.	Hermannus Thorwöest.
Arvidus Henrici Karekuensis.	Eschillus Fabricius.
Petrus Acander Smol.	Johannes Visenius.
Petrus Ruthelius.	Johannes Gothfridi.

Classis media.

Elaus Schroderus Wermel.	Johannes Lanzelius Neric.
Ericus Binningius Neric.	Johannes Allenius Finno.
Olaus Arpenius Suderm.	Ericus Jonæ Höök Suderm.
Ericus Favorinus Finno.	Joh. Georgij Sylvius Aboënsis.
Abrahamus Monæus Cursor.	Johannes Palm O. Gothus.
Jacobus Tammelinus.	Ambrosius Nidulius Smol.
Laurentius Collinus Werml.	Petrus Nicolai West. Gothus.
Johannes Flachsenius Finno.	Elaus Adolphi Terserus.

Infima classis.

Isaacus Stenius Finno.	Gregorius Arctopolitanus Finno.
Elias Petri Hasselgreen.	Simon Caroli Greek.
Johannes Keelman Upsal.	Petrus Becchius.
Ivarus Ivari Teet.	Olaus Wallinus.
Michaël Castrenius Aboënsis.	Nicolaus Norman.
Henricus Adolphi Terserus.	Nicolaus Suen. Smol.
Henricus Blanck Aboënsis.	Petrus Bodelius.
Edvardus Andreæ Radzelius.	Elias Tillander.

Af ofwanskrefne catalogo blefwe några utslutne, som antingen woro bortreste, eller och elliest öfwer tijden sig absenteradt hadhe, och tillsattes andra i stället igen såssom fölier:

Catalogus stipend. a festo Joh. Baptistæ anni 1660
ad novum annum 1661.

Classis suprema.

Johannes Fraxenius.	Nicolaus Gyllenstålpe.
Isaacus Falander.	Samuel Peträus.
Arvidus Magni Smolandus.	Daniel Anxelius.
Petrus Laurbecchius.	Eschillus Fabricius.
Johannes Georgij Alanus.	Johannes Gothfridi Rosskamp.
Arvidus Henr. Karckuensis.	Nicolaus Aurelius.
Petrus Acander Smol.	Johannes Allenius.
Petrus Ruthelius Finno.	Ericus Binningius.

Classis media.

Elaus Schroderus Wermel.	Daniel Gyllenstålpe.
Olaus Arpenius Suderm.	Johannes Georgij Sylvius.
Ericus Favorinus Finno.	Johannes Palm O. Gothus.
Abrahamus Monæus Cursor.	Ambrosius Nidulius.
Jacobus Tammelinus Finno.	Petrus Nicolai W. Gothus.
Johannes Flachsenius.	Elaus Adolphi Terserus.
Isaacus Stenius.	Gregorius Arctopolitanus.
Elias Petri Hasselgreen.	Simon Caroli Greek.

Classis infima.

Johannes Kelman Upsal.	Petrus Becchius.
Ivarus Ivari Teet.	Olaus Wallinus.
Michaël Castrenius Aboënsis.	Nicolaus Norman.
Henricus Adolphi Terserus.	Nicolaus Suenonius Smol.
Henricus Blanck Aboënsis.	Petrus Bodelius Smol.
Edvardus Andreæ Suderm.	Elias Tillander.
Elias Andreæ stip. Med.	Henricus Thomæ Eolenius.
Zacharias Melovius.	Lambertus Petri Wesmannus.

10. Inladhe Carl Bertillsson, Acad:æ wachtmestare, en supplication, ödmjukeligen begärandes at ven. Sen. Acad. wille taga

uthi saken och hielpa honom till at fåå rätt på dhe officerare, som slogo honom. Rector begärte Senatus vota här om:

M. Miltopæus: Saken gifwes an för stadz magistraten, ty om man än angåfwe strax för hoffrätten, remitteras den lijkwäl till stadz magistraten.

M. Justander: det samma.

M. Axelius: Saaken gees an för hoffrätten, med tienstligh begäran, at den kongl. rätten H:r Landzhöfdingens vicario beordra täktes skaffa Jägerhorn tillstädes.

M. Thuronius: Saken gifs an för hoffrätten, och begäres at Jägerhorn tages j arrest, till dess han ställer caution för sig, effter gerningen är groof.

M. Bergius: det samma, att saken på dedh högsta gees an för hoffrätten.

Dn. Quæstor: det samma.

M. Kexlerus: det samma.

M. Enevaldus: Effter Senatus Acad. dher igenom är læderat, är rådhligast, at saaken gees an för hoffrätten.

M. Thavonius: det samma.

D. Gregorius Alanus: det samma.

Blef beslwtidt: at j den kongl. hoffrätten inlägges en skriff, hwarutj begäres at den kongl. rätten H:r Landzhöfdingens vicario beordra täktes låta slå effter Hans Jägerhorn, och sedan imponera stadz magistraten optaga och afdöma saken.

Den 21 Novemb. i Consist. præsentas Rector, D. Alanus, M. Thavonius, M. Enevaldus, D. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Anhölt wachtmestaren genom libell at fåå ingå förljknigh medh sina wederparter officerarena; Rector begärte hwars och ens betenckiande j Senatu dher om.

M. Miltop.: Carls wederparter begära af hoffrätten lof till at förljckas, hwadh där ifrån blijr swaradt, sedhan kan Senatus betenckia sigh.

M. Justander: det samma.

M. Kempe: det samma.

M. Thuronius: Det wore önskeligitt, at saken för interessenternas skull kunne blifwa förljckt, men så kan det intet

skee med mindre officerarna först supplicera hoffrätten till der om, efter saken är engång hoos dem angifwen.

M. Bergius: Sin egen saak får wachtmestaren förlikas om han will, men efter förmedelst den excessen dhe på honom begåt hafwa, Acad. är en stoor schimpf tillfogad, dherfore må dhe wederbörligen plichta.

D. Quæstor: Med dhe två Höllenbergh och Gyllenstälpe må wachtmästaren förlikas, om dhe få permission där till af hoffrätten, men Hans Jägerhorn borde exemplariter straffas.

M. Enevaldus: Ehuruwäl ingen af oss är så harmgirigh, at han icke heller önskadhe composition j den saken, men efter den gärningen ataquerar Acad. existimation, är billigt, man låter stå der wed så lenge, om dhem af hoffrätten tillåtas at förlikas eller ej.

M. Thavonius: det samma.

D. Alanus: det samma.

Resol.: Rector informerar privatim Gabrielem Gyllenstälpe, at han tillijka med sijna consorter söker hoos hoffrätten om permission at fåå förlikas med Carl; när dhe få något swar derifrån, sedhan will Senatus sigh resolvera vjdare.

2. Taalte Rector om det Flachsenio och Laurbecchio blef tillsagt till recompense, efter dee ingen löön fåå för 1660. Blef beslutidt at för uthan dhe 4 dal. s. m:t, som Notarius stipendiariorum bör hafua, byta dhe pecuniam diligentiorum ex æquo sin emellan, och professor M. Miltopæus bekommer ett stipendium in suprema classe ifrå nyåhret till Joh. Baptistæ 1661, efter han ej heller får löön för 1660.

Den 28 Novemb. höltz Consist. præsentib. Rectore, D. Alano, etc. omnibus, excepto Dn. Quæstore.

1. Framkom på rådmannens Robert Ranckens wägnar Olaus Carlstadius, och gaf tillkenna, huruledes Johannes Rauthelius för någon tijdh sedhan hade tagidt till låns af en Samuel Rozelius be:dh etthundrade r.dal:r j Ubsala, förobligerandes sig på det högsta samma penningar strax betala willia, huilket ännu ej skedt war, och emedhan samma 100 r.dal:r äre wäll:tt Robert Rancken i betalningh opdragne, och Joh. sigh till betalningh elliest intet accommodera will, begärte han Senatus

Academicus wille der om sententiera. Inladhe dher jämpte Samuelis Rozelij skrift, gifwen ätt Robert Rancken på dhe penningar, der till med Joh. obligation. Rauthelius förklaradhe sigh der på således, at han dem ätt Johanni Burgman till låns tagit hafwer, och Burgman haar tubbat honom at skrifwa under en handskrift så lydande, at Rauthelius dhe 10 r.dal:r af Rozelio tillåns tagidt hadhe, där doch Burgman dem bekommidt hadhe och gifwidt sin handskrift och obligation ätt Rauthelio, at han dem Rauthelio tillstålla will, allenast han wille dem taga på sigh. Rauthelius framtedde Johannes Burgmans obligation, sig gifwen på samma penningar.

Blef resolverat: Eftter M. Achrelius, Rauthelij tutor, begärrar dilation, opskiutes med denne saken till wijdare beskeedh.

2. Framkom Sueno Kaliander, Hindrich Röhlfinckz tobackz compagniets inspectorens fullmächtige, och anlagadhe booktryckiaren, at han emot kongl. förbod haar låtidt sälia toback på bygden.

Booktryckiaren exciperadhe emoot Suenonem, at Sueno intet får procurera hwarken j hoffrätten eller rådstugun, derföre seger han sig intet willia swara honom, utan inspectoren sielf.

Sedhan kommo inspectorens tienare in, och berättadhe sigh hafwa förnummidt af några ryttare, som hafwa köpt toback j en krogh uthi Halicko, det hustron, som sålde tobacket, haar sagt sig sälia booktryckiarens toback. Blef sagt ätt insp. tienare, at den samma hustron skaffas tillstås, så skall der på ske utslag.

3. Kom för Consistorio Johan Franssons fullmächtige Sigredh Tammelainen, och angaf studiosum Michaëlem Michaëlis, at han om nyåhrs affton öfwer måltijden hafwer tagidt en ring af Johan Franssons hustru, och den sedhan intet ingenlefwereradt. Michaël swaradhe sig hafwa igengifwit ringen samma affton. Detta sköötz op till näste Consistorij dagh. Då skolle Johan Franssons hustru komma op medh.

4. Gaf M. Axelius tillkenna at hoffrätten låter fordra på dhe penningar, som han blef j hoffrätten sakfält för Jordan.

Frågadhe han altså, om han skall lefwerera dhem till hoffrätten, eller till Academien. Blef beslutidt, at M. Thuronius och Secretarius stija till den kongl. rättz assessorn Göstaf Ille, efter han nu är äldst och twifwels uthan ordhafwande, och förehålla honom Acad. privilegiernes innehåld, att sådana böter falla Academien till, med begäran, at han det uthi kongl. rätt insinuerar.

5. Johannes Cursor begärte augment på sin löön. Res.: Skötz op till här näst.

Den 1 Decembris hötz Consist. præsentib. Magnifico Rectore, D. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo Suenonio, M. Achrelio, M. Simone, M. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio, M. Justandro et M. Miltopæo.

1. Refereradhe Rector at ehuruwål Senatus Acad. igenom M:r Thuronium och Secret. förehölt assessorn Ille Academiens privilegiers innehåld om dhe böter, som M:r Axelius skall utläggia, doch lijkwål förnimmer man, at hoffrätten will ställa dem till execution genom H:r Landzhöfdingens vicarium; fördenskuld cosuleradhe Rector hwadh dher j skall göras. Blef omröstadt:

M. Miltop.: Det är intet twifwel på, at icke böterna skola utläggias efter således en gångh dömbdt är; men det synes rådligast at M:r Axelius förbindes betala dem annorstädes än till Academien.

M. Justander: M:r Axelius inhiberas skrifteligen at betala dee böterna, till dess der om med Cancellario communiceras.

M. Thuronius: Denna saken måste intet släppas, men lijkwål skall noga tillsijs at Senatus sigh intet förgriper; men iag menar at M:r Axelio blijr meddelt en förmaningz skrift, lydande, det han intet släpper böterna för än Senatus bekommer beskeedh af Cancellario, hwilken der om j ödmiukheet anmodas skall at han maintinerar våra privilegier.

M. Bergius: Inhiberas med moderation at lefwerera penningarna ätt någon förr än Senatus rådfrågar sigh hoos Cancellarium, efter Academiens privilegier synes violeras, om dee undan Academien gåå skola.

M. Kexlerus: Penningarna arresteras till dess Cancellarij nådige sentiment öfverkommer.

M. Achrelius: det samma.

M. Enevaldus: Eftter privilegierna likmätigt är, at dhe böter Academien hemfalla skola, fördenskuld är rådligast at Senatus der om communicerar med Cancellario.

M. Thavonius: Wij hålla oss eftter privilegierna, då göra wij ingen för när: nam cum quis jure suo utitur, nemini facit injuriam. Men at der om skrifwes till Cancellarium.

D. Alanus: Inhiberas skrifteligen at lefwerera utt penningarna och uti inhibitions skriften refererar Senatus sig på privilegierne.

Resol.: M:ro Axelio blef en skriftelig förmaning meddeelt, af innehåld at han behåller böterna inne hoos sig så länge, at Cancellarij höga betenckiande der om öfverkommer.

Den 5 Decemb. höltz Consist. præsenti b. Rectore, D. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Simone Kexlero, M. Bergio, M. Thuronio, M. Axelio, M. Justandro, M. Miltopæo.

1. M. Justander begärte at Senatus wille resolvera sig om den halfwa theologie lönen, som vacerar och Hans Höghgreff. Excell:tz haar tillsagt honom till oppehälle, eftter han ingen wiss lönn haar. Begärte 2:o at han finge dhe restantier af 1657 åhrs insp.p. lönn; tije tr sadhe han sig hafwa fådt där af, begärte än det öfriga. Res.: Senatus kunde ingen endtlig resolution der på gifua, för än reverendiss. Dn. Episcopus komme heem.

2. M:r Thavonius anmaldte sig hafwa förnummidt af öfwersten Gallen, huruledes Dn. Episcopus haar taalt medh Gallen, at han skulle inråda frun på Rungård och andra af adelen i Sagw, det dhe enhälleligen wille begära en annan pastorem utj Sagw, som icke wore någon professor; begärte Thavonius fördenskul, at ven. Senatus Acad. wille maintainera honom wed kongl. brief och före komma en sådan praxin, som sträfwer emoot christianam charitatem. Thavonius berättadhe der hoos sig förnummidt Hans Högwyrdigheet hafwa sagdt, at han intet will till Sagw, der han doch annorledes sadhe der om blifwidt afskedat, och mente finnas protocolleradt.

3. Blef beslutidt at lectiones publicæ hujus periodi suspenderas den 11 Decembris, och den 16 intimeras der om.

4. Framkom åter Johan Franssons fullmächtige Sigfred Tammelainen och kårade till Michaëlem Michaëlis om den samma ringen, som dee den 1 Decemb. här twistadhe om och under det dato finnes annoterad. Kom och Johan Franssons hustru, och bekende, at sedhan Michaël togh ringen af henne, såågh hon aldrih honom mer. Michaël inwände: effter dee då strax intet krafde ringen igen, skulle det intedt wara wårdt det hon sadhe; hustron swarade sig fuller strax hafwa saknadt, men effter han dagen effter skolle åter komma dijt till måltijdz, kunde hon så snart intet senda där effter. Parterna togo afftråde, och blefwe j medler tijdh förlijkte således, at Michaël geer hustron tije dal. k. m:t för ringen.

5. Blef beslutidt at Joh. Cursor bekommer Joh. Laurentij Collini stipendium in secunda classe ifrån nyåhret 1660 till Joh. Baptistæ.

6. Blef in Consist. opläsidt det brefwet, som afgick till Cancellarij Exell:tz om dhe böter, som M. Axelius blef i hoffrätten fälter till, hwilket sendes bort med posten dagen effter.

Den 12 Decembris höltz Consist. præsentib. vice Rectore M. Bergio, D. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Kexlero, Dn. Quæst., Thuronio, M. Ax., Just. et Milt.

1. Rector refereradhe sigh förnummidt at hoffrätten, oachtandes Senatus Academici inhibition, will ändoch läta exequera böterna till sigh, som M:r Axelius bör uttlaggia; rådfrågadhe sigh, hwadh där med skall göras. Res.: Secret. confererar med H:r vice Præsiede och förnimmer hans meningh.

2. Petrus Vanæus Kangasalensis opford inter expectantes.

3. Proponerades om det wore nyttigt, at Academien hadhe bryghuus för sigh sielf. Res.: Blef tagidt i betenckiande.

4. Kom en bonde ifrå Somerå sochn uthi Järenpä, anklagadhe studiosum Petrum Simonis och en diekne Petrum Mathiæ, hwilka mädan dhe gingo der sochn, satte neer hoos honom något spanmål, när dhe sedhan togo sin spanmål igen, war bonden sielf intet hemma, hafwa dhe tagidt ochså jempte sitt af bondens spanmål 25 capp:r rågh. Res.: Prore-

ctor kallar parterna till sigh klockan 12 på staan, och effter en diekne är dher med interesseradh, kallas och rector scholæ dijt.

Sedan kommo parterna åter tillstäs utj M. Bergij huus, närwarande M. Bergio, Rectore scholæ och Secret. Dieknen Petrus Mathiæ berättadhe, att dhe lembnadhe j wisthuset utj bondens säck 21 capp:r rågh, när dhe sedhan skulle bort, war bonden intet hemma, uthan nyckelen till wisthuset hade hans sänahustro, den och medh dem war j wisthuset, när dhe togo utt spanmålen. Och effter dee intet funno spanmähl j säcken igen, som dhe lembnadht hadhe, utan så mykit j en låår, som dem tillhörde, togo dhe den. Sadhe och at han intet war rätt wiss på, om den war den samma spanmählen, som dem tilhörde, men så mykit togo dhe utt igen, som dhe först nedsatte. Bonden exciperadhe der emoot och sadhe: at samma säcken och spanmählen, som dhe lembnadhe, stogh j wisthuset på gålfwet, den samma togo dee bort, tillijka med den i lååren war. Bonden blef tillfrågadt om witne: swarade sig ingen fremmande man hafwa till witne, men at så sant är, betygar hans sänahustro med sin eedh, om tillåtes, huilken då tillstædes war. Och effter parterna intet wille beqwämma sig till någon förlikningh, blef bonden pålagdt, at comparera näst kommande Henrici dagh i Januario, hafwa med sigh sin sänahustro, och om han kunde hafwa fleera witnen.

Den 14 Decemb. ankom breef ifrå Henrici Jacobi fadher, dher uthi han lofwar sigh wilia contentera och förnöja dhem, som hans sän hafwa låtidt citera. Der af medeltes copia ätt Jören Brömss.

Dito: Öfwerlefwererade Rector ätt Secret. Isaci Krokij supplication, der uthi han begärte stipendium, befalte dher hoos Isacus skolle opföras inter expectantes.

18 Decemb. höltz Consistorium majus præsentib. Prorectore M. Bergio, D. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, Dn. Quæstore, M. Kexlero, M. Thuronio, M. Justandro, M. Miltopæo.

1. Framtedde M. Nicolaus Episcopus Wiburgensis Senatus Academici resolution sigh gifwen 1658 den 27 Septem-

bris på halfwa Theologiæ professoris löön för det åhret, och halfwa intrader af Sagw sochn på då ingående åhret; insinueradhe dher hoos Hans Grefl. Nådes Acad:æ Cancellarij skriffteliga order till Senatum Acad., at samma resolution skulle göras wärkställigh. Prorektor begärte hwar och en wille säija sin meningh.

M. Miltopæus: Effter resolution, en gång gifwen, är klaar, undantagandes ifrå hwad termin dhe Sagw sochns halfwa intrader skola räknas, blifwa wij billigt wid samma resolution, och intraderna förstås ifrå nyåhret 1659.

M. Thuronius: Senatus Acad. förrige decretum och hans Höghgrefl. Nådes resolution göres wärkställiga j sin fulla vigor. Men terminen anlangande, hwar ifrån Sagw sochns intrader skola begynna, der om kunna dee sielf komma öfwer ens.

Dn. Quæstor, det samma.

M. Kexlerus, det samma.

M. Enevaldus: Emedan tillförende är resolveradt twå gångor, först emoot wår biskop, sedhan emoot biskoppen i Wijborgh, om wij nu åter resolvera emoot wår biskop, blifwa wij utan twifwel där om tilltaalte: är altså bäst, at wij oss dher uthi subtrahera och låta deeras högwyrdigheeter biskopparna komma där om öfwer eens sin emellan.

M. Thavonius: Wij blifwa wed förra resolution, effter Hans Höghgrefl. Nådhe haar befalt göra den werkställig.

D. Alanus, det samma.

Resol.: Senatus blifwer wed sin förra resolution effter Hans Grefl. Nådhe den approberat hafuer och befalt göra werkställigh, nembl. at M. Nicol. behåller halfwa Theol. löön 1658 och af Sagw sohn halfwa intrader ifrå nyåhret 1659 till nyåhret der näst. Men hwad några particuliarria wedkommer, der om kunna herrar biskopparna sin emellan bäst förlijkas.

2. Blef Hans Högwyrdigheetz Episcopi bref opläsit j Consist., där uthi han förmäler om swar på våra postulater.

3. Refereradhe M. Abrahamus sigh hafwa förstådt, at några sökte Academien undangå Sagw sochn, och emedan hwar

och en Academicus haar förmedelst sitt jurament förplichtadt sigh at sökia Academiens besta gagn, begärte han at venerand. Senatus Academicus wille interponera sigh och assistera honom, at det icke skee måtte; begärte Senatus vota:

M. Miltopæus: Den sochnen haar af ålder hördt Academien till, altså är hwar och en pliktig at befijta sigh, at intet af bonis Acad:æ distraheras; och M. Nicolaus, oansedt han Sagu församblingh jempte professionen innehadhe, ingen ofijtt lät förmerkia., och M. Abrah. som man förmodar det eij hel-lär görandes warder, synes skäligt, at man anhåller hoos Hans Höghgreff. Nådhe, at H. G. N. maintinerar M. Abrah. wedh kongl. bref.

M. Justander: Emedan reverendiss. Dn. Episcopus haar förmådt sigh en annan sochn, och flera andra sochnar äro kombna undan Academien; der till med effter M. Abrahamus hafwer rättigheet till Sagu sochn successione, effter kongl. bref och sochnens vota på honom fallidt hafwa, menar iagh at detta refereras för Hans Höghgreff. Ex:tz H:r Rijkz-drätzeten.

M. Thuronius: M. Thavonij begäran är billigh och oss bör secundera honom; lättes fördenskull Hans Greff. Nådhe weta, huru wijda M. Abrah. haar cederat Episcopo, nembl. på ett eller tu åhr allena, doch så at sochnen hörer Academien till.

M. Bergius: Effter M. Abrah. elliest haar ingen promotion, uthan han får en bättre sochn, än han här till haar hafft, begäres fördenskul af Hans Greff. Nådhe at M. Abrah. blifv maintineradt wedh Sagu.

Dn. Quæstor: Af biskoppens bref synes intedt, at han will Sagu skall komma undan Thavonium, uthan skrifwer det allenast för Erichz Ketarenij skuld. Och kan iagh ej heller sij, hwarföre Sagu skall gå undan Academien.

M. Kexlerus: Effter Sagu lågh under Gymnasium förr än Academien blef funderad, och alt sedhan haar hördt Academien till; kan den fördenskull intet nu heller mistas der ifrån, uthan der så wore framdeles at någon emeritus professor kunde dher med beneficeras, wore en billig saak.

M. Enevaldus: Ehuruwäl iagh heller wille taga affträde,

än i denna saaken votera, efter iagh och begärar en sochn, doch lijkwäl will iagh korteligen seja min meningh, at oansedt Dn. Procancellarius synes hafwa gådt upsådt, föreslåendes dhe incommoda, som dher af kunde förorsakas, om en professor hadhe Sagu; men så äre dhe intet så stora, at Academiens wälfärd der igenom något studzadhe: uthan det wore fast hellre Acad. præjudicerligidt, om en fremmande komme och toge bort för näsan på oss den besta sochnen, och under Acad. qwarblifwa dhe som magraste och blottadhe äre.

M. Thavonius: Dn. Procancellarij opsådt kan full waara gått i sigh, men det är under, at han twiflar om min flijt, den iag lijkwäl med jurament hafwer förplichtadt mig at efter komma, och will ännu försäkra, at ingen skall finna någon defect på min fljigtheet.

D. Alanus: Skrifwes der om till Hans Grefl. Nåde och införes dee skälen, som nu äro omrörde.

Sentent.: Skrifwes bref till Grefwen, och twenne af Senatu stija till Rectorem, huilka referera, huruledes in Senatu är der om taalt, hwar efter brefwet sedhan stylieras.

4. M. Abr. angaf studiosum Nicolaum Norman, at han haar öfwertalt hans hustru till at få något sölf utt till at arbetas, och samma gulsmed war bortreester och togh sölfwet med sigh: begärte fördenskull Senatus wille hålla Nicolaum till at betala det igen, efter han der till wällande. Res.: Nicolaus war intet tillstädes, kunde altså Senatus intet nu göra der till.

Anno 1661 den 23 Januarij höltes Consistorium præsentibus Adm. Rev. Dn. Procancellario, Rectore Magnifico, Doct. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Kexlero, M. Thuronio, M. Justandro, M. Miltopæo.

1. Refereradhe Rector Mag. at en bonde ifrå Hwittis sochn, Oloff Jacobsson be:dh, angaff en studiosum, nembl. Simonem Bartholli Rufum för någon gäld, som bette Simon skulle vara honom skyldigh; men efter bonden intet hade skääl eller witnen tillstädes, dem han beropade sig på, och Simon aldeles nekadhe till hans käromåål, kunde ven. Senatus denna gången intet gifwa något endtligidt utslag j saken, uthan

skötz op till dess bonden framteer sina skääl och nöjachtiga witnen.

2. Inladhe en borgare Michel Hansson sin skriff, hwar utj han berättadhe, huruledes studiosus Petrus Ring hadhe hoos honom falkat på en häst, och några dagar der effter haar samma hästen bortkommidt, som skrifften wijdare utwijsar. Petrus swarade sikh fuller falkat på en häst hoos honom; men intedt den samma, som sedhan fans för hans släda på tårget, uthan den hafwer han köpt om en affton den tiden dhe pläga watna hästar, utaff en bonde ifrå Pöytis sochn, by nampnet kom han intet ihog, men bonden hafwer sagdt sikh heeta Matz. Witnen woro på ingendera sijdan tillstäs. Petrus sadhe yttermehra sig gifuit för samma häst 20 dal. k. m:t; två nätter och en dagh war der emellan som hästen stals och Michel fan honom igen; men Petrus sadhe sig allenast hafwa haft hästen öfwer en natt. Thomæ dagh om mårgon klockan 7, när Petrus skulle köra hem till Corpo, stadnadhe han med hästen på tårget, och lät sin lilla broor hålla honom så länge han gick j en gatubodh, j medler tijdh kom Michel och kendes wed hästen, der trätte dhe en stund om honom, och ginge sedhan till borgmästaren Lietzen. Borgmästaren togh hästen j arrest till wijdare beskeedh. Petrus refereradhe, at när det blef lyst effter den hästen j kyrckian, blef så sagt, at hästen haar stådt på gården, och effter porten stogh öpen, haar han sielf lupit bort, men det han sadhe för Michel på tårget och för borgmästaren, at hästen war sänd honom ifrå hans moor, sade han sikh det sagt på det han dess better kunde slippa där ifrån, effter han då kunde afftaga sikh wara fixereradh. Parterna togo affträde: blefwe åter inkalladhe, och sadhes dem, effter saken är mörk på både sijdor, och inga witnen äre tillstäs, skintes saken op till näste Consist. dagh.

3. Föredrogh Rector det Mag. Mart. Stodius hafwer sig beswäradt, huruledes häradz fogden Matz Peerson haar nästförledne junletijdh fordrat af honom taxan för Nändals sochn för åhr 1660 och krigzhielpen för 1659 och 1660, dhå M. Stodius haar swaradt sikh intet wara waan till sådana ut-

gärder för den sochnen, effter den lyder under Academien. Sedan hafwer han warit otiltalt på några dagar: men starx där effter hafwer fougden skickat åstad några bönder af samma sochnen, de dhär skulle utpanta hoos sin kyrckeheerde så myckit bette utlagorna sigh belupe. Sedhan haar M. Andreas Petræus frågadt af fougden, hvad rätt han till sådant procedere hadhe, hafwer fougden swarat, sigh hafwa bookhållarens effterlåtelssse, såsom och befallningh. M. Petræus sadhe sigh swaradt, om det så endteligen skall wara, så skall fougden blifwa contenterad af Quæstore, på det hans swärfader må wara omolesteradh. Res.: Blef beslutidt, at Secretarius och Bibliothecarius stijga till bookhållaren, och underwijsa honom, at Stodius besitter samma sochnen som en præbenda, och altså den niuter under samma frijheet som andra sochnar Acad. tillydande; kan der med intet effectueras, skrifwes der, om till Cancellarium Acad. och Landzhöfdingen.

4. Taltes om, huru snart lectiones åter begynnes, och bleff beslutidt, at studenterna kallas i hoop till den 29 Jan. och då sättes wiss termin, när lectiones begynnes.

5. Inspectores stipendiariorum på 1661 skola wara M. Thavonius, M. Achrelius, M. Thuronius, M. Axelius.

6. Rector proponeradhe M. Axelij begäran, at ven. Senatus wille assistera honom med en förskrift till H:r Öfwerlandzhöfdingen i Stockholm, om Jordan, för huilken M. Axelius hafwer gått i caution, at han måtte tagas wäl i förwar och sendas hijt. Res.: Där om skrifwes öfwer nomine Senatus.

7. M. Thavonius taalte åter om Sagu sochn, at (!och?) badh at adm. rev. Dn. Episcopus wille hielpa till, at han kunde få Sagu sochn, som hans antecessor hafwer haft, effter han och hafwer kongl. bref der på. Dn. Episcopus swarade, det wara rådeligast at Thavonius toge wed det rådet, som han honom både muntligen och skriffiligen inrådt hafwer, nembl. blifwa wedh Rändämäki; ty det är omöjeligidt elliest, om en professor är pastor i Sagu, så måste han ett dera försuma, antingen sin profession, eller och tillbörligen förestå församlingen, sadhe det och wara gagneligare för M. Thavonio in re familiari,

at han har Rändämäki, effter den ligger honom så när för handen.

M. Thavonius begärte at aff actis skulle opläsas, hwad som förr j den saken utj Consistorio haar passeradt: blef effter kommidt. Dn. Procancellarius swarade sig aldrig sagt således, som protocolleradt war. M. Miltopæus, som då noterade, sadhe sigh hafua opfördt som då blef sagt.

8. Taaltes om Thoma Salchero, effter han hafwer restitution af hans Höhgreff. Ex:tz H:r Rijkzdrätzen, begärte Rector Senatus Academici sentiment. Dn. Procancellarius tillijka med Senatu tyckte, at han nogh hadhe plichtadt för sitt förseende, och må wäl restitueras.

9. Adm. rev. Dn. Procancellarius refereradhe, hwadh han j Sverige, mädan han war till rijkzdagen, på Academiens wägnar drifwit och utträttadt hafwer:

1.) At Cancellarius regni haar lofwat skaffa Academien privilegium hålla sin egen källare, effter såssom det är en lijten summa, som till Acad. fiscum bestås.

2.) At han hafwer anhållidt om qwarnen, men intet utslag wunnidt.

3.) Om augment på staten för Juris och Poëseos professoris skuld. Men där på är swaradt, at det intet kan skee, för än j sommar.

10. M. Justander solliciteradhe åter om den halfwa theologi lönen. Men där till kunde intedt göras, förr än Dn. Quæstor och M. Bergius komma tillstädes.

11. Framkom stadz kämbnären Johan Jesenhaus och angaf 9 st. studenter, för det dee hafwa öfwerfallidt wachten. Men effter wachtmestaren intedt war tillstädes, blefwe studenterna tillsagde hålla sigh j staden till näste Consistorij dagh.

12. Simon Bartholli studiosus war citeradh och compareradhe intedt.

13. Framkom Sueno Kaliander och kårade till Ericum Kolmodinum, såssom inlagan förmåler, hulken blef opläsen; Kolmodinus lofwade swara der på skriftteligen.

14. Strax der effter hadhe Kolmodinus in tw witne Ericum Francisir och Carolum Hijsingh, studiosos, dhe witnadhe,

at Kaliander hafwer kalladt Kolmodinum utj öfre auditorio bernhyttare, lappare, hunssfätt, skälm och tiuff. Kaliander sadhe några gånger för ven. Consist., at han håller Kolmodinum för en skälm och tiuf, så länge han bewijsar honom det han haar honom tillagdt, repeteradhe det 3 gånger. Giorde och Kaliander ven. Consist. sijdwördningh med skrijkande och ropande in för Senatu, det han sedan affbadh.

15. Taaltes om at M. Henricus Florinus skulle recommenderas till doctorem Ericum Emporagrium, till finska postoratet j Stockholm. M. Andreas Thuronus begärte at hans broder M. Johannes kunde och blifwa nämbeder där uthi. Blef afsagt, at det anstår till här näst.

16. Sigfridus Simonis försatt stembningen.

17. Acad. wachtmestare begärte at ven. Sen. Acad. wille senda en af Senatu, som skolle tydeligen kunna andraga för stadz magistraten den injurie, som några af stadz wachten Academiæ wachten tillfogadt hadhe. Secretarius Acad. blef der till beordradh.

18. M. Justander begärte loff på 14 dagars tijdh at reesa till Hattula på begrafning. Res.: Blef efterlåtadt.

Den 30 Januarij. Præsentes Rector Acad:æ, Doctor Alanus, M. Enevaldus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Johannes Cursor gaf tilkenna hur han efter Rectoris befallning gick till Sigfridum Simonis, till at seja honom, det han skulle förnöja den konan, som han hafwer haft lägersmåål medh; hafwer Sigfridus först intedt welat swara honom, omsijder haar han swaradt och sagt: lät mig komma heem först, sedhan kalladt Cursorem hunssfätt och sagt: en karl war förr cursor, men en hunssfätt är kommen i stället.

2. Rector proponeradhe om M. Abrah. Ikalensi, at han haar och begärt blifwa nämbed utj den recommendation, som går ifrå Consist. till riksens regeringh om successore till finska församlingen i Stockholm. Res.: Dher om skal talas j Consist. Ecclesiastico på staden, och då görs ordo huru der uthi recommendation skola nämbnas.

3. Talte Rector om en, som hafwer begärt blifwa Aca-

demiens glaasmestare, och sagt sigh och kunna der hoos göra skatoller och musicaliska instrumenter. Res.: Togz i betenkiande, tilldess man får förnimma hwadh han doger till.

4. Secretarius refereradhe at bookhållaren haar swaradt honom utj M. Martini Stodij saak, sigh hafwa ordre at fordra prästpenningar af dee församlingars pastoribus, som dageligen intet sittia j Consistorio och hafwa der omaak. Blef beslutidt, at dher om skrifwes till Cancellarium Acad. och H:r Landzhöfdingen.

5. Petrus Ringius och hans wederpert blefwe inkalladhe; Michel Hanssons fulmechtige sadhe, at han haar sijdt Petrum gåå några gångor igenom Michels gårdh den dagen hästen stals, och sijdt sådana fiät, som Petri, då strax på stunden efter, när hästen saknades. Petrus hadhe in sin werdinna och en annan hustro, som witnadhe, at han intedt hadhe hästen meer än den ena natten, då han om morgonen skolle köra utt och hästen kändes igen. Parterna togo åter afträdhe.

6. Carlstadius kom åter fram på rådmannens Ranckens wägnar och begärte uttslagh på den saken han hadhe anhänghigh giordt emoot Burgman. Swarades: han wille tala med sin principal, det han geer sigh tillfridz, till dess Hans Hansson, Burgmans fader, kommer heem, hwar han dät icke will, så skall nästa Consistorij dagh där på falla uttslagh.

7. Petri Ringij witnen blefwe åter inkalladhe, dee betygadhe, at Petrus allenast en natt hadhe hästen, förr än körde utt, och at Petrus den affton och natten war hemma, som wederparten sadhe hästen hafwa bortkommidt. Denna sakens decision sköots op till dess Michel Hansson sielf kommer heem, efter hans fulmechtige det begärte.

8. Kaliander och Kolmodinus kommo åter fram, och Kolmodinus begärte skriftteligen at Kaliander skole tillhållas gee sin obligation j Consist. der på att han intedt drager sigh undan, sedhan saaken blijr slijten. Kaliander lofwadhe hålla sigh tillstädes. Kolmodinus begärte dilation till näste Consist. dagh.

9. En skrifware Erich Johansson anklagade Simonem

Bartholli, at han hafwer af hans sahl. broor Sigfrido en handskrift, hwilken är betalt, och begärte han skulle få den igen. Simon nekadhe till at handskriften war betalt. Res.: Sköötz op till 14 dagars tijdh, då skall Erich Johansson hafwa fram sina witnen.

10. En student Olaus Michaëlis gaff klageligen tillkenna, huruledes han för sin stora fattigdom, sedhan han igenom wådheeld bortmiste alt det lilla han ätte in till blotta kroppen, måste någontijdh förhålla sigh ifrån Academien, till dess han åter kunde få och förtiena kläderna på kroppen. I medler tijdh haar lähnsmannen j Karis sochn låtidt föra honom in j mantals längden, begärte altså ödmuikeligen at venerand. Senatus Acad. gunstigt wille taga honom j defension. Blef voterat:

M. Miltop.: Admoneras at han här näst håller sigh fljigtigt wedh Academien, och Senatus behagadhe meddela honom defensions skrift.

M. Axel.: Effter han hafwer lijdit skada, wore wäl at Senatus toge honom j defension.

M. Bergius: Effter han haar så longh tijdh warit borta ifrå Acad., der till med sölat sigh j hoorerij, så är fuller ondt at göra; men lijkwäl effter han haar lijdit skadha, så wore bätter at han blefwe hulpen.

M. Kexlerus: Han hielpes denna gången.

M. Achrelius: det samma.

M. Enevald.: Han hielpes denna gången.

D. Alanus: Honom meddelas defensions skrift och införes dher j, at han framdeeles haar lofwat wara fljigtigt tillstädes.

Uttslagh: Olao blef sagt, at han får en attest af ven. Consist. Academico, at han lyder under Academien, och niuter dess privilegier.

11. Bleef aftalt at Rector och twänne af professorerne liquidera emellan studiosum Andream Henrici och en kona Margeta Matzdotter, hwilken han haar haft lägersmåål medh.

Dito: Afgick bref till Cancellarium Academiæ och H:r Landzhöfdingen von der Linden, af innehåld, at M. Stodius finge niuta samma rättigheet wedh Nāndaal, som andra pro-

fessores wed sijna annexis. Item till Hans Excell:tz H:r Schäring Rosenhane på M. Axelij wägnar om Jordan, at han (måtte) blifwa wäll förwarad, eller om möjeligidt wore förskrifwas.

Den 6 *Februarij*: Præsentes in Senatu Rector, M. Thavonius, M. Enevaldus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronius, M. Miltopæus.

Då framkom en Academiæ bonde j Karcku sochn och Karcku by, Bertill Passi be:dh, och gaf tillkenna at Academiens fogde Erich Simonsson fordrar af honom dee half annan tunna spanmål, som Hindrich Mårtensson hoos honom nedsatt hafwer, dem Hindrichz skrifware Gabriel sedermehra skall hafua borttagit och samma spanmählen lijkwist aff honom fordras ännu. Res.: Den saken skall utföras wed tinget emoot Hindrich Mårtenssons skrifware, och fougden skall skrifwas till, at han då är tillstädes och bonden behielpeligh wedh tinget.

Samma gången refereradhe Rector at en Acad:æ bonde, Bengt Clemetsson j Sondu, hafwer den 24 Januarij angifwit Acad:æ fougden Erich Simonsson om mål, och sagt, at han tager in med cappa och geer ut med tunna, och således göra målet drygare 4 capp:r på hwar tunna. Res.: Det ährendet skall examineras wed näst angående ransakningh, huilket der och finnes.

Dhär effter taalte Rector åter om glaasmästaren; sadhe, at borgmestaren Peter Jesenhaus haar sagt honom wara lofgifwidt at blifwa här j staden öfwer wintren, j medler tijdh får han betänckia sigh, hwem han will gifwa sigh under. Res.: Togz i betenckiande till framdeeles, at j medler tijdh kan spöras hans snälheet j sin konst.

Sedan framkom en Acad:æ bonde, Hindrich Larsson j Sikurila, Kyro sochn, och angaff Hindrich Mårtensson, at han haar opburidt af honom 35 dal:r penningar för en soldat, den han haar sagt skulle gå utt för bonden, det doch intedt skedde, ej heller borde honom det åhret göra knecht utt, begärte fördenksuld refusion. Berättadhe dher hoos huruledes Erich Simonsson j sommars beste arbeetztijden haar låtidt antasta honom, ehuruwäl hans lejekarl sedhan j munstringen lijkwist

dogde. Res.: Skall förhöras på ransakningen, och sedhan om så behöfwes framhafwas på tinget.

Dito: Blef Johan Turcki j Ikalis frijkalladt för den ena halföres skatten j Carhois by, som honom är påfördt, effter som pröfwes honom den jorden intet brukat hafua. Hwar oppå han bekom copia af protocollo.

Där näst kom leutnampten Seigr: Gabriel Gyllenstolpe fram och gaff tilkänna, at rådstugu rätten wille full tillstädia dem at förlijkas med Acad:æ wachtmestare, effter han sikh där till sielf accommoderar, begärte altså at ven. Senatus Acad. effterlåta wille, at det kunde skee. Carl tillfrågades, om han will förlijkas. Han swaradhe: om han blijr förnöijd aff dem, will han förlijkas med dhem. Dhe togo affträde; i medler tijdh taaltes om, huruledes med den saken förr war passerat.

Sedhan blef Gabriel inkalladt, och sagt honom, at han skaffar aff Syndico copia aff protocollet j rådstugun.

Dito: Blef Kaliandri wederpartz Kolmodini inlago upläsen, emoot Kaliandrum inlagt. Kaliander frågade, om han icke är narr, som skrifwer en sådan inlago, och sadhe, at han håller Kolmodinum för ingen ährlig karl.

Effter detta refereradhe Rector, at Achrelius haar excuserat sikh wilia wara inspector stipendiariorum, och consequenter för disputerar pro stipendiarijs, aldenstund hans tijdh occuperas aff patienter. Gaf fördenskul Rector tilkenna, sikh wela sustinera M. Achrelij vices dher uthi, mådan han haar begynt gifwa utt och ventilera Quæstiones in lapit.(?) Just., der med han gerna wille continuera. Senatus swaradhe, at Achrelius skall admoneras, at han sikh intedt undandraget, effter den profession blifwer således myckit negligenter handteradt.

Dito: Kom Mathias Mathesius fram, och blef tillfrågadh, hwem som haar slagidt den wachtkarlen, då dhe woro i hoop med wachten; han swaradhe sikh det hafwa giordt. Sedhan refereradhe han sikh hafwa stämt wachtmästaren 9 gångor, för den oförrätt, han tillfogadhe honom på tårget en annan gångh, och intedt kan få rätt på honom. Res.: Secretarius talar der om med borgmestaren och säger, så frampt Mathesio

intedt wedersfars rätt, nödgas man gifwa den. kongl. rätten tillkenna.

Då refereradhe Rector, at Arvidus Magni haar opsagdt wara wijdare Notarius stipendiariorum, men Simon Caroli Greek haar begärt där till igen; det honom enhälleligen blef bewiliat och efterlåtidt.

Samma gången talte Rector om dee brefwen, som skulle gå öfwer för Joh. Thuronis och M. Florino. Res.: Med dem skiutes up till nästa postdagh.

M:r Thavonius begärte åter, at venerandus Senatus Acad. wille ännu skrifwa till Cancellarium och anhålla om swar på det brefwet, som öfwer gick om Sagu, at M. Abrah. finge behålla den församlingen efter kongl. bref. Res.: Blef så beslutid, at dher om skulle än skrifwas, huilket och blef efterkommidt.

Rector gaf tillkenna at Sigfridus Simonis hafwer blifwit citeradt 3 gånger, och intedt parerat; begärte fördenskul, han skulle exemplariter straffas derföre. Res.: Blef tagid j betencande till här näst at fleere komma tillstädes.

Beslötz at wachtkarlarna fåå på 1660 hwar sin tunna korn efter cronans wärderingh, emedan dee hafwa ringa löön.

Den 8 *Februarij* höltz Consistorium, præsentes woro Mag. Rector, M. Enevaldus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Miltopæus.

Rector refereradhe, at dhe krigz officerare som slogo wachtmästaren, hafwa åter waridt och anhålidt at Senatus Acad. wille tillstädia dem ingå förlikningh medh Acad. wachtmästaren; sedan kommo bete krigz officerare in och deprecera-dhe sitt förseende med en skriftelig supplication, Senatui insinueradh, och begärte det samma som Rector omtaalte, nembl. at fåå förlikas medh wachtmästaren. Voterades:

M. Miltopæus: Om dhe med en skriftt förnöja Carl j dagh, så läses den op in Senatu i mårgon, och sedhan går Secretarius och säger rådsturätten, at Academien sitt intresse der utinnan låter falla, hålst efter Senatus haar förnummidt, rådstugurätten det tillstädia weela. M. Miltopæi votum bijföle alla. Officerare och Carl blefwe åter inkalladhe, då sadhe Rector för dem Senatus decretum. Ehuruwål dhe hadhe

begådt en groff excess, lijkwål aff anseende till deeras persohner och ödminka afbidiande, hafwer Senatus så afskedat, dher I dagh förlijka eer med Carl, och samma förlijkingz skriff af oss j mårgon öfwersijs, sedhan går Secretarius op i rådstugun och säger dem, hwadh wij der om beslutidt hafwe.

Den 9 *Februarij*. Præsentes Rector Mag., M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Miltopæus. Taaltes professorerna wed som snarast j Consistorio, och Rector refereradhe at officerar(n)e hafwa förnöjt Carl, och sadhe sigh hafwa läsidt dem emellan oprättadt instrumentum och förlijkingzskriff; blef altså Secretarius sänd på rådstugun och seja för stadz magistraten:

Mådan leutnampten Gabriel Gyllenstolpe, och Johan Hällebergh samt cornetten Hans Jägerhorn, hafwa genom en skriffteligh supplication hoos Senatam Academicum anhållidt, at Senatus wille sin rätt uthi dess wachtmestares Carl Bertills-sons saak falla låta: hwarföre j anseende till dheras trågne böön, samt annat mehra, och at Sårathulin(!) hafwer åstundat komma medh them j förlijkingh; ty hafwer och Senatus Acad. welat denna gången sitt interesse uthi berörde saak falla låta, helst effter Senatus hafwer förnummidt, det denna lof. rätten skulle behaga låta komma till förlijkingh.

Den 13 *Februarij*. Præsentes Rector Mag., M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Simon Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Miltopæus.

Rector taalte åter om den saken Robert Ranck hafwer emoot M. Achrelij pupillum, och at Rancken haar begärt uthslagh j den saken. Men effter Achrelius intedt war tillstädes och hadhe lagligidt förfall, kunde det intet skee denna gången.

Kolmodinus och Kaliander kommo åter fram. Rector frågadhe Kaliandrum, om han hade något inwända emot Kolmodini exception. Kaliander swaradhe sigh intet kunna hålla den exception för annadt än pasquill. Kolmodinus ladhe in en attest, af innehåld at Kaliander hadhe förhållidt sigh utj ett samqwämbd såsom en narr, kalladt sigh smörtyrl till Flöt-wijk etc. Kaliander sadhe sigh det på kortzweel och lustigheet giordt hafwa.

Olaus Carlstadius kom in och berättadhe, huru med den juristen Wolfio, som Kolmod. och Kaliander twistadhe om, war beskaffadt; nembl. sigh en gångh saknad t wå af sijna böcker Juris Synopsin Loccenij och Wolfium, och wiste intedt hwar dee woro at igenfinna, utan kom en gång till Kaliandrum, där han fann sin Synopsin, den han strax kändes wedh, och sadhe min andra book, som borta är, måtte och finnas här; Kaliander swaradhe, at Kolmodinus haar henne. Carlstadius sadhe ytterligare, efter han wiste at Kolmodinus hadhe henne, så måtte Kolmodinus intedt hafwa tagidt boken honom owitterligen. Anlangande det, som Kolmodinus sadhe, at dhe brefwen och documenter, som Kaliander fordrar af honom, haar Kaliandri tiensthion, som bar wåt säcken heem igen, lembnat j wåt säcken och tillijka med wååt säcken burit till Kolmodinum, der nekadhe Kaliander till. Kolmod. swor wedh Gudh, at det war så. Kaliander sadhe, ehuru du haar fådt dem, så hafwer du dem. Dhem blef effterlåtidt at förlijkas till näste Consistorij dagh; hwar det icke skeer, skola dee då få utslagh.

Petrus Ringius och Michel Hansson komo åter in; Michel ladhe åter en skriff in emoot Ringium, af samma innhåld som den förra, och begärte decision. Han blef tillfrågadh, om han will tillaggia Petro tiufwerij; han swaradhe: intedt weet iagh; men hoos hoonom haar iagh funnidt min häst. Rector frågade, om han hadhe några andra skåal at winna Petrum till tiufnadh, än dem han hadhe insinuerat: han sadhe nej. The togo affträde, och Ringio befaltes gåå effter sina witnen. Strax där effter, kom Michel Hansson åter in, och sadhe: at han håller Petrum för en tiuff, till dess han wij-sar en annan. Ringius kom in med sina witnen, hans wär-dinna och en annan hustru. Dhe till-spordes, om dhe kunna göra sin eed på, at Petrum war hemma den affton hästen kom bort för Michel Hansson; dee sadhe: ja. Eeden blef dem förestafwadh lydande: at dee swäria Petrum warit hemma heela affton etc., der till swaradhe dee, sigh intedt hunna göra eedh på heela affton, ty wij hadhe våra syslor, och Petrus kunde wara j sin stuga, det är oss owitterligidt. Tillätz dem altså intedt göra eeden. Petrus blef tillsagt, at han skall purgera

sigh med eeden, sielf siette. Michel Hansson bleff och sagdt, at han skall nästa onssdag hafwa fram sijna witnen, som witna at hästen, den han fan för Petri släda, war hans, och då faller endskap.

Studiosus Sigfridus Simonis blef inkalladh, och tillfrågades, hwarföre han intedt förr compareradhe, efter han är tri gångor citeradh; han swarade: hwarföre skulle iag komma hijt, iag wiste af ingen saak. Joh. Cursor sadhe, at Sigfridus haar sagdt för sin kona och hootadt slå Cursorem. Rector begärte Senatus vota här om.

M. Miltopæus: Han relegeras på halfft åhr ifrå Univers. Acad.

M. Axelius: Han böter efter lagh 3 mark:r s. m:t för hwar stämbningz försittande och tillsejes, at han tager sigh något annat före, efter han gör föga gagn wedh Academien och intet frequenterar lectiones.

M. Thuronius: det samma.

M. Bergius: det samma.

M. Kexlerus: det samma.

M. Enevaldus: Om han wore ogifft, så hadhe man kunadt wenta på hans förbättringh, men nu är best at med honom procederas som sagdt är, böter efter lagh och taar sigh annat före.

M. Abrahamus: det samma.

Sentent.: Sigfridus Simonis böter 3 mark:r s. m:t för hwar stämbningz försittande, och tager sigh någodt annat före, mädan han intet gagn wedh Academien mehra gör.

Den 19 Februarij lefwereradhe Secretarius folklengden öfwer Acadeniens betiente, deras hustror och tiensthion, ått stadz secreterario Suenoni Rydenio, där aff professorernes autographum ad acta finnes.

Den 20 Februarij. Præsentes Rector Mag., D. Alanus, M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Då taalte M. Thuronius om den owanan, som studenterna hafwa, at dhe ståå j döören och stoppa så dören igen, at dhe som wela gå in och höra lectiones, slippa intedt, besynnerli-

gen novitij. Res.: Dhe skola admoneras, at dhe läggia bort den owanan.

Michel Hansson med sijna witnen kom in, och Petrus Ringius medh sijna. Lars Jörensson skeppare och Nilss Mårtensson Frijs borgare tilbödo sin eed, at samma som Petrus hadhe för sin släda war Michel Hanssons häst. Petrus tilböd sin eed, at han intedt hadhe stulidt den hästen; hans purgatores: Joh. Flachsenius, Jacobus Tammelinus, Gábriel Tammelinus, Johannes Allenius, Samuel Zachariæ, studiosi, wille och göra sin eed för Petro, så mykit dem witterligidt war. Eeden gafz op på båda sijdor.

Sentent.: Petrus Ringius blef frijkalladh för den miss-tancka, Michel Hansson hadhe till honom om sin häst, såssom skulle han den stulit haffua.

Kaliander lade in en skriff emoot Kolmodinum, Kolmodinus swarade och lofwadhe skaffa sikh en attest af Laurentio Severini, at han aldrigh haar skräpt aff och sagdt, at han skulle winna denna saken emoot Kaliandrum, som Kaliander i sin skriff föregaff.

M. Bergius refereradhe: när han war Rector, kom Suenonis Kaliandri tienstquinna och klagadhe an Kolmodinum, at han hade slagidt henne, då haar Kaliander tillijka med Kolmodino kommidt och enskylladt Kolmodinum, sagt at hans tienstquinna haar lupit honom owitterligen och otijdigt till Kolmodinum, som war hans broder och gode wän, derföre må hon behålla ogilt, det hon haar fådt och altså sielf frijkalladt Kolmodinum för hennes beswär.

Parterna togo affträde, dheras inlagor togos till öfwerwägande och sententierat som fölier:

Den första puncten befans aff intedt wärde.

Den andra anlangande, hwad citran wedkommer, är det tillförenne afhulpit och förlijkt; men at Kolmod. haar följt stängen i Kaliandri huus och brutidt hemfredh, mädan det intet är bewijst, befrijes Kolmodinus derföre.

3 p. anlangande, så befries Kolmodinus för den beskyllningen, såssom Kaliander honom tillägger, om Volfij bortdöllande.

4 p. Kolmodinus gjorde sin eed, at han intedt haar tagidt dhe documenterna sielf af bordet, doch så frampt Kaliander fordrar dhem igen, skall Kolmodinus restituera dem.

5 p. Om tafian, bleff voterat:

M. Miltopæus: Så frampt Kaliander intet will taga sin tafia igen, så skall Kolmodinus betala honom dess wärde.

M. Justander: Effter Kolmodinus weet hwem haar skriwit på tafian, borde honom plichta derföre, och Kaliander behåller sin tafia, som han haar henne.

M. Axelius: det samma som M. Miltopæus.

M. Thuronius: Effter han haar tafian igen, skeer honom ingen skada: men will han intedt behålla henne, så skall Kolmodinus betala dess wärde: men det han haar skrifwidt, skall han böta före arbitraliter.

M. Bergius: Betalar tafian dubbelt, eller skaffar en annan så godh den war, och plichtar för det där på är skrifwidt.

M. Achrelius: Geer en ny tafia igen.

M. Enevaldus: Betalar en ny tafia igen, och för det han haar skrifwit tafian ifrån honom, böter effter lagh.

M. Thavonius: Böter 6 mark:r at han hafwer skrifwidt in contemptum ejus.

D. Alanus: Kaliander behåller sin tafia, och Kolmodinus böter, at han hafwer skrifwidt tafian ifrån honom.

Sentent. öfwer denna 5 p.: Kolmodinus böter 2 dal:r s. m:t arbitraliter, målsägandens ensak, för det han haar förskrifwit tafian ifrån Kaliandro.

Den 6 och 7 p. kunna intet här decideras, effter dee angåå H:r Christer Horn.

Sidst blef beslutidt at Kolmodinus böter för otidjigheet uthi sin exception emoot Kaliandrum arbitraliter 4 dal. s. m:t till Consistorium.

Sentent. öfwer alla puncter: Effter dee skåål in actis finnes, erkennes Kolmodinus frij för dee beskylningar, honom uti Kaliandri inlagus 1, 2, 3 och 4 punchter tillmåles; men belangande 5 p. om tafian, erkänner rätten, at Kolmodinus

böter 2 dal:r s. m:t arbitraliter, måålsågåendens ensaak, för den injurie på tafian är öfwadh.

Den 6 och 7 p. i samma inlagu anlangande, kan Senatus Academicus dem intet antaga, utan remitteras till forum competens. Sluteligen böter Kolmodinus för otidigheet uthi sin exception 4 dal:r s. m:t till Consistorium.

På hustrons käromål blef afsagt, at den saken är aff intedt värde, derföre ophåfwes hon.

Blef in Senatu voteradt om M. Achrelij pupilli saak emoot Robert Rancken och hans fulmächtige Carlstadium.

M. Miltop.: Emedan det befinnes, at Rauthelius är dolose circumventus, altså söker Rancken Purmerum om betalningen.

M. Justander: Principalis debitor bör sökias om betalningen, men skålen införes inga j domen.

M. Kempe: Rauthelius erkennes frij för sin caution, och Purmerus betalar rådmannen.

M. Thuronius: Rauthelius libereras ifrå caution, och Rancken söker principalem debitorem Purmerum, af orsaak: 1, at Rauthelius är circumventus; 2, at han war då sub tutela och ånnu är; 3, at så tillförende af Senatu är beslutidt. Men skålen förwaras in actis.

M. Bergius: det samma.

M. Enevaldus: det samma.

M. Abrahamus: det samma.

D. Alanus: det samma.

Senatus Academici sentence uthi den gåldsak emellan Samuelis Rozelij fullmechtige, rådmannen här j staden wåll:tt Robert Rancken, och på hans wågnar Olaum Carlstadium, på den ena sijdan, kårande, och professorem M. Achrelium på sin pupilli Johannis Rauthelij wågnar, swarande; angående 100 r.dal:r, hwilka Johannes Burgmann är skyldigh blefwen bete Rozelio j Ubsala 1658 och berörde pupillus för honom då caverat hafwer, afsagdh in Consist. majore den 20 Februarij 1661:

Efter dee skåål in actis finnas, befrijes Johannes Rauthelius för ofwanbe:te etthundradhe r.dal:rs erlåggjande, och

creditor söker principalem debitorem som han bäst kan och gitter.

M. Abrahamus Thavonius gaf tillkenna och beswäradhe sigh öfwer studiosum Nicolaum Norman, at han haar styrkt och inrådt hans hustru att fåå en gulmedh 50 lodh silf till at arbetas; och emedan samma guldsmed nu är förrymbder och M. Abrah. der igenom sitt sölf quitt blefwen, begärte han blifwa betalt aff Nicolai stipendio, så mykit det räcker til, sammaledes haar Nicolaus tagit af honom tillåns 8 r.dal:r. Nicolaus swaradhe, sigh intedt hafwa handteradt det silfret, uthan professorens hustru haar sielf lefreradt det ått gullsmeden, sadhe sigh ej heller warit nånsin bekant med den gulsmiden, men allenast nampngaf honom.

Till dhe otto r.dal:r kunde Nicolaus intet neka sigh wara skyldigh, altså tillslogh Senatus Acad. hans stipendium M. Thavonio j betalningh för dem, så mykit det räcker till.

Simon Bartholli och en bonde Oloff Simonsson kommo åter fram, bonden ladhe in en attest gifwen aff två st. boofasta bönder, at hans käromåål, den han här tillförende emoot Simonem Bartholli andragit hadhe, war sann.

Senatus afsadhe, at bonden bekommer för Simons kost och gästlegor 6 dal:r k. m:t, men det öfriga, effter det angår hans sahl. fader, söker bonden hoos hans moor, effter han intedt arff effter sin sahl. fadher bekommidt hafwer.

Skrifwaren Erich Johansson kom åter fram och begärte aff Simone Bartholli sin sahl. broors handskrift igen, som war allaredo betalt, Simon nekadhe wara betalt. M. Justander, M. Miltop. och Flachsenius blefwe förordnadhe at förlijka dem, och kommo således öfwereens, at Simon gaff Erich Johansson igen hans sahl. broders handskrift, gifwen på 23 dal:r k. m:t och der till med lofwadhe Simon honom innan Jul 2 r.dal. eller 2 L $\frac{1}{2}$ lijn, der på gaf Simon sin obligation.

Den 23 Febr. Præsentes in Consist. minori Rector, M. Miltopæus et Flachsenius.

Då giordes räkningh emellan Andream Henrici och Margeta Matzdotter, hans bijsloperska, och blef således liquiderat, at föruthan det hon tillförende effter oprättadt contract af ho-

nom bekommit hafwer, på det dem emellan en gångh en stadigh förlijkningh blifwa måtte, löser Andreas ännu hennes kiortel igen, huilken står j pant för 5 dal:r, dhem hon hafwer kostadt på barnetz begrafning, och i samma 5 dal:r inslötz dee 10 capp:r malt och defecten på strömmingz fierdingen hon gjorde beswär oppå.

Den 27 Febr. Præsentes in Consist. majore Rector Mag., D. Alanus, M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltpøus.

Rector refererade at Robert Rancken haar j onssdagz waridt och begärt fåå appellera: Rector haar swarat, will han det så fåår han appellera till Cancellarium Academiæ. Rådman hafwer exciperat, at det är efterlåtidt appellera ifrå Consist. Academico till hoffrätten; Rector hafwer åter sagt, at det står full så j Ubsala constitutionibus, men wij hafwe det och något annadt skutidt under Grefwen, begärte altså Senatus sentiment. Res.: Senatus kan intedt neka rådmannen sökia sitt besta annorstädes; doch lijkwäl mädan den om appellatione, och några andra punchter äre skutne under Grefwens dijudication, kan Senatus till rådmannens begäran intedt göra, för än den Grefwen notificeras.

Rector talte åter om bryggehuset och frågadhe, om det icke wåre nyttigt at hwar och en aff professorerne confereradhe så myckit, at Academien finge sitt egit brygghuus, begärte hwar och en skulle seija sin meningh.

M. Miltpø.: Exciperadhe först och sadhe sikh intedt hafwa at bryggia af, doch lijkwäl sadhe han sikh wela wara der j intrusseradh.

M. Axelius: Jag sijr gerna at det skeer, och will ochså conferera der till min andeel. Dem bijföle alle andra, som tillstädes woro, och blef beslutidt at M. Bergius och M. Axelius sij efter hwarest lägligast ort der till j staden finnas skulle, och sedan confererar hwar och en där till efter proportion.

Blef afftaalt, at hwar och en aff professorerna håller sina ordinarias dispp. efter constitutiones.

Blef beslutidt och bewiliat at M. Andreas Petræus be-

kommer till sin lööns förbättringh pecuniam diligentiorum, så när som dee 4 dal:r s. m:t Notarius stipendiariorum bekommer der af.

Catalogus stipendiariorum blef öfwersedd, och denna op-rättadt ifrå nyåhret 1661 till Johannis Baptistæ:

Cassis suprema.

Isaacus Falander.	Nicolaus Gyllenstälpe.
Arvidus Magni.	Samuel Petræus.
Petrus Laurbeckius.	Daniel Anxelius.
Johannes Alanus.	Eschillus Fabricius.
Arvidus Henrici.	Jokannes Rosskamp.
Petrus Acander.	Nicolaus Aurelius.
Olaus Arpenius.	Johannes Allenius.
Jacobus Tammelinus.	Ericus Binningius.

Classis media.

Johannes Flachsenius.	Daniel Gyllenstälpe.
Abrahamus Monæus Cursor.	Johannes Sylvius.
Isaacus Stenius.	Johannes Palm. O. Gothus.
Elias Petri Hasselgren.	Ambrosius Nidulius.
Johannes Kelman Upsal.	Gregorius Arcetopolitanus.
Ivarus Ivari Teet.	Simon Caroli Greek.
Michaël Castrenius.	Petrus Beckius.
Henricus Adolphi Terserus.	Olaus Wallinus.

Classis infima.

Henricus Blanck.	Nicolaus Norman.
Edvardus Andreæ.	Nicolaus Suenonis Smol.
Elias Andreæ.	Petrus Bodelius.
Zacharias Melovius.	Elias Tillander.
Petrus Laurentij Suderm.	Henricus Thomæ Eolenius.
Gabriel Josephi Neostadius.	Lambertus Petri Vesmannus.
Salomon Enebergius.	Petrus Schepherus.
Sueno Laurentij.	Esaias Næzenius.

Den 6 *Martij*. Præsentes Rector Mag., M. Enevaldus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

Academiæ wachtmestaren Carl gaf tilkenna, huruledes stadz wachten kallar Acad. wachtkarlar hundar och wijsar dem till helwete jfrån courtigardie, en borgare Erich i Tililä haar skutidt Acad:æ wachtkarlar, Caspar Hörnick haar hootat Carl wachtmestare, at han intet skall toras eller få komma på tårget för honom, dess föruthan äre två andra borgare, som sigh äfwen sammaledes hafua forstå låtidt, nembl. Abram Kiskinen och Hindrich Sutar j Aningas. Res.: Secretarius gick op på rådstugun, och gaf saken an för borghmestare och rådh, huilka lofwadhe vindicera det.

En bonde ifrå Raunistula, Jören Bertillsson, angaf några studenter, som hafwa slagidt hans sån Jören Jacobsson med swärd j hufwudet, och elliest sönderslagidt ansichtigt på honom; det witnadhe en bonde Hinrich Jörensson i samma by; Teräis Hinrichz hustru haar och fååt blått öga af samma studenter; studenterna, som citerades, woro: Petrus Orlander, Arvidus Rozæus och Henricus Johannis. Petrus sadhe, at han i söndagz om affton gick och besökte sin landzman Arvidum, och bäst han war hoos honom, opkom tumult på gatan. Petrus gick utt, och skulle sij hwadh det war, när han kom utt genom porten, slogh en bonde honom wed örat, sedhan fick han utt sin weria, och slogh bonden med flata wärian öfwer hufwudet. Arvidus Rozæus gjorde sin witnes eed, och bekende, at han intedt wiste, hwem som slogh bonden med wärian.

Henricus Johannis gaf anledning till Samuelem Teet; han blef framkalladh och berättadhe, huru den trätan först begyntes: nembl. at en bonde kom emoot honom på gatan körandes, och sadhe Samueli: gåå uhr wägen, iag är borgmestarens bonde, och med det samma slagidt Samuelem med pijsksnärten; sedhan sadhe Samuel sigh hafwa slagidt honom wed örat igen. En bonde, be:dh Hinrich j Raunistola, kom och gjorde sin witnes eedh, bekende, at studenterna hafwa tagidt j tömmarna, fådt seen bonden j håret, och dragit utur sledan, och huggit den andra bonden, som qwarsatt j slädan, med wä-

rian öfwer hufwudet. Parterna togo affträde. Henricus Johannis blef allena inkalladh och tillfrågadh, om han icke wiste, hwem som slogh bonden så illa j hufwudet; han sadhe: nej. Frågades om någon war med Samuele Teet; han swaradhe at hans broor Ivarus Teet och Nicolaus Nycopensis woro medh. Sedhan kom åter Samuel inn, och blef tillfrågadh, om han icke hadhe slagidt den hustron: han sadhe sigh intet weta om han det giordt hafwer, doch der så wore, sadhe han, så är det aldeeles emoot min willia skedt. Honom blef sagdt, han skulle förlijkas med henne. Han sadhe sigh det gerna wela göra, om han wiste sigh wara skyldigh. Sedhan frågades aff honom, om han kunde medh eedh hålla, at hans broder intedt slogh bonden i hufwudet med wärian. Han swaradhe: ja, med gått samwete. Johannes Cursor och Carl Wachtmestare förordnades at besee såren, som bonden hadhe fådt, och Samuel Teet sampt Petrus Orlander blefwe tillsagde, at hålla sigh i staden till näste Consistorij dagh eller dee skulle ignominiose excluderas.

Academiens skraddare Clemet Mårtensson gaf tillkenna, at hans skraddare poike, Erich Mårtensson, haar dragit ifrå honom, sedhan han lärde sy något; huilken lijkwäl är här infördh j folklengden, och efter han nu håller till j Loimjoki, begärte han, at ven. Sen. Acad. wille dher om skrifwa till Grefvinnans amptman och recommendera hans saak; huilket han och förmådde.

Den 7 Martij blef en student Johannes Leistenius citeradh, at stå Hinrich Schacht till swars till d. 4 Aprilis, så frampt han honom j medler tijdh icke förnöjer.

Den 13 Martij. Præsentes Rector Magnificus, M. Enevaldus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Nicolaus Norman blef inkalladh och admonerades, at ställa sin wärd Sigfredh Larsson till fridz. Han lofwadhe göra det. Refereradhe och, at med saak på rådstugan protraheras den ena dagen efter den andra.

Rector refereradhe, at en student Johannes Bartholli haar giordt hoor med en gift mans hustru uthi Pemar gästgifware-

gården. Res.: Så snart det blir kunnigt, hwar han håller till, skall han citeras hijt.

Raunistula bonden kom åter och klagade på studenterna, som slogo honom på gatan. Carl Wachtmestare blef tillfrågadh huru många såår bonden hadhe, han sadhe: ett blodsår j hufwudet, och ett i ansichtet, der till med war ansichtet blått slagit, huilket, som sedhan blef intygadt, war sparkat med en skoo. Petrus Orlander blef inkalladh, och tillfrågadh huru gammal han war, han swaradhe: jag wet intet. Frågades, om han haar slagit bonden; han sadhe: ja.

Senatus Acad. erkänner at Petrus Orlander böter för blodhsår 12 mark:r till treeskiptis, efter det 9 Cap. Sårn. med wil. St. L. och Samuel Teet för blånaden 12 mark:r till treeskiptis efter samma Cap., för pust. 6 mark:r och för hårdragh 6 mark:r efter det 12 Cap. Sårn. medh wilia St. L.

Samuel Teet bekende, at han war förlijkt med den hustrun, som fick blånaden, och haar gedt henne 10 mark:r. Senatus lät falla Academiens deel.

Rector frågadhe, huru wijda det war kommidt med bryggghuset, M. Bergius swaradhe, at den som äger det bryggghuset, som dee wela handla om, war intedt hemma.

Den 15 Martij blef en studiosus Petrus Petri Malbergius citeradh at swara Danielelem Andreæ Mansnerum den 27 Martij.

Den 16 Martij adfuerunt adm. reverend. Dn. Procancellarius, Rector Magnif., M. Thavonius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronium, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Framkom Dn. Pastor i Halicko H:r Eschillus, och angaff professoren Justandrum det han haar sielf obudin tagit sigh på förmynderskap för sahl. Märten Simonssons barn, och distraherat sakerna. Mag. Justander swaradhe, at sahl. Märten Simonsson haar det af honom anmodadt, och framteedde en räkningh öfwer sakerna som blefwe efter sahl. Märten etc.

Dhe begärte godha män där öfwer, Dn. Eschillus begärte Rectorem Magnificum D. Olaum och Justander M. And. Thuronium, huilka antogo at liquidera dhem emellan.

Adm. rev. Dn. Procancellarius taalte om dhe penningar som Academien haar länt aff Johan Schäder, sigh hafwa för-

stådt, at han förer op på Academien större summa, än han bekommit hafwer, nembl. dhe 107 dal:r, som Thuronius fick. Thuronius sadhe, at Schäder gör det intet, mådan de bete 107 dal:r woro mina penning:r; sadhe wijdare: om Schäder det gör, will iag stå derföre. Taaltes och om dhe 20 r.dal., som H:r Hindrich Hoffman bekom af dee penningar, at H:r Hindrich sielf, som haar nutidt, betalar dem, och så mykit der på löper intress.; der om skrifwes till Schäder.

Sedhan refereradhe Dn. Procancellarius sigh hafwa effectuerat hoos regeringen, at till doomkyrkians täckiande och Academiens reparation, eller till der till giorde gäldz betalningh oprättas en stambook, som och giorde är, och några af dhe förnembsta dher j redhan skrifwidt hafwa, mente alt så der aff med tiden kunna betalas den gälden, som professorerna till Academiens reparation på sigh tagidt hafwa, ehuruwål sombliga Academien dher uthi intedt nämbdt hafwa. Professores tackadhe Dn. Procancell.

Rijkzens höga regeringhs resolution blef opläsen, angående Pargas sochn, at den skall wara biskopz præbenda, Wårfrukyrk sochn II Theol. annexa och Lundo III Theol., och at j Sagu skall en särdeles pastor wara, för synnerlige orsaker. M. Bergius beswäradhe sigh och sade, at han där igenom lijder skadha, effter hans antecessor har haft sochn, och kongl. bref, honom gifwidt, innehåller, at han skall hafwa lijka löön som hans antecessor, beropadhe sigh och på Lingg. professorem j Ubsala, huilken och hafwer sochn. Där till med förestår Lingg. professor twenne professioner och hafwer dubbelt omaak, hwar oppå kongl. resolutioner syffta, lydande at Lingg. professor bör niuta, nu emedan han mister sochnen, sadhe han sigh föga meer hafwa än halfwa lönen. Dn. Episcopus befalte at hans gravamina skulle noteras in actis.

Den 20 Martij taaltes professores wed i kyrckian, då proponeradhes Dn. Johannis Gregorij Hattulensis begäran, aldenstund Dn. Episcopus haar tillsagt honom cappelans lägenheten i Kyro sochn, at han kunde fåå en förmaninghz skriff till Academiens fogde Erich Simonsson, at han hwarken sielf eller tilhåller bönderna göra honom något motståndh, och mä-

dan j samma sochn en god deel äre Acad. bönder, begärte han Acad. votum om sigh. Res.: Den saken kommer till Consistorium Ecclesiasticum, och Senatus Academicus kan intet göra der till.

Den 27 Martij. Præsentes Adm. Rev. Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Enevaldus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Rector refereradhe at Schäder haar assignerad D. Alani broordåtter j. Kirstin Christoffers datter 400 dal. k. m:t af den summan han haar lånt Academien, och blef beslutidt at hon af det första som faller aff räntorne, blifwer betalt, mädan nu för tijden inga besparde medel finnes.

Postmastaren Bertill Coloander angaf studiosum Isacum Stenium, at majoren Crantzfeldt haar skickadt medh honom en tunna miöl till postmastaren, den Isacus intet lefwereratt, uthan sielf behållidt hafwer, och brefwet, som postmastaren war tillskrifwidt, skickat uti sitt tillbaka till majoren igen, postmastaren wijste både det samma och ett annadt majorens bref, uthi huilka majoren berättigar postmastaren till samma miölet. Isacus swarade, at efter miöltunnan war skickad med honom, och han hade så mykit till fordra af majoren, altså medan han nu hadhe j handom, wille han behålla hoos sigh, till dess han blefwe aff Crantzfeldt betalt. Blef voterat:

M. Miltop.: Isacus lefwererar miöltunnan till postmastaren strax och deprecerar eller böter 2 dal. s. m:t.

M. Justander: äfwen så.

M. Axelius: sammaledes.

M. Thuronijs: Lefwererar miölet till postmastaren och böter så mykit miöltunnan kostar.

M. Bergius: Lefwererar miölet strax igen, och med pœnskiutes op till dess Crantzfeldt kommer j staden.

Dn. Quæstor: Geer strax miölet ifrån sigh och böter 4 dal. s. m:t

M. Kexlerus: det samma.

M. Enevaldus: Efter han är en ibland dhe förnämsta studenter här wed universitetet, och lijkwäl tillagt costui Acad.

sådan maculam, må han wäl böta 4 dal. s. m:t och gee strax miölet bort.

M. Thavonius: j samma meningh.

D. Alanus: sammaledes.

Sentence: Eftersåssom Isacus Stenius hafwer olagligen förpantadt sikh den miöltunnan Crantzfeldt till postverwaltern Coloander skickat hafwer; ty erkenner Senatus, at Isacus strax lefwererer miöltunnan till postverwaltern och böter till Con-sist. 4 dal:r s. m:t arbitraliter.

Rector taalte om, at den kongl. rättz assessor Magnus Rhalambstierna haar frågadt af Rectore om Johanne Bartholli, som begick lägersmål j Pemar gästgifwaregården, om han är under Acad. jurisdiction. Den samma skall wara dömbd aff Rhalambstierna, och ingen ransakningh inlagd, der doch bö-terna borde komma Acad. till goda, aldenstund gärningen är giordh innan frijheetz mijlarna. Blef afsagt, at han citeras hijt till d. — Junij, och skrifwes också till landzhöfdingen j Wij-borgh.

Senatus Academicus begärte aff Thuronio, at han wille taga sikh på och resa öfwer till Sverige at anhålla hoos reg. maj:tem at constitutiones Acad. blefwe underskrifna.

M. Thuronius togh det på sikh, honom blef lofwadt täre penningar 100 dal. k. m:t.

Sedhan taaltes om revisione constit., der till förordna-des D. Wexionius, M. Thavonius, M. Thuronius, M. Bergius.

Dn. Procancellarius gaf tilkenna, sikh hafwa förnummidt det M. Achrelius håller exercitia Acad. hemma, huilket intedt kan eller bör tillåtas, uthan synnerligh orsak, ty således kan ingen hålla inquisition öfwer hans lectiones eller senda curso-rem i hans huus, emedan man intet får weta, när han lääs, eller hwadh det ähr, war altså Dn. Procancellarij meningh, at Cancellario skulle notificeras det, på det Senatus är enskyl-ladh. Men så blef lijkwäl denna gången afftaalt, at han ännu admoneras fljrtigen till at läsa publice.

Dn. Procancellarius taalte om kyrkbenkerna, at med dhem skeer en förändringh.

Då taalte Dn. Procancellarius och om, at Hennes Maj:tt

dråtningh Christina ingalunda haar welat, at ungdomen med longa dictatis skulle onereras.

Item at studenter, som gifta sigh, må sedhan försökia sigh på annadt sätt; ty det är contra consuetudinem aliarum academiarum. Blef afsagt, at det skall tagas ad notam och införas, när constit. revideras.

Om Olao Michaëlis frå Nylandh blef afsagt, at så frampt han innan kort icke kommer till Academien, som han hafwer lofwat, skall han blij excluderat.

En studiosus Nicolaus Gabriëlis, som håller på och frijar till en pastoris dötter j Nyland, skall citeras hijt, mädan pijgans föräldrar klaga sigh, at han med sin otjädigheet är dem till stort beswär.

Sammaledes skall en gammal studiosus citeras, som uthan någons minne och loff holler på och predikar j byarna uthi Lundo och Nyby, derigenom folket förhindras komma j kyrckian.

Det som practiceras med studenterna, at när dee försee sigh med lönskalege, skola dhe böta effter straffordningen, skall och ombytas uthi revisione constitutionum.

Sedhan framkom wälb:ne H:r vice Præsidis fullmächtige, och inladhe en skriff, dher utj H:r vice Præses klagar om studiosos Johannem Allenium, Jacobum Tammelinum och Joh. Orræum, at dhe hafwa öfwerfallit hans tienare om en affton med hugg, som skriffen wijdare utwijsar. Drengen Johan Swensson berättadhe, att studenterna mötte honom wed Gropen, och slogo honom en örfijl, kallandes honom skelm och annadt fuult, och sedhan när han wände sigh om och skulle gåå och klaga för herren, folgde dhe honom till porten, han lopp in och fick sin wäria, huilken han, så snart han kom utt, fick strax bort och begynte hårluggas medh studenterna. Studenterna berättadhe, at när dhe då om affton hafwa mött honom wed Gropen, hafwa dhe gådt och hållidt hwar annan j handh, drengen haar så gådt in på dhem och welat trängia sigh igenom raden; då hafwa dee sagt honom: hwadh ästu för een, kan du intedt gee wägh, utan går på folk på gatan; drengen haar så gått sin wägh ått torget lijtet stycke, och

haar strax wendt sigh tillbaka ätt H:r vice Præsidis huus, lupit studenterna förbij, och mött dhem för porten med wärian, då haar Allenius stigit in till M. Flachsenium med intention, at han såssom H:r vice Præsidis domesticus wille styra Her v. P. drengiar, at dhe finge gåå i fredh på gatan; men efter Flachsenius intedt war inne, haar Allenius gådt utt igen strax, och när han kom uth, har hans cammerater och drengiarna hållit som best på och hårdragitz. Studenterna lofwadhe swara skriffteligen på H:r vice Præsidis skriff emoot dem inlagd.

M. Kexlerus begärte aff Senatu Academico en attest sub sigillo Academiæ på den förlijkningh, som skedde emellan honom och Lilienhielm, här j Consistorio, angående den skuldfordran bete Lilienhielm till honom hadhe. Blef efterlåtdit.

M. Justander begärte skriffteligen den halfwa theologi löhnen som vacerar. Blef beslutidt, at han bekommer en fierde part af theologi löön för 1660.

Beslöts, at terminus promotionis magistrandorum blifwer den 11 Junij nästkommande.

Blef aftaalt och beslutidt at Sigfridus Simonis, efter han intedt gagn gör wed Academien, excluderas aldeles der ifrån och behåller sijna böter.

Dn. Quæstor begärte at ven. Senatus Academicus wille recommendera honom till Hans Höghgreff. Nådhe H:r Rijkzdrätzen at han kunde blifwa commissarius till folkskrifningen. Senatus samtykte dher till gerna.

Simon Rufus suppliceradhe om tillgift på dhe 3 mark:r s. m:t han fältes till för stämningz försittande. Der på föll intet swar.

Salomon Eneberg angaf Laurentium Germundi på sin discipels Abrahami Jacobi Lemoënsis wägnar, at han haar vexerat honom, för det han intedt haar spenderat absolutions ööl för sijna landzmän, och exigerat spendacier aff honom.

Johannes Finnonius gjorde sin witnes eedh, och bekende, at Laurentius haar kallat Abrah. penaal, uti Abrahami qwarter. Salomon öfvertygadhe och Laur., at han haar hootadt slå hattn af Abrah. j Academien. Parterna togo affträdhe.

Sentent.: Laurentius sitter j prubban ett dygn.

Nicolaus Norman blef åter förmandt, at han innan nästa Consistorij dagh ställer sin wärldh Sigfredh Larsson klagelöös, eller det skall exequeras hoos hoonom.

Gustavus Schillingh inladhe åter en supplication, och begärte stipendium. Befaltes notera.

Den 3 Aprilis. Præsentes in Senatu Adm. Rev. Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Rector framställte H:r Assessorens wälb. Michaël Gyllenstälpes begäran, att Senatus Acad. wille meddela honom en attest sub sigillo Acad. på de afkortningar, som han här warande professor på sin lön lijdit hafwer. Swarades, at der under inledt görs behoff Acad. sigill, allenast Rector och Quæstor skrifwa under.

Sigfredh Larsson beswäradhe sigh åter öfwer Nicolaum Norman. Res.: Nicolaus blef admonerat strax ställa honom på något sätt klagelöös, antingen med pant eller betalningh. Nicolaus lofwadhe gee böcker j pant, och M. Miltop. werderar dhem.

Taaltes om futuro Rectore, och blef enhälligen beslut, at M. Enevaldus blifwer Rector åhret som ingår.

Wälborne H:r vice Præsidis fulmechtige och hans wedeparter studiosi komo åter fram, då inladhe studenterna een förklarings skrift, huilken blef opläsen, och studenterna befaltes meddela H:r vice Præsidi copia der aff.

Den 4 Aprilis woro tillstädes Admodum Rev. Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Abrahamus, M. Enevaldus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Då blef Hans Höghgreff. Exell:tz H:r Rijksdrätzens bref opläsitt, innehållande swar på åttkillige Sen. Acad. postulater nästförledne tijder genom bref hoos Hans Höghgreff. Nådhe andragne.

Samma gången taaltes Dn. Procancell. åter om M. Achreljo, huru det kunne blifwa remedierat, at han hwarken läas publice, eller låter finna sigh i kyrckian, ej heller kommer

tillstades j Consistorio. Och blef beslutidt at Dn. Procancellarius, Magnificus Rector och Decanus facult. Phil. gåå nu strax och admonera honom privatim; om det intedt will wärcka, nödgas man der till bruka andra medel.

Den 24 Aprilis. Præsentes Rect. Mag., M. Enevaldus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Justander, M. Miltopæus.

Rector consuleradhe Senatam om den glassmästare poiken wijdare förswaras af Academien. Res.: Till hösten.

Dernäst framhadhe Rector, fiscalen Wassenium hafwa angifwit professoren M. Axelium: när fiscalen haar sendt och låtit fordra dee penningar, som på sigh tagit hadhe at betala på Hanss Hanssons wägnar, haar M. Axelius swarat sposkt, sigh intet hafwa penningar för än han myntar.

Secretarius M. Flachsenius refereradhe, at emedan studiosi, dem H:r vice Præses anklagadhe för sin tienare, hafwa deprecerat hoos honom, haar han altså gifwidt dem till, och intet mehra der om talar.

Dito: Blef beslutidt at till hoffrätten skrifwes ett bref om dhe böterna som Academien fräntagne äro, at dhe restitueras henne effter privilegierne.

Den 27 Aprilis woro tillstades j Consistorio Adm. Rev. Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Enevaldus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Refereradhe Dn. Procancellarius M. Achrelij swar, när han effter Senatus decretum admonerades at läsa publice och disputera, komma fljtigare tillstäs j kyrokian och Consistorio. M. Achrelius haar swarat, på det första, sigh wela framdeeles läsa publice och disputera, sammaledes gå fljtigare j kyrokian, så snart benkdeelningen skeer, och det blifwer warmare, effter han är valetudinaris. Till det sidsta, at han intet ofta haar absenterat ifrå Consist., doch utwijsar protocollum annorledes, swaradhe Senatus.

2. Taalte Dn. Episcopus om det opere, M. Enevaldus haar begynt låta gåå utt, mädan han (war) Philosophiæ prof. och sedhan han blef Theolog. continuerat; at ehuruwål det synes

orijmligit och præjudicerligt at en Theologus skall tractera argumentum philosophicum, doch lijkwål mädan det är skedt cum consensu Consistorij Academici, sedhan at wärcket nu mästedelen är fulkombnadt, och at dhe igenstånde materier, såssom är om ling. orientalibus, besynnerligen ebræa, och om textus sacri reconciliatione respectu quorundam locorum, till en deel till professionem Theolog. lyda, kan altså M. Enevaldi wälbegynte wärck nu intet abrumperas, uthan sine scandalo wälcontinueras och till enda föras; hwar till professores samtykte.

Brefwet som Secret. hadhe conciperat och skulle sendas till hofrätten, blef opläsigt och af Senatu approberat.

Den 8 Maji höltz Consist. præsentib. Rectore Mag., D. Alano, M. Enevaldo, M. Kexlero, M. Bergio, M. Thuronio, M. Just., M. Milt.

Beslötz at examen publicum begynnes d. 17 Majj nästkommande.

M. Thuronius androgh Senatui Academico tienstl.: Efftersom kongl. maj:tt af synnerligh gunst och nåde haar conjungerat och honom förtrodt Physicam och Logicam professionem till en behageligh tijdh, och effter det utj confirmatione intet förmåles, huru lenge han Physicam prof. behåller, at han den plöztligen icke mista skulle, förr än han till något annat avancerar, begärte han tienstligast Senatus Academici betenciande, om dem synes rådligit, at han dem bägge innehafwer wijdare. Han tillsadhe sigh framdeles som här till wela finnas fljttigh, at Academien där aff ingen afsaknadh taga skall.

Dher till blef aff Senatu enhälleligen swaradt: Efftersom han detta åhret dem bägge med fljtt haar förestådt, och der om ännu oss försäkradt, där till med är wäl capabel till bägge professioner, kan man ingen orsak sij, hwarföre han dem bägge icke må behålla, till dess höga öfwerheeten behagar der uthi förändringh göra.

Och effter Dn. Procancellarius denna gången intet war oppe, lofwadhe Thuronius tala med honom der om privatim, der om han och admonerades.

Dito: Framdrogh Rector Samuelis Petræi begäran, at han finge läta agera comœdien uthi audit. inferiori. Res.:

Blef efterlåtidt; men skeer någon skadha, så måste Samuel betala.

En borgare, Äfwerdt Sigfredsson, kom fram och angaff en student Nicolaum Betulandrum West. Goth. at han haar tagidt tillåns 15 dal. k. och intedt betalt, uthan reest sin koos; bete studiosus hafwer warit arresteradh af Rectore, men lijkwäl bortreester.

En studiosus, Simon Bartholli, som haar hållidt till hoos Pratanum, haar der sammastädes, som berättadt är, begädt lönsakeläge, blef citeradh till den — Maji, men compareradhe intedt.

Blef beslutidt at dhe som hålla collegia privata, skola igenom decanum tillsagde blifwa hålla op så lenge som examen hölles.

Rector begärte, at Senatus wille meddela honom recommendation till Cancellarium Academiæ och Cancellarium Regni, at han kunde få något augment på sin löön. Res.: Senatus bewiliadhe det samptl.

Mag. Justander begärte och blifwa recommenderat till öfwerheeten, at han finge någon wiss staat, efter han här till haar tient för wiss löön. Res.: Dher om skrifwes serdeeles.

Rector androgh åter igen assessorens wälb. Gyllenstälpens begäran, att den attesten honom tillförende blef bewiliat, måtte sub sigillo Acad. utgifwas. Res.: Blef tillåtidt.

En prästmans Johannis Anthelij recommendation, af H:r Riksdråtzeten skrifwen, blef opläsen, lydande, såsom han föredragit, efter han är sinnadh studera här, at han finge stipend.

Den 15 Maji. Præsentes Rector Magnificus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Då kom för rätta organistens tienare, en ung poike, och angaf studiosum Samuelem Teet, at han j söndagz om affton haar begynt iaga efter honom på gatan, och när han fick honom fast, haar han strax slagit honom neer under sigh, sparkat honom blått öga, och elliest med hugg illa traacterat, hans witne der på war Fantens ryttare i Hulkis by och Nummis sochn, huilken haar sijdt der på och tillbödh sin eedh, at det war sant. Samuel swaradhe, at poiken ropadhe på honom och

hans cammerater, derföre slog han honom, och at poiken togh honom j kappan och drogh. Poiken nekadhe till, sammaledes nekadhe hans witne och till, at gässen det ringaste dem tilltaalte.

Sedhan kom en ung borgare fram, huilken och klagade på Samuelem Teet, at Samuel samma afton hafwer öfwerfaldit honom, och slagidt honom ett blodhsår öfwer näsan, och ett annat lijtet blodsår j ansichtet, och elliest illa slagit honom j hufwudet. En ryttare war hans witne, huilken intygadhe, at Johan Hindrichsson icke det ringaste giorde Samueli emoot, uthan Samuel fick honom i axlarna och slogh honom. Parterna togo affträde. Nicolaus Nycopensis och Christopher Myller kallades in och tillfrågades, om dhe wiste något aff sakzens beskaffenheet; dhe sadhe, at combatten war öfwerständen förr, än dhe kommo uth. Parterna blefwe tillsagde, med fleere witnen hålla sigh tillstädes j morgon klockan 8, då Senatus blifwer frequentior.

Den 16 Maji. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

Framkommo åter för Consist. Samuel Teet och hans wederparter. Frågades af dhem, om dhe woro förlijkta, dhe sadhe nej. Frågades aff actoribus, om dhe wille ingå förlijkningh, dhe swaradhe ja. Altså blef dem tillåtidt at förlijkas och gingo utt, när dhe åter inkomo, sadhe dhe sigh hafwa förlijktz således, at Samuel gifwer borgaren 6 dal:r k. och sijna expenser, ått organistens tienare Engelbrecht Johansson 10 mark:r, och det at betalas j mårgon klockan otto, hwar det icke skeer, så är förlijkningen om intedt. Parterna gingo utt.

Sedhan beslööt Senatus, at Samuel, ehuruwål han sigh måålsäganden hafwer affunnidt, skall för en så groff excess dess föruthan plichta, nembl. lefwererar innan tree wekur 2 dal:r s. m:t arbitraliter, eller sitter j prubban 2 dygn.

Dito: Inladhe Johan Plagman på sijn och samptl. ärfwingars wägnar skriftteligen om Mahnala hemmanet Kurittu be:dt j Kyro sochn, anhållande at Hindrich Jacobsson, hans morbroder, tillijka med andra arfwingar, finge behålla sin skatträttigheet. Res.: Dher på kunde ingen resolution falla

denna gången, för än Academiens uthskickadhe på ransakningen till Academiens bönder ibland andra ährender förnimma, huru wijda sahl. prostens Hr Henrici ärfwingar till bette hemmanet äro berättigadhe.

Dito: Blef afftalt, at af fisco skulle tillställas Secretario Schuncken 1 t:a smör eller dess wärde, för kongl. resolutioner till Academien, det öfriga som han skall hafwa, betalar M. Enevaldus 10 r.dal., M. Thuronius 1 t:a lax, M. Justander 5 L $\frac{1}{2}$ lijn, för confirmationerna dhe finge.

Den 18 Maj höltz Consist. præsentiibus Rectore, D. Alano, M. Abraham., M. Enevald., M. Thuronio, M. Axelio, M. Justandro, M. Miltopæo.

Framkom en scholaris Gregorius Mathise, och anklagadhe två studenter Simonem Martini Sylvenium och Ericum Johannis Kangasalensem, at dhe hafwa skrifwidt pasquil på honom på kyrkwäggen: han hadhe till witne 4 andra dieknar, dhe där berättadhe, at studenterna, när dhe komo ifrå det stället skrifwidt war, hadhe bläckhorn och kåål i handen. Studenterna swaradhe sigh fuller warit der och läsit det som stodh skrifwidt på kyrkwäggen, men tilböde sin eedh, at dhe intedt hafwa skrifwidt där eller haft kohl j handen, mykit mindre bläckhorn. Senatus sende effter den tridie studenten Georgium Henrici, huilken och haar waridt medh; han nekadhe och till och wille edeligen bekräfta, at hwarken han eller dhe andra der skrifwit hafwa, dieknarna Barthollus Georgij, Henricus Sigfridi, Ericus Clementis och Georgius Erici, blefwe alla särskildt examineradhe, och befunnes sombliga med olijka berättelsse, sombliga ostädiga på sin berättelsse. Parterna togo affträdhe. Vota:

M. Miltop.: Eeden conciperas och stafwas för studenterna, om dhe den kunna göra; will Senatus gee dem op eeden, står hoos Senatum.

M. Justander: Studenterna admiteras till eeden, ty dhe forstå better än dieknarna, hwad eden har innebära.

M. Kempe: Studenterna kunna intet twingas till eden, mädan dieknarna sombliga äro olijka, sombliga owissa j sin berättelsse.

M. Thur.: Studenterna göra sin eedh.

M. Enevaldus: Efter dieknarna äre oförståndige j rättgångz processen och äre alla för en, kan man intet twinga studenterna till eeden, uthan denna saken skiutes op till bettere skääl inkomma.

M. Thavonius: Studenterna kunna intedt twingas till eedh, effter dieknarna, när man noga ransakar, intedt stå wid sin bekennelse.

D. Alanus: På det at någon icke må säija at wij hålla på studenternas sijda, må dhe wäll göra sin eedh.

Rector: Jag kan ej heller sij något incommodum der af at studenterna göra sin eed, effter här är semiplena probatio emoot dhem.

Sententia: Studenterna purgera sikh medh eedh.

Den 30 Maji. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Enevaldus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

Rector lefwereradhe in catalogum på dhem, som hafwa stådt examina.

Då framkom en studiosus Jonas Hyldinus, och klagade på Martinum Döpner, at Mart. haar öfwerfallidt honom på gatan, kalladt honom först penal, och sedhan tagidt uthi honom och slagit under sikh och der slagit honom blodig, som hans armkläde uttwijste. Martinus sadhe sikh hafwa allenast sagt, det är intet långo sedhan han war penal, hwarföre skall en annan icke så gärna fåå gåå medh wäria som han; så skulle Jonas hafwa sagt, will du hafwa en slångh aff wärian. Jonas nekadhe der till. Jonæ witne, Mathias Kylander, tilböd sin eedh at Jonas intet sadhe det. Martinus beropadhe sikh på sijna witten, och begärte dilation till näste Consistorij dagh. Blef effterlåtidt, j medler tijdh skall han intet fåå resa utur staden.

Academise skomakare Simon begärte dimission och afskeedh. Res.: Blef owägerligen effterlåtidt, men han måste betala från sikh det han haar allreda tagit betalningh före.

Dn. Quæstor begärte at Senatus wille uttsee en af ordine professoris, som tillijka med honom draar på en syn i

Lappo sochn, huilken necessario hållas skall, emedan en Acad:sæ bondes grannar wela hafwa ägorna undan honom, huilket Acad. lende till stor skadha. Res.: Senatus samptl. anmodadhe M. Bergium dher om, hwar till han och samtykte.

Till ransakningen med Acad. bönder förordnades Secretarius och Bibliothecarius tillijka med Quæstore, men efter Quæstor sadhe intet behöfwas meer än en med sig, beordrades Secretarius allena.

Rector taalte om Simone Bartholli Rymitoënsi, at han blef peremptorie citeradh till den 17 Maji och compareradhe intedt. Sammaledes en som heeter Johannes Bartholli.

Rector proponeradhe Bibliothecarij begäran, at han finge ett uthan låås för bibliothechet. Res.: Han beställer om låset, penningh:r där till skall gifwas af fisco.

Mag. Justander begärte blifwa recommenderadh till Cancellarium Academiæ, Rijks Skattmästaren och Enckie Drätningen.

Mutationi Rectoratus dictus est dies 19 Junij.

Dn. Doctor Alanus Fac. Theol. Decanus proponeradhe på M. Enevaldi wägnar, efter såssom kongl. matj:tz allernådigste resolution är gifwen, at promotio j år skee skall in fac. Theol. och emedan M. Enevald. nu blifwer Rector, begärte doctor Alanus ven. Sen. betenckiande, om M. Enevaldi doctorat på samma gång kunde angå, efter den graden honom är decerneradh.

M. Enevaldus refereradhe sigh hafwa warit j förleden söndagz hoos H:r Præsidenten, då haar H:r Præsidenten ibland annadt frågedt, om icke promotio in fac. Theol. j år skee skulle efter kongl. licentz. M. Enevaldus swarat, sigh fuller wela wara beredd der till, men M. Abrah. haar låtidt annadt förstå om sigh. Dher till H:r Præsidenten hafwer swarat, kongl. majj:tt sådant behageligen intet optaga, om dess resolution således skulle eluderas; begärte altså at hans doctorat på samma gång med mutatione Rectoratus kunde tillåtas at angå. Vota:

M. Miltop.: Emoot M. Enevaldi proposition haar ingen något förewända, mädan det kongl. resolution och hans wäl-

bewijste capaciteet lijkmatig är, at han in Theol. får gradum; men effter M. Abrah. och hafwer tanckar där till, och kongl. resolution äfwen honom insluter, kunde det lända honom till stoor skadha och föda hoos en part sälsamma tanckar om honom, om han framdeeles allena skulle komma fram.

M. Justander: det samma.

M. Bergius: det samma; men om det nu endtligen skall angå, så måste M. Abram weta der aff före.

Dn. Quæstor: Der utj är ondt at göra, effter M. Abr. tillförende publice här haar sagt ifrå sigh dee tanckar, doch wore wäl om han nu tillijka kome fram.

M. Kexlerus: Dhe hafua wäl hafft tijdh betenckia sigh bådha, doch för M. Abr. försumelse kan man ej heller förmena M. Enevaldi intention; men M. Abr. måste weta der aff.

M. Achrelius: Det wore önskeligit at dhe kunde bodha komma fram; men hwar icke, så kan nu M. Enev. intet förnekas, effter det är honom till lindring på bekostningarna, aldenstundh han dess för uthan är mykit gäldskylligh.

Blef beslutidt at M. Abrah. notificeras M. Enevaldi begäran; om han kan komma med det samma fram, så stäär honom fritt, hwar icke, så skeer promotio M. Enev. lijkwäl samma dagh som mutatio Rectoratus.

Rector befalte skrifua Acad. skomakaren copia af protocollat, hwad swar på hans begäran föll om afskedh; blef effterkommidt.

Den 8 Junij in Senatu præsentos: Rector, D. Alanus, M. Thavonius, M. Enevaldus, M. Bergius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Martinus Döpner och Jonas Hyldinus komo åter fram. Mart. framtredde en witnesskrift, af Henr. Carstenio och Joh. Lifman gifwen, lydande, at Jonæ berättelse på Mart. war osann. Mathias Canuti Kylander, Jonæ witne, gjorde witness eedh och bekende sedhan, at Mart. ropadhe först på Jonam och kalladhe honom pennal, sagt, hwarföre skall du gå med wärian? Jonas haar swarat, kan skee j wela hafwa wärian. Sedhan haar Mart. sprungit öfwer balken och fådt Jonam i

håret. Parterna togo affträde. Senatus voteradhe om detta måål:

M. Mart. Miltop.: Martinus Döpner böter effter lagh för hårdragh, och effter Senatus arbitrium för det han kalladhe Jonnam pennal.

M. Justander: Om han carceras, så kan det wara nogh för hårdragh, och böter effter Senatus arbitrium för skålsordet pennal.

M. Axel.: Böter effter lagh för hårdragh 6 mark:r och för det han stötte honom.

M. Bergius: Böter effter lagh för hårdragh, och det han stötte honom för bröstet kan räknas så stoort som pust.

M. Kexlerus: Böter effter lagh för hårdragh och stöten, men för det han kalladhe honom pennal såssom Senatus pålägger.

M. Enevaldus: Han böter för det han haar slagidt honom och sitter en natt j prubban för vexatione; ty hans gärning är intedt så ringa, effter han haar öfwerfallidt honom på gatan, och sprungit effter honom öfwer planket.

D. Alanus: Böter för hårdragh effter lagh, och sitter j prubban ett dygn för vexatione eller böter 3 dal:r s. m:t.

Sententia: Mart. Döpner böter för hårdragh 6 mark:r och för det han kalladhe honom penal 3 dal:r s. m:t, eller om han dhem innan näst kommande onsdagen icke uttlägger, går han j prubban på ett dygn.

En prästman Ambrosius Georgij klagade på Mathiam Mathesium, Jacobum Tammelinum, Johannem och Chanutum Munselios, at dhe om natten när han gick dem förbij öfwer tårget och lyfte på hatten för dhem, kalladhe honom hunssfått, der till han sadhe sigh intedt swaradt. När han kom tillbaka, lyfte han intedt på hatten, då hafwa dhe åter kallat honom hunssfått, så hafwer han sagt, j ären hunssfåttar sielf. Sedhan gick Ambrosius till courtegardie, Mathesius haar kommit och slagidt honom på munnen at han blödde, och dhe andra fingo honom strax i håret och slogo under sigh.

Acad. wachtmästare Carl bekende, at Ambrosius första gången han gick dem förbij, lyfte på hatten, men hwad dhe

sadhe ått honom, hörde han intedt, andra gången Ambros. kom, och inte lyffte på hatten, kallade de honom hunssfott, han kalladhe dem så igen. Sedhan kastade Ambros. sin kappå ifrån sigh och handskar, och mante dhem dhe skulle komma om dhe hadhe något emoot honom, så steegh Mathesius till och slogh honom.

Grelss Mattzson aff stadzwachten giorde sin witnes eedh, och bekende, at H:r Ambrosius kom till wachten löpandes och badh wachten hielpa sigh.

Jacob Walkiapå giorde och sin witnes eedh och sadhe at Ambrosius kastadhe sin kappå och handskar ått wachten, och sadhe ått studenterna: hwad willa j hafwa af migh? sedhan kom Mathias Mathesius och slogh Ambrosium een örfijl.

Jacob Trumbslagare giorde och sin witnes eed, och bekende som dhe andra, dher effter blef H:r Ambros. allena inkalladh, och bekende såssom förr, och at han hölt Jacob. Tammelinum j håret, mädan han lågh under dem.

Joh. Munselius blef sedhan examinerat, och frågades, om han kalladhe prästen hunssfått, eller om han wiste hwem som giorde; han sadhe nej till bägge, och at han intet mins. Det sadhe dhe andra ochså. Dem befalltes gåå utt; j medler tijdh voterades:

M. Miltopæus: dhe böta alla tri i hoop för oqwädens ord effter 31 C. R. b. Stl. och Mathias för pust 6 mark:r och för blodhsår 12 mark:r effter 12 C. S. M. med w.

M. Justander: Det samma; men effter blodsåret skedde med det samma, kan det alt förstås under pust.

M. Axelius: Böta effter lagh för pust och hårdragh; hwad skålsordet wedkommer, effter Ambrosius det strax retorqueradhe, tyckes likkast, at det blijr där wed.

M. Bergius: Dhe böta effter lagh för pust, blodhsår, hårdragh, och oqwädins ordh, effter berörde capitlen.

M. Kexlerus: Böta effter lagh för pust, blodhsår och hårdragh; men för oqwädins ordh effter Senatus arbitrium.

M. Enevald.: det samma.

M. Abrah.: Mathesius böter effter lagh för det han haar

slagidt honom; men efter skälsordet war ett förfluget ordh, kan man intet stort exaggerera det.

D. Alanus: Böta efter lagh för blodsår och hårdragh, och för skälsordet sammaledes efter allegerade cap., efter sådana ord äro ofta ophoff till manskadha eller slagsmåål.

Sententia: Efter dee skäl in actis finnes, böter Mathias Mathesius, för det han slogh D. Ambrosium blodugh, 12 mark:r till treskiptis efter det 9 C. Sårn. wil. och dhe tri andra till hopa för hårdragh 2 gångor 6 mark:r efter 12 C. M. med wil. Men för oqwädins ord böta alla tillhopa 12 mark:r s. m:t till treskiptis efter 31 C. Rådst. b. Stl.; huilka böter skola utläggias till nästkommande onssdagh; hwar det icke skeer, skola dhe gå j prubban, och sittia der till dess saken blijr försont. Och j medler tijdh wara arresteradhe.

Den 12 Junij höltz Consistorium præsentib. Rectore Mag., D. Alano, M. Thavonio, M. Enevaldo, M. Bergio, M. Axelio, M. Justandro, M. Miltopæo.

Henricus Thomæ Eolenius kom fram, och klagade på Johannem Johannis Aboensem, at han haar beskylt honom för olofiga konster, och att han skull haa tagidt en hatt utur Johannis broders skåp med gewalt. Han provoceradhe till Henricum Blanck, huilken weet beskeedh at Joh. haar så beskylt honom. Han blef befalt gå efter Henricum Blanck, strax der efter kom han igen och sadhe Henricus Blanck swarat, at han intet will läggia sigh där j. Johannes Joh. nekadhe sigh hafwa beskylt honom hwarken för ett eller annadt; men om den hatten haar en ryttare berättadt, at Henricus tillijka med ryttaren hafua kommit j Johannis broders stugu, mädan han soff, rifuit op dören, huilken haka war på, sedhan rijfwidit op skopzdören, och tagidt utt hatten. Henricus swaradhe: jag gick full in med ryttaren, men efter Jonas soff, gick iag strax bort, och ryttaren blef qwar efter migh.

M. Martini Stodij uttskickadhe kom fram, och begärte at v. Sen. Acad. täcktes assistera hans principal, at han finge igen dee 100 dal. k. penning:r af M. Achrelio, som han honom för långh tijdh sedhan lånt, och ännu intedt igen bekommidt hafwer, hwar om han Senatium ofta tillförende sollicite-

rat hafwer. Blef beslutidt at Achrelio skul sendas bodh, så snart han kommer in, at han gör Stodium strax betalt, hwar han det effter otto dagar der effter icke gör, skull Quæstori gifwas anordningh, at han gör Stodium betalt af Achrelij löön.

Doctor Alanus begärte Zacharias Stachæus måtte blifwa tillhållen betala dhe 40 dal:r k. han honom är skyldigh blefuen. Res.: Rector kallar honom till sigh och förehåller honom at han dem strax betalar.

Blef beslutidt at den 16 Junij intimeras om promotione doctorali och mutatione Rectoratus, och dhe som biudes församlas klockan 8 uthi ex-rectoris huus.

Abrahamus Cursor blef admoneradh, at han achtar sigh för dricka här näst, när han går med sceptris och biuder till solennes actus; denna gången gafz honom till.

Beslötz at nästkommande måndagen inviteras till promotions och mutations acten, effter tisdagen är marknadz dagen, då ingen wäl slipper fram för folket.

M. Axelius begärte få absentera ifrå mutations och promotionsacten, effter han om söndagen necessario måtte wara på en begrafningh j Tawestland. M. Abrahamus begärte det samma, effter han är buden till at hålla lijk predikan. M. Axelio blef effterlåtidt at wara borta ifrå acten, effter han måste wara wärd. Men Mag. Thavonius blifwer tillstädes om möjligt är.

M. Justandri skriff blef opläsen, dher uthi han begärar blifwa decanus tilkommande åhr effter M. Axelium, såssom ordö fordrar. Res.: Kunde intet falla swar der på, effter en stoor deel af assessoribus Consist. war bortta.

Acad:æ wachtkarls supplication blef opläsen, dher uthi han begärte få blifwa Acad:æ skomakare. Res.: Han arbetar först hoos några till prof, at man får sij hurudant arbete han gör.

Acta Consist. Acad. Aboëns. sub Rectoratu Excellentissimi et perquam reverendi viri Dn. Enevaldi Svenonii, S. S. Theol. Doctoris et Professoris publici etc.

A die 22 Junij 1661, ad diem 23 Junij 1662.

Den 22 Junij höltz Consistorium præsentib. Dn. Procancellario, Rectore Magnifico, Dn. Olao Wexionio, M. Kexlero, M. Bergio, Dn. Quæstore, M. Justandro, M. Miltopæo.

1. Doctor Olaus Wexionius begärte lof att reesa uth på några daghar, effter som uthi juramento Rectoris formåles adt ex Rector inthet får reesa uthur stadhen, för än han haar giordt redho för sigh. Res.: Bleff effterlåtidt.

2. Bleff M. Thuronij breff upläsit ifrån Stockholm af den 14 Junij.

3. Insinuerade Dn. Qvæstor en Acad. bondens Oloff Oloffssons supplication, af innehåld att Sen. Acad. täcktes senda en eller två aff Senatu, som äre honom behielpeliga wedh laghmanstinget. Res.: Senat. lofwadhe wara honom assisterligh effter han haar dher om anmodat och i tijdh appelleradt.

4. Dn. Qvæstor begärte att Senatus wille låtha en gåå medh honom till bookhållaren, adt tala medh honom om staten. Res.: M. Simon Kexlerus går medh.

5. Elenchus prælectionum slås up i dagh otta dagar till, som är Petri Pauli dagh, tillijka medh resignation, och dies reversionis är Bartholomæi dagh.

6. Adt dhet inthet skal retracteras som beslötz om M. Simone, adt han skal blij decanus på ingående åhr.

7. Adm. rev. Dn. Procancellarius refereradhe om musicanterna, adt hofrätz collegium haar bewiliat gifwa en genant dhem till uppehålle, begärte weta Senat. Acad. meningh om dhet och wille något conferera dher till. Res.: När man får höra huru myckit hofrätten geer dher till, sedhan will Senatus Acad. seija sin meningh dher om.

8. Johannes Pythius inlefwereeradhe twänne breff, dhet ena af innehåldt at en studiosus, Johannes Caroli be:dh, hafwer begärt af Henrico Eolenio artes, dhem han honom lofwat hadhe; dhet andra, medh huilket Eolenius lofwar honom perfectissiman scientiam istarum duarum divinarum artium, som dhe sin emellan tillförende omtaalt hafwa. Hen. Eolenius blef tillfrågad, hwad dhe brefwen hadhe at innebära. Hans swaradhe: Johannes Caroli begärte fuller af migh artes, som lända till juramen ingenij, men han bekom inga, effter iagh inthet hadhe sådant. Frågades, hwad han förstår medh duabus divinis artibus han skrifwer i sitt breff; han swaradhe græcam och hebræsam lingvas. Frågades af hwem han hadhe lärdt hebraiska; han sadhe: af ingen menniskia, men dhet lilla iagh kan, hafwer iagh sielf lärdt migh af böckerna. Sadhe sedhan att han af M. Michaële Wisio lärde greska, när han gick i scholan och Wisius war conrector, men dhet befans att Wisius då mehra inthet war conrector, när Eolenius gick i scholan och satt i classe rectoris. Ytterligare frågades af Eolenio, qua spe han uphölt Johannem Caroli att han icke reeste i krijgh? Eolenius swaradhe: jagh lofwadhe skaffa honom artes magicas af andra, men iagh sadhe thet allenast att förhindra honom ifrå krijghet.

Johannes Pythius gjorde sin witnessedh och berättadhe, när hans broor Georgius Pythius först blef swagh i hufwudet hafwer han frågat af honom, huru dhet kom till att han bliffr alt mehr wärre. Då haar Georgius swarat, sigh blifwit swagh der af, när han eengångh i förleden höst war hoos Eolenium, haar han först sidt en synnerligh apparition, sedhan kom en spiritus och kastadhe två handskriffter på bordet, huilcka när Eolenius togh till sigh, haar han strax falledt nedh på gålfwet, och bedt Georgium Pythium hielpa sigh ifrå den orena an-

dan. Eolenius sadhe sådant tal wara phantasterij och Georgium taalt i hufwudswagheet. Johannes Pythius swarade: min broor öfwertygar edher in os, att i ären orsaak till hans hufwudswagheet. Johannes Pythius berättade wijdare, att dhen tjdhen Eolenius först promoverades till classem rectoris i scholan, kunde han ingentingh, men effter ett år begynte han öfwergå alla sina mediscipler uthi eruditione; sadhe och att Eolenius absenteradhe sigh ofta ifrå scholan, och när hans socij frågadhe hwar han war, sadhe han sigh hafwa annat för sigh hemma, haar och stundom stengt sigh in, att ingen fick tala medh honom, och låtit seija dhet han inthet war hemma.

Dher effter anklagadhe Johannes Johannis Eolenium, att Eolenius haar tagit aff honom tillåns Novum Testamentum på finska, och rijfwit dher uthur heela Apocalypsin, Johannes sadhe sigh funnit bladhen i Eolenij kista, men inthet welat klaga, effter dhe woro grannar. Henricus Eolenius nekadhe der till.

M. Justander berättadhe at Georgius Pythius hafwer bekent för honom, dhet han engångh kom till Eolenium, der haar stådt een potta medh dricka, när han drack der aff, bleff han strax swagh i hufwudet.

Sedhan sändes effter conrectorem scholæ M. Frisium, och frågades hurudant ingenium Eolenius hadhe, medhan han gick i scholan, och om han öfwergick sina socios uthi eruditione, eller om dhet spordes aff honom, at han omgickz medh olofflige konster. M. Frisius swaradhe: at han så mediocriter kunde sina stycken, och war dher hoo: mykit flijtigh, doch woro några aff hans socijs så godha som han, sigh ej heller om honom, medan han i scholan gick, något oloffligt förstådt eller förnummidt.

Då bleff beslutidt at Eolenius går i proban till wijdare beskedh, och M. Petrus Bergius, M. Mart. Miltopæus tillijka medh Academix Secretario, gåå och besij och igenomsökia hans böcker och chartequer, dhet dhe och giorde, och befunno dhår åtskilliga breff, dhem Johannes Caroli honom hadhe tillskrifwit, och inständiggt begärt istas artes, som Eolenius sworit sigh willa meddela honom etc. Dher fans och en sedel, på huilc-

ken Eolenius hafwer skrifwit, at han på en torsdagz qwäll haar begynt studera in syra och arabicæ lingva, och gratulerar sigh at han dhen affton emellan 4 och 5 proprio studio temligh cognition utthi dhet språket bekommit hadhe.

Den 1 Julij höltz Consistorium præsentib. Rectore Magnifico, D. Alano, D. Olao, M. Achrelio, Dn. Quæstore, M. Bergio, M. Justandro, M. Miltopæo.

1. Johannes Caroli, huilcken till samma termin citeradh war och compareradhe, bleff inkalladh och frågadhes aff honom, hwadh konster han hafwer begärt aff Eolenio. Johannes refereradhe:

Anno 1656, när munstringen höltz här i Åbo, war iagh sinnadh reesa uth i kriigh medh min moor broor, effter iagh ingen lust hadhe at studera, då affrådde Eolenius migh, och lofwadhe communicera migh en sådan konst, förmedelst huilcken iagh finge lust till studier och kunde blij en lård karl; hwarutaff iagh förorsakades att förändra min dessein, och sedhan begärte aff honom åthskilliga gångor den konsten, men han uphölt migh ifrån den ena tijdhen till den andra. Engångh hände sigh om sommaren 1658, då iagh besökte Eolenium, wijste han migh en skriff, bestående aff några bladh in octavo, hwar uppå woro skrifna åthskilliga circuli och characteres, dhem iagh inthet förstå kunde, då sadhe Eolenius åth migh: dhen som wil lära denne konsten, han måste gee sigh fahnen till liiff och siäll, och sombliga blifwa ochså swaga i hufwudet aff denna konsten. När iagh dhet hördhe, sadhe iagh: Gudh bewara migh ifrå den konsten, — och sedhan wille iagh aldriigh omgåås honom mehra, uthan gick heem och skref honom till, at iagh inthet will hafwa hans omgånge mehr, och förbödh honom, at han aldriigh skulle mehra besökia migh.

Johanni frågades, om han skriffteligen hadhe begärt aff Eolenio dhe konster? Han sadhe: ia men, åtskilliga gångor, men bekom inthet, eij heller lärde iagh aff honom något på sådant sät, uthan strax iagh förnam, hwadh dhet war, wille iagh inthet mehra hafwa at göra medh honom.

Sedhan kallades Eolenius in, och bleff tillfrågadh, hwar

den skriften är, som han wijste Johanni Caroli etc. Eolenius swaradhe sikh inthet weta dher aff.

Johannes refererade på nyt at Eolenius hörde på, äfwen såsom för, hwar till Eolenius inthet neka kunde, att icke så war passerat, uthan sadhe sikh hafft en book, Clavis Salomonis be:dh, aff en studioso Johanne Simonis, hwar utaff han haar exerperat dhet han skreff för Johanne Caroli, och sadhe: dhet giorde iagh allenast at förhindra honom ifrå krijgh, men iagh är lijkwäll oskyldigh till sådana konst. Eolenius nekadhe inthet till, att han icke haar lofwat Johanni Caroli sådana konst, aff huilka han finge lust till studier och kunde bli en lärd karl. Johannes öfwertygadhe och Eolenium hafwa sagt: dhen som wil lära dhen konsten, han måste gee sikh fahnen till lijff och siäl; men Eolenius swaradhe sikh hafwa sagt: Gudh beware oss bådha, dhet nekadhe Johannes at Eolenius så sadhe. Eolenius bekende och dhet, at sedhan han wijste Johanni den skriften, haar Johannes strax skrifwit honom till, och förbudhit honom gåå till sikh, såsom och at han inthet wijdare will hafwa hans omgånge. Der effter blef Eolenius admonerad, at taga fram dhen skriften han Johanni Caroli wijst hadhe, och så länge han dhet icke gör, går han i proban åter till wijdare beskedh.

Sedhan oplästes in Senatu alla brefwen som Johannes Caroli och Eolenius hafwa wechzlat sins emellan, och några andra charteqver, som ibland Eolenij böker funnes.

2. Taltes om sal. Martino Upalingo at hans lansmän hielpia till hans begraffningh något, och talas medh magistraten, at han får klockarna och mulden uthan penningar.

3. Pythij moor och hennes wederpert remitteras till kiembeners kammaren.

4. Dn. Johannes Anthelius bleff förmant at medh dhet första resa öfwer, på dhet Senatus Acad. inthet blijr beskylt för hans drögzmåhl. Han swarade sikh dhet wela göra, men här till icke kunnat, effter han haar inga medel hafft.

5. Proponerade Rector M. Dan. Anxelij begäran, at han än finge niuta stipendium för 1662, effter han sitter i stor gäld och är af ringa medhel. Anxelius bleff inkalladt, och sa-

dhe sigh hafwa fåådt stip. 1654, men mist 1656. Res.: Senatus beslöt samptl. at M. Anxelius bekommer än stipend. ifrå nyåhret 1662 till midsommaren.

6. Olaus Stachæus war citeradh och comparerade inthet, böter 3 mk.

7. Olaus Bothvidi kom på Jacob Bachsters wågnar och angaf Petrum Sylvast för någon gåldh och præsenteradhe Petri obligation. Petrus nekadhe inthet till skulden, uthan sadhe sigh inthet hafwa fååt up aff sina debitorer, men lofwadhe efter ven. Sen. förslagh ställa honom klagelöös till nästkommande mårnessa marknaden.

8. Bleff beslutit at Secretarius reeser medh Qvæstore på ransakningen.

9. Johannes Cursor inladhe supplication och begårte stipendium, såsom hans antecessor haar haft. Res.: Bleff lofwat.

Den 5 Julij höltz Consistorium præsentibus Dn. Procancelario, Rectore Magnifico, D. Doctore Alano, D. Wexionio, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Justandro, M. Miltopæo. *)

Då bleff först ex actis upläsit dheth som senast passeraadhe emellan Johannem Caroli och Eolenium, såsom och åthskillige Joh. Caroli breff etc., som woro skrefna till Eolenium.

Dito: Kom Johannes Pythius fram och frågades aff honom, om han något mehra hafwer förnummit af sin brodher Georgio, hwad skal seija om Eolenio. Johannes swaradhe at han inthet hafwer hört honom tala mehr der om, uthan han refererade dheth han och tilförenne hafwer taalt om Eolenio.

Dito: Kom åter Joh. Caroli fram och refererade, huru såsom han 1656 war sinnader att resa uth medh sin morbrodher Niels Remainen til krijgh, då hafwer Eolenius sagdt åth honom och låffwadt gifwa honom dhe konster, adt han skul få lust til studera och blifwa så lård som han är. Och emedhan pestis togh på grassera här i Åbo, drogh Joh. Caroli heem och kom så hijt igen 1658, och interim hafwer han åth-

*) I protokollets marginal læses: Absente Secretario notavit M. Miltopæus.

skillige gångor skrifwit till Eolenium och besökt honom här i stadhen och ofta druckit hoos honom. Tandem hafwer Eolenus wijst Johanni en skriffit på ett arck in octavo, dher som war skrifwit om dhe artibus, och Eolenius hafwer sagt Johanni, att dhen som will lära dhen konsten, han skall gifwa sigh den onda i wäld, och sombliga blifwa swaga i hufwudh. När Johannes dhet hörde, blef han förskreckt, och sadhe: Gudh beware migh från dhen konsten. Gick så från Eolenio och upsadhe hans wenskap, och skreff honom till ifrå sitt herberge at han inthet wil weta af Eolenio eller hafwa omgånge mehra medh honom.

Sedhan frågades af Johanne C., om han sielff hafwer skrifwit dhe latinska brefwen till Eolenium. Han swaradhe ja. Frågades, om han hafwer läsit Terentium. Han swaradhe nej. Mehra frågadhes, om hans præceptor hafwer skrifwit dhem. Han swaradhe: dhet troor iagh inthet, uthan om iagh hafwer imiterat Eolenij breff och tagit phraces af dhem eller någon annan. Reverendus Senatus undradhe på at Johannes C. hafwer kunnat skrifwa så wäll till Eolenium, och at han hafwer kunnat applicera och imitera så wackert en annan. Johannes C. han swor på, at han inthet kan minnas hwadan han hafwer tagit dhen latin.

Johannes Wilhelmi kom fram och intygadhe, att Johannes Caroli war inthet kommen i sina studier til den perfection, at han skul kunna skrifwa sådana latinska breff.

Der näst hadhes Eolenius fram och frågades aff honom, om han haffwer fådt desse latinska breff af Johanne Caroli. Han swaradhe: uthan twifwel, efter dhe äro fundne igen der hemma hoos migh. Sedhan frågades af Eolenio, om han troor på at Johannes C. hafwer sielff kunnat skrifwa honom till så godh latin. Han sadhe: dhet tror iagh inthet. Frågadhes, om Eolenius hafwer läsit Terentium. Han swaradhe sigh icke kunna minnas om han icke laas Terentium då som prof. M. Andreas Thuronium war hans præceptor, men Haffenrefferum hafwer han läsit hooss Thuronium.

Johannes Caroli bekende at han aldrigh flera breff ha-

dhe skrifwit på latin hwarcken honom eller andra till, men efter dhet är min handstyl, så mått iagh hafwa skrifwit dhem.

Mehra bekende Eolenius at han hafwer wijst Johanni C. ett arck, dher som skrifwit uppå några böner ex clave Salomonis, men han weet nu aldrih hwart dhet är kommit. Och af Johanne Simonis hafwer han fåt skrifwa uth dhet samma. Men dhet sadhe Eolenius, att han hafwer giordt dhet derföre, att han skull dher medh afrådha Johannem Caroli ifrå krijgh. Och hafwer sagt, at dhe som wela bruka sådana konster, dhe skola gifwa sigh fahnen i wäld, och sombliga blifwa hufwudigra. Johannes Caroli intygade Eolenio in os, att han inthet hafwer sagt detta till att afrådha honom ifrån sådana konster.

Der näst bleff Eolenij zedhel upläsin, der uthi som han hafwer annoterat, att han om en torsdagz affton emellan 4 och 5, a:o 1660, hafwer begynt studera in lingva syra och arabica.

Sedhan taltes om att emedhan Johan Caroli hafwer så många gångor skrifwit til Eolenium och solliciterat hoos honom om sådana illicitis artibus, så tyckte ven. Senatui att Joh. Caroli skulle lijkwäl refundera Academien dhe expenser, som man hafwer användt till hans citation, nembl. 10 dal:r s. m:t.

Sententia: Emedhan Johannes Caroli hafwer genom sina åthskilliga breff solliciterat hoos Eolenium om sådana artibus, dhem han wäl wiste wara förbudna, så är han inthet uti detta fallet oskyldigh, doch emedhan han hafwer så uprichtigt och rundt bekänt alt dhet som waar passerat emellan honom och Eolenium, af betrachtande till hans ungdom, och att han af Eolenij promisser och eedher är förförder, hafwer och skrifwit twenne latinska breff, dem han inthet sielfwa förstår, och lijkwäl kennes wedh att han skull hafwa skrifwit dhem uthan någon menniskios tillhielp, blifwer han medh wijdare straff förskonter, allenast at han refunderar Academien dhe 10 dal:r s. m:t, som på hans citation äre använda, dhem han skal nu strax afläggia och betala. Och emedhan Eolenius icke wil göra uprichtigh bekennelse om sina divinis artibus, ej heller framtar dhet papper, som han bekende sigh hafwa skrifwit

utaff Clave Salomonis altså måste han ännu incarcereras till dess han bekänner rundt uth sanningen i denna handelen.

Den 11 Julij hölts Consistorium, præsentibus Dn. Procancellario, Rectore Magnifico, Dn. Doctore Alano, M. Simone Kexlero, M. Bergio, M. Justandro, M. Mart. Miltopæo. *)

Framkallades Henricus Blanck och frågades, hwad dhet skul wara för konst, som han skul lära af Eolenio, dhen han inthet så wäl skul kunna lähra af någon annan. Henricus Blanck swaradhe, att han sågh hoos Eolenium att han skreff hebraiska och syriska på tafian, derföre emedhan han dher utinnan ingen cognition hadhe tilförenne, wille han lähra dhet aff Eolenio. Men Henricus Eolenius hadhe swaradt: si cæcus cæcum ducit, ambo in foveam cadunt. Dn. Procancellarius swaradhe, att i må inthet skrympta medh oss, förty dhen förklaringen, som i gören, kan inthet göra tillfyllest, och förmante att han candide wille seija uth, såsom Johannes Caroli giorde, så wil Senatus Academ. see til, att han skul slippa lindrigt. Henricus Blanck swaradhe, att han inthet ondt hafwer meent medh sitt breff, uthan han war fattigh och hadhe inthet så medhel till at sollicitera hoos någon professorem om cognitione lingvæ hebrææ och syræ, derföre wille han lijta til honom.

Dn. Procancellarius och Rector Magnificus sadhe att denne hans förklarigh kan inthet komma öfwereens medh hans breff, uthan han contradicerar sina egna ord. Och frågades, hwij han så skrifwer: igne quid utilius etc., skulle dhet wara så fahrligit att lähra dhe lingvas, om han icke något annat skull förstå der medh. Henricus Blanck swaradhe, att Eolenius hafwer swarat honom: dhet är inthet stort åth att kunna dhe lingvas, och derföre hafwer han skrifwit dhen versen ex Ovidio, att om man rätt brukar linqvarum cognition, så kan man lijkwäl hafwa nytta af dhem. Swaradhes, att han står och flatrar här för Consistorio och wil inthet bekenna sanningen.

Rector Magnificus frågadhe, om ven. Senatus wil nu seija sin meningh om Henrico Eolenio, om han skal slippa uth un-

*) I marginalen till protokollets för denna dag läses samma anteckning som i marginalen till föregående protokoll.

der caution. Bleff discurrerat att Eolenius skul sitta inne til dess Johannes Simonis kommer til stadhen.

Den 23 Julij klockan 6 om mårgonen præsent. Rectore Magnifico, D. Olao Wexionio, M. Achrelio, M. Bergio, M. Justandro, M. Miltopæo.

Då kom Matthias Rungius fram och frågadhes aff honom, om han hafwer tagit af Eolenio en book, som heter Schemhamphorasch. Han swaradhe ja, och thet war intet annat än en oration der om på latijn. Och den booken hafwer Eolenius skickat til honom non rogatus. Men Buxtorffij Grammaticam hafwer han begärt aff honom, och ibland andra böcker sände Eolenius till honom den der oration om Schemhamphorasch.

Sedhan befaltes at Rungius skull skaffa den boken hijt up, han läfwadhe gåå til Eolenij föräldrar och hempta hijt. Hora octava kommo dhe åther tilstädhes tillijka medh D: no Procancellario och Dn. Doctore Alano etc. Då exhiberadhe Rungius den boken om Schemhamphorasch tillijka medh Buxtorffij Grammatica och en tysk resebook.

Sedhan frågadhe D. Procancellarius, om man skul communicera denne saaken med Hans Excell:ce höghwälb. Herren Præsidenten eller låtha kalla Hans Excell. hijt up. Bleff aftalt att Dn. Procancellarius, Rector Magnificus och Dn. D. Alanus skul gåå till Præsidenten och communicera om denna saken.

Åter bleff Eolenius framhafder och frågades, om han nu wil bekenna sanningen, eller och gå wijdhare i fängelse och försökia saksens eventum. Henricus Eolenius swaradhe, at han inthet weet något bekenna mehra än dhet han hafwer sagt tilförenne. Och dhet är lijtet som han kan uthi syriaca lecturam, men någorledes. Och då han skreff den meningen ex Hambræo, då kunde han ingen bookstaff in syra ännu, och in arabica kan han inthet mehra heller än känna några bookstaffwer igen.

Frågades, hwem som hafwer sagt för honom att han skul gifwa sigh fanen i wäld, den som wil lähra sådana konster. Eolenius swarade, dhet kan man wäll weta ex definitione magiæ som står i Physica Sperlingij.

Frågades, hwij han på sådant sätt wille afrådha Johan-

nem Caroli ifrån krijgh, att han lofwadhe honom artes etc. Eolenius swaradhe, att han inthet annorledhes kunde afrådha honom ifrå krijgh. Frågadhes, att han antingen hafwer läsit dhett i någon book eller och hördt aff andra, att han wille seijsa uth, att han wille seijsa någon, dhen som hafwer sagdt sådant för honom. Eolenius swaradhe, att han aldrigh hafwer haft någon annan konst än dhett papper ex clave Salomonis.

Eolenius begäradhe blifwa lööss under caution.

Strax her effter kom Hans Excell:ce höghwälb. Herr Præsidenten up til Consistorium Acad. och sadhe, att Dn. Procancellarius hadhe dagen tillförenne begärt det af honom.

Sedhan laas Hans Excell. Johannis Caroli breff till Eolenium, först de swenska och sedhan dhe twenne latinska. Item dhe andra Eolenij skriffter.

Åter framkallades Eolenius och bleff förmanter af Hans Exell. Præsidenten att han skul bekänna sanningen.

Eolenius swaradhe, att han uthi undoms galenskap hafwer skrifwit några breff, men inthet weet han aff några elacka konstes. Sedhan frågades, om han hafwer lofwat lähra Johannem Car. artes magicas. Eolenius swaradhe, att han hafwer giordt dhett til att afrådha honom ifrå krijgh. Swaradhes, att han hafwer budhit sigh sielff uth att wela lähra honom. Och eliest bekende han, att han mente inthet annat medh duabus divinis artibus än artes magicas, der han doch lijkwäl tillförenne hadhe förklarart sigh således, att han medh dhe artibus förstodh ling. græcam och hebræam. Frågadhes aff Eolenio, hoos hwem han sökte dessa illicitas artes. Eolenius swaradhe, att han för Johannis Car. skul hafwer begärat den booken af Johanne Sim.

Frågadhes, om han trodde att han aff den booken skull lähra artes magicas. Eolenius swaradhe, att han fuller inthet annat trodde, än att man skul der aff lähra artes magicas.

Frågadhes, huru dhett gick till då som Georgius Pythius war hoos honom, såsom Pythius haar bekändt. Eolenius swaradhe att dhett är aldrigh sant dhett som Pythius hafwer sagdt. Och inga obligationer hafwer han då sedt, uthan han hafwer sagdt detta i hufwudswagheet.

Frågades, huru Georgius Pythius hafwer lärdt poësin. Eo-

lenius, swaradhe dhét weest iagh inthet, uthan fljigtigh war han fuller i scholan.

Frågades, hwar han hafwer lärdt hebræam. Eolenius swaradhe att dhét är inthet stoort, som iagh kan dher uthi, uthan iagh hafwer sielff lärdt aff authoribus och åthskilliga grammaticis. Frågades, om han hafwer lärdt ebræam beneficio artis magicæ. Han swaradhe: nej men. Frågades, hwadh för præceptores han hafwer haft, för än han kom i scholan. Eolenius swaradhe att Johannes Nicolai, en student, hafwer lärdt honom först och andra.

Frågades, huru länge han satt uthi rectoris scholæ classe, Eolenius swaradhe: så när j fyra åhrs tijd. Frågades, hwadh han då gjorde i cammaren eller stugun, när han slogh dören till och låste sigh in. Eolenius swarade att han inthet hafwer stengdt sigh in. Sadhes att han nekar der till som tilförenne är edheligen intygat.

Frågades, om han hafwer sagdt, att den som skul lähra denna konsten, han skul gifwa sigh fahnen. Eolenius swaradhe att han hafwer sagdt det, men welat dermedh afrådha Johannem Caroli ifrå sådana konster. Frågades aff honom, om han sadhe sant eller lögh, då han skreff: qvarum notitiam mihi mediocriter comparavi? Eolenius swarade: ia men, iagh lögh dhét. Sadhes åth honom, är icke dhét sant att i hafwen welat bedraga den andra att gifwa sigh fahnen i wåld. Eolenius swaradhe: dhét fölgde inthet ondt der på. Swarades, hadhe icke Gudh uplyst och bewarat den andra etc., frågades till hwad ända han skreff uth dhe bönes ex clave Salomonis. Eolenius swaradhe: inthet annat, uthan att iagh skul afrådha Johannem Car. der medh til att draga uth och inthet hadhe iagh någon elack meningh der medh, men iagh mente att han skul hafwa någon hielp dher aff. Och inthet weest iagh om Johannes Caroli togh dhét pappret eller hwart dhét kom.

Frågades, hwadh för konst han mente, då han sadhe att han skul gifwa sigh fanen i wåld. Swaradhe Eolenius att emedhan han sollicitera honom så ofta der om, så togh han sigh sådan galenskap före, att han skreff the latinska böner, och dhét som war på fremmande språk.

Frågades, hwem som hafwer sagdt för honom dhet, att dhen som will lähra dhet, han skul gifwa sikh fahnen i wäld. Eolenius swaradhe, dhet weet man full af dhet gemena rychtet, att dhe som läsa sådana konstler, dhe höra fanen till.

Mehra talte Hans Excell:ce att man skul skrifwa till Landzhöfdingen och begära att Johannes Simonis skul hemp-tas in medh gewaldiere. Sedhan talte hans Excell:ce att han inthet wil rådha Senatam Academ. der til, att dhe låta Eole-nium komma uth under caution. Det samma sadhe och Dn. Procancellarius, att så framt Senatam dhet gör, så will han excusera sikh hoos höga öfwerheten.

Henricus Blanck kom och frågades, om han wil göra nu en annan relation.

Frågades, hwadh dhet är som han begärar aff Eolenio så treget. Blanck swaradhe att han gjorde dhet derföre, emedhan han är fattigh och inthet hadhe något att kosta på sikh eller sollicitera om sådant hoos professores, altså hafwer han lijt til honom, att han skul lähra lecturam lingvæ hebrææ och syræ. Frågades, hwarföre han skreff *μη τιμι δεβουδι*. Swaradhe Blancken, att emedhan han war hans inferior, så meente han att dhet tiente inthet, att han skul lijta til honom. Frå-gades på hwadh sätt wil han missbruka hebraiska och syriska, Blanck swaradhe: aldrioh är något ting, dhet man inthet kan missbruka. Och sådant hafwer han mäst skrifwit styli ex-ercendi gratia.

Den 31 Julij höltz Consistorium præsentib. Rectore Ma-gnifico, Dn. Quæstore, Dn. M. Bergio, M. Justandro, M. Mil-topæo. *)

Då excuserade Dn. Quæstor M. Jacobum Flachsenium, som hafwer som snarast reest til Wemå til sina föräldrar, och hafwer till nästkommande söndaghen lofwat wara här tilstādhes.

Dito: Framkom Johannes Simonis, som war citerad aff Rectore Magnif., och berättadhe att han hadhe bekommit cita-tion den 18 Julij. Sedhan gjorde han sin eedh, att han skul

*) I protokollets marginal læses samma anmärkning som vid protokollet för den 5 juli 1661.

bekänna sanningen om alt dhet honom om magiske handlingar war witterligit.

Då bekände Johannes Sim. att en student Georgius Sigfridi från Hattula, Mierula by, war kommen til honom för trij år sedhan och begäradhe gå i badstugun i hans herberge hooss Bengt Skomakare i Aningaiss, klädde så aff sigh och lefde sina klädher i stugun, i medler tijdh visiterade Johan. Simonis hans byxsäck och fan der en lijten book medh pergament uppå, der som war fremmande språk uthi och titulus war Clavis Salomonis; denne boken togh Johannes Simonis och wijste Eolenio, efter han wiste honom wara förfaren uthi lingwis; när Eolenius sågh booken, sadhe han: ej tästä mitän ole. Eolenius begäradhe lijkwall til länss den boken, och hadhe så hoos sigh i ett dygn, sedhan gick denne Johannes Simonis och togh samma booken aff honom bort. Eolenius hafwer sagdt: kyllä minä tällä opilla autan, en mä siitä pidhä luku. När Johannes Sim. fick boken igen, tänckte han wedh sigh sielff, att dhet måtte inthet wara någon rätt book och kan skee, om iagh gifwer henne åth Georgio Sigfridi igen, så tor han förderfwa bådhe sigh sielff dher med och andra. Altså brände han up henne, och en bonde war hoos honom som sågh dher på. Bonden sadhe: jo se kiria on hyliysi tullut. Johannes sadhe: jo tämä on hyliätty jumalalda ia ihmisildä. Bemälte Georgius S. hafwer oförmärckt beswärat sigh öfwer at han fick en stor skadha då som han war i badstugun hooss Johannem Simonis, men aldrih sadhe han uth, hwadh för skada han hadhe fått, ej heller sadhe Johannes Simonis för Georgio att han hadhe den boken.

Frågadhes, om någon sågh der på at han brände up boken. Johannes Sim. swaradhe att bonden war hemma i Ori-pää byy, men hans nampn kommer han inhet ihogh.

Johannes S. bleff förmanter ännu at bekenna sanningen. Han swaradhe: iagh håller mehra af min siäls saligheet, än af en sådan book. Jagh hafwer giordt min eedh och wil inthet dölia.

Frågadhes, hwij han skul så bränna up en annan mans book, emedhan Eolenius inthet mehra sadhe der om än så, ej

sitä mitän ole. Johannes S. sadhe: iagh förstodh inthet annars än dhet war en elack book, emedhan Georgius hölt henne så hemliga.

Henricus Eolenius kom fram och bleff tilfrågat, hwad han sadhe åth Johanni S., då han gaff honom booken igen. Eolenius sadhe at han sadhe: eij sijtä mitän ole. Erågades, hwadh är det på svenska. Resp.: hon dogher inthet myckit. Sadhes åth honom, at han tilförenne hadhe bekendt at dher woro gudheliga böner uthi. Eolenius swaradhe: ja dhet är sant, att dher woro wackra böner uthi. Eolenius bekende att Johannes haffwer warit hooss honom några gångor och han åther hoos Johannem.

Rector Magnif. frågadhe af Johanne S., hwij han gick och visitera Georgij S. byxsäck. Johannes swaradhe att han hadhe nyia byxor och derföre togh han på att see på dhem, och bleff der medh dhet samma warse den booken, hwilcken han togh, men inthet annat togh han aff hans saker. Bemålte Georgius Sig. är för tu åhr sedhan förrester til Rewal och sedhan weet han inthet hwart han är kommen.

Dito: Bekende Eolenius at Johannes Mathiæ ifrån Biörnårgård hafwer skrifwit till Jeremiam Mathiæ, en bondeson ifrån Tawastlandh, dher han sägher at han hafwer läffwat åth honom duas divinas artes, och dher aff fick han den titulum och conseqventer lagdt sielf till uthi sit breff et nunqt satis laudatarum(!). Och dhet breffwet hafwer han fått in uthi ett dictionario, dhet han togh till låns aff Jeremia Mathiæ, huilcket breff Eolenius hölt hooss sigh.

Den 23 Aug. höltz Consistorium præsentib. Rectore Magnifico, D. Olao, Dn. Quæstore, M. Bergio, M. Miltopæo.

1. Framkom en soldat, Jöran Petter, och angaff studiosos Matthiam och Josephum Mathesios att dhe hafwa slagit honom och rijfwit hans klädher sönder i Arola. Studiosi swaradhe, att dhe legde honom at roo sina saker ifrån skutan, när han kom på skutan, drack han sigh så fuller att han inthet wiste till denna werlden, och emedhan han wille ha kull båten och hof sigh i siön, nödgades dhe springa i siön och lyfta honom på landet, han wille endeligen i båten igen och då

sadhe dhe, kunde hända at när dhe lyffte honom, kunde hans tröija något slijtas. En hustru Margeta Nielssdotter framkom och skulle witna, hon sadhe hon bleff så rädd, at hon inthet mins eller weet, huru dhet gick till. Parterna togho afträde och blefwo tillsagde at hafwa fram sijna witten nästkommande onssdagen, så frampt dhe icke förlijkas i medler tijdh.

Dito: Quæstor refererade at han haar ofta gångor begärt aff bookhållaren assignation til inspectoren öfwer lilla tullen effter Rijkzcammarens breff till fyllnadh hwadh som icke räcker till af hemmans räntor och fattas content i staten. Bleff beslutit at breff skal afgå till bookhållaren der om.

Den 28 Augusti. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonijs, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

Då blefwo framhafde några böker, som en bookbindare i Stockholm har inbundit, hwilken tilbödh sigh wela blifwa bookbindare här, der om sadhe hwar sin meningh och blef beslutit, at han förskrifwes hijt och antages tillijka medh dhen andra, så frampt stadz magistraten unner honom sittia frij för stadzens tunge och uthlagor.

Johannes Simonis bleff åter inkallad och förmant at seija rätt, aff hwem han hafwer fädt den boken. Johannes berättadhe som förr, at Georgius hafwer en gångh kommit til honom och begärt badha. Johannes swaradt: jagh weet inthet hwadh wärden sägher. Sedhan sadhe han: han badh migh, iagh skulle bee wärden. Jagh giorde så. När han gick i badstugun, lemna-dhe han sina böxor i stughun, och effter böxorna woro nya, togh iagh och begynte sij på dhem, och dhå bleff iagh warse at han i sin böxsäck hadhe skrifwit papper in octavo, half fingers tiock, dem togh han bort. Han bleff tilfrågadt, hwarföre han inthet uppenbaradhe för honom adt han hadhe tagit boken; han sadhe, dhet giorde iagh orät. Frågadhes, medh hwadh intention han togh boken. Resp.: att han skulle wijsa Eolenio, effter han har förnummit Eolenius skulle wara verserat in lingwis. Eolenius haar haft boken ett dygn och sagdt då, när han gaff honom, at den boken doger inthet. Frågades, hwarföre han kastadhe en annars book i elden. Han swaradhe:

han kunde full afftaga och förstodh, at dhet war en elack book, effter som Eolenius hadhe henne, och berättadhe sedhan som förr. Han bleff tilfrågadt, om Eolenius wiste at dhet war Georgij book, han sadhe: nej, uthan för Eolenio sadhe han, at han haar funnidt boken. Han frågadhes ytterligare, hwarföre han brende booken; swaradhe: han war rädd Georgius skulle klaga på honom för samma book. Eller at han på något sätt skulle komma på wijdlyftigheet för henne.

M. Gabrielis Thauvonij breff bleff upläsit, dher uthi han berättade att dhen studenten Georgius Sigf. hafwer druncknat för 2 åhr sedhan på Räfvels botn.

Sedhan Dn. Procancellarius gick uth, taltes professorerna wedh om Johannes Simonis slipper nu i medler tijdh uth. Bleff beslutit, att om han får två boofasta cautionister, slipper han på 3 wekors tijdh, och sedhan skall han ställa sigh in igen.

Om Eolenio bleff beslutit, at Præsidenten skal consuleras derom, huru medh honom procederas skall.

Den 4 *Septemb.* höltz Consistorium præsentib. Rectore Magnif., D. Alano, M. Abrahamo, D. Olao, Dn. Qvæstore, M. Bergio, M. Miltopæo.

Bleff affsagd at wachtkarlarne få til löön åhrligen 10 dal:r k. m:t, der på få dhe 1 tunna spanill åhrligen för kronans wårderingh, dhet öfriga i penningar.

Beslütz att hooss Landzhöfdingen anhållas om befallningh till cronans fougder, at dhe åhrligen lefwerera till Acad. lengd på saakören, som Acad. tillkommer. Item om dhe förrige sakören, huruledhes dhe kunna blifwa restitueradhe.

Taltes om dhet huset Academien hadhe för till prubba, at dhet behöfdes till carcerem för bönder och professorernas legofolck.

Den 11 *Septemb.* höltz Consist. præsentib. Dn. Procancellario, Rectore Magnif., D. Alano, M. Abrahamo, D. Olao, M. Kexlero, M. Thuronio, M. Miltopæo.

M. Thuronius refereradhe hwad han på Academiens wäggar i Swerige hooss öfwerheeten nu utträttadt hadhe, nembl. att ehuruwäl constit. Acad. denna gångon af Regia Maj:te

icke blefwe underskrefne för mångahanda wichtige occupationer, så hafwer han lijkwäl hoos H:r Rijkzdrätzen obtinerat, at constit. af effterskreffne öfwersågos och af H:r Rijkzdrätzen Academiæ Cancellario approberades och underskrefwes. Desse suto öfwer constit. revisionem D. Zacharias Ringius, Olof Berling, assessor i Stockholms hoffrätt, Johan Stiernstrål, assessor i Dorptz hoffrätt, Erich Gyllenbringh, secret. i Stockholms hoffrätt, och Johan Schäder, H:r Rijkzdrätzens secret., närwarande M. Thuronio. Rumet, der constit. öfwersågos, war hoffrätzhuset i Stockholm, och woro berörde af H:r Rijkzdrätzen der till begärte och beordradhe. Dn. Procancellarius befalte att constitutiones novæ effter denna dagen practiceras.

Sedhan uplästes Hans Greffl. Nådhes breff, innehållande swar på Acad. postulatet.

Om frijheet på postpenningar och kellaren skrifwes framdeles till Senatum Regni, och betackas Hans Greffl. Nådhe för gunstige resolution.

Dito: Bleff Grefwens intercession för Erico Caroli Wijkman opläsen, och Erics supplication, dher uthi han anhåller blifwa condoneradh. Kunde denna gångon inthet falla swar, för än flere komma tillstädhes.

Thomas Härften kom och angaff Olaum Stachæum för någon gäld, begärte att Senatus wille tillhålla honom att betala. Olaus swaradhe att han har giordt sin högsta flijt, och wil ännu lagha så, adt han denne wekan blifwer betalt. Stachæo bleff effterlåtidt 14 daghars tijdh dilation effter lag; så frampt han då inthet betalar, skall han gå i prubban til dess han betalar.

Academiens fougde Erich Simonsson bleff inkallad och bleff tilfrågat, huru dhet kommer till, att han har wägt smöret så knapt, att aff 6 L \mathcal{R} fattas 1 L \mathcal{R} . Han sadhe sigh hafwa wägidt rätt; om betzman war orätt, rådher iagh inthet före. Han bleff tillsagdt att wäga hoos någon aff professorerne smöret på nytt, att man får sij, om dhet är feel antingen på betzman eller wägandet.

Paulus Marci klagadhe på Cursoris son, att han har stu-

lit hans penningar, 1 svensk dal:r och $\frac{1}{2}$ r.dal:r, bort. Res.: Skaffe sigh witne till näste Consistorij dagh.

Tilkommande söndaghen kallas studenterna i hoop till tisdagen.

Den 18 Septembris. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector M., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Miltopæus.

Rector refereradhe at studiosus Laurentius Fernelius hafwer skriftteligen begärt testimonium ifrå Acad. Res.: Bleff efterlåtidt, efter såsom han har bättrat konan, dhen han besoff.

Eolenius bleff åter inkalladh. Dn. Procancellarius förehölt honom först, hwarföre han så länge hafwer warit fängzligh, nembl. at Senatus inthet haar welat hasta medh hans förderf, uthan wäntat någon förbättringh, och att han skulle göra en uprichtigh bekennelse, och admoneradhe honom att han skulle dhet göra, förehållandes honom huru ostadigh han haar warit uthi sina bekennelser, nembl. uthi interpret hwadh han förstår per duas divinas artes, at han sadhe först sigh der medh förstådt græc. och hebr. lingvas, och sedhan bekende at han der medh förstodh artes magicas, och repeteradhe mehr för honom ex actis, som öfwwertyga honom twetaligheet, och begärte han wille ännu bekenna sanningen.

Eolenius swaradhe at han ingen annan bekennelse kan göra än som skedt är. Han bleff tilfrågadh, utaff hwem han haar fådt artes magicas. Han swaradhe sigh inthet hafwa fådt aff någon, uthan skrifwit dhet pappert allenast aff Clave Salomonis. Tilfrågadhes, hwarföre han begynte lära hebraiska och syriska om en torsdagz affton, han sadhe at han skreff allenast ett memorial, at han då först fick syrum librum och hebræum.

Johannes Simonis bleff inkalladh och frågades, hwar aff han wiste at den boken han brände war elack och magisk book. Han swaradhe att diecknar i scholan hafwa talt sin emellan, at sådana böker äro oloffiga. Frågadhes, hwilcka diecknar hafwa sagdt, han sadhe han kan inthet weta nampn gifwa någon. Han frågades, hwar aff han wiste at den boken war aff dhe böker; han sadhe efter dess nampn war Clavis Salo-

monis. Frågades, om han wiste för än han wijste Eolenio, at dhet war elack book, han swaradhe, iagh wiste inthet rät wist. Frågades, hwarföre han gick till Eolenium, han swaradhe at han skulle allenast wijsa honom, om hon dogde något, hans argument war, efter Eolenius begärte hafwa booken något hoos sigh, derföre war booken elack, befaltes at probera den consequentiam, men han swaradhe inthet directe. Sedan begärte Rector, at hwar och en wille (säga) sitt endtliga sentiment om Eolenio, och voterades:

M. Miltopæus: Emedhan Eolenius haf:r welat förföra en annan studiosum, och geet sig utt för den såsom skulle lära andre artes, ehuruwäl ingen effect der på fölgt haar: derföre är min meningh, at han religeras in perpetuum ifrå denne Acad. societeteet, och om Senatus kan göra, ifrå diocesi Aboënsi.

M. Thuronius: Aldenstund iag ex actis icke kan befinna, att Henricus Thomæ Eolenius hafwer haft något pactum cum dæmone, ej heller genom necromantiska och förbudna konster anten sielf skaffat sigh någon erudition, eller ipso actu med diefwulens tillhielp och konst lärdt någon annan; dy kan iag intet döma honom såssom en necromanticum eller trullkarl; men emedan han med sina förargeliga ord, tillsäjelser och skriffter, hafwer budit till at förföra ungdomen, och giordt wid denne Academien en förargelse; fördenskull till att utroota det onda och afskaffa sådana förargelser, helst mädan slijkt flera gångor här wid Academien är bespordt, är mitt votum, at bete Eolenius högt nogh straffadh blifwer, när han såssom en förargeligh sälle och inutile Acad:æ membrum androm till warnagel relegeras in perpetuum ex societate Academica och relegation tryckes.

M. Petrus Bergius: Emedan Henricus Eolenius 1:o haar af ungdomen haft lust till artes magicas, och 2:o hafwer af förbudna böcker skrifwit af sådana konster, 3:o skrifwit och förmält i sina breef, at han dee konster prefectissime kan, 4:o med åthskilliga juramenter och hårda eeder lofwat lära dem en annan, 5:o gifwit sådana inbilningar om sigh, at han utan någons manuduction är förnembl. lärdd, 6:o begärt aff en annan, han skulle gee sigh fahnen i wäld, 7:o den andra haar

redan då strax giordt ett prob med breff, sådana han hwarcken före eller sedan ihoopsättia kunde; derföre kan iag intet annadt sij, utan at han haar ingådt pactum cum Satana, antingen det då är explicitum eller implicitum, altså kan iag intet annat afftaga, uthan at han är fulkombl. magus, och dömes såssom en magus, nembl. at mista lijfwet.

M. Simon Kexlerus: Effter dee skääl som nu äre opräknadhe och fleere kunna in actis finnas, befinner iagh, at han bör antingen proscriberas från tota patria eller mister lijfwet: men effter hwarcken Gudz eller Swäriges lagh förmåler om någon relegatione perpetua, uti sådana casibus, derföre dömes han at mista lijfwet.

D. Olaus Wexionius: Aldenstund iag uti mitt samwete intet är försäkradh, at Eolenius haar något pactum cum Satana, effter han så grufweligen haar sworit där före, och elliest intedt är fulkombligen intygadt, så kan iag intet döma honom ifrå lijfwet; doch lijkwäl, effter han haar gedt förargeligit exempel, welat seducera en annan och afskriffwit en förargeligh book, sampt kommit en stoor skamfläck på Academien, och sig uti hwad mehra acterna utwijsa försedt: derföre är min mening, at han relegeras in perpetuum, och ven. Sen. Acad. där till med ödmiukeligen aff Hans Höghgreff. Excell:z Hr Rijkzdrätzen och Acad. Cancellario anmodar, at den relegation måtte skee icke allenast ex hac urbe utan och ex toto regno, mädan Sen. vigore constit. Acad. det icke göra kan.

M. Abrahamus Thavonius: Effter mitt samweet, approberar iag Du. D. Olai votum och sentiment.

D. Georgius Alanus: Många starcka argumenta äro fuller emot honom intygade, at han skall wara med diefwulska konster inlåten: men så krafftiga, som honom det fulkombligen öfwertyga, och han lijfwet förwärokdadt hadhe, äre ännu intedt inkombne, och man intet kan annadt afftaga, än at han af ungdoms obetänckiande sådana begängelser begådt hafwer, som äre mali exempli, derföre är min meningh, att han relegeras ifrå societate Academæ, och ödmiukeligen begäres aff

Hans Höghgreff. Nådhe, at han och frå riket må blifwa ex-terminerad.

D. Enevaldus p. t. Rector Magnificus: — — — — —

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — — *)

D. Ioannes Elai Terserus Acad. Procancellarius: Jag märcker af heela denna processen, at Eolenij saak är intet extenuerad, uthan hårdt nogh exaspererad, nembl. at han antingen undergår perpetuam relegationem, eller mister lifwet; till huilket straff han intet kan dömas, utan dät är bewijsligt, at han haar ingådt pactum med Satana: men så kan det bewijsas deels af dee skääl, som M. Bergius omrörde, dem iag och gör mijna, der till med at han den tiden han gick i scholan och först blef transfererad in classem Rectoris ifrån hörare läxan, hafwer föga eller intedt kunnadt; men på en lijten tijd haar han förkofrat sig merckeligen, at han icke allenast hafwer öfvergådt sina condiscipulis, uthan och præceptores först uti latina, sedan in linguis orientalibus, fins lijk-wäl mächta oflijtigt hafwa hördt sina præceptores i scholan; haar och på en torsdagzqwäll begynt linguæ hebreæ och syræ studium, där till med effter han första gången, när han togh pennan i handen at skrifwa syriska, skreff så artigt, som det nånsin finnes tryckt; hwar oppå och denna effecten följt hafwer, at en studiosus som hoos honom hafwer sökt per artes magicas blifwa lärd, den hwarken tillförende eller sedhan föga latin kunde, skreef twänne latinske bref, dee intet feel hadhe, derföre kan han intet befrijas, at han icke artes magicas brukat hafwer, och wore altså nogh straff at han in perpetuum ex toto regno blefwe relegerad: men emedan det befructes at denna synden mykit tager öfwerhanden, såssom at Acad. derföre är reda kommen i rychtet, och wij för våra persohner effter constit. Acad. lydelse intet kunna döma någon till sådan relegation; men effter expressam legem dei Lev. 20: 27 håller iag med dem, som döma honom till at mista lifwet.

*) I handskriften följer här en lucka, hvilken upptager en sida.

Sententia: Emådan Henricus Thomæ Eolenius befinns hafua brukat artes magicas, såssom utaff actis nogsampt är till at see; altså dömes han effter Gudz lagh. Lev. 20: 27 at mista lijfwet.

Dito: Beslötz at till högwälborne H:r Rijkzdråtzen och Acad. Cancellarium skrifwes swar om Erico Wijkman, at Senatus Academicus, så wijda dem står till göra, will accommodera sig effter H:r Rijkzdråtzens intercession; men uthan H:r Landzhöffdingens prejudice, som målsägande ähr.

Den 25 Septemb. Præsentes Adm. Rev. Dn. Procancellarius, Rector Magn., Doctor Wexionius, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronijs.

Olaus Stachæus war citeradh och comparerade intet, altså afsades, at han går i proban, till dess han betalar sin wederpert Thomas Härfwie, hwad han honom med rätta skyldigh är.

M. Justander sende op en cautions skriff för Johanne Simonis, som war arresterad för Eolenij saak, på det han Joh. sluppe hem, effter han intet haar medel at ophålla sigh i staden.

Reverendiss. Dn. Procancellarius refereradhe sig tillijka medh Magn. Rectore hafwa warit hoos H:r Præsidenten och Hans Excell:z förstendigat, huruledes åthskilliga vota föllo senast in Senatu Acad. uti Eolenij saak, nembl. at sombliga meente, han skulle relegeras in perpetuum, sombl. at han döden förtient hade, uti huilken mening större deelen war och sade nu twiflas om samma dom nu strax skulle publiceras eller där med fördröjas så länge Dn. Cancellarij betenckiande öfverkommer. Då haf:r Her Præsidenten swarat: är det en sådan dom, at i wila hålla henne oförandrat, så må j wäl publicera henne, men hafwa j något betenckiande där om änn, så må j dröja der medh.

Herr Carl, cappelan öfwer finska församlingen här i staden, blef opkallad, och frågades hwad Georgius Pythius bekande då, när han meddelte honom Herrans nattward.

Dn. Carolus swarade, at då han där war tillijka med Rectore scholæ, hafwer Pythius bekendt för dem, at sedan Henricus Eolenius lade i kannan hwad det doch war och han drack

der utur, blef han swagh i hufwudet, och att han haar sedt ett spectakel hoos Henricum, men mins nu intet hurudant det war. Frågades mehra af H:r Carl huruledes Pythius stälte sigh, när han tog emoot Herrans nattward. Han swarade, at han intet kunde då förstå om honom annat än skäligt, frågades, om han tykte at Pythius war wed sitt skäl; han swarade: intet aldeles.

Rector gaf tilkenna at Dn. Procancellarius hafwer gunstigast tillsagt till Acad. reparation tridie parten af dhe donationerna, som några af höga herrar till doomkyrkian bewiliat hafwa. Dn. Procancellarius swarade sig där till vara benägen, men sigh aldeles der om intet kunna sluta fulkombligen, derföre blef beslutidt, at Senatus Acad. der om med bref hoos Consistorio ecclesiastico anhålla skulle, det och blef effterkommidt.

Venerand. Senat. Acad. tillsadhe Secret. Acad. effter constit. lydelse en amanuensem, af anseende till mykit skrifwande och annat förrättande, det han allena intet hinner uth med, och skall den samma hafwa till löön ett stipend. in suprema classe.

Den 2 Octob. Præsentes Dn. Procancell., Rector, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Thuronius, M. Miltopæus.

Rector consulerade Senat., huru man skall bära sigh åth med Georg. Pythio, som blijr alt wärre och gör folket illa på gatan, begärte hwar wille seija sin meningh, det dee och giorde:

M. Miltop.: Tilsäijes hans föräldrar at dhe syta honom så mykit dee kunna.

M. Thuronius: Det är bäst at man talar med Magistraten at han kunde komma i något fattigh huus här eller i Swäridge; effter han nu intet mehra är tienlig till at studera.

M. Kexlerus: Effter han intet mehra studerar, så hafwe wij föga bestella med honom, uthan heela stadhen skulle hielpa till, at han komme i dårahuset.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: Talas med borgmestare och rådth, at dhe wille på något sätt wara honom behielpelige, effter han är stadzens barn.

M. Abrahamus: det samma som M. Kexlerus.

D. Alanus: Han blifwer full intet gerna emottagen i Danwijck heller, efter dee ej heller kunde wara säkre för sådana, utan der om talas med borgmestare, om icke dhe weta någon utwäg för honom.

Beslötz, at med borgmestarena talas om honom, och skrives ochså Cancellario till, hwad med honom stode till at göra.

Sedan begärte Rector Senatus Acad. vota, om Eolenij doom skall publiceras eller ej; voterades:

M. Miltop.: Efftersom där om är skrifwidt öfwer till Cancellarium, tyckes altså rådeligast at wij bijda så länge der på kan komma swar.

M. Thuronius: Mig tyckes at där är intet periculum in mora, ty må med domens publicerande dröjas till dess Grefwens Excell:z skrifwer swar.

M. Kexlerus: Sententia pronuncieras, då wij lefwerera honom ifrå oss.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: Effter wij wänta swar med det första ifrå Grefwen, så må wij bijda så länge det kommer.

M. Thauvonius: det samma.

D. Alanus: det samma.

Dn. Procancellarius: Om domen intet pronuncieras, så prostituera wij Senatus Acad. autoriteet, emedan hon är fallen och intet blir affsagd.

Till inspectores ærarij förordnades dee samma som förledne åhr.

Den 22 Oct. Præsentes Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Miltopæus.

Blef beslutit att till Cancellarij Acad. secretarium Johan Schäder skall skrifwas, at han i wår skall få det lärfftet Thuronius lofwade honom på Acad. wägnar. 2:o At han wille proponera och anhålla om kellarefrijheet. 3:o At han wille låta oss weta, huru snart tillkommande åhrs stat inrättas, att Senatus wiste till Cammareraren där om till. 4:o Om medel till Acad. reparation. Jacob Peersson skall blifwa antagen

till Acad. skraddare, men lijkwäl effter Cemet är Sen. af H:r Landzhöfdingen recommenderadh, skall det göras kunnigt, at han intet är tienlig.

Dito: Blef Hans Höghgreff. Nådes bref af d. 4 Octob. opläsids, innehållande at M. Achrelio skall en wisse termin föresättias, till huilken om han sig icke bättrar, skall Senatus hafwa macht etc. vite ibi. Item at Grefwen begärrar Eole-nij acta..

Den 23 Octob. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Simon, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Thuronius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Justander.

1. Rector androgh för ven. Sen. Acad. at en af wachtkarlarna haar begärt få begrafwa sitt barn j Academiens muld. Res.: Blef honom effterlåtidt. Assessores Consistorij ecclesiastici lofwade honom ochså små klockorna gratis.

2. Refererade M. Petrus Bergius sin broders Dn. Mathiæ, pastoris i Pöytis, swar, där på som Senatus begärade han wille examinera den bonden i Orippå och Pöyttis sochn, som studenten Johannes Simonis beropade sigh på hafwa sijdt oppå, när han brände den booken, huilken war afskrifwen utaff Clave Salomonis, nembl. bonden hafwa swarat, det han fuller sågh på, at Johannes Simonis kastade på eelden ett ihopweklat papper, men inga ordh fälte han der hoos der om, hwad det war för slagh. Sielfwa Dn. Pastoris bref kan och finnas ad acta.

3. Booktryckiaren frågade, om han får köpa greskt tryck ifrå Lybeck. Res.: Effterlåtes honom, om han hafwer medel till.

4. Blef beslutidt at wälborne H:r Landzhöfdingen skall consuleras, huru med Pythio skall bäras åth.

5. Carl wachtmestare berättadhe, at studiosi Mathias Mathesius, Carolus Brochius och hans bror Magnus och Gregorius Arctopolitanus hafwa om en natt gådt och skrijkit på tårget och gatan, och sedhan första gången det gjorde, kommo dee effter en lijten stundh igen, och ropadhe dichtare som förr; Carolus sadhe sig full tystadt dem, men kunde intet utträtta.

Reverendus Dn. Pastor D. Alanus angaf dem, at de woro

på hans port samma natten, och stötte på porten, så att järnet flögh uttur muren och porten gick op. Rector frågadhe dhem, hwad dhe därtill swara wille. Carolus Brochius swaradhe, at han hafwer det deprecerat allaredo hoos r:m D:m Pastorem och då hafwer Dn. Pastor lofwadt gifwa honom till. Dn. Pastor swaradhe, sigh intedt kunna nederläggia den saken, effter hon är icke allenast hela Senatui Acad. och Procancellario, uthan och H:r Præsidenten kunnigh. Carolus sadhe sigh allenast lijtet stött på porten, och trodde intet at han så lätteligen skulle gå op, och ej häller giorde han det j någon ond intention, utan ville allenast besökia hans sån Dn. Johannem Alanum. Carolus sadhe wijdare at Greg. och dee andra studiosi som nämbedes, hade medh porten intet at göra.

Bleff aff ven. Sen. enhälleligen beslutidt: dhe skola admoneras ännu at deprecera hoos r:dum D:m Pastorem.

Studiosi, som förr nämbedes, kommo sedhan inn och deprecerade, finge ochså tillgift. Sedhan förmantes dhe alfwarligen, at dhe intet komma fram med sådant mehra.

6. Rector påminte ven. Sen. om Grefwens Acad. Cancell. recommendation, skrifwen för D. Olao Wexionio, den puncten angående något augment på hans löön af fisci medel oppå innevarande åhret, effter han nu högre staat icke bekomma kunne. Res.: Blef enhälleligen bewiliat at D. Olaus fåår af detta åhrs fisci penningar 50 dal:r s. m:t.

7. Sedan gaf Rector tillkänna at M. Johannes Pratanus, som hafwer warit förmyndare för sahl. M. Samuelis Hartmans dätter j. Justina, hafwer nu lefwererat henne igen dee saker han hadhe under hender, dee på hennes andeel kommo; och hon haar nu quitterat honom dem, attestante professore M. Justandro, och begärar altså Pratanus nu slippa förmynderskapet. Swarades: att M. Pratanus ännu skall hafwa inspection öfwer hennes education, till dess hon är sub tutela och kommer till laga ålder, eller blifwer försedd.

Den 26 Octob. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus, M. Simon, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Kommo studiosi inn: Henricus Josephi, Elias Kempe, Carolus Mathiæ Belterus, huilka woro angifne, att dhe hafwa

om natten sidstförleden omenniskligen skrikit och ropat under kyrkherrens fönster, och kastadt steenar på hans wägg. Henricus Josephi blef först examineradh, han berättadhe, at en skrifware, Gabriel be:dh, kom j deras logement, och bödh dem utt på källaren på en kanna ööl eller twå, då hafwa dhe fölgdt honom till Bengt Sämskmakare, där dee hafwa druckit tree kannor ööl med den skrifwaren, och gingo så dädan. Henricus och skrifwaren gingo så till H:r Daniel Juslenium, och bödo dhe andra twå skulle töfwa effter them på gatan. Men dhe andra hafwa i medler tijdh gådt heem kringh kyrckian, och warit intet ens på den gatan kyrkherren boor; och när Henricus och skrifwaren kommo utt ifrå H:r Daniel, gingo de genast öfwer tårget hem till skrifwaren på andra sijdan åån. Carolus Belterus kom fram och bekende det samma. Elias Kempe kom och inn och berättade åfwen som de andra. Och emedan wachtmestaren, som dem sedt hadhe, intet kunne komma tillstås, altså arresterades be:te studiosi till näste Consistorij dagh.

Dito: In Consistorio minori hoos Rectorem beslogs Henricus medh twetaligheet, han sadhe först att the woro allenast tree, wachtmestaren öfwertygade them att the woro fyra; sedan nekade han sigh een gångh haffwa skrikit på gatan, wachtmästaren påminte honom rum och ställe, och att han kastade steenar på Mutters wäggh. Henricus swarade sigh allenast hafwa ropat på lustigheet. Wachtmästaren sadhe sigh och några andra wachtkarlar stådt på kyrckiogården, och sedt att the kommo långz åth nya kyrkiogatan och gingo åth prubban.

Den 6 *Novemb.* Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauonius, D. Olaus, M. Kexlerus, D. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Rector proponerade Her Generalens Foibus begäran, att hans tjänare, som slogh Academiæ wachtmästaren, finge ingå förlijkning, och att Senatus wille låta falla sin rätt dher uthi. Rector begärade att hwar wille der uthi säija sitt betänkande.

M. Miltopæus: Migh tycker, att will Carl wachtmästare,

som målsägande är, förlikas, står honom fritt, men Acad. rätt måtte derföre intet eftergifwas.

M. Justander: Generalen kan föga weeta ther aff, att dhe hafwa anmodat af Rectore om förlikningh, uthan *Æmilei* brohr haar det allenast åstadhkommit; och altså är bäst, att dhen brotzlige blifwer angifwen och plichtar.

M. Axelius: Om han kan winna förlikningh hoos målsäganden, så kan Senatus sedan taga i betänckande, hwadh dher uthi står till göra.

M. Thuronius: Det är intet förswarligt, att låta falla sådan saak, men kan han winna förlijningh hoos målsäganden, så kan hans straff blifwa lindrigare, men aldeles gie efter Acad. rätt, töres wij inthet.

M. Bergius: Det samma. Och hwem weet om Her Rijkzrådet sielff weet ther aff, att the hafwa ansökt om förlikningh, uthan the säija allenast i herrans namn.

D. Quæstor: Tyckes bäst wara, att man inthet så lätteligen låter fahra den saken, att sådant icke skeer flere gånger, om man nu detta så lätteligen låte falla.

M. Kexlerus: Effter denna saken inthet kommer till wårt forum, uthan wij hafwa allenast målsägande rätten, altså må saken angifwas på rådhestugun.

D. Olaus: Kan han winna förlikningh hoos målsäganden, så kan fuller hanss saak bliffwa lindrigare: men inthet nu (må) Academien först gee efter sin rätt.

M. Abrahamus: det samma.

D. Alanus: Rätten må hafwa sin gångh, på det att sådana öfwerdådiga inthet styrckies i sin onsko.

Conclud.: Saken utföres tillbörligen in foro competenti.

2. Carl wachtmästare kom fram och bekände att *Henricus Josephi*, *Elias Kempe* och *Carolus Belterus*, studiosi, gingo i freddagz otta dagar sedan om natten på gatan, och kastade steenar på *Mutters wägg*, och ropadhe, och gingo sedan på nya kyrkegatan, och begynte på itt hijskligt ropande, sedan gingo the förbij *Gropen*, och stadnade ljetet för *Bergens port*, sedan gingo the åth *Mätäjerfwe*. Ytterligare sadhe *Carl*: när wachten gick ifrån them, ropade the; men så snart

wachten kom till dhem, wende the igen. Studiosi nekade fuller något dher till, men efter Carl öfvertygadhe them, affsades som fölier:

Sent.: Emedan studiosi Henricus Josephi, Elias Kempe och Carolus Belterus hafwa grasserat och fördt itt oskicke-
ligt wäsende om midnatz tijdh på gatan, och såledz turberat
mångens nattroc: altså är Senatus sentence, att berete desse
tree studiosi gå i prubban till morgon affton kl. 8.

3. Sedan beslötz att till Her Landzhöfdingen skall skrif-
was om dhe penningar, som Academien tillsagde äro aff Rijkz
Cammars Collegio att bekomma aff lilla tullen i wederlagh för
dhe 533 t:r sp.m., som Academien för detta till militie staten
fräntagne äro.

4. Jacob Päderson blef antagen till Acad. skraddare,
och till skomakare antogz den unga drängen, som M. Bergius
recommenderade, och Clemet skraddare får sitt afskedh.

5. M. Eschillus Fabricius blifwer recommenderad till
Grefwen att blifwa Rector scholæ på Wisingzöö.

6. Beslötz att Matthias Farelus blifwer Secret. Ama-
nuensis och bekommer i löhn itt stipendium in sup. classe.

Den 7 *Novemb.* woro in Consistorio ecclesiastico tillstä-
des Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Kex-
lerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Thuronus.

Dn. Procancellarius refererade att dhe studenter, som
fängslades i gåhr, hafwa när Rector gick till och kom utur
kyrkian och(!) anfallit honom och sijdwördat medh ropande, sam-
maledes Dn. Quæstorem, och Abrahamum Cursorem, när han
gick och skulle läsa igen den indre dören, hafwa dhe det in-
thet tillåtit, uthan slagit honom illa. Rector refererade, att
dhe och hafwa kastat steenar på hans domesticum Isacum
Wetbecchium.

Den 9 *Novemb.* Præsentes Dn. Procancellarius, Rector
Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, M. Kexlerus, Dn. Quæ-
stor, M. Bergius, M. Thuronus, M. Justander, M. Axelius,
M. Miltopæus.

1. Magn. Rector gaff tillkenna, huruledes dhe studen-
terna, som sattes i proban i onsdagz, hafwa i torsdagz, när Re-

på hans port samma natten, och stötte på porten, så att järnet flögh uttur muren och porten gick op. Rector frågadhe dhem, hwad dhe därtill swara wille. Carolus Brochius swaradhe, at han hafwer det deprecerat allareedo hoos r:dm D:m Pastorem och då hafwer Dn. Pastor lofwadt gifwa honom till. Dn. Pastor swaradhe, sigh intedt kunna nederläggia den saken, effter hon är icke allenast hela Senatui Acad. och Procancellario, uthan och H:r Præsidenten kunnigh. Carolus sadhe sigh allenast ljtet stött på porten, och trodde intet at han så lätteligen skulle gå op, och eij håller giorde han det j någon ond intention, utan wille allenast besökia hans sån Dn. Johannem Alanum. Carolus sadhe wijdare at Greg. och dee andra studiosi som nämndes, hade medh porten intet at göra.

Bleff aff ven. Sen. enhälleligen beslutidt: dhe skola admoneras ännu at deprecera hoos r:dm D:m Pastorem.

Studiosi, som förr nämndes, kommo sedhan inn och deprecerade, finge ochså tillgift. Sedhan förmantes dhe alfwarligen, at dhe intet komma fram med sådant mehra.

6. Rector påminte ven. Sen. om Grefwens Acad. Cancell. recommendation, skrifwen för D. Olao Wexionio, den puncten angående något augment på hans löön af fisci medel oppå innevarande åhret, effter han nu högre staat icke bekomma kunne. Res.: Blef enhälleligen bewiliat at D. Olaus fåår af detta åhrs fisci penningar 50 dالر s. m:t.

7. Sedan gaf Rector tillkänna at M. Johannes Pratanus, som hafwer warit förmyndare för sahl. M. Samuelis Hartmans dätter j. Justina, hafwer nu lefwererat henne igen dee saker han hadhe under hender, dee på hennes andeel kommo; och hon haar nu quitterat honom dem, attestante professore M. Justandro, och begärar altså Pratanus nu slippa förmynderskapet. Swarades: att M. Pratanus ännu skall hafwa inspection öfwer hennes education, till dess hon är sub tutela och kommer till laga ålder, eller blifwer försedd.

Den 26 Octob. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus, M. Simon, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Kommo studiosi inn: Henricus Josephi, Elias Kempe, Carolus Mathisæ Belterus, huilka woro angifne, att dhe latwa

witnade att dhe ropadhe; frågades af honom, om han tyckte att dhe ropade på lustigheet eller någon till föracht. Han swarade: dhe ropade som man plägar roopa på lustigheet.

Henricus Josephi blef tillsagdh, att han slipper heem; men de andre: Gabriel Josephi, Carolus Belterus och Elias Kempe, gå i prubban, till des dhe skaffa caution för sigh.

Twå wachtkarlar bekände: att dhet syness på prubbedöran, huru dhe hafwa kastat steenar ther uppå, och sparckat ochså på fönsterkarmen, att dhen gick lös.

2. Matthias Farelus inkallades och gjorde juramentum amanuensis secretarij.

Den 13 Novemb. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Kempe, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Olaus Stachæus war citerad, han sände een student, som gjorde hans ursächt, och sade att han hade ondt i ögonen, och kunne inthet komma denne gången tillstädes.

2. Een diäkne Barthollus Georgij kom och angaff een studiosum Matthiam Jacobi, att han hade slagit honom afftonen tillförenne på gathan wedh öhrat 5 eller 6 gånger och slagit under sigh. Matthias sade, han ropade på honom, dherföre gick han till och stötte honom och frågade om han ropade på honom; han sade: ia men, tree gånger på radh; tå haar Matthias slagit honom widh örratt. Dieknen nekade att han ropade på Matth., uthan på een annan student, som slogh honom.

Henricus Marci stud. gjorde sin witneseedh och bekiände, att han hörde i sin stugu, huru den diäknen ropade och sade 3 gånger på radh, sedan gick Matthias och stötte honom för bröstet; sedan ropade han på Matth.: ästu bätter än een hunsfott, så kom; Matthias gick så och slogh honom några öhrfjlar.

Laurentius Germundi stud. witnade att dieknen ropte på Matth.: Matti holi hunssfott, mithäs tadhot; bekände och att Matth. haar sagt: jos eij minä catzeis huminlayemmin, minä sinä löisin, niin ettes sinä kijtäs minun. Dhet bekiände och diäknen sielff.

Sent.: Matthias Jacobi böter för 2 pustar 12 mark:

och för håårdragh 6 mark:r s. m. efter 12 C. i S. M. B. med willia i Stadzlagen. Och Matth. står frijtt att sökia Bartholum Georgij för skålsorden hoos Rectorem. Bötterna skola affläggas innan fiorton dagar.

3. Ränthemästarens Oluf Månssons fullmächtige intedde sin fullmacht att wara eemoot M. Axel Kempe på sin principals wägnar, och insinuerade ränthemästarens inlaga, hvilken bleff upläsin; dher på M. Axel lofwade swara näste Consistorij dagh. Fulmächtigen inlade och copia aff mäster Axelij inlaga uthi kämbners rätten eemoot hans principal.

4. Abrahamus Cursor kom fram och sadhe att Gabriel Josephi stötte honom medh dörän; tå haar Gabriel sagt, att han inthet giorde thet medh willia. Abrahamus swarade: om tu giordet medh willia, weet iagh inthet, men illa är medh migh; då haar Gabriel begiärt det till; han haar swarat: om iagh inthet kenner något feel, så will iagh låta det falla, effter i swärie, att i inthet haa giordt dhet medh willia. Då haar Abrahamus welat gåå bort med nyckelen till Rectorem, Gabriel haar inthet welat släppa honom, och dher aff sin goda willia welat quarrhålla honom. Abraham haar gådt uth, och då har Gabriel stödt honom medh dörän, och meent att Abraham haa skolat willia läsa igen dörän. Abrah. sadhe: att Gabriel inthet hade något ondt eemoot honom, uthan wille allenast hålla honom quarr för roo skull.

Abrahamus begärte allenast att Senatus wille tillhålla studenterna, att dhe een annor gångh släppa honom bort medh nyklarna.

Rector begiärte Senatus wille säija sin meningh i denna saken, och sade sigh fuller willia låta falla sin rätt, så wijda han är professor, men det han är Rector, kan han inthet låta falla. Sedan discurrerades om then saken.

5. Assessorens Krokens fullmechtige Henricus Caroli insinuerade assess. Krokens inlaga eemoot profess. M. Miltopæum angående några stoorå iniurier, som M. Miltopæus skulle hafwa attaquerat honom medh, hwilken blef upläsen. M. Miltopæus begärte dilation att swara dher på näste Consist. dagh. Bleff effterlätit.

6. Dn. Quæstor gaff tillkenna att öfwerst leutnampten wälb. Conradt von Gerten hafwer låtit proponera, det han wille gifwa itt annat heeman i Lappoby för det Acad. heemanet i Rossdaisby, som ligger ödhe, och begärte weta ven. Sen. Acad. meningh här om. Res.: Det står fuller inthet i ven. Sen. Acad. arbitrio, att byta bort något heeman, det öfwerheeten Academien undt hafwer, doch lijkwäll om man höga öfwerheetens consens der till kan förmå, och det heemanet öfwerst leutnampten igenbinder är iämgodt aff ränta medh detta Rossdais, så är Senatus inthet ther eemoot, uthan ställer under Quæstoris disposition. Quæstor sadhe, att det heemanet han igenbinder, räntar een halföre meer, än som Academiæ heeman gör.

7. Rector togh affträdh(e). Studiosi Gabriel Josephi, Elias Kempe och Carolus Belterus kommo fram och tillfrågades, om dhe ropade Rectori eller Quæstori till sijdwördningh; dhe sade nej, och tillbödo sin eedh att the thet icke giorde. Dem gaff Quæstor upp eeden. Sammaledes stafwades dem före eeden, att dhe ej heller hafwa ropat Rectori till despect, och effter Rector genom Secretarium lät säija, att dhem skulle gees upp eeden, så framt the wille den tillbinda, giordes så och stafwandes(!) för dem effterakrifwen eedh:

„Jagh N. N. swär widh Gudh och hans helga evangelium, att iagh ingalunda ropade Magn. Rectori till despect eller föracht hwarken när han gick inn, eller när han kom uthur kiörckian i nästförledne torsdagz morgon, när wij sute uthi prubban. Så sant migh Gudh hielpe tiil liiff och siäl“. Hwilken eedh dhe och woro willige att göra. Sedan voterade Senatus om dem som föllier.

M. Miltopæus: Effter wij hafwe ingen lagh der på, uthan dhe arbitraliter straffas, altså må dhe böta 2 r.dal:r hwar thera.

M. Justander: Böte 3 dal:r s. m. eller dhe, som inthet hafwa att bötha, gå i prubban.

M. Thuronius: För det oschickeliga lefwerne dhe förde i prubban, böthe hwar dera 3 dal:r s. m.

M. Bergius: det samma.

M. Kexlerus: det samma, böte antingen 2 r.dal:r eller 10 dal:r k. m.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: det samma. Och kunna dhe inthet uthgifwa penningarna till föreschrefwen termin, så omgälle medh kroppen.

M. Thauvonius: det samma.

D. Olaus: Det är fuller een groff saak att ropa och hålla itt sådant lefwerne om liusa dagen. Och Dn. Procancellarius togh hårdt der uthi, derföre will iagh gerna undantaga migh, och effter vota ära samhelliga, må sent. conciperas der effter.

Sen. Acad. erkänner, att för det oskickeliga wäsende, som stud. Gabriel Josephi, Elias Kempe och Carolus Belterus hafwa fördt i prubban, skola dhe böta hwar dera 3 dal:r s. m.

Böterna uthläggas innan fiorton dagar; dhe blefwo dher hoos admonerade aff Prorectore, D. Olao Wexionio, att dhe een annor gångh taga sigh till wara för sådant wäsende.

Den 16 Novemb. Præsentes Rector Magnificus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Justander, M. Miltopæus.

Magn. Rector gaff tillkänna att stadzmagistraten hafwer angifwit Henricum Jägerhorn, såsom skulle han iniurierat wachten uthi courtiguardie, men ingen åklagare kom, altså sköts saken up till onssdagen.

Den 20 Novemb. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius M. Thuronius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. M. Axelij fullmächtige Johannes Palm insinuerade M. Axelij inlaga, dher medh han swarade på räntemästarens inlaga. Räntemästarens fullmechtige inlade och een schrift, hwilken bleff upläsin.

Carolus Salovius gjorde sin witnessedh, och bekiände, att räntemästarens hustru kom på een lögerdagh kl. 7 om morgonen, och kallade M. Axels pijga gåsstiuff, hoora, lätfärdigh finska; frågades om räntemästaren war dher, han sadhe: räntemästaren kom tijt sedan, och sade han wille taga gässen uth; frågades om räntemästaren slogh någon, och han sade, det såg iag intet.

Een hustru Maria Matzdotter gjorde sin witnessedh och

bekände, att ränthemästarens hustru kom i M. Axels gårdh, och badh pijgan skulle släppa uth gässen; och när pijgan inthet wille det göra, slogh hon pijgan medh afwoga handen, och kallade pijgan hoora och tiuff.

Een stud. Laurentius N. N. giorde och sin witnessedh och bekände, att ränthemästarens drängh togh upp porten, och pijgan hölt eemoot; han wille drifwa uth gässen, men pijgan förhindrade dhett. Ränthemästaren haar och hött henne medh knytt näfwa. M. Axelij pijga bekände, att ränthemästarens hustru slogh henne två gångor.

2. M. Samuel Benedicti och D. Matthias Jacobi Vagnerus begärte stipendium båhda, och refererades inter expectantes.

Den 27 Novemb. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus. *)

1. Bleff Her Landzhöfdingen inlaga eemoot M. Simonem Kexlerum upläsin, hwar till M. Simon lofwade swara nästkommande Consist. dagh.

2. Ränthemästarens Norlandri fullmächtige inlade eemoot M. Axelium. Rector frågade, hwadh hans principals ansökning gick uth på, fullmächtigan swarade: ränthemästaren wela allenast defendera sin ähra och will weeta, om M. Axelius medh honom något annat än ähra och godt weet. Hwar till M. Axelius swarade: saken eemoot ränthemästaren hafwer iagh lagligen handterat, effter dhe skähl iagh hade; men emädan ränthemästaren nu haar salverat sigh medh eedh på kämbners rätten, will iagh altså honom der om inthet tilltala; men hwadh thet öfwerwäldh widhkommer, han i min gårdh öfwat hafwer, dhett står migh frijtt att uthföra.

3. Beswärade sigh Rector Magn., att cursores låta Aca-
demie dörarna länge stå öppna om quällarna.

4. Anklagade stadzkämbnären Johan Jesenhaus wälb. Hinrich Jägerhorn och sadhe: att han haar låtit sin tjänare

*) I marginalen läses: Absente Secretario notavit Matthias Farelus.

slå på trumma för sigh, och han medh M. Johanne Flachsenio öfwerfallit stadzens wacht, sparkandes på courtiguardie döran, så att märklan slogz uth, ingått i wachthuuset, frågandes: är här Mutters krogh, hafwe i toback att sälia? — haar och huggit medh een polises sabbel några slagh i döran. Jägerhornen swarade: jagh gick i wachthuuset att förnimma om någon aff Academise wachtkarlar woro der, the frågade migh, hwadh will tu hafwa, tå swarade iagh på skämt: är här Mutters krogh, haa i tobaak att sälia; jagh hölt fuller då i min wäria, men inthet drogh iagh uth henne, och efter några wachtkarlar kommo och slogo migh, gick iagh uth, och högg sedan på döran, men inthet så att the syntes efter i döran.

Simon Matzson sämskemakare och Knut Jacobsson Joppi affladhe sin wittneseedh och bekände, att Jägerhorn först han kom i huset, hälsade godh affton, och frågade: hafwe i toback till faals. Wachten swarade: wij hafwa inthet tobaak, går uth junckar; dher medh gick han uth, och sade: kommer uth hunssfottar, och högg i döran och fönstret medh sin sabbel. I wachthuuset drogs allenast halfwe sabblen uth, om han dhe skrämmor i döran huggit hafwer, eller någor annor, weste wij inthet; och om märklan war förr lööss, eller eij, wete wij eij heller, eller huru han fick up döran, medh hand, foot eller wäria. Jägerhorn nekade inständigt sigh hafwa slagit uth märklan.

Så kom Greeless Häkär: Sinä wallhettelet, hälwitis märli tuli minun wasta silmiän. Men dhe andre wiste inthet säja om märklan. Sedan lästes upp Allenij witnesschrift om den saken, och saken skötz upp till nästa Consistorij dagh.

5. Elias Haselgreen och Laurentius Germundi anklagade Stachæum för gäldh. Stachæus lofwade skaffa caution för sigh. Res.: Stachæus bleff arresterad till des han förnöijer sina wederparter.

6. Beslötz att nästkommande söndagh skall intimeras, att studenterna taga sigh wara för luxu vestium och spelande på böcker och andra saker, som nu nyligen itt illacht maneer är upkommit.

7. M. Mart. Miltopæi förlijkingz schrift, gifwen asses-

soren Kroken, bleff uppläsin, hwar medh dhen twistigheeten dem emillan rättades.

8. Jonas Laurentij Torsis lade inne och begärte stipendium. Res.: Refereras inter expectantes.

9. Anders Katunpå inlade sin supplication, och begärte refusion, för det han hölt Eolenio kost i prubban; dher på föll ingen resolution.

Den 4 Decemb. Præsentes Rector Magn., M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, D. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Acad. uthrijdare Sigfridh Jacobsson i Wesilax begärte afflöningh för två förste åhren, som han tiänt hafwer. Res.: Remitterades till ransakningh här näst.

2. Voterates hwadh Pythius får aff professoribus. Bleff beslutit att aff dhen spanmählen, som professores gifwa åth the fattiga, åhrligen afdrages 6 t:r, hwilka gifwes till Pythij uppehälle. Thuronius lofwade honom 10 dal:r.

Professores bewilliade åth dhe fattiga: M. Miltopæus 1 t:a spanmähl, M. Justander 1 t:a, M. Axel. 1 t:a, M. Thur. 10 dal:r, M. Bergius 1 t:a, D. Olaus 1 t:a, M. Thauvonius 2 t:r, Rector 2 t:r. Der affdrages ofwanb:te 6 t:r sp:m. och 10 dal:r penningar, som Pythius skall hafwa.

R:dus D. Episcopus lofwade Pythio 10 dal:r.

3. Sedan kom Jägerhorn och stadzkämbnären: Jägerhorn lade in sin förklaringh. Stadswachtmästaren kom in och berättade, att märklan war fuller lööss, men han slogh henne igen. Jägerhorn sadhe att märklan war lööss alt sedan Generalens folck öfwerföllu courtigardie.

M. Johannes Allenius witnade att Erich Johansson schrifware hafwer sagt det wachtmästaren skulle hafwa sagt att märklan war lööss förr. Jesenhaus inlade Erich Johanssons schrift, som inthet synnerligh angick denna saken. Voterades:

M. Miltopæus: Jägerhorn böter efter 4 C. Edzöre b. St. l. 40 mark:r.

M. Justander: det samma.

M. Axelius: det samma, men så kunde man och lägga arbitral straff på honom.

M. Thuronius: det samma.

M. Bergius: Böte arbitraliter heller, på det han inthet må noteras medh eedzöresbrott, och han genom förwijtelse kunne framdeeles komma på widhlöftigheet, effter han inthet för detta är noterad medh någon excess.

M. Achrelius: Böte effter 4 C. Edzöre b. St.l.

D. Olaus: det samma.

M. Abrahamus: böte heller arbitraliter 12 dal:r s. m.

D. Alanus: Böte effter allegatum caput 40 mark:r.

Sent.: Effter dhe skäl at acta finnas, ehrkänner Senatus Academicus, att wälb. Henrich Jägerhorn för den excess han på stadzwachthuuset begått hafwer, böter effter det 4 C. Edzöre b. St.l. 10 dal:r s. m. till treskiptis.

4. Bleff bewilliat att bibliothecarius bekommer aff fisco Acad. så många penningar, som till bibliothecæ reparation nödigt behöfwes, dem Quæstor honom skall tillställa.

5. Wälb. Her Landzhöfdingens fulmächtige anhölt ännu om citation till M. Simon, dhet honom bleff effterlåtit.

Den 6 Decemb. Præsentes Magn. Rector, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Cursores få stipendium in media classe.

2. Catalogus stipendiariorum ifrå missommaren 1661 och till nyåret 1662:

Supremæ classis.

Arvidus Magni Colliander.	M. Daniel Anxelius.
Johannes Alanus.	M. Eschillus Fabricius.
Petrus Acander Smol.	M. Johannes Flachsenius.
Olaus Arpenius.	Samuel Petræus.
M. Samuel Bened. Salamont.	D. Matthias Vagnerus.
M. Johannes Allenius.	Johannes Rosskamp.
M. Arvidus Karkuensis.	Jacobus Tammelinus.
Matthias Farelius.	Ericus Binningius.

Mediæ classis.

Daniel Gyllenstälpe.	Cursores Academiæ.
----------------------	--------------------

Isacus Martini Stenius.	Johannes Sylvius.
Elias Petri Hasselgreen.	Johannes Palm O. Gothus.
Michaël Castrenius.	Ambrosius Nidulius.
Henricus Adolphi Terserus.	Gregorius Arctopolitanus.
Simon Caroli Greek.	Olaus Vallinus.
Henricus Blanck Aboëns.	Nicolaus Svenonis.
Eduardus Andreæ.	Petrus Bodelius.

Infimæ classis.

Petrus Laurentij Suderm.	Elias Tillander.
Gabriel Josephi Neostadius.	Lambertus Petri Vesmannus.
Salomon Eenebergh Suderm.	Petrus Scheferus.
Sveno Laurentij.	Esaias Nezænius.
Magnus Drysenius.	Daniel Andreæ Alanus.
Matthias Epagius Biörneburg.	Isacus Wetbecchius Smol.
Laurentius Petri Norcop.	Laurentius Glazerus.
Andreas Olai Korp.	Nicolaus Grubbe Hammerlandus.

Den 9 Decemb. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonijs, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Rector proponerade Dn. Procancellarij sentiment, att Eolenij doom skulle publiceras. Ven. Sen. Academicus tyckte thet inthet wara rådeligit, och sade thet wara eemoot consuetudinem uthi andre judicijs. M. Thuronijs sade: mitt votum är att domen inthet publiceras; steg ther medh upp och gick till att läsa i Academien, efter hans auditores wänta efter honom.

11 Decemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Magn. Rector, D. Alanus, M. Thauvonijs, D. Olaus, M. Achrelius, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Wälb. Her Landzhöfdingens fullmächtige Michaël Dahlman inlade een schriff eemot M. Kexlerum, begärandes uthslagh i saken, efter M. Simon haar reest bort; honom swarades: wälb. Her Landzhöfdingens begäran och saak skall tagass i godt betänckiande och consideration.

2. Rector refererade, att Eolenij acter tagas inthet i consideration i hoffrätten, förr än sententia publiceras, och begärte att sententia må bliffwa publicerad. D:nus Procancellarius sadhe, ehuruwäl vota om Eolenio ära twistige, så bleff lijkwäll beslutit och fins att acta, att heela Senatus skall sitta öfwer domen ändoch.

M. Thuronius begärte få absentera sigh, effter han inthet medh godt samweet kan sittaa öfwer den domen, men effter det honom inthet tillätz, begärte han det skulle noteras, att han på det högsta protesterar eemoot den domen, och will undandraga sigh: men lijkwäl effter Senatus äntligen will, så sitter han tillstädz, när domen affsäjes.

3. Een ungh drängh Matz Hindrichsson angaff Petrum Bungium för gäldh 23 dal:r k. m.; begärte han kunne få sin betalningh. Petrus swarade sigh fuller wara honom skyldigh, men inthet mehr än 21 dal:r k. m. Det öfriga weet hans brohr swara till. Sent.: Petro befaltes ställa honom till fridz innan 14 dagar, så wijda witterligh giäll är. Om det öfriga kunna dhe komma öfwer eens, bäst the kunna.

4. Sedan publicerades Eolenij sententia, och han lefweradess slotzwachtmästaren. Då och så alla acta Consistorij Eolenium angående i den kongl. rätten inlefweradess.

5. Sedan lästes upp Justinæ Hartmans schriff eemoot M. Abrahamum Thauvonium, angående hennes spanmähl, som M. Abraham haar haft under händer och sålt. Hon begärte att Mgr. Abraham skulle refundera antingen spanmähl eller pengar effter markgången. M. Abraham förklarade sigh, att såsom han effter M. Samuelis Hartmans dödh aff sin egen willia sustinerade labores uthi änckians nådheähr, så togh han sigh och omaak att disponera om barnens ägendom bästa han kunne, och sade: emädan der war spanmähl i wisthuuset, der iagh skulle hafwa mina saker i Lundo, förafskedades emillan migh och Justandrum, att iagh skulle sälia den spanmählen effter markgången, det iagh och gjorde, och haar sedan lätit M. Justandrum få pengar meera än det sigh belöper; sade ytterligare: iagh förobligerade migh inthet att sätta pengar eller spanmähl på interesse, uthan det iag gjorde, gjorde iagh såsom wij

kommo öfwer eens. M. Justander bekände att så war afskedat, att M. Abraham skulle sällia då den spannamählen. M. Justander sade: iagh protesterar inthet där på för annat, uthan att iagh framdeeles är änskyllad, om hon, kan skee, blijr gifft. Denna saak skötz up till framdeeles.

6. Jacob Bachster krafde pengar aff Petro Erici Sylvast, men Petrus Erici war inthet tillstádz. M. Miltopæus excuserade honom. Res.: Så frampt Petrus innan 14 dagar inthet betalar Bachster, skall Bachster immitteras till Petri ägendoom.

7. Dn. Procancellarius refererade in Senatu, att ven. Senatui war wäll kunnogt, att dhet har warit någon oenigheet emillan honom och M. Abrahamum Thauvonium. Och ehuruwäll ingen solen transaction haar skedt dem emillan, så förnimmer doch Dn. Procancellarius inthet någon owänskap aff honom, altså tyckte han, mädan helgen tillstundar, wara rådeligit, Senatus wille tala medh M. Abrahamo, att dhem emillan een godh och stadigh förlikningh skee skulle. Ven. Senatus lofwade göra det.

8. En hustru Anna Jörans dotter angaff een studiosum Andream Salandrum för gäldh, begärte hon måtte blifwa betalt. Studiosus sade att han haar betalt der på 16 dal:r, det öfriga will han och betala, så snart han får medel. Andreas bleff förmanth att ställa henne till fridz strax, och i medler tijdh skall han wara arresterad.

9. Ericus Francisci, studiosus, klagade på Andream Timmelandrum, att han är honom skyldigh 17 dal:r, begärte ven. Senatus assistence att han finge sin betalningh. Timmelander kom inthet tillstädes. Rector lofwade kalla Andream Timmelandrum till sigh och förmana honom.

10. Johannes Eliæ Närpensis bleff angifwen att han eemoot Senatus decretum haar låtit speela på pijstoler; han swaradhe att han inthet wiste inthet(!) elliest, huru han skulle blifwa aff medh dhem. Han befaltes nämpna dhe andre studenter, som speelte medh; han sadhe the woro mäst officerare. Skiötz upp till nästa Consistorij dagh.

11. Professores D. Enevaldus, M. Thuronijs och M

Justander låfwade tillstålla M. Abrahamo innan nästkommande kyndermässa det han på theras wägnar lofwade åth secretario Schuncken; och lofwade giffwa assignation till Quæstorem.

Anno 1662 den 22 Januarij. Præsentes in Consistorio Academico majori Dn. Procancellarius, Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Refereradhe Rector, att een studiosus Ericus Binnigius, haar råkat i slagzmåhl, och slagit een skrifware ihial, begärte altså att vendus Senatus wille taga fram den saken, och affhielpa henne nu; men det swarades: efftersom disp. synodalis i dagh är hållin, och professores nu ära trötte aff sittande, där till medh är tiden förleden, dherföre differeras denna saken till nästkommande freddagh efter såsom actores och witnen eij heller woro tillstådes. Rector sade att han hade sändt efter wachtmästaren på slottet.

2. Her Rijkzdrätzens och Acad. Cancellarij recommendation giffwen M. Simoni Kexlero bleff upläsin, angående M. Kexleri saak emoot H:r Landzhöfdingen.

3. M. Thuronius gaff tillkänna, att han caverade för een student, Carolus Hisingh widh namnpn, 100 dal:r, hwilken lofwade betala honom i Stockholm; och när han kom dijt, reeste han bort, M. Thuronio owitterligen. Nu kommer skräddaren M. Jochim och kräfwer Thuronium, begärte altså Thuronius, att Senatus wille recommendera hans saak till bette studiosi fadher, pastorem i Fälsbro. Bleff effterlätit och brefwet gick aff medh posten.

4. Rector proponerade borgmästaren Litzens begäran, att han finge weeta ex actis Consistorij Acad., om hans sohn skall wara hållin för een warachtigh student, emädan han haffwer förnummit, att M. Bergius haar uthspridt, dhet han inthet skulle hållas för student, efter Thuronius absolverade honom, och M. Bergius war beden ther till aff decano Kexlero och inthet Thuronius. M. Bergius sade sigh allenast hafwa sagt det för een student, att om det kunne skee och föllia någodt ondt på, efter iagh war beden wara i decani ställe och inthet Thuronius; M. Thuronius sade att efter Rector impone-

rade honom ratione officij absolvera dhem, dherföre giorde han det, hålst emädan Bergius inthet kom tillstädes.

Sententia: Bleff enhälleligen slutit att borgmästarens Lietzens sohn Arvidus och dhe andra, som samma gångh deponerades och absolverades, ehrkännas fulkombligen för studenter, och ingen skall hafwa macht att förwijta dem dherföre: aldenstundh M. Thuronius effter Rectoris Magnif. befallningh dhem absolverade, emädan M. Bergius inthet kom tillstädes.

Den 23 Januarij. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Gaf Rector tillkenna, att Ericus Binningius, som begick det mordet på den skrifwaren, haar i afftons, mädan comædien stodh på, rymbt bort genom taket.

Thuronius frågade, om det icke skedde medh heela Senatus samtycke och godt finnande, att Binningius inthet bleff framtagen och hans saak affdömbder i går; Senatus swarade samptl. att dhet skedde medh alles samtycke. Bleff beslutit att Secretarius stijger till Her Landzhöfdingen och gifwer honom tillkänna ordsakerna, hwarföre den saken inthet kunne blifwa i går företagen, och att Senatus där uthi är ånskylladt, effter dhe haa giordt sitt till, så myckit dhe haa kunnat, och inthet kunne tänckia, det han skulle slippa och rymma.

Senatus beslöth att Erics Binningij stipendium, och det honom resterar aff hans förra stipendio, skall arresteras.

2. Studenterna convocerades till tijssdagen effter diem purificationis.

Den 24 Januarij. Præsentes Rector Magnif., M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

Rector refererade sigh hafwa talt medh Her Landzhöfdingen om Binningio, som rymbder är, att Senatus Academicus hafwer effter sitt högsta förståndh handterat den saken, men dhet han slapp så bort, rådde ingen före. Her Landzhöfdingen haar befalt att wachtkarlarna skola sättias inn, att dhe inthet bättre hafwa achtadt på; dhet Rector och giorde, Rector sade och sigh hafwa kallat upp nu Erics Binningij landz-

män, effter det synes Binningius haar hafft hielp, när han haar kommit uth.

Sedan kommo wachtkarlarna inn, Jöran och Bertill Erichson. Rector frågade om dhem inthet war befalt, att dhen eena skulle stå på eena sijdan proban, och dhen andra på andra sijdan, och att dhe skulle achta medh fiijt på; dhe swarade att dhet war santh, men Bärtill haar gått heem till måltijdz, och i midler tijdh slapp han uth. Jöran bekände, att Eduardus Razelius haar kommit till prubban, och frågat aff Bertill wachtkarlen, huru står till Bertill? Bertill haar swarat, här är kalt nog, wore wäll i hade een pijpa tobaak att gifwa migh. Eduardus haar bett Binningium, att han skulle gifwa honom een gångh dricka, Binningius haar gifwit honom itt stoop ööl. Då haar Eduardus sagt: i haa föga förtiänt dricka, effter i hålla så starck wacht om honom.

Erici Binningij discipel Isacus Johannis, pastoris sohn i Vissboo, bekände att Petrus Scheferus haar gått i Binningij kista, och tagit ther uth några dal:r, och burit åth Binningio samma dagh, som han rymbde bort.

Sedan bleff M. Fraxenius inkalladh, som är Binningij landzman, honom bleff förehållit, att Binningius inthet kunne uthan hielp komma uth, hwar till åthskilliga indicia ähre, och emädan i bödo till att cavera honom uth, synes wara lijkt, att i weete, huru han haar kommit uth, och hwar han är. M. Johannes Fraxenius swarade, att det han begiärte honom uth, gjorde han effter hans inständig begäran, hålst effter barberaren sadhe, att dhen sargade skulle wäll komma sigh före igen: men sedan han förnam dhen andra blifwa swagare och wara afflijden, bödh han det inthet till heller meer, och thet tillbödh han sigh göra eedh, om så fordradess, att han inthet wiste när, och huru han kom uth, eller hwar han nu är.

Sedan inkalladess Petrus Scheferus och förhöltz honom det samma och frågades om han inthet förnam aff Binningio att han skulle rymma, effter han togh hans penningar uthur kistan och baar till honom. Petrus swarade, att han fuller war i kista, och togh uth penningar och sågh elliest effter hans saker, effter Binningius sielff tänkte, och iagh medh, att han

skulle snart blifwa fördh på slottet, att iagh sedan kunne weeta referera för hans föräldrar i Sverige, hwart hans saker hade tagit vägen, och huru medh honom war tillgångit.

Petrus Acander berättade, att några poikar spridde uth att dhe haa sedt Binningium löpa på kyrckiogården åth bibliothecet, men hwad poikar det woro, kiände han intet.

Studenterna, som woro bönder i comœdien, Samuel Hieronymi, Barthollus Michaëlis och Esajas Nezænius blefwo inkallade, och sades att the gofwo misstankar om sigh dher medh, att dhe woro een stundh ifrå comœdiæ acten, och kommo sedan inn, tå fångin slapp bort. Samuel Hieronymi berättade att twå aff dhem stodho uthan för döran, och een innan före, och een gångh war iagh hooss min nutritium och sågh åth barnen, som woro allena heema, andra gången war iagh effter ööl medh Bartholdo, som wij drucke i acten, och det willia wij giöra wår eedh, att wij inthet något gjorde till saken att han slapp uth, eller dher om wiste.

Sedan kom Ericus Kolmodinus, honom förehöltz det samma, han swarade äfwen som andra: een gångh war han alle nast om een afton medh Skepparen och M. Joh. Fraxenio och besökte honom, meer hafwer han inthet haft hwarken förr eller sedan medh honom att beställa.

Sedan kallades andra hans landzmän, Olaus Arpenius och Eduardus Karelins etc., Sudermanni, dhem förehöltz att dhe woro suspect till att han kom bort: dee swarade, att dhe inthet woro wållandhe att han kom bort, och tilbödo att giöra sin eedh, att dhe inthet haa practicerat eller sielff hulptit honom uth. Petrus Scheferus bekände sielffmant, att han war een afton hooss Rectorem och begiärte få liggia hoos Binningium een natt, effter Binningius haar klagat sigh för honom, att den natten tillförenne rumorades, och begiärte det skulle noteras.

Sedan framhadess M. Kexleri domesticus Nicolaus Bagge, han refererade, att han war några gånger och besökte honom, och baar honom itt och annat, som hans wårdinna sände, och när han förnam att Binningius war bortrymbder, har M. Kexlerus befalt honom och Scheferum gåå och sij öfwer hans sa-

ker, men att han skall weeta hwar han är, det kan han intet säija.

Den 29 Januarij. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Justander.

1. Framtedde Johan Ericsson Tolpo Nicolai Gabrielis obligation på 32 dal:r 31 öre k. m., item på 6 allnar öfwerkijk, dem han haar lofwat betahla förledne Henrici åhr sedan.

Een borgare Jöran Sonni intedde hans obligation på 8 tun:r spannamåhl. Sammaledess een besökiare Marcus Bengtsson hade b:te Nicolai obligation på 19 dal:r k. m. att betalas nästförledne Henrici tijdh.

2. Sedan framkom wålb. Her Landzhöfdingens fulmächtige Johan Plagman och begärte uthslaggh i saken emillan Her Landzhöfdingen och M. Kexlerum. M. Kexleri fullmächtige Nicolaus Bagge ingaff M. Simonis sware-schrift på Her Landzhöfdingens inlaga. Plagmannen sade, att thet är bara fåfånga som M. Simon schrifwer i sin schrift, och fögo wårdt att swaras på. Senatus sade: i kunne wijsa Her Landzhöfdingen schriften, om han will replicera; hwar och icke, så skall der på föllia uthslaggh.

3. Grelss Matzsons, een borgares, hustru kom in och sade att Nicolaus Gabrielis studiosus, som slogh hennes man, haar nu förlijkt sikh medh honom.

4. Bleff beslutit att wachtkarlarna, som höllo wacht för Binningio, skola sittia hooss wachtmästaren till nästa Consistorij dagh, och om dhe dher till icke schaffa sikh caution, skola dhe gåå i prubban.

5. Beslötz att andre postdagen skall schrifwass till Her Rijkzdrotzen och cammar collegium om D. Olai löhn, att han, som lofwat är, finge augment på staten.

6. Nicolaus Gabrielis lofwade innan 14 dagar betala Sonni, och gifwa strax panth åth besökiaren.

7. Inspectores stipendiariorum på detta åhr: D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Justander, M. Miltopæus.

8. Bleff beslutit och affsagt att Nicolaus Gabrielis skall tillställa Johan Tolpo, det han honom skyldigh är, innan 14

dagur, eller nöijachtigh caution, och i midler tijdh arresteras han.

9. Matthias Farelus begärte dimission för sin siukliga lägenheet, effter han inthet kan förestå partes amanuensis Secret. Bleff honom efterlåtit, och Secretario tillsagt att taga een annor amanuensem.

10. M. Thuronio bleff bewilliat 30 dal:r k. m. att bekomma aff förledne åhrs fisco, dem han gaff åth den, som skreff constitutiones reena i Stockholm.

Den 5 *Februarij*. Præsentes Rector Magn., M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Då framkom Bengt Joensson, een köpman, och gaff tillkänna, att Ericus Binningius war honom skyldigh, begärte för den skull bliffwa betalt aff hans stipendio, effter han honom der till assignerat hade. Voterades:

M. Miltopæus: Erics Binningij stipendium arresteras, på det Senatus haar något att tillgå, om dhe bliffwa tilltalte för hansse skull.

M. Axelius: det samma.

M. Andreas Thuronius: Bengt Joensson blifwer betalt effter sitt contract.

M. Bergius: det samma.

M. Achrelins det samma.

D. Olaus: Effter lagh kan man inthet annat göra, uthan att Bengt Joensson betalass aff Binningij stipendio.

M. Thauvonius: Det borde considereras, huruledes dhe hafwa contraherat, om han haar assignerat honom på sitt stip., så må Bengt Joensson bekomma sin betalningh, elliest intet.

Sententia: Bengt Joensson görs Binningij assignation godh.

2. Sedan kom Her Landzhöfdingens fullmächtige Johan Plagman och swarade på M. Kexleri exception. Nicolaus Bagge, M. Kexleri fullmächtige, tog copian eemoot aff Her Landzhöfdingens schrift, och lofwade swara der på näste Consistorij dagh.

3. Sedan gaff Rector tillkänna att borgomästare(!) och

rådth hafwa beswärat sigh öfwer några gifte studenter, som handla staden till meen; två aff dhem, Sigfridus Thomæ och Josephus Vargh, woro uppkallade och frågades om dhe hafwa drijfwit någon handel, dhe swarade att the inthet hafwa handlat, uthan Sigfridus haar allenast fått några tunnor spanmål aff sin broder effter sina salige föräldrar. Dhe bleffwe tillsagda, att så myckit dhe kunna behöfwa till huuss behoff, få dhe köpa, men förmeentes att dhe inthet elliest få driffwa någon handel.

4. Bleff afftalat att Dn. Procancellarius skall bidias han wille schriffwa till fru Margreta Brahes förmyndare om den spanmählen hon till Åbo domkyrckia föräkrat haffwer, emädan fougden säger att 1661 åhrs ränta inthet kommer fruu Margreta Brahe till, uthan sahl. Her Rijkscantzelerens söner, dhe unge grefvarna.

Den 12 Februarij. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltpæus.

1. Rector gaff tillkänna att Her Præsidenten i hoffrätten haar sänt till Rectorem Secretarium judicij regij att säja det i Consistorio Acad. skall practiceras charta sigillata. Res.: Cancellarius skall der om consuleras medh breff i morgon otta dagar till.

2. Sedan inlade M. Simon sin duplicam eemoot Landzhöfdingen. H:r Landzhöfdingens fullmächtige begärte att communicera medh Her Landzhöfdingen.

3. Frankom Olaus Bothvidi, Isack Palickas fullmächtige, och sade sigh hafwa låtit citera Kolmodinum för någon gäldh han är Isaak Pallicka skyldigh. Res.: Olaus Bothvidi skall lägga in schriffteligen, och Kolmodinus swarar näste Consistorij dagh.

4. Simon Caroli inlade schriffteligen eemoot dhem, som senast in fac. philosophica promoverade, att han hade låtit dem bekomma 2 faat ööl på betalningh, men ingen bekommit. Res.: Dhe skola citeras som tillstädz ära.

Den 19 Februarij. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronium, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Rector begärte weeta Sen. Acad. meningh om charta sigillata skall practicerar här in Consistorio, efter Her Præsidenten haar sändt dher om till Rectorem. Res.: Emädan ordinantzien inthet exciperar någon, uthan dhe som extreme fattiga ära, altså kunne wij inthet wara der eemoot, och tillkommande söndagh skall der om intimeras.

2. Laurbecchius begärte niuta stipendium längre. Res.: Denne gången kan det intet skee, efter rummen ära besatta, men om någott augment kan obtineras, så kan han blifwa hulpin.

3. Bleff beslutit att Aldrovandi historia animalium köpes till bibliotheket, om bookföraren will creditera henne på nästkommande år att betahlass.

4. M. Andreas Petræus bibliothecarius begärte pecuniam diligentiorum för detta åhret. Res.: Senatus kan det intet göra.

5. Bleff bewilliat at Jöran Tönnesson i Suonola och Vesilax niuter tillgiffit på Academiæ deel aff dhe 40 mark böter, han widh häradtzinget bleff fäldt till.

6. Rector begärte Sen. Acad:ci vota och sentiment, hwadh medh Erics Binningij landzmän giöras skall, som kunne wara misstänkte, att dhe hafwa hulpit till att han slapp sin koos, besynnerligen Johannes Fraxenius och Petrus Scheferus.

M. Miltopæus: Binningij landzmän må gå eedh, att the inthet hafwa practicerat honom uth.

M. Justander: det samma.

M. Axelius: det samma.

M. Thuronius: det samma.

M. Bergius: det samma.

D. Olaus: Eemoot bådhe Fraxenium och Petrum Scheferum äro starcka præsumptioner, dherföre må dhe purgera sigh medh eedh.

M. Abraham: det samma.

D. Alanus: det samma.

Beslötz att M. Johannes Fraxenius och Petrus Scheferus skola gåå sin eedh.

M. Joh. Fraxenius gick denna eeden: Jagh swär widh Gudh att iagh hwarken sielff eller genom någon annan haf-

wer practicerat Ericum Binningium uthur Academiæ fängelse, eij heller weet hwem honom haar uthhulpit, eller hwart han sigh begaff eller nu är, så sant migh Gudh hielp till lijff och siäl. Den samme eeden gick och Petrus Scheferus.

Petrus Platinus bleff antagen till Secretarij amanuensem, och får stipentium in suprema classe.

Den 26 *Februarij*. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Bleff det brefwet upläsit, som går ifrån Consistorio Acad. till hofrätten, eemoot hustru Elisabethz klagomåhl.

2. Petrus Platinus inkallades och bleff honom sagt, att han är nu antagen, och præsterade iuramentum taciturnitatis et fidei.

3. Proponerade Rector Quæstoris begäran, der medh han begärte weeta, om den halfwa krigz hielpen skall uttagas till Academien aff des bönder, som kronan får andra halfparten? Res.: Dher på skall framdeeles swaras.

4. Her Landzhöfdingens fullmächtige Johan Plagman inlaade eemoot mäster Simon attest aff rådmännen Hans Hansson och Håkon Andersson. M. Simonis fullmächtige begärte dilation till dess fundamental saken bliffwer slijten i hofrätten. Parterna togo affträde, och Rector begärte Senatus wille säja sin meningh om Baggens begäran. Bleff beslutit att M. Simon skall swara näste Consistorij dagh.

Sedan kalladess dhe inn, och frågadess aff Nicolao Bagge, huru wijda M. Simon haar angifwit saken i hofrätten, han swarade: M. Simon haar angifwit hufwudhsaken eemoot Såger. Nicolao Bagge bleff sagt, att M. Simon skall swara näste Consistorij dagh.

5. Bleff beslutit att M. Abrahamo skall tillställas 60 dal:r aff Academiæ fisco för det han loffwade åth secret. Schuncken för det kongl. breffwet på Acad. intrader, det öf-riga betahla professores, som confirmationen finge.

Den 5 *Martij*. Præsentes D. Alanus Prorektor, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Framtedde Petrus Platinus Rectoris Magnifici exception eemoot M. Johannem Frazenium, hwilken bleff uppläsin. M. Johann begärte swara schriftteligen der på, och bleff honom samma schriftt meddelt. Sedan kom Rector sielf tillstädes.

2. Bleff beslutit att Henricus Adolphi Terserus niuter stipendium till missommaren 1662.

3. Rector föredrogh, huruledz een student Petrus Uro war tagen aff wachten medh een pijga i kyrckio förstugan om natten klockan itt. Studenten bleff inkalladt och berättade, att han om natten kom medh Bengt bakarens pijga ifrå waakstugu, dher dhe hafwa wakat öfwer lijk, och pijgan fick inthet gå genast wägen heem för tumult på gatan, som höltz aff druckna karlar medh dragna wärjor, derföre lop hon åth kyrckiogården, och han lop medh, sedan gick han igenom kyrckiogården uth heem åth, och pijgan heem till sitt, men effter han sågh dhe hade bardisaner, som folgde effter dhem, dherföre wände han om, och skulle see, hwadh thet war för folk. Då haar han sedt att thet war wachten, och haar gått igenom deeras hoop, och gått sedan heem och lagt sigh, och der haar wachten tagit honom på sin säng, och förde honom till Rectorem. Studenten bleff arresterad till dess saken blifwer slijten.

4. Kom Olaus Bothvidi på Isaak Pallickas wägnar och Kolmodini fullmächtige, då swarade Kolmodinus på Pallickas inlaga, hwilken bleff uppläsin, dhem bleff sagt, att the taga goda män öfwer den saken, dhe loffwade tala medh sina principaler. Olaus Bothvidi kom igen och begärade D. Olaum Wexionium och M. Thuronium på sin sijda. Kolmodini fullmächtige begärade M. Petrum Bergium.

5. Cämnbärs rättens ransakningh bleff upläsin angående studenten Petrum Uroi, och pijgan som bleff grippen om natten.

6. Sedan kom Her Landzhöfdingens och M. Kexleri fulmächtige. M. Simonis triplica blef upläsen. Johannes Plagman begärte doom i saken. Dhem bleff sagt, att nästkommande odensdagh will Senatus wijdare uthlåta sigh, hwadh dem i saken nu står till att göra, effter saken är uthagerad.

7. Rector föreslogh, att hooss regiam majestatem skall anhållas om frijheet på pappiyr, som dhe i Ubsala haffwa, att the få tollfritt papiyr inn.

8. Bleff beslutit att acta Academiæ skola bindas inn medh dhet första.

Den 12 Martij. Præsentes D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronium, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Framtedde M. Fraxenius sin förklaringh eemoot Rectoris beswärs schriff och på sin - - - (?) hwilken bleff uppläsinn. Sedan kom Magnificus tillstädz.

2. Sedan framstegh M. Thuronium och præsenterade sin klago schriff eemoot M. Thauvonium för slagzmähl. M. Abrahamus sade den innehåller osanningh. M. Tavonius sade det är lögn, att han nånsin haar kallat sin konst gyllen konst.

3. Sedan kom rådmans Henrich Shepers fullmächtige Bengt Joensson och krafde någon giäldh hooss Clas Jägerhorn. Jägerhorn swarade, att hans mohr står för den gålden och haar altså betalt dher på.

Bengt Joensson exceperade, att Claass Jägerhorn haar uthtagit, derföre söker rådmannen honom. Bleff voterat:

M. Miltopæus: Jägerhorn skall drifwa på betalningh hooss sin mohr, efter han haar tagit uth hooss rådmannen.

M. Justander: det samma.

M. Axelius: Scheper söker fruun.

M. Thuronium: Jägerhorn skall tillställa Scheparen betalningh.

M. Bergius: det samma.

D. Olaus: Det blijr der widh, som i fior beslöt, att fruun betahlar honom, efter hon haar tagit på sigh och schriffwit dher om Consistorio till.

M. Thauvonius: det samma.

Rector: att Jägerhorn betahlar.

Sent.: Jägerhorn skall skaffa Schepper betalningen aff sin mohr uthan långligt uppehåll.

Jägerhorn begärte dilation till första yppet vatn. Res.: Bleff efterlåtit.

4. Rector refererade att borgmästare och rådha haarsänt till honom och låtit säga, att dhe inthet kunna giffwa den glassmästare drängen lööss, uthan Landzhöfdingen måtte decidera der uthi. Res.: Thuronius talar der om medh Landzhöfdingen.

5. Her Landzhöfdingens fullmächtige och M. Simonis kommo fram. Plagmannen framtedde ännu Her Lanzhöfdingens inlaga, hwilken bleff upläsin. Dhem bleff sagt, att antingen M. Simon will ännu swara eller eij, så skall sententia falla tillkommande onssdagh.

6. Sedan inlade Kolmodinus eemoot Pallicka, hwilket bleff uppläsit; Isaak Pallicka lofwadhe swara derpå.

7. Bleff beslutit att effter M. Achrelius är inspector stipendiariorum, admoneras han ännu att han disputerar sin gångh. Hwar han det icke effterkommer, skall den portion honom tillkommer pro inspectione stip. falla till fiscum.

8. Sedan kom Johannes Eliæ Närpensis och klagade på Johannem Eriki Falck, att han haar i måndagz affton förklädt sikh och mött honom på gathan, och kallat honom hunssfått och skält elliest fuult, och haar sedan sprungit honom i håret, och fahrit illa medh honom, och een schriffware medh honom. Johannes Eriki nekade der till, och sadhe, att han haar warit den natten hooss Nicolaum Nycopensem, och gått dijt, sedan han war heema till affton måltijdh. Johannes Eliæ hade een myssa, som han hade fått i combatten, och sade den war Johannis Eriki. Johannes Eriki sade, att den mössan hörde honom intet till. Samme dagh kl. 2 effter middagen höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnif., M. Kexlero och Secretario.

Då kom åter Johannes Eliæ fram och hade witne der på, att samma myssa, som han i Consistorio hade och Johannem Eriki Falck intet wille kännas widh, war lijkwäll Johannis Falckz mössa.

Studiosus Jacobus Tammelinius witnade, att Anders von Myndes pijga, dher som Johannes Falck hade sin cammar, bekände att samma myssa war Johannis Falckz myssa, den hon

haar sagt sigh grant känna der aff igen, att den samma myssan haar lämbnatz dhär, när han der een gångh druckit hade.

Gabriel Tammelinus och Thomas Florinus berättade, een lijten gässe som gäster hooss fiscalen och är heema i Wijborgh, när han sågh den myssan uthi Johannis Eliæ handh, haar han uthaff sigh sielff sagt, denna myssan hörer wår Johannes till, och wille bära inn myssan.

Sedan bekände Johannes Falck, att han war den samme som war i hoop medh honom, nembl. Joh. Eliæ, på gatan, men sade att Johannes Eliæ haar först kallat honom hunssfott och der aff haar trättan kommit dem emillan. Johannes Eliæ nekade der till. Johannes Falck blef arresterad till näste Consistorij dagh.

Den 19 *Martij*. Præsentes reverendiss. D. Procancellarius, D. Alanus, D. Olaus, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Framtedde Petrus Platinus Magnifici Rectoris andra inlaga eemoot Fraxenium, hwilken bleff upläsin.

Fraxenius sade, att dhen schriften han inlade meente han intet annat medh, uthan allenast intyga sin oskyldigheet till sådana beskylningar, som aff hans missgynnare orätt är för ven. Sen. Academico eller dess assessoribus berättadt, såsom är, att han om nätterna skulle rändt på gathan.

Prorector frågade aff Fraxenio, om han wille swara wijdare på Rectoris schriff, han swarade sigh det föga kunna giöra, efftersom det blijr alt wärr och wärr upptagit, det iagh till min oskyldigheetz förklaringh inteer. Sedan bleff honom sagt att träda aff. Der effter kallades Fraxenius åter inn. Och reverendiss. D. Episcopus sade honom effter Senatus decretum: det är illa, att i, som nu så länge haa warit widh denna Academien, och alt här till warit stilla, nu skole drista sigh att ingå een sådan action eemoot Rectorem och Senatum, altså på det i denna gången blifwe salverade, är wårt inrådande, att i förnöja Rectorem medh depreceraende munteligen och Senatum Acad. medh een schriffteligh deprecation, och i midler tijdh i det göre, skole i wara starckt arresterade. Fraxenius tackade Senatui och lofwade efterkomma.

2. *Senatus Academici* i Åbo uppskofs doom emillan Landzhöfdingen wällborne herren H:r Erich von der Linden på den eena sijdan kärande, och professoren M. Simonem Kexlerum på den andra sijdan swarande, angående några iniurier, som M. Simon är angifwen före, affsagdh in Consistorio majori den 19 Martij, anno 1662:

Efter Hans Höghgreff. Excell:ces Höghwälborne Her Rijkzdrätzens, och denna Academiens Cancellarij schriftteliga befallningh upskiutes denna saak, till dess hon medh hans Höghgreff. Excell:tz blifwer communicerad, hwar efter sedan entligt uthslaggh i saken falla skall.

Sedan inkallades Johan Plagman, H:r Landzhöfdingens, och Nicolaus Bagge, M. Kexleri fullmechtige; frågades aff Baggen, om Kexlerus wille wijdare swara på Her Landzhöfdingens senaste inlago. Baggen swarade, efter der intet nytt är uthi, uthan dher på är förr swarat, altså haar M. Simon intet wijdare att swara. Plagmannen begärade på Her Landzhöfdingens wägnar, att rådhmännerna, Her Landzhöfdingens witne, skulle framtagass och efter laggh affhöras, för än domen affsäijes. Sedan publicerades domen. Och Rector sade, hwadh witnens affhörande widhkommer, så skall der uthi efterkommas hwadh laggh förmåhr och förswarligt är, så snart Cancellarij betänckande öfwerkommer.

3. Johan Plagman framkom på Henrich Skäpers wägnar, och begiärte Claass Jägerhorn må tagass i arrest till näste Consistorij daggh. Claass Jägerhorn sade, iagh weet intet hwadh Skäper will meera hafwa aff migh, efter hans fullmechtige war till fridz medh det som affskedades senaste Consistorij daggh.

Rector begiärte *Senatus vota*:

M. Miltopæus: Han må arresteras efter rådhmannens begäran.

M. Justander: Han får dilation efter lag på 14 dagar, och sedan kan han arresteras.

M. Axelius: Han må fuller arresteras.

M. Thuronius: Man kan inthet neeka Schipparen arrest,

och kan Jägerhorn i midler tijdh affinna sigh medh honom, så slipper han arresten.

M. Bergius: det samma.

D. Olaus: Effter modren haar tagit på sigh saken, derföre kan man intet arrestera Jägerhorn.

M. Abraham: Handh bör handh fylla: derföre må Claas Jägerhorn arresteras: effter han haar tagit uth sakerne.

D. Alanus: Om han arresteras, så går det seenare votum emoot det förra.

Sent.: Jägerhorn tages i arrest således, att han comparerar näste Consistorij dagh widh det wite, som constitut. för-måhla.

4. Sedan framstegh M. Thauvonius och lät upläsa sin inlaga eemoot Thuronium. Thuronium läfwade swara der på.

5. Een kohna, Lissbeth Jöransdotter, klagade på Petrum Matthiæ studiosum, att han haar besoffwit henne och lofwat ächta henne, haar och der på länge gäst hooss henne, och tagit penningar aff henne. Han swarade medh een schrift, att hon haar bedragit honom och kommit till honom i dryckes-måhl. Hon sade det war intet sant. Een borgare, Jöran Bengtsson, witnade att han sågh dem båda liggia i sängen. Twå hustrur witnade, att han haar lofwat henne ächtenskap, Wallbor Bertills dotter och Brita Johans dotter, dhe samme witnade att han haar altijdh ährligen förhållit sigh.

Petrus sade, att Gregorius Matthiæ studiosus hade och besåffwit henne.

Beslötz att Petrus Matthiæ går i proban till wijdare beskedh.

Den 20 Martij. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronium, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Rector gaff tillkänna, huruledes Her Landzhöfdingen i afftons haar warit hooss Rectorem, och protesterat der eemoot, att een interlocutoria bleff fält och ingen decisiva uthi saken eemillan honom och Kexlerum, och lofwat beswära sigh öfwer Senatam Academicum derföre, och i synnerheet att intet hans witne blefwe affhörde och dhe finge affläggga sin

oedh. Rector haar swarat, att Senatus Acad. haar giordt der uthi efter Hans Höhgrefl. Excell:tz schrifteliga ordre och befallningh etc., sade der hooss, att Her Landzhöfdingen haar låtit merckia sigh, det han intet wore obenägen till förlikningh; och meente ännu rådeligit wara, att M. Simon skulle sökia förlikningh. M. Simon sade sigh gerna willia förlikas. M. Abraham Thauvonius och M. Bergius bleffwe förordnade att gå till Her Landzhöfdingen och sökia förlikningh på M. Kexleri wägnar.

2. Sedan bleff musicantens Jacob Weins supplication upläsen, der uthi han begiärte Consistorium Academicum wille något bewillia honom till afflöningh, för det han hafwer tient och musicerat i kyrckian och framdeles görandes warder: Rector begiärte hwar wille säija sitt betänckande. Voterades:

M. Miltopæus: Jagh tycker att här uthinnan behöfwes alla collegiernes sammankompst, och så kan man något sluta, men intet elliest.

M. Justander: Efftersom senast bleff afftalt, så må det anstå så länge, till dess (man) förnimmer hwadh hoffrätten gör, sedan will man wara betänkt hwadh honom giffwas skall.

M. Axelius: När man förnimmer, huru andra collegier bequämma sigh, så kan man seen rätta sigh der efter.

M. Thuronius: Ehuruwäll iagh haar betalt honom hwar gångh han haar haft omak för migh, så tycker migh lijkwäll, att honom skulle colligeras medh pungen i kyrckian till afflöningh.

M. Bergius: När iagh behöfwer honom, så will iagh betala honom.

M. Kexlerus: det samma. Och will han reesa hädan, will iagh gee honom een reesepeningh, elliest inthet.

D. Olaus: Effter han uthi sin supplication beroper sigh på det honom är loffwat, så måtte det wara skedt aff Consist. eccles., så woro det wäll, att det som loffwat är, måtte efterkommas. Och i synnerheet efter han haar tient een tijdh, kunne man bewillia honom aff Senatu Acad. 60 dal:r.

M. Thauvonius: Det wore wäll att collegium komme

der om öfwer eens, och tyckes wara billigt, att han blefwe betalt, för det han hafwer haft omaak.

D. Alanus: Effter iagh haar omak för honom, så är billigt att han haar omak för migh: doch will iagh efterlåta honom frijheet på påschapenningar och annat, det honom bör giffwa mig om åhret.

3. Framkom en borgare Matz Kastu och anklagade Jöran wachtkarls hustru Walbohr Lars dotter, att hon haar stulit uthur hennes fällebodh några saker: lijn, pölssor, och korffwar och salt; hustron tillstodh att hon haar tagit lijn och pölssa och några korffwar, dem han strax igen fiok, men intet salt haar hon tagit. Frågades aff borgaren, huru myckit hon haar stulit, han swarade: hwem kan weeta så wist, huru myckit det är, hon hafwer fuller warit i bodan och stulit meer än een gångh; hustrun sade, att hon alldrigh haar waarit der meer än denna gången.

Jacob Fransson gjorde sin witnes eedh och bekende, att hon haar stulit 6 mark:r lijn och 12 mark:r pölssa, dem han sågh bäras igen.

Een hustru Därde Larss dotter bekände, att hon sågh henne bära igen 2 knippor lijn, kunne wara 6 mark:r, och korffwar några st., 5 eller 6 st.

Wachtkarlens hustru sade, att Matz Kastu hade tagit på förlijkningh så gott som 4 dalr 16 öre. Matz Kastu bekände att hon och hennes man haffwa fuller sökt förlijkningh, men der till är ännu dem emillan intet kommet, effter dee intet hade att giffwa så myckit, som han begiärte i förlijkningh.

Jöran wachtkarl bekiände, att han har giedt på förlijkningh åth borgaren 1 stoop brännewijn, 3 kannor öl, och hållit een natt wacht för honom.

Sent.: Alldenstundh att Walbor Larss dotter befinnes haffwa stulit ifrå Matz Kastu 6 mark:r lijn, een pölssa om 12 mark:r och några st. korffwar, dy ehrkänner rätten att hon böter effter straffordningen tre gånger så myckit det wärdt är hon stulit haffwer, hwilket sigh belöper 10: 4. (öre) k. m. Och giffwe målsäganden sitt igen.

4. Bleff beslutit, att emädan professores bleffwe förhin-

drade uthi Consistorio förmiddagen i dagh, derföre noteras in-
gen professor pro absentia a lectione.

Den 29 Martij. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Thuronius, M. Axelius, M Ju-
stander, M. Miltopæus.

Bleff beslutit att till Hans Höghgreff. Excell:tz skola öf-
werskickas acta emillan Her Landzhöfdingen och M. Kexle-
rum, och schriffwess öfwer om den saken som föllier: Att
saken nu uthi Senatu Academico är uthagerad, men medh dess
uthslagh effter E. Höghgreff. Nådes befallningh är dilationerad,
lijkwall aff discurserna uthi Senatu tyckes denna saak wara
aff ringare importance än Här Landzhöfdingen intenderar, aff
orsak: 1. Att M. Simon inständigt nekar sikh fält sådana
ordh, som i attesten förmähles. 2. Jäfrar M. Simon witnen
medh tämliga skääl, som skulle dee wara wildoga. 3. Posito
att M. Simon i hastigheet hade fält sådana ordh, så synas de
ändoch intet angripa Her Landzhöfdingens ähra, existimation
eller ämbete. 4. Hafwer M. Simon på äthskilliga sätt sökt
förlikningh, men Her Landzhöfdingen warit oförsonligh. 5.
Hafwer och Her Landzhöfdingen iniurierat M. Simon nogh
uthi sina inlagor, som E. Höghgreff. Nådhe seendes warder.
6. Anlangande Her Landzhöfdingens förbodz föracht, sikh ne-
kar M. Simon sikh haa bygdt eemot hans förbodh, der iempte
heemställess uthi Hans Höghgreff. Nådes höga betänckande,
om M. Simon war plichtigh att parera Landzhöfdingens för-
bodh, effter han är membrum Acad., som haffwer serdeless iu-
risdiction, der till medh så är saken, bygningen anlangande,
ännu hängigh i hoffrätten. Ytterst hafwer och Her Landzhöf-
dingen några gånger solenniter protesterat, att witnen^o måtte
tagass fram, och dee finge afflägga sin eedh, men så haffwer
wij intet kunnat det tillåta, för än wij saken medh E:s Högh-
greff. Nåde communicera, emädan M. Simon deem jäfrar, oan-
sedt dhe dher eemoot excipera. Hwilket wij uthi E:s Högh-
greff. Nådes höghwijsa betänckande ödmiukeligen heem-
ställa, förwäntandess uthi underdånigheet E:s H:greff. Nådes
swahr.

Den 9 Aprilis. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus,

D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Thomass Krydema, borgare, angaff studiosos Olaus Betulandrum, och Nicolaum Betulandrum att dee haffwa några panter hooss honom stående, Nicolaus itt förgylt söffbälte, för 50 dal:r k., Olaus een sölff slijda för 16 dal:r. Borgaren lät lysa upp panterna.

2. Sedan upplästes Nicolai Nycop., Christophori Mylbers och Joh. Falks schriff, der uthi dee begärte att få förlijkas medh Johanne Eliæ. Johannes Eliæ bleff inkalladh och frågades, om han will ingå förlijkningh medh dem; han swarade: ia. Rector begärade Senatus wille säija hwadh medh dem skall görass.

M. Miltopæus: Den eene incarcereras på een tijdh, som war personatus, och dee andre böte arbitr. 8 dal:r s. m. hwardeera.

M. Justander: Efter dee haa warit i itt råd, må dee alla gå i prubban.

M. Axelius: Det samma som Miltopæus, etc.

Sententia: Senatus erkänner att Nicolaus Nycopensis och Christophorus böta hwardeera 8 dal:r s. m. till Consistorium för deerass begågne excess, och Johannes Falck går i carcerem till nästkommande söndagen.

3. Rector begärade Senatus wille säija sin meningh om futuro Rectore.

M. Miltopæus: Ordo går fuller till M. Thuronium.

M. Justander: det samma.

M. Kempe: det samma; efter constit. innehåll bör Thur.

M. Bergius: det samma.

M. Simon: det samma.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: det samma.

D. Alanus: det samma.

Sent.: M. Thuronium blir Rector, och mutatio Rectoratus blir den 17 Junij nästkommande.

4. Secretarius sändes uth att säija Johanni Eliæ, Johann Falck etc., efter dee haffwa supplicando begiärt att få

förlijkass, och Johannes Eliæ bequämmar sigh der till, derföre efterlåtes dem att förlijkass. Och sedan publicerades offwanschreffne doom.

5. Sedan kom åter den konan Lissbett Jörans dötter och klagade på Petrum Matthiæ, att han haar besoffwit henne, och loffwat henne ächtenskap. Petrus sade att andra haffwa haft att beställa medh henne. Een hustru Brita Lars dotter witrade att Petrus Georgij haar soffwit hooss henne. Joen Bengtsson sade Gregorius Matthiæ haar haft giöra medh henne. Carl wachtmästare bekende att corporal Claas ifrå Tammela haar legat när henne. Hustru Brita Lars dotter bekende att corneten Swartens tienare haar haft att beställa medh henne.

Studenten går in carcerem till nästkommande onssdagen för den syndh han haar giordt på långfredagen.

6. Johan Cursor begiärte hielp att låta begraffwa sitt barn medh, honom lofwades klockorna frij, när han anmodar der om in Consistorio ecclesiastico. Mullen får han och uthan penningar och 10 dal:r k. m. aff fisco.

7. M. Johannis Fraxenij deprecations schrift bleff upläsen, och Rector medh venerando Senatu låte der med falla, och gofwo honom till, det han dem offenderat hade.

8. Sedan kom Johannes Eliæ fram och klagade på Andream Timmelandrum, att Andreas haar palmesöndagen skält honom, och kallat honom hunsfott etc. Petrus Rungius haar hört der på. Gabriel Tammelinus och Thomas Florinus witrade, att dee hafwa hört Petrum Rungium säja det för sigh, att han så kallat honom. Gabriel öfwertygade Andreæ, att han haffwer bekänt för honom sigh haffwa sagt det.

9. Examen publicum skall begynnas den 2 Majj.

10. Bleff beslutit att Nicolaus Bagge niuter stipendium uthi suprema classe uthi Binningij ställe ifrå nyåhret 1662.

Den 19 April. Præsentes Rector Magnificus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Thuronus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Åter kom den konan Lissbett Jörans dotter och Petrus Matthiæ; frågades, om han wille haffwa henne. Han sade neij. Gregorius Matthiæ och Petrus Georgij frågades, om

dee haa hafft att beställa medh henne; de sade, aldrig. Jöran Bengtson kom inn och bekende, att Gregorius Matthiæ haar legat medh henne i bara schiortan, men inthet sågh han dem bedrifwa otucht medh hwar andra. Grelss Thomasson Rauta, witnade schriffteligen det wara sandt Jöran Bengtson witnade. Voteradess:

M. Miltopæus: Petrus Matthiæ plichtar effter constit., böter 10 dal. s. m. och relegeras per annum.

M. Justander: Wore önskeligit att hans böter kunne lindras, effter han haar warit uthi carcere.

M. Axelius: det samma.

M. Thuronius: Honom borde full böta effter constit., men så synes migh att han böter 40 mark:r s. m. och relegeras på halfft åhr.

M. Bergius: Dhet är tryggast hålla sigh effter constitutiones, effter han på een sådan dyr dagh haar tagit sigh otucht före, will Senatus der uthi lindra något, så kan han der om anhålla framdeeeless supplicando.

Dn. Quæstor: Böte 40 mark:r s. m. och relegeras på halfft åhr, effter han är eenfaldigh och nyss kommen.

M. Kexlerus: Böte effter constit. och relegeras på ett åhr, men synes några signa pœnitentiæ, kan det framdeeles, om han anhåller, mitigeras.

D. Olaus: Böte effter constit. och relegeres till Juul, effter han haar sutit två gångor uthi carcere.

D. Alanus: Det borde considereras om andra haffwa hafft att giöra medh henne, eller han har begått möökränkningh; men effter nu är intygat, att han haar begått möökränkningh, så böter han 40 mark:r effter constit. och relegeres till nyåhret.

Sententia: Senatus ehrkänner att Petrus Matthiæ böter för lönskaläger 40 mark:r s. m. effter straffordningen, och förskonas denne gängen, att han relegeras till nyåhret nästkommande.

Lissbett Jörans dotter beswärade sigh, att Petrus haar tagit aff henne een sölffskeedh och 5 dal:r och lofwat henne 1 tunna malt för sin förtåhringh hooss henne. Res.: Senatus

bealöth att han skall tillstålla henne dem innan onssdagen, eller medh nöijachtigh caution förnöja henne, elliest skall han gå i prubban, till dess han effterkommer det.

2. Matthias Canuti Wichman inlade och anhölt om stipendio; skall refereras inter expectantes.

3. Sedan framkom M. Andreas Petræus och inlade een beswärs schrift eemoot M. Bergium, att M. Bergius haar slutit honom uthur stohlen; hwilken bleff upläsen. M. Bergius frågade Petræum, om han hade rättigheet att stå uthi den bänken. Petræus sade, att han haar altijdh stått ther, och borde weeta när annat war decreterat. M. Bergius sade, effter som det war beslutit, att den bäncken skulle vara för consistorialibus, derföre togh han honom inn, och när Petræus påschadagen kom till bänken, hade Bergius gärna släpt inn honom, men han kunne inthet komma äth, läsen war så giordh. Petræus sade, att han intet bödh till heller. M. Bergius nekade sikh haffwa wist honom till andra döran, eij heller lofwat honom stå i bäncken.

Resol.: Denna saken remitteras till Consistorium ecclesiasticum.

4. Sedan kom Johannes Eliæ och klagade åter på Timelandrum, för det att han hade skält honom. Andreas Timelander nekade inständigt sikh det sagt hafwa. Ven. Senatus admonerade dem till förlikningh, der till dee sikh och accommoderade, och slogo handh der på, effter Andreas intet hade fält sådana ordh, och ingen skall drista sikh till att förwijta honom.

5. Sedan gaff Dn. Quæstor tillkenna, att öfwer det förslaget, som här till är leffwererat, är spannamåhl öfwer 30 tannor korn, erter 10 tannor, och dee professores, som kunna mista sin portion der aff till Academise bygningh, skola få 9 dal:r för tunnan igen penningar. Professores lofwade sända budh till Quæstorem der om.

6. Bleff beslutit att nästkommande torsdagh schriffwes öfwer till Her Cancellarium, för M. Martino Stodio, att han finge niuta frijheet på sin sochn, som andra professores.

Den 30 Aprilis. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus,

D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Rector proponerade, om Hans Mårtensson skall bliffwa antagen till Acad. skomakare. Res.: Talas först medh borgmästare och rådih, och förnimmes huru medh honom kan wara.

2. Sedan framkom rådihman Schäper och angaff Claas Jägerhorn, att han haar reest uth ifrån arresten och intet betalt honom. Res.: Bleff beslutit att till Jägerhorn skall schriffwass såledz, att der han innan 14 dagar icke betahlar rådmannen, skall det exequeras hooss honom, och för arrestens undanwijkande skall han bliffwa tilltalt.

3. Johannes Eliæ angaff dhe studiosos, som honom försåtligen öffwerfölla, att dhe intet haffwa tillstått honom det dee loffwade honom i förlikningh. Res.: Rector admonerar dem att dee betala honom.

4. Christoffer Frankz sohn kom fram och angaff Johannem Åås för gäldh. Johannes Åås tillstodh gällan. Bleff beslutit att han skall ställa sin creditor till fridz antingen medh nöijachtigh caution, eller godh pant, eller betalningh.

5. Bleff beslutit att terminus mutationis Rectoratus skiutz upp ifrån den terminen, som senast satt bleff, om så behöfwes, efter Her Landzhöfdingen haar låtit märcka sigh willia bijwijste samme acten. Men så skall det intet föras in exemplum.

Den 10 Maj. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltpæus.

1. Rector intedde catalogum på studenterna som hafwa undergått examen.

2. Sedan talte Rector om Gustavo Skillingh, att han haar schriffwit een panegyricam till hoffrätten. Facult. philosoph. sade: hooss dem är beslutit, att han intet får pronunciera henne. Senatus tykte det samma.

3. Bleff beslutit att M. Eschillus Fabricius behåller stipendium till nästkommande jul.

4. Sedan kom Samuel hattmakare, och angaff bookbindare mästerswennen Jonas Hager, att han haar skält honom

för een skälm. Jonas sade, iagh weet intet medh eder annat än ähra och gått, men om eert slagh sade iagh, i slogo migh som en skälm, effter i slogo migh och iagh intet wiste dher aff. Parterna affträdde. M. Samuel bleff förehållen att han skulle förlijkas medh honom, medan han intet tillstår mera sin ordh. M. Samuel sade, iagh kan intet giffwa så effter, uthan begiärte hans witne skola förhörass. Dee kommo inn, M. Johan skraddare, M. Zacharias guldsmedh, och M. Claas kopparslagare, och witnade att han medh sin cammerat kom i deras gelagh hooss M. Jochim, och togh på att förföra sigh på een och annan, och när M. Samuel slogh honom, haar han sagdt, i slogh mig som een skälm. Hattmakaren sade sigh hafwa sändt till honom två skomakare om morgonen, M. Marcus och Hans, då haar han än skäldt honom för skälm. Dhe samma witna det; han swarade sigh alleenast skält slaget. Sedan bleff affsagdt, att der han i midler tijdh icke kan komma åstadh någon förlijkningh och affbidia, skall nästkommande onssdagh bliffwa uthslagh, och i midler tijdh skall han, Jonas, wara arresterad och ställa två boofaste män i borgan för sigh.

Den 28 Maj. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Framkom Samuel hattmakare och hans wederpart, frågades om dee woro förlijkta, de sade nej. Sedan lästes upp Israëlis Salandri schrift, den han lade inn uthi Consistorio, och uthtyde Jonæ Hagers saak. Voterades:

M. Miltopæus: Böte 4 r.dal:r.

M. Axelius: 4 dal:r s. m.

M. Bergius: det samma.

D. Alanus: det samma.

V. S. Acad. doom emillan M. Samuel hattmakare, kärande, och Jonas Hager, swarande, angående den beskylningh som bete Jonas bookbindare gesell är angifwen före, affsagt i Consistorio majori den 28 Maj anno 1662.

Sententia: Effter dee skäll ad acta finnas, erkänner Senatus Academicus att Jonas Hager böter arbitraliter till treskiptis 4 dal:r s. m.

2. Sedan kom hustru Karin Jacobs dotter och ankla-

gade Johannem Monæum, att han haar welat slå henne medh kniff [:den hon hade fram:], allenast för det att när Johannes trätte på een hustru, som han är förlofwadh medh, haar hon sagt, han skulle medh sådant haffwa fördragh; der medh språngh han till kniffwen, och wille slå henne, men hon stack sigh under bordet; Johannes swarade, att hon haar bannass på honom och gifwit den hustron inn, att hon skulle slå Johannem, sin man, på truten, och intet wänia honom widh att råda för myckit öfwer sigh, nekade intet till att han hötte henne, och wille slå henne medh kniffwen; tiuff haar han kallat henne derföre, att hon togh bort den kniffwen. Men hon sade sigh tagit till märcke, och(!) hon skulle wijsa honom för magistraten.

Joen Sigfridsson, een bonde ifrån Korois, gjorde sin witness eedh och bekende, att Johannes haar kallat henne hoora. Johannes swarade, att hon kallade honom horkarl etc.

Hustru Brita Clemetz dotter bekände, att hon sågh på, när den andra hustron togh kniffwen. Parterna togo affträde, sedan kallades Johannes inn och förmantes, att Johannes geer sigh ifrån Academiska societeten, effter han är sinnat taga sigh hustru.

Det hustron klagade på honom för det han haar kallat henne hoora, der på förklarade han sigh således: att effter hon kallade honom hoorkarl, så hafwer han sagt, du må wara een hoora, till dess du bewijsar det.

Den 9 Junij. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, D. Olaus, D. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector, att effter terminus mutationis Rectoratus tillstundar, och iagh intet kan prorogera den, derföre will iagh heemställa under Sen. Acad. gåttfinnande och betenkande. M. Thuronius swarade, att hans hustru, som nyss haar födt barn, intet kan bliffwa frisk till den tiden, begiärte det måtte dilationeras till den 26 Junij. Res.: Terminus mutationis upschiutes till den 26 Junij, både för det att Her Landzhöfdingen haar låtit förmärcka sigh wela bijwijsta samma

acten, såsom och att hans hustru intet förr kan komma till några krafter.

2. Bleff beslutit att dhe 60 dal:r, som förr decreterades skulle affgå utaff h:rr professorum löhn, skola betalas aff fisco Academiæ, och der på transporteraras, emedan heela staten participerar aff dhe commodis.

3. Beslötz att D. Enevaldus, M. Thuronijs, inspectores ærarij och Secretarius sij öfwer D. Quæstoris book och 3 åhrs räkningar.

4. Rector proponerade om Märten Hörlingz sohn, den Greffwen recommenderade att få stipendium uthi supr. classe. Res.: Han refereras inter expectantes, till dess catalogus sees öfwer, då skall han kommas ihogh.

5. M. Bergius togh på sigh att reesa till Lappo på synen, som hålles uti Waimoila, och ransakar der medh det samma.

6. Sidst proponerade Rector Secretarij begäran, att han finge reesa till Sverige för några nödwändiga åhrander. Res.: Bleff honom efterlåtit.

Den 23 Junij. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Taltes om gästerna, som biudas till rectoratz gästebodet. M. Thuronijs framtedde itt register. Beslötz att alla der på noterade biudas, effter M. Thuronijs intet haar giordt något gästebodh tillförenne.

2. Sedan inlade Andreas von Mynden supplication, och begärte att han finge uth sin broders arff, som är inne hooss förmyndaren. M. Bergius refererade, att hans sahl. fahr haar fuller bett M. Bergium beställa om hans saker och bästa, och der brodren innan tu åhr intet komme igen, skulle han låta honom få under händer sin broders deel. Res.: Beslötz att han fähr 400 dal:r k. m. att begynna handla medh.

3. Rector taalte om Kolmodino, att han war arresterad och haar likwäll reest uth, han är och skyldigh penningar till Academien, dem han intet haar uthlagdt, och will

intet bequämma sigh. Res.: Så snart han kommer inn, skall exequeras hooss honom.

4. Taltes om studiosis som skriffwa för många bröllops och graffschriffter, och luxuriera uthi stylo, brukandes deorum gentilium nomina. Booktryckaren bleff inkalladh och förmanth intet trycka något medh mindre det är underschrifwit aff någon professore.

5. Sedan kom Carl wachtmästare och beswärade sigh öfwer Nilss wachtkarlen, att han intet haar stått wacht i otta dagar. Wachtkarlen swarade, iagh haar warit och arbetat hooss goda herrar om dagen, så orkar iagh intet hålla wacht om natten. Carl swarade: derföre att du arbetar, får du din betalningh, men wachttjänsten får tuu intet försumma. Wachtkarlen bleff tillsagdh, att han är flijtigt tillstädes och gör sin tjänst.

6. Talte Rector om processibus, att borgmästarna gå öfwer professores, som är eemoot constitutiones, och i går i lijck processen haar Jesenhaus gätt öfwer Miltpæum. Res.: Senatus förmante hwar och een taga sitt rum i acht efter constitut.

Sedan taltess om Quæstore, att han intet heller tager sitt rum i acht. Res.: Secret. befaltes säija honom att han behåller det samma rummet extra Consistorium, som han haar intra Consist. Elliest practiceras medh honom dhe nyia constit.

7. Christoffer Klensmedh klagade an medh een schriff Academiæ glassmästaren Henrich Syrach, att han haar inlåtit sigh i gårdeköp medh honom, och will intet hålla köp. Henrich swarade: iag gjorde kiöp obesedt och uthan witne, och efter busen intet doga, kan iagh intet hålla köpet. Voterades:

M. Miltpæus: Henrich betalar huusshyran för halft år.

M. Axelius: Henrich betalar heelt åhrs huusshyra.

M. Thuronius: Henrich blifwer quarr till michaëls mässa och betalar heelt åhrs hyra.

M. Bergius: det samma.

M. Kexlerus: det samma.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: det samma, om det kunne blifwa till 8 dal:r.

D. Alanus: det samma.

Sent.: Henrich Syrach betalar till Christoffer Hofman heelt åhrs huusshyra, och bliffwer i gården om han will, till michaëls mässa nästkommande.

8. Beslötz att Johannes Cursor får klåde till een klädningh samma slagh som Abram fick, och det betalass aff dhe penningar, som affdragass aff negligentiabus stipendiarijs effter förra decret.

9. M. Justander lade inn och begärte blifwa decanus. Res.: Facultas philosophica loffwade swara honom schriffte-ligen.

Samma dagh klockan 4 effter middaghen,*) præsentē tantum Rectore Magnifico, framkom M:r Erich målare och angaff Salomonem Eenebergh, derföre att han effter sitt giorda löffte intet hade betalt de tijo mark k. m., som han för een kior-tels måhlande till den comœdien, som aff Kolmodino agerades, honom skyldigh war. På samma sätt anklagade och bemälte M:r Erich målare Kolmodinum, och skälte dhem bäge för bedragare. Eenebergen swarade: Kolmodinus sware för sigh sielff, men för sin person sade han sigh hafwa tillsagt honom betalningh, och till yttermeera wisso effter M:r Erich målares mågh Josephus Wargh, som tå tillstädes war, skulle wara bonde uthi comœdien och upwachta i porten och på alles wägnar taga eemoot dhe penningar, som falla kunde, hwarföre sade han sigh hafwa budit bemälte Josephum, att han dherföre cavera skulle, till dess att det bleff betalt, hwilket aff M:r Erich tå bleff approberat och uthi Nicolai Nycopensis och Jonæ Gammals närwahro samtycht. Nu i midler tidh, förutan det att Josephus för sitt omak bekom fem mark:r k. m., hafwer han hooss een quinna i gården ther som comœdien höltz, bortgömbdt 3 dal:r k. m., hwilka penningar han ifrån sigh intet lefwerera will. Och effter nu så är, kan M:r Erich målare ingen betalningh bekomma, emädan hans mågh, som uthi caution står, penningarna under händer haffwer, och dem

*) I protokollets marginal läses anteckningen: In absentia Secretarij notavit Petrus Platinus.

mootsträfweligen innehåller. M:r Erich målare lofwade att han wille så laga, att Enebergen skulle blifwa upbasat och för sitt bedrägerij itt blodigt hufwud bekomma. Eenebergen sade sigh intet derföre fruchta.

Sedan framkom Gustavus Skillingh och witnade, att M:r Erich målare hade på kyrckiogården skäldt Eenebergen för een bedragare och lättfärdigh skälm.

Beslötz att så frampt samme twist intet privatim componeras kunne, så skall witnen, som om samma contractz beskaffenheet kunskap hafwa, framkallass, och sedan der på uthslagh giffwass.

I. J. N.

Acta Consist. Acad. Aboënsis sub Rectoratu Excellen-
tissimi et Præclarissimi viri Dn. M:tri Andreæ
Thuronii, Log. et Phys. Professoris
Publici etc.

A die 30 Junij Anno 1662, ad diem 16 Junij A. 1663.

Den 30 Junij höltz Consistorium præsentibus Rectore Magnifico, M. Achrelio, M. Kexlero, Dn. Quæstore, M. Bergio, M. Axelio, M. Miltopæo. *)

1. Inlade Academiæ fougde Erich Simonsson een förtekingh på några bekostningar aff Acad. räntor innan 6 åhrs tijdh utlagda. Res.: Några punchter blifwa bewilliade, och några differerades till ransakningen, såsom på sielffwa förtekingen annoterat bleff.

2. Framtedde Quæstor Christoffer Enckelz breeff om några gamla quarnar på Acad. ägor, som på många åhr intet hafwa warit i bruk, och Academien een lijten deel i sombliga haffwer, hwarföre han doch tull begärrar. Res.: Rector lofwade willia der om medh H:r Landzhöfdingen taala.

3. Insinuerade D. Enevald räkningh för sitt Rectorat.

4. Intedde och D. Enevald een attest om Gabrielis Josephi inobedientia. Res.: Rector talar medh H:r Landzhöfdingen att profossen hämptar honom inn.

5. Refererade Rector huru Nicolaus Erics studiosus

(* I marginalen läses: Absente Secretario notavit Petrus Platinus.

hade medh een bössas affakiutande sin moder liffwet oförmodeligen affhändt. Stud. Nicolaus Erics tillijka medh sin fader kallades inn och bekände, att een bonde Anders Erichsson från Lille Mälä och Pargass sochn hade kommit till hans fahrs gårdh, hafwandes een ladd(ad) bössa medh sigh, och frågade hwar man skulle finna någon smedh, som samma bössa laga kunne. Studenten hafwer strax folgd honom till Jöran smedh och effter förrättat ährende hafwa dhe bägge der ifrån gått, lemnandes bössan der quarr. I midler tijdh tå bössan war lagadh, haar bonden fördt henne ifrån smeden uthi hans fahrs stugu, och hängt henne på wäggen, och seda(n) gått äth stranden. Om-sider hafwer modren, tå sonen kom in, frågat om bösan war reeda lagat, effter hon hängde på wäggen, tå hafwer sonnen tagit neder bössan och seedt der effter och sagdt: intet kan iagh see här något wara lagat. Och ehuru han henne tå handterade, hafwer hon gått lööss och lodet på modren drabbat.

Fadren bekände att ingen owenskap eller något wredes tekn haar låtit sig märka antingen då eller tillförenne emellan modren och sonnen.

Hustro Gertrudh N. N. giorde sin witnessedh och bekände, att studenten hade kommit in frågandes, hwar han skulle få maat till aftonen, hwar till modren hade swarat, att på eelden war warm maat äth honom; i midler tijdh haar han satt sigh på bäncken widh fönstern, der bössan hängde, och tagit nedh henne och lagdt på bordet, och lijtet der effter gick bössan löss. Och widh hon small aff, hafwa quinfolcken schrijkit i det högsta, hwar öfwer studenten hafwer ledt och sagt: åhå, quinfolck, beswimmen intet, och i det samma begynte modren att giffwa sigh och sade att hon strax brinner upp. Strax hafwer studenten och quinfolken sprungit till och riffwit kläderna aff henne, och frågat huru medh henne tillstodh. Om-sijder hafwa dee förnummit att hon aff skotet war skadd, och hafwer studenten strax lupit effter barberaren. Och bekände dee brede widh, att ingen owänskap war emillan modren och sonen antingen då eller tillförene, uthan då sonnen togz fast, hafwer modren sagt: hwarföre föra dee bort honom, så mycket wille han det som iagh.

Hustro Margreta Jörans dotter gjorde sin witnessedh och bekände, att då hon kom dijt efter eeldh, hafwer hon alleenast sedt att bössan oförwarandes small aff, och modren bleff skadd.

Hustro Lilla N. N. gjorde sin witnessedh och bekände, att studentens sahl. moder hade warit uthe, och när hon kom inn, haar son sagt: sij, är bössan reeda bättradd. Sedan togh studenten bössan i handen, lade på bordet och sade: intet seer iagh här något wara bögdtt uppå, och widh han henne handterade, hafwer hon oförwarandes lööss gått och modren, som för honom stodh, drabbat.

Her Arvidus Florinus bekände, att modren efter administrationem sacræ cœnæ sade, att det skedde oförwarandes, såsom och att hon gärna gaff honom till.

Berendt Riggersson bekände det samma för Rectore Magnifico.

Hustron Elise N. N. bekände att tå sonnen begärte tillgift aff modren, hafwer modren sagdt: hwarföre skall iagh icke giffwa digh till, efter du gjorde det så gärna som iagh togh det eemoot. Och der brede widh sagdt: jagh fruktar att the göra honom derföre illa.

Berent Riggersson, Clemet Sigfridzon Hampu, Eschill Matzon Krydma, Thomas Matzon Krydma, Knut Grelsson Hampu, Jöran Hendrichsson Karffwa lade in sin witnes schriff och bekände, att studentens moder hade bekänt, att det skedde oförwarandes, såsom och att hon wille honom det tillgiffwa.

Studentens fader intercederadhe för sonen, att han intet måtte derföre hårdeligen straffas, efter han det intet af willia gjorde.

Studenten bekende att han aldrig tillförenne hade bössa i handh.

Rector låfwade willia tala medh H:r Landzhöfdingen att bonden, som bössan äger, måtte skaffas in.

Studenten tillijka medh witnen togo afträde.

Rector frågade om studenten skall wijdare incarcereras; voterades:

M. Miltopæus: Han må sättias inn.

M. Axelius: Efter han får caution för sikh, och är der brede widh myckit bedröfwadh, såsom och reeda warit incarcererat, hwarföre må han under caution lööss gifwas.

M. Bergius: Han sättes inn till dess att modren blifwer begraffwen, ty honom må ej efterlätas begå begraffningen; efter han fäldte här icke een tåhr, och kunne det samma i begraffningen göra, och således förargelse dermedh giffwa.

D. Quæstor: Han må sättias inn, jagh tror att han skall ej heller annat willia.

M. Kexlerus: J laghbooken finnes intet capitel om sådan casu, uthan der fader och moder slå barnet sitt ihäl, och der ingen klagar, wari saakfrij, altså efter ingen är här anklagare, hwarföre skall han då straffas?

M. Achrelius: Efter han får caution för sikh, kan han intet incarcereras, uthan blifwe heema, medan begraffningen öfwerstår.

Sent.: Studenten Nicolaus Erici slipper lööss under caution, och blifwer heema, medan begraffningen påstår.

Fadren Erich Larsson, Clemet Sigfridzon Hampu, Eschil Matzon Krydma, Thomas Matzon Krydma, Knuth Grelsson Hampu och Jöran Henrichsson Karffwa gingo i caution för stud. Nicolao Erici.

6. Elenchus prælectionum publicarum slås upp nästkommande söndagh.

7. Minoris Consistorij adsessores bliffwa D. Olaus, och M. Miltopæus.

8. M. Bergius reeser på ransakningen.

9. Rector begärte att proban in omnem eventum må fastare göras. Res.: Bleff läfwat och Ædili commenderat.

10. Beslötz och, att åth gamble proban beställes lååss aff Quæstore.

11. Rector frågade om bössan, medh hwilken dråpet skedde, må confisceras. Res.: Rector behåller bössan in arresto till sakens uthslag.

12. D. Quæstor framtedde Erich Michelsons bewijs på några bönder i Töffsala, som intet förmå räntan ehrlägga. Res.: Affdrages 2 tun:r 24 $\frac{1}{3}$, cappar för dem.

13. D. Quæstor refererade att aff Reeso tiondebodh är bortstulit 7 tun:r och 23 capp. spanmåhl. Res.: Bleff Jacob befalt att han sigh derpå witne skaffar.

14. Jacob, som tillförenne war Quæstoris skriffware, bleff Academiss fougde, doch under caution.

15. Sigfridh Simonsson, den förrige Acad. fougdes underhafwande, inlade een supplication, och begärte det dee 10 L \mathring{S} och 2 mark:r smör, som på wichten affginge, honom icke tillräknas måtte, effter han aff fattigh medell är. Res.: Upskiutes till ransakningen.

Den 1 Julij höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico et M. Miltopæo.

1. Annica Jörans dotter angaff Andream Marci Salandrum för 23 dal:rs och 16 öres gäldh. Res.(!): Salander skaffade sigh Daniel Ruth och Olaum Matthiæ, studiosos, till cautions män, och låffwade till alla Helgona tijdh samma skuldh betala.

2. Daniel Ruth, stud., angaff Jacobum Caupellenium uthi Euramina, att han han hade några penningar aff honom i förwahr tagit, och dem i midler tijdh förkommit, såsom och warit arresterat och doch sin kooss reest. Res.: Rector låffwade widh Daniels Ruths anfordran taala medh wällb:ne Her Landzhöfdingen, att samma student må genom profosser inhämtas.

Den 4 Julij höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico et Mg:ro Martino Miltopæo. *)

Då framkom M:r Erich Målare och angaff Salomonem Enebergh för 10 mark:r k. m:s gäldh, hwilka 10 mark:r k. m. Enebergen war M:r Erich Målare skyldigh för en kiortels måhlände till Kolmodini comœdia. Enebergen swarade att han hade loffwat honom betalningh, doch effter såsom hans mågh Josephus Wargh skulle wara bonde i comœdien och i porten emottaga dhe penningar, som der falla kunne, hwarföre kunne M:r Erich Målare medh samma penningar betalas, emändan Kolmodinus loffwade att kläderna, som till comœdien bruktes, skulle aff det communi betalas, som i porten eller annor-

*) Se anmärkningen sid. 365.

städes falla kunne. Och sade vidare att Josephus Wargh hade bortgömbdt 3 dal:r k. m. och 14 öre s. m. hooss een quinna der i gården, som comœdien agerades. Dess föruthan hade han intet loffwat målaren meer än 2 dal:r k. m. Josephus Wargh sade att Kolmodinus hade loffwat honom alla dee penningar, som i porten falla kunne.

Sent.: Salomon Eenebergh betalar M:r Erich Målare 2 dal:r k. m. effter sift löffte, och der han haar någon præstension eemoot M:r Erich Målares mågh Josephum Wargh, må han honom in competenti foro sökia.

Den 5 Julij höltz Consistorium præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelio, M. Kexlero, D. Quæstore, M. Bergio, et M. Miltopæo. *)

1. Refererade Rector att Academiae fiskiare hade beswärat sigh, att hans wärldh, hooss hwilken han gäster, är aff borgmästare och rådhs fäldter till 40 mark:r s. m:tz böte, derföre att bette fiskare intet comparerade på rådhsstugun effter borgmästare och rådhs citation.

Res.: Rector läffwade tala medh Her Landzhöfdingen, att han der på rätt schaffar.

2. Begärte Rector att ædilibus må imponerat blifwa, det proban bätter förwahras. Res.: Bleff läffwat.

3. Refererades att hauptmannen i Kimitho haar hijt bodh sändt, att så framt Acad. will behålla det förtingade teglet, skulle der effter strax skickas, elliest försällier han det annorstädes. Res.: Beslötz att der effter innan kort skickas skall aff Quæstore.

4. Refererade Rector att ståthållaren ifrån Iwangårödt kom och begärte citation på M. Ericum Justandrum, förordskandes sigh wara aff honom till ähra och redelighet attaquerad. Beslötz att honom effter begäran citation gifwes på M. Justandrum nästk. Consistorij dagh.

5. Beslötz att nästkommande postdagh skal till Grefwen breeff skrifwas, om mutatione Rectoratus, elencho prælectionum och om M. Justand. protest.

*) Se anmärkningen sid. 365.

6. Frankom Sigfridh Simonsson och een bonde Michel Mårtensson och i ödmjukheet begärte att dee 10 L \mathring{a} och 2 mark:r smör, som på wichten affginge, intet måtte dem tillräknas, efter dee der till ingen skuldh hade. Bete Sigfridh Simonsson och bonden Michel Mårtensson gjorde sin eedh, att smöret intet war under deras händer förminskatt.

Sent.: Sigfridh Simonsson och bonden Michel Mårtensson bliffwa frijgiorda, men fougden Erich Simonsson måste för bete smör swara.

Den 7 Julij höltz Consistorium, præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, D. Olao, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Frankom Abrahamus Cursor och begärte upsättia een stugu på Academiae källgårdh. Res.: Rector och Senatus läffwade eftersee ett bequämblikt rum der till, såsom och sedan der om medh borgmästare och rådth tala.

2. Lätt M. Ericus Justander excusera sigh, förordskandes sig wara i ögonen swagh, och hade subornerat Sven Calliandrum till att emoottaga wälb. ståthållarens Gerhardt Skrowens inlaga.

3. Inteodde wälb. Gerhardt Skrowens fullmechtige Johan Plagman en inlaga emoot M. Ericum Justandrum, hwilken bleff upläsen. M. Justandri uthskickade Sveno Calliander togh copia aff inlagan och begärte att M. Justandro måtte efterlätas näste Consistorij dagh der på schriftteligen swara. Res.: Bleff efterlätit.

Den 9 Julij höltz Consistorium, præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Refererade Rector att ståthållaren hade beswärat sigh der öffwer, att Justander intet munteligen wille medh honom till rätta stå.

2. Frågade Rector om ståthållaren icke må efterlätas komma inför Senatu Academico medh wärian, då han munteligen medh M. Justandro agera skall, efter han der på hårdt

*) Se anmärkningen sid. 365.

står, menandes det een blögdh wara, att uthan wäria inkomma. Res.: Bleff honom effterlätit, effter der eemoot finnas inga express. constitutioner.

3. Refererade Rector att Herr Landzhöfdingen tillijka medh borgmästare och råd hade skickat honom bodh, och begärt, det han skulle alfwarligen förmana M. Achrelium, att han änteligen rifwer neder sin mur, så framt han icke will swara till alt skadeständh.

4. Frågade ståthållarens fullmechtige Johan Plagman om Sven Calliander må agera eemoot honom uthi denna saken. Calliander frågade om Plagmannen wille hans ähra antasta. Plagmannen swarade, hwarföre ästu uthur hoffrätten uthesluten, kan skee för din dygdh skull? Calliander lofwade saken medh honom om samma beskylningh på behörligt rum uthföra willia. Sedan togo parterna affträde. Rector begärade Senatus Acad. omdömme om samma saak. Voterades:

M. Miltopæus: Det må bewijsas först att Calliander är förwijst ifrå hoffrätten. 2. Agerar han intet i denna saken, uthan allenast exhiberar M. Justandri exceptioner, och eemootager Ståthållarens inlagor, hwarföre må han admitteras.

M. Bergius: Ståthållaren och Justander komma sielfwa effter detta, hwarföre må han denna gången admitteras, men sedan må han purgera sigh, förr än han tillåtes här eemoot någon agera.

M. Kexlerus: Han må wara borta, till dess att han haar purgerat sigh.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: Han kan intet admitteras, förr än han är ifrå förwijtelsen libererat.

M. Thauvonius: Om han icke är ährelös, må han exhibera skrifterna.

D. Alanus: För samma skäl, som han förr excluderades, må han wara borta.

Sententia: Sven Calliander må intet admitteras till att agera uthi Consist. Acad., förr än han purgerat sigh för den beskylninghen, som Johan Plagman honom tillwitte.

Sedan kallades parterna in, och Rector föredrogh Sven Calliandro Senatus Academici sententz.

5. Begärte D. Alanus reesa bort på några dagar. Res.: Bleff effterlåtitt.

6. Framkom Sven Calliander och intedde M. Justandri exception till wälb. Gerhardt von Schrowens inlaga, och effter exceptionens upläsande togh Calliander affträde till des han sigh purgerat hafwer. Her Ståthållarens fullmechtige Johan Plagman intedde een attest på Hans borgares ordh, underschrefwen af borgmästaren Petter Jesenhaus, rådhmannen Hans Hansson och organisten M:r Michaël Nachtergahl, bredhe widh itt Mauritz Langens breff hofrätten tillskrifwit.

7. Refererade Rector att M. Petrus Bergius hade beswärat sigh för honom, att effter han tillijka med Quæstore på ransakningen reesa skulle, kunne han för mödan och omkostnaden ingen nöijachtigh refusion aff ransakningz cappernas halfwa deel bekomma, hwarföre hafwer han begärt reesa alena. Res.: Bleff honom effterlåtitt.

Den 10 Juli höltz Consistorium, præsentibus Rectore Magnifico, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelio, M. Kexlero, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Inlade M. Justander eemoot Rectorem och Senatam Academicum een protest, hwar öfwer Rector straxt togh beswär.

2. Kom her ståthållaren in och beswärade sigh deröfwer, att Justander intet personligen will agera. Skickades bodh effter M. Justandrum aff Rectore Magnifico och Senatu under 10 dal:r s. m:tz wijte. Cursor som war effter M Justandrum, sade att han [: M. Justander :] förebar sigh wara sjuk i beenen. Sedan tog ståthållaren affträde.

Sedan deliberades om wijtet, och beslötz att så framt M. Justander icke så siuk är, att han intet kan komma uth, måste han bötet undergå.

M. Achrelius och vice Notarius schickades aff Rectore och Senatu till att förfahra, om M. Justander war så sjuk, som han föregaff.

*) Se anmärkningen sid. 365.

3. Inteedde Johan Plagman wälb. ståthållarens duplicam eemot M. Justandrum, hwilken bleff uppläsen. Justandri uthschickade togh eemoot inlagan och lofwade der på näste Consistorij dagh swara.

Den 14 Julij höltz Consistorium, præsentibus R:dissimo Dn. Episcopo, Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelio, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Frågade Rector om bössan, som dråpet skedde medh, må confisceras, ehuruwäll Appelgreenen, som bössan ägde, hade der eemoot protesterat? R:diss. Episcopus swarade: effter han är wår iurisdiction intet undergifwen, hwarföre kan man intet hans bössa cofiscera.

2. Framkom ståthållaren och M. Justander, och Justander inlade skriftteligit swahr till ståthållarens duplicam, hwilket bleff upläsit. Men sedan begynte ståthållaren munteligen medh honom agera, och sade sigh wara aff Justandro till ähra och redelighheet attaquerad. M. Justander nekade och sade sigh allenast hafwa refererat, hwadh Lars borgare hade om ståthållaren sagdt, och sade sigh hafwa Simon Blohm till witne, hwilken han och skickat hafwer till Lars borgare, sedan ståthållaren hade uthwärschat attesten på Lars borgares ordh genom borgmästaren Petter Jesenhaus, Hans Hansson och Michaël Nachtergahl, till att förfahra om de ord, som han [: Justander:] uthi sin attest infördt hade, och sade wijdare sigh intet tillägga ståthållaren något furtum. R:d. Episcopus frågade, hwarföre ståthållaren intet hade förr uthfördt samma saak medh Justandro. Ståthållaren swarade att han först skulle uthföra den saken, som han hade medh Mauritz von Langen. Sedan togo parterna affträde.

Episcopus refererade att Blohmen war ährelöös giordh, hwarföre är han intet witnessgildh. M. Bergius sade sigh hafwa warit på rådchstugun tillstädes, när Simon Blohms dom uplästes, hwilken war så lydande, att han, Simon Blohm, war aff staden förwijster, men icke deste mindre hade han skaffat

*) Se anmärkningen sid. 365.

sigh loff att wara i staden, så länge han utförde några processer medh sina debitorer. Sedan bekände M. Bergius, att ståthållaren hade kommit till honom, tå han war Rector och sagdt, att M. Justander hade utgifwit om honom een ährerörigh attest, och sade sigh willia samma sak utföra och medh professoren Justandro om ähran spela.

Sedan inkallades ståthållaren och Justander, och ståthållaren bekände, att han hade tagit medh sigh borgmästaren Petter Jesenhaus, rådmannen Hans Hansson och organisten Michaël Nachtergaal till sal. Lars borgare, tå han hade förnummit, att Justander hade een sådan ährerörigh attest utgifwit efter Lars borgares ordh; och att Petter Jesenhaus hade frågat sal. Lars borgare, om han kände Jöran guldsmedh och een hans fordom poike Gerdt von Schrowen; Lars borgare hade swarat: ia; sedan hade Petter Jesenhausen frågat, om han, poiken, icke medh ominne kom ifrån guldsmeden och för någon odygds skull. Lars borgare hade swarat: nogh uppkom en twist emillan guldsmeden och poiken, men hwarföre, sade han sigh intet weeta. Sedan hade Petrus Jesenhausen bekiändt, att samma Gerdt von Schrowen war der tillstädes, och war illa utfördh aff een M. Justandri attest, som han [: Justander :] hade utgifwit på Lars borgares ordh, angående en sölfkannas afhändande på den tiden, som bette Gerdt von Schrowen ifrå samma guldsmedh kommit hade. Tå hade Lars borgare sagt: att den som efter hans ordh haar annat schrifwit, än han tå bekände, han hade schrifwit som een tiuff och skålm.

M. Justander refererade sigh hafwa gifwit attest på det allenast, som han hörde aff Lars borgare, nembl. att Gerdt von Schrowen hade kommit ifrån guldsmeden uthi sin ungdom, men antingen det war propter scortum eller furtum kunne han [:Lars borgare:] intet minnas. R:diss. Procancellarius frågade M. Justandrum, om Lars borgare hade så här sagdt: Gerdt von Schrowen kom fuller ifrå guldsmeden, men antingen det war propter scortum eller furtum, kunne han intet weeta. Och tå Justander detta iakade, confererade Procancellarius denna bekännelsen medh den förrige, och befän att der war discre-

pantia uthi denna orden: kunne han intet minnas, och uthi denna: kunne han intet weeta. M. Justander sade sigh hålla dem för æquipollentibus. Procancellarius bewijste contrarium, ty det förra, sade han, tillägger eenom odygdh, men det andra nekar all der om wetskap. Sedan togo parterna affräde.

Rector begärade att Senatus Academicus wille samma saak noga skärskåda, effter hon är aff högt värde, och refererade, att præsideten haar högt æstimerat samma saak, och sagdt sigh undra, huru Senatus Academicus wille samma saak affdöma.

Der effter uppkallades borgmästaren Petter Jesenhausen och begärtes aff honom, att han wille göra een munteligh bekännelse om den attesten, som han tillijka medh Hanss Hansson och Michaël Nachtergahl uthgifwit hade på sahl. Lars borgares ordh. Borgmästaren bekände, att h:r:n ståthållaren Gredt von Schrowen hade tagit honom, rådmannen Hans Hansson, och organisten Michaël Nachtergahl medh sigh till Lars borgare, och då hade ståthållaren frågat Lars borgare, om han kände Jöran guldsmedh och en hans poike Gerdt von Schrowen. Lars borgare swarade: ia. Sedan hade ståthållaren frågat, om samme poik kom ifrån guldsmeden för tiufwerij. Lars borgare sade sigh intet weeta af något tiufwerij, uthan frågade, hwarföre han begärte sådant weeta. Ståthållaren hade swarat: effter jag är den samma Gerdt von Schrowen och är nu sedermeera attaquerad till ähra och redelighet aff een Justandri attest på edra förrige ordh utgifwen, hwarföre hafwer iagh tagit medh migh denna goda männerna till att förfahra om i sådana ordh fäldt hafwe. Tå sade Lars borgare: den annat haar schrifwit efter min ordh, än iagh nu bekändt hafwer, han må wara een tiuff och skålm. Denna orden sade borgmästaren sigh hördt hafwa, och der på uthi friskt minne tillijka medh dee andra attest gifwit.

Organisten M:r Michaël Nachtergahl kallades och up och bekände, att Lars borgare hade sagt sigh intet weeta medh Gerdt von Schrowen annat än ährligit och godt, såsom och detta tillagt, att den som annat säger effter hans ordh, han må wara een tiuff och skålm.

Borgmästaren Petter Jesenhans bekände att sahl. Lars borgare war altijdh een sanningz karl, såsom och att då han tillijka medh ståthållaren och dhe andre gode männerna woro der, war han än heel frisk och minnessgodh.

Sedan frågades borgmästaren om Simon Blohm bör till att witna admitteras; borgmästaren swarade att Simon Blohm war förwijst staden aff hofrätten, och dömbdh till kåken på rådstugun, och att han intet war witnes gildh.

Sedan kom M. Justander fram och beropade sigh på M. Samuelem Frisium, att han wille medh hans och sin eedh sigh purgera. Schickades efter M. Samuel Frisium, men fans doch icke hemma.

3. Kom Isaak Pallicka fram och begärte uthslagh medh Colmodino uthi dem emillan stående räkning.

Colmodinus för det han citerad intet comparerade, böter 3 mark:r s. m:t.

Den 16 Julij höltz Consistorium, præsentibus R:diss. Pro-cancellarius, Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelie, M. Kexlero, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Framkom ståthållaren och M. Justander, och begynte repetera det samma som förr framdragit war. M. Justander begärte att h:r ståthållarens ordh skulle annoteras, hwilka woro sådana: Gudi wari loff, iagh är ingen hoorunge, min mohr war ingen hoora etc. Sedan præsenterade ståthållaren M. Justandri attest, gifwin Mauritz Langen, såsom och een Justandri inlaga på kongl. hofrätten, tillijka medh itt extract aff rådstugu protocoll, och sedan afträdde parterna.

2. Sedan kom Isaak Pallicka fram och begärte uthslagh medh Erico Kolmodino. Res.: Lofwades uthslagh näste Consistorij dagh.

3. Lät Rector Magnificus upkalla M. Samuelem Frisium, och då han upkom, frågade Rector honom, om han wille underschrifwa samma attest, som M. Justander hade uthgifwit på sahl. Lars borgares ordh? M. Samuel swarade således: Gud beware mig der ifrå, om iagh hade welat under-

*) Se anmärkningen sid. 365.

schrifwa attesten, så hade iagh det strax giordt. Sade och sikh hafwa afrådt M. Justandrum på det högsta, att han sikh uthi sådan widhlöfftighet intet skulle inlåta. Bekände och, att han sedan hade warit hooss Lars borgare, som M. Justander der war, och hördt Lars borgare berätta, att Gerdt von Skrow war kommen uthi widhlöfftigheet medh guldsmeden uthi sin ungdom, tå hans fader war dee fattigess föreståndare, men war det ob furtum, scortum eller annat sådant, hade Lars borgare sagdt sikh intet weeta.

Sedan inkallades ståthållaren och Justander och frågades, om dee fleere skiäl hade att intee. Hwar till dee swarade sikh hafwa alla sina skäl insinuerat. Sedan affträdde parterna.

Rector Magnificus begärte Senatus sentiment uthi denna nu uthagerade saak. Voterades:

M. Miltopæus: Effter iagh kan göra min eedh, att intet capitel finnes i laghboken om denna casu, hwarföre lägger iagh in een mark och gör migh således i denna casu exempt ifrån voterande.

Doch omsijder, effter Rectoris begäran, sade han sin meeningh således, att Justandri attest gifwes intet witisordh, och attaquerar han altså intet ståthållarens ähra, doch emädan Justander attesten onödigt uthgifwit haffwer, hwarföre må han böta till Acad. fiscum arbitraliter 15 dal:r s. m:t.

M. Bergius: Iagh weet intet om iagh får votera, effter han är min wederspart. Hwar till när swarat bleff aff senatu, att han må fritt witna, sade han: förseendet är grofft, effter som itt stoort rumoor är der effter uthkommit på ståthållaren, doch efter M. Justander publice det revocerar, må han för förseendet böta 10 dal:r s. m. till Academiens reparation, och om det wore 12, skadde det intet.

M. Kexlerus: Bättre är, att man går till 30 dal:r sölf:r. m:tt.

M. Achrelius: För dee skiäl ad acta finnes, böter han 20 dal:r s. m.

D. Olaus: Det samma som Kexlerus, om han slipper der medh; hwar om icke, må han böta 40 dal:r s. m:tt.

M. Thauvonius: Efter han haar förseedt sigh, och kan doch intet föra till några ähreröriga capitel, böter han 25 dal:r s. m:tt.

D. Alanus: För den obetänkta attesten må han böta 30 dal:r s. m.

Rector: Efter samma casus intet kan examineras effter något capitel i laghboken, hwarföre må han arbitraliter böta 50 dal:r s. m:t.

Procancellarius: Föllie wij claram legem, pericliterar hans ähra; nu på det wij må hans famæ consulera, böter han 50 dal:r s. m.; säije wij minder, appellerar ståthållaren.

Procancellarius, Rector, D. Alanus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus och M. Bergius kommo omsijder såledz öf-wereens i sina votis, att M. Justander böter 50 dal:r s. m.

Senatus Acad. sententz och doom emillan ståthållaren wålb. Gerhardt von Schrowen, kårande, och professoren M. Ericum Justandrum, swarande, angående den attest, som be:te M. Justander hafwer meddeelt Mauritz von Langen på sahl. Lars borgares ordh, som han föregifwer, afsagd i Åboo den 16 Julij anno 1662.

Efter dee skål ad acta finnes, ehrkänner rätten M. Erics Justandri attest krafftlöös, och han, Justander, för dess obetänkta uthgifwande böter 50 dal:r s. m:tt till Academiens reparation. Sedan kallades parterna in, och domen publice-rades.

M. Justander begärte fåå appellera till Grefwen, effter ståthållaren intet sade honom till, när han begärte aff borg-mästaren Petter Jesenhaus och dee andre godemännerna at-test på sahl. Lars borgares ordh. Rector lofwade honom strax der om beskeedh gifwa. Parterna togo affträde, och beslötz sedan att M. Justander intet effterlåtes appellation på denna domen, effter constitutiones Academicas.

Den 19 Julij höltz Consistorium, præsentibus Rectore Ma-gnifico, M. Thauvonio, D. Olao, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Intedde h:r ståthållaren een specification på sina

*) Se anmärkningen sid. 365.

expenser eemoot M. Justandrum, och sade att expenserna intet ära obilligt upförda, efter Justander hans ähra så högt attaqueradt hafwer, såsom och hans hustru och barn medh sitt attesterande så illa utfördt. Sedan affträdde ståthållaren.

Beslötz att efter M. Justander är borto, och owisst är, när han heemkommer, hwarföre kan intet i saken slutas, och der ståthållaren will reesa bort, kan han lembna sin fullmechtige quarr, som samma saak utförer.

2. Framkom Isaak Pallicka medh sin wederpart Erico Kolmodino, och begärte uthslag uthi dem emillan stående räkningh.

Beslötz att Isaak Pallicka till näste Consistorij dagh sin räkningh förnyiar, och tå skall uthslag falla.

Den 21 Julij höltz Consistorium, præsentibus R:diss. Episcopo, Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio, D. Olao, M. Achrelio, M. Miltopæo. *)

1. Uplästes ståthållarens specification på sina expenser, M. Justander protesterade eemoot samma expenser, efter ståthållaren war hijt reester eenkannerligen för Langens skull, till att utföra medh honom den twistigheeten, som dem emillan war. 2:do, sade han, skulle ståthållaren denna sak förr utfördt, medh(an) sahl. Lars borgare lefde.

Ståthållaren swarade, att han måtte först utföra medh Langen, och derföre är här medh så länge uphördt. Parterna togo affträde.

Och sedan inkallades ståthållaren allena, och föredrogz honom aff Procancellario, att Langen war hans principal wederpart, altså sökes först Langen om expenserna. Ståthållaren sade att Justander är principal wederpart, efter han medh sin attest till denna action fundament gifwit hafwer. Och sedan affträdde ståthållaren.

Sedan citerades det 15 capital i rådshugub., hwar efter M. Justandri fattigdom ansees skall.

Rector begärte Senatus betänkiande:

M. Miltopæus: Ståthållaren får så myckit, som han kan

*) Se anmärkningen sid. 365.

bewijsa nödhtorffteligen förtärdt wara, men 63 dal:r är för myckit.

M. Achrelius: Justander slipper intet medh så lijtet, 63 dal:r är intet obilligt.

Sedan inkallades M. Justander, och frågades aff Rectore om han är contant medh dee 63 dal:r och 3 öre, som ståthållaren haar uppfördt till sin förtähringh. M. Justander swarade och sade det alt för myckit wara. Sedan affträdde han.

M. Achrelius: Jagh determinerar för den skull 10 dal:r silfwer m:tt.

D. Olaus: Kunne han slippa medh 50 dal:r k. m:tt, wore det godt.

M. Thauvonius: Justander gifwer 30 dal:r k. m:t.

D. Alanus: Det samma som D. Olaus.

Magnif. Rector: det samma.

R:diss. Procancellarius: Ståthållaren bewijsar hwadh han hafver nödhtorffteligen förtärdt och det skall han bekomma. Skälen ära desse. 1. Hade ståthållaren skolat tillförenne medh M. Justandro samma saak uthfördt. 2. Är M. Justander intet ståthållarens principal wederpart, etc.

Senatus Acad. sententz och doom emillan ståthållaren wälb. Gerhardt von Schrowen, kärke, och professoren M. Ericum Justandrum swarande, angående ståthållarens præntension på expenser eemoot M. Justandrum, affsagdh i Åbo den 21 Julij anno 1662.

Efter der skiäl ad acta finnes, ehrkänner rätten att M. Ericus Justander ehrlägger till ståthållaren wälb. Gerhardt von Schrowen all bewijssligh och nödigh omkostnadt, som wällbete ståthållare från den 2 Julij in till den 22 eiusdem uthi denne actions uthförande giordt hafwer. Men dee öfrige expenser, som i specificationen upförde äro, står honom till att sökia hooss sin principal wederpart Mauritz von Langen, det bästa han kan och gitter.

2. Begärte Rector weeta, huru M. Justander skall kunna salveras ifrå den beskylningh, som i attesten aff borgmästaren Petter Jesenhausen och dee andre gode männerna, på Lars borgares ordh gifwen, honom förwijtes, på det att auctoritas

Senatus der igenom icke pericliterar. Res.: Cancellarius skall der om medh nästa post consuleras, såsom och om heela actionen korteligen notificeras.

3. Framstegh M. Thauvonius, och tjänstligen begärte een resolution på den deel, som tillkom Annicka Hartman och dee andre, för hwilka han tutor war, att han weeta kunde, huru der medh blifwa skulle. Spannamåhl sade han sig iblandh annat på deeras fäderne eemootagit hafwa, doch kan han nu medh spanmåhl icke betala, efter han tå, som afftalt war, sålde tunnan för 6 dal:r k. m., och frågade, om han något interesse för samma p:gar i midler tijdh gifwa skall. M. Justander sade, att så afftalt war, att alt spanmålet skulle för p:gar föryttras, och p:garna sättias barnen till godo, det bästa som skee kunne. Sade sigh och weeta, att tunnan såldes för 6 dal:r kop. mitt, lofwade och der brede widh willia taga eemot sin hustrors och Olai deel, men dee andres sade han sigh intet willia weeta aff. M. Thauvonius sade sigh för sitt omak intet bekommit hafwa, och dess föruthan effterlåtit enkian itt nådeåhr, updragit henne spanmåhl i Lundo, sustinerat labores publicos i Academien, medan nådeåhret påstodh, etc. Sade der brede widh, att spanmåhlen såldes 1657, och att M. Justander hade a:o 1660 hoos Schulten för 300 dal:r godz tagit, och frågade, om han skall betala samma 300 dal:r aff barnens deel.

Sent.: M. Thauvonius kan intet slippa tutelam, utan göre liquidation medh M. Justandro, och betale spanmåhlen efter den marckgången, som tå war, men interesse kan intet aff M. Thauvonio fordras, för dee skähl, som ad acta finnas. Sedan affträdde r:diss. Episcopus, (och) D. Alanus.

4. Frantogz Kolmodini och Palickas räkningh och beslötz som föllier.

Senatus Acad. sententia emillan Isaak Larsson Palicka, kärande, och Ericum Kolmodinum, swarande, angående den schuldfordran, som dee hafwa warit twistige om, affsagd i Åbo den 21 Julij anno 1662.

Efter dee skiäl ad acta finnas, ehrkänner rätten att Ericus Kolmodinus efter Isak Larssons inlewererade räkningh betalar 222 dal:r och 11 öra k. m. Men dee öfrige postar i

räkningen införde, såsom för 3 faat öl 36 dal:r; för klädetwätningh 5 dal:r, och 1 silfwerpinna 4 dal:r 16 ss., upschiutes till des Isak Larsson der på nöjachtige skiäl i rätten inlägger. Kolmodini prætion eemoot Isaak Larsson remitteras till forum competens.

Den 25 Julij. Præsentes R:diss. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Miltopæus. *)

Rector excuserade sigh derföre, att han så ofta molesterade Senatum Academicum, och refererade sedan att han hade warit hoos præsidenten och hade præsidenten sagdt, att medh expenserna war ståthållaren för när skedt, effter han hade allenast för Justandri skull hijt reest. Ståthållaren inlade een ny specification på bewijsliga expenser effter Senatens affdömande. M. Justander inlade een remonstration eemoot samma expensers specificerande. Sedan affträdde parterna.

Rector begärte Senatus omdöme. Voterades:

M. Miltopæus: Justander gifwer Schrowen 50 dal:r.

D. Olaus: Schrowen kan intet ringare utkomma än medh 60 dal:r.

M. Thauvonius: Jagh behåller mitt förra votum.

D. Alanus: Det samma som D. Olaus.

Rector: Det samma.

Procancellarius: Om han icke får meer än 60 dal:r, appellerar han, effter dee 60 intet swara till halfwa hans summa på seenaste specificationen.

Sententia: M. Justander gifwer ståthållaren 69 dal:r k. m. för sina expenser ifrån den 2 Julij till denna dito.

Ståthållaren frågade, hwar han skulle få refusion på dee andra expenserna, och lofwade wijdare der om sökia medh Justandro. Frågade huru högt appellations p:garna ära till hofrätten. Swarades honom, att han må sökia sitt bästa, men appellation admitteras alleenast till Cancellarium.

Den 28 Julij höltz Consist. minus, præsentibus Rectore Magnifico, M. Thauvonio, D. Olao, M. Miltopæo. *)

*) Se anmärkningen sid. 365.

Hendrich Porov anklagade hustru Margreta, Abrahami Cursoris hustru, såsom skulle hon skäldt honom att han hade stulit och röfwat ett fåår ifrån henne. Hustru Margreta nekade. Carl wachtmästare witnade, att Hustru Margreta hade sagdt, att det kunde skee oförwarandes, att Hendrich hade tagit fähret. Hendrich Porou drogh fram åthskillige witne, hwilka doch öfwertygades aff hustru Margreta, att dee woro hennes wederparter. Hendrich Porou sade sigh intet begära någon huusshyra aff Abrahamo Cursore, så frampt han wille draga ifrån hans gårdh. Pockade der brede widh, säjandes: skole i sittia och lee åth migh, och intet willien göra migh rätt, ehuruwäll iagh är fattigh. Rector lofwade att willia tala medh borgmästaren om samma spotzska ord, doch efter Porous affbidiande, tillgaffz det honom. Sedan togo parterna affträde.

Sent.: All den stundh Henrich Porou icke hafwer laghgilla och owilduga witnen, som kunna hustru Margreta öfwertyga, att hon hade honom tiufnat tillagdt, och hon sielff sådant nekar, ty ehrkännes hon frij för Hendrich Porous tillmähle. Och emädan Hendrich Porov och Abrahamus Cursor intet kunna förlijkas, hwarföre måste Abrahamus Cursor draga uthur Henrich Porous gårdh, doch så, att bette Abrahamus honom ingen huusshyra gifwer.

Den 6 Augusti. Præsentes R:diss. Episcopus, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Miltopæus. *)

1. Refererade Rector att præsidenten hafwer twenne reesor begärt att een ny medicus förschrifwes, och begärt Senatus Academici sentiment der om, såsom och att der om medh honom till Cancellarium schrifwes. Rector sade, att han hade sökt M. Achrelium några reesor, att han det honom tillkänna gifwa måtte, på det han icke framdeles må säjja sådant wara hembligen eemoot honom practiceradt. Men doch intet funnit honom hema.

Res.: Grefwen skall der om schriftteligen consuleras.

2. Frågade Rector huru det kongl. brefwet om D. Jo-

*) Se anmärkningen sid. 365.

hans Matthiæ skrifter, skall förstås, der som förbiudes att ingen book må publiceras, uthan hon är censurerad aff Cantzeliet i Stockholm, och om Cantzleren icke skulle om samma breeffz förklarings consuleras. Res.: Der medh kan uppschiutas till nästa rikzdagh.

Den 7 Augusti höltz Consist. minus, præsentés Rector Magnifico, D. Olao, M. Miltopæo. *)

Intimerades samma dagh att alla studiosi, som i staden woro, skulle komma upp för Consist., hwilkom, då dee framkommo, föredrogz aff Rectore Magnifico om bänkedelningen i kiörckan, såsom och uplästes bänckordningen aff Her Landzhöfdingen r:diss. Episcopo, D. Enevaldo Svenonio, tum temporis Rectore, D. Georgio Alano, och D. Nicolao Litzen cons. reg. underschrifwen. Sedan refererade Rector, att studenterne woro dee bänckarne tilldeelte, som ära nedan före professorum bänk på lilla gången, och frågade om studiosi woro der medh contant. Israël Krokus frågade om samma bänckar uplåtes uthan p:gar. Rector lofwade willia der om medh wederbörande tala, och på bästa sättet här om disponera. Sedan frågade Rector, om studiosi wille till wissa bänckar tillschrifwas. Studenterna nekade der till samptligen. Omsijder inrådde Rector studenterna, att dee upphöra medh all uproors på banen bringande. Ultimo sade studenterna sigh medh samma bänckar contant wara, och sedan gingo alla up i kiörckian, der om att disponera.

Den 9 Augusti höltz Consist. minus, præsentibus Rectore Magnifico, D. Olao, M. Miltopæo. *)

Præsidentens schomakare M. Ambrosius framkom, och anklagade Ericum Kolmodinum för 4 dal:rs gäldh.

Sent.: Ericus Kolmodinus skall ställa schomakaren medh det första klagelöös, hwilket om det icke skeer, måste der medh andra medell sökias.

Den 11 Augusti höltz Consist. minus, præsentibus Rectore Magnifico, D. Olao, M. Miltopæo. *)

1. Anklagade sahl. Her Carls änckia Abrahami Cursoris

*) Se anmärkningen sid. 385.

poike, att han hade för två åhr sedan tagit aff henne till ländz 2 mark k. m. och intet än betalt.

Res.: Abrahamus Cursor betahlar änckian 2 mark k. m.

2. Framkom schomakaren M:r Ambrosius, och inteedde een inlaga eemoot Ericum Kolmodinum, högeligen protesterandes eemoot Kolmodinum, att han hade hans ähra attackerat. Johannes Cursor bekände, att han war aff schomakaren till Kolmodinum sändh att förfahra, om han wille betahla. Kolmodinus hade swarat sigh hafwa betalt, och lefwererat åth poicken p:gar. Schomakaren nekade sig hafwa p:gar bekommit. Kolmodini fullmechtige togh eemoot inlagan, och lofwade der på swar till näste Consistorij dagh.

Den 13 Augusti. Præsentes Rector, D. Olaus, M. Miltpæus. *)

Framkom schomakaren M:r Ambrosius och sade sig wilia gifwa Kolmodino samma 4 dal:r, om Kolmodinus wille swäria sigh hafwa samma p:gar betalt. Men protesterade om sina expenser, som sigh belöper 1 dal:r 19 öra k. m. nembl. 30 öra till cursores, 16 till honom, som conceperade inlagan, och 5 öra till chartam sigillatam. Omsijder framkom Kolmodini fullmechtige, och inlade Kolmodini schrifteliga swar till schomakarens inlaga. Och effter Kolmodinus hade tillbudit eedh, schickades Cursor effter Kolmodinum, att han skulle komma upp, och sin eedh ehrlägga, att han samma penningar betalt hade. Och hwar och icke han det gjorde, skulle saken affdömmas. Cursor kom igen och sade att Kolmodinus swarade sig intet behöfwa att stå een schomakare till rätta, sade sigh och nogh om samma p:gar i inlagan sworit hafwa, och der brede widh wäll weeta, att han intet slipper honom förr än han betalar honom.

Sent.: Effter det 16 cap. i Rådchstugubalcken betahlar Ericus Kolmodinus schomakaren Ambrosio dee 4 dal:r kopp. m:tt och refunderar honom der brede widh dee expenser, som bete schomakare onödigt påbrachte äro, som sigh belöper 1 dal:r 16 öre k. m.

*) Se anmärkningen sid. 365.

Den 16 Augusti höltz Consist., præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, D. Olao, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Uplästes grefwens breeff om D. Johannis Matthiæ publicerade schrifter.

2. Uplästes det brefwet, som skall schickas till Cancellarium om een ny medico.

3. Anklagade Grelss Helianen Salomonem Eenebergh, att han hade öfverfallit honom på gatan, medan han baar een börda på ryggen, och bedt honom först stiga uthur vägen, och när han intet så snart kunne komma undan, emädan gatan war oreen, hafwer Salomon slagit honom widh örat, och stödt honom.

Salomon Eenebergh bekände, att Rönningens frus tienare Johan Greningh slogh borgaren tree öhrfijlar. Och sade der brede widh att borgarena bladra hwadh dee willia, hwarföre wille han göra sin eedh och sedan sanningen bekänna. Och då han till eedh eij admitterades, sade han sigh hafwa mött samma borgare på een oreen gata, och bedt honom gåå uthur vägen; borgaren hade sagdt: gack tu uthur vägen. Omsijder gick Salomon honom förbij, och stötte honom något lijtet affsijdes. Och när han kom in om Tolpo porten, begynte borgaren roopa och skälla honom och tå sade Salomon sigh hafwa lupit effter honom och i det samma fallit, och stocken hade desslijkast fallit aff borgaren, och sedan hade borgaren kommit i hååret på Salomon, och tå hade Salomon ropt om hielp, och hade herretienaren omsijder kommit och undsatt honom. Sade och der brede widh, att hustron hade uthe bekiåndt, att hon sågh honom liggia under, och sagdt att een slogh honom [:borgaren:], men hwilken det war, kunne hon intet westa.

Gertrud Matz dotter gjorde sin witnessedh, och bekände, att Salomon hafwer lupit effter Grels och slagit honom neder, fallit och så sielff medh det samma till marken.

Walborg Jacobs dotter gjorde sin witnessedh och intygade, att dee hafwa iagat effter Grels, och den som lop hafwer fallit neder, och sedan fått fast Grels, och slagit honom widh örat.

*) Se anmärkningen sid. 365.

Brita Grels dotter gjorde sin wittnesedh och intygade, att den eena medh swarta kläden hafwer fuller effterst hulptit Grels, men först woro de alla tree ihoop medh honom [:Grels:] och hafwa slagit honom.

Sedan framkom Jacob Carpens pijga, och anklagade berte studenter, derföre att de hade giordt nijdingzwärck på Carpens port, och slagit medh steenar på porten åthskillige gånger.

Enebergen sade sigh hafwa liggitt under, och tå hade herretienaren kommit och slagit borgaren, men sedan hade en novitius kommit och förtagit tienaren.

Nicolaus Betulander, hwilken och samma gångh war anklagadh, sade sigh intet der uthi hafwa warit interesserat. Hwilket Enebergen och bekände.

Cnut Academiæ wachtkarl anklagade ochså Salomonem, att han hade welat bränna hans ögon medh pertor, men Cnuth hade sedan tagit pertorna, och brutit dem sönder.

Salomon sade sigh hafwa frågat Cnuth wachtkarl, hwadh han war för een. Och då Cnuth wachtkarl sade sigh wara i wachtmästarens ställe, hade Salomon lyst medh pertorna för ansigtet på honom, effter det war mörkt.

Erich Bertillsson, stadzens wachtmästare, gjorde sin wittnesedh och betygade, att då Carpens pijka kom effter wachten, hade han gått tijt, och tå hade Nicolaus Betulander haft een röör i handen, och sagdt sigh willia slå alla i hoop medh samma röör. Sedan hade Salomon frågat hwar Academiæ wacht war, och då Cnuth wachtkarl framkom, stack Salomon pertorna åth ögonen på honom. Och sedan togo parterna affträde.

Sedan inkallades Johannes Petri novitius, hwilken gjorde sin wittnesedh och bekände, att Salomon Enebergh, Betulander och een herretienare kommo till honom och hans cameradh kl. 7 om aftonen hooss Andreas Bengdtzson, och omsijder, då Enebergen war uthe, begynte det bulra i porten, och tå han, Johannes, gick uth, talte borgaren, men hwadh det war, sade sigh intet förståå, och sedan hade borgaren gått sin koos, men Salomon Enebergh effter honom häfftigt lupit, och omsijder kull fallit, sedan hade borgaren sprungit Salo-

mon i hååret. Och tå Salomon begårte hielp, framkom herretienaren och slogh borgaren. Sedan gingo dee in, och hade herratienaren skickat effter öl itt fem mark:s st., hwarpå dee een kanna fingo. Och tå dee nu intet meer bekomma kunne, gick herretiånaren uth och begynte slå på porten medh stenar, och badh novitios gå effter stenar. Men bekände att Salomon och Nicolaus intet rörde porten. Rector frågade, om novitij spenderade, och då dee det nekade, frågade han åter om Salomon hölt eelden på wachtkarlen. Johannes swarade att han hölt pertorna för ögonen på wachtkarlen.

Johannes Olai inkallades och gjorde sin witnes eedh och bekände aldeless som den förrige, hans cammerath.

Carl wachtmästare, Anders Eliasson och Hinrich Hinrichsson bekände, att tijo stora skrämmor woro slagna i porten, föruthan dee småå, som intet räknas kunne.

Eenebergen bekände att han och Nicolaus gingo till novitios att äta westgöthaoost, som Nicolao aff hans förälldrar skickat war, och intet i den intention att dhe skulle någon skada göra.

Salomon Eenebergh och Nicolaus Betulander togos i arrest, till dess att Rector får tala medh H:r Landzhöfdingen, att han ofwanbete herretienare inställer.

Rector frågade Eenebergen, hwart herretiånaren reeste här ifrå staden. Eenebergen sade sigh det intet weeta. Och tå Rector tillbödh honom eedh, att han intet wijste hwart han reeste eller hwar han nu är, tå swarade Eenebergen sigh medh godt samweet samma eedh ehrlägga kunna.

Den 22 Augusti höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

Ericus Kolmodinus framkom och beswärade sigh der öfwer, att kembnårs rätten intet wille acceptera den domen, som Senatus Academicus affsade emillan honom och Isak Larsson Pallicka, förr än der på aff Senatu een förklarings gifwes, huru wijda den förstås skall. Hwarföre och effterfölliande förklarings honom meddeeltes.

*) Se anmärkningen sid. 365.

Anno 1662 den 22 Augusti framträdde för Consistorio Ericus Kolmodinus och Isak Larsson Pallicka, anhållandes om een förklaringsh ex actis uppå den doom, som dem emillan affsades den 21 Julij anno 1662. Så emådan Isak Pallicka sielff uthi sin inlagda räkningh hade affördt 82 dal:r 22 öra aff dee 350 dal:r 17 öra kopp. m:tt, som han aff Kolmodino fordrade, lät Senatus Academicus der medh blifwa, och den öfriga befindtliga posten, nembl. 222 dal:r 11 öra kopp. m:tt honom Isak Larsson tilldömbde, doch så att både werderingen uppå Kolmodini till Pallicka lefwererade saker, så wäll som den öfriga hans præntension uthom Pallickas räkningh, heemstälde under wijdare ransakan och omdömme in foro competenti. Actum anno, loco et die ut supra.

Den 28 Augusti höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico, M. Thauvonio, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Refererade Rector att Episcopus hade skickat Jacob Weins book till honom, hwar uthi bete Weins deputerade salarium war annoterat, såsom och begärte weeta huru myckit professores der till contribuera wille. Res.: Bleff swarat att Wein medh sina interessenter må fritt reesa sin kooss, der han icke quarr blifwa will, ty till honom behöfwes intet några penningars contribution.

2. Framkom een bonde ifrån Sotalais, benembd Erich Abrahamsson, och anklagade Simonem Caroli Greek, för det att han hafwer i een ohängdh(!) åcker [: dijt hans booskap war inkommen:] slagit hans flicka blodigh och blåå, såsom man sågh henne dagen tillförenne.

Simon tillstodh det, att han hafwer slagit henne een gångh på näsan, [:men intet oftare:] aff ordsak att hon hade släpt heela boskaps hiorden in i åkren.

Sent.: Effer dee skåhl ad acta finnas, ehrkänner rätten att Simon Caroli Greek böter för det han haar slagit Erichs i Sätalais waldflicka blodugh effer det 9:de cap. Såhrmåla b. medh willia 12 mark:r till treeskiptis.

3. Insinuerade Johan Kockapåå een inlaga emoot Jo-

*) Se anmärkingen sid. 365.

hannem Monæum, anklagandes honom på det högsta, att han hade honom och hans hustru högt iniurieradt, som aff bette inlaga är att förnimma.

Hustru Brita, Lars Hindrichssons hustru, gjorde sin witnessedh och intygade, att Johannes Monæus hafwer ridit om Johan Kockapääs fällebodh, der Kockapäs hustru war inne, och sagdt: mitä toi konna Kockapää, paskapää, minusta tahto, och sagdt åt hustron: sinä olet tietävä huora, sedan hafwer hon medh een kappa slagit honom på munnen, och Johannes hafwer slagit henne widh örat och hufwan aff henne.

Hustru Magreta Jörans dotter gjorde sin witnessed och bekände, att Johannes hafwer ridit på en häst och skäldt Johann Kockapää, säjandes: konna, hunssfätti, skelmi, käckapää, paskapää, sedan hafwer Kockapääs hustru sagdt: ennen sinä olet hoorkarli, mens henen saat skälmit, och slagit Johannes medh kappan, emädan Johannes kallade henne hoora, slagit henne widh örat och hufwan aff henne. Johannes wijste itt blodugt ärmakläde och hyände, hwar medh han bewijste att hustron hade slagit honom. Hustron sade sigh derföre på kämbnårs rätten hafwa plichtat.

Consistorij Academici sententz och doom emillan Johann Kockapää, kärke, och Johannem Monæum, swarande, angående några iniurier, som bette Monæus war angifwen före, affsagdh in Consistorio minori i Åbo den 28 Augusti, anno 1662.

Efter dee skähl ad acta finnas, ehrkänner rätten att Johannes Monæus böter för oquädens ordh, som han hafwer förölämpat Johan Kockapää och hans hustru medh, två gånger 6 mark till treeskiptis efter det 31 cap. i Rådhestugu b., och för pust, som han haar gifwit Johan Kockapääs hustru, 6 mark till treeskiptis, efter det 12 cap. i Särmla b. medh willia.

Den 3 Septemb. höltz Consistorium, præsentibus Rectore Magnifico, D. Alano, M. Thauvonio. D. Olao, D. Quæstore, M. Bergio, M. Miltopæo. *)

1. Refererade Rector att een smedh Jacob Jacobsson

*) Se anmärkingen sid. 365.

widh namn, hade tillbudit sigh att willia blifwa Academiæ smedh. Sade och Rector sigh der om medh borgmästaren talt hafwa, och hade borgmästaren sagt sig der eemoot ingen insaga hafwa. Res.: Smeden göre sitt proff i skråhn, och skaffe sigh sedan der ifrå een attest, hwar effter han sedan för Academiæ smedh accepteras kan.

2. Frankom booktryckaren Mäster Petter Hansson och begärte att effter han hade förskrifwit een ny swensk tryck och den reeda öfwer bekommit, att han kunne få någon hielp aff Academiën till samma tryckz affbetalningh. Frågades, huru högt samma tryck kommer. Swarades att han är upförder för 120 dal:r kopp. m:tt. Res.: Booktryckaren bekommer aff Qæstore 2 eller 3 tunnor rogh till samma tryckz inlösande.

3. Refererade Rector att på gamla resten war någon booskap tagin och deputerad äth sombliga professoribus, som på gamla ræsten mäst hade att fordra, men effter det tyktes orätt och obilligt wara, att sombliga skulle så myckin booskap bekomma, och sombliga ingen, hwarföre begärte han Senatus omdömme, huru samma booskap skulle billigt deelas kunna. Voterades:

Booktryckaren M:r Petter Hansson: kunne samma booskap så deelas, att iagh och finge itt nöth, såge iagh det gärna.

M. Miltopæus: 1. Quæstor disponerar wäll här om, hwarföre behöfwes intet myckit här om disputeras. 2. Medh booskaps bytandet gånge lijka till, att hwar får något.

M. Bergius: Effter proportionen bytes booskapen så, att den som haar meer till att fordra på gamla ræsten, han får och meer booskap än den andre, som mindre haar att fordra.

D. Quæstor: Booskapen deelas så att hwar får något.

D. Olaus: Booskapen deeles proportionaliter, at hwar får något.

M. Thauvonius: Booskapen bytes iempt, att hwar och een får något effter proportionen, den öfriga ræsten betalas medh penningar.

D. Alanus: Allenast den öfriga resten betalas medh penningar, så kan booskapen bytas iempt öfwer hufwudt.

*) Se anmärkningen sid. 365.

Rector: det samma.

Sententia: Booskapen delas efter proportionen, så att hwar och een får något; men den öfriga gamble resten skall betalas medh penningar.

4. Refererade Rector om Jacob Weins salario, och begärte att hwar och een will något der till contribuera. Res.: Alla lofwade; men M. Bergius sade sikh intet behöfwa något att contribuera till hans underhåll.

Den 16 Septemb. höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico, M. Thauvonio, D. Olao, M. Miltopæo. *)

Petrus Bodelius och Petrus Jonæ Bergius insinuerade een klagolibell eemot Johannem Rosskamp, gifwandes tillkänna huru bete Rosskamp dem förleden söndagz affton på gatan öfwerfallit hade, medh hwadh meera då passerat hafwer, som sielffwa libellen klarligen och omständeligen uthwijsar.

Johannes Rosskamp sade sikh hafwa kommit tillijka medh wälb. Stålhanskens schrifware uth på gatan, och då han war uthkommin, hade Bodelius och Bergius kommit medh skrijkande och ropande, och tå Johannes hade frågat om dee ropte för hans skull, tå hade Bodelius swarat spotskt, och kallat dem finna studenter: men sedan Johannes tillijka medh skrifwaren hade gått eemoot dem, hade dee sprungit in om porten, och fått hwar sin hillebår i handen och kommit uth igen; men när dee sågo att Johannes och skrifwaren hade dragna wärjor, så hafwa dee sprungit in om porten och slagit porten igen.

Bodelius och Bergius sade sikh intet hafwa haft någon hillebår, eij heller hafwa dee warit uth om porten, sedan som dee förste gången ingingo.

Sedan uplästes Olai Bothvidi attest om skrämmorna och stötarna på befallningzmannens Oloff Svenssons port, som Johannes Rosskamp och schrifwaren huggit och stödt hade samma affton.

Sedan bekände Bergius, att Rosskampen mante uth dem, skäldte dem och alla smålänningar för penaler, hunsfotter,

*) Se anmärkningen sid. 365.

skelmar etc., och begärte der brede widh på sin nutritij wägnar, att Rosskampen måtte exemplariter straffat blifwa för det nijdingswärc han på porten giordt hade.

Rosskampen nekade sigh hafwa skäldt alla smålänningar för pennaler, utan sade sigh hafwa allenast skäldt Bodelium och Bergium, efter dee skäldte honom. Och bekände der brede widh, att han gaff Bodelio två öhrfjilar på gatan, då Bodelius skulle gå heem. Sedan affträdde parterna.

Sedan inkallades Rosskampen och frågades aff honom, om han hade brutit aff wärian, som han sade, och tå han der till iakade till, bödh Rector honom eedh, hwilken Rosskamp sade sigh medh gott samweete utfästa kunna. Rector sade, att ehuru wäl den wärian affbruten war, som Johannes Rosskamp hade hafft dragen på gatan, haffwer han lijkwäl förbrutit een wäria till Rectorem.

Sedan upkallades Johannes Sylvius, hwilken gjorde sin witneseedh och bekände, att han intet aff begynnelsen war uthe på gatan, uthan hade sedan kommit uth och hört att skälsordh utkastades på hägga(!) sijdor. Frågades om Rosskampen skälde alla smolandos för pennaler, hwar till Sylvius nekade; frågades om Rosskampen högg sönder wärian på gatan, Sylvius iakade; frågades om Rosskampen högg på porten medh wärian, hwar till Sylvius swarade nej.

Rosskampen sade att han högg sönder wärian på gatan, men på porten sade han herretienaren allenast huggit hafwa, och deprecerade der brede widh, säijandes detta wara första gången, och der brede widh lofwade, att han aldrih meer wille sigh så otijdigt ställa. Frågades om han i försåth stodh för Bodelio på gatan, då han heem gå skulle, hwar till han inständigt nekade, säijandes att aldrih skulle någon kunna honom det bewijsa.

Bodelius framtödde itt blodugt ärmakläde, hwar medh han Rosskampen öfwertygade, att han hade slagit honom bloduger.

Petrus Jonæ Bergius bekände att Rosskampen war fyra reesor ihoop medh Bodelio och slogh honom, hwar på han och sin eedh utfäste. Sedan togo parterna affträde.

Consist. Acad. doom emillan Petrum Bodelium samt Petrum Bergium kärende, och Johannem Rosskamp swarande, angående slagzmähl och iniurier, som Rosskampen war angifwin före, affsagdh in Consistorio minori i Åbo den 16 Septemb. anno 1662.

Efter dee skiäl ad acta finnas, erkänner rätten att Johannes Rosskamp böter för det han haar slagit Petrum Bodelium bloduger efter det 9:de cap. i Säärmåla b. medh willia 12 mark:r till treeskiptis, och för tree pustar, som han dess föruthan honom gifwit hafwer, efter det 12 cap. i Säärmåla b. medh willia tree gånger sex mark till treeskiptis; för det han haar kallat Bergium och Bodelium pennaler förskones han denne gången medh een r.dal:r arbitral straff. Dee andre skäldzordh blifwa på bägga(!) sijdor uphäfne. Säsom och uppschiutes den saken, som Johannes Rosskamp war angifwen före, angående befalningzmannens Oluff Svenssons poort till wijdare beskeedh.

Isacus Arvidi Florinus inlade een supplication begärandes stipendium.

Den 27 Septemb. höltz Consistorium minus, præsentialibus Rectore Magnifico, D. Olao, M. Bergio, et M. Miltopæo. *)

Rectoris Magnifici tjänstepijga Agneta Anders dotter, född i Calvola sochn framhades i Consist. minori och frågades om hon war hafwandes aff Nils Matzon, Her Gustav von Lindes tjänare. Hon swarade att det war sant. Niilss framkom och bekände, att han hafwer belägrat henne, men allenast een gångh och det i förleden Februario. Konan swarade, att det bleff intet giordt på een gångh, och sade att Niilss hade budit till att öfwertala henne, att hon intet skulle bekänna meera än några gånger. Niilss tillstodh omsijder, att han två gånger hafwer besofwit henne. Meera sade Niilss att Rosenbergens tjänare Anders hafwer bekänt sigh många gångor hafwa varit ihop medh henne. Konan swarade att det war aldrigh sant, och lofwade göra sin eed der på. Sedan togo parterna affträde.

*) Se anmärkningen sid. 365.

Sedan inkallades Nilss och tillfrågades, om han hade lofvat henne echtenskap; han svarade, huru skulle iagh det göra, effter iagh det intet kunne tala medh henne. Tillfrågades och konan, om Niels hade lofvat henne echtenskap. Konan svarade: det kan iagh intet bekänna. Frågades, hwadh Niels wille lofwa henne för möökränkningh. Niels lofwade förnöja henne.

Sent.: Effter dee skiäl ad acta finnas, erkänner rätten att Niels Matzon böter för lönskaläger, som han hafwer bedrifwit medh Agneta Anders dotter, effter straffordningen 40 mark:r s. m:tt och stände kyrckioplicht.

Den 1 Octob. Præsentes in Consist. majori Rector, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bleff öfwerstleutnantens Conradt von Gertens breff till Quæstorem angående Rossdais heeman, som han sigh tillbytt hade, läsit. Res.: Quæstor gör dertill hvad som görligt är.

2. Proponerade Rector dee fattigas föreständares begäran: effter ven. Sen. Acad. åhrligen plägar gifwa een hielp åth dee fattiga, och dee ära nu nödstälte, att ven. Sen. Acad. täktes något hielpa dem nu. Res.: Quæstor låter lefwerera dijt 4 t:r rogh, een tunna på Rect. Magn., een på D. Alanum, een på D. Enevald. och een på Dn. Quæst.

3. Refererade Rector, huruledes studiosi, två Brochij söner Magnus och Carolus och Samuel Olai, hafwa råkat uthi widlyftigheet om natten, att dee hafwa röfwat aff stadzens trumbslagare wärjan; hafwa sedan begärt aff Rectore loff att förlijkass. Rector haar sagdt, iagh geer ehr inthet loff att förlikas, men lijkwäll hafwa the förlijktz med målsäganden, icke dess mindre gaff Rector dem an ratione officij, och sade, effter de ära unga och oförståndiga, woro wäll de kunna medh lindrig correction slippa. Rector begärte weeta, hwadh Senatui tyckte, huru myckit de skulle böta. Res.: Bleff beslutit och bewilliat att dee böta 3 r.dal:r hwar thera.

Sent.: Ehuruwäll Sen. Acad. hade ordsak att straffa Samuelem Olai Vall., Carolum Brochium och Magnum Broch. effter lagh för den excess dee hafwa giordt på stadzens trumb-

slagare om een aatt, doch lijkwäll i anseende aff derass ungdom och owettigheet, såsom och det hopp man kan hafwa om derass förbättring, emädan och målsäganden är förlijkt, förskonas dee denna gången medh 3 r.dal:r arbitral straff hwar dera.

Seedan kallades dee alla tree in, och frågades om dee äro förlijkte medh målsäganden, dee swarade ja. Sedan publicerades domen.

4. Gaff Rector Magnificus tillkänna, huruledes Salomon Eenebergh hafwer öfwerfallit een borgare om een affton på gatan, och befalte det skulle upläsas ex actis, hwad tillförenne passerade om den saken, hwilket bleff efterkommit, och approberades så passerat wara, som fans noterat.

Sedan kallades Salomon och hans wederparter in.

Salomon bleff beskylter aff Rectore Magnifico för det han hafwer warit borta öfwer den tijdh honom bleff förestält att komma tillstädz. Salomon sade, iagh hade gerna welat komma, men iagh slapp intet, efter min discipel intet bleff tillredz. Rector förlät honom den skullen. Frågades aff honom, hwar den herrationenaren nu är, han sade, det weet iagh intet. Rector sade: non entis nulla est scientia. Salomon sade att det är Siösa fruens tjänare Rynningens frus, och fuller är han till.

Sedan kommo åter parterna båda in och stud. Salomon.

Nicolaus Betulander befriade sigh medh eeden, att dee intet hafwer slagit eller giordt något öfwerwäldh på Carpens port. Rector sielf stafwade eeden.

Rector begärte Senatus vota, hwadh Salomon skall böta för det han hafwer öfwerfallit borgaren och violerat pacem publicam.

M. Miltopæus: Han böter arbitral. 40 dal:r.

M. Justander: Böter 2 r.dal:r arbitr.

M. Bergius: Kan wara nogh att han böter 3 dal:r s. m:tt.

Dn. Quæstor: Han är intet så eenfaldigh som han synes, och den broten är intet så ringa, ty må han böta 3 r.dal:r.

D. Olaus: det samma.

D. Enevald: det samma.

D. Alanus: det samma.

Efter dee skiäl ad acta finnas, ehrkänner rätten att Sa-

lomon Eenebergh för den excess han hafwer begått på borgaren Grels Hilianen om en natt förskones denna gången medh 3 r.dal:r till treeskiptis, och för det han kallade för Consist. een novitium pennal, böter han 3 mark:r s. m:t, och Nicolaus Betulander för det han haar warit i skock och fornötte medh Salomon, böter 1 r.dal:r till treeskiptis.

Sedan kallades borgarens swärmoder inn och frågades, om hennes mågh har fått sin dödz sår aff dem? Hon sade det kan iagh intet säija, först hade han fuller ondt i några wekor, att han icke fick wäll wända sigh, men nu är han bättre. Sedan publicerades domen.

5. Kallades M. Peer booktryckiaren inn och Rector gaff tillkänna, att booktryckaren haar fått een ny swensk stijl, och begärte för den skull sända uth till Lübeck några tunnor rogh i betalningh. Booktryckaren begärte allenast 5 tunnor. Bleff beslutit att Dn. Quæstor, om han kan, låter han honom få fem tunnor rågh.

6. Sedan proponerade Rector om booktryckarens stool, att han finge stå i den bäncken Secretarius står. Voterades:

M. Miltopæus: Graduerade personers existimationi bordes consuleras, att dee intet coniungeras medh dem som intet borde.

M. Justander: Han kan stå i bencken medh Secretario.

M. Bergius: Der blijr intet rum för så många, om depositor kommer medh, derföre tycker migh, han står i bencken der baak om.

Dn. Quæstor: det samma.

D. Olaus: Effter dee intet ära eemoot, som der stå i benken, derföre må booktryckaren stå der, effter han är een hederligh man, och står på staten.

D. Enevald.: Den bencken är fuller assignerat för secretario, adiunctis och bibliothecario, wore der rum öfrigit, kunne intet skada han stode ther och.

M. Thauvonius: Han kan stå i samma benk etc.

D. Alanus: det samma

Beslötz att booktryckaren står der till wijdare beskedh.

7. Refererade Rector Oeconomi templi cathedr. káro-

mähl, att till den benken der bygdes i kiörckan för Consistorialibus, togz bräder aff kyrckan, derföre begäras Oeconomus betalningh för dem, sammaledes will smeden hafwa betalningh, som haar smidt till den bencken. Rector admonera M. Bergium, att han förnöijer her Gudmund.

8. Grelss Staffansson bleff antagen under Acad. förswar, han skall gå på wacht, så offta wachtmästaren befaller honom, och så snart någon wachtkarl kommer undan, skall han komma till.

9. Talte Rector att dee studiosi, som antaga sigh att procurera för novitijs, borde corrigeras. Res.: Intimeras der om och lägges r.dal:r wiite.

10. Beslötz att studiosi, som gå medh wäria upp i Academien, skola lösa sin wäria medh 2 r.dal:r.

11. Talte Rector om den owanan studenterna hafwa tagit sigh före, att dee strax låta trycka sina orationer, när dee blifwa admitterade till att pronunciera dem, oansedt dee obiter alleenast kunna vara öfwerseedde, och intimationerne lembna dee uth aldeeles. Res.: Der om skall intimeras.

12. Skall intimeras att dee som ordineras, skola först taga sitt testimonium aff Academien.

13. Beslötz att Jacob Peerson får sin fullmacht, att han är Academïæ fougde. Rector och Quæstor schrifwa under.

14. Inscriptio lectionum skall hållass den 9 Octob., och tillkommande söndagh skall der om intimeras.

15. Studiosi som sällan gå och höra vetus eller novum test. såsom och iura, förmanas till större fiijt meedh een intimation.

16. Beslötz att M. Achrelio skall schrifwas till ifrån Senatu, att han flijtigare gör sitt kall, eller går i kyrckan, eller står sin fahra.

17. Rector taalte om bibliothecario, att han haar varit heela sommaren borta, och bibliotequet står och far illa, hwem skall swara der till, begärte det skulle noteras, att han ratione officij haar taalt der om.

18. Rector admonerade inspectores stipendiariorum att

sij efter stipendiarior, hwilka som ära tillstädz, och hwilka borta.

19. Beslötz att her Arvidz son Isacus Florinus bekommer stipendium medh det första.

20. Framkom Academiens bonde Thomas Knutzon i Lemo sochn, och Stoor Walluis by, beswärandes sigh att han icke förmår åstadkomma dee uthlagor, som på hans heeman lagde äro, emädan der äro ganska ringa ägor till och påføres likkväll 12 öre skatt och heelt mantaal, begiärte i ödminkheet förmedlingh. Hwar på bleff swarat: aldenstund till samma heeman ganska ringa ägor och lägenheeter lyda, att honom faller omöjeligit derföre aff heelt mantal, och 12 öre skattz uthgående uthlagor att betala, derföre förmedlass han medh halfparten, och betalar här näst för $\frac{1}{2}$ mantaal, och 6 öre skatt.

21. Bleff afftalt att till Cancellarium skall schrifwass och consuleras, om under den kongl. såsom och Cancellarij inhibitions schriften bör förstås dee disputationes, som tryckas och exercitij causa hållass widh Academien, aff hwilka omsijder een heel tractat kan blifwa.

Den 15 Octob. In Consist. majori præsentes Rector Magn., D. Alanus, D. Enevald., M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bleff beslutit att M. Bergius bekommer een förschrift till superintendenten i Carlstadh, efter han haar caverat för een pastoris Erics Biurs sohn för några hundrade dal:r hooss Wargentijn, och sedan reeste samma studiosus bort, och gjorde intet betalt, att superintendenten tillhåller samma pastorem att betala.

2. Sedan bleff upläsit ex actis den ransakningen angående studenten Nicolaum Erics, som sköt sin moder oförwärandes. Sedan discurrerade Senatus om den saken; och voterades:

M. Miltopæus: Han böter efter 2 cap. Högm. och 3 cap. Dråpm. balcken medh wåda St.l och geer dee fattige 5 dal:r s. m:tt.

M. Justander: Böter efter berörde cap. wådaboot, och till dee fattige 6 dal.

M. Axelius: Min meeningh är, att han böter wådaboot 40 mark:r s. m:tt, och arbitraliter något åth dee fattiga.

M. Bergius: Jagh tycker att han böter 40 mark:r, och förnimmer aff fadren, om han haar något att gee åth dee fattiga, men att det likwäll afkunnas på predikestolen

M. Kexlerus: Böter efter lagen, och geer åth dee fattiga 5 mark:r att salvera samwetet.

D. Enevald.: Jagh finner skälighet att han böter 40 mark:r, och ehuruwäll det intet är proprie crimen, är det likwäll peccatum, derföre tycker migh att han antingen står in loco peccatorum, eller geer anseenligt åth dee fattige.

D. Alanus: Lagen är der om klar, derföre böter han wådaboot efter lagh, och till ecclesiasticam expiationem länder det han geer dee fattige, dee 5 dal:r s. m:tt. Om den geringen skall dess föruthan medh någon poena ecclesiastica expieras, wele wij tala om in Consistorio ecclesiastico.

Rector: Ehuruwäll vota komma öfwereens i sjelffwa böterna, likwäll medan dissensus är der uti, om han skall stå kyrkioplicht derföre, beer iagh att det måtte suspenderas medh domens publicerande, så länge man kan communicera medh Cancellario. Hwartill Senatus och samtychte.

3. Sedan refererade D. Enevaldus, p. t. fac. Theol. Decanus, att Theologi Wittebergenses hafwa schrifwit Theologos wedh denna Academien till, huruledes Rinthelensis Academia, som är Lutheranæ religionis, hafwer ingåt medh Academia Magdeburgensi, hwilken är calvinisk, een förlikning uthi några controversijs Theologicis, hwarutinnan Wittebergenses befinna Rinthelenses myckit gått ifrå libris symbolicis orthodoxæ religionis, och fördenskull skickat iempte sitt breeff een *ἐπίκρισις* öfwer samma syncretismum och religions pact, begärandes och att Theologi huius Acad. sin censur dem meddeela wille; samma brefwet bleff upläsit. Wijdare sade D. Enevaldus att facultas Theologica hade der på conciperat swar, och emådan samma responsoria skulle öfwerskickas sub sigillo universitatis, på det Senatui Academico måtte wara kunnogt,

hwad som sub sigillo Academise öfwerskrifwes, begärte han få läsa upp in Senatu samma concept, hwilket och bleff efterlåtit.

Rector Magnificus desidererade uthi samma concept att formula concordie bör intet räknas inter libros symbolicos etc. Senatus samtykte, att den intet nämbnes. Sedan sade Rector wara rådeligit, att man communicerar medh Cancellario för än det swaret öfwer sändes; hwilket och aff Senatu bleff bewiliat.

4. Der näst inlade Nicolaus Eriçi, stud., sin faders intercessions schriftt, innehållande een ödmiuk begäran hans sohn icke må påläggas något straff för det han oförwarandes schiöt sin moder ihäl etc.

5. Sedan lästes upp in Senatu det brefwet, som går till M. Achrelium, hwilket bleff approberat.

Den 22 Octob. Præs. Rector, D. Alanus, M. Thauvoniüs, D. Enev., M. Kexlerus, M. Berg., M. Axelius, M. Just., M. Milt.

1. Bleff catalogus stipendiariorum öfwerseedd ifrå nyåhret 1662 och till midsomm. och ifrå midsomm. till 1663.

Catalogus stipendiariorum ifrå nyåhret 1662
och till midsommaren.

Supremæ classis.

Arvidus Magni Colliander Smol.	M. Daniel Anxeliüs Smol.
Johannes Alanus Aboënsis.	M. Eschillus Fabriciüs Smol.
Petrus Acander Smol.	Samuel Petræus Aboënsis.
Olaus Arpeniüs Suderm.	Johannes Rosskamp Aboënsis.
M. Samuel Salamontanus Vesm.	Jacobus Tammelinus Finl.
M. Johannes Alleniüs Finl.	M. Johannes Flachseniüs Finl.
M. Arvidus Karckuensis Finl.	D. Matthias Vagnerus.
Petrus Platinus Smol.	Nicolaus Bagge Smol.

Mediæ classis.

Daniel Gyllenstälpe Aboëns.	Cursores Academise.
Isacus Martini Steniüs Finl.	Johannes Sylviüs Aboënsis.
Elias Petri Hasselgren Aland.	Johannes Palm O. Gothus.
Michaël Castreniüs Aboëns.	Ambrosiüs Niduliüs Smol.

Henricus Adolphi Terserus.	Gregorius Arctopolitanus Finl.
Simon Caroli Greek Aboëns.	Olaus Vallinus Smol.
Henricus Blanck Aboënsis.	Nicolaus Sven. Smol.
Eduardus Andreæ Razelius.	Petrus Bodelius Smol.

Infimæ classis.

Petrus Laurentij Suderm.	Elias Tillander Smol.
Gabriel Josephi Neostad.	Lambertus Petri Vesmannus.
Salomon Eeneberg Suderm.	Petrus Scheferus Suderm.
Sveno Laurentij Terserus.	Esajas Nezsænius W. Goth.
Matthias Epagius Biörneb.	Daniel Andreæ Alandus.
Laurentius Petri Norcop.	Isacus Wetbecchius Smol.
Magnus Drysenius.	Laurentius Glazerus.
Andreas Olai Korp Smol.	Nicolaus Grubbe Aland.

Catalogus stipendiariorum ifrå midsommaren,
och till nyåret 1663.

Supremæ classis.

Arvidus M. Colliander Smol.	M. Eschillus Fabricius Smol.
Johannes Alanus Aboënsis.	Samuel Petræus Aboëns.
Petrus Acander Smol.	Johannes Rosskamp Aboëns.
Olaus Arpenius Suderm.	Jacobus Tammelinus Finl.
M. Samuel Salamontanus Vesm.	M. Johannes Flachs. Finl.
M. Johannes Allenius Finl.	D. Matthias Wagnerus.
M. Arvidus Karckuensis.	Nicolaus Bagge Smol.
Petrus Platinus Smol.	Cursores Academice.

Mediæ classis.

Daniel Gyllenstålpe Aboëns.	Johannes Sylvius Aboëns.
Isacus Martini Stenius Finl.	Johannes Palm O. Gothus.
Elias Petri Hasselgreen Aland.	Ambrosius Nidulius Smol.
Michaël Castrenius Aboëns.	Gregorius Arctopolitanus Finl.
Simon Caroli Greek Aboëns.	Olaus Wallinus Smol.
Henricus Blanck Aboëns.	Nicolaus Svenonis.
Petrus Laurentij Suderm.	Petrus Bodelius Smol.
Gabriel Josephi Neostad.	Lambertus Petri Wesm.

Infimæ classis.

Zacharias Melovius Smol.	Petrus Scheferus Suderm.
Salomon Eneberg Suderm.	Esajas Nezænius W. Gothus.
Sveno Laur. Terserus.	Isacus Wetbecchius Smol.
Matthias Epagius Biörneb.	Laurentius Glazerus.
Laurentius Petri Norcopensis.	Nicolaus Grubbe Aland.
Magnus Drysenius.	Laurentius Ternerus Smol.
Andreas Haquini Prytz Aboëns.	Matthias Canuti Wichman.
Isacus Florinus Aboënsis.	Benedictus Wallenius.

2. Sedan bewilliades Secretario aff pecunia diligent. så myckit som kan wara bespart aff detta åhrs, för det han skreff constitutiones Academicas.

3. Sedan kom Johann Jesenhaus och angaff på borgmästare och rådz wägnar giffta studiosos, att dee fördrifwa handel och förtaga borgarena sin näringh. Studiosi swarade, att det kan intet bewijsas att the hafwa drifwit handel. Nicolaus Matthiæ sade, hwad skadar det att man sende några alnar lärfft öfwer; det begärte Jesenhaus skulle noteras. Nicolaus kallade honom besökiare, det begärte han och skulle noteras. Sedan togo dee affträde. Johann Jesenhaus kom in och beswårade sig att studenterna ofrida honom. Studenterna bleffe förmante att så framt dee intet låta honom i fridh, skola dee hårdeligen blifwa straffade.

Sedan kallades åter Jesenhaus och studenterna in och bleff sagdt, att denna gången kan ingen final decision falla. Studenterna bleff föreläsit aff constit., att sedan någon studiosus giffter sigh, skall han see sig om, huru han kan nära sigh ut om societate Acad. Jesenhaus bleff tillsagd, att han tager sigh skriftelig fullmact aff borgmästare och rådth till näste Consist. dagh.

4. Beslötz att Heinsä och Sarckila bönders saak skall recommenderas till häradsrätten.

5. Beslötz att Henrich Mårtensson niuter tillgiffit på extra ordinarie räntor 3 dal:r s. m:t för sitt heeman Koskis till een behageligh tijdh, på det han skall see Acad. bästa widh tingen och annorstädes.

6. Jonas Mosselius anhölt om stipendio, item Petrus Hanander O. Gothus.

Den 29 Octob. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thanvonijs, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpœus.

1. Gaff Rector tillkenna, huruledes een studiosus, som nyss är hijt kommen från Ubsala, haar i förleden natt huggit een besökiare, att det är fögo hopp om lijfwet; den samma studenten lät Rector sätia in i prubban, sedan sändes effter karlarna som det sågo, och effter barberaren.

2. I midler tijdh proponerade Rector Decani fac. Theol. beswär eemoot M. Samuelem Bened. Salamontanum, att han icke alleenast eemoot fac. Theol. förbodh haar begynt itt collegium Theologicum och det per cuniculos, uthan och införer allareeda uthi sin första disp. några præjudicerliga questiones, statuerandes medh Majoristis och Pelagianis contra orthodoxiam, och det som D. Decanus publice haar profiterat; begärte fördenskull Senatus Acad. uthslagh. Res.: Senatus beslöt att det skall honom aldeles förbiudas, att hålla colleg. Theol., men för det han haar intet achtat fac. Theolog. förbodh, skall han framdeeles in Consist. publice tilltalas.

3. Proponerade Rector, att Senatus urbicus haar sendt stadz Secret. till Rectorem, och låtit säija, att det görs föga behof meddeela Johann Jesenhausss fulmagt af borgmästare och rådih eemoot de gifte studenter, effter han haar een general fullmacht aff her Landzhöfdingen att wara stadzens upsynes man.

4. Framkom Hans Kort och talte på sin mågz Henrici Marci wägnar, som och är een gifft studiosus, och sade att hans mågh ingen handel drifwer medh sitt egit, uthan medh hans swärfaders. Senatus sade: han skulle sij sigh om på annat sätt att försöria sigh, effter han allareedo gifter är.

5. Framkom Johan Jesenhausen och lät läsa upp sin fullmacht aff her Landzhöfdingen gifwen, att han skall wara stadzens upsynesman, sedan begärte han doom på studenterna. Rector frågade, om han kan bewijsa dem hafwa drifwit någon handel; Johan Jesenhausen sade, att Sigfridus Thomæ bekände,

att hans hustru war till Stockholm medh lärfft. Nicolaus Matthiæ swarade Rectori Magn. för Senatu nässwijst, och sijdyrdade hans Magnificentz, derfor skall han gå i prubban.

Sedan decreterade Senatus om dee giffta studenterna, att dem blijr föresatt thermin till den 1 Martij nästkommande, att dee innan den therminen föreseeh sikh och sijna, och taga sikh testimonium aff Acad., men då skola dee wara exclude-
rade, så framt de icke medh något serdeless specimine i midler tijdh kunna intyga någon synnerligh förhopningh, och i midler tijdh skall dem wara förbudit att drifwa borgeligh handel. Nicolaus Matthiæ fördes i prubban.

6. Sedan kom Oloff Jacobsson besökiare in, och frågades aff honom, huruledes det kom till att hans cammerat bleff slagen i afftons; han swarade: wij gingo efter inspectorens befalningh till een finsch borgare att sij efter brygningh, då mötte oss tree studenter, och den eena högg strax min cammerath medh wärjan i hufwudet, armen och på handen; sedan skingrades dee andra studenterna, och den som hög, lop på Anders Martens källare, sedan gick iagh i courtiguardie och begärte assistentz aff wachten.

Sedan kallades studiosus Petrus Clavenius inn, och frågades, huru han kom till att slå den karlen i natt; han sade sikh intet hafwa giordt någon excess, som han nu skyltes före. Carl wachtmästare och stadzens wachtmästare sade att det war han, som slogh, och han war förklädd, wendt uth in på sin jacka, peruken hade han kastat bort, och haft een muff på hufwudet. Studiosus swarade, att han det giorde, att han förklädde sikh och hade dragen wärja för een annan ordsak, effter iagh kom i widlöftigheet medh een annan; wachtmästaren sade, hwarföre hade i bundit ärmakläde wedh wärjan; han sade, derfor att iagh mente den skulle möta migh, som iagh hade att göra medh.

Påfwel Deinert badare kallades inn, och frågades, om han förbandt den karlen, som bleff slagen i natt, han sade: ja; frågades om han hafwer dödssäår, han swarade, om han will achta sikh sielff, så är ingen fahra om hans lijff, ett sår

hafwer han i hufwudet, men skålen skadar intet, det han är huggen i fingrarne, det är värst.

Stadzwachtmästaren sade, att Clavenius hade och skåldt stadzwachten i courtiguardiet. Petrus sade, att det war een borgare, som skööt honom att han flögh eemoot wäggen; när han begärte namn på den samme, wille ingen säja honom, derföre haar han sagt, i skole wara skålmår och hunsfottår, till dess i säge migh hans namn, som skööt migh; frågades aff Clavenio, hwem war medh honom, han sade Gustavus Cajanus, och Cajanus haar och haft wårja. Sedan han togh afftråde, discurrerade Senatus om den saken, och beslötz att Petrus Clavenius skulle carcereras, till dess han skaffar sigh caution, och Cajanus medh, som haar warit i föllie. När Petro det sades, att han nu skulle in carcerem, sade han, om denna andra besökiaren Oloff kan göra sin eedh, att iagh slogh hans cammerat, så will iagh stå alt i hoop; besökiaren sade: der på gör iagh fritt min eedh, att i äre den samme som slogh.

Den 5 *Novemb.* Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Gaf Rector tillkånna att inspectoren Brobergh har begårt dilation till näste odens dagh på den besökiarens wågnar, som bleff slagen.

2. Kom een hustru Annicka Jörans dotter och klagade på Olaus Matthiæ studiosum, att han haar caverat för een hennes gåldnår, att hon intet är än betalt, der doch termen war förbij allhelgone tijdh. Olaus swarade, att debitor kommer oförtöfwat medh penningar igen, och den andra som caverade, är och borto. Res.: Afsades att Olaus skall skrifwa den andra cautionisten till och debitoren medh, att dee betala henne strax och honom meddees citation till dem aff Senatu, men ifrån den termin skall henne betalass medh interesse.

3. Sedan talte Rector om M. Samuele Salamontano, att biskopen haar tykt något wara, att honom blef förbudit hålla collegia Theologica.

4. Talte D. Enevald om M. Samuele Salamontano, och

sade att han först haar giordt eemoot fac. Theol. decretum, det han haar begynt colleg. theolog. 2. Haar han der uthi statuerat medh Syncretistis att regeneratio är finis adæquatus theolog. 3. Haar han brukt een ellack munn på fac. Theolog., när honom blef förbudt hålla colleg. theolog. 4. Machinerar han unionem Syncretisticam. Sedan inkallades M. Samuel Salamontanus, och bleff honom det förehållit; han swarade: emådan han fick tillåtelse aff facult. Philosop. att hålla collegium ethicum, så intimerade iagh der om, och för dem, som tå begynte gå till migh, togh iagh migh före att disp. theol. intet annat förståendes, än att det uthi facult. decreto skulle tillåtas och det så förståss, men sedan iagh förnam migh göra der medh eemoot facult., afstodh iagh strax, och det som Decanus facult. uthi mina thesib. desidererade, corrigerade iagh strax. Res.: Det bleff honom förbudt hålla collegia theologica.

5. Ivarus Teet anhölt om stipendio, att han finge i sitt förra rum. Res.: Refereras inter expectantes.

6. Den 10 Novemb. affgick citation till Andream Marci Salandrum och Dan. Joh. Ruth. att dee skola comparera den 18 Januarij nästk. sub pœna relegationis, så frampt dee i midler tijdh icke tillställa Annicka Jörans dotter de p:gar, som hon af dem fordrar.

Den 12 Novemb. Præsentes R:diss. Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bleff Acad. Cancellarij brief upläsit angående den kongl. förklaringen uppå det kongl. brefwet, som uthgick om D. Joh. Stregnensi, huru wijda det bör förstås.

2. Sedan lästes upp Cancellarij recommendation för M. Andrea Petræo, att han medh någon tienligh befördring föreses. Rector sade, det är under han begärrar een sådan recommendation, effter här intet vacerar någon function och det han beropar sigh på dee prof, som han haar giordt widh adiuncturam, weet iagh intet, hwad det skall wara för prof, men hans sahl. faders meriter äre allom bekante.

3. Lästes upp Zachariæ Lietzens brief till Senaturn, der

uthi han begärrar blifwa antagen till bookbindare här; Rector sade: woro det icke rådeligit att derom skrefwes till Cancellarium. Professorerna tyckte det samma.

4. Talte Rector åter om bibliotequet, att det far illa af wanröcht; Senatus sade att det skall täckas, effter materialerne ära der till köpte.

5. Sedan proponerade Rector att D. Olaus måtte blifwa hulpen medh någon hielp af fisco, effter han ingen tillökning än haar bekommit på staten. Res.: Han bekommer 40 dal:r s. m:tt af fisco.

6. Sedan kommo åter Petri Clavenij wederparter Måns Mårtensson besökiare etc. Måns sade att Petrus mötte honom och slogh honom öfwer hufwudet medh wärjan. Petrus sade att de skäldte honom. Måns och hans cammerat nekade der till. Clavenius beropade sigh på sin witne Gustavum Cajanum och Christophorum Möller. Gustavus kom in och gjorde sin witnessedh, och bekände sedan, att när han tillijka medh Clavenio mötte dem, haar Petrus frågat dem, hwadh dee woro för folk; om då Petrus förstodh hwadh dee swarade, weet iagh intet; effter han begynte trätta medh dem, gick iagh till och badh honom komma bort, han folgde migh, och när wij kommo ett stycke bort, begynte the skälla honom. Besökiarna sade, att Plagmans ryttare war medh, om han ropte, men intet ropade wij. Christophorus Möller witnade det samma, och att dee skäldte honom för skälm, och det på finska. Plagmannens ryttare sade, att Petrus högg honom i hatten, och stack medh wärjan effter honom.

7. Sedan anklagade Rector tvenne studenter Jacobum Retelium och Georg. Eenebohm, att dee hafwa öfwerfallit några dieknar om natten, och welat slå dem medh wäria; dieknarna hafwa tagit af dem wärjan. Frågade Rector, hwar om de trätte. Jacobus sade: dee willia hafwa båda basunerna uthi sin chorum. Bleff beslutit att studiosi admoneras skarpt denna gången, och effter dee förste gången nu för sådant komma fram, derföre förskonas dee denna gången medh det att dee mista wärjan.

8. Sedan kom åter Petrus Clavenius och Måns besö-

kiare; frågades aff besökiaren, huru många såår han har fått, han swarade 4 blodsåår, 2 i hufwudet och 2 på armen, och een blånat på andra armen. Olof besökiare frågades, om han kunne hålla medh sin eedh, att Måns då miste sin hatt; han sade ja.

Sedan kom Påwel badare in medh besökiaren och Clavenio; badaren bekände att besökiaren hade 4 blodhsår, och lijtet blått på armen. Frågades om det såret han haar på handen, hade skadt benet. Badaren swarade nej.

Senatus Acad. sententz emillan Månss Mårtensson besökiare, kårande, och Petrum Clavenium, swarande, angående slagzmål, som Petrus war angifwen före, afsagdhd in Consist. majori den 12 Novemb. A:o 1662.

Efter dee skiäl ad acta finass, erkänner rätten att Petrus Clavenius böter för 1 blånadh och 4 blodhsåår 5 gånger 12 mark:r till treeskiptis efter det 9 cap. Sårhm. b. medh willia i Stadzlagen. Erlägger också till kåranden för wårck och sweeda och för hans försummelse 5 dal:r s. m:t, dessföruthan skall han betala barberare löhnen; och för hatten, som då bortkom, 2 dal:r s. m:tt.

Den 17 Novemb. Præsentes R:diss. Dn. Proconcellarius, Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Lästes op herr Rijkz Drätzens bref angående studenten, som skiöt sin moder, hwar uthinnan han approberar den domen, som Senatus fälte öfwer den saken, bijfaller och dem, som mente att samma student skulle stå een uppenbar kyrckioplicht.

2. Sedan talte Senatus om den saken, och beslötz att han må stå kyrckioplicht i finska församlingen.

3. Gaf Rector tillkänna, huruledes han i aftons hooss fiscalen Johan Schäper blef öfwerfallen af assessoren Gustaf Grasse, hwilken drogh honom i håret neder af stoolen på gålfwet, och haar trättan begyntz der af, att när M. Axelius kom in, begynte assessorerna den eena medh den andra att åka på honom; när Rector det hörde, togh han honom i defension,

och badh dee wille låta blifwa honom, der af hafwa dee kommit ihoop meed honom, och huru han een gångh råkade säija, att dee sade osandt, så haar assessoren Grassen fattat honom i håret, begärte för den skull D. Procancellarius och Senatus Academicus wille taga der i, efter den schimpten angår heela Senatm. Dn. Procancellarius och Senatus lofwade göra der om, hwadh som der i står till göra, och så frampt Grassen intet deprecerar publice i Consist. innan torsdagen, skall då skrifwas öfwer till Acad. Cancellarium och præsidem dicasterij, som och är i Stocholm.

Den 26 Novemb. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Questor, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus,

1. Proponerade Rector, om den studentens Nicolai Erics saak skulle wijdare communiceras medh hofrätten effter Cancellarij brief. Senatui tykte det intet wara af nöden, effter det är eemot constitutiones, och Cancellarius det icke absolute befaller, uthan remitterar till Senatus betänckiande, sedan publicerades domen.

Senatus Academici sententz och doom angående Nicolaum Erici, hwilken uthi nästförliden Julio medh wåda skööt sin egen moder ihial, afsagd in Consist. majori den 26 Novemb. 1662.

Effter dee skääl ad acta finness, ehrkänner rätten att Nicolaus Erici böter effter det 2 andra (!) cap. i Höghmåla b. och det 3 i Dråpmåla b. medh wåda 40 mark:r s. m:t och 5 dal:r s. m:tt till stadzens fattiga, och stånde kyrckioplicht.

Anbelangande dee 40 mark:r s. m:tt, hwem dee tillkomma skola, lofwade Senatus wijdare efftertänkia.

2. Sedan kom hustru Walbohr Knutz dotter Kouckar, och angaf Johannem Frisenium för gäldh 29 dal:r 4 öre k. m:t, hwar på han hade geet henne sin obligation, der intet åhratal war uthi, men hustron sade att det skedde i M. Martini Stodij Rectorat. Blef afsagdt: att så frampt Johannes Frisenius innan soolsäte icke förnöijer hustru Walbohr, skall han gå i probban till dess han betahlar, och i midler tijdh togz han i arrest.

3. Sedan kom præsidentens skomakare Ambrosius fram, och anklagade stud. Jonam Gammal, att han åtskilliga gånger haar slagit hans fenster sönder, att glasspilran flög barnet i näsan, som lågh i waggan; han inlade schriffteligen och beropade sigh på Academis skomakare Hans Mårtensson, till witne. Hans Mårtensson gjorde sin witnessedh och bekände, att när han een morgon gick att besökia sin mohr, satt Anders Bengtsson der och een student Jonas be:dh, då haar Anders Bengtsson sagdt åth hans skomakare: warner M. Ambrosius att han intet klagar på studenterna, han lærer fahra illa der af.

Emådan Anders Bengtsson och stud. Jonas intet kommo tillstädes, derföre kunne intet utslagh falla denne gången i denna saken, aldenstundh studiosus aldeeles nekade till den gerningen.

4. Sedan framkom Johann skræddare, och angaf Esajam Nezænium, att han haar öfwerfallit honom i sin egen stugu, först kallat honom skålm, och sedan stöt honom för bröstet, att han flögh baaklenges nedh på fällbencken, och sedan sparckat på naffan, och uthi combatten hafwer han slagit några rutor sönder, och sedan ståt och wachtat efter att han skulle komma uth, sedan dagen der efter haa dee mötz på gatan, då sade M:r Johan, Esajas togh upp een steen af gatan, och wille slå migh, tå togh iagh i byxsäcken; då haar Esajas sagdt, brukar tu det maneret.

Michaël Johansson witnade medh Johann skræddare, aflade sin witnessedh och bekände, att Esajas Nezænius skåldte Johan för skålm och tiuf några gångor. Esajas swarade sigh såledz hafwa sagt, att i skole swara till sådant tiufwerij, förståendes der med det, såsom M:r Johan lockade hans discipular i sin stugu att dricka och dobbla.

Erich Sundel witnade, att han sände Esajam till Johan skræddare, att förnimma hwad han skulle hafwa för cammarren, och der haar Johan rust på honom. Sundel sade och, att skræddaren och hans folck hafwer lockat hans brohr att speela medh sigh, och hafwer spelt af honom een rikzort;

Sundel sade sigh och weeta medh Johan skraddare meera, det som intet wackert är.

Esajas sade att han intet gick till honom medh wredes modh, uthan när skraddaren begynte bruka een skamligh mun på honom, derföre att han sade sig willia låta fremmande män werdera, hwadh han skulle hafwa i huusshyra, och omsijder sprungit honom i håret, derföre förswarade iag mig och togh honom i håret igen, och på gatan, när wij möttes, när han togh till knifwen, togh iagh een steen. Parterna togo affträde. I denna saken kunne intet uthslag skee denna gången.

5. Een borgare Grelss Matzon klagade på studiosos Jonam Olai, Johannem Olai, Jonam Nicolai, och Bened. Vallen. etc. att dee hafwa hyrt af honom een stugu förleden Sim. Judæ till Juul för 8 dal:r, och hafwa sedan öfwergifwit stugun, och om natten burit bort sakerna, och efter 4 wekor gofwo dee nyckelen igen, men hafftridie weka hafwa dee gäst der. Studiosi swarade, att de ingingo contract allenast på wekor, 1 dal:r för wekan, och intet för någon wiss tijdh länger. Borgaren nekade och sade: willia dee giöra sin eedh der på, will iag wara till fredz. Bened. Vallen. gjorde sin eedh der på, att dee accorderade alleenast för den tiden dee skulle blifwa. Der wedh acquiescerade borgaren, allenast han får för den tiden, som dee der gäste.

6. Sedan kom stud. Sveno Hanander, och angaf Johannem Cursorem att han hade giordt honom till fullmechtigh att uppbära af een studioso Jsraël Trolle p:gar 12 dal:r, det haar Cursor intet efterkommit, uthan låtit studenten reesa bort. Johannes Cursor sade att Nicolaus Betulander och Johannes Ååss hafwa sagt för honom, att den gälden skulle wara betalt. Dee swarade att Israël Krok sade för dem, att den skullen war betalt. Res.: Svenoni Hanandro blef tillsagt att sökia principalem debitorem, efter han ingen wissare fullmechtig haar satt, och cursor sade att han intet haar samtykt att blifwa fullmechtig, uthan schriften bars till honom, och Johannes Ååss, som bar schriften, haar sagt att gälden war betalt.

Den 3 Decemb. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M.

Thauvonius, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Begärte Rector weeta af Senatu Acad., om Justander skall participera af spanmåhlen effter proportionen: ty oansedt att staten blef förhögd, sedan han kom på staten, men doch intet på spanmåhlen. Voterades:

M. Milt.: Han haar ingen rätt att få spanmåhl.

M. Axelius: det samma.

M. Bergius: När han får af dee medel, som honom äre tillslagne af öfwerheeten, så skeer honom ingen orätt.

M. Achrelius: det samma.

M. Abrahamus: det samma, och om han begärar någon spanmåhl till huussbehof, kan han gee tillkänna.

D. Alanus: det samma, och will han hafwa spanmåhl, skall han taga effter markgången.

Rector Magnif.: Jagh bijfaller Dn. D. Alanum, och M. Thauvonium, och will han ändtligen hafwa spanmåhl, kan han taga af fisci deel, men der om communiceras medh Cancellario.

Sedan kom M. Simon Kexlerus, och frågades, hwad han tykte der om? Han bijföll de andra.

D. Enevald kom och till, och samtyckte till det andra hade belefwat.

2. Inkallades arendatorn Anders Bengtsson, och sedan uplästes Hans Mårtenssons Acad. skomakares witnesbördh, och gjorde Anders Bengtsson sin witnessedh och intygade att sig hände, då han skulle een gång gå på hofrätten, att een student Jonas Mosælius be:dh mötte honom på gatan, hwilken han och kallade in medh sig och lätt hämpta een kanna öl och een pipa tobaak. J midler tijdh kom och Hans Mårtensson in och begynte tala om studenterna, och tå sade arendatorn sigh hafwa frågat om præäsidentens skomakare haar än fått den sanskyllige fast, som haar slagit sönder hans fönster och bedt honom der brede widh warna skomakaren, att han intet lägger sig inn medh studenterna, ty den sidste willer-redan kunne blifwa wære än den första. Nekade sigh sidst weeta hwem som fönstren sönder slagit hade.

Jonas Mosælius gjorde sin witesseedh och bekände, att arendatoren begärte att Hans Mårtensson skulle warna Ambrosium att han intet befattar sig medh studenterna, och så många skyller, efter han ingen wiss weet, den sidsta willerredan kunne blifwa wære än den första; frågades om han wijste hwem det giordt hade, han swarade nej.

3. Sedan kom Georgius Lepus och klagade på Ericum Falandrum, att när han kom ifrån Henrico Blanck i förgår om aftonen, då mötte honom Ericus Falander och Georg. Arvidi på den trånga rådhistugu gatan, då hälsade han på dem. Ericus swarade honom; Georg. haar strax fått uth wärjan, och slagit honom medh flata wärjan, och sagt, om tu intet tager hatt af digh, skall iagh stöta ner digh som een hundh; Lepus sade, det gör iag gerna. Sedan befalte Georgius Arvidi, iagh skulle falla på knä; Lepus sade, det gör iagh och gerna; Falander sade, stå (!) upp, då stod iagh upp. Georgius Arvidi befalte mig fölia, det gjorde iagh och, folgde dem så till trädgårdz mästarten, der som Falander och Georgius gäste. Ericus Falander blef befalt taga afträde. Sedan frågades Georgius Arvidi, om han kändes wedh detta klagomåhl, han nekade aldeeles der till, och sade sig warit heema, och sedan gått till måltijdz, det hans wärd och witsnade. Ericus Falander kom in och sade: det war wist att iagh war medh då, men Georgius Arvidi war intet medh, det wille han göra sin eedh på, men Petrus Sylvast war den, som öfwerföll honom: Petrus war förr öfwerfallen på gatan, och kände intet Gab. Leporem rättare, uthan han skulle wara den samme; derföre blef Georgius Arvidi frij erkändh, men Petrus skall swara derföre.

4. Inkommo Johann skraddare och Esajas Nezzænius och sade skraddaren att Nezzænius hade slagit sönder 3 rutor i fönstret. Esajas sade att han intet wijste der af, uthan sade att skraddaren hade kunnat giordt det sielf oförwändess. Skraddaren sade att Esajas hade aldrih så burit sigh till, då han tillförenne hade kommit, derföre, sade han, skedde det medh berätt modh; Esajas nekade der till aldeeles.

Esajas bekände, att han stötte och drogh skraddaren i

håret, efter skraddaren slogh honom först. Skraddaren sade att Esajas gick uth och togh stenar, och sade: kom uth du gamble skälm, hunssfott etc. Skraddaren sade att Esajas kom emoot honom, då han skulle gå på rådhestugun, och öfwerföll honom, och beropte sigh på sin mäster swen, att han der till witna wiste, hwilken han hade befalt föra hem några giorda kläder och medh det samma fölia sigh samma gata, som han gick, och sagt: kan skee, han [Esajas:] kommer och öfwerfaller migh.

Johann skraddares mäster swen witnade, att när dee möttes äth på gatan, haar Esajas tagit op een steen, tå haar skraddaren sagt: slår tu migh, och togh i böxsäcken; han witnade och, att Esajas skäldte honom för skälm. Drängen frågades, huru det gick till i huset dem emillan, när dee sloghz. Drängen swarade, först det begynte dem emillan war iagh intet tillstädz, men när iagh kom in, hölt Esajas faar i skägget och håret, och när iagh kom, skilde iagh dem äth, och när Esajas begynte slå mästaren medh wärkelådan, slogh han miste och i fenstret. Tå, bekände drängen, tog iagh honom i håret. Sedan togo parterna afftråde.

Sedan inkallades åter Esajas medh skraddaren och frågades af Esaja, om han weet annat än ährligit och godt medh skraddaren. Esajas sade att Sundelen haar kunskap der om, och säjer, att han weet det medh honom, som intet wackert är. Rectoren frågade, om Esajas will absolvera skraddaren; Esajas: intet absolverar iagh honom, och sade, att klädet war hooss Sundel. Parterna afftråde.

Åter kom Esajas in medh skraddaren och sade Esajas: jagh kan intet tillägga honom något skälmsstycke, men det haar iagh sagt och warnat honom, att han skulle wachta sigh för tiufwerij, men sade sigh medh tiufwerij forstå tubberij, att han hade lockat hans disciplar till att updricka sina saker. Och sedan uppskötz saken till nästa Consistorij dagh.

5. Jnsinuerade M:r Ambrosius, præsidentens skomakare, twenne inlagor emoot Jonam Gammal, och beskylte honom för sin fönster, att han dem sönder slagit hade. Jonas Gammal tillbödh eedh, men admitterades dock intet, efter Ambro-

sins der moot aldeless stodh. Rector frågade om Jonas Gammal hade druckit samma natten hooss Hans Hansson, som fönstret slogz sönder. Jonas nekade och sade sigh intet weeta hwem som drack der samma natt. Ambrosij hustru bekände, att hålet effter steenen fans i Hans Hanssons gårdh. Saken uppskötz effter Ambrosij begäran, och Jonas Gammal togz i arrest.

6. Refererade Rector att een student, som hade kommit i mans wåda, haar begärt frij leigd, att han måtte komma och agera sin saak här för rätta. Res.: Der om skall i hans namn till hofrätten supplicerass.

7. Talte Rector om att her Landzhöfdingen haar beswärat sigh för honom öfwer den bäncken, som Secretario och Adiunctis war assignerad.

8. Sedan talte åter Rector om bibliotequet, att der medh går orichtigt till, hwilket han sade alleenast skee af bibliothecarij högmodh, effter han intet är contant medh sin tjänst, uthan begärar först professionem Physicam, och sedan pastoratet i Päderessöör, och i midler tijdh så länge sigh absenterar; begärte weeta Senatus omdöme, om han må hafwa det impune, effter han intet hafwer begärt lof af Senatu. Voterades:

M. Milt.: Effter böckerna fara illa, och studenterna intet få bruka dem, hwarföre må han mista een deel af salario.

M. Axelius: det samma. Och der een ginge efter strictum ius, skulle han blifwa afsatt.

M. Bergius: Om han drifwer något på Academix bästa, kan han wara excuserad, hwar och icke, må han mista 30 dal:r sölf. m:tt.

M. Kexlerus: Effter han haar intet genom breef excuserat sigh, må han mista 30 dal:r sölf:r m:tt.

M. Achrelius: det samma.

D. Enevaldus: Ehuruwäll han war bebriefwad och skickad att skaffa præbende gjälden frij, dock är han icke aldeless excuserad, effter han så länge borto är, och bibliotequet i midler tijdh illa faar, tyckes dock rådeligast wara, att här

medh differeras till dess han heemkomme, på det han fram-deeles icke kunne säija sigh frånwarandes dömbd wara.

D. Alanus: Han miste fierdeparten af sin löhn.

Rector: det samma.

Beslötz att Cancellarius der om medh nästa post con-suleras.

9. Sedan framkom Simon Johansson i Uhlo och begärte weeta om dee 200 dal:r p:gar, som hooss mäster Axel woro arresterade, skulle kunna effter itt owist berättande arre-steras.

Mårten Matzons brohr Nicolaus Matthiæ framtædde sin brors breef, hwar uthi han begärar att bete p:gar lagligen arresteras skulle.

Rector sade att han p:garna i arrest tagit hade effter den personen, som p:garna under händer hafwer, är under denna iurisdictionen. Men medh sina wederparter kan Simon Johans-son in foro competenti till rätta gå, och när dom der öfwer kommer, kunna p:garna blifwa lösa.

10. Simon Hyltenius och Jacobus Brennerus inkalla-des, och anklagade D. Enevald först Simonem, att han hade eemot hans befallning upsagt conditionen, och antagit andra disciplar; och sedan Brennerum, att han intet wille wara con-tant medh den præceptore, som honom förestältes; och begärte att Senatus Acad. wille der på bötter föhra. Simon sade, att han öfwegaf Brennerum för olydno skull. Brennerus sade, att han intet wille taga någon præceptorem, förr än han be-kom bref ifrån sin faar der om.

Blef beslutit att Jacobus Brennerus sättes inn, till dess han sigh effter inspectoris disposition bequämmer.

11. Sedan proponerade Rector sigh förnummit hafwa att spanmähls summan stiger högre än det förslaget som Quæstor gör, derföre sade Rector sigh willia taga een speci-fication af Acad. fougde, huru mycket den spanmählen der un-derstijger och sedan annorstädes, att han må conferera medh det förslaget som Quæstor gör.

12. Beslötz att wachtkarlarna få hwar een tunna span-mähl effter plägseden.

Den 6 Decemb. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

Rector gaf tillkänna att den kongl. rätten haar sändt i gåår till honom fiscalen och actuarium, effter dee hafwa förnummit, att här ära förelupna twenne dråpsaker, nembl. Erics Binningij och studentens, som sköt sin egen moder ihäl, derföre begärte dee Senatus Acad. ransakningh der om: begärte han altså Senatus Acad. betenkiande, hwad den skall swarass: Senatus discurrerade der om, och tyckte rådeligit, att antingen två af Senatu sändas opp i rätten, eller dem schrifwes till detta swar: 1 Anlangande Binningij saak, så är der uthi ingen ransakningh skedd, effter som den brotzlige rymbde från fångelset, för än det kunne komma till ransakningh. Hwad wedkommer honom, som oförwarandes skööt sin moder ihäl, så är den saken afdömbd, och domen medh Cancellario communicerad och af Hans Excell:tz approberad, och hafwer Senatus Academicus der uthi giordt det som constit. tillåta. Doch lijkwall skötz opp medh swaret till ord. constit. (! Consist.) dagh till dess flere komma tillstädes. Sedan kom M. Kexlerus, honom blef samma proposition refererad, han tyckte det samma som andra. Sedan sände D. Olaus sitt sentiment schriffteligen, hwilket blef upläsen.

Den 10 Decemb. Præsentes R:dis. D. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Blef Cancellarij bref upläsit angående Justandrum, om den saken emillan honom och Gert von Schrou, och om studenterna, som gå i Academien medh wärjor, att den oseden affskaffas effter constitutiones.

2. Sedan uplästes Nicolai Gyllenstålpes breef, det grefwen haar befalt att schrifwa hijt om Erico Binningio, som slap att rymma, att hans Grefl. Excell:tz will maintinera Academien widh des privilegier.

3. Der näst communicerade Rector medh Dn. Procancellario det som hofrätten skickade till Rectorem twenne att

begära ransakningh öfwer dee twenne dråpsaker, som här passerade äro, gafz och tillkänna huru Senatus der om haar afftalt; hwilket Dn. Procancellarius och samtykte till.

4. Taltes om Academiæ glaassmästare Henrich Syrach, att hans tjenst intet behöfwes, uthan får sitt förlof, doch till wärens försvaras han under Academiën, effter han tå säjjer sig willia reesa bort. Men den unga drängen antogz för Academiæ glaassmästare.

5. Sedan kom åter Johann skraddare och Esajas Nezenius, och frågades af Esaja, om han will tillstå det han skälte honom för tiuf. Esajas sade, han kan intet medh twå manna witne öfwerlyga migh, att iagh haar skäldt honom för tiuf, uthan det sade iagh, att han läckade mina disciplar. Johan skraddare sade att Esajas wist skäldte honom. Sedan discourerade Senatus om saken, och voterades:

M. Miltopæus: Esajas böter arbitraliter 40 mark s. m:tt. och böter effter lagh för pust och håårdragh, och låter bygga fönstren.

M. Axelius: det samma.

M. Bergius: Han böter 30 mark s. m:tt och det andra effter lagh.

M. Kexlerus: För pust och håårdragh effter lagh, men kunne det mitigeras för skäldzordh, att han böter 28 mark s. m:tt.

M. Achrelius: det samma. Men att han för skäldzorden något lindrigt handterass.

D. Enevald.: Han böter effter lagh för pust och håårdragh, men 20 dal:r kopp. m:tt för skäldzordh.

M. Thauvonius: Effter han intet ringa haar angrijpit skraddaren, derfore böter han för alt i hoop 14 dal:r sölf:r. m:tt.

Rector: Vota äro fuller discrepantia, dock tyckes M. Thauvonij och M. Miltopæi stämman näst öfwer eens, doch bör det considereras att han medh twenne witne intet är öfwerlygat, och Esajas uthtyder sina ordh huruledes han det förstodh, så synes det meritera någon lindringh. Och sedan formerades fölliande sententia:

Senatus Academiici doom emillan Johann skraddare, kä-

rande, och studiosum Esajam Nezænium, swarande; angående några iniurier, som Esajas war angifwen före; afsagd in Consist. majori den 10 Decemb. A:o 1662.

Effter dee skiäl ad acta finness, ehrkänner rätten, Esajas böter för det slagzmähl han hafwer hållit medh M:r Johann i hans huuss 2 gånger 6 mark effter det 12 cap. i Sår-måla balcken medh willia, och låter byggia fenstren. Men för dee iniurier han tillfogade Johann skräddare på gatan, böte 12 dal:r s. m:tt arbitraliter.

Af samma böter bekommer skräddaren tridie parten.

6. Sedan kom Gabriel Lepus och Petrus Erici; Gabriel förestälte sitt klagomähl eemot Petrum, att han tillijka medh Erico Falandro haar mött honom på een trång gata, och när han dem hälsade, swarade alleenast Falander, men Petrus frågade: hwad ästu för een; Gabriel swarade, iagh är en student. Petrus sade: tagh hatten af tig. Gabriel swarade, det gör iagh gerna. Petrus hade satt sin wärja eemot Gabrielis bröst, och sagt: fall på knä, om du will behålla lifwet. Gabriel hade sagt: det gör iagh och; men Falander förhindrade det. Sedan befalte Petrus Gabrielem sökia up Jonam Gammal, det lofwade Gabriel och göra. Sedan befalte Petrus honom fölia sigh heem, det haar Gabriel och welat efterkomma, men när dee kommo för porten, der Petrus logerar, haar Petrus wijst honom bort. Petrus swarade till detta således: att två mötte honom något tillförenne, och een af dem slogh honom på munnen, att näsa och munn stod i blodh, och när han sedan mötte Gabrieli, kände han honom intet, uthan frågade, ästu den samma som slogh migh, och på skämt sade iagh sedan fall på knä, och det badh iagh honom strax om förlåtelse före, men ingen wärja hade iagh uthe, eller satte för hans bröst, eij heller slogh iagh honom; Gabriel sade, iagh will göra min eedh.

Ericus Falander kom in och gjorde sin witnesedh, och bekände, att han kom gångandes medh Petro up före, då mötte dem Gabriel på een trång gata, och talte Petrus Gabrieli hårdt till, orden minss iagh intet, och tog uthi honom; det hörde iagh att Petrus badh honom falla på knä, men att han blåt-

tade sin wärja, och satte före Gabriels bröst, det sågh iagh intet, eij heller weet iag, om han det gjorde.

Af Petro frågades, om han kan medh trygt samweet göra sin eedh, att han intet drogh uth wärjan, han sade ja, men iagh will heller mista wärjan.

Sent.: Senatus erkänner att Petrus Erics förskones denne gången der medh, att han böter 1 r.dal:r arbitraliter, för det han vexerade Gabrielem Leporem på gatan, och miste sin wärja.

Den 17 Decemb. Præsentes Rector Magnificus, D. Olaus, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Befalte Rector att M. Miltopæus och Secretarius skulle referera det swaret, som hofrätten gaf på derass förklaring på Senatus Academici wägnar öfwer den begäran, som hofrätten begärte ransakning öfwer dee twenne dråpsaker: swaret lydde så: att ehuruwäll studentens Nicolai Erics, som sköt sin moder, saak är afdömbdh in Senatu Academico, lijkwäll effter det är een criminal saak, meente hofrätten hon än wijdare der skulle af dem cognosceras. Binningij sak lofwade dee framdeeles swara på, och sände dagen der effter till Rectorem Acad. Daniel Brömses supplication inlagd i hofrätten, hwilken är sahl. skrifwarens broder, som af Binningio blef stucken.

2. Sedan kom een änckia ifrå Wohno sochn och Tidlåla by, Beata Anders dotter, och angaf Acad. fiskiare Jacob Hindrichsson, att han haar tagit af henne till låns 10 tunnor spanmähl. Jnlade sin supplication, skrifwen till her Landzhöfdingen i Helsingforss, hwilken heemskiuter saken hijt, effter karlen är här. Han swarade medh een skriff, att sompt haar hans fahr tagit, och det som iag haar tagit är betalt. Witnen woro inga. Fiskaren sade att gällen är intet så stoor, bekände lijkwäll, att han henne är skyldig något. Der uthi war Senatus uthslaggh detta: att Jacob Henrichsson betalar till änckian nu straxt een tunna salt, och skall comparera för häradztinget der in loco, som gällen är giord, att stå änckian till swars, effter här woro inga witnen, som kunne hafwa kunskap om gældens wissheet. Men bette Jacob skall ställa cau-

tion för sigh att han detta efterkommer, och så länge skall han sittaa fast.

Den 14 Januarij. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopæus. *)

1. Refererade Rector Magnificus att itt slagzmähl war skedt emillan några studenter, hwar uthi Thomas Herwie tilljka medh een student wart sargat worden.

Studenterna blefwo förliden söndagz affton, tå slagzmähllet angick, i prubban insatte.

D. Olaus refererade, hwilket tumult förleden affton warit hade hooss prubban, der studenterna woro insatte, att der hade några warit medh dragna wärjor och huggit i fenster galrorna på prubban, hwilka och sedan hafwa vexerat hans ryttare, tå han der framgått hade.

Carl wachtmästare inkallades och frågades, hwilken af wachtkarlarna hade i går affton ståt wacht hooss prubban. Carl swarade att Cnut hade der warit. Cnut inkom och sade sigh hafwa ståt der ifrån kl. 9 och till kl. 1, och ingen sedt der med dragen wärja.

Sedan uptogoss studiosi Nicolaus Norælius, Johannes Becchius, Johannes Laurentij och Johannes Matthiæ, som för samma slagzmähl angifne woro, och tilltaltes Nicolaus Norælius af Rectore att han hade tillbudit att fixera honom förleden söndagz affton, föregifwandes sigh intet weeta af något slagzmähl, ej heller der uthi warit interesserat. Nicolaus swarade: jagh trodde intet att dee hade skolat kändt migh igen. Studiosus Abrahamus Henrici anklagade be:te fyra studiosos att dee hade förleden söndagz affton öfwerfallit stud. Jacobum Henrici på gatan, och honom i hufwudet så illa sargat, att han i förleden natt der af några reesor beswimmadt hade, och war fögo hopp om lifwet, och sade att han nu som bäst medh herrans nattward besökes.

Thomæ Herfwies sohn anklagade och be:te studenter, och

*) I marginalen läses anteckningen: „Absente Secretario notavit Petrus Platinus“.

sade att tå Johannes Becchius kom in uthi hans fahrs gård, tilltalte han tillijka medh Jacobo Henrici honom och frågade om icke han tillijka medh andra tree studenter hade öfverfallit Jacobum samma affton på gatan, och då han der till spotskt swarat hade, springer han öfwer muren in uthi andre gården, och i midler tijdh slogo dee andre tree studenter på porten, att porten måtte gått neder. Och sedan porten öppnades, wille be:te studenter öfverfalla Jacobum Henrici och migh, hwilket ochså skedde. Sade och att hans fahr Thomas Herfwie blef i samma tumult stucken genom beenet medh een wärja, och att Johannes Becchius det giordt hade.

Johannes Becchius swarade, att tå han kom effter een kanna öl, tå hade Herfwiens sohn medh een annor student kommit eemoot honom på gården och sagt: här är nu den som haar öfverfallit oss på gatan i affton, nu wilie wij sökia revance. Men tå han wille sin kooss uth igenom porten igen, ropte dee: slå igen porten, släp intet uth honom. Och tå sade han sigh hafwa sprungit öfwer muren inn i andra gården, att han sigh salvera måtte. J midler tijdh hade dee andre studiosi slagit på porten, williandes honom assistera. Men när han kom uth, öppnades porten, och strax Herfwiens sohn uth medh een dragen wärja, och högg effter honom och dee andre, att han omsijder een skrämma fick på handen. Frågades hwem som högg studenten, han swarade: det weet iagh intet. Frågades hwem som stack Herfwien, sade han: det weet iagh ej heller.

Nicolaus Norælius frågades om han det giort hade, han swarade nej. Frågades om han wiste hwilken det giordt hade, han sade nej. Frågades hwilka som hade wärjor, swarades att han och Johannes Becchius hade allena wärjor. Parterna togo affträde.

Sedan inkallades M:r Petter barberaren, och frågades om studenten, som han hade förbunnit, war illa sargadh; han sade: såret är ellakt, och will intet taga några medicamenter till sigh, och der det intet andrar sigh, seer det illa uth, doch är hufwudskålen intet skadd.

Dernäst inkom Påfwel badare, och frågades om Herwien war illa sargader; han swarade, att han är stucken genom

tiocka beenet, och haar een stor wee, doch är ingen fahra om lifwet.

Sedan discurrerade Senatus der om, och beslötz att studenterna gå i prubban till dess dee skaffa för sikh nöjachtigh caution, och wärjorna lefwereras åth Rectori. Sedan inkommo studenterna, och tå Senatus beslut dem förehöltz, sade Johannes Matthiæ att Herwiens sohn slogh honom några reesor, och tå han bar widh att excusera sikh, ropade han: hugg och stick.

Johannes Laurentij slapp lööss under rådmannens Henrich Scheppares caution. Och Ericus Francisci caverade för Johanne Matthiæ, men dee andre två gingo i prubban.

Sedan discurrerades huru prubban skulle blifwa bätter förwarat; beslötz att taket medh bräder och dragspijkar befastes.

Johannes Laurentij inkallades och frågades, hwem som högg på fenster galorna i prubban förleden affton, han swarade att inspectorens schrifware war der, doch icke medh blåttadh wärja. Men honom föruthan sade han sikh intet weeta der något warit hafwa. Om det samma frågades och Johannes Matthiæ, hwilken och swarade att der ingen medh dragen wärja warit hade.

2. Jntygade Abrahamus Erics att Lambertus Petri och Johannes Becchius hade öfwerfallit honom hooss Elias Jöensson nyårs affton, och begärte att samma saak måtte honom yppen stå till des han den företaga kunne. Res.: Blef efterlåtitt.

3. Begärte Lambertus slippa arresten. Res.: Det kunne honom ingalunda efterlåtias.

4. Anklagade Bertill Bertilsson Johannem Cursorem för 30 dal:rs gäldh, sedan uplästes Johannis Cursoris obligationer, hwar uthi han hade bekändt sikh hafwa annammat af honom p:gar till låns, och förobligerat sikh een deel af samma p:gar medh rogh betala skola. Johannes Cursor sade sikh mästa deelen medh spanmähl och p:gar betalt hafwa, men då han obligationerne uthgaf, hade een tunna rogh kostat 5 dal:r k. m:tt. Sedan discurrerade Senatus der om. Voterades:

M. Miltopæus: Johannis fattigdom måste ansees, och eff-

ter een tunna rogh nu två reessor så dyr är och än tå något öfwer, än som hon tå war, när obligationen uthgafs, hwarföre må han den resterande spanmählen medh 20 cap. rogh betala och sedan 5 dal:r kopp. m:tt effter den andra obligationen.

M. Axelius: det samma.

M. Kexlerus: det samma.

D. Olaus: det samma.

M. Thauvonius: det samma.

D. Alanus: det samma.

Sent.: Johannes Cursor betahlar till sin wederpart Bertill Bertilsson 20 cappar rågh, och 5 dal:r koppar mynth.

5. Om söndagh otta dagar till, som är den 25 Januarij, skall intimerass att studiosi komma till hoopä, hwar effter deliberereras skall, huru snart lectiones publicæ skola åter begynnass.

6. Inspectores stipendiariorum blifwa D. Alanus, D. Olaus, M. Kexlerus och M. Bergius.

Den 21 Januarij. Præsentes Rector Magnificus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopæus. *)

1. Refererade Rector att Nilss Matzon, Linderness tjänare, hade slagit een bonde i föregår, som han köpte wedh af, blå och blodigh, och effter han anklagades och fick doch ingen caution för sigh, insattes han uthi gamla prubban. Sedan sade Rector sigh hafwa talt medh her Landzhöfdingen om dee böter, som bete Nilss måtte erlægga för lönskalägret, hwar till Landzhöfdingen hade swarat, att han will taga kläderna af honom, och sedan må Rector taga karlen, hwar till Rector sade: om drängen qutterar denna sin tjänst, är han wijdare intet under wår iurisdiction.

Tyktes omsijder rådeligast wara, att der her Landzhöfdingen drifwer honom ifrån sin tjänst, må han antingen sätias inn, eller lefwererass her Landzhöfdingen eller borgmästarna i händer.

2. Jnlade Nicolaus Norælius, Johannes Becchius, Jo-

*) Se anmärkningen sid. 423.

hannes Matthiæ och Johannes Laurentij skriftteligen emoot Herwiens sohn och Jacobum Henrici, stud., hwilken inlaga blef upläsen. Men effter actores hade begärt dilation, hwarföre differerades det till nästa Consistorij dagh.

3. Stud. Johannis Johannis moder, een fattig prästänkia, inkom och begärte ödmiukeligen af Rectore Magnifico och Senatu Academico någon hielp till sin siuka och uthi största fattigdom stälta sohn. Res.: Han bekommer 10 dal:r kopparmynt af sakörarna sigh till uppehälle i sin nödh.

4. Framkom een bonde Larss Thomasson be:dh, som war bastioneradh af Lindernass tiänare, och sade sigh wara förlijkt medh honom, och bekommit i förlijkning 8 dal:r kopp. m:tt. Res.: Medh Lindernass tiänare töfwas till näste Consistorij dagh.

5. Refererade Rector att Oluf Swenssons skrifwares hustru anklagade stud. Petrum Jonæ Bergium att han hade slagit hennes man blå och blodigh. Rector sade sigh hafwa strax skickat Carl wachtmästare dijt att besee karlen, såsom och låtit kalla Petrum till sigh. Då Petrus kom, sade han att skrifwaren öfwerföll befalningzmannens Oluf Swenssons pijga, och effter befalningzmannen, hans nutricius, hafwer giort honom fulmechtigh till att disponera uthi sitt huuss i sin frånwahro, hwarföre sade han sigh hafwa upstådt ifrån sin werdinna och slagit honom, skrifwaren, några öhrfjlar. Sedan sade Rector att han hade låtit citera honom, men effter han hade samma affton han blef anklagader, brutit sin foot, hwarföre kunne han intet komma upp. Sade och att befalningzmannen Oluf Swensson hade på det högsta begärt att Petrus derföre intet straffass skulle, effter han war wärd uthi hans frånwahro. Res.: Der hustron wijdare klagar, kan saken uptagass nästa Consistorij dagh.

6. Refererade Rector att stud. Petrus Clavenius, Olaus Cygnelius, Martinus Döpner och några andra flere hade förleden lörgerdagz affton kommit i hop med wachten, och huruledes samma studiosi hade burit stadzens wachtmästaren till sigh seent om afftonen. Och sade wijdare att be:te studiosi woro citerade, såsom och att dee effter citationen comparerat hade.

Res : Efter wachtmästaren sigh intet framställer, hwarföre differeras samma saak till näste Consistorij dagh.

Den 28 Januarij. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Axelius.

1. Publicerades Kongl. Maj:ttz placat om dueller, att dee aldeles widh högsta straff här efter skola warda förbudna.

2. Lästes upp h:r Cancellarij breeff angående dee dråpsaker, som uthi Senatu Academico ära förelupne, och hofrätten haar begärt ransakningh, att h:r Cancellarius der uthinnan will handhafwa Sen. Acad. widh dess iurisdiction.

3. Framkom stadzwachtmästaren och angaf stud. Olaum Cygnelium, Petrum Clavenium och 16 st. andra, att dee hade öfwerfallit honom om een affton på torget, fattat honom i håret och wärjan, och dragit honom till Rectorem. Olaus Cygnelius och andra studenter sade, att dee stogo och taltes widh för sigh sielff, så kom wachtmästaren och lutade sitt hofwudh till wåra, då sade wij, hwadh will tu? Tå fick wachtmästaren uth sin wärja, och wille ränna Petrum Clavenium igenom, så begynte Petrus att wärja sigh och andra medh, och efter wachtmästaren lofwade klaga på oss för Rect. Magn. och han war så fuller, att han sielf intet kunne gå, therfore ledde wij honom dijt.

Een wachtkarl Thomas Bengtsson witnade att Petrus Clavenius och andra studenter skreke, tå frågade wachtmästaren, hwadh skrijke i? Stud. swarade, hwadh hafwer i att beställa medh oss, hwar är Acad. wachtmästare, wij achte digh intet; så begynte the rifwass om hans wärja, och drogo honom medh sigh till Rectorem, om the drogo honom i håret, weet iagh inthet.

Sedan framkom Anderss Giöss och aflade sin witnes eedh och bekände sedan, att wachtmästaren och stud. woro i hoop på andra sijdan om broon, huru det gick till, weet iagh intet, iagh war på broon, men det sågh iagh, att wachtmästaren slog kull Olaum Cygnelium först, Olaus slogh honom neer igen, och sedan kommo the alla ihoop öfwer broon, omsijder toga the i wachtmästaren och buro honom till Rectorem. Re-

ctor frågade om wärjan war sönder, wachtmästaren swarade, intet mer än bara fästet. Senatus discurrerade om den saken och voterades:

M. Axel.: Studiosi böta een half r.dal:r hwar.

Dn. Quæstor: Dee böta 1 r.dal:r hwar.

D. Olaus: 2 dal:r s. m. hwar.

D. Alanus: Studenterna må böta 6 mark s. m:tt hwar.

Rector M.: 1 r.dal:r hwar. Men aldenstundh denna gånge woro få in Senatu, kunde domen inthet blifwa publicerad, för än näste Consistorij dagh.

Den 11 Februarij. Præsentes Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Gaff Rector tillkänna, att patienterna, som blifwo i sidstens sargade af studenterna, beswära sigh, att barberarna intet wille gå till dem meera för än dee få betalning; frågade Rector om icke studenterna skulle tillhållas att betala barberarelönen. Barberaren och studenterna kalladess in. Frågades af barberaren, om patienten blifwer godh, han swarade, han blifwer fuller snart godh. Frågades af studenterna, hwem som skadde den studenten, dee swarade, Nicolaus Norælius. M. Peter begärte 6 r.dal:r för sin patient, M. Pål begärte 20 dal:r kopp. mynt.

2. Framkalladess Simon Caroli, och befaltes honom notera absentes stipendiarios ifrå disp. pro stipendiarijs; honom blef tillsagt een tredie deel af det som subtraherass af stipendiarijs ob negligentiam.

3. Sedan kom Thomas Herwie och inlade skrifteligen eemoot studenterna, hwilket blef opläsit. Studenterna sade att det war intet sant, som Herwien föregifwer. Studenterna frågades, om the kunne befria Johannem Erics, att han intet skadde Herwien. Dhe swarade, nej. Parterna togo affträde, frågades sedan af badharen, om Herwiens såhr är så ellakt, att han haar lyte. Badharen sade, nej. Studenterna begärte swara skrifteligen, det befaltes dem göra till näste Consistorij dagh.

4. Sedan befalte Rector att läsas opp af actis, det som

passerade emillan studenterna och stadzwachtmästaren, och hwadh tå tillstädes warande professores voterade. Swarades af dem nu tillstädes woro mehr än tå, att the och samtykte till samma vota, att studenterna lägga uth een r.dal:r hwar.

Senatus Acad. doom emillan stadzwachtmästaren Anders Eliasson, kårande, och 18 efterfölliande studenter: Olaus Cygnelium, Petrum Clavenium, Mart. Döpner, Eliam Haselgreen, Johannem Dan., Ericum Matthiæ, Urbanum Urbani, Bartholum Michaëlis, Gabrielem Gabrielis, Gustavum Gabrielis, Jonnam Dan., Johannem Becchium, Johannem Becchium,*) Henricum Andreæ, Nicolaum Grubbe, Stephanum Svenonis, och Andream Magni, swarande, angående den excess, som berörde studenter om natten den 17 Januarij på wachtmästaren föröfwat hafwa, afsagdh in Consistorio majori den 10 Februarij 1663.

Efter dee skiäl ad acta finnas, erkänner rätten, att ofwanberte 18 studiosi böta arbitralier hwar sin r.dal:r till treeskiptes.

Sedan afsade Senatus att dee som intet wela gee uth p:gar, må sittaa i prubban ett dygn,

5. Proponerade Rector att bibliotequet skulle medh rätta een taga eemoot för iuventutis Acad. nytta. D. Olaus sade att Petræus haar fuller anmodat honom der om. M. Axelius tillbödh sigh och att förestå bibliotequet, det blef honom efterlåtit, så länge Petræus i sommar kommer igen. M. Miltopæus och Secretarius tillijka medh honom skola inventera det honom tillhanda.

6. Andreæ Kexlero tillsades stipendium.

7. Aftaltas att om Johanne Eliæ, som haar dragit undan arresten och tagit sigh tjenst i Stocholm, skall skrifwas till Cancellarium, så frampt hans fahr intet gör satisfaction till Acad., hwar om M. Axelius lofwade skrifwa fadren till.

8. Esajas Nezænius begärte tillgift på dee böter han fältess till för Johan skraddare. Res.: Af anseende till hans

*) Namnet upprepadt. — Antalet af de uppräknade utgör i sjelfva verket endast 16.

fattigdom och ödminka supplication eftergaf Sen. Acad. 3 dal:r s. m:tt af fisci deel, och Rector Magn. ochså 3 dal:r s. m:tt af sin deel.

Den 18 Februarij. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector och påminte Senatui om den stora oseden, som studenterna och andra widh Academien hafwa begynt, i det dee luxuriera medh titulis, begärte ven. Senatus betenkiande. Res.: Blef eenhälligen beslutit att icke allenast Eloq. professor eller Poëseos skola öfwersee alla dedicationer och titlar, uthan och Rector Magnif. och Decanus; och booktryckaren skall wara förbudit att trycka någon dedication eller skriff, medh mindre hon är öfwersedd och underskrifwen både af Rectore och Decano.

2. Frågade Rector, om studenterna, som här om natten höllo oliudh i probban, skulle blifwa derföre tiltalte. Res.: Dee skola citerass till näste Consistorij dagh.

3. Taltes om dee små Alandis, som och woro nembda i domen, angående wachtmästaren och studenterna, efter dee äro små, kan man intet så strängt gå till wärcka medh dem, som de andre. Res.: Bleff afsagt att Rector kallar dem till sigh, och reprehenderar dem och förmanar dem att dee taga sigh till wara för sådant sällskap, och der medh slippa de proban.

4. Sedan framkom Jacobus Eekman och anklagade Petrum Henrici för det Petrus haar i söndagz om natten brutit sigh i hans cammar, och tagit uth både sin och hans kapp; och när Jacobus kom heem, stodh döran öpen, låset sönder, och kapporna woro borta.

Petrus swarade, att wij bytte kappor i några dagar; när wij kommo i hoop på Herwiens källare och drucko, togh han båda kapporna, så gick iagh kl. 12, och togh min kappa uth, efter dören intet war igenläst. Jacobus sade att hans wärdh weet witna att döran war igenläst. Hans wärdh Jöran Kalkila gjorde sin witnessedh och bekände att the bytte kappor till tree wekor, att gå i Academien medh, sedan drucko de 4 kannor öl och spelte på hwar annan, iagh gick efter öl.

Rector frågade om Jacobi discipel lågh i Jacobi cammar, Jöran sade, hans discipel lågh i min stuga på bäncken, frågades om döran war i låås, han sade fullkomligen war dören i låås, och gossen hade nyckelen hooss sikh. Abraham Cursor frågades om han hade sedt låset, han sade ja, listan är söndersliten, och låset slitit ifrån dören. Petrus sade att Jacobus rände effter migh i mitt quarteer, och slogh han migh 12 öhrfijlar, och skälte mig för tiuf, röfware och hundsfoft. Petrus beropade sikh på sina witnen. Framkom Eskil Mårtensson och gjorde sin witnessedh och bekände att Jacobus om natten kom osläpt in genom porten, och Petrus ropade hielp på gården, då gick iagh uth och sågh att Jacobus slogh Petrum under sikh och wijdh örat, och wille slijta kappan ifrån honom, så gick iagh till och togh kappan ifrån them, sedan togh Petrus honom i håret.

Een pijga Brita Jacobs dotter witnade att Jacobus slogh Petrum under sikh och kastade honom på gården, stegh på halsen och sade: jagh slår tigh ihäl. Petrus sade: slå fritt, men sedan effter togh Petrus den andra i håret een gångh.

Petrus bekände att the woro på Herwiens källare och spelte om Jacobi book, och drucko der 18 kannor mummæ.

Denna saken skiutes upp till nästa session.

5. Jacobus Henrici Stadius inlade sin klagolibell eemoot studiosos Johannem Erici, Lambertum Petri, Ericum Holmenium, som honom sargade. Der på begärte the swara schrifteligen, bleff effterlåtitt.

6. Sedan framkallades booktryckiaren, och förehöltz honom Senatus Academici beslut om titlars luxuria, att han in-tet sådant afftrycker för än det är underskrifwit af Rectore Magnifico och Decano.

Den 25 Febr. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Lästes upp Eduardi Razelij supplication, hwar medh han begärte sitt stipendium igen. Res.: Bleff bewilliat att han får stipendium i sitt förra ställe igen, men för een themin mister han.

2. Sedan kom een kona Lissbet Jörans dotter, och beswärade sigh att Petrus Matthiæ, som belägrade henne, intet haar ännu contenterat henne, det han henne lofwade, och han will nu gifta sigh. Res.: Så frampt han intet haar stält caution för sigh, så skall skrifwas till prosten i Somero, att han intet admitteras till wijgning, för än han henne contenterar.

3. Frankommo Elaus Terserus, Sveno Terserus, Martinus Döpner etc., som woro i prubban, och beskyttes för det dee höllo oskäligen lefwerne i prubban, och hade der musicanter. Studiosi swarade, att när Cursor kom, sade han fuller att han wille hafwa döran igen, men när honom drackz till, så talte han intet meera ther om, altså gjorde wij oss något lustiga. Voterades.

M. Miltop.: The må böta 20 dal:r s. m:tt alla i hoop.

M. Axelius: Det samma, och att man håller sigh widh dem, som ära capita tumultus.

M. Kexlerus: Dee böta 16 dal:r sölf:r m:tt.

M. Achrelius: Det samma.

D. Olaus: Det samma.

M. Thauvonius: The må böta 20 dal:r s. m:tt.

D. Alanus: Dhe må böta 16 dal:r s. m:tt.

Senatus Academicus ehrkänner, att the studenter, som hafwa begått den excess i proban om natten den 19 Februarij och till den 20 Feb. kl. 8 medh drickiande, skriande och annor oskickeligheet, och såledz förgripit sig eemot Rectorem Magn. och Senatum, såsom och öfwerträdt constit. Acad. De moribus studiosorum förskones denna gången der medh att dee böta alla tillhoopa 16 dal:r s. m:tt.

4. Bleff beslutit att det skall intimeras ännu eengångh om den abus(!) studenterna begå medh spelande, att dee icke allenast sättia op sielfwa, uthan och låta bruka sigh när andra speela. Den som här näst blifwer beträdh hafwa speelt, skall böta så myckit det är han geer in på spelet, och det som settes upp skall confisceras, om någon student det gör.

5. Sedan framkom Thomas Herfwie medh sina wedeparter, studenterna lade inn och swarade både på Herwiens och Jacobi Stadij inlago, hwilka lästes op. Sedan inlade Ja-

cobus Stadius j. Mariæ Eliæ dotters skriff, hon klagade på Lambertum Petri och hans cammerater. Lambertus begärte swara derpå.

6. Der effter kom Jacobus Eekman och Petrus Henrici, frågades af Jacobo om hans kappa war i hans cammar, när Petrus togh uth sin. Jacobus sade nej; Petrus sade att hans kappa war hooss smeden. Petrus beswärade sigh stoorligen öfwer dee skålsorden och huggen Jacobus haar öfwerfallit honom medh på sin egen gårdh. Petrus beropade sigh på flere witnen, derföre uppskötz denna saak till här näst.

7. Sedan framkom Daniel Wernbergh och hans brohr medh sina wederparter Erico Falandro, Canuto Munselio och Gabriele Eri. Daniel sade att iagh haar gett effter min rätt. Sedan togo dee affträde. Danielis brohr kallades inn och befaltes att referera, huru det gick till: han berättade att han een morgon kl. 6 gick till Falandrum, frågades om Falander sände effter honom. Han sade: Falander sände effter migh dagen tillförenne, men effter iagh intet war då hemma, gick iag dijt andra dagen om mårgonen, samma stundh kom Elias Eschilli dijt, som der haar warit 3 dagar före, så sände dee oss på källaren och satte uth oss som narrar, hängde på oss wårjor back fram, och sydde upp wåra hattar widh sijdor, och när wij kommo igen, kiörde dee oss att skänckia inn, och slogo oss öhrfjilar; frågades af honom, hwem slogh? han sade Falander, mäst; frågades, hwarföre? han sade: dee bådo oss sjunga det wij aldrigh hade hört. Frågades om han icke och drack uthur skoon urin, han swarade, att Falander præsenterade migh urin uthi skoon att dricka; men dee andra slogo uthur handen på honom, sedan slogh han öl och aska uthi skoon, det måste iagh dricka uth; frågades om dee spanderade något, han sade nej, uthan wij skänkte inn allenast; frågades, huru han kom tädan? han sade wij lupo dädan omsijder. Han sade: Gabriel Fortelius styrde allenast till godo, dee andra foro illa medh dhem. Falandro och Munsælio förehöltz, hwadh för een grof gärningh the hafwa giort, och togos i arrest sub pœna perpetuæ relegationis till dess saken blifwer uthfördh.

8. Der effter ialade giffta studenter een supplication

och begärte att the kunne blifwa ledne wedh Academien, der dee fingo continuera sina studier till dess dee kunne få någon vocation. Res.: Af anseende till theas intention, såsom och ringa medel tillåtes dem continuera sina studier widh Academien till thes dee kunna komma till någon lägenheet, men förmantes att höra flitigt lectiones publicas, såsom och att dee intet drifwa någon borgeligh handel.

9. Jacobus Stadius togh Lamberti inlaga. Herwien togh studenternas, Lambertus Petri togh j. Mariæ Eliæ dotters inlaga.

Den 2 *Martij*. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, D. Olaus.

Framkom Oloff Jönsson och beswärade sigh öfwer M. Axelij huströh. Karin Jacobs dotter, att hon haar utgifwit een attest, hwilken hans existimation toucherar, föregifwandes såsom skulle han af wägen stuckit een förlijkningz skriff, den Bengt Joensson giort hafwer. Samma attest lästes opp, der war intet datum under, frågades, huru länge är sedan den skrifften gafz uth, een bonde swarade: wid pass tu åhr sedan. Frågades af befalningzmannen, om han haar tagit den skriff, ten, och om der är någon syn der på hållen sedan; han sade hårdt nej till bägge. Hinrich Svensson een borgare haar begärt och uthtagit af henne den attesten. Befalningzmannen begärte hans witne skulle afhöras, han hade tillstädes två bönder, som wille witna. Senatus swarade: emädan det är eemoot lagh, att witnen gå ifrån landet och i staden, derfore wille befalningzmannen låta afhöra sina witnen först widh häradztinget, emädan och hufwudhsaken dijt lyder, och taga een attest af häradz protocollet, sedan skall här falla uthslagh emillan honom och hustro Karin.

Den 3 *Martij*. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Beslötz att alla auscultanter skola citeras till nästa Consistorij dagh att comparera för Consistorio Acad., emädan dee intet hafwa tagit sina testimonia, och så länge dee det icke göra, skola dee höra några lectiones publicas.

2. Sedan upplästes bookförarens skriff, han begärr al-
lena niuta privilegier att föra hijt böcker, och will försörja
Acad. medh goda böcker. Res.: Han bleff antagen medh dee
conditioner att han åhrligen kommer hijt, och inlägger eedh-
sworen catalogum såsom han böcker der uthe köper, så skola
dee honom här betalas effter den proportionen för 100 r.dal:r
25 r.dal:r profijt.

3. Kom befalningzmannen Oloff Jönsson och krafde af
Academiens fiskiare Hendrich Jacobsson 22: 16 s. m:tt. Fi-
skiaren war intet tillstädes, derföre skötz denna saak opp till
härnäst.

4. Samuel Schult framkallades, att göra bekenneelse, huru
Binningius kom undan: han berättade, att Nicolaus Betulan-
der haar sagt Binningio, när comedien war half agerad, nu
är tijdh, gee tigh nu till wäg, och tå haar Binningius sprun-
git till wäg, och i midler tijdh haar Betulander talt medh
wachtkarlarna. Sedan förde Nicolaus honom till Wilhelm Da-
vidzson. Nicolaus och Binningen taltes wedh om afftonarna,
och Nicolaus gick emillan honom och hans landzmänner, så
länge att Wilhelm Davidzson lade honom i slädan, och satte
sigh sielf på, och körde uth medh honom, och fick 200 dal:r
till löhn, dem baar två studenter dijt. Nicolaus Betulander
kom inn, frågades om han gäste hooss Wilhelm Davidzson,
när Ericus Binningius begick det dråpet här på bookhållarens
skrifware Bromsen, han sade ja; honom förehöltz Samuel
Schultz bekänneelse, att han skulle bedt Binningen gee
sigh till wäg, ty nu war tijdh etc. Nicolaus nekade hårdt
der till, och sade att thet intet war sant, han sade sigh al-
drigh warit bekant medh honom, men det hans wärth togh
honom in, det rådde iagh intet före, frågades om Nicolaus
talte medh Binningio, mädan han war hooss Wilhelm Davidz-
son, han nekade intet der till, frågades om han icke gick
emillan Binningen och hans landzmän, och om icke han baar
penningarna dijt, Betulander swarade, att han intet gick emil-
lan dem, men p:garna boro Petrus Scheferus och Nicolaus
Bagge dijt ifrå M. Simon Kexlero 200 dal:r och Wilhelm
Davidson förde honom uth ifrå staden, han sade sigh intet

talt medh wachtkarlarna, frågades om han war på comedien medh, han sade sigh warit een stundh, men gått strax heem, och intet wijste iagh, att han kom dijt. Köpmannen berättade att Wilhelm Davidzon haar sagt öfwer bordet: komme Binningius till mig, och han sluppe uthur fångelse, nogh will iagh skaffa bort honom. Wijdare berättade Samuel Schult, att Binningius haar först warit hooss Fraxenium, när han slapp uth, det sannade och Nicolaus, att på Fraxenij stugo haar Binningen warit på pass een timma eller något meer. Köpmannen sade Nicolaum eengångh hafwa sagt sielf, att igenom min anledning hittade lijkwål Binningius hijt; Nicolaus nekade det hårdt och sade: det skall aldrig öfvertygass migh; köpmannen sade: att Binningius gaf eder Dictionarium Lincopense för edert omak; Nicolaus sade, att det eij heller war sant, och intet haar iagh Dictionarium Lincopense; men denna karlen [:sade han om köpmannen:] säger af haat eemoot migh mehra än sant är, ty han och iagh wij gäste ihoop, och huru han begynte förtala professores och studenterna widh denna Academien, der igenom blefwe wij owänner, alltså säger han meera än som sant är. Sedan kallades Jöran wachtkarlen inn, frågades om Nicolaus tå talte medh honom widh proban under hwalfwet, när Binningen slapp att rymma, och han hölt wacht. Jöran sade att han intet tå sågh Nicolaum, och nekade inständigt, att han intet talte medh Nicolao då.

Sedan kallades Nicolaus Bagge in, och förehöltz honom: huruledes nu kunnogt är blifwit, att han hafwer lijkwäll hafft kunskap om Erics Binningij bortrymmande. effter han medh Schefero haar burit p:gar till Wilhelm Davidzon, ehuruwäll han tå för Consistorio religiose bekände sigh intet weeta om Binningen hwar han war. Nicolaus sade, iagh tager migh Gudh till witne, att tå intet wijste hwar Binningius war, när iagh för Consistorio här giorde min bekännelse, men sedan effter några dagar kommo dee och budo migh, iagh skulle bära p:garna dijt, nu mädan han war min nutritio så när afkommen, kunde iagh intet röja honom, elliest hade iagh såsom den der violerar iura hospitij, medh otacksamheet blifwen noterad, hade och kommit i derass ogunst, då iagh inga uth-

wägar hade wetat ophålla migh, efter iagh är een fattigh drängh, och haar slätt inga medell; frågades hwadan han togh p:garna? han swarade, M. Simons hustru, min wårdinna, gaf migh. Frågades om M. Simon intet wijste der af, hon sade att M. Simon intet wiste der af, förr än nu nyligen, att hon gaf p:garna.

Petrus Schefferus kallades inn och påmintes honom hurudan eedh han gick, att han intet wijste huru Binningius bortkom, eller hwar han tå war. Petrus sade, den eeden war sann, tå wijste iagh intet hwar Binningius war, men något der efter skedde det, att iagh medh Nicolao Bagge baar p:garna till Wilhelm Davidzon. Petrus begärte det skulle noteras, som köpmannen bekände, att penningarna bores widh pass otta dagar der efter dijt, sedan Binningius slapp uth, och Petrus sade, iagh gjorde min eedh för reeda; köpmannen wijste intet rätt wist seja huru länge efter p:garna dijt bores, men så tykte honom, som widh pass otta dagar.

Sedan stegh D. Enevaldus, då warande Rector Acad., opp, och begärte att bette tree perssoner skulle wäll förwarass i carcere, emädan iagh hafwer majsstänkt af målsäganden och hårdeligen angifwen, såsom skulle iagh colluderat medh dem som hulpo Binningium bort, der iagh doch är oskyldigh, och desse finnas hafwa befordrat honom att han kom på flyckten. Sedan togo dee affträde, och beslötz in Senatu att bette tree personer skola till afftonen kl. 4 skaffa för sikh een nöjachtigh caution, men i midler tijdh skola dee wara arresterade sub pœna perpetuæ relegationis cum infamia.

Den 11 Martij. Præs. Rector Magn., M. Abrahamus, D. Enevaldus, D. Olaus, Dn. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Frankom Samuel Wernbergh, frågades om Petrus Ericsi slogh honom; han sade nej ingen gångh, Munsælius slogh migh två eller tree öhrfjlar, frågades om han slogh den andra novitium, han sade nej.

2. Frankom Jacobus Eekman och Petrus Henrici, Petrus sade, mina witne ära nu här; frågades hwilka? han sade een huussman och een diekne, sedan befaltes dem taga af-

träde, och discurrerades sedan der om, omsijder begärte Rector vota.

M. Miltopseus: Min meeningh är att Petrus och Jacobus incarcereras både, emädan dee icke ringa hafwa begge försedt sigh.

M. Justander: det samma.

M. Axelius: det samma.

M. Simon: Dee må incarcereras till 8 dagars tijdh.

M. Achrelius: Dee sittia inne, 4 dagar Petrus, och Jacobus 6 dagar.

D. Olaus: Dee sittia båda inne, den eena 4 dagar, men Jacobus 5 eller 6.

D. Enevaldus: Dee sittia lijka länge.

M. Thauvonius: Jacobus må sittia 6 nätter; Petrus 4 nätter.

Rector Magnificus påminte Senatui att det gerningen de hade gjort, war intet så ringa achtandes, dee skulle wäll sittia 8 dagar.

Beslötz att Jacobus sitter inne 7 dygn och Petrus 6 dygn, eller löse sigh der ifrån medh $\frac{1}{2}$ r.dal: för dygnet.

Efter dee skiäl ad acta finnas, ehrkänner Senatus Academicus att Jacobus Eekman och Petrus Henrici för dee excesser och olaga procedere, som dee sigh emillan på båda sijdor öfwat hafwa, förskones för denna gången medh pœna carceris, såledz att Jacobus sitter inne uthi 7 dygn, och Petrus Henrici 6 dygn, willia the lösa sigh ther ifrån med p:gar, gifwe för hwart dygn 3 mark s. m:tt.

3. Framteedde Lambertus Petri swar på bookhållarens dotters Mariæ Eliæ dotters inlago.

4. Bookhållarens skrifware Abrahamus Henrici inlade eemoot Lambertum.

5. Framteedde Herwiens sohn sin faders inlago och protest på expenser eemoot Johannem Becchium och hans consorter.

Sedan discurrerades om den saken, och voterades:

M. Milt.: Thomas Herwie och studenten får 10 r.dal: för sweda, wärck, hinder och skada och barberare löhn.

M. Justander: Studenten får 12 r.dal:r, och Herfwien 10 r.dal:r, föruthan barberare löhn.

M. Axelius: Herfwien bekommer 12 dal:r s. m:tt och barberare löhn, men studenten bekommer 14 dal:r s. m:tt.

M. Simon: 12 dal:r s. m:tt hwar therä.

M. Achrelius: det samma.

D. Olaus: Studenten bör hafwa meer, 15 dal:r s. m:tt och Herfwien 12 dal:r s. m:tt.

D. Enevald.: det samma.

M. Thauvonius: det samma.

Rector Magn. sade dem borde få lijka, ty studenten är mycket wällande till sitt såhr.

Senatus Academici doom emillan Thomam Herwie på den eena sijdan kärande, och Johannem Becchium på den andra swarande, angående ett såhr, som be:te Johannes Thomas Herwie gifwit hafwer, afsagd in Consist. majori den 11 Martij 1663.

Efter dee skäl ad acta finnes, erkänner rätten att Johannes Becchius böter för fullsåre 20 mark:r-till treeskiptes efter det 7 cap. Såhrm. b. medh willia, och ehrlägger målssåganden för wärck och sweda, använde expenser och tidszspilla 12 dal:r s. m:tt och betalar barberare löhn.

Senatus Academici doom emillan Jacobum Stadium på den eena sijdan kärande, och Nicolaum Norselium på den andra sijdan swarande, angående itt hufwudhsåhr, som be:te Nicolaus Jacobo gifwit hafwer, afsagdh in Consist. majori den 11 Martij 1663.

Efter de skäl ad acta finnes, erkänner rätten att Nicolaus Norselius bööter för fullsåhr 20 mark s. m:tt till treskiptis efter det 7 cap. S. b. med willia, och ehrlägger målssåganden för wärk, sweda och använda expenser 15 dal:r s. m:tt och betalar barberare löhnen.

6. Sedan lästes nobilium studiosorum skriftt upp, dee begärte behålla tree bänkar i kyrckian.

7. Framkallades Ericus Falander, och frågades om Canutus Munselius slogh nevitium, han sade så mycket som iagh, och vexerade äfwen som iagh; frågades om Gabriel gjorde nå-

got, han sade, ia, Gabriel war der medh. Sedan kom Gabriel in, frågades om han gjorde sikh lijka deelachtig medh dee andra, som vexerade novitios, han sade, iagh kan intet undandraga migh. Sedan begärte Rector att Senatus wille votera der om. Voterades:

M. Miltop.: Dee böta alla ihoop för den vexationen 10 r.dal:r.

M. Justander: Dee böta 10 eller 8 r.dal:r.

M. Axel.: Dee böta 6 eller 7 r.dal:r, och Falander sitter inne 3 dygn.

M. Kexlerus: Dee borde fuller medh rätta relegeras, men för derass föräldrar skull, må dee slippa medh 6 r.dal:rs böter.

D. Olaus: Falander för vexation sitter 4 dygn i proban, och böte tillijka medh dee andra.

D. Enevald.: Förskones medh carcere, att han sitter 4 dygn, och dee böta 9 dal:r hwardera.

M. Abrahamus: Falander sitte otta dagar inne och dee böta 6 r.dal:r tillhoopa.

Ehuruwål Senatus Acad. hade een högh ordsak att procedera medh Erico Falandro och Canuto Munsælio efter constit. Acad. och straffa dem medh relegatione publica, doch lijkwäll emädan dee hafwa sikh förlijkt medh målsäganden, såsom och för Senatu Acad. deprecerat, uthlofwandes här efter bättringh och correction, altfördy hafwer Senatus Acad. sikh denna gången så resolverat, att the som vexation på the twenne novitios föröfwat hafwa, böta tillhopa 8 r.dal:r, och Ericus Falander dess föruthan för sin skambliga excess i synnerheet förskones der medh att han sitter i 4 dygn i prubban.

Falander anhölt trågit, att få lösa sikh ifrån prubban medh p:gar, men att han gaf 1 r.dal:r för dygnet.

Den 18 *Marij*. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thanvonijs, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justand.

1. Framkom hustru Elsa, sahl. kannediutarens enckia, och krafde af Petro Henrici 8 dal:r. Petrus swarade: att iagh fick ondt i min mun, och hon helade migh, såsom och hölt

migh på två eller tree dagar kost, hon lofwade wara till fredz hwadh iagh skulle gee henne, och iagh will betala henne innan iagh drager uthur staden till påscha.

Res.: Petrus skall betala henne innan 14 dagar.

2. Framkom Johannes Becchius och hans adhærenter, två andra studiosi, och anklagade Jacobum Stadium att han hafwer öfwerfallit Becchium hooss bookhållarens, först dragit honom i håret, och slagit medh wedaträa, sammaledes öfwerföll Jacobus migh, sade Becchius, hooss Herwien; Jacobus sade, att nöden twångh migh der till hooss Herwien, effter Herw(i)en gick uth att hielpa sin sohn, så gick iagh medh, men när iagh kom uth, så sprungo dee alla på migh, frågades af dem om dee fingo blånat eller blodhwijte, dee sade han slogh oss medh stängen, det blef fuller intet hål effter. Becchius sade Jacobus skälte oss för skälmar, hunssfottar, och penaler, ropade åth Herwens sohn, att han skulle hugga neer oss, Jacobus hade stått för porten, och wille intet släppa uth oss, derföre nödgades wij springa öfwer plancket. Denna saken skötz op till näste Consistorij dagh, i midler tijdh befaltes dem skaffa sigh witne.

Johannes Matthiæ sade, Jacobus haar bekendt hooss sämskemakaren att han hafwer slagit Johannem Becchium.

3. Oplästes Nicolai Erics supplication, han begärte tillgift på dee böter han fältes till för sin mohr. Swarades, derpå kan ingen tillgift skee. Men dilationeras lijkwål medh execution på böterna, allenast han strax erlägger till dee fattiga.

4. Oplästes Carl Bertillssons supplication, han begärar någon hielp i denna dyra tijden. Effter Dn. Quæstor, som weet medlen, intet war tillstädes, derföre kunne Senatus der uthinnan intet nu gee något swar.

5. Proponerade D. Enevaldus på Rectoris Magnifici wagnar och begärte afweeta Senatus meeningh om dem synes skäligt, och wela unna, att han än framdeles behåller och Physicam professionem, emädan uthi hans fullmacht allenast till een behageligh tijdh den samme honom effterlåtes. Votrades:

M. Justander: Senatus resolverade för detta sigh der på, att han behåller bägga(!) professionerne till dess öfwerheeten behagar göra deri förändringh, derföre kan iagh nu ej heller annat seja ther till.

M. Axelius: Migh tyckes hans begäran är billigh, effter han haar kongl. breff ther på, såsom och Senatus samtycke och emädan ingen annan den bättre förestår, kan man wäll unna honom den, så länge han den kan förträda, och öfwerheeten så behagar.

M. Kexlerus: Jagh haar ej heller något der eemoot, hwarföre han icke må behålla begge professionerna, till dess öfwerheten behagar der om framdeles disponera, han är wäll capabel der till.

M. Achrelius: Mitt votum är det samma, emädan det är alt wäll medh honom, så må han behålla dem effter kongl. brefwetz innehåll, så länge öfwerheeten behagar.

Dn. Olaus: Effter Rector Magn. tillförenne haar bekommit samtycke och votum, derföre är min meeningh, att för dee skääl uthi samma Senatus då gifna swar omröres, må han behålla bägga professionerna till dess öfwerheeten der uthi framdees i synnerheet dispenserar.

D. Enevaldus: Mitt betänckiande är detta: att Rector Magn. behåller bägge professionerna både för dee skääl, som för detta uthi Senatu falne äro, såsom för hans flijt, der till med för den häfd der på nu kommen är, kan för den skull honom effterlåtas att förestå bägge professionerne, så länge han orckar hårda uth der medh.

M. Abrahamus: Effter öfwerheeten haar erkändt honom sufficient att förwalta bägge professionerna till een behageligh tijdh, derföre står intet hooss oss att determinera den tiden, allenast står hooss oss att attestera om hans flijt uthi bägga professionernas förrättande, och om så behöfwes kunne wij skrifwa der om till Cancellarium.

D. Georgius: Jagh haar ej heller något annat betänckiande i denna saken än det Dn. Collegæ hafwa låtit märkia, hålset emädan på hans sijda intet desidereras, uthan han haar auditores een stoor myckenheet, derföre begärar han allenast

confirmation på det förra, att wij hans flijt yttermera attestera wille, det wij och wäll göra kunne, och på wår sijda unna honom bägge professionerne, så länge öfwerheeten behagar, och han sjelf förmår utstå det arbetet.

Den 24 *Martij*. Præsentes Rector Magn., D. Enevaldus, D. Olaus, M. Justander.

1. Refererade Rector huruledz han i lörgerdagz sände Petrum Platinum, wachtmästaren och Cursorem till en borgare, att försegla een studentz kista, som haar reest bort och är een annan skyldig i staden, då haar borgarehustron intet tillstätt det, utan brukat skamligh munn på dem.

2. Framkom een studiosus Jonas Eek och anklagade Laurentium Billovium att han haar een affton effter een depositions act slagit honom blånat i ansichtet och skält honom för diekne; Laurentius swarade, att det intet war sant. Jagh sade allenast, när de stogo och discurrerade på gålfwet, det är dieknachtigt att stå så och discurrera, wela wij giöra oss lustige, det togh Jonas op, att han kallade honom diekne, och den blånaden han haar, stötte han sigh sjelff, han lade in een witnesskrift. Sedan kom Jonas Hyltenius inn, och gjorde sin witneseedh, och witnade sedan, att det war såsom Laurentius refererade, frågades om Laurentius slogh Jonam Eek, han swarade det sågh iagh intet, frågades, kunna i då wärja honom, han sade, det kan iagh intet göra. Sedan gjorde Edvardus Razelius sin eedh, frågades om Laurentius slogh Jonæ den blånaden, han sade, det sågh iagh intet; iagh skilde dem åth strax. Sedan kallades Laurentius alleena inn, och frågades om han kan göra sin eedh der på att han intet slogh honom den blånaden i ansichtet. Laurentius sade, iagh weet intet sielff sanningen, om iagh haar slagit honom. Sedan gjorde Martinus Döpner sin witneseedh, och bekände, att han inthet såg det att Laurentius slogh Jonam.

Sent.: Efter dee skåäl ad acta finnas, erkänner rätten, att Laurentius Billovius och Jonas Eek böta hwar sin 6 mark: till treeskiptes för håärdragh effter det 12 c. S. m. b. medh willia, och Billovius des föruthan för blånadt han Jonæ gifwit

hafwer efter det 9:de cap. i samma balck böter 12 mark:r till treeskiptis.

Den 27 Martij. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Alanus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Lästes op Fraxenij breff, han swarade på Senatus Academici citation, och excuserade sigh att han inga medell hade att reesa hijt så snart medh: Rector begärte Senatus wille seja sin meeningh. Swarades att han citeras till den 18 Junij nästkommande.

2. Bleff beslutit att Justander bekommer 6 t:r rågh efter cronones werdering, men han participerar af afkortningen efter proportionen.

3. Gaff Rev. Dn. Episcopus D. Terserus Senatui Academico tillkänna sigh nyligen hafwa förnummit, huruledes Dn. Doctor Enevaldus S. S. Theologiæ professor hafwer begynt genom trycket låta utgå een svensk tractat, den han kallar Warningh för affall ifrån troone, uthi hwilken tractat [: sade Dn. Episcopus :] han migh högeligen angriper, såsom wore iagh een apostata och patroncinerade andra secter, och sådana beskyllningar på migh förer, till hwilka om iagh skyldigh funnes, wore iagh intet wärdigh att förträda detta kallet, som gudh och öfwerheeten migh tillbetrodtt hafwer. Sedan frågade Dn. Episcopus, medh hwars lof och minne D. Enevaldus samma tractat publicerade, om någon af facult. Theol. professoribus der af wiste; hwilka nekade sigh af samma tractatz publicerande wetat hafwa, sammalunda och så andra professores, som tillstädes woro. Wijdare beskylte Dn. Episcopus Doct. Enevaldum, att han hade traducerat honom, hooss höga öfwerheeten, och omildeligen taat om hans catechismi arbete, såsom skulle der finnas semina syncretistica. D. Doct. Enevaldus swarade, nekades sigh hafwa förfört Dn. Episcopum, hwarken för höga öfwerheeten eller någon annan, sade och, iagh haar intet något haat till Es Högwörd:tt, men the dogmata iagh seer löpa eemoot orthodoxiam, kan iagh intet samtyckia till. Dn. Episcopus sade, quo ausu hafwe i publicerat een sådan tractat,

eller till hwad ända, uthan att calumniara migh? Dn. D. Enevaldus swarade, iagh nämbner E:s Höghwörd:tt icke eens i mitt scripto, och om någon tijdh haar warit nyttigt, är wisseligen denna tijden wara dee eenfaldiga, att the sigh ifrå sin christliga och reena lähra icke låta förföra. D. Enevaldus drogh in exempel om D. Episcopo Stregnensi, såsom och om det som emillan Academiam Rinthelensem och Marpurgensem är passerat. Dn. Episcopus beskylte D. Enevaldum, att han icke candide hade infört hans ord och meeningar uthur catechismo, uthan sompt mutilate, sompt coniungerar det som in sensu diviso är infört ett vice versa. Och förde Dn. Episcopus D. Enevaldo till gemötes, den goda wänskap, dem emillan war tillförenne oprättadh i Lundo, då Dn. Episcopus hade öfwergifwit D. Enevaldo ett exemplar af sin catechismo, medh begäran han wille candide et amice communicera medh honom, om han der uthi något disidererade, hwar till han sade D. Enevaldum då godwilleligen samtykt. Dn. D. Enevaldus swarade, iagh haar intet eemoot E:s Högwörd:ttz persson, men uthi E:s Högwördigheetz catechismo är myokit animadversione dignum, det iagh hemställer under purioris ecclesie omdöme. Dn. Episcopus togh fram de tu trykta arcken af D. Enevaldi begynta tractat, och laass der op af, der han säger Dn. Episcopum föregifwa, att symbolum apostolicum gör tillföllest, att skilia oss ifrån kättare; och the secter som detta symbolum bekände, skulle man intet kunna fördömma. Dn. Episcopus förklarade sig på then samma beskyllningen utaf sin catechesi, att han det allenast relative efter Irenæi ordh infördt hade, och kunne wara nogh in primitiva ecclesia, men sedan flere falska lärare yppades, behöfde församlingen widhlöffigare symbolis etc. Der till swarade D. Enevaldus, provocerandes till sin orthodoxiam, hwar efter han sitt scriptum regulerat hade. Yttermeera confererade Dn. Episcopus beste tractat medh sin catechismo, och befans fuller dem icke wäll komma öfwereens. Och emädan the något häfftigare begynte att talass widh, kunne alla orden icke blifwa noterade, hwadh som på begge sijdor bleff talt. Omsijder sade Dn. Episcopus, emädan D. Enevaldus hade låtit slå an een disputation i söndagz De sta-

tibus carnis Christi et de descensu eiusdem ad inferos, hwilken i mårgon skall disputeras, derföre will iagh komma opp och förklara min meeningh publice öfwer den artiklen. D. Enevaldus swarade, det må skee, iagh skall swara Es Högwördigheet. Dn. Episcopus sade sigh willia så refutera D. Enevaldum, att han skulle skämmas före, och begärte af Rectore Magn. och professoribus dee wille wara tillstådes och höra på disp. Och badh dee wille constituera twenne notarios som uthi disputatione skulle notera hwadh som blefwe sagdt; Rector och professores samptl. tyckte det icke wara af nöden, uthan afrådde Dn. Episcopum ifrån widlöfftigheet. Sedan stegh Dn. Episcopus opp och gick bort ifrån Consistorio, Rector och professores stego och tillijka opp och wille gå bort, men Rector kom strax tillbaka, och sade sigh hafwa något ännu att proponera, badh att professores wille sittia litet quar, och begärte att D. Enevaldus wille taga afträde så länge, det D. Enevaldus och giorde. Der effter talte Rector och sade att Dn. Episcopus, widh the nu gingo uth, hade begärt han wille proponera in Senatu, om icke medh be:te disputatione skulle suspenderas, och mädan professores nu här om taltes widh, sände Dn. Episcopus opp een sedel, der uthinnan han begärte att D. Enevaldo måtte inhiberas att continuera sin begynta tractat, och att the tu trykta arcken skulle intet tillåtass att distraheras, uthan förwaras hooss Rectorem till wijdare beskedh. Hwilket Senatus sedan togh i betänckande, och emedan be:te D. Enevaldi tractat befans wara af den qualitet och art, som uthi kongl. maj:ttz öpne breff, förledne åhr uthgångit, förmåles, derföre blef af Senatu eenhälleligen beslutit, att D. Enevaldus skulle ophöra medh be:te tractatz publicerande till wijdare beskedh, och att exemplaren af dee tu trykta arcken intet skulle heller distraheras så länge; men om disputationen blef beslutit att den skulle gå an dagen effter, som ärnat war.

Senatus vota om D. Enevaldi scripto och om disputatione ära dessa.

M. Miltop.: Mitt råd h är att D. Enevaldus inhiberas att publicera det swenska scriptum så länge att facultas Theo-

logica får censera det: men om disp. tycker migh att Senatus skulle öfwertala biskopen att han intet wille i Academien inlåta sigh i disputation medh D. Enevaldo.

M. Justander: Migh tyckes och att han suspenderas så länge publicera det swenska scriptum, såsom det kan censureras, men disp. må gå fort.

M. Axelius: Efter kongens breeff måste sådant arbete censureras i kongl. Cantzlie, derföre må han hålla inne så länge der medh, men disp. kan gå fort.

M. Bergius: Disputationen kan fuller gå fort, som ärnat är, men det swenska scriptum skall han intet publicera för än det är censurerat, och exemplaren, som nu trykte äro, skola förwaras.

M. Kexlerus: Det samma om D. Enevaldo, men hwad biskopens catechesin widhkommer tycker migh, att hwar taar sitt exemplar och läser öfwer, om der finnes något animadversione dignum, det gees biskopen tillkänna, att han sigh der på förklarar.

D. Olaus: det samma.

M. Thauvonius: Ehuruwäll D. Enevaldus är Decanus och haar läsit öfwer biskopens catechismum, så hade honom likwäll bort communicera medh facultate först, förr än han något skulle skrifwa der eemoot, men effter det intet är skedt, inhiberas det opus tanquam non necessarium, och medh biskopens catechesi görs som Kexlerus sade.

D. Alanus: Det samma; och honom förbindes att distrahera exemplaria, det som trykt är, men disputationen kan gå fort.

Rector bijföll samma vota: och blef beslutit att D. Enevaldo förbindes att publicera wijdare det swenska opus han haar begynt, och exemplaria som trykte äro, skola ingalunda distraheras. Men disp. må gå ann.

Den 1 Aprilis. Præsentes Rector Magnif., D. Alanus, M. Abrahamus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Bewilliades Acad. bönder i Mohuherfwi sochn och Marckataipale by, Bertill Jönsson och Thomas Andersson, frij-

heet på heela sin 1663 åhrs ränta, effter dee haffwa nyligen igenom wådhelden bortmist alla sina huus, såsom een deel af sina löössören.

2. Oplästes tingzbewijset om Acad. fiskiare, att han fullkombligen är hustru Ingebohr skyldigh 10 t:r spanmähl. Senatus tykte, att kan han elliest intet betala, må han gå i knecht hoopen för någon Acad. bonde, och af dee p:gar betalas hans gäldh. Thomas Florinus war på hustrons wägnar och begärte uthslagh i saken. Sw.: Der på kan intet falla uthslagh denna gången, men här näst. Thomas togh tingzbewijset.

3. Sedan kallades dee studiosi inn, som tumultuerade i prubban i sidstens; kommo inn Sveno Terserus och Martinus Depner. Rector frågade om dee intet wille lägga uth böterna dem pålades för sin excess i prubban. Sveno swarade, hwem är skyldigh att lägga uth böterna, hwem haar giordt excessen i prubban? Rector tilltalte honom att han så sposkt swarade. Sedan befaltes dem gå uth, åter kommo Petrus Clavenius, Elias Hasselgren, Olaus Cygnelius etc., frågades, hwem ropade i prubban? dee nämbde ingen. Frågades hwarföre de intet låte slå döran igen, de swarade, der war ingen som talte om att låta döran igen. Ransakades effter, hwem som skulle blifwa skyldigh till att lägga uth böterna af dem som på den långa catalogo opsatte woro, och befans som fölier:

Effter skrifne studiosi befinnas wara skyldige att betala dee 16 dal:rs s. m:tz böter för den i prubban begågne excess effter Consistorij Acad. doom, afsagdh den 25 Februarij näst-förleden, och skola lägga uth samma böter innan näste Consistorij dagh, nembl.

Elaus Terserus . .	böter 4 dal:r.
Henricus Landsenfält . .	2 dal:r.
Sveno Laurentij . .	2 dal:r.
Martinus Döpner . .	2 dal:r.
Nicolaus Bagge . .	2 dal:r.
Olaus Vallinus . .	2 dal:r.
Petrus Brunnerus . .	2 dal:r.
Samuel Rydelius . .	2 dal:r.

Magnus Brochius . . .	böter 2 dalr.
Samuel Olai . . .	„ 2 dalr.
Magnus Drysenius, . . .	„ 2 dalr.
Johan Eekeroot . . .	„ 2 dalr.
Edvardus Razelius . . .	„ 2 dalr.
Nicolaus Betulander . . .	„ 2 dalr.
Jonas Liunggreen . . .	„ 2 dalr.
Nicolaus Gilberger . . .	„ 2 dalr.
Lambertus Nonnus . . .	„ 2 dalr.
Johannes Becchius . . .	„ 2 dalr.
Stephanus Sven. . .	„ 2 dalr.

4. Sedan lästes op Andreæ von Myndens supplication, han begärte af sina tutoribus att få sitt arf uth. Sw.: Han kan ställa två bofaste män i caution för sigh, i fall om hans brohr kan framdeeles komma heem, och att han geer itt strarckt revers och sätter sina gårdar i pant.

5. Formerades catalogus stipendiariorum ifrån nyåhret 1663 till midsommaren som fölier.

Catalogus stipendiariorum ifrå nyåhret 1663
och till midsommaren.

Supremæ classis.

Arvidus Magni Colliander Smol.	Samuel Petræus Aboëns.
Johannes Alanus Aboënsis.	Johannes Rosskamp Aboëns.
Olaus Arpenius Suderm.	Jacobus Tammelinus Finl.
M. Samuel Salamontanus.	M. Johannes Flachsenius Finl.
M. Johannes Allenius Finl.	D. Matthias Vagnerus.
M. Arvidus Karckuensis Finl.	Nicolaus Bagge Smol.
Petrus Platinus.	Cursores Academïæ.
Daniel Gyllenstålpe.	Johannes Sylvinus Aboëns.

Mediæ classis.

Isacus Martini Stenius Finl.	Johannes Palm O.Gothus.
Elias Hasselgreen Aland.	Georgius Arctopolitanus Finl.
Michaël Castrenius Aboëns.	Olaus Vallinus Smol.

Simon Caroli Greek Aboëns.	Nicolaus Svenonis Smol.
Henricus Blanck Aboënsis.	Petrus Bodelius Smol.
Edvardus Razelius Suderm.	Lambertus Petri Vesm.
Petrus Laurentij Suderm.	Zacharias Melovius.
Gabriel Josephi Neostadius.	Johannes Hörlingh.

Infimæ classis.

Salomon Eenebergh Suderm.	Petrus Scheferus Suderm.
Sveno Laurentij Terserus.	Esajas Nezænius W.Gothus.
Matthias Epagius Biörneb.	Isacus Wetbecchius Smol.
Laurentius Petri Norcop.	Laurentius Glazerus.
Magnus Drysenius Rosl.	Nicolaus Grubbe Aland.
Andreas Haq:ni Pryss Aboëns.	Laurentius Ternerus Smol.
Isacus Florinus Aboënsis.	Matthias Canuti Wichman.
Andreas Kexlerus Aboëns.	Benedictus Vallenius.

6. Rector Magn. läste op det brefwet, som han efter Senatus begäran hade conceperat, och afgick dagen der efter till Cancellarium Acad. om den oenigheet emillan biskopen och D. Enevald. upkommen uthi några religions stycken. Senatus samtykte att thet skulle få gå öfwer, och att allt war så passerat, som der war författat.

7. Bewiliades Carl wachtmästare får till undsättningh i denna dyra tiden två tunnor spanmähl och 10 dal:r kopp. m:tt af fisco, dem Quæstor honom låter lefwerera.

Den 2 Aprilis. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonius, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Beslötz att den eena clausula som angår professorernas æstim slutes uthur det brefwet, som skrefz till Cancellarium, om biskopen och D. Enevald.

2. Sedan talte Rector att biskopen haar begärt D. Enevalds skulle inhiberas att sända öfwer dee tu arcken, som tryckte äro af den swenska tractaten han haar begynt. Rector haar swarat, iagh kan det intet alleena göra, uthan will convocera Senatum. Senatus swarade, wij wete intet om wij kunne inhibera honom det, hwem weet om han ärnar det hel-

ler sielf. Sedan skickades efter D. Enevald. Sedan han kom, frågades om han ärnar sända öfwer dee tu trykta aroken; han sade, iagh weet intet hwadh iagh gör ther i; Senatus tykte intet wara åth att sända dem öfwer, han swarade, iagh får sij. Taltes om disputationen skulle sändas öfwer; han sade, det kostar fuller p:gar, iagh weet intet hwadh iagh skall göra. Post hæc abivit D. Enevaldus. Beslötz att disputationen får han sända öfwer, om han will, men dee tu arcken rådde Senatus honom till, han intet skulle sända öfwer, men inhibera kunne dee intet, efter det lände honom till defension.

Den 16 Aprilis. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magn., D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector huruledes han för någon tijdh efter Senatus decretum publicerade ett programma, om dem som intet hafwa tagit sina testimonia, när the hafwa begifwit sikh ifrån Academien, yttermeera haar han sändt till hwar præposituram copier, medh begäran att præpositi skulle hwar i sitt contract der efter inquirera, men ingen haar giort det, uthan allenast Alandensis præpositus. Nu haar Rector och communicerat detta medh Cancellario Acad., och Cancellarius genom sin Secretarium låter förmärckia sikh det behaga, och säger att dee för lööss drifware räknas skola, begärte för then skull Rector att Dn. Procancellarius wille räcka honom handen ther uthi, att sententia Senatus icke måtte ware elusoria. Dn. Procancellarius lofwade skrifwa alla præpositos till der om.

2. Förestälte Rector Senatui Acad. ordsaken hwarföre han förnämbiligast denna gången convocerade Senatum, nembl. att Senatus wille deliberera om novo Rectore, det han och begärte Senatus nu wille göra, och uthänma futurum Rectorem. Discurrerades ther om, och læstes op af 1654 åhrs acter, huruledes tå war passerat, när D. Michaël Gyllenstålpe hade tu åhr på radh rectoratum. Sedan voterade Senatus, och föllo alla eenhälleligen der på, att emädan M. Thuronius, som nu är Rector, haar twenne professioner inne, och rectoraten bör

ändoch gå till facult. Phi:cæ professores, derföre samtykte alla *) att M. Thuronius ännu ett år blifwer Rector, doch skall der om skrifwas till Cancellarium Acad. och inhemptas hans betänckiande. Solemnitas Rectoratus angår lijkwäll som elliest, och gästebodh skall eij heller blifwa tillbaka.

3. Talte Senatus om examine ännu, huru snart det skall angå; D. Procancellarius sade, att Senatus skulle deliberrera om det examine här hålles, det är nytta medh att lectiones så declass uth, men hwar och een skulle wara beredh, att swara till hwar och een qvestion som kan proponeras; Rector begärte Senatus vota:

M. Miltopæus: Det är intet annat än fucus medh det examine som här hålles, och är een mos scholasticus allenast, derföre tycker iagh rådeligast wara, att det skedde som Dn. Procancellarius säger.

M. Justander: Examen hålles effter gamla maneret.

M. Axelius: detsamma.

M. Bergius: Det gagnade meera för ungdomen, att den tiden man pröparerar till examen, att man den tiden läste, och skulle examen ställas som i Ubsala.

M. Achrelius: Man blifwer hälst widh det gamla maneret.

D. Olaus: **)

D. Enevaldus: Det som Regia Majestas haar oss iniungerat uthi constitut., det står intet hooss oss så i een hast att immutera så obetänkt, och får öfwerheeten weeta att wij det göre, kunne wij det inthet förswara, elliest är een sådan mutatio scandalosa etc., förty examen är lijkwäll ett vinculum, hwar medh een kan hålla studenterna tillsamman.

D. Alanus: Det är een wichtig saak, derföre kan man så snart intet ombyta det, den som reeser på rikzdagen, han må proponera der om, doch synes wara så gagneligit för ungdomen, att professores repetera det som läsit är, såsom om han läste een timma. Nam lectio lecta placet.

*) I marginalen är anmärkt: „Kexlerus war intet tillstådes“.

**) Lucka i handskriften.

Dn. Procancellarius: Jagh will förklara min meening der öfwer, att emädan sådana examina, som här nu hållas, äro afskaffade i andra universiteter för den abus, som der med skeer att dee deela portiuunculas lectionum uth, och såledz understödia derass inertiam och ignaviam, som aldrigh höra lectiones publicas, uthan ställa sigh in i examinibus, derfore wore fuller gott att examen hålles, men det sådan abusus kunne afskaffas.

Bleff beslutit att der om skrifwes till Acad. Cancellarium framdeeles, och beslötz widare att till två wekor efter påska läsa professores, sedan præpareras till examen.

4. Der efter framkom een skraddare Erich Tillilä, och krafde gäldh af een stud. Erico Collat, inteedde hans obligation på den samma han krafde. Ericus Collat inlade een räkningh, hwilken uthwijsar att han haar betalt skraddaren 6 dal:r öfwer. Skraddaren wille wara betalt efter obligationen.

Sent.: Senatus Academicus erkänner att Ericus Collat är frij för den skullfordran Erich Tillila af honom fordrar, derfore får han sina obligationer igen. Räkningen fins ad acta.

Den 17 *Aprilis* kl. 2 efter middagh, præsentas Rector Magn., D. Alanus, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Lästes op Hans Höghgreff. Nådes breef, der uthi Hans Höghgreff. Nåde skrifwer swar på Senatus Acad. breeff, angående Dn. Episcopi och D. Enevaldi disptüt, som emillan dem uthi några articulis fidei är opkommen. Sedan kallades booktryckiaren inn, och frågades huru många exemplar han haar lagt op på biskopens catechesi, han swarade, sexton böcker det löper 384 exemplar. Frågades om booktryckiaren hade sielf lagt op något, han sade allenast några exemplar.

2. Bewilliade Senatus att Fridericus Georgij, een fattigh prästman, blifwer recommenderad till archiepiscopum, att blifwa cappelan i finska församlingen i Stocholm.

Den 28 *Aprilis* in Consist. minori hooss Rectorem, præsentas Rector Magn., D. Alanus, D. Olaus, M. Achrelius.

Framkom Wilhelm Davidzons hustru; Rector begärte hon wille berättta hwadh henne witterligt är om Binningens saak;

hon sade: wij fattigt folck hafwa illa uthkommit, det war så, om een affton war iagh i badstugun och min man ärnade och komma i bastun, medh det samma kom Binningen och Edvardus följde honom, dee gingo op i min barns præceptors cammar, Edvardus gick strax bort, Binningen badh min man skulle herbergera honom, min man kom och sade migh det, och frågade huru han skulle bära sig åth, wij wore aldrih bekante medh honom, och aldrih war han förr i wårt huuss, min man lät så öfwertala sigh, och han war hooss oss een natt och dagh, om afftonen dagen der efter kom han ifrån oss, men huru han kom bort eller hwart han kom, det weet iagh intet, förr än det förbodet gick och slogz efter honom, då war han ifrån oss reeda. Frågades hwem gaf hennes man penningar; hon swarade: M. Simon gaf p:garna på Erics obligation. Petrus Scheferus bar dijt p:garna, och een annan, een magister gick der emillan, och badh min man han skulle hielpa honom hädan. Edvardus gick och der emillan, 14 dagar efter han kom bort bars p:garna till oss. Nicolaus, min barns præceptor, hade fuller ingen skuld der i och han fuller aldrih bekant medh honom. Frågades om M. Simon war sielf der någon gång? hon sade nej. Men Edvardus han må weeta huru han kom uth, uthur prubban folgte han honom till oss.

Nicolaus kom sedan inn, Rector befalte han skulle bekänna sanningen, han sade sigh wilja giöra det, och bekände att Edvardus kom medh honom op i min cammar, strax gick Edvardus sin wägh, och Binningius badh för Gudz skull att min wärldh skulle föra bort honom, och andra dagen om afftonen gick Wilhelm Davidzon sin wägh medh honom, huru det skedde eller hwart dee togo wägen, weet iagh, så sant migh Gudh hielpe, intet. Frågades om Edvardus gick der något emillan. Han sade, det kan iagh intet säija.

Sedan kom Edvardus fram, frågades hwarföre han intet tillförenne bekände sanningen, den nu heel kommer fram, frågades huru Binningius kom uthur proban, Edvardus sade, det weet iagh intet. Men Binningius war hooss M. Fraxenium på hans cammar skulla, och han badh migh, att iagh skulle an-

leda honom till Wilhelm Davidzon; på hans begäran kunne iagh intet annat göra, uthan folgde honom dijt, och strax gick iagh min wägh; Rector sade, hwadh hade i att beställa der uthe på Korssnääs hooss Binningium, han sade, han skref migh till några gånger, derföre kunne iagh intet annars, uthan drogh dijt och talte medh honom. Sedan gick han uth, och professores talted widh der om, sedan kallades han inn igen, och förmantes att bekänna sanningen, huru Binningius kom uthur proban, han sade, att Binningius sade för migh, att Martin Heers tienare haar sagt för honom, att der är itt hål på probetaket, och igenom den anledningen slap han uth, meera weet iagh intet, om iagh skulle döo denna stunden.

Den 29 Aprilis. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Bleff talt om Erich Simonsson, att han haar lagt een räkningh inn, på det han haar kostat på huusen i Kalkumäki och några andra expenser. Voterades:

M. Milt.: Honom bestås 50 dal:r.

M. Axelius: Det wore nogh af 30 dal:r.

M. Bergius: det samma, etc.

Sent.: Erich Simonsson bleff beståt 50 dal:r af den räkningen, som han lade inn löpande på 70 dal:r k. m:tt 4 öre.

2. Sedan oplästes Johannis Becchij supplication, han begärar plichta medh fängelset effter han intet haar p:gar. Res.: Blef swarat, att målss ägandens deel måste afmätas, för det öfriga måste han plichta medh fängelse.

3. Jöran trögårdzmästare inteedde een räkningh eemoot M. Achrelium på 57 dal:r kopp. m:tt, dem han krafde. Res.: Achrelius skall admoneras att betala honom.

4. Rector talte att thet wore rådeligit wij togo een snäll karl, som förstode sigh på bookhållerij, när Quæstor gör sina räkningar, han skulle och medh rätta nu göra sina räkningar. Senatus samtyckte der till.

5. Rector talte om spanmählen, att det wore skäligt spanmählen allenast deelted emillan professores och adjunctos, och stipendiarij wedh fisco få p:gar, emädan dee ändoch för ringa sälia sin spanmähl, och professores hafwa stoora huuss-

håll, och behöfwa spanmählen mächte wäll. Senatus fann det rådligit, doch att der om skrifwes till Cancellarium.

6. Sedan proponerade Rectoris(!) Alani begäran, efter han är kalladh af öfwerheeten, att reesa öfwer medh till Swerige för denna dispüt, som emillan Dn. Episcopum och D. Enevaldum opwuxen är, att han finge een attest, huruledes han öfwer den articulo De descensu Chri: ad inferos här lärdt hafwer, att ingen må kunna öfwerlyga honom, det han medh någon hafwer consenterat, det han intet giordt hafwer. Res.: Senatus samtyckte der till.

7. Edvardus Razelius och Nicolaus Betulander stälte caution för sigh, der på gofwes dee lööse.

Den 9 Maj. Præsentes Rector Magn., D. Alanus, M. Thauvonius, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Justander.

1. Tillsade Senatus Acad. M. Thauvonio een attest om Währfrukyrckio sochn, att hon är myckit sämbre är Sagu sochn.

2. Lästes in Senatu op den attest, som Senatus meddeelte D. Alano om hans exercitijs widh Academien.

3. M. Achrelius försat een citation.

4. Framkom Bertill Bertillsson, een borgare, och angaf stud. Carolum Simonis för gäldh, inteedde der på hans obligationer. Carolus sade: min deel haar iagh betalt. Men Olaus Matthiæ haar intet betalt. Borgaren sade att Carolus caveade för honom, Carolus nekade der till.

Sent.: Senatus erkänner att Carolus Simonis betalar Bertill Bertillsson dee 8 dal:r, 1 öre k. m:tt tillföllest, som han tillijka medh Olao Matthiæ af honom tagit hafwer, såsom obligationen uthwijsar, efter det 17 c. Rådht. b. Stadsl., men det Olaus haar tagit serskilt, sökie borgaren hooss honom.

Sedan krafde borgaren af Carolo för 7 kannor ööl betalningh, Carolus sade han är honom allenast skyldigh 3 kannor. Rector lofwade decidera det heema.

5. M. Abrah. Thauvonius begärte citation på Zachariam Staehum, hwilken honom lofwades. Terminen är den 18 Junij nästkommande.

6. Proponerade Rector om Acad. postulatis, som medh D. Alano öfwersändes och hooss öfwerheeten insinueras: 1. Om medell till Acad. reparation. 2. Om professorernas restantier. 3. Om den spanmählen som Acad. fråntogz för några åhr, att Acad. kunne bekomma den igen. 4. Om källare frijheet. 5. Om tollfrijheet på papeer, så myckit som widh Acad. åhrli- gen kan behöfwass.

Den 13 Maj. Præs. Rector Magn., M. Thauvonius, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus.

1. Först proponerade Rector att M. Thauvonius hade i går begärt att få excusera sigh för examine proxime futuro, effter han nu will reesa bort, och dess föruthan få auditores förledet åhr haft. Res.: Effter dee andra Theologi ära borta, hwarföre synes rådeligast att M. Thauvonius håller examen.

2. Refererade Rector att M. Bergius och M. Axelius hade sagt, att det intet behöfwes att Rector examinerar två timmar för hwar profession. Discurrerades der om och beslötz att två timmar är nogh för bägge professionerna, doch så att detta intet länder Rectori till något i längden præjuditz.

3. Talte M. Bergius att rådeligit wore att skrifwa fougden i Hallicko Jacob Skarp till, att han betalar dee 400 dal: k. m:t han Acad. skyldigh är. Res.: Medh M. Thauvonio skrifwes till bete fougde.

4. Refererade Rector att een kona haar åter anklagat Daniel Ruth och Olaum Matthiæ för dee penningar, som dee caverade före. Res.: Daniel Ruth citeras sub pœna relegationis cum infamia.

5. Simon Frantzila, een borgare, anklagade stud. Henricum Malenium, Abrahamum Martini och skrifwaren Henricum Wijnbladh att the hade tredie dagh påsch kommit om afftonen seent uthi hans stugu neder, uthur nattstugun, och begärt een borsta. Borgaren hade swarat, iagh haar ingen borsta. Dee sade: gif migh rassias. Jagh är ingen rassias, sade borgaren; hwadh tå? sade the. Borgaren hade swarat: mina studenter weeta hwadh iagh heeter. Sedan gingo dee uth på gården och kallade migh, sade borgaren, tree gånger kotiu. Der hooss præsentierades Senatui rådstugu doom af den 6 Maj

1663, hwar uthi han befrias för den quigan, som han war beskylt före. Sedan sade borgaren att the hade slagit honom i ansichtet och på knäet, framwijste sedan knäet, och befander på blånat. Abrahamus sade att besökiaren Samuel Matzon slogh honom, tå han skälte oss för skälmar allesamman. Borgaren sade sigh hafwa sagt: J skole wara skälmar till thes i bewijse migh wara kotiuff.

Henricus Bekände och sade: tå wij kommo i hans stugu och begårte een borsta eller kåda till een fiolstroke, skäldte borgaren oss för hunsfottar, och tå sade Henrick Wijnbadh: tu skall wara een kotiuff, till dess du bewijser att wij äre hunssfottar eller skälmar. Men tå wij gingo uth, låter borgaren op fönstret, och kastar sigh halfft uth, och skäller oss, att tå stötte Wijnbladen effter honom genom fönstret.

Abrahamus sade att tå borgaren kom andre gången op i nattstugun, begynte han att skälla Henricum Wijnbladh för skålm och hunssfott; Henricus swarade: tu skall wara een kotiuf, till thes tu bewijsar migh wara skålm. Sedan slogh besökiaren honom i pannan medh een kanna, att han föll i golfwet. Men hans hustru skälte migh för hoorunge och slogh mig een öhrfjål. Henricus Wijnbladh framkom och bekände att Henricus Mallenius och han hade kommit i borgarens stugu och begårt een borste eller kåda af honom, och mente att thet war Jöran Rassic, och tå hade borgaren swarat, om iagh är Jöran Rassic, så tagh kåda uthur rumpan på migh, och sade: om i intet gå uth, så skall iagh baasa op edra hunsfottar, och tå wij gingo uth, kom borgaren effter oss på nattstugun och sade: J äre skälmar, om i intet bekänne hwem som kallade migh kotiuff. Och tå stegh iagh fram och såde: i weete iu att i äre derföre berychtade. Frågades om studenterna skälte honom något? han sade nej, men iagh sade såledz allenast åth honom: J skole wara een kotiuf, till thes i bewijsa migh wara skålm och hunssfott. Besökiaren Samuel Bengtsson bekände, att tå borgaren kom op på stugun och war otijdig sade iagh: sitter neder och dricker; borgaren swarade, hwadh will tu, tin hunssfott, och tå slogh iagh honom i

hufwudet medh kannan. Frågades om studenterna slogo borgaren, han sade nej.

6. Samuel Schult anklagade stud. Nicolaum Betulandrum, och Petrum Clavenium, att dee hade öfwerfallit honom på gatan om liusa dagen på een söndagh, och inlade skriftteligen eemoot dem. Betulander begärte der på skriftteligen att swara. Res.: Effterlätz honom det. Betulander togh Skultens ilaga.

7. Sedan oplästes Ambrosij Nidulij supplication om stipendio. Res.: När han kommer igen, får han niuta sitt för-riga rum inter stipendiarios.

8. Een diekne Christiernus Georgij anklagade stud. Gabrielem Melarctopæum, att han förhölt honom een r.dal:r, som hans fahr hade skickat honom. Res.: Melarctopæus skall strax betala dieknen.

9. Taltes om dee 50 dal:r som stud. Gabriel Melarctopæus war skyldigh till Acad. Res.: Melarctopæus arresteras sub pœna perpetuæ relegationis, till dess han skaffar sig caution för p:garna.

10. Colmodinus för stämningz försittande böter 3 mark s. m. Hans wederparter woro inne och begärte uthslagh. Res.: Lofwades näste Consist. dagh.

11. Laurentius Glazerus skall citerass inn ifrån landet.

12. Skrifwes till D. Alanum och D. Enevaldum medh nästa post om Acad. postulatis.

13. Een borgare Matz Kastu inlade skriftteligen eemoot Walbohr Lars dotter, wachtkarlens hustru, och anklagade henne wijdare att hon hade stulit een tunna rågh, $\frac{1}{2}$ tunna salt, etc., för uthan det hon förra åhret effter Sen. Acad. doom plichtat hade. Samma åhrs acta oplästes.

Den 28 Maj. Præsentes Rector Magn., D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Achrelius, M. Axelius, M. Justander, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Oplästes her Cancellarij breff, angående rectoratet, och swar på Sen. Acad. breff om dee twenne professionerna, som M. Thuronius innehafwer, uthi hwilka bägga Hans Högh-greff. N:de approberar Senatus Acad. disposition.

2. Befalte Rector att Dn. Episcopi caution för Kijlströmmen skulle förwaras ad acta. Blef effterkommit.

3. Talte Rector Magn. om Jacobo Stadio, att sahl. Eliæ bookhållarens änckia haar beswärat sig öfwer honom, att han håller maskopij medh hennes dotter, och haar skrifwit henne till itt sådant breeff, att hon intet weet huru hon skall förstå det. Brefwet laass Rector op. Jacobus kallades inn, och frågades, om han frijar till sahl. bookhållarens änckias dotter? Han nekade der till aldeeles, frågades hwarföre han lägger sigh uthi det han intet bör, och opstutzar döttren (!) eemoot sin mohr, han sade sig det intet giort hafwa, uthan effter dottren badh honom, så skreff han allenast det brefwet.

4. Jnlade Nicolaus Betulander swar eemoot Samuel Schultz anklagan, hwilken blef opläsen.

Samuel beropade sig på stadzwachtmästaren, att han såg på; men han war intet tillstädes. Sedan discurrerade Senatus, om man skulle anhålla hooss stadz magistraten, att stadzwachtmästaren skulle blifwa pålagt att komma opp och witna: vota woro åthskilliga; sombliga meente att köpmannen skulle sjelf skaffa fram sina witnen; sombliga meente att man sanningen till styreckio skulle sökia hooss stadz magistraten, att wachtmästaren kommer opp och witnar, antingen här eller på Råd-stugun, hwilken meening blef mächtigare.

5. Sveno Calliander kom inn medh Jacobo Stadio, och præsenterade Jacobi obligation på 5 t:r spanmåhl, lydande, att ther han them icke i Martio, som war, betala skulle, wille han betala sedan dubbelt. Jacobus nekade intet till gälden, sade sigh warit siuk, när Calliander kom och skref för honom obligation, den han skreff under, effter Calliander hölt sådant wäsende på honom. Parterna togo affträde, sedan kallades Calliander och frågades, om han icke will wara till fridz, att Jacobus affinner sigh medh honom innan 14 dagar, han swarade: ja, men; Jacobus blef inkalladh, och sedes honom till, att han skulle innan 14 dagar affinna sig medh Calliandro, elliest går det tå till doom.

6. Sedan kallades Martinus Döpner inn, om han sågh på combatten emillan Betulandrum och Samuel Schult, han

sade, nej, men, iagh sågh intet grant huru det gick till, derföre weet iag intet witna ther om. Rector förhölt honom att han skulle det göra, han sade, iagh weet intet ther om. Bekände sedan att Nicolaus Gilberger war der och sågh på, och Anders Giös etc. Denne saken skötz opp till i dagh 14 dagar till, effter här äro inga witne tillstås.

7. Ericus Kolmodinus försatt andra gången stembningen.

8. Johannes Cursor angaf Salomonem Eenebergh på een bondes Simon Michelssons i Fagerkulla och Pargass sochn wägnar, att Salomon war bonden skyldig 2 r.dal:r, dem han haar lofwat att betala honom till den 1 Maj framledne. Salomon sade, han gaf migh p:gar på min fruss betalningh. Res.: Salomon skall betala till bonden dee 2 r.dal:r.

9. Framkom Lambertus Petri, Johannes Becchius, Johannes Rosinus, Jacobus Stadius etc., då oplästes först Henrich Grekz attest, den han haar gifwit Jacobo Stadio på Johannes Rosini och Holmenij ordh, frågades af Rosino och Holmenio, om det war som Mons. Greken witnade.

10. Sedan lästes opp Mariæ Eliæ dotters inlaga eemoot Lambertum Petri. Laurentius Glazerus bleff framkallad, han gjorde sin witesedh på det han wiste, huru som det gick till medh det slagzmålet hooss sahl. bookhållarentz eenkia om nyåhrs affton förleden, och sade att iagh gick på källaren den afftonen att förrätta ett ährande, satt Lambertus medh några sina landzmän der, dee bodo iagh skulle sittaa een stundh medh, det gjorde iagh, och när iagh sade migh willia gå heem, sade the, lät oss få gå medh tigh, iag sade, hwij icke på all ährlicheet; när wij kommo på gården, war ingen eeldh i min kammar, gick jag altså inn i jungfru Mariæ kammar, att sij om något af mitt folck war der, då gick Lambertus in med migh, då bådo wij först om förlåtelse, att wij så dristigt inkommo, dee swarade: det är snart förlåtit, som intet är brutit; Jacobus Stadius och een skrifware suto der för oss, huru som dee begynte talass widh, kommo dee intet wäll öfwer eens med Lamberto, uthan begynte ordkastas, hurusom een kom oförwarandes widh bordet, gick det kull, frågades om

Lamberti cammerater woro inne medh, Laur. swarade, ja. Sedan gick iagh opp i min cammar och lade migh, något der effter kom Ericus Holmenius och drogh migh, welandes hafwa mig opp, iagh sade iagh kan intet stå opp nu meera, han gick så bort, kom åter Lambertus och badh mig komma neer, iagh nekade der till, och badh han wille liggia quarr hooss migh, mädan det war något lijdit på afftonen, der till han och samtyckte, tå sade Lambertus, att han hörde itt tumult der neder, derföre gick iagh tillijka medh honom neder, att sij åth hwadh på färde wara skulle, och när wij tå kommo neder, war tumultet och slagzmåhlet alt öfwerståndit, meera weet iagh intet der om att säija. Denna saken skötz op till näste Consistorij dagh.

11. Sedan kom Laurentius Glazerus och gaf tillkänna att han hade några saker i Binningij kistor, som ära arresterade, begärte han skulle få uth dem, frågades hwad det war, han sade twenne exemplar af M. Thur. log. och Plinij epist. Senatus bewilliade att han skulle få dem uth, och att Binningij saker inventeras på nytt, och werderas. Der till blefwo förordnade Dn. profess. Miltopæus medh Secretario.

Den 3 Junij. Præsentes Rector Magn., M. Abrahamus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Achrelius, Dn. Quæstor, M. Bergius. M. Axelius.

1. Bleff beslutit att Johannis Finsenij böcker, som stå hooss Rectorem, uthmätas effter domen för den gäld han war skyldigh åth Kuckars eenckia, skola werderass och försäljas, och p:garna lefwereras till creditoren.

2. Beslötz att D. Olaus Wexionius drar på ransakningen detta åhr, hwar till han och bewiliade.

3. Kallades Jacobus Stadius inn, och frågades hwarföre han icke haar förnögt Calliandrum som afsagt war, Jacobus swarade, han skall blifwa betalt i dagh.

4. Sedan framtogz dee acterna emillan Jacobum Stadium, Abrab. Henrici, och Lambertum Petri och hans adhärenter. Rector frågade af Jacobo Stadio, hwadh ordh det war Lambertus Petri sadhe, det Jacobus will i sin inlaga förtija? Jacobus swarade dee woro desse: skrijt(?) skräpp och

skijt. Sedan continuerades medh acternas opläsande, Rector frågade af Lamberto, hwadan dee fingo ööl hooss bookhållarens eenkia då om afftonen, när dee der woro, Lambertus sade, wij hade twå kannor ööl medh oss.

5. Oplästes Colmodini inlaga eemoot Turska och Simon skräddare, dee togo dem till att swara på.

6. Beslötz att Ericus Eenhörningh och Petrus Kijlström skola incarcereras för det dee intet comparerade, när dee woro citerade, eller dee lösa sigh medh penningar.

7. Framkallades Lambertus medh sina adhærenter, och derass wederparter, och frågades af Abrahamo skrifwaren, hwem som bar åth honom, han sade desse 4, Lambertus, Johannes Erics, Ericus Holmenius etc. Lambertus nekade der till aldeeles, men Ericus Holmenius sade, effter Abrahamus slogh medh itt wedaträdh öfwer Johannem Becchium, gick iagh till och sade, i måste intet göra af medh karlen, och hade så uth Abrahamum på gården. Abrahamus presenterade een knijf, som fans effter dem. Sedan togo dee äffträde och Rector begärte vota.

M. Milt.: Dee böta för högtijdz brott 40 mark:r och 1 r.dal:r arbitral alla i hoop för slagzmåhlet.

M. Justander.: Dee böta för högtijdz brott 40 mark:r, och 4 r.dal:r arbitrals straff alla i hoop för slagzmåhl.

M. Axelius: det samma.

M. Bergius. Lambertus borde allena böta 40 mark:r, och dee andra hwar sin dal:r s. m:tt för slagzmåhlet.

Dn. Quæstor. Dee borde böta hwarthera 4 dal:r s. m:tt för alt ihop.

M. Kexlerus: Den som är ophofwet böter 40 mark:r s. m:tt och 4 dal:r s. m:tt hwardera för slagzmåhlet.

Dn. Achrelius: För högtijdz brott 40 mark:r och 2 dal:r s. m:tt hwarthera för slagzmåhlet.

D. Olaus. Effter man intet kan sluta af circumstantierne att the af berätt modh hafwa begynt något slagzmåhl, men lijkwall för högtijdz brott och oskickeligheet är nogh att dee böta alla tillhoopa 40 mark:r s. m:tt, och alla tillhoopa sedan 6 dal:r s. m:tt till målssäganden.

M. Thauvonius: 40 mark:r s. för högtijdz brott och 4 dal:r s. m:tt för slagzmåhlet alla ihoop.

Rector Magn: Jagh bijfaller M. Thauvonio, M. Bergio, M. Axelio.

Sententia. Senatus Academici doom emillan Jacobum Stadium och Abrahamum Henrici på den eena sijdan kårande, och Lambertum Petri, Johannem Becchium, Johannem Holmenium och Ericum Norinum på den andra sijdan swarande, angående den excess, som be:te Lambertus medh sina consorter förledne åhr den sidste Decemb. om afttonen, uthi sahl. bookhållarens Eliæ Jönssons gårdh öfwat hafwer, afsagdh in Consist. majori den 3 Junij a. 1663.

Efter dee skåäl ad acta finnas, erkänner rätten att Lambertus Petri, Johannes Becchius, Johannes Holmenius och Ericus Norinus böta alla ihoopa för högtijdz fridzbrott 40 mark:r s. m:tt efter kongl. placat, och för slagzmåhlet, som dee på Jacobum Stadium och Abrahamum Henrici öfwat hafwa, erlægga 4 dal:r s. m:tt till målssåganden arbitralier.

Den 5 Junij. Præsentes Rector Magn., M. Abrahamus, D. Olaus, Dn. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Lästes op Her Rijkzdrätzens breeff, der i han begärte widlöftigare förklaringh på den relation som Senatus Acad. gjorde för Hans Höggrefl. Nåde, emådan Dn. Procancelarius nekar till något, som der är infört.

2. Sedan oplästes D. Georgij Alani breff till Senatum Academicum.

3. Talte Rector att han hade begärt af M. Gabriele Arctopolitano han skulle komma opp och framte sitt witnessbördh, efter han war begärt af biskopen att notera uthi disputationen. M. Gabriel kom inn medh M. Petro Laurbecchio, begärtes af M. Gabriele, att han wille göra een berättelse, huruledes disputationen afgick, om der icke så gick till, som Senatus breff till Her Rijkzdrätzen lydde, hwilket breff Rector begynte läsa opp. När Rector kom till the orden i brefwet: och såsom biskopen något ljetet talte, begynte han meera regeras af affecterna, att han icke observerade rätta modum

disputanti etc., sade M. Gabriel: att han i förstonne talte wackert, men när D. Enevald inföll i hans taal, då blef biskopen något häftigare, sedan continuerade Rector medh brefwetz opläsande. M. Gabriel tillstodh fuller, att thet war sant som i brefwet stodh, men sade att det alt passerade wid ändan på disp., sedan altereationen begyntes, men desidererade det som i begynnelsen aflop, tå biskopen talte wackert, och ärnade förklara sin meeningh öfwer den articulum till skålsorden som i brefwet förmåltes, sade M. Gabriel: jagh kan icke neka till att dee icke äre fälte; frågades yttermeera, om icke biskopen kallade D. Enevaldi dogma *διαβολό-πνευστον*, M. Gabriel sade, det kan iagh intet säja, att han kallade sjelfwa dogma eller articulum så, uthan D. Enevaldz explicationem. Sedan togh M. Gabriel affträde. M. Laurbecchius blef sedan tillfrågat om icke så passerade uthi bete disputation, som i opläsne brefwet förmåles, han swarade, ja; frågades om han hörde det ordet *διαβολό-πνευστον*, han swarade det kan iagh intet grant minnas, men så sade biskopen, aut habes hanc explicationem a Deo aut a Diabolo, at non a Deo, e. a Diabolo. Dess föruthan kallade Dn. Episcopus denna articulum pontificium etc. Refererade och Laurbecchius in för Senatu een deel af det som passerade in initio disp. emillan biskopen och D. Enevald, sedan togh han affträde. Sedan frågade Rector Magn., om icke alla professores samtykte och beslöte att det brefwet skulle gå således öfwer till Her Rijkzdråtzen, såsom skrefz om thenna handel. Dee swarade samptl. ja. Rector sade sigh wara suspect, att han det alleena, andra owitterligen öfwerskickat hade.

Den 11 Junij. Præs. Rector Magn., D. Olaus, Dn. Acrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Laas Rector opp den attejt, som studenterna hafwa gifwit D. Enevaldo om dee invectioner och beskylningar, som Dn. Episcopus angreep honom medh uthi disp. publica.

2. Sedan proponerade Rector och föreslogh Senatui, att efter Dn. Episcopus eleverar Senatus Acad. gjorde berättelse och att det ländet till derass sæstims förklaringh, om icke dee skulle skrifwa öfwer till Cancellarium, att Cancellarius wille warna biskopen för sådant och afböja sådan dristigheet. Sade

sigh för sin persson skrifwit Her Rijkzdrätzen till. Senatus samtykte att der om skall gå bref i dag medh posten till Cancellarium och på Senatus wägnar.

3. Jnhemptade Rector Senatus betänckiande om icke gästerna biudas solenniter medh spirorna till actum rectoralem, fast ingen mutatio skeer. Senatus swarade och beslöt att Her Landzhöfdingen och professores, assessores, som äro i staden, och borgmästare, hofrättz secretarius, fiscalis i hofrätten och Acad. secretarius biudes medh spirorna till actum rectoralem om tizzasdagen nästkommande, och emädan ingen mutatio skeer, håller Rector allenast orationen i Acad., men först convoceras gästerna kl. 9 medh een ringning. Finita oratione fölia hospites Rectorem heem,

4. Framkom Jören trögårdzmästare och angaf stud. Daniëlem Wernbergh, att han intet haar betalt sin kost, och lofwat för det halfwa åhret effter föliande perzeler: een tunna miöl, 1 1/2 tunna salt, 2 L \mathcal{W} smör, een fierding kött, torra gäd-dor 2 L \mathcal{W} , tort kött 2 L \mathcal{W} , 1/2 fierding erter, och een fiärding strömmingh. Senatus consulterade, hwadh der om stod till att göra, och beslötz att Daniel intet slipper arresten för än han ställer sin wärth till fridz och klagelööss effter det 16 c. i Rådht. b. Stl.

Den 15 Junij. Præs. Rector Magn., D. Olaus, Dn. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

Framteedde M. Gabriel Arctopolitanus Dn. Episcopi breeff till Senatum, hwilket blef opläset. Senatus tykte sälsampt wara att brefwet intet war förseglat medh Episcopi pitzer, och att andra skulle det förr läset än Senatus Acad., hwilken det war tillskrifwit. Senatus lofwade swara der på medh första post.

Sedan kallades M. Gabriel Arctopolitanus inn, och in-teedde han sin fullmact af Her Biskopen gifwen att begära af ven. Sen. Acad. een attest på twenne puncter; Senatus lofwade uthi sitt breeff till biskopen författa samma attest. Såsom och der innelycht skicka copia af protocollet som passerade i Consistario den 27 Martij eemillan D. Episcopum och D. Enevaldum, det som Episcopus begärer af Secretario.

**Protocollum Consistorii Academici, continens acta
secundi anni Rectoratus Præclarissimi
Dn. M. Andreæ Thuronii.**

A die 17 Junij 1663, ad diem 17 Maji 1664.

Den 17 Junij. Præsentes Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Gaf Rector tilkenna, det M. Abrahamus Ikalensis begärrar arrendera bägge Academiae hemman i Kalliby, Ikalis sochn, och biuder för båda ihop vthj arrende åhrligen 6 dal:r s. m:t. Quæstor sade, att hans fader, Her Abraham, haar för någon tijdh sedhan budit 8 dal:r s. m:t. Sedhan kallades M. Abrahamus inn, och frågades, om han will gee otto dal:r s. m:t för ofwanbete bägge hemman, han sadhe, det kan iag intet göra: frågades sedan, om han will taga emoot på den condition, at han geer 6 dal:r s. m:t åhrligen, och att han derhoos hwart åhr bygger huus på dhem efter lagh. Han sadhe, det kan iag eij heller lofwa.

Res.: Senatus skööt op detta, till dess at D. Olaus resar på ransakningen, och då der om disponerar.

2. Bewiliades Academiens fougde Jacob Peersson, at niuta fritt det hemmanet j Kalkumäki, som Lars Nilsson tillförende åbodd hade, doch till en behagelig tijdh.

3. Proponerade Rector Dn. Johannis Favorini begäran, att Senatus Acad. wille recommendera hans broder Ericum Favorinum, huarigenom han kunde komma till någon tienst i hoffuet i Stockholm. Res.: Senatus kan det intet göra, efter bete Ericus haar begät lägersmåål och aflat barn med en enckia i Tawastland och haar derföre ännu intet wederbörligen plichtat.

Den 19 Junij werderade Rector Magnificus, M. Mart. Miltopæus och Academise Secretarius till hustru Walbor Kouckar af Johannis Finsenij böcker desse efterskrefne, för den skuldfordran hon hadhe till honom och han efter sin obligation in Consist. dömdes att betala henne: Homiliæ Petræi in Evang. Anniversaria in 4:o för 8 dal. k. m:t, Bacchij 1, 3, et 4 pars in Evang. för 12 dal., Scheibleri Methaphysica för 6 dal:r, Mentzeri Exegesis in August. Confessionem för 2: 16, Ovid. libb. Trist. de Ponto et Fast. för 1: 16 k. m:t.

Den 22 Junij. Præsentes Rector, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Refererade Rector, att Herr Larses hustru i Nagu sochn, haar begärt en attest af protocollo, på det som emellan henne och studiosum Johannem Kelman för någon tijd sedhan j Consistorio kan wara passerat. Senatus lofwade henne den, och finnes der intet åhrerörigt om henne, ehuruwål sahl. Wittenbergz enkia skall henne för samma saak nu något åhrerörigt förwitt. Detta finnes igen uthj M. Martini Stodij senaste rectorat.

2. Proponerade Rector, det Carl wachtmästare begärar, han finge låta allenast en af wachtkarlana stå wacht, så länge det är så liust om nätterne. Res.: Senatus samtykte dertill.

3. Framkom ryttmästaren wälb:gh Göstaf Tafwast, och angaf professorem M. Justandrum, för det Justander hade raderat och förändrat hans obligation, och sadhe ryttmästaren at det hörer ingen åhrlig man at göra så. M. Justander swarade, emedan vthj den obligation war en condition, huilken ryttmästaren intet höll, uthan tog sielf bort penningarna, huilka han migh assignerade, derföre ströök iag allenast uth den condition, men i summan är intet förändrat. Ryttmästaren sadhe, at och summan är högre införd i arresten, som gifwen är på Justandri klagomål, än som obligationen lyder. Justander sadhe, att det war sedhan förtärt så mycket till, ryttmästaren begärte allenast, Justander blefwe tillhållen att wijsa fram obligation. Parterna togo afträde. I medler tijdh blef resolverat, at M. Justander skall nu strax tee fram obligation wid 40 mark:r s. m:ts wijte. Sedhan kallades dhe in, och Senatus

förehölt Justandro dess resolution om obligations framtende. Huarpå Justander swarade, nej men, iag skall intet göra, ingen kan twinga mig at gee bort obligation förr än iagh är betalt. Ryttnästaren sadhe, iag begärar intet obligation igen förr än iag betalar den, men iag beswärrar mig allenast deröfwer, att han haar sompt strukit uth, sompt skrifwit sjelf in j min obligation. Justander sadhe, iag haar det intet giort animo fallendi. Och emedan Justander baar sig insolenter åth för Senatu, nekandes sig wilia efterkomma samptl. Senatus resolution, såsom och gick och satte sig på bencken, och hans wederspart måste ståå, derföre badh Rector parterne wille taga afträde, och i medler tijd begärte professoros hwar för sig wille seja sin mening om sådan hans insolentia, efter han så ofta kommer fram med otillbörligit förhållande. Voterades:

M. Miltopæus: Man måste fuller perpendera hans ingenium, och så är han någorlunda ursächtandes, doch bör sådan contumacia corrigeras med arbitral straff 40 mark:r s:r m:t.

M. Axelius: Sådan process bör full corrigeras, efter den sträfwer emot lagh och const. och wore wäll, man kunde sij något öfwer med honom; doch bör derpå fölia någon correction. Min mening är, at han antingen suspenderas ifrå Consistorio till dess han deprecerar, eller böter arbitraliter 12 dal:r s. m:t.

M. Berg.: Jag tycker och att han wäll haar förtient sådan animadversion, och böter 12 dal:r s. m:t.

M. Kexlerus: Efter han inte haar så till att böta med, är better at han excluderas ifrå Senatu, till dess han deprecerar.

D. Olaus: Det är till beklaga, at han så ofta kommer fram med otillbörligheter, derföre kan man icke alldeles låta detta falla, uthan min mening är den samma som M. Axelij.

M. Abrahamus: Man kan huarken excludera honom derföre ifrå Consistorio, eller lägga böter på honom, ty excludera honom wore ignominiosum för honom, och böta haar han intet råd till.

Rector Magn. sadhe: Trenne vota äre faldne derpå, at han må excluderas ifrå Consistorio till dess han deprecerar,

huilka iag och bijfaller. Blef alltså denna sententia författad som fölier:

Senatus Academicus hafwer resolverat, at professorn Ericus Justander, för sin insolentz emot Senatum Academicum denna gången föröfwad, håller sig ifrån Consistorio, till dess han sig derföre på tillbörligit sätt affinner.

4. Sedan kallades M. Johannes Fraxenius inn, M. Petrus Laurbecchius kom och fram och anklagade Fraxenium på Doctoris Enevaldi wägnar, som war Rector när Binningius begick dråpet och slapp till att rymma. Laurbecchius sadhe, det är nu sport att Binningius anlände först ifrå proban till eder, och haar warit på eder kammarskulla, der j doch gjorde här j Consist. sådan eedh, att j intet wisste, huart han togh wägen, när han kom uthur proban. Fraxenius sadhe, den eden kunde iag wäl gå, och huem weet, kanskee han war annorstans förra än han kom till mig. Parterna togo afträde. Derefter sades M. Fraxenio, att j denna saken kan intet uthslag skee denna gången, förr än Willam Dawitzon blifwer examineradh. Fraxenius begärte sitt afskeedh och testimonium ifrån Academien, efter han hade nu fått publicum officium. Swarades: det kan intet skee, förr än uthslagh faller j denna saken.

Derefter kom Wellam Dawidzon fram, och bekände Binningium hafwa sagt för sigh, att bookföraren Martin Heer hade en ung dreng, som har warit på probtaket och sijt huru der står till, och efter hans anledning skulle Binningius hafua sluppit utt. Mehra hade han intet att seija, sadhe sig ej heller weta någon mehra wara der uthj interesserad. Frågades om icke Binningius taalte något om Fraxenio, att han haar giort till saken. Wilhelm swaradhe, det sadhe han aldrig för mig.

Senatus lofwade M. Fraxenio dimission ifrån Academien och honorabelt testimonium, allenast han reverserar sig wilia undergå det uthslag, som hans nu med Binningio winner(!) Fraxenius lofuade göra det.

5. Gaf Rector tillkenna, at Jören snickare och Hindrich fiskiare hafua caverat för Acad. fiskiare Hindrich Ersson, der-

före anhålles hoos stadhmagistraten, at dhe blifua tillhåldne betala hustron, som han war skyldig åth.

6. Rector gaf tillkenna, at han är beden af Jacob Peersson, Academiens fougde, till taalman på hans bröllop, begärte förthenskull honom måtte efterlåtats att reesa uth på otto dagars tijdh, och att Bergius wille företräda hans vices så länge. Res.: Blef efterlåtitt.

7. M. Axelius begärte och loff att resa uth, och lofuade lefuera bibliotequets nykelen j medler tijd Secretario försegladh. Han förmantes komma j tijd tillstädes igen.

Den 23 Junij gaf M:r Axelius tillkenna, att han hade tagit af Binningij saker på betalning, en utterskins muff, ett flor, och Aurelij Arithmeticom.

Den 26 Junij. Tog Rector af Binningij saker en lijten bössa på betalning. Item Acad. Secret. en lijten hornlychta efter werderingen.

Den 15 Julij. Præsentes Rector, M. Abrahamus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus. *)

1. Refererade Rector, att M. Bergius haf:r giort påminnelse om, efter kongl. resolution at blifwa beneficerad med något præbende gäld, såsom hans antecessor haft hafwer. Och emedan Nagu pastorat är nu ledigt, begärar Bergius Senatus wille recommendera honom till H:r Rijkzdråtzen, som är Academiæ Cancellarium, och biskopen, att han samma pastorat till annexam finge. Rector begärte Senatus vota. Voterades:

M. Miltopæus: M. Bergij begäran är billig, iag hafwer inte deremot.

M. Justander: Om det icke wore för långt ifrå staden och professionen icke lijde derigenom något meen, wore det billigt.

M. Kexlerus: Det är ett billigt postulat, itt altar wid kyrckian, och dessföruthan intet så mykit lång wägh.

M. Thauvonius: Det är billigt, at derom skrifwes till Academiæ Cancellarium och Dn. Episcopum.

*) I marginalen är antecknad: „Absente Secretario notavit Platinus.“

Sedan beslöt Senatus at derom skrifwes till Academiae Cancellarium och Dn. Episcopum, nu warande i Stockholm.

2. Knuut wachtkarls hustru, Karin Jacobz datter, anklagade Johannem Monæum, för det han hade lagt en häst af hennes man allenast siu mijl, och lijkwäl ridit med honom 13 mijl, alt till Tyrwis. Johannes sadhe, iag war wäl j Tyrwis, men intet med den hästen, ty han tröttnade strax, och iag måste skaffa mig en annan. Be:te hustru Karin beswärade sig och öfwer Johannem, att han haar beskylt henne för tiufwerij, såsom skulle hon stulit hans broders halm, det hon nekade sig giort hafwa, och beropade sig på wittne: Margeta Michelsdatter, en båssmans hustru, bekände det Johannis Monæi hustru hade bekänt för henne, sig bekommit strömming, miölk och annat för den halmen hon togh af Monæo. Senatus uppskööt detta till Mårnessa marknaden.

3. Matz Grelsson Turska och Simon Hindrichsson skräddare, intedde swar på Erics Kolmodini inlaga, och begärte uthslag i saken. Ericus sadhe, at kammar hyran war 16 dal:r, ööl och brändwijn, som i räkningen föres på mig, haar iag intet förtärt, men hwad som andra hafwa tagit på min räkning will iag betala. Dher emot [:sade Kolmodinus:] reeste iag för hans fader till lagmanstinget, och hade sedan omak för honom här j hofrätten. Matz Turska sadhe, min faar gaff eder häst och släda, och han må och betala eder wijdare. Matz Turska sade at Colmodinus war honom skyldig 60 dal:r, derpå han icke en half öre bekommit hade, och att Colmodinus hade lofwat honom 70 dal:r om året för cammarhyran, huartill Colmodinus nekade och gjorde sin eed, at han inte mehr lofwade än 16 dal:r, och berättade wijdare, at nyårsdagen 1660 inrymbdes honom cammaren, och 1662 mitt j åhret togz kammaren i arrest, sedhan haar iag intet warit där, sade Colmodinus. För ööl och brändwijn sade sig wara skyldig 10 dal:r, som hans räkning uthwijsa skall.

Frågades af skreddaren Simon Hindrichsson, om han kunde göra eed derpå att ingen haar brukat Colmodini silkes strompor, så länge dhe woro hoos honom, men skreddaren wille intet göra eedh derpå. Colmodinus beskylte sin wärd,

att han hade två nycklar till hans kammar, och sade åth honom, j weta, at iag samma kammar hafwer stundom läst op med en stugu nyckel. Turska nekade sig weta der af. Sedhan skötz detta op till näste Consistorij dagh. Turska begärte få cammaren ledigh; lofwades honom, doch så, at Colmodinus och Platinus fölia medh.

4. Thomas Herwie anklagade Jacobum Stadium för 50 dal:r giäld, efter hans gifne obligation, och intedde samma obligation. Stadium swarade sig wilia betala, allenast han kunde få dilation på en tijdh. Discurrerades der om. Resol.: Så frampt Jacobus Stadium icke med det första ställer Thomas Herwie till fridz, så skall derpå falla dom.

Den 5 Augusti. Præsentes Rector, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Lästes up Cancellarij Academiæ bref, angående Dm. Episcopum, at han till näste rikzdagen är suspenderadh ifrå tiensten, för den misstænkelige förklaringen han giort hafwer öfwer catechesin.

2. Intedde D. Olaus ransakningz acta, såsom rästlengden, förmedlingzlengden och stadga längden, och derhoos begärte Senatus resolution på efter följande ährender: 1. Om fougden skall taga boskap nu som förr af bönderna, efter dee äro myckit dyra med honom, eller om bönderna få sälia sin boskap åth en annan, och gee penningar. Res.: Fougden tager boskapen nu som förr, och låter wärdera billigt. 2. Om dhe Academiæ bönder, hoos hwilka är sådt till helfften, måga gee halfparten af wäxten etc. Res.: Bönderna måga gee halfparten af wäxten, hwad säden anlangar, effter der är swagh åhswäxt, men halmen skall förtäras wed hemmanet. 3. Dher ähro tri bönder, som hafwa en stoor räst, men hafwa ingen ting at betala sin räst med, undantagandes huar sin häst, frågade D. Olaus, om af dhem skola tagas dhe hästarna, effter det är till befructa, at hemmanen då blifwa ödhe. Res.: Fougden skall wederkänna hästarna till Academien, och låna dhem sedhan åth bonden, af dhe två, men Kalli Axels häst tages bort aldeles, efter M. Abraham haar tagit hans hemman emoot.

Den 12 Augusti. Præsentes Rector, M. Thavonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Blef beslutit at Johannes Finsenius citeras till den 10 Septemb. nästkommande, at swara Jören trågordhzmestare.

2. Proponerade Rector, at typographus haar förskrifwit och nu bekommit en ny latinsk styl, mittel antiqua, och begärr fördenskull medel at betala den. Professores tyckte at booktryckiaren intet haar gjort rätt der uthi, det han inspectoribus typographiæ oåthspört haar förskrifwit en sådan grof styl, som taar bort myckit papper. Res.: Quæstor må tillställa honom betalningen.

3. Refererade Rector, att Petræus haar skrifwit Senatui till, och påmint om det kongl. brefwet, som till Senatum kom om honom; Rector sadhe: M. Andreas Petræus begärr j samma bref weta, huadh lägenheet han fåår, förr will han intet komma hijt, än som han får weta till hwad lägenhet. Res.: Honom skall skrifwas till, at här nu ingen lägenhet vacerar, och förmanass, det han med det första kommer och tager j acht sitt embete, eller det gifwes en annan, och det swaret skall han fåå första post.

4. Framkom åter Kolmodinus och på Turskas wägnar Her Laurentinus Thomæ. Kolmodinus lefwererade inn en räkning emot Turska. H:r Laurentius lefwererade på Turskas wägnar in en räkning, hwilken kom något högre, Kolmodinus tillstod dhe räkningarne, och befans effter noga ransakan, at Kolmodinus hade gäst der j 2 och $\frac{3}{4}$ åhr och tagit drycker af honom för 12 dal:r 16 öre; derpå haar Colmodinus betaft 16 dal:r k. m:t.

Sententia: Senatus Academici dom emellan borgaren Matz Turska kârande och Ericum Kolmodinum swarande, angående den skuldfordran som bete Turska hade till Colmodinum. Afsagd in Consistorio majori den 12 Augusti 1663.

Efter dee skääl ad acta finnes, erkänner rätten, at Ericus Colmodinus betalar till Matz Turska dee resterande 28 dal:r k. m:t för 2 $\frac{3}{4}$ åhrs huushyra; samt 12 dal:r 16 öre k. m:t för drycker, som bete Kolmodinus tagit hafwer. Hwad som Colmodinus hafwer emoot Matz Turska eller hans fader,

söke dem in foro competenti och erlægge till oftabete Matz Turska för rättegångz expenser 30 öre k. m:t.

Senatus Acad. doom emellan skräddaren Simon Hindrichsson kärende och Ericum Kolmodinum swarande:

Simon skräddares prætion till Ericum Kolmodinum anlangande, så erkänner rätten, at Simon skräddare behåller de stromporna han af Colmodino tagit och brukat hafwer, och Colmodinus för det öfriga betalar honom 8 dal:r k. m:t.

Herr Lars begärte kammaren löös; det lofwades honom. Post hæc accessit Kexlerus.

5. Sedhan kom Sveno Kalliander och begärte execution på den domen, som han haar emoot Kolmodinum oppå dhe 5 dal:r Kolmodinus sade när domen blifwer löst(!) Kalliander sadhe, at dhe haa dömbt galit på kämbnär cammaren, och lofwade bewijsa det i hoffrätten. Kolmodinus begärte en attest der på, det lofwades. Kolmodinus förmantes att betala dee 5 dal:r.

6. En borgare Jören Peersson krafde af studioso Johanne Thomæ för kost några tunnor spanmål, en tunna för gammalt, och huad som för den tiden sigh belöper ifrån Michelsmässan och till den 13 Maji, efter som studenten skulle gifwa för heela åhret sex tunnor. Studenten swarade skrifteligen derpå, och intygade, at han haar varit borta sådan ifrå kosten 20 wekor.

Senatus Academicus erkenner, att Johannes Thomæ betalar till Sigfredh Persson 2 tun:r spanmål, dem han honom ännu för kosten skyldig är.

7. Beslötz, at Olaus Stachæus citeras hijt till den 10 Septembris, at swara M. Abrahamo, för det M. Abrahamus haar caverat för honom.

Dito: Wogz den nya stylen mittel antiqua vp, præsentibus Rectore, D. Olao, M. Miltopæo, huilken wogh 6 lisp. och 12 marker med bessmans wicht.

Den 15 Augusti. Præsentes Rector Magnificus, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Oplästes Dn. Mathiæ Wagneri recommendation till superintendenten i Hernösandh, och lades ad acta.

2. Oplästes det swaret som går ifrån Senatu till M. Andream Petræum, såsom och dee citationer som gå till Olaum Stachæum och Johannem Finsenium.

3. Kom rådmans Henrich Scheffers pijga Sophia Mattzdåtter fram och bekende, at Isacus Stenius hafwer rådt henne med barn, det hon nu gick med hafwandes, sadhe och at Stenius tilförende, då hon tiente Stenij fader j Wesilax, hafwer haft sammanlagh med henne öfwer ett åhr, nu är tu åhr sedhan. Mehra sade hon, at hon hafwer warit här i staden hoos Isacum Stenium för nästförledne pingseshelgd, då hafwer Isacus och haft lägersmåål med henne uthij sitt herberge hoos Lorentz Bergh. Sidst sadhe hon at Isacus haar tagit henne med wåld.

Blef beslutit at Isacus citeras hijt till den 9 Septemb. nästkommande.

4. Rector togh till sig Kongl. Maj:tz och Acad. Cancellarij recommendation för M. Petræo.

Den 21 Junij berättade Peer Jönsson, sahl. Herr vice Præsidentens tienare, hemma hoos Rectorem uti ryttmestarens Göstaf Tawastz närwaro, at på samma dagh som Binningen kom uthur prubban och till Mag. Johannem Fraxenium, hafwer han warit tillijka med Dn. Erico Kolmodino uppe uthi M. Johannis cammar, och inga fleere än dhe tree warit der inne, då emedan det war seent om afton och allareda mörkt, stogo dhe wed dören uthj bete kammar, kommer ther en inn gåendes, den han säger sig aldrig känt eller sidt hafwa, hwar med M. Johannes stijger till honom och skiuter honom uth genom dören; strax ther efter gåå these tree nembl. M. Johannes Fraxenius, Dn. Ericus Kolmodinus och Peer Jönsson till M. Märten bagare, ther M. Johannes Fraxenius gick på den tijden till kost, dagen ther efter, sadhe Peer Jönsson, fick iag först weta, at studenten som kom uthj min närwaru till M. Fraxenij camnardöör war den samma som hade dräpit Brömssen bookhållarens skrifware. Denna bekenelsen sade han sig wara beredd med sin eedh at bekräfta.

Den 9 Septemb. Præsentes Rector Magnif., D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bewiliades cursoribus det som står tillbaka af Johannis Wisenij 1660 åhrs stipendio.

2. Refererade Rector, at Isacus Stenius är nu efter citation kommen tillstädes; men han begärr, at professores wille komma till Rectorem heem. Rector sade Isacum neeka till det lönskaläget. Res.: Saken afhöres allenast hemma hoos Rectorem.

3. Refererade Rector, att Kolmodinus haar begärt dilation till dess saken blifwer uthförd på rådstugun emellan honom och Turska. Men Turska haar begärt execution på domen. Res.: Hans saker wärderas och betalas käranden.

3. Samuel Johannis Smol. citeras till den 7 Octob., efter han är angifwen för lönskaläget.

4. M. Miltopæus beswärade sig öfwer sin bonde, at han intet betalar det honom bör uthgöra, och begärte Senatus assistance derutinnan. Res.: Miltopæus angifwer honom för Hr Landzhöfdingen.

5. Johannes Monæus beswärade sig öfwer Johannem Olai Lestenum, at han hafwer affört honom owitterligen en post spanmähl, som dhe hafwa båda nedsatt hoos några bönder, medan dhe terminerade sochnen, intedde derhoos en attest och specification på det som Leistenius hade bekommit. Lestenius sadhe, at Monæus hade sijna bönder, af hwilka han fick sin halfpart, intedde der på Mathiæ Costenij attest, såsom och en annan attest der på, at Johannes Monæus hade warit obeskedelig uthj en bondgård, och stuckit honom med en knif i fingret. Parterna afträdde och kommo åter igen. Dhe bekände at deras contract war, det dee skulle gå tillhopa heela sochnen, och huad dhe skulle få skulle dhe byta jämt sin emellan. Lestenius: iag kunde intet gå med honom, sedan han stack mig med knifwen, uthan wij ginge på hwar sin ort. Leistenius bekende at han hafwer burit op hoos halfparten af bönderna, men at folket war så liberalt emoot mig, det tackar iag dem före, iag hade gerna följt honom, men sedhan han öfwerföll mig kunde iag inte. Swarades at han hade lagh och rätt för sigh. Res.: Dee inläggia på både sijdor

eedsworne specificationer på allt det dee hafwa bekommit till näste Consistorij dagh, sedhan skall derpå falla uthslagh.

6. Oplästes af actis det som passerat war den 23 Junij här j Consistorio emellan Johannem Monæum och Knuth wachtkarls hustru Karin Jacobzdätter, hustron sadhe at Monæus hade skält henne för hoora och tiuf, men Monæus nekade dertill. Senatus discurrerade derom, och beslötz at Karin Jacobzdätter skaffar sig laghgilla wittnen till nästkommande Consistorij dagh, och så skall här på skeep uthslagh.

7. Dn. Quæstor intedde en specification på den afkortning, som Rytanpå Staffan haar bekommit ifrån åhr 1649 och till 1662.

Den 11 Septemb. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Rector förfrågade sig hwad han skulle göra med Collmodino, efter han begärrar dilation med domens execution, men Turska begärrar den måtte exequeras. Res.: Colmodini saker wärderas af Secretario, M. Peer booktryckaren och M. Fridrich bookbindare.

2. Refererade Rector Magnif. at en präst, Josephus Mathæi be:dh, war förleden afton insatt i prubban effter Dn. Pastoris Alani begärran. Prästen hade rijfuit Abrahami Cursoris kappa sönder och lofwat tända eld på staden. Res.: Consistorium ecclesiasticum skaffar Abrahamo rätt på sin kappa.

3. Oplästes Herr Johans Röökmsans bref om Stigelio, sampt Herr Hemmingz, pastoris Hattulensis, relation och Tafwesthus rådstugu ransakningh om samma Stigelio och hoorkonan Elin. Stigelius begärte några af Senatu, såsom och en recommendation till Herr Landzhöfdingen, att någon kunde blifwa dijt förordnad på nytt hålla ransakning, efter Stigelius sadhe at rådmän som der öfwer på Tafwasthuus rådstuga hafua suttit, äre hans afwundzmän. Senatus discurrerade derom och beslötz, at den kongl. rätten skall skrifwas der om till, efter han jäfwar rådmännernas ransakning, på det han måtte winna en annan ransakning. Dn. Hemmingius kallades inn, och frågades af honom, om borgmästaren fälte någon dom efter ransakningen.

Dn. Hemming swarade, at orden fälte borgmästaren som han noteradt hadhe, men doch intet, at det skulle wara någon doom. Res.: Stigelius supplicerar till den kongl. rätten, dijt han och af Senatu recommenderes.

4. Refererade Rector om Johannis Monæi saak, emoot Knut wachtkarls hustru, at henne blef imponerat senaste Con-sistorij dagh skaffa sig wittnen; men hustron war nu borto.

5. Beslötz, at lectiones publicæ begynnas nästkommande torssdag, och der om intimeras om söndagen.

6. Företogz den specification på Rytthanpå Staffans räst, och befans honom wara skyldig 36 dal:r s. m:t och 11 öre. Dn. Quæstor begärte derpå förmedling. Res.: Bonden fick förmedling på 18 dal:r s. m:t.

7. Proponerade Rector, om dee icke skulle committera Herr Hemming i Hattula den saaken om Samuelis Johannis lönskaläger, at Herr Hemming låter dem der in loco lagföra, saken afdömma, och lagar at böterna komma till Academien. Res.: Senatus samtykte dertill, och saaken committerades Herr Hemmingh.

8. Herr Hemmingh begärte blifwa quitt den saken emellan Stigelium och horkonan Elin för sijna missgynnare skull. Res.: Blef honom lofwadt.

9. Frankom stadz kämbnären, och sadhe att borgme-stare och råd h hafwa begärt, att Senatus wille antingen ställa den prästen H:r Josephum Mathæi hem, eller låta med wach-ten föra på slättet. Rector sadhe, at han intet är under Aca-demiens jurisdiction, derföre måste borgmestare hafwa der om bekymber, effter han lyder under staden.

10. Intedde Leistenius och Monæus specificationer på det dee hafua bekommit på sin sochngång, som de termine-rade tillhopa. Leistenius bekände, at deras contract war, det dee skulle gå tillhopa, men Monæus hade reest föråth i byarna. Res.: Denna saken skiutes up till den 17 Februarij, och skrifwes till pastorem, at han där efter ransakar, sedan skall derpå falla uthslagh.

11. Påmintte M. Thavonius, at till H:r Rijkzdråtzen skulle skrifuas om Sagu, at den måtte åter komma under

Academien, efter pastor der nu är död. Res.: Derom skrives öfwer nästkommande torsdag.

12. Frågades, huru procederas skall med den smeden Peer Jönsson be:dh, som Episcopus haar förskrifuit. Res.: Rector lofwade gee honom swar hemma hoos sigh.

13. M. Justander begärte bref till landzhöfdingen Creutzen om Skepparens saak, efter han därpå intet swar bekommit hafwer. Res.: Blef lofuat.

Den 15 Septemb. höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnif., D. Olao, M. Miltopæo.

1. Framkom konan Sophia Matzdätter, och bekände j Isaci Stenij närwaro, at han hafwer rådt henne med barn, det hon nu går medh. Och at Isacus Stenius allareda hoos sina föräldrar hafwer ståt efter att belägra henne, och fullbordat sin wilia med henne j Wesilax prestgård, aldräförst för fem år och sedermera. Dhe fyra åhrs tijd som medan hon tiente j Wesilax prestgård, hafwer Isacus ofta haft sammanlagh med henne på dhe tijder, som han kom heem ifrån Åbo. Men här j staden, sadhe hon, hafwer Isacus två gångor haft sammanlagh med henne. Han hafwer kallat henne från gatan in j sitt herberge hos Bergen, och der haft sin wilia med henne. Hon togh sig Gud till witne, at ingen annan hafwer haft till göra med henne än Stenius. Wijdare sade hon at det war witterligt der i Wesilax prestgård, at dhe hade sammanlagh, och Isaci fader hafwer sielf funnit dem ihoop, och slagit henne.

Isacus Stenius swarade, at han intet sågh denne pijgan för Wächters port, förr än der fram för sitt herberge, då Isacus skall hafwa frågat henne, huart hon skulle taga wägen, der på pijgan hafwer swarat, att hon skall gå och sökia boot till sin hand, den hon skadt hade. Sedan hafwer hon följt honom in i hans cammar, och begärat två mark penningar af honom, at lösa sin tröja af skreddaren. Isaci wärz pijga hafuer kommit inn och sagt: omba tällä pijcakin sisällä. Konan sadhe, at det war förr bestelt, för än den pijgan kom inn, och tilförende hafwer han tagit nykeln in af dören. Isacus swarade, at det war aldrig sant, at han hade till att göra medh henne der j Wesilax, och lofwade begära dijt en ran-

sakning, heela gårdzfolke skall witna der emoot. Beropade sigh elliest på sin integritatem vitæ och sijne wärdars attest. Sedhan begärte Stenius, at hans wärdz pijga skull förhöras här om, som sågh denne konan j cammaren hoos honom. Konan swarade, du må aldrig neka der till som sant är inför Gudh och menniskior. Stenius beskylte henne för en sin faders dreng. Hon swor, at hon aldrig hafwer sedt drengen wedh den tiden eller nånsin warit hoos honom i Herr Daniels badstugu. Sadhe at Stenius säger stoor osanning på henne, och frågade, om han skulle wara klook, som wille neka der till. Parterna togo afträde.

Sedhan kallades konan inn, och förmantes, at hon skulle bekänna sanningen, och rätte barnfadren nämbna. Men hon bekände inständigt på Isacum Stenium allenast. Sedan afträdde hon.

Stenium kallades inn, och förhöltz honom konans bekennelse, huar till han nekadhe, och sadhe sig intet hafwa at bestella med henne. Han förmantes yttermehra at bekenna sanningen. Han swarade: iag är aldeeles frij för henne, och sade at hela huset skall göra sin eed medh mig, ty det skall aldrig i ewighet bewijsas mig; det iag är oskyldig till, kan iag intet bekenna. Konan kom inn, och bekende, att Stenius hade warit ihop med henne andra gången hoos Herr Daniel. Stenius nekade dhertill sammaledes.

Pijgan Kirstin, som Stenius beropade sig på, och båd-dadhe sängen, när konan war uthj Isaci cammar, framkom och frågades, om hon kan göra eedh på sin siäl(s) saligheet, at Stenius intet hade med konan samma affton j kammaren at bestella; hon swarade, det kan iag intet göra, uthan tå iag kom inn, stodh konan widh dören, och gick strax uth. Frågades secundo, om hon kunde göra eedh ther på, at Stenius inthet togh nyckelen af dören; hon swarade, derpå weet iag ej heller göra eedh, men när iag kom, war nykelen i dören.

Konan bekende alt instendigt, at Isacus war barnfadren, swor derpå åtskilliga hijskeliga eder, och ibland andra denne: Gud förlässe mig aldrig ifrå fostret, om iag icke bekänner sanningen.

Stenius kallades inn och förehöltz honom, han skulle bekenna sanningen, han nekade instendigt, och sadhe sig intet kunna befläckia sitt samweet dermedh.

Differeras till Consistorium majus.

Den 7 Octob. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector, at dhe på kämbnårs cammaren hafwa afdömt den saken emellan wachtmestaren och dem som slogo honom, och dömbt dem allenast at betala för blodsår, intet wijdare tagit j consideration at han med wachtkarlen, som och sargad blef, stodho(!) på dheras wacht. Res.: Senatus skickade Platinum på rådstugun, at förehålla dem det wachtmestaren och wachtkarlen stodo på sin wacht, då dhe blefwe öfwerfallne och slagne.

2. Förmälte Rector, at Jören Persson trädgårdzmestare haar låtit citera Johannem Finsenum till den 9 Septembris för någon skuldfordran, och inteedt en räkning emoot bete Finsenum på 13 dal:r k. m:t. Men Finsenius haar intet comparerat. Jören kallades inn, och frågades om han hade kunskap på at Finsenius hafwer fåat citation. Jören præsenterade postmestarens bref j Kyrckeslätt, förmälände at citationen war skickad till Finsenum med en ryttare, men han haar då intet warit hemma. Res.: Denne saken skiutes ännu op, effter det är intet wisst, om han haar bekommit citation eller ej.

3. Taalte Rector om Her Biskopens wäfware, at han haar budit sig under Academien.

4. Lästes op det brefwet, som skrefz till Cancellarium Acad. om spanmåhlen, at den deeles ibland professorerne och Academiens betiente, och stipendiarij förnöjes med penningar, emedan j åhr faller mächta ringa spanmåhl. Res.: Det conceptet blef gillat.

5. Lästes op D. Olai 1663 åhrs ransakning och resolutionerne skrefues in margine, huilka der igen finnas.

6. Lästes op Acad. Cancellarij bref och intercession för assessorens Wassenij sån och systersån, at dhe finge huardera stipendium in suprema classe.

7. Togz catalogus stipendiariorum före och formerades den ifrå midsommaren 1663 och till nyåhret 1664 sådan som fölier:

Supremæ classis.

Arvidus Magni Colliander Smol.	Jacobus Tammelinus Finl.
Johannes Alanus Aboënsis.	M. Johannes Flachsenius Finl.
Olaus Arpenius Sudermann.	Dn. Mathias Wagnerus Angerm.
Petrus Platinus Smoland.	Nicolaus Bagge Smoland.
Daniel Gyllenstålpe Finl.	Cursores Academiæ.
Michaël Castrenius Finl.	Johannes Sylvius Aboëns.
Dn Petrus Wagnerus Angerm.	Johannes Wassenius Aboëns.
Simon Caroli Greek Aboëns.	Johannes Palm O.Gothus.

Mediæ classis.

Esaias Nezænius W.Göthus.	Ambrosius Nidulius Smoland.
Henricus Blanck Aboëns.	Gregorius Arctopolitanus Finl.
Edvardus Razelius Suderm.	Olaus Wallinus Smoland.
Petrus Laurentij Suderman.	Nicolaus Suenonis Smoland.
Gabriel Josephi Neostadius.	Petrus Bodelius Smoland.
Salomon Eneberg Sudermann.	Lambertus Petri Wesmann.
Mathias Epagius Biörnburg.	Zacharias Melovius Smoland.
Laurentius Petri Norcopens.	Johannes Hörling Stockholm.

Infimæ classis.

Magnus Drysenius Roslag.	Petrus Schepherus Suderm.
Andreas Haquini Prytz Aboëns.	Isacus Wedbecchius Smoland.
Isaacus Florinus Aboëns.	Laurentius Glazerus.
Andreas Kexlerus Aboëns.	Nicolaus Grubbe Aland.
Jonas Torsk.	Laurentius Ternerus Smol.
Johannes Johannis Collanius.	Mathias Canuti Wichman.
Nicolaus Jacobi Aboëns.	Benedictus Wallenius.
Israël Starbecchius Smoland.	Samuel Rydelius O.Gothus.

8. Bewiliades en bonde j Lappo uthj Hinnerjoki by, Reuka Simon berdh, 5 åhrs frijheet oppå det ödes hemmanet han optager der sammastädes.

9. Admonerade Rectorem(!) Linguarum professorem, at han skulle begynna ett exercitium styli med studenterna uthj græca lingua, och läsa någon classicum authorem. Tykte och, intet wara äth, at Bergius skulle läsa två timar om dagen, uthan att han skulle läsa heller en gång, och läsa dess bettre. Andra professorerne tykte och, han skulle allenast läsa en tima om dagen.

10. Secretario Academiae och Petro Platano bewiliade: hwar sin tijo dalar sölf: r m:t af pecunia diligentiorum.

11. Tilsades wachtkarlen Grels, at bekomma 1 tun:a spanmähl af Quæstore.

12. Inscriptio lectionum blir den 15 Octob. nästkommande.

Den 14 Octobris höltz Consistorium minus, præsentibus Rectore Magnifico, D. Olao et M. Miltopæo.

1. Framkom Isacus Stenius, Rector förhölt honom det han privatim bekendt hade sig hafua haft lönskaläger med Sophia Matzdätter. Stenius swarade sig intet kunna neka der till. Rector frågade af Isaco, hwad han wille gifwa henne för möökränckning. Isacus sadhe at och en dreng Anders Pedersson hafwer haft beställa med henne j Ongimäki, samt Eskil Jacobsson, som tiente j Wesilax, och en ryttare ifrån Wijala. Konan kom inn och förhöltz henne det Isacus hade bekent, att hon haar haft beställa med äthskilliga andra; hwar till konan nekadhe och lofwade befrija sig med eedh, när eeden henne förelästes, wille hon godwilligen gåå den. Isaco förhöltz, han måtte gifua henne något. Isacus sadhe, kanske hon är intet hafwandes, och frågade hwad straff hon skulle hafwa, om hon liuger. Konan kom åter in, och bekende sig wara hafwandes. Frågades hwad hon begärte; hon beswärade sig, at han hade förnedrat henne, hwar igenom hon är kommen ifrån sin tienst. Han lofwade henne en tunna spanmähl och några daler penningar. Sedhan togo parterna affträde. Om denna saken discurrerades, och änteligen fältes föliande doom.

Efter dee skäal ad acta finnes, erkänner rätten, att Isacus Stenius böter för lönskaläger, som han med Sophia Matz-

dåtter bedrifuit hafwer, efter straffordringen 40 mark:r s:r m:t och löser sig ifrån relegation med 4 dal:r s:r m:t till dhe fattige. Kyrkioplichten anlangande remitteras han till pastorem civitatis.

Den 6 *Novembr.* Præsentes in Consistorio minori Rector Magnificus, D. Olaus, M. Miltopæus et vice-Notarius.

Rector scholæ M. Matthias Rothovius anklagade stud. Ericum Stodium och Henricum Marci, att dhe inthet wille bestå det köp som dhe hade giordt medh honom on Sagu sochn, föregifwandes sig inthet hafwa så myckit på sochnen bekommit, som dhe derföre lofwat hade. Rector framteedde deras obligation, hwar utthj dhe hade förobligerat sigh skola gifwa för sochnen 19 tunnor spanmåhl, låta införa det och betala tullen; men doch inthet lefwererat meer än 10 tunnor och 20 capper spanmåhl. Magnificus Rector frågade stud. om dhe godhwilleligen hade ingått samma contract medh Rect. scholæ. Dhe swarade, ja; frågades, huru myckit dhe hade på sochnen bekommit? Swarades: 10 tunnor och 20 capper spanmåhl, och 50 dal:r kopp. m:tt. Parterna affträdde. M. Matthias inkallades och tillfrågades om han aldeeles will strängia medh dem. Han swarade: dherass skada will iagh inthet sökia, och will fördenskull gifwa dem 20 dal:r aff de 50, allenast dhe inthet meer för tullen och omaket begära. Studiosi swarade att dhe inthet behöfde taga aff sitt egit och lejja hästar före. Frågades hwarföre dhe sig så hårdt hade obligerat. Studiosi affträdde och frågades om Rector wille än cederadhem 5 dal:r, Rector lofwade det wilia göra. Sedan inkommo studiosi och tå skedde emillan dem och Rectorem förlikning.

Den 11 *Novemb.* Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Inlade sahl. Jören Brömsses broder Daniel Brömssse en inlaga emoot D. Enevaldum Ex-rectorem, M. Kexlerum, samt några studenter för Binningens uthslippande och bortkompst, såsom och intedde en wijsa, huilken war skrifwen om Binningens undankompst, sadhe at Petrus Kijlström hade sjun-

git samma wijsan oppå kellaren honom till förtreet. Parterna togo affträde sedan hans skriffter woro opläsne. Senatus discurrerade om denna saken, dher effter kallades parterna inn och sades professorerna till, at dhe skulle swara på hans inlaga skriffteligen, nästkommande onssdagh, det dhe och lofwade effterkomma.

2. Gaf Rector tillkenna, at Chanutus Munselius war citerad effter inspectorens Brobergz begäran, at swara till den excess han öfwade på Brobergens fenster, men comparerade intet.

Den 12 Novemb. Præsentes Rector Magnificus, D. Alanus, M. Thavonius, D. Olaus, Dn. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Oplästes Hans Höghgreff. Nådes Her Rijkzdrätzens bref om spanmåhls bytandet, samt Gyllenstålpens om samma saak. Item hoffrättens bref om Binningij saak.

2. Bewiliades Ivaro Teet af pecunia diligentiorum 10 dal:r s:r m:t till näste catalogi stipendiariorum revision, tå skall han få niuta stipendium uthj sitt förra rum.

Post hæc accessit M. Kexlerus.

3. Refererade Rector, att efter M. Peträus är nu hemkommen, och det står så illa till med bibliotequet, måste der skee revision af nyio. Skickades effter M. Peträum: han kom op och förehöltz honom, han skulle taga bibliotequet wäl j acht, och så laga, att studiosi ordinarijs diebus få bruka böckerne.

4. Discurrerades om den kongl. hoffrättens bref, och blef resolverat, att saken först uthageras, och sedan communiceras der om med grefwen, effter Hans Höghgreff. Nådes ancombne bref.

5. Jnkom Daniel Brömssse, M. Simon framsteg, och frågade, huarföre Brömssen så högt der effter frågade. Brömssen sadhe, det haar iag nog orsak till, och begärte M. Simoni måtte imponeras, at swara honom skriffteligen på sin inlaga. M. Simon sadhe, att han måtte gifwa mig en copia af sin inlaga, förr swarar iag intet. Parterna togo affträde, och dis-

currerades om saken, beslötz sedan, at M. Simon swarar skriff-
teligen nästkommande lördagh kl. 8 tillijka medh dhe andra.

6. Benedictus Laurbecchius supplicerade om stipendio.
Res.: Refereras inter expectantes.

Den 21 Novemb. Præsentes Rector, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlernus, M. Bergius, M. Justander.

1. Proponerade Rector om M. Andreas Petræo, som haar nu begynt at stå i professorum stool i kyrkian, om han skall stå der eller ej. Res.: Han skall tillfrågas, huad skäl han der till hafwer. Petræus kallades op, och när han kom inn, frågade Rector, om han haar avancerat till någon högre tienst; han sadhe, secreteraren Schuncken sadhe mig, när iag excuserade mig för Sagu pastorat, at det hielper intet excusera sigh mehra, det är allareda resolverat, och kan intet ändras: och så mykit, sade Petræus, är iag på Sagu pastorat förwissad. Sedan frågades, hwarföre han haar tagit sig före, at stå i professorernes benck? Han sade att Hans Excellenz Herr Rijkzdrätzeten lofuade och sända sin resolution derpå, med det andra. Sedan togh han affträde. Senatus discurrerade om denna saken, och beslötz: att emedan det intet practicerats hwarken wed andra academier, eller uthj andra collegijs här eller annorstädes, att underbetiente gå i benck med superioribus, derföre måste och Petræus stijga utur professorernas bänck, och det skall sejas honom nomine Senatus.

2. Lästes Herr Hemmingij Josephi bref op, om en studioso, som haar bedrifuit lägersmåål med en löös kona, och haar inte råd at betala böterna.

3. Oplästes D. Enevaldi, M. Simonis, Salomonis Eenebergz och Petri Schepheri inlagor eemot Danielem Brömssse, oppå huilka Brömssen lofuade swara förste Consistorij dagh.

4. Jnkom Chanutus Munselius, capitein Fromholt Johan Lepz fulmechtigh, och begärte dilation på sin principaals wägnar till förste Consistorij dagh, huilket honom efterletz.

Den 25 Novemb. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Simon, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander.

1. Oplästes Hindrich Mårtenssons supplication, dher uthi han begärrar Senatus Academicus wille byta med honom det hemmanet Academien haar j Koskis by, dersom och Hindrich Mårtensson boor, med det hemmanet i Tyrisewä by, som han nu af munsterherrarna fåt hafwer j wederlag för det honom fattas af summan, som under en rustning bestås. Res.: Senatus lofwade skrifua derom till Cancellarium, och kan Hindrich Mårtensson det förmå hoos öfwerheten, må han sökia, Senatus Acad. är der intet emoot, doch så at Academien framdeles på huariehanda sätt derigenom icke lijder någon skada eller afsaknad.

2. Framkom Chanutus Munselius, capiteins wälb. Fromholt Johan Lepzes fulmechtig emot professoren M. Axelium, och inlade först sin fulmacht, sedhan inlagan; huarpå M. Axelius lofwade suara näste Consistorij dagh.

Den 2 Decembris. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Abrahamus, D. Enevald., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Justander.

1. Oplästes Hans Höghgreffl. Nådes bref till Consist. ecclesiasticum för M. Petræo, at han finge sitt rum inter professores philosophiæ, der effter som dhe äre kombne till professionen till, emedan Senatus honom tilförende der till recommenderat hafwer. Professores phi:æ swarade sig aldrig warit tilstådes, när han blef recommenderadh till den locum, och at det är twert emot constitut. D. Olaus, som då war Rector, sade at det war fulkomligen beslutit in frequenti Senatu. Men phi:æ professores sade sig det icke minnas. Professores begärte det sökias up af actis, hurudan recommendation för honom är öfwergången: profess. phi:æ sadhe sig det ingalunda wela effterlåta, at bibliothecarius står j benck med dhem. Uthj actis blef leetat effter samma recommendations concept, men fans intet. Det skulle wara passerat secretario M. Miltopæo.

3 (!). Oplästes professorens M. Axelij inlaga emoot capitein Fromholt Johan Leps; capitens fullmechtige lofwade swara derpå näste Consistorij dagh.

4. Framkom tobackz compagnies inspectorens tienare,

och anklagade en studiosum, Laurentium Lucae, för det han haar såldt tobäck som intet är compaignie godz, begärandes han måtte tillhållas at bekenna, hwar han haar fådt det. Studiosus swarade at han haf:r köpt för 6 dal:r af det tobacket utaf Matz Linckis sån, efftersom han skulle senda tobäck till Loimjoki åth en som han war skyldig, men tuå alnar deraf haar han behållit, dem haar han sålt, der af är och det som iag nu angifues före. Res.: Studenten befaltes at skaffa op näste Consistorij dagh den som han haf:r köpt aff.

5. Dn. Bibliothecario bewiliades en adjunctus vthj bibliothequet, och dertill förordnades Dn. Johannes Alanus; han skall fåå till löön derföre ett stipendium in suprema classe.

Den 9 Decemb. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpæus.

1. Framkom Daniel Brömsse, och begärte dilation till effter juul, effter han haar något at göra i hoffrätten, och begärte aff actis, det som hans wederparter beropa sig på. Res.: Det blef honom lofwat.

2. Beslötz at Isacus Stenius böter 6 mark:r sölf:r m:t för tuå stemningars försittande. Arfwed, hans wederpart, kallades inn och sades, at om Stenius icke kommer näste Consistorij dagh tillstädes, så skall då falla doom dem emellan.

3. Jnlade Chanutus Munselius på sin principals, capiteins wägnar emoot professoren M. Axelium; huar på M. Axelius lofwade swara näste Consistorij dagh.

4. Blef afsagt at Jören trågårdzmestare tillställes 13 dal:r och 26 öre af Finsenij böckers värde, emedan Finsenius war peremptorie citerad till den 9 Septemb. och lijkwäl intet comparerade. Trågårdzmestaren inteedde Finsenij obligation på 13: 26 öre k. m:t.

5. Beslötz at publ. lectiones hujus periodi ändas nästkommande fredag och tilkommande söndagh skall intimeras om ferijs.

6. Gabriel Tammelinus supplicerade om stipendio. Res.: Refereras inter expectantes.

Den 12 Decembris werderades effterskrefne Johannis Fin-

senij böcker af Rect. Magn., D. Olao, M. Justand. och Secret. och lefwererades Jören trögårdsmestare i betalning för sin skuldfordran till honom. 1. Cateches. Lutheri Lat.-Germ. illustrata a Lysero, item Theses de concilijs etc. 4:o för 5 dal:r k. m:t; Hunnius in Epistolam ad Rom. in 8:o för 4: 26 k. m:t; Epitome Biblica Hunnij, item Quæst. in Genesin in 8:o för 2 dal:r; Donatus Lat.-Germanicus Rhenij in 8:o för 1 dal:r; Andreæ Musculi precat. in 12:o för 1 dal:r k. m:t.

Dito: Ankom Herr Landzhöfdingens i Helsinfors skrifwelse till Senaturn Academ., dher uthj han swarar till Senatus öfwergångne recommendat. för Justandro.

Den 16 Decemb. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bewiliades stipendium Henrico Thuronio och Danieli Achrelio. Item Petro Schedero 30 dal:r k. m:t af böter, till hielp, efter han på siöön haar mist alt det lilla han ätte.

2. Framkom Sueno Kalliander och anklagade studios. Jacobum Stadium för det han intet haar betalt honom det han är skyldig, och haar lijkwäl giort starcka promisser. Jacobus Stadium sadhe sig betalt 3 t:r spanmähl och 9 dal:r penningar till en hustru på Calliandri wägnar. Sueno sadhe, at twå tunnor war elakt korn. Dess föruthan sade Rector, äre twå tunnor arresterade på skomakarens wägnar. Derefter kom tunbindare hustron, och sade sig bekommit 9 dal:r och några rundstycken. Förekastade och Suenoni det han i sju åhr haar legat i horerij, och i medler tijd förtärdt den spanmählen med sina horor. Hon frågade och, när han senast war till Herrans nattwardh, Sueno sadhe, iag håller eer för en hora, till dess i kunna bewijsa mig sådant. Hustron sade, iag är en ährlig hustru, men du må wara en skälm och en tiuf till dess du bewijsar mig wara hora.

3. Proponerade Rector och frågade af Senatu, hwad swar Petræus böör få, oppå Acad. Cancellarij recommendation. D. Olaus sadhe, iag beskylles, att en sådan recommendation icke är afgången af Senatu allom witterligen, som i Cancellarij rescripto förmåles, men så sant mig Gud hielpe, at då warande secretarius Miltopæus, han både conciperadhe samma

recommendation, och sedan conceptet lästes up i kyrkian fram i choren, skref han det reent. M. Abrahamus sadhe sig det och minnas, att så passerade, och at han gaf om Petræo det förslaget först. M. Axelius sade sig det och någorlunda minnas at så passerade om Petræo. Men M. Simon och M. Bergius sade sigh intet minnas, at han blef recommenderadh till locum inter professores. M. Simon sadhe, hwad skall en asinus stå iblandh professores. D. Enevaldus sadhe, han må icke kallas heller så, han är en åhrlig mans sån, och haar gjort huarken hoor eller mord etc.

4. Sedan antogz Thomas Jörenssohn till Academiæ wachtkarl.

5. Jnteedde Johannes Arrhusius på sin nutritij Hinrich Schepers wägna(r) M. Justandri obligation gifwen bette rådmannen Schefer oppå Gustaf Speitzes wägnar. Item rådmannens Schefers räkning oppå hans prætion till Justandrum. Justander sadhe at intresset föres op j den räkningen för första åhret emoot obligation. Rector förmante Justandrum at affinna sigh med rådmannen; han lofwade göra det.

6. Kallades Josephus Mathesius. M. Justander framtedde hans obligation på 12 r.dal:r, dem han haar lofwat betala för en annan, som så myckit till Justandrum war skyldigh. Josephus sade sig ännu intet bekommit af den som han caverade före. Res.: Josephus befaltes tillstålla Justandro betalningen innan fiorton dagar.

Den 10 Febr. Præsentes Rector, Dn. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, Dn. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector, at en Academiæ bonde ifrå Mouhojårfwi (!) är arresterad af en hustru, huilkens sån bette bonde haar lagt till knecht; nu will modren hafua penningarna för sin sån af bonden. Rector sade at kämbner rätten hafir tilldömbt hustron 20 dal:r för det hon haar ammat och degt sin sån. Johannes Cursor sendes med bonden på rådstugun, at begära den saken blifw:r remitterad till tinget, emedan poiken är der, och blifwer bonden dömbt till at betala hustron något, lofwade Rector cavera för honom.

2. Kom en fattig prestencia, och gaf tillkenna det hennes sån, som är student, haar leegat en lång tid och ännu ligger illa siuk, och emedan hon ingen råd har att oppehålla honom med, det lilla han orkar förtära, begärte hon för Gudhz skull hielp. Res.: Senatus recommenderar hennes begäran hoos Consist. ecclesiasticum och borgmestare och råd, at hon får det som en söndagh kan falla i pungen i kyrkian.

3. Oplästes en transumpt af Isaaci Martini Stenij bref till sin swåger Johan Larsson, och samma bref skall hafua varit förseglat med Academiens secret. Rector refererade, at Isaci swåger Johan Larsson haf:r honom berättat, det Isacus haar tagit sigillet utaf den citation han fick till sig ifrån Senatu Academico, och med lack fäst det fast på brefwet, på det bonden dess wissare skulle föra fram brefwet, och Isacus haar inte meent ondt dermedh. Rector sade och, at den transumpten af Isaci bref skickades till honom ifrå hoffrätten.

4. Blef H:r Assessorens i den kongl. rätten, wäl:ne Johan Stålhanskz bref opläsit, der vthj wälbe:te assessor anklagade Engelbrecht Nilssons sån Johannem Enesköld, för det han tridie dagen juul här i kyrckian under gudztiensten öknämddt han sån, och maant honom utur kyrkian at slås. Parterna kallades inn. Henricus Stålhansk berättade: Enesköld kom seent i kyrkian, och kom så hastigt på mig i kyrkian, at iag intet hinte stija undan, så skööt han mig, och kallade mig med ett skamligit ord [:salvo pudore:]---. När predikan war endadh, gingo wij uth och begynte slås örfilear på gatan, för assess. Oloff Samuelssons port. Men Enesköld drogh uth sin wäria på mig. Jag enskyllade mig, både dermed at det war emoot kongl. placat, såsom och det war på en höghtijdz-dagh. Enesköld sade: Ståhlhandsken mante mig uth först utur kyrckian, att slås med sikh, och när wij kommo för Oloff Samuelssons port, slogh Stålhansken först till. Stålhansken nekade der till. Enesköld tillstodh, at han kallade Stålhansken så fuult, och at han drogh vth sin wäria. Dhe beropade sig på witnen. Samuel Gyllenstälpe witnade, at Johan Stålhansk slogh först, men Enesköld togh honom sedan i håret. Lilieholms sån witnade: Stålhansken badh mig gå

utur kyrkian medh sig, men hwem som först slogh, weet iag inte, det såg iag at Enesköld drogh uth sin wäria. Denna saken sköötz op till näste Consistorij dagh.

5. Proponerade Rector Herr Biskopen hafwa warit hoos honom, och låtit merckia sig wara benägen at förlijkas medh Dn. Enevaldo, effter som han och medh alla andra professoribus en godh wänskap plägar; alltså inrådde Rector D. Enevaldum, han wille förlijkas medh herr biskopen, hwad personalia dem emellan wedkommer, och låta det öfriga stå under öfwerhetens dijudication. D. Enevaldus förklarade sig der på således. Jag är fuller inte obenägen till reconciliation, men emedan det icke är allenast min saak, uthan ecclesiæ och reipublicæ, altså twiflar iag, om mig står at separera sakerna, effter dee bägge ähre angifne hoos öfwerheten och komma under deputatos, men kunde det skee uthan någons præjuditz och på wederbörligit sätt, så wille iag inte wara obenägen, allenast det kunde skee in publico loco och vthj deputatorum åhöro. Rector lofwade skrifwa till Cancellarium Academiæ derom till. Senatus och D. Enevaldus med samtykte dertill.

7 (!). Framkom Anders Bengtsson, och angaf Esaiam Nezenium, Petrum Brunnerum etc., för det dee hafwa gåt i caution för Nicolao Liunggren, huardera sin fem r.dal:r, dhem han till Anders Bengtsson för kosten och härberge skyldigh war, och ännu intet blefne betalte, begärte fördenskull af cautionisterne antingen r.dal:r in specie eller 18 mark:r k. m:t för stycke. Studiosi swarade at vthj obligation förmåles inte om r.dal:r in specie. Anders Bengtsson bewijste med en förteckning, at der bör förstås antingen r.dal:r in specie eller 18 mark:r stycke; parterna togo affträde. Sedhan Senatus hade detta ährendet considererat, kallades parterna åter in, och blef affsagt, at Esaias Nezenius och andra cautionister betala hwar för sig antingen r.dal:r in specie eller 18 mark:r k. m:t för hwar r.dal:r. Och emedan Nezenius hade gått i caution för 5 r.dal:r, derföre betalar han, antingen så många in specie, eller 22½ dal:r k. m:t.

8. Rector taalte om at Nicolaus Betulander och Petrelius hafwa belägrat hwar sin pijga hoos M. Bergium. Res.:

Dhe skola hijt citeras, emedan dhe inte hafwa tagit sina testimonia.

9. Giorde Rector påminnelse om termino promotionis, effter som nu är skrifwit till Cancellarium Academicæ om licentia promovendi. Res.: Beslötz at promotio skeer några dagar tilförende för än mutatio Rectoratus.

Den 17 Febr. Præsentes Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Miltopæus.

1. Refererade Rector at assessoren Ståhlhansk haar warit hemma hoos honom och taalt på sin sons wägnar, protesterandes derpå, at han aldeeles war oskyldigh, emedan han inte stogh ex malitia emoot den andra j bencken, uthan wille allenast släppa honom nedan om sigh, effter han är äldre än Engelbrechtz sån; men det Enesköld haar så fult ööknämt hans sån, begärte han, bette Enesköld måtte straffas. Sedhan kallades parterna inn, och sades Johanni Enesköld till, han skulle lefwerera sin wäria till Rectorem, effter han den vi constitutionum Academicarum förbrutit hafwer.

2. Framkom Jören trögårdzmestare, och krafde af Daniele Wernberg 19 dal:r k. m:t, intedde hans broder Samuelis obligation på samma penningar, dem han Samuel på Danielis wägnar uthj hans frånwaro Jören gifwit hadhe. Daniel exciperade der emot, säjandes: min broor hade ingen fullmacht att obligera sig på mina wägnar, och jag hafwer betalt huad jag denne Jören war skyldig. Res.: Så frampt dhe i medhler tijd icke kunna förlikas, skall doom falla i saken näste Consistorij dagh.

3. Framkom en skrädharegesäll Ernest Erichssoon, och intedde sin moders, hustru Karin Kouckars, skrifteliga klagomål emoot Johannem Finsenium för 30 dal:rs gäld, dem hon hade at fordra, sade derhoos bette Johannem wara sig dess föruthan skyldig 60 dal:r k. m:t, förmälte och i samma sin skriff, at Johannes war till detta datum peremptorie citerad, men comparerade intet. Res.: Honom lofwades swar näste Consistorij dag.

4. Gaf Rector tillkenna, at Johannes Wisenius begärar sitt testimonium hädan, och will reesa ad exteris academias,

men Rector twiflade, om man kunde meddeela honom testimonium, effter M. Abrahamus Thavonius för någon tijd sedhan angaf honom, såsom skulle Wisenius något försijt sig emoot honom; derföre skickades Secretarius till M. Abrahamum, at förnimma, huad han der om tykte. M. Abrahamus swarade, jag passar föga på honom, men Senatus Acad. må betenckia sig, om dhe kunna gifwa honom något honorabelt testimonium, effter dee wäl weta, huru han sig i mitt huus stält hafwer. Det swaret refererade Secretarius inför Senatu Acad. Rector sadhe, det hade warit bettere, at man intet hade frågat honom derom, M. Abrah. haar allenast en suspicion till honom, men honom är ännu intet öfwertygat.

5. Sahl. assessorens Teslefsz sån supplicerade om stipendio. Res.: Refereras inter expectantes.

6. Befalte Rector gifwa Danieli Brömssse ex actis, det D. Enevaldus beropar sig på i sin inlaga. Det fick han och.

Den 27 Februarij. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Miltopæus.

1. Gaf Rector tilkenna, at Eduardus Razelius är nu hijt citerader effter Brömsssens begäran, Rector excuserade sig, at han professores nu på en extraordinarie dagh måste sammankalla, af orsak, at Eduardus icke får lenge wara bortta ifrån sin nutritio, såsom och han sielf hoos alla professores förmååt hafwer, at nu komma tillstädes. Sedhan kallades Brömssen och Eduardus inn. Brömssen ladhe inn een skriff emoot dem samptl. som uthj denna saken woro interesserade, och uti 6 puncten begärte han, Senatus wille imponera Eduardo, at läggia inn een skriffelig relation om Binningij undkommande, den han med laga eed verificera kunde. Eduardus swarade, iag kan ingen annan relation der om göra, än iag för detta in Consistorio giort hafwer. Sedhan lästes op af actis, at dhe båda hörde på, hwad som tilförende för Consistorio war bekent j den saken Eduardum angående. Brömssen begärte inständigt Eduardus måtte läggia skriffeligen inn. Sedan befaltes Eduardum taga affträde, och frågades af Brömssen, hwaruthj det bestode han wijdare urgerar, at Eduardus

skulle göra relation om. Frågades och om Brömssen icke kunde gifwa sig till fridz, att Senatus stafwar een eedh för Eduardo, och han går den samma. Brömssen swarade: medh hans eedh allena är iag intet belåten: han haar sig ännu något förbehållit, det han haar intet kommit uth medh, och fast han än går eeden, kan han förstå der annat under. Senatus conciperade efterföljande eeden: Jag Eduardus Razelius swäär wid Gudh, at iag huarken sielf hafwer hulptit Binningium uthur Academix hächte, eij heller med rådth och dådh, och någon hemlig conspiracy genom andra dertill coopererat; at iag eij heller weet, hwem herberge för honom hoos Willam Dawitzon bestälte, eller hwem honom der till anledning gaf, eij heller förwiso weet, hwem som den wijsan om Binningens bortslipande compouerat hafwer, så sant mig Gud hielpe till lijf och siäl.

Sedan frågades af Brömssen, om han wore tillfrijdz med denna eeden; han sadhe, ja. Eeden lästes op för Eduardo. och frågades om han kunde gåå den, han sade ja. Senatus förmante honom, han måtte noga betenckia och betrachta hwad en sådan eedgång hadhe at innebära. Eduardus swarade, hwad wijsan wedkommer, så hafwer iag hört sejas at Jacobus Retzelius och Salomon Eneberg hafwa sammansatt henne. Rector frågade, om han kunde med eedh befrija sig, at han intet wiste förwiso, hwem som haar giort den wijsan. Han sadhe, det kan ingen komma mig till den eeden: men så är mig förwiso sagt, at Jacobus Retzelius haar skrifwit tree wesser på henne. Eduardus blef stält j betenckiande till onssdagen, om han kunde gåå den eeden. J medler tijd arresterade honom Rector, at blifwa j staden sub pœna relegationis infamis.

Den 2 *Martij*. Præsentes Prorektor D. Enevaldus, D. Alanus, M. Thavonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Excuserade Prorektor absentiam Rectoris, och sadhe at han är opasslig.

2. Frankom Bengt Perssons hustru emoot Nicolaum Erici studiosum, och inlade een räkning, der uthj hennes man gör Nicolaum wara sig skyldig 41 dal:r k. m:t. Nicolaus in-

tedde en contra-räkning, huar uthj Bengt Persson blir honom skyldigh. Res.: Denne saken remitterades under liquidation.

3. Framkom hoffrättz fiscalen Laurentius Wigelius och anklagade professoren M. Martinum Miltopæum för hoffrättz domqwaal, jnlade skriftteligen. M. Miltopæus lofwade swara der på näste Consistorij dagh. Der med war fiscalen till fridz.

4. Daniel Wernberg böter för stembningz försittande 3 mark:r s:r m:t.

5. Kom åter Ernest Erichsson fram och framtodde Johannis Finsenij obligation på 60 dal:r. Dhe 30 dal:r som Finsenius war skyldig hans hustru, sadhe han nu wara betalta, begärte allenast doom på dhe 60 dal:r. Res.: Honom befaltes skaffa wist wetskap till näste Consistorij dagh, at Finsenius haar fått citation, då skall han få uthslag.

6. Jören Peersson trågordzmestare beswärade sigh öfwer sin wederpart Danielelem Wernbergh, at han intet haar comparerat, ej heller j medler tijd affunnit sigh med honom, begärte fördenskull dom j saken, effter han så ofta haar låtit citera honom. Res.: Senatus dömbde Danielelem Wernberg at betala Jören trågordzmestare 19 dal:r k. m:t effter hans broders obligation och goda manna witne, som när woro wid liquidation, såsom och bewijslige rättgångz expenser, huar på Jören befaltes läggia inn en förteckning.

7. Framkom Daniel Brömssse med sina wederparter, och blef hans inlaga upläsen emoot dem samptl. Dhe lofwade swara der på näste Consistorij dagh. Studenterna befaltes skaffa ex actis copia åth Brömssen utaf det dee beropa sig på.

8. Framkom Karl wachtmestare, och angaf sahl. M. Marci Zadeleri såns cautionister, begärandes de skulle blifua tillhåldne at betala för honom, som dhe hafwa caverat före. Cautionisterne swarade, att Herr Gudmund haar lofwat betala dhe penningarna, effter som sal. M. Marci kappor skola wara tagne till kyrkian och Herr Gudmund hafuer dem försålt. Herr Gudmund kom tillstädes och sadhe, att M. Marci sån inte får af dhe penningar, uthan hans moder. Der är ej heller mehr än tolf daler öfwer, när kyrkians deel aftages.

Den 9 Martij. Præsentes Rector, M. Abrahamus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander M. Miltopæus.

1. Uplästes professoris M. Miltopæi inlaga emoot advocat fiscalen i hoffrätten. Fiscalen sadhe: emedan iag sijr at professoren continuerar med den kongl. rättens domqwaal, derföre will iag swara här på ännu näste Consistorij dagh.

2. Johannes Gunnari refereras inter expectantes.

3. Simon Jönsson ifrån Vhlo begärte löös den arresten hoos M. Axelium Kempe. Res.: Senatus relaxerade arresten, och hans wederpert söker honom bäst han kan och gitter.

4. Frankallades Isacus Stenius och lästes för honom den transumpten, som Herr Landzhöfdingen j Helsingfors haar låtit taga af Isaci Stenij bref, huilket Isacus under Academiens secret har sendt till sin swåger Johan Larsson. Frågades, huru han hade fååt Academiens sigill. Isacus swarade, iag togh det signetet, som war under den citation iag fick senast ifrå Senatu Academico, det fäste iag fast medh lack på brefwet, förklarade sig wijdare deröfwer och sadhe: det gjorde iag intet uthi någon elack intention eller at bedraga någon dermed, uthan at brefwet skulle komma dess fortare, effter iag inte wiste elliest medel at fortskaffa det. Obetenkt war det full giort, men intet tenkte iag at bedraga någon der igenom, uthan heller at föreena min swåger med Rosencrantz, derföre beder iag at venerandus Senatus Academicus wille det ansee och gifwa mig till det förseendet. Ericus Bonæus, öfwerst Pistolhielms skrifware gaf mig det förslaget först. Sedan befaltes Isacum taga affträde, och när Senatus hadhe om denna saken discurrerat, begärte Rector huars och ens votum. Voterades:

M. Miltopæus: Han förskones der med, at han böter arbitraliter 10 r.dal:r.

M. Justander: Han böter 8 r.dal:r.

M. Axelius: Jag tycker han må böta 10 r.dal:r.

M. Bergius: Han böter 10 dal:r s. m:t.

M. Kexlerus: det samma.

D. Olaus: Ehuruwäl det intet är crimen falsi, så är

det likwål res pessimi exempli, derföre tycker mig han må wål böta 20 dal:r s. m:t.

M. Abrahamus: Han må böta 15 dal:r s. m:t.

Rector: Jag faller och på 15 dal:r s. m:t.

Senatus Academici resolutio om Isaco Stenio för Academicis sigilletz missbrukande, gifwin den 9 Martij 1664.

Isacus förskones för denna sin brott och förseende med 15 dal:r s. m:t arbitraliter.

5. Jören trägardzmestare dömdes at bekomma af Daniele Wernberg för rättegångz expenserne 2 dal:r 26 öre k. m:t.

6. Sedan oplästes Daniel Brömsses wederparters inlagor, nembl. D. Enevaldi, M. Kexleri, Petri Schepheri, Eduardi Razelij, Salomonis Enebergz. Nicolaus Bagge beropade sig på det han tillförende den 3 Martij 1663 här in Consistorio bekende. Brömssen lofuade suara på deras jnlagor och begärte at Eduardus inte måtte släppas förr bort. Brömssen begärte och fåå sij uthj Binningij almanach, effter som M. Simon beropar sig på den. Det lofwades honom.

Dito: Efftermiddagen. Præsentes in Consistorio minori Rector, D. Olaus, M. Miltopæus.

1. Framkommo Georgij Zadeleri cautionister, Petrus Wanæus, Mathias Epagius etc. som cautions skriften uthwijsar. Carl Bertilsson, Acad. wachtmestare, och Matz Knutsson wachtkarl krafde af dem den summan som dee caverade före. Studiosi swarade: wij skrefwe under förlikningen allenast såsom wittne, och inte som cautionister. Wachtmestaren sadhe: J wore ju intet tillstädes wid förlikningen, uthan skrefuen sedhan under som cautionister, som skriften uthwijsar. Parterna togo affträde; j medler tijdh conciperades föliande sententia:

Rätten erkänner at Georgij Zadeleri cautionister Petrus Wanæus, Mathias Epagius, Henricus Karkuensis, Henricus Brennerus, Isacus Fant, Jacobus Brennerus, Johannes Stenius, Johannes Bark, Johannes Rajalenius, Simon Polviander, Andreas Collinius, betala till wachtmestaren Carl Bertilsson och wachtkarlen Knut Matzon dhe resterande 32 dal:r k. m:t af beite Zadeleri böter: hwarutaf sig belöper på perssonen 2 dal:r

29 öre $2\frac{2}{11}$ dh:r k. m:t. Och söke dhe sedhan Georg. Zadelers bäst dhe kunna och gitta.

2. Företogz den saken emellan Nicolaum Erics och Bengt Persson, räkningarna af bägge parterne inlagde öfwer sågos noga, och befans at Nicolaus blijr Bengt Peersson skyldig, som j föliande doom förmåles:

Sententia.: Efter dee skääl ad acta finnes, erkenner rätten, at Nicolaus Erics betalar till Bengt Peersson 1: 20 k. m:t såsom och refunderar honom dee expenser, han på citationer användt hafuer, nembl. 20 öre k. m:t.

3. Företogz den saken eemellan Petrum Acandrum och Clemet Matsson borgaren, och effter noga ransakning befans at Petrus blef honom intet skyldigh, effter som han och tilböd sin eedh, at han inte dhe saker af honom bekommit hafwer, som han opförer.

Sentent.: Rätten erkänner Clemet Matzons præntension emot Petrum Acandrum af intet wärde.

Den 16 Martij. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Blef hoffrätz fiscalens andra inlaga emoot M. Miltopæum upläsen, huarpå Miltopæus lofwade swara näste Consistorij dagh.

2. Taaltes om, at effter som nu inga frijherrar wed Academien (äro), derföre förordnades dhe förnämste af den studerande adelen at stå i den bencken, som baronibus blef tildeelt, effter som uthj adels mäns bänkiarne är för trångt. Jacobus Munck kallades up och sades at han med effterskrefne nobilibus skall stå i frijherre bäncken interims wijs: Hinrich Ståhlhansk, Henning Grass, Hinrich Lantzenfelt, Carl Carpelan.

3. Frågade Rector af professoribus, hwad straff Henricus Ståhlhansk och Johannes Enesköld böra fåå, och begärte hwar wille seijsa sin meningh.

Post hæc accessit M. Axelius Kempe. Voterades:

M. Miltopæus: De må böta hwardera 5 r.dal:r.

M. Justander: Engelbrechtz sån böter 10 r.dal:r och den andra 8 r.dal:r.

M. Axelius: Engelbrechtz sån böter 25 dal:r s. m:t. men Ståhlhanskens sån 10 dal:r s. m:t.

M. Bergius: Engelbrechtz sån böter 2 gånger 40 mark:r s:r m:t och den andra en gångh.

M. Kexlerus: Engelbrechtz sån må böta 20 dal:r s. m:t och Ståhlhanskens sån 10 dal:r s. m:t.

D. Olaus: Man kan intet effter strictum jus gåå åth dem, uthan arbitraliter, effter dee åhro unga och små; altså tycker mig nogh wara at Engelbrechtz sån böter 20 dal:r s. m:t och den andra 10 dal:r s. m:t.

D. Enevaldus: Dhe må dömas at sittia i pruban på någon tijdh, wela dhe lösa sigh der uth, så geer Engelbrechtz sån 20 dal:r och Ståhlhanskens 10 dal:r s. m:t.

M. Abrahamus: det samma. Men kyrckioplichten anlangande remitteras dhe till Consist. ecclesiasticum.

Senatus Academici sententia emellan edel och wålb. Hinrich Ståhlhansk, kårande, och wålb. Johannem Enesköld, swarande, angående en tråta och slagzmåål som the hafua haft sin emellan och är j kyrkian begynt den tridie dagh Juul nästförledne åhr 1663, afsagd in Consistorio majori den 16 Martij 1664.

Efter dee skåål ad acta finnes, forskones ofwanbete stridige parterna denna gången i anseende af deeras ungdom dermed, at Johannes Ensköld böter 20 dal:r s. m:t och Hinrich Ståhlhansk 10 dal:r s. m:t, utaf huilka böter tridie deelen skall komma till dhe fattige. Det öfriga, angående förargelsen i kyrkian, remitteras till dom capitlet.

4. Kom Daniel Brömss inn med sina wederparter. Daniel sadhe, iag will nu intet läggia inn mehra skriffteligen, efftersom mina wederparter beropa sig på något uthj actis förteknadt, som iag intet weet beskaffenheten på, dherföre beer iag, at dhe måtte nu examineras munteligen. Tiltalte altså Daniel först D. Enevaldum, för det han intet bettere förwarade fången. D. Enevaldus bedyrade högeligen sig intet mehra kunnat göra ån han gjorde; och sadhe ytterligare, det fången skulle slippa at rymma, kunde iag aldrig tenckia. Brömssen sadhe, i beskylla mig för osanning uthj edra jnlagor, föregif-

wandes at ingen af min sahl. broders slächt war hoos eder och förmante wäl förwara fången, som iag i min jnlaga införde; här är nu min swåger ryttmestaren Peer Matsson, han taalte med doctoren. Ryttmestaren witnade, at han talte med D. Enevaldo för Academien, när D. Enevaldus tillijka med professoribus kom uthur Consistorio. D. Enevaldus swarade: der stogh den gången heel hoop folk med på kyrkgården, hwem kan minnas, hwem iag då taalte med, men det nekar iag till ännu, at han war hemma hoos mig förr än fången slapp uth, som j sade. Sedhan begärte Brömssen, M. Simoni skulle imponeras at skaffa fram den skrifften, som Binningius haar skrifwit till hans hustru, och begärt penningar, hwilken skriff M. Simon beropar sig på j sina inlagor. M. Simon swor på, at han aldrig har sidt den skrifften, men hans hustru war skrifften tilskrifwen, och hon haar brendt op henne strax. Frågades af M. Simone, om han kunde göra sin eedh derpå, at han aldrig haar sijdt den skrifften. M. Simon sadhe, ja, det kan jag wäl göra. Brömssen urgerade på, at M. Simon skulle tillhållas, at gee fram den skrifften. M. Simon swarade som förr, och tilböd eeden.

Brömssen sade emot Eduardum det, at Eduardus haar gått kring prubban wid den tijden, som dråparen slapp uth, strax warit hemma, strax åter hoos dråparen, sedan han slapp uth, och följt honom till Wellam Dawitzon, beslöt altså derutaf at Eduardus fulkomligen conspirerade till hans uthslippande.

Den 23 *Martij*. Præsentes omnes excepto M. Thavonio.

1. Anklagde M. Påvel badare studenten Petrum Henrici Nondalensem, och fordrade af honom 4 dal:r k. m:t för sitt omak och arbete för ett såårs läkiande. Studenten swarade, iag lofwade honom 9 mark:r k. m:t, mehr haar han intet förtient derpå, och dem will iag också erläggia.

Sententia: Studenten Petrus Henrici skall betala till badaren 4 dal:r k. m:t.

2. Blef bewiliat at Petri Kijlströms klädning skall wärderas och hans creditorer contenteras med wärdet.

Den 29 *Martij*. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Abra-

ham. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerns, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bewiliades en student Petro Simonis af bötes penningarna 10 dal:r k. m:t till uppehälle, af anseende till hans fattigdom.

2. Oplästes Academiæ Cancellarij bref, dher uthj han bewiliar, at p. t. Rector effter sin begäran får nu dimission ifrå Rectoratet för synnerliga orsaker, ehuruwäl den rätta tiden intet är ännu. Senatus Academicus hade redan tilförende samtykt dertill.

3. Taalte Rector om futuro Rectore, och meente at M. Axelius skulle nu träda der till, effter han i fiord redan war der till nämbd, så frampt Rectoratus intet hade prorogerad på mig. M. Axelio befaltes taga affträde, samt M. Justandro och M. Miltopæo, sedhan discurrerades om M. Axelius skulle blifwa Rector. M. Abrahamus allenast tyckte at senioribus skeer dher uthj för när, och voterade han på D. Alanum. D. Georgius Alanus och alle andre föllo på M. Axelium, blef altså beslutit at M. Axelius blijr Rector, men effter honom går Rectoratus ad superiores. M. Axelius kallades inn, honom sades detsamma. Han erkende det modeste. M. Justander och M. Miltopæus samtyckte der till. Wijdare blef beslutit, att mutatio Rectoratus skeer den 12 Maji, promotio magistrorum den 5 Maji och examen publicum begynnes den 25 April.

4. Proponerade Rector om M. Andreas skall få locum inter professores näst effter M. Axelium, såsom Cancellarij Acad. recommendation lyder, och begärte Senatus vota derom. Voterades:

M. Miltopæus: Jag refererade mig först på kongl. confirmation, hwaruthj mig förunnes samma prærogationer som min antecessor haft hafwer. Bibliothecarius disputerade aldrig honom rumet, hwad skääl haar han nu at disputera mig. Dher hoos så förmå constitutiones Academicæ, att bibliothecarius skall stå effter professores. Och när han blef bibliothecarius, blef iag secretarius, och hade der ju så stoort omaak, som nånsin han. Wid denna function som iag nu är, haar iag och myckit större omak än han.

M. Justander: Jag haar varit hans præceptor, och när han war allenast en gemeen student, war iag reda professor.

M. Axelius: Dn. Collegæ hade full goda skääl, wore det icke at H:r Rijkzdrätzens Academiæ Cancellarij bref är twert emoot, derföre weet iag intet seja dertill, förr än Cancellarius Acad:æ resolverar sig derpå sielf.

M. Kexlerus: Jag haar stoor orsaak at beswära mig der öfwer, at der är trängt nogh förr både j våra hustrors benck, såsom och i vår benck, derföre will iag discurrera med H:r Rijkzdrätseten sjelf derom.

D. Olaus: Jag begärr at enskylla mig här uthj, effter han och iag äre swågrar; allenast det will iag påminna, at Senatus tillförende recommenderadhe honom till den locum, huar oppå H:r Rijkzdrätseten nu hafwer hemskrifuit: hemställer iag fördenskul Senatui om dem behagar deferera, effter som iag nogh haar derföre ljidit förtreet.

D. Enevaldus: Dhe skäalen som Dn. Professores hafua emoot bibliothecarium wore fuller goda, så framt H:r Rijkzdrätsetens Academiæ Cancellarij icke wore twert emoot.

M. Abrahamus: Han får då locum inter professores, om han får stå näst effter M. Miltopæum, och sedhan hafua superiorem locum för dem som här effter komma till functionerne.

D. Alanus: Det tyckes wara schimpffigt för professoribus, om han nu skulle dem interponeras, och dhe således degraderas som lijkwäl förr hafua varit hans superiores; derföre tycker mig det är nog om han får stå näst Miltopæum, och sedhan fram om dem, som här effter komma till professionen.

Rector: Jag kan inte votera emoot grefwens bref, jag tycker fuller skäligt wara at professorer blifwa conserveradhe wid deras digniteet, allenast dhe som detta angår insinuera sina skääl hoos H:r Rijkzdrätseten Acad. Cancellarium.

5. Proponerade Rector borgmestare och råd h hafua låtit citera M. Miltopæum för domqwal. M. Miltopæus begärte han måtte förskonas at suara twänne på en gång, effter han nu skall och swara hoffrätz fiscalen. Miltopæo befaltes taga affträde; sedhan discurrerade Senatus der om, och befans in-

tet wara emoot lag att han swarar bägge, den ena först, den andra sedhan; altså kallades Miltopæus inn och sadet honom det. Stadz secretarius ladde in emoot M. Miltopæum; han lofuade swara derpå näste Consistorij dagh. Hoffrätz fiscalen kom och inn, och frågades, om han och wille agera emoot Miltopæum på borgmestare och rådz wägnar. Han swarade, det hörer och till min embetets plicht, at tala om när underätterna skeer någon schimpf. Stadz secretarius gaf och in en transumpt af M. Miltopæi inlaga i rådstugu rätten, der M. Miltopæus begärar, at han med sijna systrar får liquidera emellan dem, som med skääl hafwa något at fordra etc., vide ibi.

Stadz secretarius begärte det skulle animadverteras, at professoren Miltopæus kallar dem utaf stadz magistraten sina wederparter som hafwa dömbt uthj saken.

Hoffrätz fiscalen och stadz secretarius agerade och något munteligen med Miltopæo, om den clausula uthj inventario, der Miltopæus med sina systrar begärar at få liquidera emellan creditorerna af deras möderne etc. Dhe sadhe at samma clausula förstas både i rådstugu domen och hoffrätz domen. M. Miltopæus swarade sig aldrig samtykt hafwa till den clausulam, om den sålunda förstas skulle: hwad dhe elliest discurrerade på båda sijdor finnes igen uthj deras jnlagor.

6. Daniel Brömse med sijna wederparter kom in, Daniel tilfrågades, om hade några nya skääl at inläggia, han sadhe nej, allenast M. Simon befrijar sigh medh lagh, at han icke gaf uth penningarna. M. Simon lofuade göra der på eedh.

Doctor Enevaldus steg fram och begärte 1. At wachtkarlen, som lopp ifrån sin wacht, då fången uthkom, måtte tillbörligen straffas, för det han intet bättre togh wara på. 2. At den som hafwer försträkt penningar till dråparens undkomst och må plichta. 3. At den som prubban bygde, och inte taalte om det hålet som dråparen slap uth igenom, och måtte ihogkommas. 4. At studenterna, som hafwa befordrat dråparens bortkompst, måtte och nåfsas(!), och at iag finge wara inne så länge dee examineras, efter iag är actor och de hafua peccerat emoot sitt juramentum. 5. At Nicolaus Bagge måtte edeligen blifwa affhörd. Senatus förmante honom, han skulle

bekänna sanningen om alt det honom uthj denna saken witterligt war, han sadhe: jag hafwer intet mehra at bekenna än iag allaredo giort hafwer.

Emoot Schepherum sade Brömssen, att af honom skulle frågas, om han icke wiste af Binningio, som han föregifwer, när han haar penningarna till Wellam Dawitzson. Begärte och at Wellam Dawitzsons hustru måtte eedeligen afhöras, sejandes henne weta berätta, at Schepherus haar burit skrifften till Mester Simon och sedhan tagit penningarna. Schepherus nekadhe dertill och M. Simon medh. Senatus lofwade afhöra henne.

7. Efterskrefne studiosi woro angifne för det dhe hafua druckit absolutions öl: Nicolaus Nycopensis, Samuel Teet, Johannes Leistenius, Andreas Almannus, Petrus Ringius, Petrus Petri Korpöensis, Ericus Hassel, Petrus Christierni, Henricus Marander, Johannes Erics, Israël Erics, Gabriel Erics Letalenses, Gabriel Lepus, Arvidus Florinus, Jacobus Florinus, Siefuolberg, Andreas Jonæ, Petrus Kolkenius, Gustavus Collinus, Johannes Rauthelius, Jacobus Eschilli, Isacus Florinus, Elias Roos, Gabriel Gisleenius, Carolus Henrici, Alexander Simonis, Johannes Nicolai Bark, Petrus Schepherus, Johannes Laurentij, Martinus Lucæ, Simon Martini Sylvenius, Petrus Wallenius, Henricus Josephi Melartopæus.

Johannes Laurentij angaf Samuelem Teet, at han haar slagit honom 7 örfijlar och dragit honom i hååret uti samma absolutions öl, sadhe sig ingen ting giordt honom emoot först, framtodde sitt armkläde, som war alt öfwerblodigt, han wijste och fram en hårtapp, den dhe hafwa rijfwit utaf hans hufwud, beropade sig derhoos på sijna witnen: Petrus Henrici kom fram, aflade först sin witnessedh, bekende sedhan at Samuel slogh honom 2 örfijlar i stugun och drogh honom i håret, men huru många Samuel slogh honom i farstun, kunde han intet weeta, men fuller slogh han honom der och.

Simon Sylvenius, Martinus Lucæ, Andreas Almannus gjorde alla sin witnessedh, och bekende den ena effter den andra, at Samuel stötte honom för bröstet, men om han slogh honom wid örat, wiste ingendera af dem at seja. Rector frågade om

dhe kunde friggöra honom, Samuelem, at han icke slogh honom: dee sadhe, det weeta wij ej heller.

Sententia: Senatus Academicus dom, emellan Johannem Laurentij kärande och Samuelem Teet swarande, angående det slagzmähl, som dhe nästförledne den 26 Martij om natten, såsom och den absolution, som dhe tillijka med desse efterföljande hållit och bijwistat hafua, afsagd in Consistorio majori den 29 Martij 1664.

Efter dee skääl ad acta finnes erkänner rätten, at Samuel Teet böter efter det 12 Cap. Sårn. medh wilia St.l. för tuå pustar och ett hårdragh tri gånger sex mark till treeskiptes. Carolus och Gustavus Johannis, som emoot constit. Acad. hafua fördristat sig at hålla sådant förbudt convent och absolutions ööl, förskones denna gången med tri dygns fängelse. Gabriel Lepus, som dem med särdeeles sermon absolverat hafwer, böter 6 mark silf. m:t, och alla the andra, som conventet dess föruthan bijwistat hafua, böte hwar sin half r.dal:r.

Den 31 Martij. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Förmante Rector Justandrum at han lagar så det badaren blifwer betalt, efter Justander gick i caution för Petro Hinrici.

2. Blef den intercession opläsin in Senatu, som afgår till Academiæ Cancellarium för Herr Biskopen, och beslötz at den går så öfwer, under brefuet skrifues Rector et professores.

3. Beslötz at Quæstor skall göra räkenskap uthj detta rectorat för nästförledne tri åhren. M. Miltopæus och en annan professor med secretario skola wara der öfwer.

Post hæc accesserunt D. Enevaldus et Dn. Quæstor.

4. Tog Binningens saak före, och Senatus discurrerade dher om. D. Enevaldus steeg fram och begärte, at det testimonium som gafz M. Fraxenio måtte tagas utaf honom, efter han haar committerat crimen perjurij, togh sedhan affträde. Senatus påminte sig at M. Fraxenius bedyrade högt här för rätta, at han inte swor orätt, och slogh sigh för bröstet, seijandes, Gud låte den eeden wara kraftig på mig, om iag är

skyldig; kan man altså intet döma honom för perjurio; uthan at han hafwer sanningen förteget för Senatu, när han blef examinerad om Binningens bortalippande, och wiste lijkwäl at Binningius war hoos honom, sedan han slapp utur proban, såsom och at han begynte en action emoot då warande Rectorem, som ratione officij honom fordrade till examen, och han doch lijkwäl icke aldeles så oskyldig; begärte altså Rector hwar wille seija sin mening. Voterades:

M. Miltopæus: Fraxenius böter 20 dal:r s:r m:t.

M. Justander: Han böter 40 dal:r s:r m:t.

M. Axelius: Han må böta för sanningens förtijgande här för Senatus 20 dal:r s:r m:t. Men för det han understod sig at begynna en action emoot Rectorem böter han skäligt 10 dal:r s:r m:t.

Dn. Quæstor: Det är nog om han böter 20 dal:r s:r m:t för båda.

D. Olaus: När man sijr på hans factum, är det intet för mycket, at han böter 30 dal:r s. m:t.

M. Abrahamus: Han böter för sanningens förtijgande 20 dal:r s. m:t, och för det han begynte action emoot Rectorem 10 dal:r s. m:t.

D. Alanus: Han böter 12 dal:r s. m:t för det han begynte onödig action emoot Rectorem, och 20 dal:r för sanningens förtijgande.

Rector bijföll samma voto.

Resolutio: — — — — — *)

5. Kom hoffrätz fiscalen in. M. Miltopæi förklaring på den transumpten, af stadz secretario insinuerad, blef opläsen. Fiscalen sade, på den förklaringen wore nogh at swara, men iag will allenast seja det, at den transumpten inlefwederade iag senast intet till den ända, at bewijsa professoren det han haar qualt domen, uthan at låta sij, at han uthj underrätterne haar sielf begärt betala creditorerna af sit möderne med sina systrar. När fiscalen sadhe sig proberat med hoffrättens re-

*) Lucka i handskriften.

solution, at Miltopæus är dömdes at betala sin stiuiffaders gäld, swarade Miltopæus: *ex falso fundamento: item ex falsa hypothesisi.*

Den 4 Aprilis. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Taalte Rector om en studioso Jacobo Stadio, at han är så mykit skyldig, at han inte kan betala. Res.: Han sättes inn effter creditorernes begäran.

2. Rector frågade Miltopæum, om han haar swarat på stadz secretarij inlaga. Miltopæus begärte dilation till dess den andra moot hoffrätz fiscalen winner uthslag. Det befältes notera.

3. Gaf Rector tilkenna, at bibliothecarius haar begärt skriftteligit swar på sin begäran. M. Abrahamus, D. Alanus, M. Justander etc. philosophi swarade at hans begäran lender in præjudicium professorum. Rector och D. Olaus sade, at res är inte mehr integra. Cancellarius Academiæ haar allareedo giort en dispensation der uthj. Bibliothecarius kallades inn, Rector sade honom, at Senatus håller betenckeligit swara skriftteligen der på, uthan det wore wäl i kunde i wänligheet föreenas och komma öfwer eens med professoribus som detta angår. Bibliothecarius begärte instendigt något swar utaf Senatu på sin begäran och sadhe, iag är för ringa at efftergifwa dee privilegier, som grefwen haar undt mig. Bibliothecarius togh affträde. Sedhan discurrerade professores om den saken. Rector sadhe Hans Höghgreff. Nåde Acad. Cancellarius haar skrifuit till Consistorium ecclesiasticum der om, derföre kommer det oss föga wed, doch kunna wij intet disputera Hans Höghgreff. Nådes bref, altså tyckte Senatus wara rådeligit, at the wille sämias om rumet; föreslogz detta, at bibliothecarius occuperar infimum locum, och blir deras superior, som kunna tillkomma härnäst, och at han der hoos blifwer consistorialis. M. Thavonius sendes uth, at persuadera honom det. Sedhan kom M. Abrahamus inn, och sade at Petræus ger sig till fridz der medh. Sedan kallades Petræus inn, Rector sade, att Senatus haar assignerat honom locum näst effter

professore[m] Eloquentiæ, och at han dher hoos blifwer assessor Consistori Academi. Petrus sade sig der med wela wara tilfridz så länge, at om regia majestas något determinerar om hans rum.

4. Framkom Daniel Brömsse, och hadhe vp Wilhelm Dawitzons hustru att witna. Studenterna kommo och vp. Hustron sadhe, iag har intet at bekenna mehra än iag hafwer tillförende här bekendt. När Senatus eskade witnes eedh af henne, wille hon intet, och sadhe, iag haar intet at witna dher uthj. Parterna befaltes samptl. taga affträde. Sedan kallades åter hustron in igen allena, och förmantes witna sanningen; hon swarade, iag kan ingen eedh göra der på mehra. Rector läste för henne eden några gånger, men hon wille ändå inte, uthan sade, min man weet bättre om saken. Hon gick uth. Senatus lofwade skicka secret. till rådstugun. Bromssen frågades, hwad hon haar bekent. Bromssen sade, hon haar bekent för Hinrich Schachtz hustru, at Schepherus haar burit en skriff ifrån Binningen till Mester Simons huus. Schepherus kom inn, och frågades, om det war sant, han nekade dher till, och sade sig wela göra eedh der på, at han inte weet sikh hafwa burit någon skriff dijt. Rector frågade om han kan göra eedh der på, at han inte haar burit dijt någon skriff ifrån Binningio, han sadhe iag will göra eedh der på, at jag inte weet mig hafua burit, sade sig icke så grant mehra minnas, om han bar eller ej.

Sedhan lofwade Schepherus göra een sanferdig berättelse om alt i hoop, så mykit honom witterligit war, och begynte referera, men Senatus befalte, han skulle först göra sin eedh der på, at han sanningen reent uth bekenna will. Petrus gjorde sin eedh och bekände:

Jag gick till Nicolaum Bagge, som då gäste hoos M. Simon, då mötte mig Mester Simons hustru på gården, hon sade mig allaförst, at Binningen är hoos Willam Davitzon, och sadhe: Binningen skrifuer mig till och begärar penningar. Hon bad mig iag wille bära dem dijt, det gjorde iag, men Binningen war där inte då, det iag weet af. Penningarna togz uthur en saal och räknades Nicolao Bagge i handen och mig.

Mester Simon war fuller hemma, men moor taalte med oss. Penningarna lembnade wij på benoken uthj Betulandri cammar och ginge så effter andra gången, när wij då kommo, mötte oss Wellam Dawitzon j dören, om iag rätt mins. Bekende Schepherus der hoos, sigh intet weta hwem som halp honom der uthur prubban. Wijdare berättade han: en tijd der effter på en heligh dagz afton, mötte Nicolaus Betulander mig och sadhe, will du tala med Binningen, han är hoos oss, då fölgde iag honom hem, och taalte med Binningen, han war j en serdeles cammar, och sade för mig, at en bookförare gesell löffte op ett bräde i prubbtaket, och halp mig uth. När ryska gesanterna kommo in, haar Binningius ståat på ett berg och sidt på processen. Meer talte iag inte med honom. Hwem wijsan haar componerat sadhe Schepherus sig intet weta. När Schepherus taalte med Binningio här, hade Binningius warit uthe på landet en tijd, der skulle hafua warit en bonde dreng, som hade welat slå honom ihjäl.

Edvardus gjorde och eedh der på, at han will göra en sanfärdigh, uprichtigh och oskrymtad relation uthj Binningens saak. Bekende sedhan at han inte war (på) prubbe taket och halp Binningen uth. Frågades, huem gaf Binningio det förslaget at han skulle slippa uth, och huem som bestelte herberge för honom hoos Wellam Dawitzon. Eduardus sadhe: jngen annan weet iag om icke Betulander bestelte. Frågades om han icke wiste utaf, att Binningen war sinnad at rymma, förr än han kom uth, han sade, det kan wäl wara det iag wiste, iag minns inte. Frågades, hwem som gick wed prubban då, när Binningen slapp uth, han sade Nicolaus Betulander och Hinrich Scheper. Sedhan iag fölgde honom [:sade Eduardus:] till Wellam Dawitzon, taalte iag inte mehr med honom, men engång besökte iag honom på Korssnäs. Wellam Dawitzons lilla gässe war med mig, då sadhe Binningen, at bookförarens dreng halp honom uth, och han hade fåt weta af en som har bygt prubban, at der war håäl i taket.

Salomon Eneberg bekende, at Nicolaus Betulander haar bekent sigh narrat bort wachtkarlen, och at bookförarens

dreng war på taket och halv honom uth. Sedhan togo parterna affträde.

5. Kom rådmannen Håkon Andersson inn, och begärte weta om något uthslag har fallit på den skriften som borgmestare och råd hēt insinuera här emoot professoren M. Miltopæus. Res.: Honom swarades, at Miltopæus har begärt dilation uthj den saken, till dess hans saak med hoffrätz fiscalen kommer till endskap.

6. Påminte Rector at professores wille bewilia något till dhe fattigas uppehälle efter den förriga plåghsedhen. Res.: Professores lofwade komma dhem ihogh.

7. Beslötz, at H:r Landzhöfdingen i Helsingfors skall swaras på det brefuet han skref till Rectorem för Eduardo Razelio.

Den 5 Aprilis. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Sadhe Rector Miltopæo till, han wille absentera sig, emedan hans saak skulle nu företagas. Miltopæus begärte och, Rector wille absentera så lange den saken hafues före, mädan Rector senast uthj spectabilis Dn. Decani huus hadhe låtit merkia sin mening uthj den saken och har reda dömbt mig. Rector togh strax affträde. Miltopæus kallades inn, och frågades, huad skääl han hade till at jäfwa Rectorem wara wildogan, han sadhe först detta skälet, at han undsadhe mig uthj Dn. Decani huus med etthundrade dal:r s. m:tz böter för denna saken. För ty då opkom en träta emellan mig och honom, at när candidatus, som då examinerades, lät förnimma sig wela begära mitt præsidium uthj sin disputatione graduali, när iag citeradhe af constitutionibus Academicis den paragraphum: professores præsidendi labores inter se patientur, förifrade han sig der öfwer högeligen och förkastade mig ibland annat detta. Der till med, är Rector med broderskap bebunden med min wederspart fiscalen, det iag kan bewijsa af brefwen, som dhe sig emellan wäxlat hafwa.

M. Petrus Laurbecchius kom sedan up på Rectoris Magnifici wägnar, och sadhe Rector befinner sig högeligen læde-

radh, at Miltopæus haar så plöztligen wräkt honom, derföre är hans begäran, at Miltopæus blifwer suspenderadh ifrå professione, ifrå Consistorio, såsom och ifrå sitt loco inter professorer i processerne, till dess at Rector agerar uth emoot honom. Miltopæus kallades in at höra på Rectoris begäran. Miltopæus swaradhe, mina skääl at jäfua Rectorem hafwer iag framteedt, emedan oss emellan är opwuxen en oenigheet. Huad det wedkommer Rector begärar iag skulle suspenderas ifrå min tjenst, hemställer iag under Senatus Academici omdöme. D. Enevaldus, som war prorector, begärte Senatus wille votera, om Miltopæus skulle suspenderas.

M. Justander: Swäriges lag tillåter hwar och en at wräkia den han hafwer några skääl emoot, derföre tycker mig at Miltopæus intet kan suspenderas huarken ifrå officio eller loco inter professores.

M. Axelius: det samma.

M. Bergius: det samma.

Dn. Quæstor: det samma.

M. Kexlerus: det samma.

D. Olaus: Man kan inte begynna saken utaf executione, för än den som angifwes, blifuer beträdd med något förseende, och det Miltopæus har wräkt den han jäfwar wildogan wara, är Swäriges lagh likmätigt, derföre kan man inte suspendera honom huarken ifrå loco eller sin tjensts förrättande.

D. Enevaldus: Miltopæus haar intet illegitime gåt tillwårka etc. som dhe andra.

D. Alanus: det samma.

Secretarius sendes till Rectorem, at seja honom Senatus betenckiande och begära han wille komma up öfuer Brömsens saak: men Rector war intet hemma.

2. Sedhan företogh Senatus Miltopæi saak emoot hofrätz fiscalen. Acterna lästes up först, sedhan discurrerades om saken. Omsider begärte prorector D. Enevaldus, at huar och en wille seja sitt betenckiande i saken. Voterades:

M. Justander: Emedan stiuftbarnen hafua uthj den clausula tagit på sig föruthan stiuftadren at betala all witterlig

giäld, derföre haar han fuller qwalt rådstugudomen, och consequenter hoffrätzdomen.

M. Axelius: Jag kan fuller inte liberera Miltopæum ifrå domqwaal, uthan befinner honom fulkomligen qwalt hoffrätz dom, effter han haar sjelf tillijka med sina syskon begärt liquidera med creditorerna, och både rådstugudomen så wäl som hoffrätzdomen sig der på fundera.

M. Bergius: Det gör intet tillfyllest dee orden som stå i clausulen uthj räkningen, ty der begära dhe allenast at få betala all rättmätig gäld, altså så mykit iag förstår, kan iag inte hålla för domqwaal, effter han och i sina inlagor swär högeligen, at han aldrig haar tänkt qwälia doomen.

Dn. Quæstor: Jag wille gerna liberera honom ifrå domqwal om iag kunne, men emedan iag lijkwäl befinner i mitt samweet det han haar qwalt domen, och gått ifrå det han haar tagit på sig at betala, derföre fälles han till domqwaal.

M. Kexlerus: Fundamente haar warit gått i begynnelsen, men emedan domarne äre nu i wägen, kunna wij intet disputera dhem, derföre haar han qwalt både hoffrätzdomen så wäl som resolution, men kan wara nogh, at han böter för hoffrätz domqwaal allena.

D. Olaus: Gud är mitt witne, at iag gerna wille salvera honom, men effter iag sitter här på mitt samwete och på min eedh, är detta mitt betenckiande: Ehuruwäl Miltopæi saak haar warit j begynnelsen godh, och hans ansökian lagen lijkmatig, doch effter rätten haar giort en declaratoriam deröfuer och den är emoot Miltopæum, derföre är han saker till hoffrätz domqwal.

M. Abrahamus: Jag kan inte förstå i mitt samwete, at han haar qwalt hwarken hoffrätz doom eller resolution, effter han är en sådan man, som haar giort sin eedh, och han i sina inlagor haar så högt sig bedyrat, at han det aldrig huarken giort eller tänkt hafuer, derföre kan iag inte fälla honom till domqwal; men kämbnårs rättens dom haar han fuller qwalt, och der kan han hafua skääl till.

D. Alanus: Emedan han sielf först haar begärt at liquidera emellan creditorerne, och domarne sig derpå fundera, emoot

huilka han säger, derföre kan iag inte liberera honom ifrå hoffrätz domqual.

D. Enevaldus: Denne phrasis, qwälia dom, är något mörk, men iag förstår qwälia doom wara detta: improbatio sententiæ cum contemptu iudicii facta, det han intet haar gjort uthan lijkwäl imprudenter begåt domqwal, derföre tycker mig, att han intet plenarie haar qwalt domen, uthan allenast inchoative, för ty formale är borta, altså är min mening, förr än man kan fälla honom till 100 dal:r silf. m:t, att man skrifwer der om till Cancellarium, men aldeles kan man intet liberera honom. Sedan formerades föliande dom.

Senatus Academicus doom emellan advocat fiscalen i den kongl. hoffrätten i Storfurstendömet Finlandh Laurentium Wigeliem, på embetes wägnar kärande, och professorem Eloquentiæ M. Miltopæum swarande, angående den kongl. hofrätts sententz qwäliande som bette professor är blifuen angifuin före, afsagd in Consist. majori 6 April. 1664.

Efter de skäl ad acta finnes erkänner rätten, at professoren M. Martinus Miltopæus kan intet befrijas för den kongl. rättens domqwal; och fördenskull fälles han till etthundrade dal:r sölf:r m:t:z böter effter rättegångz ordinantien.

Sedhan sententia blef publicerad, tackade fiscalen för rättwijs doom, men sadhe sigh lijkwäl förmält i sina inlagor och om den kongl. rättens resolutions qwaal; doch huru han sig wijdare dher uthj skall förhålla, will han framdeles gifua tillkenna.

M. Miltopæus begärte få appellera till Cancellarium Academicum och sadhe, at der igenom disputeras alt mitt fäderne och möderne.

Voterades om Miltopæi begäran:

M. Justander: Emedan hans fäderne och möderne fylle den summan som constit. tillåta at appellera emoot och der till komma dhe 100 dal:r s. m:t, derföre må honom tillåtas appellation.

M. Axelius: det samma.

M. Bergius: det samma, emedan stiuftadren kan göra ordentligh gäld på honom, så blijr full summan så stoor som

constitut. tillåta appellera emoot, derföre kan man inte neeka honom appellation.

Dn. Quæstor: Wore det intet emoot constit., så kunde man tillåta honom appellation; men summan är här intet så stoor.

M. Kexlerus: Jag kan inte neka honom appellation.

D. Olaus: Summan är här intet så stoor som constit. fordra, derföre tyckes wara säkrare, at han per supplicationem söker grefwen.

M. Abraham: Efter han aldrig haar giort sigh skyldig till domqwaal, uthan tycker ännu, at han haar rätt at påståå, derföre kan man intet neeka honom appellation.

D. Alanus: Kan han bewijsa summan wara så stoor som constit. förmåla, så får han appellera; men emoot constit. kunna wij intet dispensera.

D. Enevaldus: Honom kan wäll tillåtas appellation, ty fiscalen urgerar ännu på 100 dal:r s. m:t för resolutions qwaal, elliest och effter han säger alt sitt arff der igenom periclitera, derföre så må honom tillåtas appellation.

Den 6 Aprilis. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander.

1. Rector beswärade sig öfwer Miltopæum högeligen. för det han jäfwade honom och wräkte ifrån sitt embetes administration föruthan all orsaak. Rector betygade med några skåäl sig intet wara hans owän, begärte fördenskull han måtte beläggias med anseenliga böter för den sidwördning han mig såsom Rectori Magnifico tillfogade, eller at han åthminstone måtte arresteras till dess Rector får föra uth med honom wederbörligen. Rector begärte dherhoos, att Senatus wille taga i betenkiande, det Miltopæus swoor meen i sin inlaga, at han derföre må suspenderas ifrån sin tjenst och ifrå Consistorio. Senatus lofuade framdeles gifua sitt betenckiande der om. Rector togh affträde, och sadhe sig intet förr wela sittia in Senatu, för än han får arrest på Miltopæum. Senatus discurreradhe om Rectoris begäran, och föll der på ingen annan resolution, uthan at M. Simon sendes uth at kalla ho-

nom inn. M. Simon kom inn igen, och sadhe at Rector inte will komma inn förr än han får arrest på Miltopæum. M. Simon befalltes seja Rectori, at han skall få satisfaction. Sedhan kom Rector inn.

2. Miltopæi supplication blef upläst, dher uthj han badh Rector inte wille förtencchia honom för det han jäfuade honom wildogan wara, såsom och at honom måtte tillåtas appellation. Res.: Emedan summan i denna saken intet är så stoor, at appellation kan tillåtas, och saken der till med är criminal saak, derföre får Miltopæus intet appellera.

3. Företogz Brömssens saak emoot sina wederparter. Rector sadhe at den saken war elliest uthageradh, allenast det D. Enevaldus rörde om det hålet som war i prubttaaket och Binningen slapp uth igenom. Sedan lästes up af protocollo, hwad som D. Enevaldus der om tilförende begärte. M. Bergius, som war ædilis, förklarade sig der på widlyffteligen, at han inte fick så långa bräder som rakte öfuer heela prubban med mindre dhe skulle skarfuas alla ihop så många bräder som war i taket, hösten kom och på, at han inte fick mehra muld på prubban. Sadhe yttermehra, det frågades intet af mig om prubban war så förwarad at man kunde förlåta sig der på, hade iag då försäkrat någon, så hadhe iag warit skyldig at swara. Här äre och andre prubbar, som en dråpare hadhe bort sittia uthj, eller hwarföre blef han icke förd på slåttet etc. D. Enevaldus suaradhe: Dn. Collega wiste wäl af dhe skarfningarna, hwarföre gaf han icke tillkenna derom. Jag sadhe här in Senatu, Landzhöfdingen skickade mig bodh at studenterna wela practicera dråparen uth genom taket, Dn. Collega suaradhe då ingen ting. På slåttet kunde han inte blifwa förd, det war emoot constit., förr än han här skulle dömmas. J det nedersta rummet kunde han eij heller sättias, ty det är rum för en, som med fängelse blijr straffadh, huru hadhe någon wetat af det hålet i taket, om ædilis icke hade sagt. Min domesticus Isacus Wedbecchius bekende för mig, at han haar taalt med Dn. Collega dagen efter sedhan Binningen slapp uth på kyrkegården. Dn. Collega har frågat af honom, huru är Rector till modz, Isacus har swarat, han sö-

rier mykit öfuer det fången slapp uth. Dn. Collega haar sagt, bedh honom inte söria, det war wäl han slapp uth, och sådant geer starka præsumptioner. M. Bergius swarade, iag geer den fahnen till lijff och siäl som det nånsin haar sagt.

Bertill Erichsson wachtkarlen kallades inn, och frågades om någon lockadhe honom bort ifrå prubban, han sade, nej, utan iag gick som snarast i mitt qwarteer at fåå mig maat, sedan discurrerade Senatus om den saken, och beslötz enhälligen, at be:te wachtkarl böter effter det 19 cap. Tiufuab. St. 1.

Sedhan företogz D. Enevaldz saak. M. Simon, M. Bergius tillijka med D. Enevaldo togo affträde såsom interesseradhe i saken, men D. Olaus togh affträdhede propter affinitatem. Sedan voterades om D. Enevaldo.

M. Justander: Emedan D. Enevald haar giort hwad han haar kunnat, derföre tycker mig, at han inte är skyldig till Binningens bortkompst.

M. Axelius: det samma.

M. Alanus: det samma.

Rector: det samma.

Beslötz och at Bergius blijr absolweradh ifrå den beskylning honom tillades för det han war ædilis, och prubban inte war bättre förwaradh. Sedhan kommo D. Olaus och M. Bergius inn.

Dher effter togz M. Simoos saak före:

Blef afsagt at M. Simon böter 25 dal:r s. m:t till mål-säganden och dhe fattiga. Voterades om Schephero och Baggen.

M. Justander: Schepherus böter billigt 10 dal:r s. m:t och Baggen 5 dal:r.

M. Axelius: Schepherus böter 8 dal:r s. m:t, Baggen intet.

M. Berg.: Schepherus böter 8 dal:r s. och Baggen 4 dal:r. Detta voto bijfölla alla andra sedhan.

Voterades om Edvardo:

M. Justander: Eduardus böter 20 dal:r s. m:t.

M. Axelius: Han böter 12 dal:r s. m:t.

M. Bergius: det samma.

Dn. Quæstor: Han böter 40 dal:r s. m:t.

D. Olaus: detsamma.

D. Alanus: Jag kan intet sij, at han haar giort något som straff är wärdt, uthan en wenskapz gerning haar han giort.

Rector bijföll D. Olai och Dn. Quæstoris votis. Der effter formerades denna sententia finalis:

Senatus Academicus doom, emellan Daniel Bromss kärke, och professorem D. Enevaldum Suenonium, professorem M. Simonem Kexlerum samt studenterna Eduardum Razelium, Petrum Schepherum och Nicolaum Bagge swarande, angående Erici Binningij undanflicht och bortskyndande, som desse äre angifne före, afsagd in Consistorio Majori A:o 1664 den 6 Aprilis.

Effter de skääl ad acta finnes erkänner rätten doctorem Enevaldum Suenonium till Binningij uthslippande oskyldig: men wachtkarlen Bertill Erichsson, som försummadhe sin wacht, böte 40 mark:r effter det 19 c. Tiufua balken Stadzl. M Simon Kexlerus som icke kan sig derföre befrija, at han hafuer försträkt dråparen penningar till hans flycht, böter 25 dal:r s:r m:t, halfparten till målsäganden och halfparten till de fattiga. Eduardus Razelius, som dråparen till Willam Datzon ledhsagat hafuer, böte 20 dal:r s. m:t till tweskiffes målsäganden och dee fattiga. Petrus Schepherus böter 8 dal:r s. m:t och Nicolaus Bagge 4 dal:r sammaledes till tweskiffes emellan målsäganden och dee fattige.

Den 20 Aprilis. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Thavonius, D. Enevaldus, D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Påminte Rector, ehuruwäl i sidstens blef beslutit det bibliothecarius skulle intagas för assessore i Consist. Acad., så är lijkwäl betenckeligit, om det skall exequeras förr än wij communicera det med Cancellario Academiæ. D. Olaus sadhe, det sijr så bundt uth, at det som ena gången beslutes i collegio, andra gången intet hålles. Rector sadhe, at han får blifua assessor disputerar ingen, men det frågas om wij kunna taga honom inn för än det gifues Acad. Cancellario tillkenna. Res.: Senatus beslöt, at han nu blifuer intagen och gör sin

eed. Sedhan skrifues der om till Cancellarium, huilket och skedde.

2. Beslöötz at M. Justander och M. Andreas Peträus. novus assessor, taga till sig M. Axelij och hans wederpartz acta, och extrahera dem.

3. Framkom en borgare Thomas Leipälä och angaf Mathiam Henrici för 5 dalers gäld k. m:t. Mathias nekadhe intet till gälden, uthan lofnade betala. Senatus beslööt, at han innan 14 dagars tijd skulle contentera sin creditor, hwarmed käranden gaf sig tillfridz.

4. Committerades M. Simoni Kexlero och Dn. Quæstori at föredraga öfwerheeten Academiens postulata och fordra swar på dhem.

3. Johannes Alanus kallades inn, och gjorde han juramentum amanuensis bibliothecarij.

6. Olaus Carlstadius war fulmechtigadh af kellarswen Hans Knablich, kom fram och krafde af studioso Jacobo Stadio på Knablichz wägnar 28 dal:r k. m:t, intedde der på Stadij till Knablich gifne obligation. Senatus afsadhe, at Jacobus skall betala Knablich dhe 28 dal:r innan 14 dagar effter lagh.

7. Sveno Kalliander beswärade sig och öfwer Stadium. berättandes, det Jacobus sig ännu med honom icke hafuer affunnit, ehuruwäl honom det af Senatu senast pålades, nu hafuer iag [:sadhe Sveno:] effter ampliss. Senat. Acad. befalning författat en rechning emoot honom, och protesterar solenniter på all hinder och skada, effter iag sijr min wederpartz sig ej heller nu instält hafuer.

8. Jacobus Stadius böter för stämningz försittande 3 mark:r s. m:t.

9. Simon Esküllsson gaf tilkenna, huruledes han köpte en häst af Acad. wachtkarl Knut Matzon för 18 dal:r k. m:t och betalt der på en half tunna salt för 6 dal:r. Men när iag sågh at hästen inte war om, och iag ingenstans kunne komma med honom, sende iag honom sin häst igen, den han emottog och har nu sålt bort åth en annan, derföre begärar iag mina penningar igen. Knut Matsson sadhe, at köpet skall gå fram och inte tillbaka, men kunde doch icke neka sig hafua tagit

emoot hästen igen och den bortsålt, altså sententieradhe Senat^{us} der öfwer sålunda, at Simon Eskillsson får sina penningar igen, effter Knut haar tagit igen hästen och sålt honom.

10. Catalogus stipendiariorum ifrå nyåhret 1664 och till midsommaren der näst.

Supremæ classis.

Johannes Alanus Aboëns.	Jacobus Tammelinus Finl.
Olaus Arpenius Suderm.	M. Johannes Flachsenius Finl.
Petrus Platinus Smoland.	Dn. Mathias Wagnerus Angerm.
Daniel Gyllenstålpe Finl.	Nicolaus Bagge Smoland.
Michaël Castrenius Aboëns.	Cursores Academiæ.
Dn. Petrus Wagnerus Angerm.	Johannes Wassenius Aboëns.
Simon Caroli Greek Aboëns.	Johannes Palm Ostrogothus.
Esaias Nezænius W.Gothus.	Ambrosius Nidulius.

Mediæ classis.

Henricus Blanck Aboënsis.	Gregorius Arctopolitanus.
Eduardus Razelius Sudermann.	Olaus Wallinus Smoland.
Petrus Laurentij Sudermann.	Nicolaus Svenonis Smoland.
Gabriel Josephi Neostadius.	Petrus Bodelius Smoland.
Salomon Eneberg Sudermann.	Lambertus Petri Wesmannus.
Mathias Epagius Biörnburg.	Zacharias Melovius Smoland.
Laurentius Petri Norcopensis.	Johannes Hörling Stockholm.
Andreas Kexlerus Aboënsis.	Petrus Schepherus Suderm.

Infimæ classis.

Magnus Drysenius Roslag.	Isaacus Wedbecchius Smoland.
Andreas Haquini Prytz Aboëns.	Laurentius Glazerus.
Isacus Florinus Aboënsis.	Nicolaus Grubbe Aland.
Jonas Torsk.	Laurentius Ternerus Smoland.
Johan. Johannis Collanius Finl.	Mathias Chanuti Wichman.
Nicolaus Jacobi Aboënsis.	Samuel Rydelius O.Gothus.
Israël Starbecchius Smoland.	Gabriel Erici Forselius.
Henricus Thuronius Finl.	Daniel Achrelius Aboënsis.

Den 27 Aprilis. Præsentes Rector, D. Alanus, M. Abrahamus, Dn. Quæstor, D. Olaus, D. Enevaldus, M. Justander, M. Miltopæus, M. Andreas Petræus.

1. Gaf Dn. Quæstor tillkenna, at Jören Erichsson i Jngula by och Kyro sochn uptager tu Academiens ödeshemman i samma by om $2\frac{1}{2}$ öres skatt, hemman ett, mantaal ett halfft, under 6 åhrs frijheet, nembl. ifrå midsommaren 1664 och till skatt 1670. Hans cautions män äre: Thomas Larsson i Jngula, Särkä Hans Bertillsson, Vskela Thomas Erichsson, Myllymäki Elias Matzon, Salo Staffan Eskilsson, Hiedois Lars Olofsson.

2. Begärte Rector weta, huad straff Johannes Leistenius skall fåå, som haar olofuandes reest undan arresten, och är nu först igen kommen. Johannes kallades inn och frågades, hui han understodh sig at göra det. Johannes sadhe, iag war allenast citerad för böterna, dem ladhe iag uth, Carl wachtmestare och Johannes Cursor öfwertygadhe honom at han war citerad för Johannis Monæi saak, men Leistenius sadhe sig det inte minnas. Res.: Leistenius sitter i tri dygn i prubban derföre.

3. Hans Bachster krafde af Jacobo Stadio 110 dal:r k. m:t effter Jacobi obligation. Jacobus kunde intet neeka till gålden. Parterna togho affträdhe. Senatus tog i betenckiande, det H:r Jören Borgerus hadhe skrifuit under obligationen med, men effter han hadhe allenast skrifuit under som ett witne, derföre fältes der öfwer denna doom:

Sentent.: Rätten erkänner at Jacobus Stadius fulgör sin obligation till Hans Bachster innan sool sätter fiorton dagar här effter, effter det 16 c. Rådstb. St. 1.

4. Stadz secretarius kom fram och begärte uthslag på borgmestare och rådhz wägnar emoot M. Miltopæum. Miltopæus swaradhe, iag taalte redan med borgmästaren Brochio om den saaken och meente den skulle så blifwa förlijkt. Stadz secretarius sadhe, dher om blef fuller taalt på rådstugun, men mådan det inte är någon privaat saak, fördrijsta dhe sig inte låta så falla för effter taal. Miltopæus lofuadhe förklara sig derpå skrifteligen.

5. Rector proponerade, at D. Georgius Alanus haar begärt en attest af Senatu Academico yttermehra, huru han sig förhållit hafuer uti religions stycken, sedhan tråtan begyntes emellan H:r Biskopen och D. Enevaldum. Res.: Den lofua-des honom så wijda Senatui Academico der om kan wara kunnigt.

6. Rector och professores taaltes wid om Academiens fundations bref, och wiste ingen förwist huar det skulle wara. sombliga meente at Academiae Cancellarius skulle hafua det. befaltes at leeta der effter i regal lådan uti Consistorio ecclesiastico, men det fans inte där.

7. Hoffrätz fiscalens supplication blef upläsen, han begärte Miltopæus måtte plichta för dee injurier och inuictiver, som han honom med under actionen i sina inlagor angripit hadhe. Miltopæus meente sig inga injurier honom tilfogat hafua. Rector sadhe, Dn. Collega kallade hofferättens doom falsum fundamentum etc. Senatus inrådde Miltopæo, at han talar några ord med fiscalen der om, så geer han sig tillfridz. Rector förmante och Miltopæum, at förklara sig på det fisca-len haar beskylt honom för periurio, det han skulle hafua begååt i sina inlagor, huilken beskylning en professori intet wäl anstode.

8. Det brefwet lästes up, som går till Cancellarium Academiae, at Academien finge niuta oförrykt tijende span-måhlen.

Den 28 *Aprilis* in Consistorio minori præsentas Rector. M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Framkom Sueno Kalliander, och fordradhe af Stadio betalning effter obligationen. Jacobus swaradhe sig nu betalt honom dhe 6 t:r spanmåhl, som han honom skyldig war, men at obligation lyder, iag skulle betala dubbelt, så frampt gäl-den icke blefne betalt till det datum, kom så till, at iag låg siuk för döden, då kom Sueno till mig, och hade sielf skrif-nit obligationen, den han will iag nu skall fulgöra, den må-ste iag skrifua under i min suagheet, och han höll talricken under så länge iag skref. Rector förmante dhem de wille för-lijkas, emedan hufwudh summan nästan all betalt. undantagan-des at Sueno allenast pretenderadhe sompt warit elak span-

mähl. Parterna togo afträde, och kallades åter in, frågades om dhe woro förlijkte, dhe sadhe nej, altså fältes efterföljande doom dem emellan.

Sententia: Rätten erkänner, at Jacobus Stadius erligger till Suenonem Calliandrum 2 dal:r s. m:t på hans skuldfordran, effter det 15 cap. Rådst. St. 1. och dess föruthan 1 dal:r kopp. m:t för rättegångz expenser.

2. Senatus Academicus doom emellan Johannem Monseum kärke och Johannem Leistenium swarande, angående den tuistighet dem emellan opwuxen war wid Ruowesi sochns terminerande, afsagd in Consist. minori die ut supra.

Effter dee skääl ad acta finnes, erkänner rätten at Johannes Leistenius betalar Johanni Monæo spanmähl 1 tun:a 24 capp:r, erter 7 capp:r samt penningar 3 dal:r 16 $\frac{1}{2}$ öre, för dee andra pertzelar, som han finnes öfwer sin deel hafua opburit.

3. Ernest Erichsson skraddaren kom fram och begärte ut en doom på Johannem Finsenium. Res.: Honom blef sagt, så snart han skaffar beskeedh der på, at Finsenius haar fått Senat. Acad. citation, skall han fåå domen.

4. Johannes Thomæ böter för stämningz försitiande 3 mark:r s. m:t.

Den 30 April lät borgaren Clemet Matzson werdera en studiosi böcker, som war död blifuen och honom skyldig. Biblia Joh. Marianæ et Emanuelis laa(!) Tom. I. för 7: — k. m:t. Chytræi chronol. i Thucydidem et Herodotum

8:o för	1: 16.	"	"
Dieterici Dial. Reth. etc. 8:o	2: 16.	"	"
Casmanni integritas Christianismi	2: 16.	"	"
Foxij Compend. Ethices	— 24.	"	"
Schindleri Gram. Ebræa	1: —	"	"
D. Welleri in Evang. et Epist.	1: —	"	"
Georgij Majoris in Epist.	— 24.	"	"
Conradi Dieterici Oratoria	— 24.	"	"

Dalr 17: 24. k. m:t.

Den 2 Maji. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus,

Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, Dn. Bibliothecarius.

1. Uplästes medicinæ professoris bref till Rectorem, angående Rauthelij saak. Rauthelius ladhe inn en contra räkning såsom och en supplication emoot Achrelium. Pofessori Achrelio sendes bodh, at han sig på samma räkning förklara wille.

2. Begärte Quæstor, Senatus wille göra en förmedling på några fattige Academiens bönder som icke kunna betala sin ränta, på det han kan sluta sina räkningar oppå 1663, Senatus gjorde förmedling som lengden uthwijsar.

3. Canutus Munselius kallades in, och frågades om han wille jäfua någon utur rätten, uthj den saken emellan honom på hans principals wägnar och M:m Axelium, jsynnerheet dem som woro öfuer förlijkningen. Munselius sadhe sig intet hafwa fog at jäfua någon, dhe som woro öfuer förlijkningen weta best af saakzens beskaffenhet [: sadhe han:].

4. Wachtkarlarne supplicerade om större löön. Res.: När Rector sijr öfuer saaköres lengden, blijr der något öfuer, så skola dhe fåå.

5. Mathias Epagius krafde af Johanne Rajalenio på Rectoris Scholæ wägnar i Biörnborgh, korn 8 tr, rågh 1½ t.a. Rajalenius comparerade intet, derföre skall han gåå i prubban. Senatus lofuade skrifua hans föräldrar till, och förnimma om dhe wela betala för honom, huar icke, skall doom falla i saken.

Den 4 Maji. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Angaf studiosus Benedictus Laurbecchius bookförarens ifrå Stralsund Otto Reymans gesell Christianum Geissler, för det Geissler hade tillagt och beskylt honom i sin booklåda såsom skulle han för honom en book lönligen afhendt, och ehuruwål han då uplät be:te Geissler strax i lådan at sökia, och Geissler doch ingen book hoos honom fan, eij heller för Consistorio på något sätt Benedicto öfuertyga kunde, derföre omedan be:te Geissler hade författat en palinodiam och revo-

cations skriff, derutinnan han revoceradhe sitt tilmåle såsom och deprecerade den injuriam han Benedicto i så måtto hadhe tilfogat, altså tillät Senatus honom Geissler sökia förlikning. Benedictus wille sedhan icke gå stricto jure till värka medh honom, uthan lät saken falla medh den condition, at ofttabete Geissler gifuer ifrån sig en nöjachtig revocations och deprecations skriff, och till satisfaction så stoort quantum, som Senatui behagadhe determinera. Geissler tilböd det samma, huar på de sedhan förliktes och rakte hwar annan handh för Senatu Academico. Senatus determineradhe at Geissler skulle gifua Laurbecchio en book om 2 r.dal:r till satisfaction.

2. Sedhan togz M. Axelij saak före emoot capitein Fromholt Johan Leps. M. Axelius togh affträde, och begärte at Senatus Academicus wille finaliter afhielpa den saken, at han inte må förorsakas wijdare sökia derom. Der efter refererade Rector at cardo hujus controversiæ består der uthj, om det som M. Axel kan bewijsa sigh hafwa betalt, skall afräknas utaf den summan, som i förlikningen förmåles, eller ej; nu war så discurrerat och taalt emellan goda männer på båda sidor, som öfwer förlikningen wore, at det M. Axelius haar betalt skall afdragas af dhe ellofua hundrade dal:r, som i förliknings skrifften förmåles. Men capitein will dess föruthan hafua desse 1,100 dal:r och fördenskull haar capitein skrifwit ett ord till vthj sielfua instrumentet. När iag fick sij instrumentet, sadhe iag at det ordet [:till:] är tillsatt, haar capitein åter radderat bort det, som sielfua skrifften ännu uthwijsar. Och emedan parterna på båda sidor äre tillfridz med förlikningen, derföre stäär oss till, som woro goda män, der öfwer uttyda dess sensum; och gick förlikningen uth derpå, at wij allenast skulle determinera quantum emellan M:r Axelium och capitein, huilket och skedde, och der af skulle afräknas, det M:r Axel betalt hafwer.

Dernäst togz M. Axels räkning före och examinerades der uthj opförde poster. Canutus Munselius kallades inn, och befrågades om capitein will bestå halfparten af transactions expenserne, såsom och om han hade något emoot dhe 81 dal:r, som M:r Axel haar sendt med capiteins tienare till capitein.

Munselius swarade, capitein wara till fridz med båda dhe posterne.

Den 7 Maji. Præsentes Rector, M. Abrahamus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Bleef studiosus Olaus Teegman efter leutnamptens edel och wälb:g Gustaf Smidfeltz begäran eedeligen afhörd om något taal, som war passerat i nästförledne winter på ryttmestarens Rännerfeltz barns begrafning i Somero sochn, emellan cornetten wälb:e Hans Ramss och Herr Johann Collinum cappelan vthj Lojo, angående bette Gustaf Smidfelt, och berättadhe Olaus: mädhan jag war uthe på gården, begynte cornett Ramss och Herr Johann Collinus tala sin emellan om leutnampten Smidfelt, hwarutaf dhe der till förorsakades eller hwad det war dhe j medler tijd sadhe, weet iag inte, men när iag kom inn, hörde iag Hans Ramss seja om Gustaf Smidfelt, at han war födder för än hans föräldrar woro wijgde. Frågades, om dhe woro cornett Ramssens formalier, Olaus sadhe ja. Hwadh dhe mehra taaltes wid, sadhe Olaus sig intet minnas. Frågades om han wiste nämbna någon annan som hörde på dheras taal; han sadhe Johannes Bruun war och inne, då när Ramssen och Herr Johan trätte. Sadhan kallades Johannes Brun fram, afhördes sammalunda eedeligen. Han berättade sig fuller seedt det Ramssen och Herr Johan trätte, och at Ramssen slog Herr Johan, men orden som dem emellan fölle, sadhe han sigh intet minnas, vthan dagen ther efter hafwer Herr Johan sagt för honom, at Ramssen så sadhe om Smidfelt, såsom Olaus Teegman bekende. Här af meddeltes bette Gustaf Smidfelt en copia efter begäran.

Den 11 Maji. Præsentes Rector, D. Alanus, D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, Dn Bibliothecarius.

1. Lästes den attesten up, som Senatus Academicus gifuer nu D. Alano. Professores samptl. samptykte der till, och sadhe sig aldrig annorlunda hafua förståt.

2. Proponerade Rector H:r Assessorens Gyllenstälpes begäran, at hans sån Samuel finge blifwa stipendiarius vthj Danielis ställe, efter som Daniel nu bortreesar, voterades:

Dn. Bibliothecarius: Jag har inte der emoot.

M. Miltopæus: det samma.

M. Justander: Han kommer först in infimam classem.

M. Axelius: Han kan först komma in mediam classem.

M. Bergius: Han må bijda ett åhr till dess han blir större.

Dn. Quæstor: Jag har inte der emoot.

D. Olaus: Jag önskadhe gerna han blefue hulpen.

D. Alanus: Emedan fadren haar meriterat wid Academien, derföre är inte mehra än billigt, at han får stipend. in media classe.

Magnificus Rector: det samma.

Resol.: Samuel Gyllenstålpe blifver supremus in media classe så snart Daniel Gyllenstålpe går uth.

3. Uplästes Nicolai Betulandri brief, der med han swarar på Senatus Academici citation. Rector begärte Senatus vota om honom, emedan han haar rymbdt undan arresten, och der till med swarar så schimpfligen på Senatus Academici citation: voterades:

M. Andreas Petrus: Der om skrifwes till Cancellarium.

M. Miltopæus: Min meening är, at derom communiceras med Cancellario, förr än han relegeras.

M. Justander: Wij beropa oss på constitutiones, hwad dhe förmå, och skrifwa till Cancellarium.

M. Axelius: Emedan han icke allenast haar olofuandes reest ~~ur~~ arresten, uthan och haar schimpfat Senatium Academicum med sitt brief, derföre är skäligt, at han efter constitutiones relegera in perpetuum, och skrifues der om till Cancellarium Academicæ.

M. Bergius: det samma.

Dn. Quæstor: det samma.

D. Olaus: det samma.

D. Alanus: det samma.

Rector: det samma.

Sententia: Nicolai Betulandri relegatio slås up näste söndagen, och sedhan skrifwes till Cancellarium Academicæ, at han för lägersmål står till rätta.

4. Stads secretarius kom inn och berättade, at stads magistraten haar nu gifuit efter sin prætion emoot Miltopæum, allenast han kommer i hogh dhe fattige med något anseenligt. Jnladhe dher hoos Miltopæi förklaring och deprecation.

5. Dn. Quæstor framtædde Herr Olai cappelans i Reeso attest på 7 tun:r 3 capp. rågh, at dhe för några åhr sedhan blefue bortstulne utur Reeso tijende bodh, och begärte Dn. Quæstor dhe måtte honom i räkningen goda göras och afföras. Res.: Skötz up till wijdare inquisition, kan skee tiufwen i medler tijd blifwer uppenbaar.

6. Frågade Dn. Quæstor om stipendiarij skola lijda någon afkortning för detta åhr, efter dhe ingen spanmåhl hafua bekommit. Res.: Dhe skola och huar efter sin proportion participera uthi afkortningen.

7. Bookförarens ifrå Stralsund Otto Reymans gesell Christianus Geissler begärte, at hans principal blefue antagen för Academiens bookförare.

8. M. Axelius steeg fram, och begärte at Senatus Academicus wille finaliter afdöma om alla poster vthi hans saak med capitein Lepz, efter iag är nu reus. Togh sedhan affrå dhe, der efter formerades och fältes föliande doom emellan M:r Axel och capitein Fromholt Johan Lepz.

Senatus Academicus doom emellan capiteins edel och manhaftig Fromholt Johan Lepses fullmächtige, Canutum Munselium kärande, och professoren höglärde M. Axelius Kempe swarande, angående några poster penningar, som professoren M:r Axelius upförer vthj sin förteckning uppå dhe 1,100 dal:r k. m:t, huilka han efter förlikningen, giord och uprättad den 14 Novemb. 1663, skyldig är bete capitein på hans hustrors och stufbarns wägna at betala, och dhe hafua warit strijdiga om, afsagdh in Consistorio majori den 11 Maji A:o 1664.

Efter dee skåal ad acta finnes, beståås uthj professorens M. Axelij räkning och afföres af dhe elloffwe hundradhe dal:r, som han capitein efter förlikningen skyldig är, efterföliande poster: till krigzcollegium och rådstugun i Stockholm fyrat

Register.

- A.**
- Abrahamus* Aeschilli, Ikalens., 25.
 — Abrahami Ikalens., 64, 65, 258, 468.
 — Erics, 425.
 — Henrici, 132, 423, 439, 463 ff.
 — Martini, 458 f.
 — Navonius, 158.
 — Nicolai, 3.
 — kursor, se *Monæus*.
 — pastor i Ikalis, 468.
 — skrivvare, 462, 464.
- Abram* Matsson Luonsi, bonde, 175.
 — Mårtensson, hans son, 175.
- Absolutions-öl, se Kornut.
- Academia, Marpurgensis, 446.
 — Rinthelensis, 446.
- Acander*, Petrus, Smol., 27, 32, 73, 202, 203, 243, 244, 272, 332, 339, 402, 403, 501.
- Achrelius*, Ericus, med. prof., 2, 16, 26, 31, 34, 42, 57, 62, 89, 95, 105, 111, 142, 146, 150, 151, 163, 174, 186, 191, 199, 206, 210, 212, 215 ff, 223, 238, 239, 247, 249, 256, 260, 262, 264, 266, 269, 278, 281, 282, 289, 292 f, 317—319, 328, 332, 340, 341, 347, 354, 362, 368, 371—373, 378 f, 381, 384, 399, 402, 414, 417, 420, 430, 433, 439, 440, 443, 453, 456, 457, 464, 526.
 — närvarande konsist., 7, 10, 12, 21 59, 62, (65, 67), 70, (71), (73), (77), (78), (82), 101, 103, 106, 108, 122, 153, 160, 162, 171, 173, 182, 184, 186, 190, 191, 195, 207, 208, 210, 219, 223, 233, 234, 236, 238, 240, 241, (246), 248, 266, 271, 297, 299, 303, 316—319, 325, 328, 329, 331, 333, 336, 337, 340, 341, 354, 358, 361, 365, 371, 373, 374, 377, 380, 414, 419, 423, 426, 429, 432, 435, 438, 441, 451, 452, 454, 458, 460, 463, 465—468, 479, 483, 486—490, 492, 495, 497, 503.
 — Daniel, Aboens., 491, 522.
- Acta Consistorii ang., se Consistorium.
- Adelsmän förbjudes att stå i biskopsbänken i kyrkan, 40.
- Adjunkterna vid akad. ang., 32, 39, 64, 66, 127, 134, 143, 192, 235 f., 239.
- Adliga studerande, se Studenterne.
- Ædilsembetet och sædilerne, 26, 48, 56, 62, 75, 81, 95, 124, (147), 370, (218 f.)
- Ærarium, 26, 30, 34, 124, 168, 205, 208, 223, 318, 361.
- Æjmelæus, Gustavus, 35, 42, 49, 65, 68 f, 153, 156, 158, 161, 163.
 — Jacobus, 85 f, 90.
- Æmileus, 322.
- Agneta Andersdotter, tjenstepiga, 395 f.

- Agneta*, Marcusdotter, 210 f.
- Agræus*, Claudius, 43, 46, 193 f, 214, 218.
- Agrelius*, Carolus, 132.
- Jacobus, 105, 106 f.
- Martinus, 130, 132, 137 f.
- Akademien: dess hus och byggnader, 26, 30, 36, 45, 48, 54, 56—58, 61, 62, 64, 71, 72, 95, 96, 99, 102, 103, 208, 223, 332, 409.
- ” ” förstöras af eldsvåda, 54, 56.
- dess reparation efter branden, 56—58, 62, 64, 66, 70 f, 71, 75, 81, 95, 99, 102, 103, 105, 108, 111, 124, 130, 141, 171, 197, 234, 276 f, 277, 317, 318, 357, 370, 379, 458.
- fråga om gårdsköp, 197.
- prubba eller fängelse, 31, 48, 61, 124, 129, 133, 134 f, 138, 144, (147), 148—150, (152, 153), 169, 211, 231, 310, 323, 324, 327, 338, 368, 370, 423, 425, 426, 431, 433, 449, 512.
- insatte och dömde till acad. karsar, 17, 21, 25, 30, 31, 65, 81, 120, 122, 123, 129, 131, 133, 171, 173, 174, 190, 198, 201, 212, 232, 280, 284, 316, 323—325, 330, 350, 354, 355, 406, 407, 439, 441, 464, 479, 508, (510), 518 f, 523, 526.
- insatte derstädes begära mat och kläder, 135.
- afvikelse från akad. arrest, 73, 189, 337, 344, 358, 361, 430, 523, 529, (se dessutom *Ericus Binningius*).
- karsersstraff påläggas dem som ej erlægga böter, 122, 201.
- karsar begagnadt till stall, 31.
- Akad. prubba „den gamla“ repareras till akad. fängelse 129, 368.
- ” ” ” blir fängelse för bönder och professorernes legohjon, 231, 310, 426.
- tiden när acad. skall hållas öppen, 145.
- fönster sönderslås, 204.
- fråga om konungsstol, 102 f.
- dess fundationsbref ang., 524.
- penningkista, 26.
- regalielåda, 524.
- socknar, se under socknar.
- krydd- och kålgård, 48, 371.
- boktryckeri, 1, 2, 5, 16, 24, 34, 47, 56, 82, 119, 168, 178, 199, 223, 319, 362, 392, 398, 431, 432, 475, 476.
- tryck ang., 5, 24, 26, 119, 168, 178, 199, 239, 392, 398, 475, 476.
- boklåda, 18, 210, 233, 240, 436, (526—530). (se äfv. akad. bokförare).
- bibliotek, 5, 26, 34, 72, 125, 148, 153, 167—169, 206, 223, 224, 288, 332, 343, 399, 409, 417 f., 430, 472, 475, 487, 490, (se äfven akad. bibliotekarie).
- qvarnar, 234, 257, 365.
- bokförare, 168, 177, 182, 240, 436, 530.
- bokbindare, 139, 177, 309, 409.
- boktryckare, 1, 2, 5, 118, 119, 121, 148 f., 239, 362, 398, 431, 432.
- bibliotekarie, 127, 134, 143, 148, 169, 223 f., 235, 399, 488, 489, 491 f., 504, 510, 520.
- ” hans amanuens, 490, 521.
- fogde, 38, 45, 54 f., 59, 75, 77, 82, 102, 175 f., 176, 225, 261, 311, 369, 370, 399.

- Akad. fiskare**, 183, 190, 370, 436, 449.
- **glasmästare**, 259, 261, 282, (347 ?) 362, 420.
- **murmästare**, 64, 75, 127, 130.
- **skomakare**, 131, 231, 287, 289, 293, 323, 358.
- **skräddare**, 82, 102, 110 f., 143 f., 145, 149, 151 f., 153, 154, 156, 166, 168, 170, 200 f., 318 f., 323.
- **smed**, 391 f.
- **snickare**, 24 f., 102.
- **vaktmästare**, 77, 102, 121, 142, 234, 241, 244 f., 258, 262, 263 f., 273, (Jemf. kursorerne etc.)
- **vaktkarlar**, 184, 186, 199, 236, 242, 263, 293, 310, 319, 337, 340, 362, 399, 418, 469, 485, 492, 519, 521, 526.
- **betjentes lön ang.**, 64, 96, 102, 213, 226, se äfv. a. stat.
- **betjentes folklängder**, 266.
- **konstitutioner**, 134, 152, 155 f., 177, 183, 184, 223, 278, 279, 310 f., 341, 362, 404.
- **privilegier**, 24, 80 f., 82, 88, 102, 125, (149, 154), 182, 200 f., 238, 241, 248, 249, 260, 309, 357, 419.
- **domsrätt**, 65, 80 f., 271.
- **stat o. aflöning**, 10, 19, 31, 40, 42, 43, 60, 64, 72, 74, 96, 102, 105 f., 169, 183, 208, 213, 221, 223, 226, 234, 257, 294, 309, 318, 332, 361, 414.
- **fiskus**, 16, 32, 42, 45, 57, 61, 105, 113, 119, 124, 130, 134, 178, 179, 184, 186, 196, 199, 224, 256, 277, 286, 288, 320, 341, 344, 347, 355, 361, 409, 451, 456, 485.
- **ränta**, 36, 38, 40, 43, 54, 75, 77, 82, 125, 175 f., 234, 262, 309, 311, 323, 344, 357, 365—368, 369, 373, 392, 400, 404, 418, 448 f., 456 f., 458, 466, 474, 479, 480, 483, 526.
- Akad. hemman o. bönder**, 32, 34, 36, 38, 54, 58, 59, 75, 102, 125, 148, 168, 171, 175 f., 179, 206, 208, 225, 228, 231, 234, 237, 261, 262, 276 f., 285 f., 287 f., 288, 294, 299, 344, 361, 365, 368—370, 400, 404, 448 f., 456, 463, 468, 474, 479, 480, 483, 489, 492, 523, 526.
- **tiondespanmål, bodar och kyrkoherbergen**, 223, 369, 456 f., 458, 483, 487, 524, 530.
- **bötespenningar ang.**, 26, 31, 32, 122, 133, 134, 137, 141, 150, 152, 153, 166, 169, 170, 175, 179, 197, 201, 221, 224, 226 f., 228, 238—240 f., 247 f., 248 f., 250, 274, 280, 282, 283, 310, 343, 361, 427, 431, 442, 456, 491, 504, 526.
- **böter, ådömda**, 4, 8, 15, 17, 21, 30, 31, 37, 42, 44 f., 70, 75, 91, 98, 105, 107, 110, 117, 119, 120, 133, 138, 139, 141, 150, 151, (152, 153, 156), 157, 171, 174, 179, 181, 186, 188, 189, 191, 196, 200, 210, 211, 212, 213, 222, 231, 232, 234, 239, 266, 268, 269, 275, 290, 292, 325 f., 328, 332, 354, 356, 359, 377, 379, 390, 391, 395—398, 401, 410, 411, 421, 422, 429, 430, 433, 440, 441, 444 f., 449 f., 460, 465, 485 f., 488, 490, 498, 500, 502, 506, 516, 519—521, 525.
- **anhåller om källarefrihet**, 183, 257, 311, 318, 458.
- „ „ **tullfrihet på papper**, 346, 458.

- Akad. anhåller om frihet på postpenningar, 311.**
- „ „ rätt att få föra in främmande drycker, 183.
- erhåller tionde af arf, 62.
- i rykte för svartkonst, 315.
- förskjuter medel till students begrafning, 105.
- postuler hos regeringen och riksdagen, 19, 91, 97, 105 f., 162, 183, 213, 223, 234, 252, 311, 458, 460, 521.
- ombud till regeringen och riksdagen, 184, 223—225, (227), 278, 294, 310 f., 521.
- Alanus, Daniel Andreæ, 333.**
- Georgius, d:r, prof. theol. derjemte past. i Åbo, 34, 67, 71, 77, 100, 112, 130, 142, 146, 147, 150—152, 163, 165, 166, 168, 171, 174, 176, 192, 194, 199, 200, 201, 212, 213, 218, 219, 239, 241, 245, 246, 249, 252, 254, 260, 268, 269, 277, 278, 287, 288, 290, 292, 293, 303, 314, 318, 319 f., 321, 325, 332, 343, (348), 350, 352, 356, 359, 363, 372, 373, 377, 379, 382, 383, 385, 392, 396, —398, 401, 414, 418, 426, 429, 431, 433, 443 f., 448, 453, 457, 458, 460, 465, 479, 504, 505, 509, 510, 514, 515 f., 517, 519, 520, 524, 528, 529, 531.
- närvarande i konsist., 1, 2, 4, 7, 10, 12, 17, 21, 24, 59, 62, 70, (71), (73), (78), (82), (89), (95), 99, 100, 103, 106, 108, 111—113, 122, 124, 125, 151, 160, 162, 165, 166, 169—171, 173, 176, 179, 182, 183, 191, 193, 195, 196, 199, 200, 206, 208, 210, 214, 218, 220, 223, 235—238, 240, 241, 245, 246, 248—251, 254, 258, 266, 271, 277, 281—283, 285—287, 289, 292, 297, 299, 302, 303, 309, 310, 312, 317, 319 —321, 323, 325, 328, 329, 333, 336, 337, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 353, 357—361, 371, 374, 380, 383, 384, 387, 389, 391, 396, 400, 402, 405, 407, 408, 410, 411, 413, 419, 423, 428, 432, 435, 441, 445, 448, 451, 452, 454, 458, 479, 483, 486—492, 496, 497, 503, 508, 510, 513, 517, 520, 523, 525, 526, 528, 531.
- Joh. Georgij, Aboens., 202, 203, 243, 244, 272, 320, 332, 402, 403, 450, 484, 490, 521, 522.
- Album för proff. och studd., 7.**
- Aldrovandi historia animalium, 343.**
- Alexander Simonis, 507 f.**
- Allenius, Johannes, 138, 139, 144, 159, 267, 279, 330, 331.**
- „ Finl. 202, 203, 243, 244, 272, 332, 402, 403, 450.
- Almannus, Andreas, 507 f.**
- Amanuens för akad:s sekreterare, 317, 323, 325, 341, 344.**
- Ambrosius Georgij, 290 ff.**
- skomakare, 385, 386, 412, 415, 416.
- Amund Nielsson, boktryckare, 1.**
- Anberg, Jonas, 135.**
- Anders Anderssons hustru, 153.**
- Bengtsson, arrendator, 412, 414, 494.
- Eliasson, 389, 430.
- Eriksson, 366.
- Ingevaldsson, vaktmästare, 9 f., 11, 27 ff.

- Anders Jakobsson*, kammarfiskal, 79, 82, 85.
 — *Jönsson*, 210.
 — *Jörensso*n, 219.
 — *Pedersso*n, dräng, 485.
 — *Persso*n, 104.
 — skräddare, 152, 153, 166, 167.
 — tjenare, 395.
- Andreas*, past. i Kumlinge, 236.
 — (Nycopensis?) rector scholæ, 62, 132.
 — *Bengtsson*, 368, (= *Anders Bengtsson*?)
 — *Haqvini*, Aboens., 139.
 — *Henrici*, 158, 260, 270 f.
 — „ *Aboens.*, 195 f.
 — *Jacobi*, 3, 78 f.
 — „ *Aboensis*, 193, 196, 197, 199 f., 214, 224, 225.
 — *Johannis*, Nyland., 64, 65, 68 f.
 — *Jonæ*, 507 f.
 — *Magni*, 430.
 — *Matthiæ*, Neostad., 188 f.
 — *W. Goth.*, 139.
- Anna*, hustru, 216.
 — *Jöransdotter*, 335.
- Annikka Jöransdotter*, 369, 407, 408.
- Anthelius*, Johannes, prest, 284, 298.
- Anxelius*, Daniel, Smol., 202, 203, 243, 244, 272, 298 f., 332, 402.
- Appelgren*, 374.
- Appellation från Sen. academici dom, ang., 271, 516, 518.
- Arctopolitanus*, Gabriel, (28?), 65, 183, 465 f., 467.
 — *Gregorius Gregorii*, (28?), 74, 79, 85 ff., 89, 90 ff., 101, 103—108, 110.
 — (*Georgius*), Finl., 203, 243, 244, 272, 319 f., 333, 403, 450, 484, 522.
- Arenius*, Petrus, 225—227 f., 231—233.
- Arfs- och testamentsfrågor*, 62, 106, 109, 116, 141, 144—145, 172, 275, 285 f., 361, 382, 450, 513, 514 ff., 530 f.
- Argenius*, Olaus, 45, 46.
- Aronius*, Martinus, 39, 232.
- Arpenius*, Olaus, Suderm., 202, 203, 243, 244, 272, 332, 339, 402, 403, 450, 484, 522.
- Arrhusius*, Johannes, 492.
- Artes magicæ*, se svartkonst.
- Arvidus*, Choralis i Åbo, 80.
 — *Henrici*, Karkkuens., 36, 202, 203, 243, 244, 272, 332, 402, 403, 450.
 — *Magni*, Smol., 23, 73, 143, 223, 243, 244, 263, 272.
- Aurelius*, Nicolaus, Suderm. 120, 137, 138, 140, 152, 154, 156, 157, 158, 202, 244, 272.
- Azelius* *Henrici*, 16.

B.

- Bachster*, Hans, 523.
 — *Jakob*, 299, 335.
- Bagge*, Nicolaus, Smol., 339, 340—344, 349, 355, 402, 403, 436 ff., 449, 450, (455), 484, (498), 500, 506, 511, 519 f., 522.
- Bakuguspenningar* fordras af professorerna, 210.
- Bark*, Johannes Nicolai, 500, 507 f.
- Barthollus* (*Berthollus*) *Erasmi*. 43.
 — *Georgij*, 325 f.
 — *Michaelis*, 339, 430.
 — *Simonis*, 233 f.
- Beata Andersdotter*, fr. Vånå, 422.
 — *Jörensdotter*, 215—218.
- Becchius*, Johannes *Erici*, 423—426 f., 429, 430, 432, 439 f., 442, 450, 456, 462, 464, 465.
 — *Petrus*, 203, 243, 244, 272.

- Becker, Augustus Johann*, bokfö-
re, 210, 233.
— „ „ „ hans tjemare 233.
Begrafning, 258, 293, 298, 528.
Belterus, Carolus Matthiæ, 320 f.,
322 f., 325, 327 f.
Bengt Clemetsson, bonde, 261.
— Joensson, 346, 435.
— „ köpman, 341.
— Persson, 497 f., 501.
— bakare, 345. — Hans piga 345.
— skomakare, 307.
— sämskmakare, 321.
— tullskrifvare (Tull-Bengt) 187.
Bengt-Heikki, hans ryttare, 216.
Berent Riggertsson, 161, 367.
Bergens port, 322.
Bergh, Lårentz, 106, 477, 481.
Bergius, Matthias, pastor, 319.
— Olaus, 48.
— Petrus, lingv. prof., 4, 5, 7,
8, 19—21, 25, 30, 34, 45, 48,
57, 62, 64, 67, 71, 95, 98, 102,
103, 108 f., 111 f., 124, 125,
136, 141, 142, 146, 147, 150
—152, 154, 156, 163, (rekto-
rat: 165—222), 176, 177, 183,
223, 224, 227, 229, 230, 238,
245, 246, 248, 249, 251, 257,
260, 266—269, 271, 275—278,
288—591, 296, 313, 315, 319,
322, 323, 327, 331, 332, 336,
337, 343, 345, 346, 350, 351,
354, 356, 357, 359, 361, 362,
368, 372—374 f., 378 f., 392,
393, 397—401, 414, 417, 420,
426, 448, 451, 453, 456, 458,
464, 470, 472, 485, 492, 494,
499, 502, 514, 515, 518, 519,
529.
— närvarande i konsist. 4, 7,
10, 12, 18, 21, 24, 59, (65, 67),
(71), (73), (77), (78), (82), (89),
(95), 99, 101, 103, 106, 108,
111, 113, 117, 122, 124, 125,
151, 153, 154, 160, 162, 223,
225, 228, 231, 233—288, 240,
241, 245, (246), 248, 250, 251,
258, 261, 264, 266, 271, 273,
274, 275, 277, 281—283, 287,
289, 292, 294, 297, 299, 302,
303, 306, 308—310, 312, 316,
318, 319—321, 323, 325, 328,
329, 331—333, 336, 337, 340
—342, 344, 346, 348, 350, 354,
355, 359—361, 365, 370, 371,
373, 374, 377, 379, 387, 389
—391, 395, 396, 400, 402, 405,
407, 408, 410, 411, 414, 419,
445, 448, 452, 454, 456, 458,
460, 463, 465—469, 472, 474
—476, 479, 483, 486—492, 496,
497, 499, 501, 503, 513, 517,
520, 526, 528, 531.
— hans hustru, 20, 24.
— Petrus Jonæ, Smol., 393 ff.,
427.
Berking, Olof, hofrättsassessor, 311.
Bertil Bertilsson, 425 f.
— „ borgare, 457.
— Eriksson, vaktkarl, 388, 519,
520.
— Jönsson, akad. bonde i Mou-
hijärvi, 448.
— Knutsson i Karkkuby, hans
hustru, 175.
— i Karviais, bonde, 158.
— sadelmakare, 172.
Betulander, Nicolaus, W. Goth., 284,
354, 388 f., 397 f., 413, 436 ff.,
450, 455, 457, 460—462, 494,
512, 529.
— Olaus, 354.
Betulinius, Petrus, 1.
Bilsten, Carolus, 8, 9, 11, 17, 172 f.,
173 f.
Binningius, Ericus, Neric., 27, 46,
73, 137, 139, 157, 173, 202.

- 203, 243, 244, 272, 332, 336.
 —341, 343 f., 355, 419, 420,
 422, 428, 436 ff., 454 ff., (457),
 463, 471, 472, 477, 486—488,
 490, 496—498, 500, 502, 506
 —508 f., 511 f., 544, 518—520.
- Birgitta* Matsdotter, 169.
- Biakopen i Vexjö, 115.
- Biakopsbäncken i kyrkan, 31, 40.
- Biskopsprebende blir Pargas soc-
 ken, 276.
- Bjur*, Ericus, pastor, 400.
- Blank*, Henricus, 292, 302, 306, 415.
 — " Aboens., 204, 243,
 244, 272, 333, 403,
 451, 484, 522.
 — Jonas, 292.
- Blasius*, stolmakare, 233.
- Blohm*, Simon, 374 f., 377.
- Bodelius*, Petrus, Smol., 204, 243,
 244, 333, 393 ff., 403, 451,
 484, 522.
- Boghe*, Gustavus, 31, 36.
- Boklåda i Åbo, se Acad. boklåda.
- Bonæus*, Ericus, skrifvare, 499.
 — Laurentius, 29, 36.
- Bondhe*, Gustaf, 183.
- Borgerus*, Jören, 523.
- Brahe*, Margreta, fru, 342.
 — Per, greve, akad. kansler:
 bref, utslag, rekommendatio-
 ner m. m. från Per Brahe,
 1, 4, 20, 25 f., 41—43, 47, 48,
 57, 61, 62, 65, 70, 72, 88, 96,
 97, 101, 131, 193, 209, 213,
 218, 221, 236, 249, 252, 257,
 281, 284, 311, 320, 336, 349,
 361, 408, 410, 411, 419, 428,
 452, 454, 460, 465, 474, 477,
 483, 487, (488), 489, 492, 504,
 505, 510.
 — bref och frågor hänskjutna
 till Per Brahe, 2, 10, 16, 20,
 26, 40, 41, 43, 53, 57, 64, 70,
 72, 91, 94, 97, 106, 127, 130,
 131, 166, 168, 171, 197, 200,
 209, 223—226, 228, 234, 238,
 239, 249, 250, 254, 259, 261,
 263, 280, 311, 316, 317, 340,
 349, 353, 357, 370, 382, 384,
 387, 400—402, 418, 430, 451,
 453, 454, 457, 466 f., 473, 481,
 483, 487, 489, 494, 495, 508,
 521, 524, 529.
 — Per Brahes konterfej till
 Acad., 226.
- Bref, som icke är underkrifvet af
 fakulteternas dekaner, är olag-
 ligt, 101.
- Brennerus*, Henricus, 500.
 — Jacobus, 418, 500.
- Brita* Brosiusdotter, hustru, 157.
 — Clemetadotter, hustru, 360.
 — Eriksdotter, Academieskråd-
 dare enka, 145.
 — Grelsdotter, 388.
 — Hansdotter, borgared:r från
 Åbo, 6 ff.
 — Jakobsdotter, 108 — Figa.
 432.
 — Johansdotter, 350.
 — Larsdotter, hustru, 355.
 — Thomasdotter, 189.
 — hustru, 391.
 — krögerska, 185.
- Brobergh*, tullinspektör, 407, 487.
- Brochius*, 28, 143.
 — Carolus, 134, 142, 149, 319 f.,
 396.
 — Laurentius, syndikus, sed.
 borgmäst. i Åbo, 80 f., 82 f.,
 88, 104, 109, 205, 523.
 — Magnns, 139, 319, 396, 450.
- Brochenius*, Zacharias, boktryckare
 i Strengnäs, 190.
- Brunnerus*, Petrus, 449, 494.
- Bruun*, Johannes, 14, 15, 528.
- Bruus*, tjenare, 204.

- Brygghus*, fråga om för Akad:s räkning, 250, 271, 275.
- Brynolf*, (Brynel), h:r, 54, 60, 63, 67.
- Bröllop, 68, 167.
- Bröllops- och grafskrifter, ang., 57, 362, 431.
- Brömse*, (Broms), Jören, kammar-skrifvare, 242, 251, 436, 477, 486; se för öfr. *Binningius*, *Ericus*.
- Daniel, 432, 486 f., 487 f., 488, 490, 496 f., 498, 500, 502 f., 506 f., 511—514, 518—520.
- Buller*, se *Kalliander*, *Sveno*.
- Burgman* (Purmerus), *Johannes*, 129—133, 140—142, 145—147, 210, 246 f., 259, 269.
- Buska*, *Bertil*, borgare, 113 ff.
- Bänkrum i kyrkan, 20, 24, 31, 40, 278, 282, 303, 354, 365, 398, 399, 417, 488, 489, 491 f., (493, 495), 501, 504 f., 510 f.
- Böcker, 2, 51, 52, 129, 178, 179, 234 f., 265, 267, 298, 303, 343, 437, 445 ff., 454, 463, 469, 472, 474, 491, 525.
- Böcker, underkastas censur, 385, 400, 408.
- Börger*, (von), *Henricus*, 115, 116, 118, 119 f., 120, 172 f., 173 f.
-
- C.**
- Cabbala Michaëlis Paletz*, 51, 52.
- Cajanus*, *Gustavus*, 407, 409.
- Calendarium*, 2.
- Calliander*, (*Calliander*), se *Kalliander*.
- Cantzelius*, *Johannes Petri*, 65, 73.
- Canutus Stephani*, 202.
- Carl*, h:r, hans enka, 385 f.
- (*Kyrenius?*), kapellan i finska förs:n i Åbo, 316 f.
- Carl*, *Bertilsson*, Akad. vaktmästare, se *Flesk*.
- *Simonsson*, 51.
- Carolus Gustavus*, konung, 206.
- *Henrici*, 507 f.
- *Johannis*, 139, (506?).
- *Matthias*, 207, — hans moder, 207.
- *Sigfridi*, 81, 86 f., 101, 103 ff., 110, 147.
- *Simonis*, 457.
- Carlander*, *Johannes*, 531.
- Carleborg el. Nykarleby stad, 94, 145 f.
- Carpelan*, *Lars*, 501.
- Carpen*, *Jakob*, 388, — hans piga, 388, — hans port, 388, 397.
- Carlstadius*, 259.
- *Olaus*, 521.
- Carser, se under *Akademin*.
- Carstenius*, *Henrik*, 289.
- Castrenius*, *Michaël*, *F.*, *Aboens.*, 57, 203, 204, 243, 244, 272, 333, 402, 403, 450, 484, 522.
- Catechesis Terserii*, 445 ff., 454, 474.
- Cathedra suprema*, ordning om, 130.
- *media*, d:o 130.
- Causpellinus*, *Jacobus*, 369.
- Censur, ang., 385, 400, 408.
- Charta sigillata* åläggdes *Akademin*, 342, 343.
- Chim*, *Jöran*, Akad. snickare, 210, 219, — hans enka, 210 f. — hans son, 219.
- Choronander*, *Gabriel*, 194.
- Christiernus Georgii*, 480.
- Christina*, drottning, 200, 234, 240, 279.
- Citation, spertel vid citation uppbär kursor, 37.
- försittande, 105, 157, 189, 215, 220, 231, 233, 257, 258, 263, 266, 284, 288, 299, 316, 377,

- 457, 460, 462, 464, 480, 498, 521, 525.
 „*Clavis Salomonis*,“ 298, 301 f, 304 f, 307, 309, 312 f., 319.
Clas Henriksson, korpral, 188, 355.
 — kopparslagare, 359.
Claudius Andreæ, 81, 85, 87, 102, 103, 110.
Clavenius, Petrus, 406 f., 427, 428, f., 430, 449, 460.
Clemet Matsson, borgare, 501, 525.
 — Månsson, (Mårtensson), Akad. skraddare, 143 f., 149, 151—154, 166 f., 168, 170, 241, 274, 319, 323.
 — i „lill Vallis,“ bonde, 237.
Clodinus, 28.
 — Sveno, 2, 32.
Cnut Matsson, vaktkarl, 184.
 — Mårtensson, vaktkarl, 324, 388, 423.
 — dräng, 216.
 — guldsmed, 154 f., 186.
Collainen, Michael, 52.
Collanius, Johannes Johannis, Finl. 484, 522.
Collat, Ericus, 454.
Collegia privata etc., 233, 284, 405, 407 f.
Colliander, Arvidus Magni, Smol., 332, 402, 403, 450, 484.
 — Zacharias, 188.
Collinius, (Collinus), Andreas, 500.
 — Gustavus, 507 f.
Collinus, Johannes, kapellan i Lojo, 528.
Coloander, Bertill, postmästare, 277 f.
Comædia, 283, 337, 389, 363 f., 369 f., 436 f.
Consistoriates, ang., 95, 101, 176, 179, 180, 237 f., 255 f., 259, 399, 510 f.
Consistorii disceptationerna spridas ut mot förbud och juramen-
 tum 176, ordning om desamma, 180.
 — arkiv, 5.
 — acta, 179, 346.
 — sammanträdena efter branden, 56.
Consistorium, ang., 59, 492, 510 f. 520.
 — Acad:cum förskingras genom pesten, 99.
 — suspension från, 471.
 — tumult och oljud i, 127, 128.
 — majus, ordning om dess sammanträden, 179.
 — minus, ang., 19, 179; assessorer derstädes, 199, 368.
 — ecclesiasticum, dess ombud till riksdagen, 1, 183.
Corps de garde (Kortgardet) 27 ff. (30—31), 257, 290, 328, 330, 331, 427—431.
Costenius, Matthias, 478.
Crantzfeldt, major, 277 f.
Creutz, Ernest Johan, landshövding i Helsingfors, 177, 481.
Curio, Henricus, 177.
Cygnelius, Olaus, 427—430. 449.

D.

- Dahlman* Michael, 333.
Daniel, 54, 120.
 — Andreæ, 236.
 — „ Alandus, 403.
Dansk, Jöran, borgare, 84.
David Sigfredsson, 12.
Dawitsson, Wilhelm, 436 ff., 454 ff. 471, 479, 503, 507, 511 f. 520.
Dedikation, ang., (5), 431, 432.
De fattiges föreståndare, (378) 396.
Deinert, (Degner), Pål, stadsbaldare, 73, 80, 91, 406, 410.
Dekanatet, 61, 136, (148, 154). 194,

- 225, 226, 288, 293, 294, 363, 401, 431, 432, 448.
- Deposition, ang., 30, 61, 76, 336 f., 444.
- Deposituren, 26, 33, 45, 61.
- Disciplinsmål: absolutionsgästabad och kornut, se Kornut.
- barnamord, 215 ff.
 - dråp och mansvåda, 417, se dessutom *Binningius*, *Ericus*; *Nicolaus* *Erici*; *Portulinus*, *Carolus*; *Eschillus* *Laurentii*; *Henrik* *Staffansson*.
 - duell, utmaning till, 129, 132.
 - fönsterinslagning och våldsverkan, 8—11, 14, 15, 17, 25, 29, 100, 154 f., 172 ff., 184 ff., 187, 188, 195, 204, 205, 207 f., 211 f., 412, 414, 415 f., 416 f., 487.
 - lägersmål och lönskaläge, 6 ff., 113, 117, 169, 179, 188, 195 f., 196, 199 f., 213, 220, 221 f., 231, 232, 239, 256, 260, 270 f., 274, 278, 279, 284, 350, 355, 356, 395 f., 426, 433, 468, 477—481 f., 485 f., 488, 494, 529.
- Disciplinsmål: pasquil, 136 f., 138, 140, 144, 154, 162, 178, 286 f., (486 f.)
- penalism, 280.
 - för missbrukande af Akademiens sekret, 493, 499 f.
 - inbrott, 431.
 - kyrkoförargelse, 493 f., 495, 501 f.
 - slagsmål och skällsord, okynne, gräl, nattlopp och nattstoj, oljud, oqväden, hemgång, tumult och excesser, m. m. 3, 4, 6—10, 13—15, 19—21, 25, 27—30, 32, 34—36, 37, 39, 41, 44—46, 49 f., 53 f., 60 f., 62—69, 73, 75 f., 78 ff., 82 ff., 89 ff., 101—108, 110—113, 115—123, 127, 128, 130, 132, 133, 139, 140, 146, 148, (150), 167, 170—172, 178, 180 f., 185 f., 187—191, 198, 199, 204, 210 f., 234, 241, 257, 258, 262, 267, 268 f., 273—275, 279, 280, 284 f., 287—290, 319 f., 321, 322 f., 325, 326, 328, 329, 336, 345—348, 354, 355, 357—360, 384, 387 ff., 390, 391, 393 ff., 399 f., 405—407, 409—413, 415, 416, 490, 421, 423—427, 429, 432—434, 438—442, 444, 549, 458—464, 479, 480, 483, 493 f., 495, 501 f., 503, 507 f., 528.
- Disciplinsmål: stöld och tjufveri, 128, 140, 143, 254 f., 259, 265, 267, 278, 312, 352, 460, 473, 530.
- svartkonst och olodiga konst(er), (3), 51, 52, 53, 55, 57, 292, 295—301, 307—310, 312—318, 333, 334.
 - landsköp: tobak, 247, 490.
 - särakilda tvister och disciplinsmål, 11—13, 21 ff., 43, 50, 81, 108, 109, 113 ff., 116, 128—133, 136, 137, 140—147, 151, 157, 158, 160, 167 f., 186, 195—196, 234, 235, 250 f., 259 f., 265, 267, 268, 275, 279, 285 f., 306 f., 323, 328, 334, 336, 362 f., 365, 370—381, 383, 406, 413, 435, 473, 474, 493, 495, 508, 513—517 f., 521 f., 524, 525.
- Disputationer, deklamationer, orationer, m. m., 1, 7, 12, 24, 31 f., (33), 47—49, 61, 72, 130, 148, 152, 177, 214, 240, 271, 279, 347, 399, 400, 429, 446 ff., 465 f., 466 f. (513).

- Djeknehjelpen, anslag deraf till akad. reparation, 70, 103.
- Domqval, 498, 499, 501, 505 f., 509 f. 510, 513, 514 ff., 523, (524), 530.
- Drake*, Kirstin Eriksdotter, 94, 531.
- Dreselius*, Nicolaus, 185 f.
- Drysenius*, Magnus, Rosl., 333, 403, 404, 450, 451, 484, 522.
- „ Laurentii, 43, 48.
- Duell förbjudes genom kongl. plakat, 428.
- Duscæus*, Jonas, 113, 115.
- Dårde* Larsdotter, hustru, 352.
- Dömd till lifvet, 218, 316.
- Döpner*, Martinus, 132, 198, 287, 289 f., 427, 428 f., 430, 433, 444, 449, 461 f.
- E.**
- Edvardus* Andreæ, Suderm., 204, 244, 272, 333.
- Eek*, Jonas, 444.
- „ Petri, 32, 46.
- Eekeroot*, Johan, 450.
- Eenebohm*, se *Enebohm*.
- Enhörningh*, Ericus, 464.
- Efemerider*, 2.
- Ekman*, Jacobus, 431 f., 434, 438.
- Casper, 531.
- Ekmannus*, Ericus, Aboens., 5 ff.
- Elaus* Adolphi, Wesm., 202.
- Elenchus prælectionum*, se *Föreläsningar*.
- Elers*, Frederich, bokbindare, 13 ff., 108, 139, 177, 479.
- Elias* Andreæ, 244, 272.
- Eschilli, 434.
- Jönsson, bokhållare, hans enka, 151, 153, 461, 462, 464.
- Joensson, 425.
- Matsson Myllymäki, bonde, 523.
- skräddare, 25, 125—128, 144, 155, 156.
- Elin*, kona, 479, 480.
- Elisabet*, hustru, 344.
- Elise*, hustru, 367.
- Elmegren*, Andreas, 46.
- Elsa*, kanngjntare-enka, 441 f.
- Emporagius*, Ericus, d:r, 258.
- Enckel*, Christoffer, 365.
- Eneberg*, (Enebergius), Salomon, Suderm., 237, 272, 280, 333, 363, 364, 369 f., 387 f., 397 f., 403, 404, 451, 462, 484, 488, 497, (498), 500, 512, 522.
- Enebohm*, Georgius, 409.
- Eneköld*, Engelbrekt Nilsson, 131, 493.
- Johannes, 493 f., 495, 501.
- Engelbrecht* Johansson, 285.
- Eolenius*, Henricus Thomæ, 244, 272, 292, 295—319, 331, 334.
- Epagius*, Matthias, Bjorneburgens., 161, 333, 403, 404, 451, 484, 500, 522, 526.
- Ericus*, Carolus, Suderm., 16.
- Ericus*, 168.
- Abrahami, Nyland., 73.
- Andreæ, 81.
- Clementis, 286.
- Fransisci, 180, 335, 425.
- Gabriellis, 202, 226.
- Georgii, 27, 29.
- Holmenius, 432, 262 f., 464.
- Johannis, Kangasalens., 286.
- Marci, 36, 108, 109 f., 116 f., 122, 141, 145.
- Matthiæ, 430.
- Michaelis, Kyrkslätstens., 51, 53.
- Simonis, 170 f.
- pastor i Föglö (*Portulinus?*), 53, 98.

- Erik Abrahamsson*, bonde fr. So-
talais, 390.
— *Andersson*, 104.
— *Bertilsson*, stadsvaktm., 368.
— *Johansson*, 192, 331.
— *Jonsson*, 531.
— „ rådmän i Åbo, 60, 66 f.
— „ skrivare, 259 f., 270.
— *Larsson*, 368.
— *Matsson*, 20, 175. — *Erik*
Matssons källare, 39.
— *Michellsson*, 368.
— *Mårtensson*, skräddarepoike,
274.
— *Simonsson*, Akad. fogde, 55,
59, 228, 261, 276, 311, 365,
371, 456.
— (Nicolai), pastor i Nykyrka,
12 f.
— källarmästare, 216.
— målare, 131, 220, 363 f., 364,
369 f. — *Erik* målares hustru,
140.
— i Tillilä, borgare (skräddare),
273, 454.
Ernest Eriksson, skräddare, 495,
498, 525.
Esajas, West. Goth., 139.
Eschillus (Ambrosii), pastor i Ha-
likko, 275.
— *Erici*, 531.
— *Laurentii*, 52 f.
Eskil, Jakobsson, dräng, 485.
— *Matsson*, 22.
— *Mårtensson*, 432.
Eurentius, Jacobus, 12.
Ewarp i Danmark, svenskarnes hög-
qvarter, 101.
Evert Sigfredsson, borgare, 284.
Examen, se Föreläsningar.
- F.**
- Fabricius*, Æschillus, Smol., 73,
162, 202, 203, 243, 244, 272,
323, 333, 358, 402, 468.
Fabricius, Johannes Andreæ, 189
f., 191.
— *Matthias*, 190.
Falander, Ericus, 122 f., 139, 415,
421, 434, 440 f.
— *Isacus*, 73, 202, 203, 243, 244,
272.
Falck, Johannes Erici, 347 f., 354.
Fant, Isacus, 500.
Farelius, Matthias, 156, 205.
— „ sekret. amanu-
ens., 323, 325,
329, 333, 341.
— *Matthias Benedicti*, 81, 88,
90, 101—107 f., 110.
Favorinus, Ericus, 16, 120, 187 f.,
202, 203, 243, 244, 468.
— *Johannes*, 468.
Ferier, se Föreläsningar.
Ferlinus, Laurentius, 139.
Fernelius, Laurentius, 312.
Figrélius, præceptor reg., 227.
Filosofiska fakulteten, 468, 469.
Finnonius, Johannes, 280.
Finsenius, Johannes, 463, 469, 475,
477, 483, 490, 491, 495, 498,
525.
Finska församlingen i Stockholm,
258, 454.
Finska kammreren i Stockholm, 74.
Fix, Peter, bardskärare, 89.
Flachsenius, 44.
— *Jacobus*, Finl., adj. i fil. fak.,
akad. notarie. 27—29, 31, 127,
134, 142, 147, 192, 235 f., 238,
239—241, 246, 248, 250, 251,
256, 259, 262, 263 f., 266, 270,
273, 280, 282, 299, 302, 306,
317, 327, 329, 337, 341, 347,
354, 361—363, 365, 398, 404,
422, 423, 430, 463, 469, 479,
485, 491, 508, 514, 522.

- Flachsenius, Johannes*, Finl., 28, 203, 248, 244, 267, 272, 330, 333, 402, 403, 450, 484.
- Fleming, Herman*, kammarpresid., 182, 183.
- Flesk, Carl Bertilsson*, akad. vaktmästare, 6, 29, 50, 102, 134, 142, 149, 204, 234, 241, 244, 262, 263 f., 264, 273, 274, 275, 290, 319, 321, 322 f., 355, 362, 384, 389, 406, 423, 427, 442, 451, 469, 498, 500, 523.
— Johannes, akad. skräddare, 82.
- Flognander, Olaus Andreæ*, 46.
- Florinus, 44.*
— Arvidus, 367, 507 f.
— Christophorus, Hauhoens., 74, 79 f., 85 f., 89, 90 ff., 101, 103 ff., 110.
— Ericus, (Henricus?) 13 ff.
— Henricus, (13 ff?) 49, 54, 65, 68, 108, 146 f.
— " Finl., 202, 203, 243, 258, 263.
— Isaacus Arvidi, Aboens., 395, 400, 404, 451, 484, 507 f., 522.
— Jacobus, 507 f.
— Thomas, 184, 187, 348, 355, 449.
- Fock, Johan*, 29.
- Forbus, general*, 321.
- Forlosenius, Josephus*, 28.
- Forlundius, Johannes*, 40.
- Forselius, Gabriel Erici*, 522.
- Forsenius, Johannes*, 14, 15, 42, 49.
- Forsman, Andreas*, 100.
- Forsman, Erik Andersson*, 188.
- Forstadius, Arvidus*, 51, 52.
- Fortelius, Gabriel*, 434, 440 f.
- Frachsenius, Johannes Matthiæ*, 118, 129, 159, 203, 233, 243, 244, 338, 343, 345, 346, 348, 355, 437, 445, 455, 471, 472, 477, 508 f.
- Francisw, Ericus*, 257.
- Franck, Christoffer*, 219, — hans son, 358.
- Frantsila, Simon*, borgare, 458 f.
- Fredericus Georgii*, 454.
- Fris, Nils Mårtensson*, bergare, 287.
- Frisenius, Johannes*, 411.
- Frisius, Samuel*, konrektor i Åbo skola, 109, 122, 296, 377.
- Frost, Lars*, 36, 37.
- Föreläsningar, öfningar, examina
m. m., 3, 7, 16, 18, 30, 31, 36, (41), 42, 48, 50, 56, 61, 64, 66, 72, 81, (95), 100, 108, 109, 113, 121, 124, 127, (128), 131, 132, 142, 152, 154, 157 f., 166, 171, 182, 191, 200, 214, 219, 225, 227, 235, 237, 240, 250, 256, 286 f., 278, 283, 284, 287, 294, 312, 337, 355, 358, 368, 370, 399, 426, 453, 354, 458, 480, 485, 490, 504.
- Fbøing, Laurentius, Smol.*, 32.

G.

- Gabriel Christierni*, 159, 167.
— Erici, 434.
— " Lethalens., 507 f.
— Gabrielia, 430.
— Georgii, 32.
— Jacobi, 28.
— Johannis, 27 ff.
— Josephi, 25, 236, 324—327 f., 365.
— " Neostadius, 272, 333, 403, 451, 484, 522.
— Laurentii, 161.
— " Bothn., Limingöens., 231, 232, 239.
— Matthiæ, 167, 207.
— skrifvare, 261, 321.
- Galle, öfverste*, 249.

- Gallenius*, Andreas, Smol., 40, 46, 73.
Gammal, Jonas, 188, 383, 412, 416, f., 421.
Gardius, Sveno, 32, 43, 46.
Garlénius, Johannes, 29.
Gartsius, (Johan), d:r, 193 f.
Geissler, Christianus, 528 f., 530.
Georgius Arvidi, 415.
 — Bartholli, 25.
 — Erics, 167, 286.
 — Henrics, 286.
 — Sigfridi, 307 f., 309 f.
Gers, Per, qvmsör, 31, 32, 34, 45, 48, 56, 58, 59, 60, 62—67, 71, 74—77 f., 82, 102, (106), (119), (125), 148, 179, 180, 184, 190, 196, 197, 199, 200, 205, 208, 225, 228, 230, 237, 248, 248, 252, 253, 256, 257, 277, 280, 281, 287, 288, 292, 294, 299, 306, 309, 322, 323, 324, 327, 332, 335, 344, 358, 357, 362, 368—370, 373, 392, 396—399, 411, 429, (451), 456, 464, 468, 479, 480, 485, 509, 514, 515, 517, 519—521, 523, 528, 529, 530.
 — närvarande i konsist., 24, 62, 70, 71, (73), (77), (78), (82), (89), (95), 103, 124, 199, 206, 208, 214, 228, 234, 235, 236, 241, 245, 250, 251, 261, 283, 284, 271, 277, 281, 285, 287, 289, 294, 297, 306, 308, 309, 310, 319, 321, 323, 331, 333, 355, 360, 365, 370, 391, 396, 408, 428, 445, 448, 452, 463, 468, 477, 483, 488, 489, 496, 508, 510, 513, 517, 520, 523, 526, 528.
 hans räkningar, 59, 76, 77, 113, 169, 206, 227, 236, 361, 456, 508.
 — hans skrivare, 226.
Gerten, v., Conrad, öfverstelöjtn., 327, 396.
Geska Hansdotter, 71 f., 76.
Gertrud, hustru, 366.
 — Grelsdotter, 188 f.
 — Jöransdotter, hustru, 109.
 — Matsdotter, 111, 387.
Gilberger, Nicolaus, 450, 462.
Gislenius, Gabriel, 507 f.
Göde, Anders, 428, 462.
 — Barthollus, 23, 31.
Glaserus, Laurentius, 333, 403, 404, 451, 460, 462 f., 484, 522.
Grandelius, Johannes, 30, 32.
 — ” Bothn., 73.
Grass, Gustaf, assessor, 410 f.
 — Henning, 501.
Greek, Simon Caroli, Aboens., 203, 243, 244, 263, 272, 333, 390, 403, 451, 484, 522.
Gregorius Bartholli, 190, 196, 220, 227, 228.
 — Matthias, 167, 286, 350, 355 f.
Grek, Henrik, 462.
Grele Henriksson, skräddare, 168.
 — Matsson, 291, — hans hustru 340.
 — ” borgare, 413.
 — Staffansson, 399.
 — trumslagare, 207.
 — vaktkarl, 485.
Grening, Johan, tjänare, 387 ff.
Grathusens bröllop, 45.
Grubbe, Nicolaus, Hammarland., 333, 403, 404, 430, 451, 484, 522.
Gruet, David, 182.
Gudmund Andersson, (Jöransson), tjänare, 180 f.
 — Thorsson, 62.
 — (Jacobi), oconomus templi, se *Rothovius*.
Gustavus Gabrielis, 430.
 — Pauli, Birkkalens., 23.

- Gyllenbring*, Erik, sekret. i Stockholms hofrätt, 311.
- Gyllenbögél*, David, 104.
- Gyllenius*, 28.
- Gyllenstern*, Erik, 52.
- Gyllenstålpe*, Daniel, Finl., 239, 244, 272, 332, 402, 403, 450, 484, 522, 528 f.
- Gabriel, Finl., 76, 99, 129—134, 141, 186, 202, 246, 262, 267.
- Michael, d:r, prof. juris & philos. pract., sedermera, hofrättsassessor, (*rektorat* 1—33), 45, 46, 60, 65, 67, 71, 74, 76, 81 f., 97—99, 101, 124, 130—134, 136, 164, 187, 194, 220, 227, 281, 284, 528.
- närvarande i konsistorium, 59, 62, (65, 67), (71), (73), (77), (78), (82), (89), (95), 99.
- Nicolaus, Finl., 99, 186, 202, 203, 227, 239, 243, 244, 272.
- Samuel, 493, 528 f.
- Gymnasium, i Åbo, socken derunder, 253.
- Gåfvor å akad:ns vägnar för gjorda tjänster, 286, 318, 336, 344.
- Gårdsköp, 172, 197.
- Gästabad, absolutions-, se Kornut.
- rektorats-, se Rektorsombytet.
- studd. förbjudas objudna besöka dyl., 15, 16.
- Gösta*f, junker, 157.
- H.**
- Hager*: Jonas, bokbindare mästersven, 352 f.
- Halikko härad, stip. diocæs. derifrån, 147.
- Hammar*, (Hammarmannus), Magnus Nicolai, 161, 164 ff., 187.
- Hampu*, Clemet Sigfridsson, 367 f.
- Knut Grelsson, 367 f.
- Hanander*, Petrus, O. Goth., 405.
- Sveno, 413.
- Hans* Bertilsson, Särkä, bonde 523.
- Böriellsson, 11.
- Jakobsson, 109.
- Hansson, 140—142, 186, 417.
- ” rådman, 39, 41, 128, 227, 344, 373, 374 ff.
- Matsson, borgare i Åbo, 5 f., 7.
- ” fr Pargas, 206.
- Mårtensson, akad. skomakare, 358, 359, 412, 414 f.
- borgare, 373.
- Haquinus* Andream, 189 f., 191.
- W. Goth., 139, 201.
- Hartman*, Annikka, 382.
- Justina, 320, 334 f.
- (Hartmannus), Justina Olofsdotter, 4 f., 19 f., 25, 30, 32, 67, 71.
- (Hartmannus) Samuel, 119, 183, 282, 320, 334, — hans barn, 32, 34, 38, 183, 334.
- Hass*, Anders Eriksson, borgare, 83 f.
- Hassel*, Ericus, 507 f.
- Hasselgren*, Elias, Aland., 330, 430, 449, 450.
- ” Petri, 203, 243, 244, 272, 333, 402, 403.
- Hasu*, Johan, 84.
- Heer*, Martin (Mårten), bokförare, 240, 471.
- hans tjänare, 456, 271.
- Heinsä bönder, 404.
- Helleberg*, se *Höllenberg*.
- Helsingius*, Marcus, 48, 198.
- Hemmingius* Josephi (Ollonius), pastor i Hattula, 479 f., 480, 488.

- Henricus Aeschilli*, 155, 227.
 — *Ambrosii*, 180 f.
 — *Andree*, 430.
 — *Caroli*, Aboens., 28, 73, 326.
 — *Clementis*, 193.
 — *Georgii*, 3.
 — *Gunnari*, 91.
 — *Jacobi*, Kyroens., 49, 77, 167 f., 231, 233, 235, 242, 251.
 — *Johannis*, 273 f.
 — *Josephi*, 198, 320—324 f.
 — *Karkkuensis*, 500.
 — *Marci*, 170, 191, 325, 405, 486.
 — *Petri*, 57.
 — *Sigfridi*, 286.
- Henrik* (*Hinrik*) *Andersson*, 175.
 — *Ersson*, akad. fiskare, 471.
 — *Henriksson*, 389.
 — " borgare, 21 ff.
 — *Jakobsson*, 285 f.
 — " akad. fiskare, 436, 471.
 — *Jörensso*n, bonde, 273.
 — *Jören Smeds* son, 135, 149.
 — *Larsson*, fr. *Sikurila* i *Ikalis*, 206, 261.
 — *Mårtensson*, akad. fogde, 38, 45, 54, 55, 75, 77 f., 82, 175, 261, 404, 489.
 — *Staffansson*, akad. bonde i *Kyro*, 75.
 — " stadsvaktmästare, 73 f., 79—82 ff., 89 ff., 101—107, 109, 110.
 — hans hustru, 105, 107, 109, 110.
 — *Svensson*, borgare, 435.
- Herredag* i *Finland*, 95.
- Herwie* (*Härwie*), *Thomas*, sen. & jun., 110, 198, 311, 316, 423, —425, 427, 429, 433, 435, 439, 442, 474, 591.
 — *Thomas Herwies* källare, 106 f., 431 f., 442.
- Hestadius*, *Andreas*, 139, 194, 195, 204, 205.
Hjising, *Carolus*, 220, 257, 336.
 — *Laurentius*, 198.
- Hiljanen*, *Grels*, borgare, 387, 398.
Hirudius, *Jonas*, 29, 31, 46.
Hofman, *Christoffer*, klensmed, 362 f.
Hoffman, *Henrik*, 276.
Hojander, (*Hujare*) *Henricus*, 36, 37, 105.
Holmenius, *Johannes*, 462, 465.
Holmius, *Elias*, præpos. *Nerpens*., 144 f.
 — *Johannes Eliæ*, *Nerpens*., 28, 116, 120, 125 f., 128 f., 129, 132, 156, 157, 159, 189, 198, 199, 335, 347 f., 354, 355, 357, 358, 430.
Holstius, *Clazdius*, hans bröllop, 167.
Horn till *Kankas*, *Gustaf*, gen. guvernör och kommandant, 95, 96, 102, 103, 127, 136, 140, 159, 161, 183.
 — *Henrik*, 531.
 — *Christer*, 268.
 — *Kirstin*, fru, 58.
- Howrenius*, *Josephus*, 28.
Hujare, se *Hojander*.
Hult, *Elias*, *Suderm.*, 235.
Hygridus, *Petrus*, 139.
Hyldinus, *Jonas*, 287, 289.
Hyltenius, *Jonas*, 444.
 — *Simon*, 418.
- Håkon* *Andersson*, rådman, 82, 344, 513.
 — *Ersson*, 242.
- Häkär*, *Grels*, 330.
Härkåpæus, *Ericus*, 15, 101, 103 ff., 110.
 — " *Andree*, 87.
 — *Henricus*, 39 f., 41.
- Höllenberg*, (*Hölleberg*, *Helleberg*), *Johan*, 135, 136, 147, 246, 284.
Hörling, *Johannes*, *Stockholm.*, 451, 484, 522.

- Mårten, hans son, 361.
Hörnäck, (Hornigh), Casper, 122,
 123, 191 f., 273.
 — Hans, hans enka, 71.
Höök, Ericus, 131, 132.
 — „ Jonæ, Suderm., 202,
 203, 243.

I.

- Ikalis*, Kalliby, hemman i, 468.
Ille, Gustavus, assessor, 204, 228,
 248, (250?).
Ingeborg, hustru, 449.
Ingermannus, Petrus Christierni,
 233.
 Inskription, 7, 182, 240, 399, 485.
 Jemf. Afven Föreläsningar.
 Inspektorerna för nationerna, 30,
 136.
 — „ biblioteket, 34,
 168, 223.
 — „ boktryckeriet,
 34, 168, 199, 223.
 — „ stipendierna,
 34, 70, 99, 168,
 177, 197, 199,
 223, 256, 262,
 340, 347, 399
 f., 426.
 — „ serarium, 26, 30,
 34, 168, 205,
 223, 318, 361.
Insulander, Nicolaus Olai, 225.
 Intimationes introd. professorum,
 ang. tryckning af, 239.
 Introduktion, se Professorene.
 Invisningar på akad:ns stat förbju-
 das, 208.
Isacus Johannis, 338.
 — Martini, se *Stenius*.
 — Nicolai, 108, 109, 116 f., 122,
 141, 145.
 — Pelkenens., 65, 69.

- Isacus*, Weesm., 139.
Isak Eriksson, 220.
 — Jakobsson, acad. murmästare,
 130.
 — Larsson, 382 f.
Israel Erics, Lethalens., 507 f.
 — Olai, 189 f., 191.

I.

- Jacobus*, 44.
 — Angermannus, 106.
 — Elisa, 14, 15, 28.
 — Eschilli, 507 f.
 — Henrici 228, 423 f., 427.
 — Johannis, 31.
 — Laurentii, se *Tammelinus*.
 — Martini, 52.
 — Nicolai, 170.
 — Tammelens., 74, 79, 84 ff., 88
 f., 90 ff., 101 f.
Jacob Andersson, murmästare, 64.
 — Ersson, kämnär, 10, 11.
 — Fransson, 198, 199, 352.
 — Henriksson, 175, 228 f.
 — „ akad. fiskare, 422.
 — Jakobsson, smed, 391.
 — Persson, acad. fogde, 369,
 399, 468, 472.
 — „ skräddare, 318, 323.
 — trumlagare, 291.
Jauchius, Laurentius (el. Lorentz),
 akad. bokförare, 18, 182.
Jeremias Matthiæ, 308.
Jesenhaus, Johan, stadskebmr.,
 257, 329, 331, 404, 405.
 — Peter, borgmäst., 110, 145,
 261, 362, 373, 374 ff., 379, 381.
Joachimus Nicolai, 73, 134, 135,
 138, 148—150.
 — „ Nycopens., 169.
Joansson, rådm. i Nykarleby, 94 f.
Jochim, M:r, 359.
 — konterfejare, 154, 227.

- Jockum**, skräddare, 396.
- Jobbi**, Simon, 205.
- Joen Sigfridsson**, bonde fr. Korois, 360.
- Johan Andersson**, akad. fiskare, 190.
- Fransson, 247, 250.
 - Hansson, borgmäst., 21.
 - Hinriksson, 285
 - Larsson, 498, 499.
 - Simonsson, båtsman, 11.
 - Svensson, dreng, 279.
 - Thomasson, hattmakare, 25.
 - skräddare, 358, 412 f., 415 f., 420 f.
- Johannes Andreæ**, 91.
- Bartholli, 274, 278, 288.
 - Benedicti, kursor, 155, 169, 187, 204, 232, 248, 250, 258, 268, 274, 299, 363, 366, 413, 425 f., 462, 492, 523.
 - Caroli, 188, 204, 206, 295—302, 304 f.
 - Christierni, 46, 49, 53 f., 60, 63 f., 65, 67 f., 73, 195 f.
 - Danielis, 430.
 - Erici (se *Becchius*?)
 - „ Lethalens., 507 f.
 - Gottfridi, 291 f., 243.
 - Gregorii, Hattulens., 276.
 - Gunnari, 499.
 - Johannis, 236, 296, 427.
 - „ Aboens., 292.
 - Laurentii, 196, 423—425, 427, 507 f.
 - Martini, Lempelens., 46.
 - Matthiæ, 177, 308, 423—425, 427, 442.
 - „ sacell. Karkkuens., 36.
 - „ Neric., 73, 202.
 - „ bisk. i Strengnäs, 157. — Hans skrifter, 384, 387, 408, — hans sekret., 157.
- Johannes Nicolai**, 365.
- Olai, 161, 389, 413.
 - Petri, 29, 139, 135, 388.
 - „ Neric., 28.
 - Ragnvaldi, Suderm., 40.
 - Simonis, 297, 301, 303, 304, 306—309 f., 312, 316, 319.
 - Thomæ, 476.
 - Turonis, 46.
 - Wilhelmi, 14, 170 f., 300.
- Johansson**, Mats, häradshöfding, 175.
- Jonas Danielis**, 430.
- Hermanni, 11.
 - Nicolai, 413.
 - Olai, 413.
- Joppi**, Knut Jakobsson, 330.
- Jordan**, 247, 256, 261, 264, 269.
- Josef Jakobsson**, 12 f.
- „ akad. murmästare, 130.
- Josephus Æschilli**, 25.
- Georgii, 37, 140, 148, 170 f.
 - Matthiæ, 479, 480.
- Jubbous**, Andreas, past. i Nyköping, 242.
- Jurvetius**, Michael, 10, 16, 18, 20, 43, 52, 64, 66. — hans hustru, 20, 24.
- Juslenius**, Daniel, 44, 46, 67 ff., 321.
- Justander**, Ericus, poës. prof., 23, 31, 38 f., 40, 42, 43, 50, 53, 56, 66, 67 f., 70, 72, 96 f., 106, 109, 119, 121 f., 153, 157 f., 182, 184, 213, 214, 219, 240, 241, 245, 248, 249, 253, 257, 258, 268—270, 275, 277, 280, 284, 286, 288—291, 293, 296, 316, 320, 322, 327, 331, 334 f., 336, 340, 343, 346, 349, 351, 354, 356, 363, 370—383, 397, 398, 401, 414, 419, 439—441, 443, 445, 448, 453, 460, 469—472, 481, 491, 492, 499,

- 501, 504, 505, 508—510, 514
—516, 519, 521, 529.
- Just.* närvarande i Konsist, 241,
245, (246). 248—251, 254, 266,
273—275, 277, 281—287, 289,
292, 294, 297, 299, 302, 303,
306, 309, 319—321, 323, 325,
328, 329, 331—333, 336, 337,
340, 342, 344, 346, 348, 350,
353—355, 358, 360, 366, 400,
402, 405, 408, 410, 435, 438,
441, 444, 445, 452, 454, 460,
465—469, 472, 474, 477, 479,
483, 486—492, 497, 499, 501,
503, 504, 508, 510, 513, 517,
520, 523, 524, 526, 528.
— hans hustru, 382.
- Justina* Olofsdotter, se *Hartman*.
- Juvelius*, Daniel, Aboens., 47.
- Jägerhorn*, Clas, 346, 349 f., 358.
— hans mor, 346.
— Hans, 241, 245, 246, 264, 328,
329 f., 331 f.
- Jäfsfrågor, 513 f., 517 f., 526.
- Jönsson*, Anders, häradshöfding (?),
175.
- Jöran* (Jören) Benedicti, från Pungalaitio, 179.
— Bengtsson, borgare, 350, 355 f.
— Bertilsson, bonde, 273,
— Eriksson, akad. vaktkarl, 338,
(437).
— „ i Ingula by, Kyro
socken, 523.
— Henriksson, akad. brandvakt,
184.
— Jakobsson, bondeson, 273.
— Månsson, 195.
— Persson, borgare, (Sigfred
Persson?), 476.
— Petter(?), soldat, 308.
— Pålsson, 7.
— Thomasson, 155
— Tönnesson, 443.
- Jöran*, akad. vaktkarl, 198, 352, 437.
— skräddare, 181.
— smed, 135, 149, 366.
— guldsmed, 375 f.
— snickare, 231, 471.
— trädgårdsmästare, se *Buuth*,
Jöran Persson.

K.

- Kakskerta, 62.
- Kalkkila*, Jören, 431 f.
- Kalkumäki, hemman, 456, 468.
- Kalli*, Axel, bonde, 474.
- Kalliander*, Sveno Johannis, 53 f.,
60, 62 f., 65 f., 67, 98, 234,
237, 247, 257 f., 259, 262, 264
f., 467 f., 272 f., 373, 461, 463,
476, 491, 521, 524 f.
- Kankuri*, Lars, borgare, 112 f.
„Kapitels huset“, gamla, 56.
- Karelius*, Edvardus, Suderm., 339.
- Karin* Jakobsdotter, 359, 473, 479,
480.
— Olofsdotter, 57.
— Simonsdotter, 2.
- Karjulais gård, 215.
- Karva*, Jören Henriksson, 367 f.
- Kaskas*, Carolus Sigfridi, 197.
- Kastu*, Mats, borgare, 352, 460.
- Katunpää*, Anders, 331.
- Kempe*, Axelius, pol. & hist. prof.,
28, 42, 48, 58, 60, 66 f., 72, 82,
94 f., 101, 106, 119, 127, 130
—132, 134—136, 137, 142,
144—147, 152—155, 163, 165
—169, 181, 186, 191, 192, 194,
199, 201, 214, 215, 218, 223—
225, 227, 229—231, 233, 236,
239, 245, 247—250, 256, 260,
261, 266, 268, 269, 271, 277,
282, 286, 290, 291, 293, 321,
326, 328 f., 331, 341, 343, 346,
349, 351, 354, 356, 359, 362,

- 368, 410, 414, 417, 418, 420,
 426, 429—431, 433, 435, 439
 —441, 443, 448, 453, 456, 458,
 464, 470, 472, 489, 490, 492,
 499, 502, 504, 505, 509, 514
 —516, 519, 521, 526, 527, 529,
 530 f.
- Kempe**, närvarande i konsist., 151,
 153, 154, 160, 162, 165, 166,
 169, 179, 182, 184, 186, 189
 —191, 193, 195, 200, 204, 206
 —208, 210, 211, 214, 219, 220,
 223, 225, 228, 235—238, 240,
 241, 245, (246), 248—250, 258,
 264, 266, 271, 274, 275, 277,
 281, 282, 284, 286, 289, 292,
 318, 319, 321, 323, 325, 329,
 331, 333, 336, 337, 340, 341,
 342, 344, 346, 348, 350, 353,
 354, 355, 358, 359—361, 365,
 400, 402, 405, 407, 408, 410,
 411, 414, 419, 422, 423,
 426, 428, 429, 432, 435, 438,
 441, 445, 448, 451, 452, 454,
 456, 458, 460, 463, 465—467,
 469, 486—490, 492, 496, 497,
 499, 501, 503, 504, 510, 517,
 520, 524, 526, 528, 531.
- hans hustru, Karin Jakobs-
 dotter, 435.
- Elias, 320 f., 322 f., 325,
 327 f.
- Laurentius, 14, 45, 233.
- Martinus, 94 f.
- Ketarenius**, Erik, 253.
- Kezlorus**, Andreas, Aboens., 430,
 451, 484, 522.
- Simon, prof. mathem., 1, 2,
 5, 23, 30, 31, (rektorat 34—
 35), 38, 48, 71, 73, 92, 95, 97,
 131, 142, 147, 150, 151, 152,
 156, 163, 165, 171 f., 172, 174,
 176, 183, 186, 191, 192, 194,
 197, 199—201, 212, 218,
- 224, 225, 229, 239, 241, 245,
 249, 252, 253, 260, 266, 277,
 280, 289—291, 294, 314, 317,
 318, 321, 328, 329, 332, 333,
 336, 339—342, 344, 345, 347,
 349—351, 353, 354, 356, 362,
 368, 372, 378 f., 401, 414, 417,
 419, 426, 430, 433, 436, 438
 —441, 443, 448, 453, 454, 464,
 470, 472, 486—488, 492, (496),
 500, 502 f., 505, 506 f., 511 f.,
 514—520, 521.
- närvarande i konsist., 2, 7,
 10, 12, 17, 18, 21, 24, 36, 59,
 62, (65, 67), 70, (71), (77),
 (78), (82), (89), 99, 101, 103,
 106, 108, 111, 112, 119, 122,
 124, 125, 151, 153, 154, 160,
 162, 165, 169, 171, 173, 176,
 179, 182, 183, 186, 190, 191,
 193, 195, 198, 199, 200, 206,
 214, 218, 223, 228, 234, 235,
 237, 238, 240, 241, (246), 248
 —251, 254, 258, 263, 264, 271,
 273, 275, 277, 281—283, 289,
 294, 299, 302, 309, 310, 317
 —321, 323, 325, 328, 329, 347,
 350, 354, 355, 358, 361, 365,
 371, 373, 377, 400, 402, 407,
 408, 410, 411, 414, 419, 420,
 423, 426, 429, 438, 441, 445,
 448, 451, 456, 463, 469, 472,
 479, 483, 486—490, 501, 503,
 504, 508, 510, 513, 517.
- hans svärmoder, 172.
- „ hustru, 438, 511, etc.
 (se *Binningius*, Ericus).
- Kelman** (Kelman), Johannes, Up-
 saliens., 139, 160 f., 161, 185,
 203, 205, 243, 244, 272, 469.
- Kiewelius**, Magnus, 36.
- Kiiskinen**, Abram, borgare, 273.
- Kilström**, Petrus, 461, 464, 486,
 503.

- Kimito** bönder sälja bjelk till akad:ns reparation, 95 f.
Kindh, Jöran, akad. snickare, 24 f., 37.
Kinneræus, Andreas, 26.
Kirstin Christoffersdotter, 277.
 — Simonsdotter, 131, 216.
 — piga, 481 f.
Knablich, Hans, 521.
Knut, vaktkarl, hans hustru, 473, 479, 480.
 — Mattson, vaktkarl, 521 f.
Kokkapää, Johan, 390 f. — hans hustru, 391.
Kolkenius, Petrus, 507 f.
Kolkonius, Abrahamus, 206, 208.
Kolmodinus, Ericus, 234 f., 237, 257 f., 259, 262, 264 f., 267 ff., 339, 342, 345, 347, 361, 363, 369 f., 377, 380, 382 f., 385, 386, 389, 460, 462, 464, 473 —479.
Konungshuset, gamla, i Åbo, 48.
Konungestol i akad., fråga derom, 102 f.
Korp, Andreas Olai, Smol., 333, 403.
Kornut, 171, 290, 507 f.
Korrektor för akademiskt tryck, 24, 26 f.
Koransa (gård?), 512.
Kort, Hans, 405.
Koskis hemman, 404, 469.
Kouckar, Karin, hustru, 495.
 — Walborg Knutsdotter, 411, 469.
 — enka, 468.
Kouckars hustru på Aningaisgatan, 84.
Kœtjer, Hans, hans son, 140.
Krogner, Abrahamus, 28.
Krok, Israel, (885), 418.
 — assessor 326, 331.
Krokus, Isacus, 251.
- Krobinus**, Israel, 285, (418?)
Krydema, Eakil Mattson, 267 f.
 — Thomas Mattson, 267 f.
 — (Krydema), borgare, 354.
Kunglig expres reser till Rysland, 104.
Kurk, öfverste, 531.
Kursorerne och kursörsembetet, 37, 45, 67, 145, 147, 169, 237 f., 242, 248, 278, 293, 323—326, 329, 332, (385), 363, 371, 402, 403, 450, 478, 484, 522.
 — erhålla stuga, 45, 371.
Kyländer, Matthias Canuti, 267, 269.
Kyrkklocka, till gjutning samlas tenn, 236.
Kyrkogång, tid på dagen, 455.
Kyrkomusikanten, om understöd för, 351 f.
Kyrkelätt, postmästaren i, 463.
Kyro socken, 276, 523.
- L.
- Laouinius**, Jonas, 2.
Lagboken, svenska, skänkes till konsistoriam, 70.
Lambertus Petri, Weam., 126, 244, 272, 333, 403, 425, 432, 434, 435, 439, 451, 462—464 f., 484, 522.
Landzenfelt, Henricus, 442, 501.
Langen v., Mauritz, 378, 374, 377, 379, 380 f.
Lansbergius, Johannes, 457.
Lanschius, Johannes, Neric., 422, 202, 203, 243.
Lappo socken, 176.
Lars Henriksson, 391.
 — Jönsson, 34.
 — Jöresson, 267.
 — Nilsson, 464.
 — Olofsson Hiedois, bondie, 523.
 — Olsson, 66.

- Lars Thomasson*, bonde, 426, 427.
 — borgare, 377 ff., 380, 381.
 — (Lähewan?), pastor i Nagu, hans hustru, 469.
- Laurhacchius*, Benedictus, 468, 536.
 — Petrus, Ostrogoth, adj. fac. phil., 39, 73, 128 f., 129, 156, 159, 202, 203, 236, 239, 240, 243, 244, 246, 272, 343, 465 f., 471, 513 f.
- Laurentius*, 329.
 — Germundi, 280, 325, 330.
 — Gunnari, Söderm., 78, 269.
 — Jacobi, past. i Nagu, 160 f. hans hustru, 469.
 — Lucae, 490.
 — Naguens., 53.
 — Nicolai, 143.
 — Norcopens., 185 f.
 — Olai, Norsopens., 44, 139.
 — Petri, Noreopens., 333, 403, 404, 451, 484, 522.
 — Severini, 267.
 — Stegonis, Angermannus, 38.
 — Thomæ, 475 f.
- Lechtis gård*, 155.
- Leopold*, Thomas, 521.
- Leistentius*, Johannes Olai, 274, 476, 480, 507 f., 523, 525.
- Lektorat i Wiborg ledigt*, 147.
- Leps* (Laps), Frømhelt Johan, kapten, 94 f., 486—490, 527 f., 530.
- Lepus*, Gabriel, 421 f., 507 f.
 — Georgius, 415.
- Liebstorff*, 175.
- Lietzen* (Litzen), Arvidus, 337.
 — „ Nicolaus, borgmäst., 82 f., 88, 101, 104 f., 135, 144, 255, 336, 385.
 — Zacharias, 406.
- Lifman*, Johannes, 269.
- Lifstraff ädömes*, 246, 346.
- Lilius*, Johannes, 8 f., 11, 17, 31.
- Lilienhjelm*, 280.
 — v., Johan, 171 f., 172.
- Lilicholms son*, 493.
- Liliewan*, 28, (469?).
- Lilla*, hustru, 367.
 — kona, 113, 117.
- Linde, von der*, Erik, landshöfding.
 — „ Gustaf, 395.
- Lindernes* (Lindernäs?), 426, 427.
- Linkki*, Mats, 490.
- Lintu*, Anders, rådman, 39 f., 41.
- Lisbetha*, piga, 195.
 — Johansdotter, 213, 238.
 — Jöransdotter, 350, 355, 493.
 — Matsdotter, 221.
 — „ krögerska, 184, 187.
 — Märteasdotter, 220.
 — „ krögerska, 160.
- Lithenius*, Petrus, 234.
- Ljunggren*, Jonas, 450.
 — Nicolaus, 494.
- Loimjoki*, 62.
- Lucander*, Ericus, 17, 23, 26, 32, 44, 45.
- Lundenius*, Laurentius, 118—120 f.
- Lundo socken*, 4, 19, (21), 276.
- Lödöman*, Bernhardus, 172 f., 173 f., 178, 180 f.
- Lärostrider vid akademien*, 445 ff., 451, 452, 454, 457, 465 f., 498 f., 467, (474), 494, (524).

M.

- Magistrar, som presidera, stå i cathedra media*, 130.
 — inskrifne, skyldiga att höra föreläsningar eller att en gång årligen disputera, 72.
- Magnus Nicolai* (Ringius?), 29.
- Mahnala hemman i Kyro socken*, 228, 229, 285.

- Malbergius*, Petrus Petri, 275.
Mallenius, Henricus, 458 f.
Mansnerus, Daniel Andree, 275.
 Manuele, finskt, 178, 199.
 Manutij epistolsæ, 192.
Marander, Henricus, 507 f.
Marcus Bengtsson, 340.
 — Georgii, Helsingus, 36, 78.
 — skomakare, 359.
Margeta (Margreta) Andersdotter, hustru, 167.
 — Eriksdotter, 7, 179.
 — Eskilsdotter, 7.
 — Jöransdotter, hustru, 367, 391.
 — Marcusdotter, 49.
 — Matsdotter, 260, 270 f.
 — Michelsdotter, hustru, 473.
 — Nielsdotter, hustru, 309.
 — Olofsdotter, 111.
 — Simonsdotter, 37.
 — Thomasdotter, 77.
Maria Eliædotter 434, 435, 439, 462.
 — Matsdotter, hustru, 328.
 Markegång på spanmål, 31.
 Markkataipale by i Mouhijärvi, 448.
Martens (Mortens, Mertens, Anders, 9, 34 f., 211.
 hans son, 207. — hans källare, 172, 178, 180 f., 406.
Martinus Isaci, 531.
 — Lucæ, 507 f.
 — Petri, 8.
 — „ Lethalens., 23.
 — Zachariæ, Naguens., 21 ff.
Mask, Mats, 83.
 — „ Jörensson, 109.
 Matematiska instrument för akad., 223.
Mathesius, Johannes Josephi, Kalajokiens., 18, (19), 20 f., 27 ff., 39, 60 f., 65, 74, 81.
 — Josephus Josephi, Bothn., (19), 20, 28, 139, 178, 180 f., 308, 492.
- *Matthias* (Johannis, Bothn?), (19, 20 f., 28, 39 f., 41f) 139, 178, 180 f., 195, 262, 290 ff., 308, 319.
Mats Henriksson, dreng, 334.
 — Jörensson, smed, 204.
 — Knutsson, vaktkarl, 500.
 — Larsson, borgare, hans enka, 77.
 — Michelsson, fr. Nikaria i Lemo, 237.
 — Persson, häradsfogde, 255.
 — Pålsson, 267.
 — Thomasson, akad. vaktkarl, 186, 236, 242.
 — smed, 37.
Matthias Henrici, 521.
 — Jacobi, 325 f.
 — Johanna, djekne, 140, 143.
 — „ (Mathesius? se derunder), Bothn., 19, 20 f., 28, 39 f., 41.
 — Michaelis, 54.
 Medicus, ny, begäres till Åbo, 384, 387.
Meisneri Philosophia sobria, 52.
Meisnerus, Johannes, 178, 180 f.
Melarctopæus, Gabriel, 460.
 — Henricus Josephi, 507 f.
Mel(l)ovius, Zacharias, Smol., 244, 272, 404, 451, 484, 522.
Michael Benedicti, 2.
 — Johansson, 412.
 — Marci, 188.
 — „ drenggösse, 19, 20 f.
 — Michaelis, 161, 247, 250.
 — Sigfridi, 12, 16.
 — stud., 115, 118 f., 119 f.
Michel Eskilsson, 31.
 — Hansson, borgare, 255, 259, 265 f., 287.
 — Mårtensson, bonde, 371.
 — Nielsen, dreng, 39 f.
 — tullskrifvare, 7 f., 54.

- Michel*, orgelnist, 14.
— i Eskoila, 50.
- Miltopæus*, Martinus, eloqv. prof.,
24, 34, 64, 125, 127, (130),
134, 168, (169, 171, 172,
184), 197, 199, 202, 204, 215,
217, 221, 227, 236, 238, 240,
241, 245, 246, 248, 252, 253,
257, 260, 263, 266, 268, 269,
270, 271, 277, 281, 286, 288,
290, 291, 296, 298, (302), 313,
317, 318, 321, 326, 327, 330,
331, 335, 340, 341, 343, 346,
349, 351, 354, 356, 358, 359,
362, 367, 368, 372, 378, 380,
383, 392, 397, 398, 400, 414,
417, 420, 422, 425, 430, 431,
433, 439, 447 f., 453, 456, 463,
464, 469, 470, 472, 476, 478,
489, 491 f., 498, 499, 501, 504,
505 f., 508—510, 513, 514—
518, 523, 524, 529, 530.
— närvarande i konsist., 241,
245, (246), 248—251, 254, 258,
261, 263, 264, 266, 271, 273—
275, 277, 281—287, 289, 292,
294, 297, 299, 302, 303, 306,
308, 309, 310, 312, 317—321,
323, 325, 328, 329, 331—333,
336, 337, 341, 342, 344, 346,
348, 350, 353—355, 359—361,
365, 369—371, 373, 374, 377,
379, 380, 383—387, 389—391,
393, 395, 396, 400, 402, 405,
407, 408, 410, 411, 414, 419,
422, 423, 426, 429, 432, 435,
438, 445, 448, 451, 452, 454,
456, 458, 460, 465—469, 472,
474—477, 479, 483, 485—487,
490—492, 495—497, 499—501,
503, 504, 508, 510, 513, 520,
523, 524, 526, 528, 531.
- Minden* v, Anders, 177, 204, 207,
211 f., 347, 361, 450.
- Monæus*, Abrahamus, kursor, 2, 26,
30, 31, (35?), 41, 147, 167 f.,
190, 202, 203, 243, 244, 272,
293, 323, 324, 326, 363, 384,
386, 432, 479, (se dessutom
kursorerne).
hans hustru Margeta, 324,
384.
— Johannes, 225, 226, 227, 231,
232, 360, 391, 473, 478—480,
523, 525.
- Moselius*, Jonas, 405, 414 f.
- Mullovius*, Henricus, 28.
- Munck*, Jacobus, 501.
- Munk*, Johan, 49.
- Munselius*, Canutus, 290, 434, 438,
440 f., 487, 488, 489, 490,
(521), 526, 527 f., 530, 531.
— Johannes, 290 f.
- Musikanterna, stads-, bidrag till
deras underhåll, 296.
- Mutor, 131.
- Mutters krog*, 321, 322, 330.
- Myller* (Möller), Christophorus, 285,
354, 409.
- Måns* Henriksson, 172.
— Mårtensson, besökare, 409 f.
- Mårten* Matsson, 418.
— Simonsson, 275.
— bagare, 477.
- Möller*, se *Myller*.
— Henrik, borgare, 135.
- Mölsar*, hans enka, 236.
- N.**
- Nachtergall*, Michael, orgelnist, 373,
374 ff.
- Næsaender*, Isaacus, Bothn., 157.
- Næsenius* (Nezenius), Esajas, W.
Geth., 272, 333, 339, 403, 404,
412 f., 415 f., 420 f., 430 f.,
451, 484, 494, 522.
- Nagu socken, 472 f.

- Nicolaus* *Erixi*, 365 f., 368, 400, 402, 411, 419, 420, 422, 428, 442, 497, 501. — hans moder, 366. — hans fader, 366, 368.
- *Gabrielis*, 81, 88, 90, 189, 279, 340.
- *Jacobi*, *Aboens.*, 484, 522.
- *Matthise*, 404, 406, 418.
- *Nicolai*, 187.
- *Svenonis*, *Smol.*, 203, 204, 243, 244, 272, 333, 403, 451, 484, 522.
- Nidulius*, *Ambrosius*, *Smol.*, 302, 203, 243, 244, 272, 333, 402, 403, 460, 484, 522.
- Niels*, 155.
- *Grelsson*, akad. brandvakt, 238.
- *Jönsson*, 145 f.
- *Mattsson*, tjänare, 395 f., 426, 427.
- *Månsson*, 157, (362?).
- *M:r*, i *Ispos*, barberare, 15.
- junker, 157.
- (*Månsson*?) akad. vaktkarl, 362.
- Niusenius*, 52.
- Nonnus*, *Lambertus*, 450.
- Norælius*, *Nicolaus*, 423 f., 426 f., 429, 440.
- Norinus*, *Ericus*, 465.
- Norlander*, *Olof Månsson*, räktnästare, 326, 328 f., 329. — hans hustru, 326.
- Norman*, *Nicolaus*, 203, 204, 243, 244, 254, 270, 272, 274, 281.
- Notarien och notariatet vid akad., 10, 59, 84, 71, 127, 134, 143, 168, 235 f., 236, 246.
- Notarien erhåller amanuens, 317, 323, 325, 341, 344.
- Notarien för stipendierna, 17, 23, 143, 196, 246, 268, 272.
- Nycopensis*, *Andreas*, rector scholæ, (62, 182?); 157, 179.
- *Joachimus Nicolai*, 139, 199, (jemsf. *Joachimus Nicolai*?).
- *Nicolaus*, prof. bisk. i *Wiborg*, 19, 20, 23, 34, 47, (*rektorat. 56—89*), 62, 71, (96—98), 104, 120, 129, 130, 145, (147), 156, 165, 197, 206, 225, 233, 235, 251 f., 253.
- närvarande i konsist., 1, 2, 4, 7, 10, 12, 17, 18, 59, 62, (65, 67), 70, (71), 72, (73), (77), (78), (82), (89), (95), 99, 100, 103, 106, 108, 111—113, 122, 124.
- *Nicolaus*, 139, 274, 285, 347, 354, 363, 507 f.
- Nykarleby skola*, socken derunder, 45. — rektoratet derst., 147.
- Nådendals församling*, 255 f., 260.
- Nålmakarens kallare* i *Åbo*, 28.

O.

- Officerare deltaga i uppbrytande af akad. prubba, 156.
- Olaus Amberni*, 28.
- *Bothvidi*, 113 ff., 147, 195, 198, 299, 342, 345, 395.
- *Carlstadius*, 246, 264, 269.
- *Matthise*, 369, 407, 457, 458.
- *Michaelis*, 260, 279.
- kapellan i *Reso*, 530.
- Oloqvist*, *Johannes*, 157.
- Olof Jakobsson*, besökare, 406 f. 410.
- „ (*Simonsson*?) bonde, 254, (270?).
- *Jönsson*, befälhingsman, 435, 436.
- *Månsson*, se *Norlander*.
- *Olofsson*, akad. bonde, 294.
- *Samuelsson*, assessor, hantgärd, 493.

Olof Simonsson (Jakobsson?), bonde, 270, (2549).
 — *Svensson*, befallningsman, 393, 427. — hans skrifvares hustru, 427.
Onkimäki, 485.
Ordination, ordning om, 399.
Orlander, Petrus, 273 f., 275.
Orræus (Orre), Johannes, 184, 279.

P.

Paimala hemman, 131.
Palets, Michael, hans cabbala, 51, 52 f.
Palikka (Pallikka), Isak Larsson, 8, 74, 79, 342, 345, 347, 377, 380, 382 f., 389 f.
 — *Lars*, 105
Pallikkas gård, 84, 91.
Palm, Gustavus, 139.
 — *Johannes*, O. Goth., 194, 195, 202, 203, 204, 205, 243, 244, 272, 323, 333, 402, 403, 450, 484, 522.
Panegyrica till hofrätten förbjudas att pronuncieras, 358.
Pargas socken, 42, 48, 62, 98, 276.
 — *Johan*, 216. — hans hustru, 216.
 „Pargas gumman“, 109.
Passi, Bertil, akad. bonde fr. Karkku, 261.
Paulus Marci, 311.
Pecunia diligentiorum, 2, 17, 18, 26, 32, 36, 99, 106, 134, 192, 246, 272, 343, 404, 485, 487.
Pedersöre socken, 417.
Penningar uppbäras från socknarne för akadens behof, 125.
Per Hansson, boktryckare, 1, 2, 5, 12 f., 16, 31, 47, 56, 61, 82, 148, 178, 247, 392, 398, 475, 479.

Per Jönsson, tjänare, 477.
 — „ smed, 481.
 — *Matsson*, ryttmästare, 503.
 — *Sigfredsson*, drag. kapt., 133, 135.
 — barberare, 181, 424, 429.
 — kapellan i Uskela, 22.
Perinsulanus, Johannes Petri, 131.
Pest i Åbo, 99, (108, 299).
Petræus, Aeschillus, biskop, o prokansler, 7, 10, 15, 19, 47, 77, 88, 96, 97 f.
 — närvarande i konsist., 10, 12, 17, 18, 59—62, 65, 67, 70, 73, 78, 82, 95.
 — hans enka, 113.
 — *Andreas*, adj. phil. fac., notarie och bibliotekarie, 59, 100, 102, 105, 127, 134, 144, 148, 167—169, 223 f., 236, 258, 271, 288, 343, 357, 399, 408, 417 f., 430, 475, 477, 487—489, 491 f., 504, 510 f., 521, 523, 529.
 — närvarande i konsistorium, 523, 526, 528, 531.
 — *Samuel*, Finl., 100, 202, 203, 243, 244, 272, 283, 332, 402, 403, 450.
Petrajus, Magnus, 23, 32, 75 f.
Petrellus, „ 494.
Petrus, Christierni, 507 f.
 — *Erici*, se *Tuderus*.
 — *Georgii*, 355.
 — *Henrici*, 421, 432, 434, 438 f., 441 f., 507.
 — „ *Nondalensis*, 503, 506.
 — *Johannis*, Bothn., 19, 20 f.
 — *Laurentii*, Suderm., 272, 333, 403, 451, 484, 522.
 — *Magni*, 50.
 — *Martini*, 29.
 — „ *Upsaliens.*, 23.
 — „ *Westrobothn.*, 78.

- Petrus*, Matthiæ, 250 f., 350, 355 f., 433.
- Nicolai, W. Goth, 130, 202, 203, 243, 244.
- Petri, Korpoens., 507 f.
- Simonis, 250, 504.
- Thomæ, 133.
- Victorius*, Petrus, 39, 65, 69, 105, 106 f., 137, 138, 149, 153, 178, 199, 241.
- Philippus* Jacobi, 237.
- Philpus*, styrman, 20.
- Pikkala*, Anders, 204. — hans son, 204.
- Piikkis socken, 131.
- Pimäinen*, Grels, 46.
- Pirtti*, Thomas, 90.
- Pistolhjelm*, öfverste, 499.
- Plagman*, Gabriel, 54.
- Johan, 285, 340, 341, 344, 345, 347, 349, 372—374.
- Johannes Johannis, 8 ff., 11, 17, 28, 28.
- „ Petri, 34 ff.
- Platinus*, Petrus, Smol., 344, 345, 348, 363, 365, 373, 402, 403, 423, 444, 450, 472, 474, 483, 484—486, 522.
- Polviander*, Simon, 500.
- Porov* (Porou), Henrik, 384.
- Portulinus*, Carolus Erici, 32, 36, 44 f., 46, 49 f., 53 f., 60, 62, 65, 67 ff., 73, 98.
- Ericus, h:r, 49.
- h:r Erik (Eriksson), 49.
- Petrus, 158.
- Postulater, akademins, vid riksdagen, se under Akademien.
- Posu* (Poso), Johan Clemetsson, 79, 83, 90.
- Præceptorer och deras disciplar ang., 418.
- Pratanus*, Johannes, log. prof., 1, 16, 25, 32, 34, 38, 42, (43?), 45, 48, 60—62, 70, 73, 76, 77, 81, 82, 89, 97, 98, 162, 284, 320.
- närvarande i konsist., 4, 7, 10, 12, 17, 18, 21, 24, 59, 62, (65, 67), 70, (71, 77, 78, 95), 111.
- Prest hotar att tända eld på Åbo, 479, 480.
- Prestpenningarna, 255 f., 259.
- Pris på spanmål, 192, 357, 425 f., „ salt, 521.
- „ bjelk, 96.
- Professionerne: obs. resp. professorer, dessutom:
- ang., deras besättande, 209.
- professio eloqv., 18, 209, 214, 221, 228, 240, 431.
- eloqv. professors bonde, 5, 19, 25 f., 30, 32, 67, 71, 478.
- phys., 38, 97 f., 98, 154, 158, 209, 213, 237, 283, 417, 442 f., 460.
- pol. et hist., 127, 131—134, (136).
- pol. et hist. professors bonde, 134.
- ethica et pol., 101.
- jur., 168, 209, 223, 257.
- lingv., 4, 5, 19, 276, 485.
- log., 38, 42, 48, 97, 134, 158, 209, 213, (237), 283, 480.
- matheceos professors bonde, 130, 131.
- medic., 262, 318, 347, 384, 399.
- poëtica, 18, 40, 42, 43, 50, 66, 72, 96 f., (106), 121 f., 157 f., 213, 257, 284, 431, 445.
- metaphysica et botanica, 209.
- theol., 4, 129, 130, 168, 176 f., 183, 213, 214, 221, 225, 229 ff., 237, 240, 249, 251 ff., 257, 276, 280, 288.

- Professorerne:** 5, 20, 59 f., 97, 98, 183, 326, 330, 331, 349—351, 353, 357, 372, 398, 456.
- **introduktion,** 8, 18, 98, 235, 237, 249.
- **visa oflit i sitt embete,** 59—61, 238, 281, 282.
- **lön ang.,** 20, 61, 74, 105 f., 183, 381, 414.
- **bönder ang.,** 20.
- **få ej resa från staden sen. acad. oåstörd,** 60.
- **låta konterfeja sig** 154, 227.
- **om album för dem och studd.,** 7.
- **rangordning,** 362, 504 f., 510 f.
- **rangstrider mellan prof.,** 227.
- **professor suspenderas från tienstentöfning,** 53, 55, 57.
- **deras bänk i kyrkan,** 488, 489, 504.
- **bispringa de fattiga,** 331, 396, 513.
- **böta för skällös utevaro från konsistorii mötena,** 149.
- Prognosticon,** 2.
- Prokansler, se Petrus, Æschillus, och Terserus, Johannes.**
- Promotion, mag.- och doktors-,** 31, 44, 46—49, 143, 177, 193 f., 209, 213, 218—220, 222, 280, 288 f., 293, (342), 495, 504.
- Prosessionsordning,** 362.
- Prytz, Andreas Haquini, Aboens.,** 404, 451, 484, 522.
- Purmerus, se Burgman.**
- Pythius, Georgius,** 295 f., 298, 299, 304, 316 f., 317, 319, 331.
- **Johannes,** 295 f., 298, 299.
- Påvel Baltasarsson, tjänare,** 100.
- **mr., balberare,** 3 f., 15, 50, 130, 424, 429, 503.
- Pål, Persson fr. Nurmis,** 130.
- Q.**
- Qvast, Hans, hans enka,** 105.
- Qvæstorn och qvæstoratet,** 2, 26, 36, 45, 59, 180, 456, (se äfven *Per Gers*).
- R.**
- Rajalenius, Johannes,** 500, 526.
- Rams, Hans, Kornet,** 528.
- Rangstrider,** 20, (24), 227, 362. Jemför äfven *Bänkrum* i kyrkan.
- Rancken, (Ranck, Rancke), Robert, rådmän,** 109, 246 f., 259, 284, 269, 271.
- Rassia, Jören,** 459.
- Razelius, Edvardus, Suderm.,** 187, 338, 432, 444, 450, 451, 455 f., 457, 484, 496 f., (498), 500, 502 f., 511 ff., 513, 519 f., 522.
- „ **Andreas,** 243, 403.
- Rauta, Grels Thomasson,** 356.
- Rauthelius, Johannes,** 210, 248 f., 269, 324, 507 f., 526.
- Rauvala, Bertil, skråddareng,** 125.
- Rekommendationer från akad.,** 12, 15 f., 17, 18, 224, 227, 229, ff., 233, 284, 288, 323, 454, 468, 472, 476, 477, (491).
- Rektor magnif. får plats i biskopsbänken i kyrkan,** 31.
- **klagomål öfver,** 101, 125.
- **fönster sönderslås,** 204, 211 f.
- **våldförelse på rektors port,** 205.
- Rektoratet,** 12, 16, 23, 31, 47, 75, 108, 109, 111 f., 147, 179, 208, 209, 238, 281, 284, 294, 354, 431, 432, 452 f., 460, 467, 472, 497, 504, 514, 531.
- Rektors ombytet,** 30, 32, 48, 55,

- 81, (109), 111, 152, 161, 208 f., 219, 220, 222, 288, 289, 293, 354, 358, 360, 361, 370, 467, 495, 504, 531.
- Relegation och relegerade ang.**, 12, 15, 16, 146—148, 150, 164, 174, 179, 224, 225, 356, 529.
- Remainen**, 46.
— Niels, 299.
- Rennerfelt**, ryttmästare, hans barns begrafning, 528.
- Retselius**, Jacobus, 400, 497.
- Reuka**, Simon, bonde i Hinnerjoki i Lappo, 484.
- Reuter**, Henrik, „ung dreng“, 113, 117.
- Reyman**, Otto, bokförare från Stralsund, 526, 530.
- Renfelt**, generalkommissarie, 180, 220, 233.
- Rhålambatjerna**, (Rhalambst.), Magnus, assess., 278.
- Ritanpää**, Staffan, 479, 480.
- Rikandela i Lappo**, 32.
- Riksdagen**, reste till, 19, 183, 184, 223—225.
- Ringius**, Laurentius, 196.
— Magnus, 27 ff., 139, 159, (255?).
— Petrus, 139, 184 ff., 167, 255, 259, 265 f., 267, 507 f.
— Zacharias, 311.
- Rintheleensis academia** anhåller af akad. i Åbo om uttalande i religionsfrågor, 401 ff.
- Roes**, Elias, 507.
- Rosander**, 106.
- Rosenberg**, 395.
- Rosencorantz**, 499.
- Rosendahl**, kommiss., hans tjänare, 139.
- Rosenhans**, Schöring, 261.
- Rosenholm**, Haqvinius, 1, 12, 28.
- Rosinus**, Johannes, 442.
- Rossdals akad. hemman**, 327, 398.
- Rosskamp**, Johannes Gottfridi, Abona., 10, 48, 49, 73, 202, 203, 226, 242, 244, 272, 332, 393 ff., 402, 403, 450. — hans fader, 226.
- Rothovius**, biskop, hans söner, 197.
— Carolus, 197.
— Gudmundus Jacobi, œcon. templi cathedr., 49, 68, 155, 399, 498.
— Matthias, rector scholæ, 486.
- Ruoz**, Jean, 172 f.
- Rosæus**, Arvidus, 273.
- Roselius**, Olaus, 40.
— Samuel, 210, 246 f., 260.
- Rubergius**, Benedictus, W. Goth., 73, 106.
- Runagård**, 249.
- Rungius**, Matthias, 303.
— Petrus, 334, 355.
- Ruovesi socken**, 525.
- Ruthelius** (Ruuth?), Petrus, kursor, Finl., 20 f., 22, 29, 45, 76, 84, 125, 129, 138, 169, 202, 203, 243, 244.
- Ruuth**, Daniel, 369, 458.
— „Johannis, 408.
— Jöran Persson, trädgårdsmästare, 456, 466, 475, 483, 490, 491, 495, 498, 500.
— (el. *Svensk*), Henrik, 83, 84, 88, 107 f., 109.
- Rydelius**, Samuel, O. Gogth., 449, 484, 522.
- Rydenius**, Sven, stadssyndikus, 110, 195, 266.
- Rynning** (Rönning), fru, hennes tjänar, 387, 397.
- Ryske gesanter genomresa Åbo ang.**, 512.
- Ryssland**, express till R. genomreser Åbo, 104.
- Rantämäki socken**, 176, 236 f., 256 f.

- Röhlfsnk*, Henrik, tobaks comp. inspektör, 247.
- Röökman*, Johan, 479.
- S.**
- Sagu socken, 129, 165 f., 168, 176, 197, 213, 219, 221, 224, 225, (233, 234), 238, 249, 251 ff., 256 f., 263, 457, 480 f., 486, 488.
- prestbord, 197 f., 208.
- Salamontanus*, Samuel Benedicti, Vesm., 329, 333, 402, 403, 405, 407, 450.
- Salander*, Andreas Marci, 335, 369, 408.
- Israel, 359.
- Salcherus*, Thomas, 43, 257.
- Salenius*, Johannes, 69.
- Salovius*, Carolus, 328.
- Samuel Benedicti*, se *Salamontanus*.
- Bengtsson, (Matsson?) besökare, 459.
- Hieronymi, 339.
- Johannis, Smol., 478, 480.
- Matsson (Bengtsson?), besökare, 459.
- Olai, 396, 450.
- Zachariæ, 267.
- hattmakare, 7 f., 358 f.
- Sarkkila bönder, 404.
- Schacht*, Henrik, 274. — hans hustru, 511.
- Schederus*, Petrus, 491.
- Scheffer* (Scheper), Henrik, rådman, 172 f., 173 f., 346, 349, 358, 425, 477, 492, 512.
- (Scheperus), Petrus, Suederm., 272, 333, 338 f., 343 f., 403, 404, 436 ff., 451, 455, 484, 488, 508, 511 ff., 519 f., 522.
- Schemhamphorasch*, 303.
- Schroderus*, Elaus, Werml., 16, (46?), 73, 202, 203, 243, 244.
- Henricus, 23.
- Olaus, 235.
- Schrowe* (Schrou) von, Gerhard, ståthållare, 373—380 f., 383, 419.
- Schult*, Jochum, 531.
- Samuel, 436 ff., 460, 461, 462.
- handlande, 382.
- Schultz*, Jost, hans hustru, 155.
- Schunk*, sekreterare, 286, 336, 344, 488.
- Schäder*, Johan, 275 f., 277.
- ” riksdrotsens sekreterare, 311, 318.
- Johannes Stephani, 71.
- Schäper*, Johan, fiskal, 410.
- Seif*, kapten, 531.
- Seminander*, Laurentius Erici, O. Goth., 23.
- Senatus acad. dekret och akter, 10. (Se för öfr. Acta Consistorii).
- ” utfärdar attest öfver förhållanden i fråga om religionssaker, 524, 528.
- ” dömer till lifvet, 218, 316.
- Siefvolberg*, stud. 517 f.
- Siggonius*, Laurentius, 39.
- Sigfrid* Ersson, 7.
- Jakobsson i Himois, 175.
- ” i Vesilaks, akad. utridare, 331.
- Larsson, 274, 281.
- Mårtensson, 207.
- Persson, (Jören Persson?), 478.
- Simonsson, 369, 370.
- fr. Hafrkallio, 135, 149, 169.
- Sigfridus* Bartholli, 46.

- Sigfridus* Erici, 184 f.
 — Jacobi, 3 f.
 — „ præpos. Kimitoens., 104.
 — (Johansson), 260.
 — Simonis, 49 f., 53 f., 60, 63, 64, 68 f., 73, 81, 87, 89.
 — „ Aboens., 213, 221 f., 238, 258, 263, 266, 280.
 — Stephani, 43, 202.
 — Thomæ, 29 f., 342, 405.
- Simola*, Mats, 167.
- Simon* Bartholli. Rufus, Rimittoens., 3 f., 25, 167, 254, 257, 259 f., 270, 280, 284, 288.
 — Caroli, 28, 342, 429.
 — „ Aboens., 139.
 — Eskelsson, 521 f.
 — „ akad. skomakare, 131.
 — Henriksson, skräddare, 473, 476.
 — Johansson, i Uhlo, 418, 499.
- Simon* Jörenssohn, 240.
 — Mattsson, sämskmakare, 330.
 — Michelsson i Fagerkulla i Pargas, 462.
 — Simonsson, 49.
 — Thomasson, 216.
 — h:r, hans son, 35.
 — stud., 210.
 — snickare, 11.
 — akad. skomakare, 287.
- Skarp*, Jakob, fogde i Halikko, 458.
- „*Skepparen*“ (Scheffer?), 481.
- Skilling*, Gustafvus, 281, 358, 364.
- Skinnare*, Hans, 68 f.
- Skolböcker, 128.
- „Skolproban“ 122, 124, (132).
- Skråtvister, 143, 144.
- Skräddare embetet i Åbo mot akad:ns skräddare, 143, 144, 149, 151 f., 153, 154, 166, 168, 170.
- Skuld- och andra fordringsmål, 2, 11, 16, 25, 31, 36, 37 f., 45, 49, 57, 60, 61, 66, 71, 72, 76, 77, 94 f., 106, 108, 109, 113, 116 f., 119, 122, 125, 128, 131, 145 f., 190, 191 f., 198, 206, 207, 210, 219 f., 231, 242, 246 f., 247, 250, 254, 259, 264, 269, 270, 274, 277, 280—282, 284, 292, 293, 299, 311, 316, 330, 334—336, 340—342, 346, 349 f., 354, 356 f., 358, 363 f., 369, 370, 377, 380, 382 f., 385, 386, 389 f., 400, 408, 411, 413, 417, 422, 425 f., 436, 441 f., 444, 449, 454, 456—458, 460—464, 467, 469—471, 474—476, 478, 479, 483, 488—492, 494, 495, 497—501, 503, 508, 510, 521, 523, 524 f., 526, 527.
- Smidfelt*, Gustaf, 528.
- Smäländska nationen vid akad, 106 f., 136.
- Socknar under akad., 125, 253, 256.
- Sockengång, 21 f., 190, 250 f., 478, 480, 486, 525.
- Sofia* Matsdotter, 477, 481 f., 485 f.
- Somero härad, stip. diöces. derifrån, 147.
 — socken, 528.
- Sonni*, Jöran, borgare, 340.
- Spanmålsår, dåligt, 483.
- Speits*, Gustaf, 492.
- Spel, ang., 335, 431 f., 433.
- Sperlingii physica, 129, 333.
- Spetelske, 59, 61.
- Spillkappe ang., 77 f., 196, 200.
- Stachæus*, 330.
 — Olaus, 152, 299, 311, 316, 325, 476, 477.
- Zacharias, 167, 293, 457.
- Stadius*, Jacobus Henrici, 432, 433

- f., 435, 440, 442, 461, 462, 463 ff., 474, 491, 510, 521, 523, 524.
- Stads- och akad. vekten i tvist med hvarandra, 258, 273.
- Stambok upprättas för insamling af bidrag till afbetalning af skulden för akad:ns reparation, 276.
- Staffan Eskilsson Salo, bonde 523.
- Starbecchius, Israel, Smol., 484, 522.
- Stenius (?) Daniel, past. i Vesilaks, 480 f.
- Stenius, Isacus Martini, Finl., Vesilaksens., 49, 53 f., 60, 63, 64, 67 ff., 73, 154 f., 159, 186, 203, 243, 244, 272, 277 f., 333, 402, 403, 450, 477, 478, 481 ff., 485 f., 490, 492, 499 f.
- Johannes, 500.
- Stephanus, stud., 107.
- Svenonis, 430, 450.
- Stigelius, 479 f., 480.
- Henricus, Finl., 159, 202.
- Johannes, 127, 136, 159.
- Stipendiater: 1, 2, 3, 12, 18, 23, 30, 31, 32, 43, 46, 54, 72, 73, 99, 100, 106, 108, 134, 144, 168, 187, 202 ff., 239, 240, 243, 244, 246, 250, 272, 299, 323, 332 f., 337, 343, 344, 345, 355, 358, 402 ff., 429, 430, 432, 450 f., 480, 478, 483, 484, 487, 490, 491, 522, 529.
- expectanter till stip., 10, 16, 23, 27, 33, 36, 40, 43—45, 47, 57, 235—237, 242, 250, 251, 281, (284), 329, 331, 343, 357, 361, 400, 408, 488, 490, 496, 499, 531.
- Stipendierna: stip. regium ang., 1, 2, 8, 10, 12, 16, (23), 26, 27, 31, 32, 45, 61, 72, 76, 99, 108, 142, 166, 193, 235, 240 f., 317, 337, (363), 395, 400, 405, 429, 456, 483, 530.
- stip. dioceseos., 66. 147.
- stip. reg. och diocæs. anslås till akad:ns reparation, 61, 66, 99, 103.
- Stirenus, Andreas, 23, 31.
- Stjernstråle, Johan, hofrättsass. i Dorpt, 311.
- Stodius, Ericus, 139, 159, 486.
- „ Erici, 190.
- Martinus Henrici, theol. prof., 4, 5, 7, 8, 15, 51, 52 f., 55—57, 61, 112, (rektorat 124—164), 127, 165. 171, 174, 176, 197, 206, 212, 220, 224, 229, 235, 255 f., 259, 260, 292 f., 357, 411.
- närvarande i Konsist., 2, 4, 7, 12, 17, 18, 21, 24, 59, (65, 67, 71, 73, 77, 78, 82, 89, 95), 99, 100, 111—113, 119, 122, 165, 169—171, 173, 193, 208, 220, 223, 229, (246).
- Storach, hans bröllop, 13 ff.
- Stretovius, Johannes, (28?), 54, 106.
- Studenterna: adlige, ang., (40), 41, 130, 440, 501.
- friherrarnes bänk i kyrkan, 501.
- gifte ang., 201 f., 266, 279, 342, 360, 404—406, 434 f.
- tadlas att skriva för mycket bröllops och grafsskrifter samt att luxuriera „in stylo“ och „in titulis“, 362, 431, 432.
- admoneras att hålla sig från krogar och kallare, 41, 107, 206.
- förbjudas att objudne besöka gästabud, 15, 16.
- allt spel förbjudes för studenterna, 433.
- ofreda stadsvaken och corps

- de garde, 27 ff., (30, 31), 88, 198, 257, 328, 330, 331, 396 f., 427—431.
- Studd.* försumlige att åhöra föreläsningar, 72, 399.
- förmanas att icke stå i dörren under föreläsning, 266 f.
 - „ att afhålla sig från tumult, grassatgång m. m., 30, 206.
 - slitningar mellan de svenske och de finske studenterna vid akad., 225—228, 231, 232.
 - rätt att böra värja, ang., 29, 41, 43, 48, 399, 419.
 - om deras procurerande, 114, 123, (233?), 399.
 - studenter som hafva præceptorer och tutorer, deras ställning, 177 (418), 210.
 - uppträda mot Senatus acad., 30, 31, 136—141, 152, 153, 158 f., 161—163, 166. Jemf Ericus *Wiikman*).
 - fiscus studiosorum upprättas, 180.
 - „de moribus studiosorum“ tryckes, 180, (242).
 - privilegia studiosorum tryckes, 180.
 - studenteden tryckes, 180.
 - studenter antaga värfning, 122, 127, 136, (177?).
 - förmanas att taga sig till vara för „luxu vestium“ och spel på böcker och annat, 330.
 - som begifvit sig från akad. utan testimonium betraktas som lösdrifvare, 452.
 - deras bänkrum i kyrkan, 40, 385, 440.
 - kyrkokollekt för sjuk student, 493.
- Studd.* student hindrar genom sina predikningar folket att gå i kyrkan, 279.
- förmanas att tillställa pedel-
lerne deras rättighet, 242.
 - studentgästabad, 207, se Åfven Kornut.
 - studerande i främmande land 1, 52, (495 f.).
 - student uteslutes från akad., 280.
- Studentpenningarna anlås till akad.:ns behof, 99, 141, 166.
- Stålfoot*, Andreas, 36.
- Stålhandske*, Elin, fru, 198.
- Henricus, 493 f., 501 f.
 - Johan, 220. — assessor, 493, 495.
- Stålhandskes* skrivvare, 393.
- Stärker* Malin, 140.
- Sundelius*, Ericus, 78 f., 135.
- Sundell*, Erik, 412 f., 416.
- „ reg. skrivvare, 115, 118, 121, 188.
 - * (Sundelius) Laurentius, 115, 117 f., 121, 133, 134, 135, 136, 137, 149, 150 f., 151, 155.
- Sundius* (Sundelius?), Laurentius, 106.
- Suspension från tjenstebefattning, 53, (55, 57), 474.
- Sutar*, Henrik, borgare, 273.
- Sylfvast*, Erik Johansson, 82.
- Petrus Eri, 105, 122, 299, 335, 415.
- Syvenius*, Simon Martini, 286, 507 f.
- Sylvinius*, (Sylvius?), Johannes, Aboens., 450.
- Sylvius*, Johannes Georgii, Aboens., 202, 203, 243, 244, 272, 333, 394, 402, 403, 484.
- Syrach*, Henrik, akad. glasmästare, 362 f., 420.



0*V12 0' 2000'8

- 201, 209 f., 212—214, 218, 220, 221, 223, 224, 226—230, 237, 239, 241, 245, 248, 252, 253, 256, 258, 266, 268, 269, 275—278, 283, 287, 294, 300, 310 f., 313, 314, 317, 318, 322, 327, 331—337, 341, 343, 345—347, 349—351, 354, 356, 360—362, (*rektorat 365—467 och 468—531*), 342 ff., 452 f., 460, 472, 504.
- närvarande i konsist., 99, 101, 103, 106, 108, 111—113, 115, 117, 119, 122, 124, 151, 153, 154, 160, 165, 166, 169—171, 173, 176, 182, 183, 184, 186, 189—191, 193, 195, 196, 198—200, 204—206, 208, 210, 214, 218—220, 223, 225, 228, 237, 238, 240, 241, (246), 248—251, 254, 261, 264, 266, 274, 275, 277, 281—283, 286, 310, 312, 316—319, 321, 323, 325, 328, 329, 331—333, 336, 337, 340—342, 344, 346, 348, 350, 353, 355, 360, 361.
- Henriens, Finl., 491, 522.
- Johannes, 258, 263.
- Tvllander*, Elias, Smol., 204, 243, 244, 272, 333, 403.
- Tvmmelander*, Andreas, 335, 355, 357.
- Tobakskompaniets privilegier, 490.
- Tolpo* (Tolpoi), Johan, 40, 41.
- Johan Eriksson, 340.
- Tolpos gård, 387.
- Tornæus*, Ericus, 187 f.
- Torsis*, Jonas Laurentij, 331.
- Torsk*, Ericus, 36.
- Jonas, 484, 522.
- Trolle*, Israel, 413.
- Tuderus*, Daniel, 149.
- Gabriel, 14, 15, 27 ff., 65, 69, 100, 103, 105, 106, 115, 118 f., 119 f., 133, 134, 136, 137, 139 f., 141, 145, 146, 148—150, 166.
- Tuderus*, Johannes, 14, 15, 28, 149.
- Petrus Erics, 15, 122 f., 134—136, 138, (147?), 149, 150, 153, 192, 206 f., 207, 335, 421, 438 f.
- Tullen, lilla, på bjelkvaror, 95.
- „ „ akad. anhåller om in-
visning på, 234.
- „ „ om vederlag af
densamma, 323.
- Turkki*, Johan, akad. bonde i Ika-
lis, 175, 262.
- Turska*, Mats Grelsson, 464, 473 f.,
475 f., 478, 479.
- Tutores et pupilli, förhållandet mel-
lan dem, 128, 129, (131), 210.
(Se äfven under Studenterne).
- Tyrisevä by, 489.
- Töfsala prestgård, bröllop i, 167.

U.

- Ulo pastorat, 52.
- Upalingus*, Martinus, 297.
- Upsala domkapitel, 16.
- Urbanus* Bertilsson, 25.
- Urbani, 430.
- Uro*, Martinus, 191.
- Petrus, 345.
- Utskrifning ang., 175.

V. W.

- Wagnerus*, Matthias Jacobi, Angerm.
329, 332, 402, 403, 450, 476,
484, 522.
- Petrus, Angerm., 384, 522.
- Waimoila i Lappo, 32, 361.
- Walborg* Bertilsdotter, 350.
- Jakobsdotter, 387.
- Jörensdotter, 22.

- Walborg Knutsdotter*, 189.
 — *Larsdotter*, hustru, 352, 460.
Wald, Per, 12 f. 31. — hans enka,
 1, 12. — hans arfv:r, 47.
Walkiapää, Jakob, 291.
Walle, Benedictus, 413.
Wallenius, Benedictus, 404, 451,
 484, (se *Walle*).
 — *Olaus*, 30, 65.
 — *Petrus*, 507 f.
Wallinus, *Olaus Nicolai*, Smol., 203,
 204, 243, 244, 272, 333, 403,
 449, 450, 484, 522. (*Jemf.*
Wallenius).
Wallius, *Laurentius*, 148.
Walstenius, *Jacobus*, notarius i hof-
 rätten, 194 f., 195, 204, 205.
Wanæus, *Petrus*, *Kangasalens.*, 12,
 31, 109, 250, 500.
Wargius (*Warg*), *Josephus*, 131, 140,
 202, 220, 342, 363, 369 f.
Wargentín, 400.
Warpuinen, *Georgius*, 112 f.
 — *Mats borgare*, 122, 141.
 — *Nicolaus*, 49.
Wassenius, *Johannes*, fiskal, 75,
 128, 140, 141, 142, 145, 146,
 147, 282.
 — *Johannes*, *Aboens.*, 483, 484,
 522.
 — *assessor*, 483.
Wein, *Jakob*, musiker, 351, 390,
 393.
Venia concionandi, 131.
Wernberg, *Daniel*, 434, (440 f.?),
 466, 495, 498, 500.
 — *Samuel*, 438, 440 f., 495.
Wesa, *Clemet*, 154 f., 186.
Wesilaks, 481, 485.
Wetbecchius, *Isacus*, Smol., 323, 333,
 403, 404, 451, 484, 518, 522.
Wexionius, *Olaus*, juris prof., 101,
 129, 131, 136, 142, 148, 148,
 150—152, 163, 166, (168), 176,
 177, 186, 191—193 f., 199—
 201, 209, 211, 214, (218, 219),
 220, 222, (*rektorat* 223—293),
 275, 278, 294, 317, 318, 320,
 321, 327, 331, 332, 340, 341,
 343, 345, 346, 350, 351, 354,
 356, 362, 368, 372, 378 f., 381
 —383, 392, 397, 398, 409, 419,
 423, 426, 429—431, 433, 439
 —441, 443, 448, 453, 463, 465,
 468, 470, 474, 476, 491, 492,
 497, 499, 502, 505, 510, 514,
 515, 517, 519, 520, 529.
 — *närvarande i konsist.*, 151,
 153, 160, 162, 165, 169, 171,
 175, 179, 182—184, 186, 189
 —191, 193—196, 198—200,
 204—206, 208, 210, 214, 218—
 220, 294, 297, 299, 303, 308—
 310, 312, 316—321, 325, 328,
 329, 331—333, 336, 337, 340
 —342, 344, 346, 348, 350,
 353—355, 358, 360, 361, 370,
 371, 373, 374, 377, 379, 380,
 383—387, 391, 393, 395, 396,
 405, 407, 408, 411, 422, 423,
 428, 429, 432, 435, 438, 441,
 444, 445, 448, 452, 454, 456,
 460, 463, 465—469, 474, 475,
 477, 479, 485—492, 495, 496,
 499—501, 503, 504, 508, 510,
 513, 517, 520, 523, 525, 526,
 528, 531.
Wialenius, *Thomas Stephani*, 143.
Viaticum, ang., 131, 235.
Wickman, *Matthias Canuti*, 357,
 404, 451, 484, 522.
Wienblad, *Henricus*, 458 f.
 — *Johan*, sekret., 136.
Wikman, *Ericus Caroli*, *Suderm.*,
 136—140, 144, 145, 148, 149,
 152—154, 156—159, 161—164,
 166, 311, 316.
Wisas, *Knut*, Alderman. 143, 170.

Wigelius, Laurentius, advokatfi-
skal, 498, 499, 501, 506, 509,
510, 513, 514 ff., 524.

Wisenius, Johannes, Finl., Nyland.,
73, 108, 202, 203, 241, 243,
478, 495, 496.

Wisingsö, skolan på, 323.

Wisius, Michael, 295.

Wittenberg, hans enka, 469.

Wittenberg, finsk student vid univer-
sitetet i, 52.

Wårfrukyrka socken, 276, 457.

Wächtare (Wächter), Grels, borg-
gare, 226, 231 f., 242.

Wächters port, 481.

Wägare, Anders, borggare, 108, 109,
116 f., 122, 141.

Wännegåfva vid gårdsköp, 172.

Z.

Zacharias, guldsmed, 156, 157, 359.

Zadelerus, Georgius, (498), 500 f.

— Marcus, 498.

Å.

Åbo skola, socknar som lydde der-
under läggas under akad.,
125.

— bro 8—10, 11, 17.

— Innama muren i Åbo, 83.

— fågatan i Åbo, 12. — nyga-
tan, 155.

— Nålmaskarens källare i Åbo,
28.

— stadens brand, (54, 56), 61,
(100, 117, 175).

— marknad i Åbo, 293.

Ö.

Österbotten, ang. stip. diocesis. der-
ifrån, 66.



Rättelser:

Sid.	rad.	12	uppifr. står: i	läs: 1
30	6	nedifr.	Olaus Hallenius	Olaus Wallenius
45	12	"	tydh	tjdh
46	4	"	Olaus Andreæ etc.	Elaus etc.
"	3	"	Claus Schroderus	Elaus etc.
62	12	uppifr.	baron Johanson	baron Johanson (!)
66	8	"	expliderades	explicerades
70	13	"	måst	mäst
73	7	"	Åbo.	Abo.
82	2	nedifr.	brochio	Brochio
109	2	"	Isaacus Marci	Isaacus Marci (Nicolai?)
129	2	uppifr.	Nepot,	Nepot,
130	4	"	dn.	du.
135	15	"	Sulldel	Sundel
144	7	nedifr.	exiperade	exciperade
147	17	"	Eri	Eri (!)
194	8	uppifr.	Garztium,	Gartzium
200	3	"	til, dess	til dess
203	8	nedifr.	Corsor.	Cursor.
204	1	uppifr.	Wallenius.	Wallinus.
202	1	"	Renelssbotn	Reuelsbotn
233	14	nedifr.	Arelius	Arenius
236	17	"	resoloverat	relsolverat
"	5	"	Sagw, sochn	Sagw sochn
240	10	uppifr.	insbriptio	inscriptio
246	14	"	tillåtas	tillåtes
247	6	"	10 r.dal:r	100 r.dal:r
270	17	"	Oloff Simonsson	Oloff Simonsson (Jakobsson?)
272	15	nedifr.	Palm.	Palm
288	10	"	frågedt	frågadt
297	9	"	omgåås honom	omgåås (medh) honom

